



Oulun kaupungin TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2015

OULU

oulu Capital
of Northern
Scandinavia



Sisällysluettelo

TOIMINTAKERTOMUS.....	7
Kaupunginjohtajan katsaus.....	9
1 Olennaiset tapahtumat taloudessa ja toiminnassa	11
1.1 Oulun kaupungin hallinto 31.12.2015	11
1.2 Toimintaympäristö.....	18
1.2.1 Väestörakenne ja väestörakenteen muutos.....	18
1.2.2 Työpaikkakehitys, työttömyys ja työllisyyden hoito	19
1.2.3 Maankäyttö ja asuntorakentaminen.....	20
1.2.4 Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät.....	21
1.3 Oulun kaupungin toiminnan ja talouden kehitys.....	23
1.3.1 Olennaiset toiminnassa tapahtuneet muutokset	25
1.3.2 Olennaiset muutokset tuloperusteissa.....	26
1.3.3 Tilinpäätöksen vaikutus kuluvaan vuoden talousarvioon ja arvio tulevasta kehityksestä	28
1.4 Oulun kaupungin henkilöstö.....	30
1.5 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista	32
1.6 Ympäristökijät.....	36
2 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä 2015	38
3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	41
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	41
3.2 Toiminnan rahoitus	48
3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	50
3.4 Kokonaistulot ja -menot	53
4 Oulu-konsernin toiminta ja talous	55
4.1 Yhdistelmä konsernitalinpäätöksen sisältyvistä yhteisöistä	55
4.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	56
4.3 Konsernin toiminnan ohjaus.....	56
4.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	57
4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	57
4.6 Konsernitalinpäätös ja sen tunnusluvut	59
5 Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.....	65
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	67
6 Oulun kaupungin strategian toteutuminen 2015	69
7 Käyttötalousosan toteutuminen	76
7.1 Käyttötalousosan toteutuminen	76
7.1.1 Keskusvaalilautakunta	82
7.1.2 Tarkastuslautakunta	82
7.1.3 Kaupunginvaltuusto.....	83
7.1.4 Kaupunginhallitus.....	83
7.1.5 Hyvinvointilautakunta	104
7.1.6 Sivistys- ja kulttuurilautakunta.....	115
7.1.7 Yhdyskuntalautakunta.....	121
7.1.8 Rakennuslautakunta.....	125
7.2 Oulun kaupungin kehittämissalkut.....	129
8 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	135
8.1 Verotulot	136
8.2 Valtionosuudet.....	139
9 Investointiosan toteutuminen.....	141
9.1 Investointiosa peruskunta	143
9.2 Liikelaitos Oulun Tilakeskus	154

10 Rahoitusosan toteutuminen.....	157
11 Sitovien tavoitteiden toteutuminen	159
11.1 Peruskunta	159
11.2 Liikelaitokset.....	161
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT	163
12 Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot.....	165
12.1. Oulun kaupunki	165
12.2. Oulu-konserni.....	169
ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	181
13.1 Oulun Vesi liikelaitos	183
13.2 Oulun Työterveys liikelaitos	205
13.3 Oulun Tietotekniikka liikelaitos.....	212
13.4 Oulun Tekninen liikelaitos.....	223
13.5 Liikelaitos Oulun Serviisi.....	232
13.6 Liikelaitos Oulun Tilakeskus.....	242
13.7 Oulun Konttori liikelaitos.....	254
13.8 BusinessOulu liikelaitos.....	263
13.9 Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos	279
13.10 Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos	291
14 Liikelaitosten vaikutus kaupungin talouteen	301
15 Taseyksiköt	304
15.1 Kehittämisrahasto	304
15.2 Oulun Valistustalorahasto	316
TYTÄRYHTEISÖJEN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖSTIEDOT	323
16 Tytäryhteisöjen toimintakertomus ja tilinpäätöstiedot.....	325
16.1 Tytäryhtiöt.....	325
16.1.1 Oulun Energia-konserni	325
16.1.2 Oulun satama Oy	327
16.1.3 Nallikari seaside Oy.....	328
16.1.4 Sivakka-konserni	329
16.1.5 Haukiputaan Kehitys Oy.....	332
16.1.6 Oulunsalon Kehitysyhtiö Oy	333
16.1.7 Oulun Pysäköinti Oy	334
16.1.8 Oulun Kaupunginteatteri Oy	335
16.1.9 Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy	336
16.1.10 Oulun Ammattikorkeakoulu Oy	339
16.1.11 Monetra Oy.....	340
16.2 Kuntayhtymät	341
16.2.1 Oulun seudun koulutuskuntayhtymä	341
16.3 Säätiöt.....	343
16.3.1 Oulun Palvelusäätiö.....	343
16.3.2 Oulun Musiikkijuhlasäätiö	344
TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	345
17 Käytetyt tilikirjat ja säilytys.....	347
18 Tunnuslukujen laskentakaavat.....	350
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAMINEN JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	353
19 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä.....	355



Toimintakertomus

Kaupunginjohtajan katsaus



Suomen julkisen talouden tila kohenee hyvin hitaasti. Rakennemuutoksesta ja finanssikriisistä käynnistynyttä talouden alamäkeä on kiihdyttänyt Ukrainan kriisin pitkittyminen ja sen vaikutukset Venäjän kauppaan. Lisäksi syyskesällä 2015 Euroopan lähialueiden ongelmat näyttäytyivät yllättävänä turvapaikanhakijavirtana myös Suomeen. Väestön ikääntyminen tulee omalta osaltaan heittämään haasteen yhteiskunnan kyvylle turvata nykytasoiset hyvinvointipalvelut.

Oulussa alkuvuoteen heijastuivat edellisvuoden loppussa tapahtuneet irtisanomiset ja lomautukset, mutta ennen vuodenvaihdetta kasvu virisi ja lomautuksiakin peruttiin. Työttömyyden kasvu tyrehtyi viimeisellä vuosineljänneksellä. Tekesin, Finveran ja

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen aktiivisuus yrittäjärahoituksessa tuki merkittävästi kehitystä. Näkyvät poikkeavat eri toimialoilla toisistaan. Perusteollisuudessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Palvelusektorilla vähentynyt ostovoima ja kulutus heijastuivat palvelualan työllisyyteen, erityisesti vähittäis- ja erikoiskaupassa. Olemme kyenneet toimimaan kohtuullisen hyvin erityisesti ICT-toimialan rakennemuutoksesta. Oululainen osaaminen on viimeisen vuoden aikana vetänyt puoleensa toistakymmentä kansainvälistä, korkean jalostusarvon yritystä. Korkean teknologian yrityksiin ja alihankintaan syntyi noin tuhat uutta työpaikkaa. Useat toimintaa mm. lentoliikenteen kehitystä, hotellien ja taksien käyttöä kuvaavat indikaattorit antavat viitteitä talouden hienoisesta elpymisestä.

Oulun Innovaatioallianssin toimintaa uudistetaan vastaamaan paremmin muuttuneita tarpeita yhdessä yliopistojen, VTT:n, SYKE:en ja Technopoliksen kanssa. Painopisteinä ovat uudistuva teollisuus, OuluHealth ja vetovoimainen kaupunki. Läpileikkaavana ekosysteeminä on digitalisaatio ja erityisesti 5G sekä ketterä kaupallistaminen. Viennin edistäminen painottuu lähialueille Ruotsiin ja Norjaan. Tavoitteena on, että niin suomalaiset yritykset kuin työntekijätkin löytäisivät lähimarkkinoiden tarjoamat mahdollisuudet.

Oulu vastaanotti parin kuukauden aikana elokuun puolivälistä alkaen noin kaksituhatta turvapaikanhakijaa, joiden hätämajoitus ja muu huolto työllisti myös kaupungin organisaatiota. Esikotouttava työ sekä valmistautuminen kotouttamiseen, asuntojen järjestämiseen, työllistämiseen ja koulutukseen ohjaamiseen alkoivat välittömästi, sillä kunnilla on keskeinen vastuu jatkossa oleskeluluvan saaneiden kotouttamisessa. Mikäli onnistumme, rikastuttaa monikulttuurisuus elämäämme ja tuo lisää kansainvälisyyttä myös työelämään.

Kaupungin työllisyyttä edistävät palvelut ovat tiukasti sidoksissa valtion työllisyysmäärärahojen riittävyyteen, työllisyyspalveluita linjaavaan lainsäädän-

töön ja päätöksiin, joiden pääasiallisin toimeenpanija on valtion TE -palvelut. Viime vuonna valtion palkkatukirahojen väheneminen haittasi merkittävästi työllistämistoimenpiteitä. Kunnat tarvitsevat uusia työkaluja ja päätösvaltaa työllisyyspalveluiden toteuttamiseen. Oulun kaupunki ilmoitti valmiutensa pilotoida hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti kuntien työllisyyspalveluita.

Vuoden 2015 aikana valmisteltiin keskeiset linjaukset kaupungin uudeksi johtamisjärjestelmäksi, joka perustuu yhden kaupunginjohtajan malliin. Johtamisjärjestelmä otetaan käyttöön huhtikuun 2016 alusta. Tarvittavat johtosääntömuutokset jäivät päätettäväksi vaiheittain vuoden 2016 aikana. Hyvinvointipalvelujen uudistusta päätettiin nopeuttaa ja ottaa käyttöön vuoden 2016 alusta. Sivistys- ja kulttuuripalveluissa uudistus tulee voimaan 2017 alusta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tultaneen järjestämään jatkossa maakuntien toimesta. Uudistuksen toteuttaminen vie kuitenkin vuosia ja kuntien on toteutettava omalta osaltaan rakenteelliset muutokset välittömästi. Oulun kaupungin hyvinvointipalvelut päätettiin organisoida neljälle hyvinvointialueelle, joille tulee kuusi hyvinvointikeskusta. Hyvinvointikeskukset ovat kattavan palveluvalikoiman toiminnallisia kokonaisuuksia, joissa kaupunkilainen pääsääntöisesti asioi sosiaali- ja terveystyöpalveluita tarvitessaan. Sivistys- ja kulttuuripalveluissa on tarpeen toteuttaa vähintään yhtä suuri rakenteellinen muutos kuin hyvinvointipalveluissakin.

Peruskouluikäisten määrä kasvaa vuosikymmenen loppuun mennessä kahdella tuhannella oppilaalla. Kouluverkosta ei kuitenkaan saatu tehtyä päätöksiä.

Sosiaali- ja terveydenhuolto- ja aluehallintouudistuksen järjestelyt heijastuvat jäljelle jäävän kaupungin toimintoihin. Oulu ja sairaanhoitopiiri käynnistivät yhteistyöselvitykset työterveyshuollosta, ateriapalveluista ja tietotekniikan palveluista. Meidän oma palveluverkko ja palvelurakenteet vaativat muutoksia, mikäli aiomme sovittaa yhteen kuntatalouden ja kasvavan palvelukysynnän.

Kaupungin talous kehittyi myönteiseen suuntaan. Vuosikate oli 85 miljoonaa eli reilusti yli talousarviotavoitteen ja lainakannan kasvukin jäi 14 miljoonaa. On kuitenkin syytä muistaa, ettei talouden iso kuva ole kuitenkaan muuttunut ja kaupungin talouden tunnuslukujen paraneminen aiheutui merkittävästi kertaluonteisista eristä erityisesti Partnera Oy:n tuloutuksista ja Oulun Energian pääomallainan osittaisesta takaisinmaksusta.

Monet meneillään olevat ja tulevat muutokset heijastuvat niin kaupungin palveluihin, talouteen kuin henkilöstöönkin. Teemme itse tulevaisuutemme myös jatkuvasti muuttuvassa kaupunkiorganisaatiossa. Meidän on löydettävä parhaat tavat tuottaa vaikuttavia palveluita kustannustehokkaasti. Tässä hyvin alkaneessa kehitystyössä tarvitsemme jatkosakin kaikkien meidän panostamme.

Lämmin kiitos henkilöstölle ja luottamushenkilöille!

Matti Pennanen
Kaupunginjohtaja

1 Olennaiset tapahtumat taloudessa ja toiminnassa

1.1 Oulun kaupungin hallinto 31.12.2015

Kaupungin hallinto esitetään tässä 31.12.2015 tilanteen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto

Oulun kaupunginvaltuustossa on 67 valtuutettua kaudella 2013 - 2016. Kaupunginvaltuusto kokoontui kertomusvuonna 11 kertaa ja teki päätökset kaiken kaikkiaan 112 asiasta.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimi vuonna 2015

1.1.2015 – 15.6.2015 Mari-Leena Talvitie (Kok.)

15.6.2015 – 31.12.2015 Juha Hänninen (Kok.)

I varapuheenjohtajana Raimo Järvenpää (SDP)

II varapuheenjohtajana Mirja Vehkaperä (Kesk.)

III varapuheenjohtajana Paula Grekelä (Vas.)

IV varapuheenjohtajana Juha Huikari (Kesk.)

Kaupunginvaltuustoon ovat lisäksi kuuluneet seuraavat valtuutetut:

Ahde Seppo, *koulutusvastaava, SDP*

Bolszak Maija, *Lääkäri, Kok.*

Enojärvi Anne, *liikunnanopettaja,*

henkilökohtainen avustaja, PS.

Ervasti Outi, *KM, lehtori, vararehtori,*

Kok.(1.1.-7.9.2015)

Ervasti Veikko, *rehtori (eläk.) Vihr.*

Haapanen Satu, *KM, opettaja, kansanedustaja Vihr.*

Hakkarainen Janne, *opiskelija, Vihr.*

Halonon Eero, *Kesk*

Halonon Sari, *insinööri/DI, SDP*

Harju Yrjö, *rehtori, SDP*

Heinonen Paavo J., *päätoimittaja, Vas.*

Hekkala Rauno, *varastotyöntekijä, Vas.*

Helanen Suvi, *Kesk.*

Huotari Anne, *projektityöntekijä, Vas.*

Huovinen Johannapiritta, *SDP*

Huttu-Hiltunen Antti, *KM,*

apulaisjohtaja /maanviljelijä, Kesk.

Hämeenniemi Raimo, *asiakkuuspäällikkö, Kesk.*

Immonen Olli, *kansanedustaja, PS*

Jämsä-Uusitalo Vaili K., *projektisihteeri, PS*

Kailo Kaarina, *Ph.d. dosentti, fil.tri, Vas.*

Kainua Pekka, *TM,*

lapsi- ja nuorisotyön sihteeri, Kesk.

Kaismo Tomi, *yrittäjä, Kok.*

Kalliorinne Risto, *kansanedustaja, Vas.*

Kempainen Marja-Leena,

työhyvinvointikoordinaattori, KD

Kolmonen Jukka, *seurakuntapastori, Kesk.*

Korkiakoski Jouko, *Kesk.*

Kortesalmi Hannes, *liikenneasemapäällikkö, Kesk.*

Koskelainen Johanna, *toimitusjohtaja, Kok.*

Kynkäänniemi Milla, *vanhempi rikoskonstaapeli, Kok.*

Latvala Jari, *lääkäri, Kesk.*

Lawson Hellu Latékoé, *tietoliikenneinsinööri, Vihr.*

Lepistö Anna-Kaisa, *kotiäiti, myyjä, Kesk.*

Leskelä Jorma, *Kesk.*

Lindén Suvi, *FM, Kok.*

Matila Ari, *lääkäri, Vihr.*

Merihaara Mikko, *DI, Kok.*

Moilanen Riikka, *yrittäjä, Kesk.*

Murtoniemi Mauno, *opettaja, Vas.*

Ojalehto Matias, *insinööriopiskelija, Kesk.*

Parkkinen Eeva-Maria, *erityisopettaja, Kesk.*

Pesämää Heikki, *yrittäjä, Kok. (7.9.-31.12.2015)*

Pitko Jenni, *arkkitehtiylioppilas, Vihr.*
 Pohjamo Samuli, *valtiotieteiden maisteri, Kesk.*
 Pohjola Tuija, *projektisuunnittelija, uinninopettaja, SDP*
 Päckilä Risto, *insinööri, Kesk.*
 Rajala Lyly, *yrittäjä, Kok.*
 Raudaskoski Mikko, *rehtori, erityisopettaja, Vas.*
 Roivainen Matti, *rehtori, Kok.*
 Salmi Mikko, *yrittäjä, SDP*
 Sarkkinen Hanna, *opiskelija, Vas.*
 Sihvonen Maarit, *toimitusjohtaja, Vihr.*
 Simonen Pekka, *suunnitteluinsinööri, Kok.*

Simula Jenna, *kansanedustajan avustaja, PS*
 Sirviö Pirjo, *erikoissairaanhoitaja/tutkimuskoordinaattori, SDP*
 Snellman Anne, *FT, PS*
 Takkula Anne-Maria, *lastensuoj. palveluesimies, perheterapeutti, Kesk.*
 Tuppurainen Tytti, *FM, kansanedustaja, SDP*
 Viitanen Mikko, *projektipäällikkö, Vas.*
 Vuorio Juha, *diplomi-insinööri, PS*
 Vähämäki Ville, *DI, kansanedustaja, PS*
 Väänänen Veijo, *yrittäjä, PS*
 Åman-Toivio Minna, *yrittäjä, Kok.*

Kaupunginhallitus

Oulun kaupunginhallituksessa on 17 jäsentä. Kokouksiin voivat osallistua myös kaupunginvaltuuston puheenjohtajat ja heillä on kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Vuonna 2015 kaupunginhallitus kokoontui 25 kertaa ja teki päätökset 488 asiakohdassa.

Kaupunginhallituksessa toimi puheenjohtajana Riikka Moilanen

I varapuheenjohtajana Vaili K Jämsä-Uusitalo

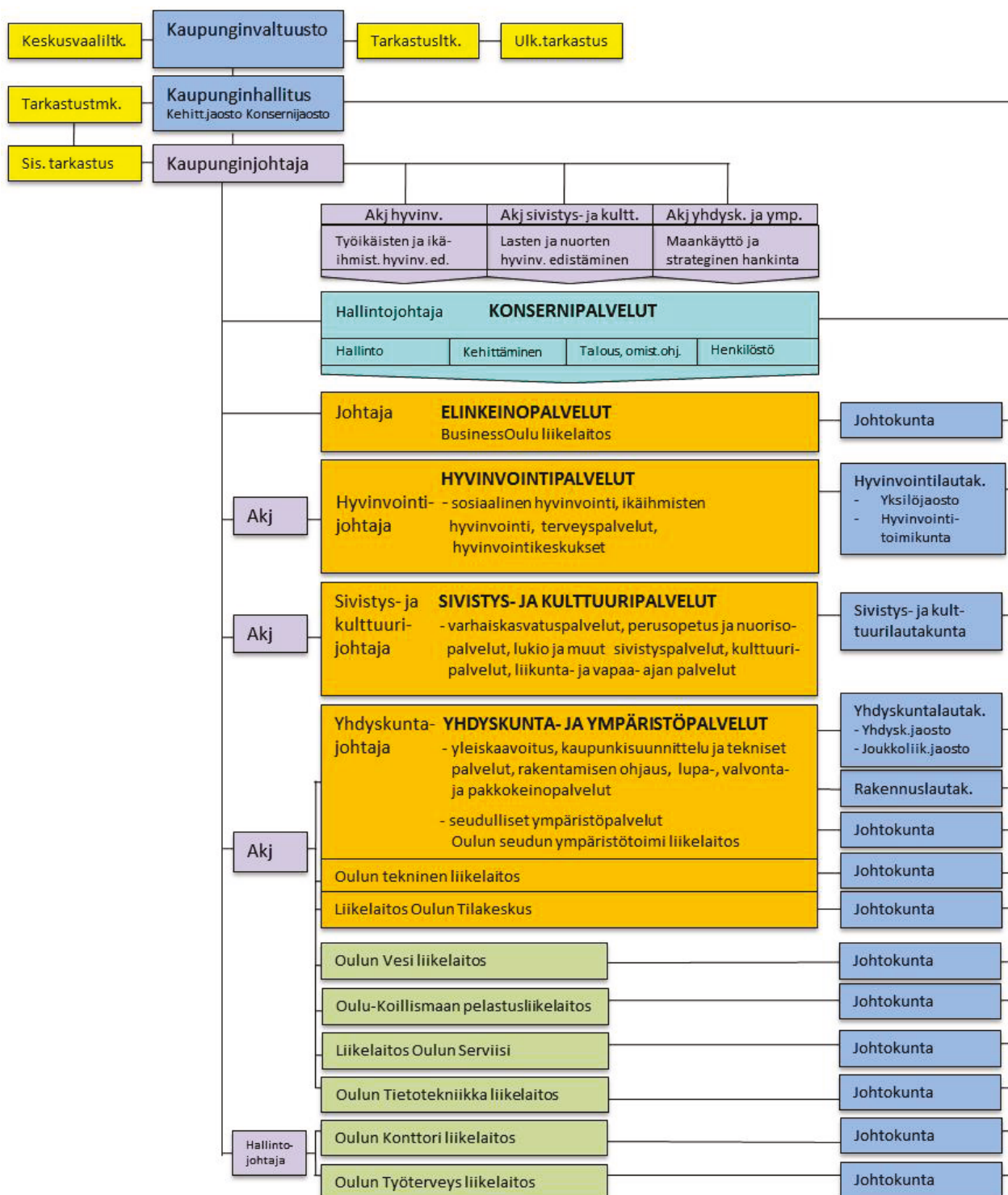
II varapuheenjohtajana Matti Roivainen

Kaupunginhallituksen muut jäsenet olivat:

Outi Ervasti (Kok.) 7.9.2015 asti
 Lyly Rajala (Kok.) 7.9.2015 alkaen
 Hilikka Haaga (Vas.)
 Juha Hänninen (Kok.) 15.6.2015 asti
 Minna Åman-Toivio (Kok.) 15.6.2015 alkaen
 Jenni Pitko (Vihr.)
 Tuija Pohjola (SDP)
 Mikko Raudaskoski (Vas.)
 Anne Snellman (PS)
 Veikko Ervasti (Vihr.)
 Rauno Hekkala (Vas.)
 Pekka Kainua (Kesk.)
 Samuli Pohjamo (Kesk.) 15.6.2015 asti
 Eero Halonen (Kesk.) 15.6.2015 alkaen
 Risto Päckilä (Kesk.)
 Anne-Maria Takkula (Kesk.)
 Mikko Salmi (SDP) 7.9.2015 asti
 Timo Autio (SDP) 7.9.2015 alkaen

Kaupunginhallituksessa toimivat esittelijöinä kaupunginjohtaja Matti Pennanen, apulaiskaupunginjohtaja Matti Matinheikki, apulaiskaupunginjohtaja Sinikka Salo (1.1. – 28.2.2015), apulaiskaupunginjohtaja Piia Rantala-Korhonen sekä hallintojohtaja Ari Heikkinen.

Oulun kaupungin toimialaorganisaatio luottamuselimineen on esitetty seuraavassa kaaviossa:



Kuva 1. Oulun organisaatio 31.12.2015

Oulun kaupungin hallinnollinen organisaatio vuoden 2015 osalta jaoteltuna kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien vastuualueisiin:

Kaupunginvaltuusto:

Tarkastuslautakunta

Kaupunginhallitus:

Keskusvaalilautakunta

Kaupunginjohtaja:

BusinessOulu liikelaitoksen johtokunta

Apulaiskaupunginjohtaja1:

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

Apulaiskaupunginjohtaja2:

Hyvinvointilautakunta

Apulaiskaupunginjohtaja3:

Yhdyskuntalautakunta

Rakennuslautakunta

Liikelaitos Oulun Serviisin johtokunta

Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen johtokunta

Liikelaitosten johtokunta (Oulun Vesi liikelaitos)

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen johtokunta

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen

johtokunta

Oulun teknisen liikelaitoksen johtokunta

Oulun Tietotekniikka liikelaitoksen johtokunta

Hallintojohtaja:

Oulun Konttori liikelaitoksen johtokunta

Oulun Työterveys liikelaitoksen johtokunta

Toimielinten jäsenet sekä toimielimissä toimivat esittelijät 31.12.2015 mukaan.

Keskusvaalilautakunta:

pj. Timo Heikkilä

vpj. Reijo Sallinen

Jäsenet:

Mirja Vahera

Kaarina Torro

Jari Pirinen

Varajäsenet:

Heli Taanila

Eila Forsberg

Paula Maria Valkola

Mats Hilli

Junes Lokka

Tarkastuslautakunta:

pj. Anna-Kaisa Lepistö

vpj. Jari Latvala

Jäsenet:

Kari Myllyniemi

Marko Hoikkaniemi

Maarit Raitio

Taisto Tammela

Tanja Tiainen

Seppo Leskinen

Miia Hirsikangas-Haataja

Esittelijä:

Pirjo Mäkinen

Hyvinvointilautakunta:

pj. Sirviö Pirjo

vpj. Kolmonen Jukka

Jäsenet:

Annemari Enojärvi

Lauri Inkala

Kaarina Kailo

Matti Kakko

Seppo Karjalainen

Outi Kuismin

Milla Kynkäänniemi

Minna Lehtovaara

Matti Lukka

Anneli Näppä

Pekka Simonen

Matti Roivainen, kh:n edustaja

Esittelijä:

Kirsti Ylitalo-Katajisto

Sivistys- ja kulttuurilautakunta:

pj. Matias Ojalehto

vpj. Sirpa Erkkilä-Häkkinen

Jäsenet:

Karita Alanko

Allu Alatalo

Maija Bolszak

Yrjö Harju

Suvi Helanen

Johannapiritta Huovinen

Mikko Jämsä
Marjo Korhonen
Karoliina Niemelä
Sebastian Tynkkynen
Lauri Valkama
Rauno Hekkala, kh:n edustaja
Esittelijät:
Mika Penttilä
Marjut Nurmivuori
Pekka Fredriksson
Ulla Rissanen
Niina Epäily
Risto Vuoria

Yhdyskuntalautakunta:

pj. Risto Kalliorinne
vpj. Marianne Isola
Jäsenet:
Sirpa Tikkala
Jorma Leskelä
Raimo Hämeenniemi
Teuvo Siikaluoma
Tiina Suutari
Anne Lukkarila
Mikko Merihaara
Irma Pellinen
Sari Halonen
Jukka Lappalainen
Veijo Väänänen
Risto Päckilä, kh:n edustaja
Esittelijät:
Matti Matinheikki
Mikko Törmänen
Kaija Puhakka
Pasi Heikkilä

Yhdyskuntajaos:

pj. Olavi Kangas
vpj. Sari Siirtola
Jäsenet:
Jorma Leskelä
Tiina Niiranen
Sirpa Tikkanen
Esittelijät:
Eero Keski-oja
Virpi Rajala
Sirpa Tulokas

Joukkoliikennejaos Oulu:

pj. Raimo Hämeenniemi
vpj. Hanna Sarkkinen 27.4.2015 asti,
vpj. Pellinen Irma 27.4.2015 alkaen
Jäsenet:
Suvi Helanen
Leena Väättäjä 15.6.2015 alkaen
Raine Pernu
Otto Simola
Jari-Pekka Teurajärvi
Lyly Rajala, khn edustaja
Esittelijät:
Pasi Heikkilä
Minna Soininen

Rakennuslautakunta:

pj. Lawson Hellu Latékoé
vpj. Pia-Riitta Korvenheimo
Jäsenet:
Niko Finnilä
Taisto Haipus
Terttu Kuusela
Seppo Lopakka
Matti Mannermaa
Esa Nikkinen
Eeva-Maria Parkkinen
Mervi Siljander
Paula Vahtola
Anne Snellman, kh:n edustaja
Esittelijä:
Pekka Seppälä

Liikelaitosten johtokunta:

pj. Mauno Murtoniemi
vpj. Mia Pelkonen
Jäsenet:
Pirjo Bastman
Robert Brantberg
Mika Härkönen
Eeva-Maria Parkkinen
Juha Silenius
Pekka Kainua, kh:n edustaja
Esittelijä:
Oulun Vesi/Jouni Lähdemäki

Oulun Työterveys:

liikelaitoksen johtokunta:

pj. Mikko Sormunen

vpj. Marjo Korhonen

Jäsenet:

Titta Karanta

Timo Tuovinen

Vesa Huittinen 26.10.2015 asti

Mauno Sipola 26.10.2015 alkaen

Juha Hänninen, kh:n edustaja 16.6.2015 asti

Pekka Simonen 16.6.2015 alkaen

Esittelijä:

Tuomas Kopperoinen

Oulun Tietotekniikka:

liikelaitoksen johtokunta:

pj. Henri Kylén

vpj. Timo Mällinen

Jäsenet:

Tuomas Aarni

Pirjo Käyhkö

Irene Mäkelä

Juho Meriläinen, kh:n edustaja

Esittelijä:

Pekka Pesonen

Oulun teknisen liikelaitoksen johtokunta:

pj. Hannes Kortesalmi

vpj. Hannu Siipola

Jäsenet:

Paula Halonen

Mervi Hyvärinen

Paula Kauppinen-Suikki

Kalevi Kuha

Timo Lindborg

Tuija Pohjola, kh:n edustaja

Esittelijä:

Johan Alatalo

Liikelaitos Oulun Serviisin johtokunta:

pj. Virpi Honkanen

vpj. Mikko Marjomaa

Jäsenet:

Jukka Holtinkoski

Mika Nurmela

Eija Tuomaala

Elina Salow

Leila Marttila 14.12.2015 asti

Hilde Myrnes 14.12.2015 alkaen

Anne-Maria Takkula, kh:n edustaja

Esittelijä:

Riitta Lappalainen

Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen johtokunta:

pj. Jouko Korkiakoski

vpj. Ritva Yrjänä

Jäsenet:

Arvi Mäläskä

Jari Eskola

Sinikka Vuoti

Seija Ländén

Raimo Rautiola

Mikko Raudaskoski, kh:n edustaja

Esittelijä:

Jouko Leskinen

Oulun Konttori liikelaitoksen johtokunta:

pj. Roy Mattson

vpj. Sirkka-Liisa Mikkonen

Jäsenet:

Lahja Hanhela

Marjut Rousu

Pekka Tahkola

Vaili K Jämsä-Uusitalo, kh:n edustaja

Esittelijä:

Anne Piikivi

BusinessOulu liikelaitoksen johtokunta:

pj. Eero Halonen

vpj. Hilikka Haaga

Jäsenet:

Markku Kainulainen

Johanna Koskelainen

Anne-Maria Takkula

Timo Autio kh:n edustaja

Esittelijä:

Juha Alamursula

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen johtokunta:

pj. Antti Huttu-Hiltunen

vpj. Jarmo Markkanen

Jäsenet:

Jorma Hanhela

Sirkka Kyrö

Niina Parpala

Paula Salo

Taina Vainio

Janne Hakkarainen, kh:n edustaja

Esittelijä:

Petteri Helisten

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen**johtokunta:**

pj. Jenna Simula

vpj. Sirkka Tihinen

Jäsenet:

Virpi Jääskö

Anne Hyyryläinen

Pauli Määttä

Juho Pakaslahti

Eero Pernu

Jukka Taskinen

Teuvo Ukkola

Salla Kangas, kh:n edustaja

Esittelijät:

Leena Tuuri

Marketta Karhu

Tilivelvolliset 31.12.2015**Luottamushenkilötoimielimet**

Kaupunginhallitus ja sen jaostot

Lautakunnat ja niiden jaostot

Johtokunnat ja niiden jaostot

Viranhaltijat

Kaupunginjohtaja

Apulaiskaupunginjohtajat

Konsernipalvelut:

Hallintojohtaja

Henkilöstöjohtaja

Kehittämisojohtaja

Talousjohtaja

Ulkoinen tarkastus:

Kaupunginreviisori

Sivistys- ja kulttuuripalvelut:

Sivistys- ja kulttuurijohtaja

Lukiojohtaja

Perusopetus- ja nuorisajohtaja

Varhaiskasvatusjohtaja

Liikuntajohtaja

Kulttuurijohtaja

Hyvinvointipalvelut:

Hyvinvointijohtaja

Sosiaalijohtaja

Vanhustyönjohtaja

Terveysjohtaja

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut:

Yhdyskuntajohtaja

Yleiskaavapäällikkö

Asemakaavapäällikkö

Kaupungingeodeetti

Kaupungininsinööri

Ympäristöjohtaja

Rakennusvalvonnan johtaja

Liikelaitosten johtajat:

Oulun Konttori liikelaitoksen johtaja

Oulun Serviisi liikelaitoksen johtaja

Oulun Teknisen liikelaitoksen johtaja

Oulun Tietotekniikka liikelaitoksen johtaja

Oulun Työterveys liikelaitoksen johtaja

Oulun Vesi liikelaitoksen johtaja

Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen johtaja

BusinessOulu liikelaitoksen johtaja

Pelastusjohtaja

Oulun seudun ympäristötoimi

liikelaitoksen johtaja

1.2 Toimintaympäristö

1.2.1 Väestörakenne ja väestörakenteen muutos

Hallinnollinen alue

Oulun kaupungin pinta-ala 31.12.2015 oli 3 880 km², josta maa-aluetta 3 031 km² ja vesialuetta 849 km². Kaupungin omistuksessa oli koko maa-alasta 306 km² eli noin 10 % ja vesialueesta 69 km² eli noin 8 %. Maa-pinta-alasta oli asemakaavoitettua aluetta n. 174 km² ja yleiskaava-alueita 2 125 km².

Väestö ja elinolot

Vuodenvaihteessa 2015/2016 Oulun väkiluku oli 198 583 henkeä (ennakkotieto). Väestönkasvu vuonna 2015 oli 2 292 asukasta. Kasvuprosentti oli 1,2 kuten myös edellisenä vuonna. Muuttoliike kasvatti edelleen selvästi kaupungin väkilukua. Kuntien välinen nettomuutto (maassamuutto) oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan +545 henkilöä (v. 2014: +582 henkilöä). Nettomaahanmuutto oli +402 henkilöä ja kokonaisnettomuutto oli yhteensä +947 henkilöä (v. 2014 + 1 055 henkilöä). Oulusta muutti seudun muihin kuntiin yhteensä noin 20 henkilöä enemmän kuin muista seudun kunnista Ouluun. Eniten muuttovoittoa Oulu sai jälleen pohjoisen kaupungeista (Rovaniemi, Kemi, Raahe, Tornio). Suurinta muuttotappio oli muihin suuriin kaupunkeihin (Helsinki, Espoo, Vantaa, Tampere). Avioliittoja solmittiin Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden aikana 1 010 ja avioeroja oli 483 tapausta.

Oululaisten väestörakenne on edelleen pysynyt varsin tasapainoisena. Alle kouluikäisten lasten määrä laski ja oli viime vuoden lopulla noin 18 400, mikä oli 9,3 % koko asukasmäärästä. Kouluikäisten (7-15-vuo-

tiaat) määrä kasvoi ja oli noin 21 900, eli 11,0 % väestöstä. Yli 65-vuotiaiden määrä kasvoi edellisvuodesta selvästi ja oli noin 28 600 henkilöä eli 14,4 % väestöstä.

Vuoden aikana asutokuntien määrä kasvoi noin 1 550:lla, ja oli kertomusvuoden lopussa noin 94 784. Siitä yksinään asuvia oli 43 % ja 2-hengen asutokuntia kolmanneksen verran. Lisäystä tapahtui viime vuosien ta-paan eniten näissä pienissä asutokunnissa. Henkilöluvultaan edellisiä suurempien asutokuntien määrän kasvu oli maltillista. Asutokuntien keskikoko on vähitellen pienentynyt niin, että kun vielä 1990-luvun alussa asutokuntaan kuului keskimäärin 2,4 henkilöä, oli vastaava osuus viime vuoden lopussa 2,1 henkilöä.

Asuntoja oli kertomusvuoden lopussa noin 105 000 kpl, joista kerrostaloissa 51,4 %, omakotitaloissa 30,2 % ja rivi- tai muissa taloissa 18,4 %. Asunnoista omistusasuntoja oli 53 %, vuokra-asuntoja 38 % ja loput 9 % oli muuhun hallintaperusteeseen kuuluvia tai tuntemattomia. Noin 60 prosenttia oululaisista asuu pientaloissa (omakoti- ja rivitaloasunnot). Kaikkien asuinhuoneistojen keskikoko oli 82,7 m². Vuoden aikana valmistui uusia asuntoja yhteensä noin 1 600 kpl, joista omakoti- ja rivitaloasuntoja oli 678 kpl eli 42 % ja kerrostaloihin kuuluvia 930 kpl eli 58 %.

Viime vuonna työttömien määrä oli kuukausittain keskimäärin 16 288 (v.2014: 15 105). Työttömyysaste nousi ja oli 17,2 % (v.2014: 16,2 %). Vuoden 2013 lopussa Oulussa oli yhteensä 84 078 työpaikkaa (31.12.2012: 84 620 työpaikkaa). Työpaikkaomavaraisuusaste oli Oulussa 105,4 ja seutukunnassa 98,6.

1.2.2 Työpaikkakehitys, työttömyys ja työllisyyden hoito

Talouden heikko kehitys on jo useamman vuoden ollut laaja-alaista ja ennusteiden mukaan Suomen talouden vaikeudet jatkuvat seuraavien parin vuoden aikana. Oulun talousalueella on kuitenkin syksyn aikana heijastunut joitakin heikkoja signaaleja käänteestä parempaan. Oulun seudulla erityistä huolta on aiheuttanut tuotantotoiminnan hiipuminen perinteisillä talouden vahvoilla toimialoilla, kuten ICT-alalla, teollisuudessa ja rakentamisessa. Näissä on kuitenkin nähtävissä alueellista piristymistä. Rakennusinvestoinnit lisääntyivät ensi vuonna johtuen alueen vireillä olevista suurhankkeista.

Oulun alueen työvoima on kasvanut vuoden 2014 tasosta noin 1500 henkilöllä ollen vuoden 2015 joulukuussa 94 612 henkilöä. Työllisyyskehitys on kuitenkin jatkunut heikkona. Pitkäaikais- ja rakennetyöttömien määrän kasvu on hidastunut alkuvuoteen verrattuna, mutta tilanne on edelleen vakava. Työttömyys kasvoi alkuvuonna varsin nopeasti, mutta syksyllä työttömyyden kasvu on hidastunut. Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli joulukuussa 5 266, eli 17 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

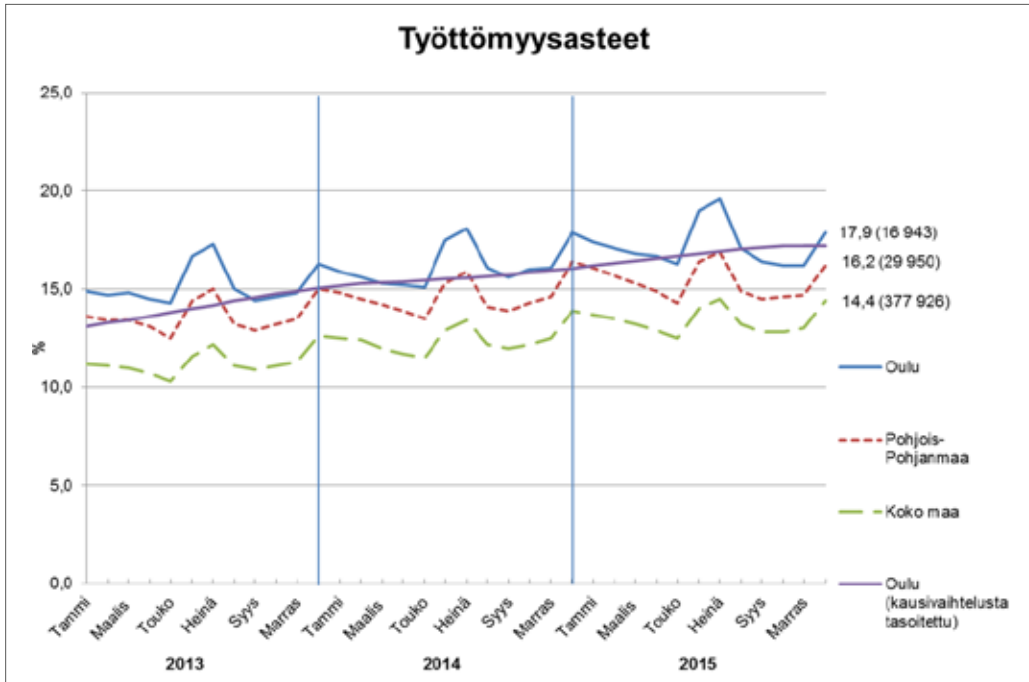
Työllisyyden näkymiä on varjostanut korkea nuorisotyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyyden syveneminen. Lisäksi toimiala- ja tehtävärakenteen muutoksen seurauksena on syntynyt selviä yhteensopivuusongelmia työttömien työnhakijoiden ja avoimien työpaikkojen välillä niin alueellisesti kuin ammatillisestikin. Suhdannetilanteen parantuessakin suuri rakennetyöttömyys tulee hidastamaan työttömyyden vähenemistä. Pohjois-Pohjanmaan TE-toimistoon ilmoitettujen avointen työpaikkojen määrä on vähentynyt vuoden aikana tasaisesti. Valtakunnallisesti työttömyys on levinnyt entistä tasaisemmin kaikkiin maakuntiin ja ammattiryhmiin, myös pääkaupunkiseudulle. Samoin työttömyys on kasvanut entistä tasaisemmin eri koulutusasteilla; korkeasti koulutettujen työttömyys on lisääntynyt.

Oulun seutu on nimetty rakennemuutosalueeksi, jossa erityisesti ICT-sektorilta on viime vuosina poistunut runsaasti työpaikkoja. Negatiivisen kehityksen seurauksena koko työmarkkinoiden tilanne on heikentynyt ja kaupan ja palveluiden alat ovat myös

reagoineet työvoiman tarpeen vähentymisenä. Inflaatio on ollut maltillista ja syksyn ajan negatiivinen, joulukuussa 2015 inflaatio oli -0,2 prosenttia. Yksityinen kulutus on ollut vuoden 2015 ajan vaihua. Loppuvuoden aikana kuluttajien ostovoimaa on kuitenkin vahvistanut poikkeuksellisen maltillinen hintakehitys, joka on seurausta öljyn ja muiden raaka-aineiden hintojen laskusta. Alueellista talouskehitystä elvyttää yksityisten palveluiden ja rakennustoiminnan hienoinen piristyminen.

Oulun työpaikkamäärä on noin 84 000 - 85 000. Avoimeksi ilmoitettujen työpaikkojen suhde työttömiin työnhakijoihin on pienentynyt jo usean vuoden ajan. Start up kasvuyritysten, alueellisten innovaatiohankkeiden ja pk-sektorin nähdään asteittain kehittyvän alueen menetettyjen työpaikkojen korvaajaksi. Eri toimenpiteiden pohjalta ja yritysten toimesta on pystytty luomaan uusia työpaikkoja. Pohjois-Pohjanmaalla vireillä olevat suurhankkeet ovat osittain jo käynnistymisvaiheessa. Niiden työllistävät vaikutukset ulottunevat Ouluun saakka. Merkittävää osaa näistä työpaikoista ei kuitenkaan täytetä avoimesti ilmoitetulla haulilla. Tämä haastaa perinteisen työllitystoiminnan ja työnhakijoiden aktiivisuus korostuu.

Kuntien vastuut pitkäaikaistyöttömyydestä ovat kasvaneet merkittävästi vuoden 2015 aikana. Työttömyyden syveneminen ja lakiperusteisten työmarkkinatuen kuntaosuuksien vastuiden muutokset ovat kaksinkertaistaneet kaupungin kuntaosuusmenot. Oulun kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuus vuonna 2015 oli 21 M euroa. Samaan aikaan palkkatuella työllistäminen on vaikeutunut valtion palkkatukeen kohdennettujen määrärahojen vähenemisen vuoksi. Joulukuussa 2015 Pohjois-Pohjanmaalla oli työllistämisen piirissä 51,5 % vähemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Suurin osa vähennyksestä kohdistui yrityksiin ja kuntiin. Kuntien työllisyyspalveluiden ja aktiivoinnin merkitys korostuu yhä vahvemmin. Oulussa pitkäaikaistyöttömyyden kasvu on kuitenkin ollut maltillisempaa kuin muissa Kuusikko-kaupungeissa. Työllisyyden edistämistoiminnassa pääpainopisteet ovat olleet nuorten työllisyyden edistämisessä, rakenteellisen työttömyyden vähentämisessä sekä uusien työpaikkojen luomisessa.



Työttömyys kasvoi alkuvuonna 2015, mutta syksyllä Oulun työttömyyden kasvu on kausivaihtelusta tasoitetun seurannan mukaan hidastunut ja työttömyys on vuoden 2014 tasoa. Tilanne joulukuun 2015 (lähde: ELY-keskus, työllisyyskatsaus 12/2015 ja TEM, toimialapalvelu).

1.2.3 Maankäyttö ja asuntorakentaminen

Strategisesti tärkein maankäytön suunnitteluprojekti 2015 oli Uuden Oulun yleiskaava. Kaupunginhallitus asetti yleiskaavaehdotuksen nähtäville kesäkuussa 2015. Yleiskaavaehdotusta ja valmisteluaineistoa esiteltiin yleisötilaisuuksissa Kiimingissä, Oulunsalossa, Haukiputaalla ja keskustassa. Kaavaehdotuksesta jätettiin 30 lausuntoa ja 63 muistutusta. Palautteeseen laaditut vastineet ja yleiskaava ovat parhaillaan hyväksymiskäsittelyssä.

Vuonna 2015 asemakaavoja valmistui 26, joista asuntotuotannon kannalta merkittävimpiä olivat Hiukkavaaran keskuksen ja Rantatoppilan asuinalueen asemakaavat.

Asuntotuotannon yleiseksi vuositavoitteeksi on asetettu 1600 – 2000 uutta asuntoa, joista noin puolet on kerrostaloasuntoja ja puolet pientaloasuntoja. Vuonna 2015 Oulussa valmistui asuntoja 1573 kappaletta, jotka jakaantuivat asuntotyypeittäin seuraavasti: kerrostaloasuntoja 906, rivitaloasuntoja 228, omakotitaloja 439. Maankäytön toteuttamisohjelman 2014 – 2018 mukaista asuntotuotantotavoitetta 1900 ei saavutettu. Kaupunki luovutti vuoden 2015 aikana asuntorakentamisen tontteja laskennallises-

ti 1442 asunnon tuotantoa vastaavan määrän. Viime vuosina asuntotuotanto on keskittynyt keskustaan ja keskustan läheisille alueille pääasiassa yksityisessä omistuksessa oleville tonteille. Samaan aikaan kerrostaloasuntojen koko on pienentynyt.

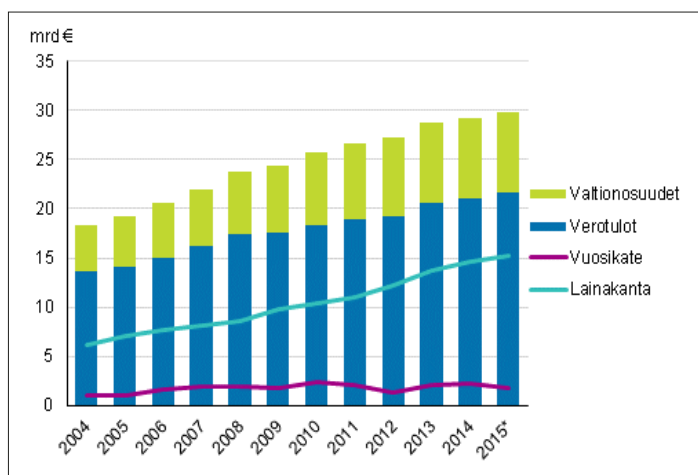
Oulun kaupungin maankäytön toteuttamisohjelman (MATO) valmistelu vuosille 2016 – 2020 aloitettiin syksyllä 2014. Ohjelma valmistui kesäkuussa 2015, jonka jälkeen se lähetettiin lausuntokierrokselle. Kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyi raportin joulukuussa 2015. Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksynyt siirtyivät vuodelle 2016. Maankäytön toteuttamisohjelmassa korostuu tämän hetkinen markkinatilanne, josta teetettiin erillinen selvitys. Selvityksen mukaan omakoti- ja rivitalotalotonttien tarjontaa tulee vähentää ja kerrostalotonttien tarjonta keskittää enemmän keskustan tuntumaan täydennysrakentamisalueille.

Oulun kaupungin maankäytön toteuttamisohjelmaa päivitetään kahden vuoden välein, jolloin voidaan reagoida nopeasti mahdollisiin markkinatilanteeseen ja muuttoliikkeessä tapahtuviin muutoksiin.

1.2.4 Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät

Kuntien talous on kärsinyt hitaasta talous- ja verotulojen kasvusta, työttömyyden ja työttömyysvastuiden kasvusta sekä viime vaalikaudella tehdyistä poikkeuksellisen suurista valtionosuusleikkauksista. Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2015 tilikauden tulos oli kuitenkin ennakkotietojen mukaan 0,27 mil-

jardia ylijäämäinen. Kuntien vuosikate heikkeni 426 miljoonaa euroa eli 19,4 prosenttia viime vuodesta. Investoinnit pienenivät 100 miljoonaa euroa. Tilinpäätösarvioiden mukaan lainakanta kasvoi yhteensä 0,5 miljardia euroa ja on nyt 17,0 miljardia.



Kuva 2. Kuntien valtionosuudet, verotulot, vuosikate ja lainakanta 2004–2015* (Tilastokeskus)

Merkittävin yksittäinen viime vuoden lukuihin vaikuttanut tekijä oli liikelaitosten yhtiöittäminen. Se vaikutti muun muassa toimintatuottoihin, toimintamenoihin, investointeihin ja lainakantaan. Kuntien ja kuntayhtymien toimintamenot laskivat noin yhdellä prosentilla. Kuntien toimintakatteet heikkenivät edellisvuodesta neljällä prosentilla erityisesti toimintatuottojen vähenemisen vuoksi. Menojen kasvua hidastivat myös erilaiset kuntien säästötoimet. Kuntatyönantajien mukaan kunta-alalla leikattiin viime vuonna henkilöstömenoja noin 300 miljoonalla eurolla. Vuoden 2015 kuntatalouden toteuma on kuitenkin parempi kuin viime syksynä laaditussa julkisen talouden suunnitelmassa arvioitiin.

Yhteenlasketut verotulot kasvoivat 2,8 prosenttia. Vaikka 98 kuntaa nosti viime vuodelle tuloveroprosenttiaan, kasvoivat kunnallisverotulot vain 1,8 prosenttia. Muut verot, kuten yhteisö- ja kiinteistövero, kasvoivat kuitenkin nopeammin. Kiinteistöverotulojen 6,1 prosentin kasvu johtui kiinteistöverouudistuksesta, jossa nostettiin veroprosenttien ala- ja ylärajoja. Yhteisöveron kasvua selittää työmarkkinatuen kuntaosuuden korotuksen kompensoiminen 75 miljoonalla eurolla. Valtionosuusleikkauksista johtuen valtionosuudet pysyivät lähes edellisvuoden tasolla.

Suomen talouden vaikeudet jatkuvat lähivuosien aikana. Kasvunäkymät ovat heikot ja julkisen talouden tilanne ei parane oleellisesti. Pitkälläkään aikavälillä ei ole selkeitä merkkejä talouskasvun piristymisestä, vaan näkymät ovat varsin vaatimattomat. Tämä säteilee haitallisesti työllisyyskehitykseen ja sitä kautta myös kuntien verotuloihin ja toimintamenoihin. Lisäksi koko julkisen talouden vaikea tilanne ja ajautuminen EU:n alijäämä- ja velkamenettelyrajojen tuntumaan luo uudenlaista painetta kuntatalouteen.

Teollisuustuotannon tason arvioidaan olevan v. 2017 noin neljänneksen alempi kuin kymmenen vuotta sitten. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan vuoden 2016 kasvuksi muodostuu 1,2 %. Kasvun taustalla on pitkälti yksityisten investointien suotuisa kehitys. Tehdasteollisuuden rakennusinvestoinnit lisääntyvät vuonna 2016 merkittävästi johtuen jo päätetyistä hankkeista. Kone- ja laiteinvestoinnit kääntyvät myös selvään kasvuun.

Suomeen on vuonna 2015 saapunut suuri määrä turvapaikanhakijoita. Maahanmuuton kasvun vaikutus julkisen talouden pitkän aikavälin kehitykseen riippuu pitkälti Suomeen jäävien ja heidän jälkeläistensä työllistymisestä. Työllisyysaste on heti maa-

hanmuuton jälkeen koko väestön keskiarvoa matalampi, mutta ajan kuluessa yhä useamman voi odottaa työllistyvän, kun kielitaito ja muut valmiudet kohenevat. Vastuu kotouttamisesta ja palveluista ja niistä aiheutuvista kustannuksista siirtyy alkuvaiheen jälkeen kunnille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tultaneen järjestämään jatkossa maakuntien toimesta. Uudistuksen toteuttaminen vie kuitenkin vuosia ja kuntien on jatkettava omalta osaltaan rakenteellisia muutoksia. Sosiaali- ja terveydenhuolto- ja aluehallintouudistuksen järjestelyt heijastuvat jäljelle jäävän kaupungin toimintoihin. Maakuntien tukipalveluiden järjestäminen valtakunnallisiin yksiköihin vaikuttaisi kielteisesti kuntien tukipalveluiden tuottavuuskehitykseen. Uudistuksen suurin riski on rahoitus. Mi-

käli hallituksen alustavista linjauksista huolimatta päädytään maakuntaveroon, aiheutuu siitä vaikeasti hallittava tilanne kuntataloudelle. Kuntien ja maakuntien väliset erot kasvaisivat merkittävästi nykyisestäään.

Hallitus on syksyn 2015 julkisen talouden suunnitelmassa asettanut julkisen talouden suunnitelmaa koskevan asetuksen mukaisesti myös kuntataloudelle tasapainotavoitteen. Tavoitteen mukaan kuntatalous saisi olla vuonna 2019 korkeintaan puoli prosenttia alijäämäinen suhteessa kokonaistuotantoon. Hallitusohjelman lähtökohtana on, että kunnille ei anneta uusia tehtäviä tai velvoitteita. Uusiin tai laajeneviin tehtäviin ja velvoitteisiin osoitetaan 100-prosenttinen valtionosuus.

1.3 Oulun kaupungin toiminnan ja talouden kehitys

Oulun kaupungin vuoden 2015 tilikauden ylijäämäksi muodostui noin 5 milj. euroa. Tilikauden tulos olisi ollut noin 24 milj. euroa alijäämäinen, jos Partnera Oy:ltä ei olisi saatu osinkoja ja pääomanpalautuksia yhteensä noin 29 milj. euroa. Oulun kaupungin toimintakate (nettomenot) kasvoivat vuodesta 2014

noin 1,9 %, kun otetaan huomioon yhtiöittämisten vaikutukset. Verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) muutos oli noin 5,3 %. Kehityksen suunta oli oikea, mutta tulorahoitus ei ole riittävä palvelu- ja investointitarpeisiin nähden.

Tunnusluvut	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015
Asukasluku vuoden lopussa	193 832	196 194	198 243	198 583
Vuosikate/asukas	417	383	238	430
Vuosikate/poistot, %	62,5	74,9	55,6	107,2
Toimintatulot/toimintamenot, %	33,6	32,3	21,0	21,5
Nettoinvestoinnit, €/asukas	972	553	612	577
Investointien tulorahoitus-%	36	11*	39	74
Lainat, €/asukas	2 858	3 266	3 341	3 300
Lainanhoitokate	2,2	1,0	0,7	1,0
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	58	62	54	69
Toiminnan ja rahoituksen rahavirta 5 vuodelta €	-297 017	-167 386	-	-190 254

**) Investointien tulorahoitus oli tilinpäätöksessä 11 %, kun otetaan huomioon yhtiöittämisten vaikutus; muutoin tulorahoitusprosentti on 41 %.*

Vuoden 2015 talousarvion valmistelussa on lähtökohtana ollut valtuustosopimus. Valtuustosopimus on luonut toiminnallisen ja taloudellisen kehityksen kaupunginvaltuuston työskentelylle valtuustokaudella. Valtuuston allekirjoittaneet valtuustoryhmät sitoutuivat toimenpiteisiin Oulun kaupungin talouden tasapainottamiseksi kuluvalle valtuustokaudella. Tavoitteena on ollut nostaa vuosikate tasolle, joka vastaa paremmin poistojen ja investointien määrää. Toteutunut vuosikate oli 85,3 milj. euroa. Se kattoi suunnitelman mukaiset poistot (107 %). Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna vuosikate toteutui 38 milj. euroa parempana. Vuoden 2014 tilinpäätöksen verrattuna vuosikate parani noin 10 milj. eurolla. Vuosikate/asukas 430 euroa ylittää talousarvion 192 euroa/asukas ja on 47 euroa/asukas parempi kuin vuonna 2014.

Nettolainojen (otetut lainat vähennettynä lyhennyksillä) muutos oli tilinpäätöksessä 14,5 milj. euroa. Vuonna 2015 otettiin pitkäaikaista lainaa 100 milj. euroa. Lainoja lyhennettiin 86,3 milj. eurolla. Oulun Energia Oy:n antolainan takaisinmaksu oli 64 milj. euroa.

Tilinpäätöksessä 2015 lainakanta asukasta kohden oli 3 300 €/asukas, joka on 41 €/asukas pienempi kuin mitä talousarviossa ennakoitiin. Lainanhoitokate on edellisen vuoden suuruinen 1 %, mikä tunnusluvun arviointiasteikolla tarkoittaa tyydyttävää lainanhoitokykyä. Tällä tunnusluvulla mitataan tulorahoituksen riittävyyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoituksen katsotaan olevan riittävä lainojen hoitoon, kun arvo on 1 tai suurempi. Arvon ollessa alle 1, joudutaan ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja lainojen hoitamiseksi.

Oulun kaupunki tuloslaskelma	TP2015	TA2015 alkup.	Ero alkup.	TP2014
Milj. euroa				
TOIMINTATUOTOT	255 040	249 098	5 942	414 151
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	19 345	13 293	6 052	15 860
TOIMINTAKULUT	-1 203 902	-1 199 581	-4 321	-1 299 014
TOIMINTAKATE	-929 517	-937 190	7 673	-869 003
VEROTULOT	734 160	730 729	3 431	708 151
VALTIONOSUUDET	253 771	248 354	5 417	230 337
RAHOITUSTULOS JA-MENOT	26 909	5 372	21 537	5 719
VUOSIKATE	85 323	47 265	38 058	75 204
POISTOT JA ARVONALENNUKSET	-79 616	-84 996	5 380	-100 387
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	0	0		341 457
TILIKAUDEN TULOS	5 707	-37 731	43 438	316 274
POISTOERON MUUTOS	3 327	3 324	3	8 364
VARAUSTEN MUUTOS	-3 900	600	-4 500	-2 300
RAHASTOJEN MUUTOS	0	0		0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	5 134	-33 807	38 941	322 338

Toimintatuotot 255 milj. euroa ylittivät alkuperäisen talousarvion noin 5,9 milj. eurolla ja ulkoiset toimintakulut ylittivät alkuperäisen talousarvon noin 4,3 milj. eurolla.

Toimintakate on toimintatuottojen ja – kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti- ja maksutuotoilla. Loput toimintakuluisista katetaan käytännössä verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnissa negatiivinen. Oulun kaupungin toimintakate – 929,5 milj. euroa on alkuperäistä talousarviota noin 7,7 milj. euroa parempi. Suurin syy eroon on valmistus omaan käyttöön, jonka toteuma erosi talousarvioon nähden noin 6 milj. euroa. Valmistus omaan käyttöön on erä, jolla kuluja oikaistaan omaan käyttöön valmistetun hyödykkeen osalta.

Hyvinvointilautakunnan sitova toimintakate ilman erikoissairaanhoitoa oli -337,9 milj. euroa. Sitova tavoite ylittyi alkuperäiseen talousarvioon noin 18,9 milj. eurolla ja muutettuun noin 3,1 milj. eurolla. Toimintakate ilman erikoissairaanhoitoa kasvoi noin 3,2 % (TP2014 0,7 %) verrattuna vuoteen 2014. Suurin erä, jossa ylitystä on tapahtunut, on asiakaspalvelujen ostot. Hyvinvointilautakunnan nettomenojen asukaskohtainen kasvu vuonna 2015 oli 1,7 %, vuonna 2014 kasvu oli 0,6 %. Asukaskohtainen menojen taittuminen ei toteutunut strategisen tavoitteen mukaisesti.

Erikoissairaanhoito on valtuustoon erikseen sitova ja sen toimintakulut toteutuivat noin 214,3 milj. eurolla. Ylitys alkuperäiseen talousarvioon oli 5,5 milj. euroa, muutettuun talousarvioon oli alitusta 0,5 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon menokasvu on hidastunut vuosina 2014 ja 2015. Erikoissairaanhoidon menot kasvoivat noin 3,6 % (TP2014 4,2 %), kun tilinpäätöksen 2014 tiedot on muutettu sairaanhoidopiirille vuoden 2015 alusta siirtyneen toiminnan osalta vertailukelpoiseksi. Ennen vuotta 2014 kasvu oli keskimäärin 5,5 % vuosittain.

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan sitova toimintakate oli tilinpäätöksessä – 385,6 milj. euroa. Toimintakateen alijäämä oli 12 milj. euroa suurempi kuin alkuperäinen talousarvio ja 1,8 milj. euroa suurempi kuin muutettu talousarvio. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan toimintakate ylitti talousarvion varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa sekä kulttuuripalveluissa. Varhaiskasvatuksen ylitykseen vaikutti erityisesti yksityisen palvelutuotannon kasvu, jonka vuoksi avustuksia maksettiin talousarviota enemmän. Lisäksi varhaiskasvatuksen tuottoja kertyi arvioitua vähemmän, koska yksityinen palvelutuotanto on lisääntynyt ja lapsia on siirtynyt kokopäivähoidosta kerhoihin ja lasten määrä kunnallisissa palveluissa on vähentynyt. Perusopetus- ja nuorisopalveluissa ylitykseen vaikuttivat arvioitua suuremmat palvelujen ostot kuljetuksissa sekä tietohallinto- ja laitevuokrissa.

Verotulot olivat noin 734,2 milj. euroa ja valtionosuudet noin 253,8 milj. euroa eli yhteensä noin

987,9 milj. euroa. Verorahoituksen kasvu vuoteen 2014 verrattuna oli noin 49,4 milj. euroa. Verotulot ylittivät alkuperäisen talousarvion noin 3,4 milj. eurolla. Kunnallisverot ylittivät 0,4 milj. eurolla ja yhteisöverot noin 4,3 milj. eurolla. Kiinteistöverot alittivat noin 1,3 milj. eurolla. Valtionosuudet ylittivät alkuperäisen talousarvion noin 5,4 milj. eurolla ja muutetun talousarvion noin 0,8 milj. eurolla. Verotulot kasvoivat vuoteen 2014 verrattuna noin 3,7 % ja valtionosuudet noin 10,2 %. Valtionosuuden uudistus tuli voimaan vuoden 2015 alussa.

1.3.1 Olennaiset toiminnassa tapahtuneet muutokset

Kuntalain muutoksella on säädetty kuntien velvollisuudesta yhtiöittää kilpailutilanteessa markkinoilla hoidettavat tehtävät. Oulun Energia ja Oulun Jätehuolto yhtiöitettiin vuoden 2015 alusta. Elintarvike- ja ympäristölaboratorion toiminta yhtiöitettiin maaliskuun alussa 2015. Yhtiöittämisvelvoitteen takia siirrettiin myös Oulun Konttori liikelaitoksen osana toimivan Pohjois-Suomen tulkkipalvelun liiketoiminta Monetra Oy:lle 1.2.2015. Oulun kaupunki ja PPSHP aloittivat loppuvuodesta yhteistyöselvitykset ICT-asioiden, ateria- ja puhtauspalveluiden ja työterveyspalveluiden osalta.

Kontinkankaan hyvinvointikeskus avautui kuntalaisille vuoden 2015 alussa. Uusi hyvinvointipiste Höyhtyän Välke käynnistyi Lintulammen asukastuvan tiloissa. Kaikissa hyvinvointikeskuksissa ja terveysasemilla käynnistyi ajanvaraukseton akuuttivastaanotto, jolla pyrittiin vastaamaan kuntalaisten vastaanottopalveluiden saatavuuteen. Tuiran hyvinvointikeskuksen hankesuunnitelmaa valmisteltiin ja Haukiputaan hankesuunnitelman mukaisia toimenpiteitä vietiin eteenpäin. Sähköisillä palveluilla ja kuntalaisten oman vastuunoton lisäämisellä on pyritty vastaamaan palvelurakenteen keventämiseen ja kustannuksiin. Omahoitopalvelua käyttäneiden kuntalaisten osuus kasvoi noin 8,8 % edellisvuodesta ja sähköisesti tehtyjen ajanvarausten osuus lisääntyi 17,5 %. Hyvinvointipalveluissa paljon palveluita tarvitsevien asiakasryhmien palvelujen koordinaatio on kehitetty mm. vastuuhoitaja-mallin ja yhteisen hoito- ja palvelusuunnitelman avulla.

Kaupunginhallituksen päätöksellä alkuvuodesta 2015 perustettiin maahanmuuttajaneuvosto. Elokuusta 2015 alkaen Suomeen ja myös Ouluun tuli

Muut rahoitustuotot ylittivät alkuperäisen talousarvion noin 21,5 milj. eurolla ja muutetun talousarvion noin 0,2 milj. eurolla. Ylityksen syynä oli Partnera Oy:n maksamat osingot noin 21,5 milj. euroa. Suunnitelman mukaiset poistot alittivat alkuperäisen talousarvion noin 5,4 milj. eurolla. Osa poistojen alittumisesta selittyy investointien siirtymisellä seuraavalle vuodelle.

ennätysmäärä turvapaikanhakijoita. Oulun kaupungin työntekijät olivat mukana perustamassa hätämajoitusyksikköä Vallinkorvaan. Kaupungissa aloitettiin turvapaikanhakijoiden esikotouttavan työn kehittäminen ja koordinointi. Perusopetusikäisten maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden vuoksi valmistavan opetuksen ryhmien määrä lisääntyi syyslukukauden aikana yhdeksästä opetusryhmästä seitsemääntoista. Ryhmät sijoituivat kouluille eri puolilla kaupunkia. Myös loppusyksystä 2015 nopeasti kohonnut maahanmuuttajien määrä on lisännyt tarvetta aikuisten maahanmuuttajien valmistavaan opetukseen.

Vuonna 2015 käynnistyi 6Aika strategian toteuttaminen kuutoskaupunkien (Helsinki, Espoo, Vantaa, Tampere, Turku) yhteisillä kehittämishankkeilla. 6Aika strategian avoimen datan, avoimien innovaatioalustojen ja avoimen osallisuuden teeman kautta edistetään kaupungin Digitaalisen Agendan toimeenpanoa sekä uuden liiketoiminnan ja uusien työpaikkojen syntymistä. Kuutoskaupunkien kaupunkikehittämisen yhteistyöstrategian (6Aika) tavoitteena on vahvistaa valtion ja Oulun seudun välistä kumppanuutta ja aiempaa paremmin koota valtion, kaupunkiseudun ja EU:n resursseja ja suunnata niitä vaikuttavasti Oulussa.

Vuoden 2015 aikana otettiin käyttöön Waltti-matkakortti ja uusi vyöhykepohjainen hinnoittelujärjestelmä. Kela-koulumatkatukiasiakkaat aloittivat Waltti-käytön tammikuussa 2015 ja muille asiakkaille käyttö alkoi 3.8.2015. Vanhasta korttikannan käytöstä joukkoliikenteessä luovuttiin vaiheittain elokuusta 2015 alkaen. Waltti-kortteja laskettiin liikelle noin 30 000 asiakkaalle.

Vuonna 2015 aloitettiin Hiukkavaaran monitoimitalon rakentaminen. Monitoimitalon kokonaiskustannukset tulevat olemaan noin 22 milj. euroa. Arvioitu valmistumisaika on vuosi 2017. Vuoden 2015 aikana kustannuksia on ehtinyt toteutua noin miljoonan euron verran.

Poikkimaantien sillan rakentaminen jatkui vuoden 2015 aikana. Hankkeen kokonaiskustannukset tulevat olemaan noin 21 miljoonan euron tasolla. Vuoden 2015 aikana poikkimaantien siltaan liittyviä investointimenoja on ehtinyt toteutua noin 6,6 milj. euroa.

Myös Talvikankaan uuden koulun rakentaminen aloitettiin vuoden 2015 aikana. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat noin 13 milj. euroa, joista vuoden 2015 aikana on ehtinyt toteutua noin 4,4 milj. euroa. Kaiken kaikkiaan uusiin koulu- ja päiväkotirakennuksiin investointiin vuoden 2015 aikana noin 12,5 milj. euroa.

Peruskorjauksiin ja korjausvelan lyhentämiseen käytettiin omarahoitusosuudella rahoitetun korjausrakentamisohjelman mukaisesti vuonna 2015 noin 15 milj. euroa.

Yhdyskuntalautakunta on vuonna 2015 hakenut Oulun kaupunginvaltuustolta 4,5 milj. euron käyttötalousmenojen lisämäärärahan Bertel Jungintien – Lipporannan alueen pilaantuneen maan puhdistustöiden yllättäviin menoihin.

1.3.2. Olennaiset muutokset tuloperusteissa

Vuosien 2015 ja 2014 tuloslaskelmia tarkasteltaessa on otettava huomioon, että vuosi 2014 sisältää Oulun Energian, Oulun Jätehuollon ja ympäristölaboratorion luvut. Oulun Energia, Oulun Jätehuolto ja ympäristölaboratorio yhtiöityivät vuoden 2015 alusta. Oulun Konttori liikelaitoksen osana toimivan Pohjois-Suomen tulkkipalvelun liiketoiminta siirrettiin Monetra Oy:lle 1.2.2015.

Vuonna 2014 toimintatuotoissa yhtiöityneiden vaikutus on noin 191 milj. euroa ja toimintakuluissa noin 148 milj. euroa. Vuosikatetasolla vaikutus on noin 47 milj. euroa. Suurin vaikutus toimintatuotois-

sa on ulkoisiin myyntituottoihin, ulkoisissa menoissa henkilöstömenoihin ja palvelujen ostoihin sekä aineisiin ja tarvikkeisiin. Kun yhtiöitymiset otetaan huomioon, ovat kaupungin ulkoiset toimintatuotot kasvaneet vuonna 2015 noin 32 milj. euroa. Myyntituotot ovat kasvaneet noin 23 milj. euroa, maksutuotot noin 6,6 milj. euroa ja muut toimintatuotot noin 3 milj. euroa. Tuet ja avustukset ovat vuoden 2014 tasossa.

Hintoja ja asiakasmaksuja on tarkistettu, mikäli ei ole ollut lainsäädännöllistä estettä. Peruskunnan ulkoiset toimintatuotot ovat kasvaneet noin 6,6 milj. euroa eli noin 3,9 % vuoteen 2014 verrattuna. Tonttien vuokrat ovat kasvaneet noin 2,7 milj. euroa ja muut tuet ja avustukset noin 2,2 milj. euroa. Kasvut sisältävät volyymin muutokset ja maksujen muutokset.

Maankäyttökorvauksia on tuloutettu noin 3,1 milj. euroa.

Käyttöomaisuuden myyntivoitot, jotka sisältyvät muihin toimintatuottoihin ovat vuonna 2015 olleet noin 11 milj. euroa (TP2014 14 milj. euroa) eli laskua vuoteen 2014 verrattuna on noin 3 milj. euroa. Muut tuotot sisältävät myös valtionosuuden kompensaa- tion noin 6,6 milj. euroa sekä yhdistymisavustuksen noin 1,8 milj. euroa (samat kuin vuonna 2014). Valtionosuuden kompensatio ja yhdistymisavustus poistuvat vuoden 2018 alusta.

Liikelaitosten yhteenlaskettu ulkoinen liikevaihto on kasvanut vuodesta 2014 n. 9,4 milj. euroa. Liikelaitosten muut toimintatuotot ovat pysyneet suunnitteen vuoden 2014 tasolla. Liikelaitos Oulun Veden korotukset toteutettiin talousarvioon kirjatun mukaisesti. Perusmaksujen ja käyttömaksujen keskimääräinen korotus oli 3,5 %. Oulun Veden liikevaihto kasvoi noin 2,7 milj. euroa vuoteen 2014 verrattuna.

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen liikevaihdon kasvu vuoteen 2014 verrattuna oli noin 7 milj. euroa. Kasvu johtui pääosin ensihoitopalveluista. Ensihoitopalvelu laajeni vuoden 2015 alusta laitoksen koko toimialueelle sekä Vaalan kuntaan. Laitoksen ensihoitoyksiköiden määrä nousi yhdeksästä 20 välittömässä valmiudessa olevaan yksikköön.

Kehittämisrahastoon on kirjattu muihin rahoitus- tuottoihin ja muihin toimintatuottoihin Partne- ra Oy:n osingot ja pääomanpalautukset sekä muita tuottoja yhteensä noin 29 milj. euroa.

Veroprosentit olivat vuonna 2015 vuoden 2014 tasossa. Verotulot kasvoivat vuodesta 2014 noin 26 milj. euroa. Kunnallisverot kasvoivat noin 21,8 milj. euroa ja yhteisöverot noin 4,4 milj. euroa. Kiinteistöverot pysyivät vuoden 2014 tasossa. Valtionosuuksissa tuli voimaan uudistus vuoden 2015 alusta. Valtionosuuksissa oli kasvua vuoteen 2014 verrattuna noin 23,4 milj. euroa. Verotuloista ja valtionosuuksista on tarkempi selvitys kappaleessa Verotulot ja valtionosuudet.

Oulun Energia Oy maksoi vuonna 2015 korkotuottoja kaupungille noin 10,7 milj. euroa. Vuonna 2014 Oulun Energia oli Oulun kaupungin liikelaitos eikä vastaavia ulkoisia tuottoja ollut. Liikelaitos Oulun Energian yhtiöityminen näkyi vuonna 2014 erityisesti satunnaisissa erissä tulosta parantavana noin 341,5 milj. euronä. Vuonna 2015 vastaavia eritä ei ole ollut.

1.3.3. Tilinpäätöksen vaikutus kuluvaan vuoteen talousarvioon ja arvio tulevasta kehityksestä

Valtuustososopimuksen 3.6.2013 tavoitteet sisältävät vuonna 2014 yhtiöityneiden Oulun Sataman ja Nallikarin sekä vuonna 2015 yhtiöityneiden Oulun Energian, Oulun Jätehuollon ja ympäristölaboratorion luvut. Lisäksi lukuun on sisällytetty pienempiä erä mm. toiminnan siirroista johtuvia kuten Pohjois-Suomen tulkkipalvelun liiketoiminnan siirto Monetra Oy:lle.

VALTUUSTOSOPIMUKSEN TOTEUTUMINEN	TP2013	TP2014	TP2015	TA2016*)
Toimintamenojen muutos- %				
Valtuustososopimus			-9,9	1,5
Hyväksytty alkup. talousarvio			-8,7	-0,6
Tilinpäätös	3,7	0,5	-7,3	0,6
Toimintakatteen alijäämän muutos- %				
Valtuustososopimus			4,9	1,7
Hyväksytty alkup. talousarvio			5,8	0,6
Tilinpäätös	3,6	2,7	7,0	3,5
Vuosikate				
Valtuustososopimus			62	67
Hyväksytty alkup. talousarvio			47	56
Tilinpäätös	80	75	85	56
Investointikatto 2014-2016				
Valtuustososopimus				380
Hyväksytty alkup. talousarvio				418
Tilinpäätös 2015 perusteella laskettu				415
Lainakanta vuoden 2016 lopussa				
Valtuustososopimus				740
Hyväksytty alkup. talousarvio				719
Tilinpäätös 2015 perusteella laskettu	554	641	655	736

*) Hyväksytyn talousarvion 2016 ja –suunnitelman 2017-2018 mukaan

Valtuustososopimus hyväksyttiin 3.6.2013. Valtuustososopimus luo toiminnallisen ja taloudellisen kehyksen kaupunginvaltuuston työskentelylle valtuustokau-

della. Allekirjoittaneet valtuustoryhmät sitoutuivat toimenpiteisiin Oulun kaupungin talouden tasapainottamiseksi kuluvaan valtuustokaudella.

Valtuustosopimuksen linjauksen mukaan toimintakatteen alijäämän tulee pysyä likipitään vuoden 2013 tasolla, väestönkasvusta ja ikääntymisestä johdettu palvelutarpeiden kasvu hoidetaan tuottavuutta nostamalla. Vuoden 2015 laskettuihin tunnuslukuihin vaikuttavat yhtiöitymiset, erityisesti Oulun Energian yhtiöityminen. Valtuustosopimuksessa vuodelle 2015 asetetusta toimintakate-tavoitteesta jäätiin noin 2,1 % -yksikköä. Tilinpäätöksessä 2015 toimintakatteen kasvu vuoteen 2014 verrattuna oli suoraan laskettuna 7 %, mutta jos yhtiöitymisten vaikutus otetaan huomioon, niin kasvu oli noin 1,9 %.

Erikoissairaanhoidon menot olivat vuonna 2015 noin 214,3 milj. euroa (TP2014 206,9 milj. euroa). Työmarkkinatuen kuntaosuus oli vuonna 2015 noin 21 milj. euroa (TP2014 11,8 milj. euroa). Jos toimintakatteen muutos (nettomenojen muutos) lasketaan ilman erikoissairaanhoidon kuluja ja työmarkkinatuen kuntaosuutta, olisi kasvu vuonna 2015 noin 0,1 %.

Valtuustosopimuksen tavoitteena on ollut nostaa vuosikate tasolle, joka vastaa paremmin poistojen ja investointien määrää. Tulevien vuosien investointien mahdollistamiseksi ja velkaantumisen hillitsemiseksi valtuustosopimuksen mukaisesti vuosikate tu-

li nostaa nykyistä oleellisesti korkeammalle tasolle. Vuoden 2015 tilinpäätöksen vuosikate on noin 85 milj. euroa. Vuosikatetta on nostanut muihin rahoitustuottoihin kirjatut Partnera Oy:n osingot ja muihin tuottoihin kirjatut pääomanpalautukset yhteensä noin 29 milj. euroa. Ilman näitä eriä vuosikate olisi ollut noin 56 milj. euroa.

Valtuustosopimuksessa investointikatoksi vuosille 2014 - 2016 on määrätty 380 milj. euroa. Vuoden 2015 tilinpäätöksen perusteella arvioidut investoinnit 2014 - 2016 ovat arviolta noin 415 milj. euroa, kun investoinneista poistetaan yhtiöittämissä vaikutukset. Investointien tulorahoitus oli tilinpäätöksessä 2015 noin 74 % (TP2014 39 %).

Kaupungin lainamäärä on kasvanut vuodesta 2013 vuoteen 2015 noin 101 milj. eurolla. Arvio vuoden 2016 lopun lainamääräksi on noin 736 milj. euroa. Oulun Energia Oy:n antolainan takaisinmaksu oli 64 milj. euroa. Jos takaisinmaksua ei olisi ollut, lainasaldo vuoden 2016 lopussa olisi noin 800 milj. euroa. Asukaskohtaiset lainat ovat vuonna 2015 noin 3 300 euroa/asukas. Jos lainamäärä kasvaa 736 milj. euroon vuoden 2016 lopussa, niin lainat ovat silloin asukasta kohden noin 3 670 euroa/asukas.

1.4 Oulun kaupungin henkilöstö

Henkilöstön määrä 31.12.2015

Henkilöstön määrä palvelussuhteittain	2013	2014	2015	muutos -%
Vakinaiset	9 328	9 424	9 213	-2,24 %
Tilapäiset	2 554	2 591	2 347	-9,42 %
Työllistetyt	521	330	145	-56,1 %
Henkilöstö yhteensä	12 403	12 345	11 704	-5,19 %
asukasluku 1.1. mukaan	193 832	196 194	198 583	1,22 %
Suhde väestöön (ei sis.työllistettyjä)	6,13 %	6,12 %	5,82 %	-0,30 %

Oulun kaupungin palveluksessa oli (ei sisällä Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen toimenpidepalkkalaisia ja työllistettyjä) 31.12.2015 11 559 henkilöä. Heistä vakinaisessa palvelussuhteessa oli 9 213 henkilöä ja tilapäisessä palvelussuhteessa 2 347 henkilöä. Vuodenvaihteessa oli lisäksi n. 145 työllistettyä. Vuoden 2015 lopussa työllistettyjen määrän vähentymiseen edellisiin vuosiin verrattuna vaikuttaa monta eri taustatekijää; vuodelle 2015 toimeenpannuista muutoksista työllistämistä koskevassa lainsäädännössä sekä valtion työllisyysmäärärahojen varaus-ten riittävydestä ja niiden käyttöön liittyvistä muutoksista. Vuositasolla Oulun kaupunki työllisti yli 689 työtöntä henkilöä.

Henkilöstön määrään vaikuttivat toimintojen uudelleenjärjestelyt kuten yhtiöittämiset ja toimintojen siirtämiset eri yhteistyökumppaneiden välillä. Suurimmat muutokset tulivat yhtiöittämisistä. Vuoden 2015 alusta yhtiöitettiin Oulun Energia, Oulun Jätehuolto ja 1.3.2015 lukien Oulun Elintarvikelaboratorio. Yhtiöittämisten vaikutuksesta henkilöstö väheni yhteensä n. 190 henkilöä. Lisäksi henkilöstöä siirtyi Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin Teknisestä liikelaitoksesta, Palvelusäätiöön hyvinvointipalveluista, Nordlab Oy:öön Oulun Työterveydestä ja Monetra Oy:öön Oulun Konttorista (tulkkipalvelut), yhteensä n. 45 vakinaista henkilöä. Henkilöstöä siirtyi Oulun kaupungin palvelukseen ensihoidon laajentumisen myötä n. 100 henkilöä.

Vanhuuseläkkeelle siirtyi 211 henkilöä. Vähennys edelliseen vuoteen verrattuna oli 17 henkilöä. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi 57 henkilöä, kun se vuonna 2014 oli 34 henkilöä. Eri eläkkeille siirtyi yhteensä 268 henkilöä. Muu poistuma on ollut 259 henkilöä (sisältää henkilöstön siirtymisen toisiin organisaatioihin).

Uudesta kaupunkistrategiasta päätettiin kaupunginvaltuustossa 19.8.2013. Henkilöstön osalta painopistealueet ovat johtaminen, henkilöstön tarve- ja asiakaslähtöinen osaaminen ja hyvästä työhyvinvoinnista huolehtiminen ja henkilöstön määrän kasvun rajoittaminen. Ko. painopisteiden toteuttamiseksi laadittiin vuonna 2014 henkilöstöohjelma, johon valittiin konkreettisia toimenpiteitä ja kehitämisalueita ja joita toteutetaan sekä kaupunki- että toimialatasoilla. Merkittävä painopistealue oli vuonna 2015 esimiestyön kehittäminen järjestämällä n. 100 esimiehelle esimiespassikoulutus, jonka kesto on yhteensä 4 päivää. Se toteutettiin sekä ulkopuolisten että sisäisten asiantuntijoiden avulla. Työhyvinvoinnista huolehtimisen tueksi laadittiin: Hyvin pyyhki? – työhyvinvointiohjelma, joka on tarkoitettu konkreettiseksi työkaluksi työyhteisöjen kehittämisessä.

Edellä todettuja linjauksia seurataan KUNTA10 –tutkimuksella, joka toteutetaan kahden vuoden välein. Oulussa tutkimuksesta on valittu tietyt osa-alueet, joiden kehitystä halutaan erityisesti seurata koko kaupunkitasolla. Osa-alueiksi on valittu työstressi (työpaineiden ja työn hallinnan yhteisvaikutus), työyhteisön tavoitteellisuus, työyhteisön tuki esimiestyölle, sosiaalinen pääoma, esimiestuki, kehityskeskustelujen hyödyllisyyden kokeminen, kohdelun oikeudenmukaisuus ja päätöksenteon oikeudenmukaisuus.

Vuonna 2015 henkilöstökulut olivat 521,0 milj. € (sisältäen palkat ja palkkiot, eläkemaksut ja muut henkilöstösivukulut). Vuonna 2014 vastaava summa oli 532,3 milj. €. Henkilöstökulut laskivat n. 11,3 milj. € eli n. 2,1 %. Varsinaiset palkka- ja palkkiokulut olivat 398,8 milj. € ja laskivat 8,6 milj. € eli n. 2,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Luvut eivät ole vertailukel-

poisia vuositasolla, koska vuonna 2015 tapahtui yllä mainittuja yhtiöittämissä ja toimintojen muutoksia. Tällöin osa säästyneistä henkilöstökuluista on muuttunut ostopalveluiksi.

Tarkemmin henkilöstöä koskevat tunnusluvut ja henkilöstöstrategian toteutuminen on kuvattu erillisessä henkilöstöraportissa.

1.5 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Strategiset riskit

Toimintaympäristöön liittyvät riskit

Uutena riskinä vuonna 2015 toteutui, valtakunnallisestikin merkittävä, turvapaikanhakijoiden lukumäärän merkittävä kasvu. Suomeen tuli vuonna 2015 yli 32 000 uutta turvapaikanhakijaa kun esimerkiksi vuonna 2014 hakijoita oli noin 3600. Pääosa turvapaikanhakijoista hakeutui Suomeen niin sanottua pohjoista reittiä, mistä johtuen paine kohdistui alussa erityisesti Ouluun. Oulun alueelle tuli lyhyessä ajassa syksyllä 2015 yli 2000 uutta turvapaikanhakijaa. Tästä johtuen alueelle perustettiin pikaisesti uusia hätämajoituskeskuksia, joiden perustamisessa kaupunki oli mukana. Tilanne rauhoittui loppuvuodesta, kun Tornioon perustettiin Maahanmuuttoviraston toimesta järjestelykeskus, johon kaikki hakijat ohjattiin rekisteröintiä varten. Rekisteröinnin jälkeen turvapaikanhakijat viedään suunnitelmallisesti ympäri Suomea perustettuihin vastaanotto- ja hätämajoituskeskuksiin.

Turvapaikkahakemusten määrän nopealle kasvulle Suomessa ei ole yksiselitteistä syytä. Suomessa ei ole muihin Länsi-Euroopan maihin verrattuna erityisen houkuttelevaa sosiaaliturvaa, työllisyystilannetta tai muita niin sanottuja vetotekijöitä - kenties pois lukien se, että Suomi on turvallinen ja hyvä maa asua. Ensisijaiset syyt turvapaikanhakijoiden määrän kasvuun ovat lähtö- ja kauttakulkumaissa.

Vuoden loppuun mennessä hakijamäärä pohjoiselta reitiltä väheni johtuen pääosin Ruotsin ja Tanskan muuttuneista käytänteistä paperittomia kohtaan. Uutena ilmiönä tulivat turvapaikanhakijat, jotka tulivat Venäjältä pohjoisia rajanylityspaikkoja käyttäen.

Tulevaisuuden osalta merkittävää on Venäjän suhtautuminen rajan yli Suomeen hakeutuviin turvapaikanhakijoihin. Sen ennustaminen on tällä hetkellä mahdotonta. Vaikka valtio vastaa periaatteessa turvapaikanhakijoista aiheutuvista kuluista siihen saakka kun he saavat kuntapaikan, joutuu kaupunki väistämättä varaamaan rahaa myös tähän. Tämä johtuu

muun muassa siitä, että turvapaikanhakijoiden joukossa on myös satoja alaikäisiä, joiden päivähoito-peruskoulu- ja lastensuojeluasiat ovat kaupungin vastuulla.

Oulun kaupunkiin nimettiin syksyllä maahanmuuton ohjausryhmä, jonka tehtävänä on suunnitella ja ohjata Oulun kaupungin eri yksiköiden toimia maahanmuuttoasioissa. Lisäksi kaupungin edustajat ovat mukana useissa alueellisissa turvapaikanhakijoihin liittyvissä työryhmissä.

Lisääntynyt turvapaikanhakijoiden määrä kaupungin katukuvassa aiheutti jonkin verran turvattomuuden tunnetta kaupunkilaisissa. Asiaan pyrittiin vaikuttamaan suuntaamalla koulutusta ja tietoisuutta sekä suomalaisen yhteiskunnan tavasta toimia että kulttuurituntemusta niin kaupungin työntekijöille, kaupunkilaisille kuin turvapaikanhakijoillekin.

Rakennemuutokset - lainsäädäntö

Oulun kaupunki on ollut mukana aktiivisesti vaikuttamassa rakenne- ja lainsäädännöllisten muutosten valmisteluun. Keskeisin kuntiin vaikuttava muutos on sote- ja itsehallintoalueuudistus, mistä hallitus päätti keskeiset linjaukset syksyllä 2015. Uudistuksen on tavoitteena tulla voimaan 1.1.2019. Hyvinvointipalvelujen lisäksi muutos koskee merkittävässä määrin kaupungin tuottamia tukipalveluja ja sillä on lisäksi vaikutuksensa kaupungin omistamien tilojen ja laitteiden omistuskysymyksiin. Uudistuksen yhteydessä päätettävä rahoitusmalli on erittäin merkittävä riskitekijä Oulun seudun kuntien veronmaksajille. Lähtökohtaisesti itsehallintoalueiden rahoitus on esitetty tapahtuvan valtion toimesta. Keskustelussa on kuitenkin edelleen esitetty ratkaisuksi myös itsehallintoalueiden verotusoikeutta. Verotusoikeuden suurin ongelma on itsehallintoalueiden väliset ja sisäiset erot niin kustannuksissa kuin verokertymissäkin. It-

sehallintoalueen valtionosuudella ei kyetä muuttamaan alueen sisäistä eroista johtuvaa kustannusten (=verorasituksen) kohdentumista. Siten riskinä on Oulun seudun asukkaiden verotuksen merkittävä kiristyminen.

Oulun kaupungin edustajat ovat osallistuneet aktiivisesti Hallituksen sote-linjausten jatkovalmisteluun ja työtä jatketaan yhteistyöverkostoissa. Kaupungin oma toiminnan osalta valmistautuminen muutokseen on käynnistetty ja työ jatkuu vuonna 2016.

Elinkeinoelämä

Elinkeinoelämän kehityksellä ja alueen elinkeinorakenteenmurroksella on vaikutuksensa muun muassa työllisyyteen, muuttoliikkeeseen, investointeihin, rakentamiseen ja väestön hyvinvointiin. Elinkeinoelämän toimintaedellytysten heikkeneminen johtaa muun muassa verotulojen pienenemiseen ja työllisyyden tukemisesta sekä työttömyyden seurannaisvaikutuksista aiheutuvien kustannusten kasvuun.

Toimintaympäristössä viime vuosina toteutuneen riskin (ICT-alan rakennemuutos) vastatoimet on yhdessä muun verkoston kanssa saatettu loppuun v. 2015. Työ- ja elinkeinoministeriön palautteen mukaan toiminta Oulussa on ollut kansallisesti onnistuneinta. Oulun kaupunki on osallistunut tulevien toimintaympäristöön liittyvien muutosten ja riskien hallintaan osallistumalla maakunnan liiton ja TEM:in johdolla tehtyyn maakunnallisen ennakoiwaan rakennemuutostyöhön kokoamalla suunnitelman Oulun alueen ennakovista rakennemuutostoimista. Suunnitelmassa on myös määritetty toimintamalli nopeiden vastatoimien käynnistämiseen, mikäli

Taloudelliset riskit

Tulorahoituksen riittävyys ja menojen hallinta

Oulun kaupunki velkaantuu voimakkaasti heikentyneen tulorahoituksen ja toimintamenojen voimakkaan kasvun sekä korkeiden investointimenojen johdosta. Mikäli menokehitystä ei pystytä hallitsemaan, tilanne johtaa negatiiviseen kierteeseen eli verojen ja maksujen korotuksiin sekä palvelutason heikkenemiseen. Lisäksi kaupungin investointikyky heikkenee.

alueelle realisoituu iso yksittäinen yksikön lopettaminen tai ilmoitus suuresta yt menettelyn käynnistämisestä. Työllisyystilanne on pysynyt haasteellisena vastatoimista huolimatta, koska työmarkkinoille tulee nuoria sekä muualta muuttajia poistumaa enemmän.

Johtaminen ja päätöksenteko

Hyvä johtaminen edellyttää oikea-aikaista päätöksentekoa, luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden roolien, tehtävien ja vastuujakojen selkeää määrittelyä. Vuoden 2015 aikana valmisteltiin keskeiset ylintä johtoa, konsernipalveluja, hyvinvointi-, yhdyskunta- ja ympäristö- sekä sivistys- ja kulttuuripalvelujen johtamisjärjestelmää koskevat linjaukset. Johtosääntömuutokset käsitellään kaupunginvaltuustossa 29.2.2016. Luottamushenkilö- ja viranhaltijajohdon roolien tehtävien ja vastuunjakojen selkiyttämistä jatketaan jatkodelegointien ja toimintasäännön valmistelun yhteydessä, päätettyjen linjausten mukaisesti.

Palvelujen järjestäminen

Oulun kaupungin palvelujen järjestämisellä ja tuottamisen tavalla on merkittäviä vaikutuksia sekä kaupungin rakenteisiin ja talouteen että kaupunkilaisille tarjottaviin palveluihin. Nykyinen palvelutaso, -rakenne ja osittain hajautunut yhdyskuntarakenne edellyttävät muutoksia, jotta kaupungin toimintaedellytykset turvataan heikentyneessä taloustilanteessa.

Syksyllä 2015 oli tavoitteena linjata kouluverkkoa koskevat toimenpiteet, millä vältetään v. 2025 mennessä n. 2500 oppilasmäärän kasvusta aiheutuvat erillisinvestoinnit. Päätöksenteko siirrettiin vuodelle 2016.

Valtuustoryhmien sopimuksessa vuosille 2013 – 2016 on määritelty kaupungin talouskehukset. Tilikaudella 2015 vuosikate toteutui tavoitteita parempana ja Oulun kaupungin tilikauden ylijäämä oli 5 M€.

Oulun kaupungin tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitukseen liittyvä tilanne on

esitely tarkemmin toimintakertomuksessa omassa kohdassaan. Lisäksi jokaisen lautakunnan ja liikelaitoksen kohdalla on esitetty talousarvion toteutumisen ja merkittävät poikkeamat talousarvioon.

Rahoituksen hallinta

Rahoitus toteutui varainhankinnan ja sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti. Vieraan pääoman määrä vuoden vaihteessa oli 655,3 (640,8) M€, lisäystä vuonna 2015 oli 14,5 M€. Lainamäärän kasvua hillitsi se, että Partnera Oy:ltä saatiin osinkoina ja pääoman palautuksina 28,7 M€. Lisäksi Oulun Energia Oy lyhensi pääomalainaa 64,0 M€. Ainoa lainan nosto oli EIP:ltä sovitusta puiteohjelmasta nostettu 100,0 M€. EIP:n 250,0 M€:n puiteohjelmasta jäi vielä 80,0 M€ nostettavaksi vuoden 2016 loppuun mennessä. Uusia korkosuojauksia ei tehty vuonna 2015. Korkosuojauksen määrä vuoden lopussa oli 296,5 M€ (375,5 M€) ja suojausaste oli 45,3 % (58,6 %). Korot olivat erittäin alhaisella tasolla, joten korko-

suojaukset nostivat rahoituksen kustannuksia. Tillinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitettava korkosuojauksen laskennallinen markkina-arvo oli -51,5 M€ (-62,3 M€). Suojausten markkina-arvo on korkea, koska alhaisten markkinakorkojen tilanteessa suojaukset olisi voitu tehdä edullisemmin.

Konsernitili tarjosi kilpailukykyisen vaihtoehdon kasvuyliäämäisille sekä joustavan ja edullisen rahoitusratkaisun konsernitililimiittiä tarvitseville. Vuoden vaihteessa kaupungin konsernitilivelka konserniyhtiöille oli 180,4 M€ (113,6 M€) ja limiittejä oli käytössä 9,0 M€ (8,4 M€). Uutena järjestelmänä otimme käyttöön varainhankinnan ja suojausten hallinnoinnin järjestelmän Apollon. Uusi järjestelmä mahdollistaa aiempaa tasokkaamman lainasalkun kokonaisvaltaisen hallinnoinnin ja raportoinnin. Kaupungin takausvastuiden yhteenlaskettu määrä oli tilinpäätöshetkellä 164,3 M€ (167,4 M€). Vastuista suurin osa 143,5 M€ (145,2 M€) on myönnetty konserniin kuuluville yhteisöille. Kaupungin osuus Kuntien takauskeskuksen takauksista oli 936,1 M€ (884,4 M€).

Operatiiviset riskit

ICT-riskit

Kaupungin palvelutoimintaa tukevaan ICT-infrastruktuuriin ja tietojärjestelmiin kohdistuu erilaisia tietoturvaohuita. Uhkien ja jatkuvuudenhallinnan turvaamiseksi ICT-infrastruktuuri on hajautettu kahteen fyysisesti erillään olevaan datakeskukseen. Tämän avulla parannetaan häiriötilanteiden hallintaa, toiminnan luotettavuutta ja palautumista. Vuoden 2014 aikana kilpailutettiin kaupungin tietoliikennepalvelut. Varsinainen operaattorin vaihto aloitettiin kesällä 2015 ja se on aikataulutettu päättyväksi 3/2016. Tämän jälkeen arvioidaan ja suunnitellaan tietoliikenneverkon kehittämistoimenpiteet. Operaattorin vaihtoa varten perustettiin ohjausryhmä, joka vastaa projektin läpiviennin ohjaamisesta sekä riskien- ja laadunhallinnasta. Kaupungin palvelutoimintaan kohdentui erinäisiä internet-pohjaisia tietoturvaloukkauksia, joista osa raportoitiin Viestintävirastolle. Tapausten analysoinnin ja tehtyjen auditointien perusteella tunnistetaan kehittämistoimenpiteitä, joiden avulla pyritään parantamaan tilannetta tulevaisuudessa.

Tietoturvatyön kehittämisen painopiste on ollut henkilöstön tietoturvatietoisuuden lisäämisessä. Tämän myötä on järjestetty tietoturvakoulutuksia sekä toiminta- ja työvälineiden käyttökoulutuksia. Tietoturvaosaamisen kehittäminen on merkittävä osa riskienhallintaa ja tietosuojavaatimusten toteuttamista. ICT-toimintaympäristön tietoturvallisuutta ja häiriötilanteisiin varautumista on arvioitu auditoimalla kaupungin tietoliikenteen runkoverkko ja siihen liittyvät operaattorin käyttötoimenpiteet. Käyttövaltuutushallinnan työryhmä on käynnistänyt selvitystyön käyttäjäoikeuksien ja tietoihin pääsynhallinnan tiimoilta. Selvitystyö valmistuu 2016 keväällä.

Oulun kaupungilla on keskeinen rooli kuntalaisten hyvinvoinnista. Kaupunki on kehittänyt häiriötilanteisiin liittyviä toimintamalleja sekä kyberturvallisuushkiin varautumista. Kaupunki osallistui omien valmiusharjoitusten lisäksi alueellisiin kyberturvallisuusharjoituksiin ja on verkostoitunut kansallisen tietoturvan kehittämistoimintaan.

Kiinteistöjen määrä ja kunto

Palveluverkon muutoksista voi aiheutua muutoksia myös kiinteistöjen käyttöön: osa Oulun kaupungin kiinteistömässstä tulee jäämään käyttämättömäksi ja osa kiinteistöistä on jo nyt vajaakäytössä. Riskinä on, että käytöstä poistuvien kiinteistöjen ylläpitokustannukset jäävät edelleen rasittamaan kaupungin taloutta usean vuoden ajalle. Myös Oulun kaupungin tytäryhteisöjen omistuksessa on huomattava määrä kiinteistöjä, joiden hallinta ja kehittäminen ovat erityisen tärkeitä.

Konsernin pienenevät taloudelliset kokonaisresurssit vähentävät mahdollisuuksia rakennusten korjausinvestointeihin sekä kiinteistöjen hoitoon ja kunnossapitoon. Oulun kaupungin kiinteistöihin liittyvä korjausvelka on tällä hetkellä noin 100 M€. Korjausvelan kasvu ja sen myötä kiinteistöjen kunnan rapistuminen ilmenee mm. sisäilmaongelmina.

Oulun Vesi

Oulun Veden osalta suurimmat riskit liittyvät luonnonolosuhteiden, kuten rankkasateiden vaikutuksiin puhdistamotoimintaan ja viemäritulviin. Vuonna 2015 jäteveden puhdistusvaatimuksia ei saavutettu, mikä johtui erityisesti puhdistamon normaalista poikkeavista jätevesien johtamisjärjestelyistä ja sateisuuden aiheuttamasta jätevesimäärän kasvusta. Merkittävä strateginen riski liittyy edelleen Oulussa vedenhankintaan, joka on pintaveden varassa. Vedenhankinnan varmistamisen hankepäätös on tehty, mutta investointivaiheen käynnistyminen vienee vielä vuosia.

1.6 Ympäristötekijät

Oulun kaupungin yli 198 000 asukkaan energia-, jäte- ja vesihuolto samoin kuin liikenne ja muu toiminta vaatii paitsi ympäristövastuullisuutta myös taloudellisia resursseja.

Ympäristöasioiden hallinnan ohjaus pohjautuu kaupunkistrategiaan, ympäristöohjelmaan ja sitä tukeviin sitoumuksiin ja sopimuksiin sekä palvelualueiden ja liikelaitosten omiin ympäristöjärjestelmiin ja -ohjelmiin. Oulun kaupunkistrategian 2020 edellyttämä ympäristöohjelma hyväksyttiin kaupunginhalituksen 12.5.2014 § 231, minkä yhteydessä myös ympäristöjohtamisjärjestelmä päivitettiin.

Oulun kaupunki laatii tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen liitteeksi erillisen ympäristötilinpäätöksen. Raportti sisältää keskeiset ympäristöasioiden hoitoa, kestävän kehityksen edistämistä sekä ilmastostrategian toteuttamista koskevat toimenpiteet ja tunnusluvut. Ympäristöasioiden taloudelliset tunnusluvut kuvaavat vastuunkantoa ympäristöasioissa talousnäkökulmasta tarkasteltuna.

Viime vuosina toteutuneiden yhtiöittämisten seurauksena aikaisemmat koko kaupunkia koskevat ympäristöasioiden taloudelliset tunnusluvut jakautuvat peruskunnan ja kaupungin omistamien yhtiöiden kesken. Merkittävä osa aiemmin raportoiduista ympäristöasioiden kannalta keskeisistä tuotoista ja kuluista liittyy Oulun Jätehuolto Oy:n ja Oulun Energia Oy:n toimintaan.

Peruskunnan ympäristötuotot olivat yhteensä noin 29,7 miljoonaa euroa. Suurimmat tuotot tulivat jätevesimaksuista. Edellisiä selvästi pienempiä tuottoja syntyi mm. ylijäämämaiden vastaanotosta. Ympäristökulut poistot mukaan lukien olivat noin 27,3 miljoonaa euroa. Merkittävimmät toimintakulut syntyivät jätevesien käsittelystä ml. viemäriverkoston kunnossapito. Muita merkittäviä kuluja aiheutui mm. sekä kaupunkiorganisaation ulkopuolisten että kaupungin omassa toiminnassa syntyneiden jätteiden ja roskien keräilystä, kuljetuksesta ja käsittelystä, hiekoitushiekan poistosta sekä joukko- ja kevyen liikenteen kehittämisestä. Vanhojen öljyvarastoalueiden kunnostus näkyi aikaisempina vuosina suurempina pilaantuneiden maiden kunnostuskuluina.

Ympäristöinvestointien määrä oli noin 11,6 miljoonaa euroa. Merkittävimmät investoinnit kohdistuivat vesijohtoverkoston saneeraukseen, Kaakkurin vanhan kaatopaikan maisemointiin sekä energia- ja materiaalitehokkuuden parantamiseen.

Ilmastopolitiikka

Oulun kaupunki on sitoutunut ilmastonmuutoksen hillintään tavoitteenaan 20 % päästövähennys vuoteen 2020 mennessä. Asukaskohtainen päästövähennystavoite on kirjattu kaupunkistrategiaan ja sen laskennalliset perusteet on esitetty kaupungin kestävän energiankäytön toimintasuunnitelmassa.

Oulu allekirjoitti Euroopan kaupunginjohtajien ilmastopöytäkirjan vuonna 2011 ja siihen sisältyvä kestävän energiankäytön toimintasuunnitelma hyväksyttiin Covenant of Mayors -organisaatiossa 2013. Muita keskeisiä sitoumuksia vuonna 2009 hyväksytyyn ilmastostrategian toteuttamiseksi ovat kuutoskaupunkien kaupunginjohtajien ilmastoverkosto, toimintaa konkreettisesti ohjaavat kuntien energiatehokkuussopimus ja ERA17- Energiaviisaan rakentamisen aika -tiekartta sekä tieto- ja viestintätekniikasta aiheutuvan hiilijalanjäljen pienentämiseen tähtäävä Green Digital Charter -asiakirja.

Energiatehokkuussopimuksessa työ- ja elinkeinoministeriön kanssa Oulun kaupunki sitoutui 16,64 GWh energiansäästöön vuoteen 2016 mennessä ja tavoite on jo toteutunut. Aiesopimus energiatehokkuussopimuksen jatkamisesta vuosille 2017 - 2020 hyväksyttiin vuonna 2013. Päätöksellään Oulun kaupunki sitoutui sopimuksen laadintaan ja neuvottelut vuonna 2017 käynnistyvästä vapaaehtoisesta sopimusjärjestelmästä ovat käynnistyneet.

Vesihuolto

Oulun Vesi vastaa vedenjakelusta, viemäroinnistä ja jätevedenkäsittelystä koko Oulun alueella. Vesihuoltolaitokseen kuuluu kaksi pintavesilaitosta, noin kaksikymmentä pohjavedenottamoita, kaksi jätevedenpuhdistamoita sekä talousvesi-, viemäri- ja hulevesiviemäriverkosto.

Suurimmalle osalle oululaisia verkostovesi valmistetaan Oulujoen vedestä. Oulunsalon, Haukiputaan, Kiimingin, Ylikiimingin ja Yli-Iin alueilla käytettävä vesi on pohjavettä. Verkostoihin pumpatun pinta- ja pohjaveden laatu täyttää talousvedelle asetetut laatuvaatimukset ja -tavoitteet.

Oulun kaupungin tavoitteena on parantaa vedenhankinnan varmuuttaan ja varautua tilanteeseen, jossa vedensaanti Oulujoesta ei ole mahdollista. Toimenpiteet vaihtoehtoisten ratkaisujen aikaansaamiseksi vedenhankinnan turvaamiseksi ovat meillä.

Jätevedenkäsittely on keskittynyt Taskilan jätevedenpuhdistamoon. Taskilan puhdistamo vastaa noin 200 000 Oulun kaupungin sekä Muhoksen, Utajärven ja Iin kuntien asukkaiden jätevesien puhdistamisesta. Yli-Iin jätevedenpuhdistamolle johdetaan Yli-Iin taajaman noin 650 asukkaan jätevedet.

2 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä 2015

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Oulun kaupunginhallitus on ohjannut ja valvonut, että lautakunnat ja johtokunnat ovat toimineet vahvistetun talousarvion sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Lautakuntien ja johtokuntien antamien selontekojen pohjalta kaupunginhallitus toteaa, että palvelualueiden ja liikelaitosten johtajat ovat huolehtineet osaltaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toteutuksesta kaupungin ohjeiden mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.10.2013 § 135 kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen perusteet. Oulun kaupungin hallintosäännössä ja johtosäännöissä on määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuista, työnjaosta ja tehtävistä. Ne konkretisoituvat kaupunginhallituksen 23.9.2013 § 480 hyväksymässä Oulun kaupungin sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ohjeessa. Kaupunginhallituksen tehtävänä on huolehtia sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginjohtaja vastaa sisäisen valvonnan asianmukaisesta toteutumisesta. Tarkastustoimikunta valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet, valvoo ja arvioi sisäisen valvonnan, konsernivalvonnan ja riskienhallinnan asianmukaista järjestämistä, riittävyyttä ja tehokkuutta sekä valmistelee kaupungin toimintakertomuksessa annettavan sisäisen valvonnan selonteon. Sisäinen tarkastus arvioi ja tarkastaa sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan sekä johtamis- ja hallintoprosessien toimivuutta. Konsernipalvelujen talous ja omistajaohjaus palvelualue koordinoi ja kehittää kaupungin ja kaupunkikonsernin riskienhallintaa. Tehtävää varten on perustettu kaupunginjohtajan nimeämä riskienhallinnan koordinaatiotyöryhmä.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kaupungin johtamis- ja ohjausjärjestelmää, strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua,

päätöksentekoa, seuranta, poikkeamiin reagoimista sekä suoriutumisen arviointia. Sisäisen valvonta koostuu viidestä keskeisestä toisiinsa vaikuttavasta osa-alueesta (COSO-ERM):

1. johtamistapa ja organisaatiokulttuuri,
2. kokonaisvaltainen riskienhallinta
3. valvontatoimenpiteet,
4. raportointi ja tiedonvälitys sekä
5. seuranta ja arviointi.

Jokaisen lautakunnan ja johtokunnan itsearviointit sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudesta perustuvat mm. CAF – arviointiviitekehykseen, jonka painopisteet ovat johtajuus, strategia ja toiminnan suunnittelu, kumppanuus ja resurssit sekä prosessit. Osalla liikelaitoksista on sertifioitu laatu- ja ympäristöjärjestelmä (ISO 9001, ISO 14001 ja OHSAS) ja toiminnanohjausjärjestelmä. Arviointit on suoritettu joko erillisinä tai osana talouden ja toiminnan suunnittelu- ja tilinpäätösprosessia tai säännöllisesti osana johdon katselmuksia. Riskienhallinnan arviointikriteerit perustuvat ISO 31000 standardiin. Myös sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ohjeessa olevaa valvonnan toimivuutta kuvaavaa kysymyspatteristoa on hyödynnetty arvioinnissa.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Kaupunginhallitus toteaa lautakuntien ja johtokuntien antamien selontekojen perusteella, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila on pääosin hyvää tasoa. Sisäinen valvonta tuottaa kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä. Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu riittävään ohjeistukseen ja läpi organisaation toteutuvaan systemaattiseen riskien hallintaan, jolloin katetaan olennaisimmat toimintaan ja talouteen liittyvät erilaiset riskit sekä ymmärretään riski myös

mahdollisuudeksi. Sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointeja tehdään, mutta ne eivät ole vielä systemaattisia ja vaativat kehittämistä.

Toteutuneet merkittävät riskit

Tilikauden aikana toteutuneista merkittävistä riskeistä ja toiminnan kehittämiseen vaikuttaneista tekijöistä on toimintakertomuksessa erillinen arvio.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet ja kehittäminen

Hallintokuntien selonteissa 2015 esiin nostamat kehittämistarpeet liittyvät; säännösten ja määräysten sekä hyvän hallintotavan noudattamiseen, tavoitteiden toteutumiseen; varojen käytön valvontaan; tuloksellisuuden arvioinnin pätevyteen ja luotettavuuteen; omaisuuden hankintaan, luovutuksen ja hoidon valvontaan sekä sopimushallintaan. Vuoden 2014 selonteossa esiin nostettuja kehittämiskohteita on kohdistettu prosessien toimivuuden parantamiseen, mittareiden sisällölliseen validiteetin, tietoturvaan, hankinta- ja sopimusosaamiseen sekä sopimushallintaan.

Kaikki lautakunnat ja johtokunnat ovat hyväksyneet toimialaansa koskevat riskienhallinta-suunnitelmat. Johtosäännön määräys sisäisen valvonnan suunnitelmasta ei ole vielä toteutunut. Tavoitteena on laatia yhteinen dokumentti sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan kokonaissuunnitelmaksi. Sisäiseen valvontaan on kiinnitettävä erityistä huomiota organisaation ja toimintaympäristön muuttuessa. Uusi johtamisjärjestelmä, mahdolliset toimintakulttuurin ja toimintaympäristössä tapahtuneet/tapahtuvat muutokset vaikuttavat valvontajärjestelmään ja edellyttävät päivitystä mm. sisäisen valvonnan periaatteiden, hallintosäännön ja yleisohjeiden osalta. Vuoden 2016 tavoitteena on toteuttaa hallintokunnissa sisäisen valvonnan itsearvioinnit ZEF – kyselynä. Tuloksia voidaan hyödyntää osana laadittavaa sisäisen valvonnan suunnitelmaa ja johtamisen konkreettisia kehittämistarpeita sekä selontekoa 2016.

Toimintaympäristön muutoksista johtuvat talouden haasteet jatkuvat. Valtuuston alkuperäiset talousarviossa asettamat taloudelliset tavoitteet toteutuivat pääosin. Hyvinvointipalveluissa tilinpäätöksen

toteutunut toimintakatteen alijäämä oli 24,5 milj. € suurempi kuin alkuperäinen talousarvio ja 2,6 milj. € suurempi kuin muutettu talousarvio. Sivistys- ja kulttuuripalveluissa toimintakatteen alijäämä oli 12 milj. € suurempi kuin alkuperäinen talousarvio ja 1,8 milj. € suurempi kuin muutettu talousarvio. Kaupungin-hallitus yhteensä toimintakatteen alijäämä oli 18,8 milj. € pienempi kuin alkuperäinen talousarvio ja 9,9 milj. € pienempi kuin muutettu talousarvio. Toiminnan ja talouden suunnittelua sekä seurantaa on kehitettävä. Talousryhmä on käynnistänyt talousarvion suunnittelu- ja seurantaprosessia tukevan uuden talouden ja toiminnan suunnittelujärjestelmän hankinnan. Jotta siitä saadaan parhain hyöty, myös talouden raportointiin liittyvää tiedon luotettavuutta ja analyysiä on kehitettävä.

Pitkään valmisteltua sopimushallintarekisteriä on työstetty osana Loota- asianhallinta - ja Cloudia – hankintajärjestelmää. Sopimushallintarekisteri tullaan ottamaan käyttöön vuoden 2016 aikana. Kaupungin avustuskäytännöt tulee yhtenäistää ja niiden raportointia yksinkertaistaa. Avustusrekisterin olemassaolo helpottaisi avustusten hallinnointia. Kaupunkitason yhteiset linjaukset sivutoimen harjoittamisesta valmistuvat kevään 2016 aikana. Muuttuva palveluverkko vaikuttaa myös kiinteistöjen käyttöön. Liikelaitos Oulun Tilakeskus varautuu niiden hallintaan ja tehostaa kiinteistökehitystoimintaansa ja kiinteistöjen ulosvuokrausta. Uusinvestointien vähentyessä resurssit suunnataan korvausinvestointeihin, joilla ehkäistään infran rapistumisriskiä.

Kaupungin 2014 tekemä tutkintapyyntö lahjoitus- ja stipendirahastojen käytöstä on edennyt syyteharjintaan. Rahastojen säännöt ja ohjeet on päivitetty rahastojen hallinnoinnin ja valvonnan tehostamiseksi. Rakennusvalvonnan lupa- ja rakentamisprosessin päätökset on dokumentoitava riittävän selkeästi, etenkin kaupunkiarkeologisten alueiden osalta. Hovioikeus tuomitsi rakennusvalvonnan kaksi viranhaltijaa tuottamuksellisesta virkavelvollisuuden rikkomisesta, kun ainutlaatuinen muinaismuisto tuhoutui kaupungin rakennushankkeen yhteydessä. Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ensihoitopalvelujen hankintaa koskevasta yhteistoimintasopimuksesta (2015 - 2018) on tehty useampia valituksia eri oikeusasteisiin; hankintaa koskevasta Markkinaoikeuden päätöksestä valitettiin Korkeimpaan hallinto-oikeuteen, Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen tehtiin kunnallisvalitus sekä EU-komissioon kantelu (valtioneuvosto).

Mahdollinen realisoituva riski on, että ensihoitopalvelut joudutaan järjestämään uudelleen. Markkinaoikeuteen menneet valitukset hankinnoista ovat vähentyneet edellisvuodesta (yhdeksästä kolmeen). Hankintoihin liittyvää kilpailutusosaamista ja sopimushallintaa (uudet hankintamuodot ja niiden sopimustekniikka) on kehitettävä edelleen ja huomioitava tulevat hankintalain muutokset. Pelastuslaitoksen palvelutasopäätös 2013 - 2016 määrittelee mm. varallaolovahvuuden. Korkein oikeus teki päätöksen (KKO 2015:48), jossa määritelty varallaoloaika tulokittiinkin työajaksi. Pelastuslaitoksen varallaolo-ohjetta muutettiin Korkeimman oikeuden päätöksen pohjalta. Tästä kanneltiin valvovalle viranomaiselle Aluehallintovirastoon. KKO:n päätöksen seurauksena pelastuslaitos on saanut korvausvaatimuksia takautuvista palkkasaatavista useamman vuoden ajalta. Mikäli vaatimukset todetaan oikeiksi, mahdolliset korvaukset ovat yhteissummaltaan n. 5-15 milj. € laskentatavasta riippuen.

Merkittävimmät riskit ja niiden hallinta

Jokainen lautakunta ja liikelaitos ovat arvioineet toimialaansa liittyvät merkittävimmät sisäiset ja ulkoiset strategiset, taloudelliset ja operatiiviset sekä vahinkoriskit. Niiden pohjalta on laadittu toimielin-kohtaiset riskienhallintasuunnitelmat taloussuunnittelukaudelle 2015 -2017. Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunkikonsernin riskienhallintasuunnitelman taloussuunnittelukaudelle 2015 -2017. Siinä on määritelty toimintaympäristön, kehittämisen ja johtamisen muutosten hallinnan, kaupunkitalouden kestävyuden ja tasapainon sekä operatiivisten asioiden hallinnan turvaamiseksi riskienhallintatoimenpiteet ja vastuuhenkilöt. Päivitys tehdään TA 2017 yhteydessä. Lähivuosien suurimmat sekä taloudelliset että toiminnalliset haasteet kaupungille ovat maankuntahallinto- ja sote – uudistus ja sen vaikutukset kaupungin toimintaan, etenkin rahoitusratkaisusta aiheutuvat vaikutukset ja mahdolliset syntyvät riskit.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen tarkastus on osa kaupungin johtamis- ja ohjausjärjestelmää ja toimii suoraan kaupunginjohtajan alaisuudessa. Sen tavoitteena on tuottaa lisäarvoa johdolle heidän työnsä tueksi. Tehtävät on määritelty kaupunginhallituksen johtosäännössä. Oulun kaupungin konserniohjeen mukaan sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa myös tytäryhteisöjä. Tytäryhteisöjä ohjaa hyvän hallintotapa ja johtaminen - suositukset. Kaupunginhallituksen nimeämän tarkastustoimikunta valvoo ja arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan asianmukaista järjestämistä ja toteutumista, riittävyttä ja tehokkuutta sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan toteutumista. Tarkastustoimikunnan esittelijänä toimii tarkastuspäällikkö.

Kaupunginjohtaja hyväksyy sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman. Tarkastusten havainnoista, johtopäätöksistä ja suosituksista raportoidaan neljännesvuosittain kaupunginjohtajaa ja tarkastustoimikuntaa. Havainnoista raportoidaan myös tarkastuskohteen johtoa, jolla on operatiivinen vastuu tarvittavista, toteutettavista toimenpiteistä. Seurantatarkastuksista sovitaan vuosisuunnitelmassa. Tarkastuslautakunta, kaupunginhallitus ja tilintarkastaja saavat puolivuositain kirjallisen yhteenvetoraportin sisäisen tarkastuksen työstä. Vuonna 2015 tarkastushavainnot olivat sisäisen valvonnan toimivuuteen, johtamiseen ja hyvään hallintotapaan liittyviä puutteita (mm. sivutoimen harjoittaminen viranomaistehtävän hoidossa, avustukset, hankinnat ja sopimushallinta, prosessien toimivuus, palvelutakuu).

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa rahoituksen riittävyys. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulorahoituksen lisäksi muuten rahoitetaan.

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tuotoina kertynyt tilikauden tulorahoitus riittää palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ns. ulkoiset erät eli tuotot, jotka on saatu kaupungin ulkopuolelta ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnosta kaupungin ulkopuolelta. Viralliseen tuloslaskelmaan sisältyvät peruskunnan hallintokuntien lisäksi taseyksiköt sekä liikelaitokset. Tuloksesta on eliminoitu pois kaikki keskinäiset tilikauden aikaiset taloustapahtumat.

TULOSLASKELMA	TP2015	TA2015 Alkuper.	TP2014*)
1000 euroa			
Toimintatulot	255 040	249 098	414 151
Valmistus om. käyttöön	19 345	13 293	15 860
Toimintamenot	-1 203 902	-1 199 581	-1 299 015
Toimintakate	-929 518	-937 190	-869 003
Verotulot	734 160	730 729	708 151
Valtionosuudet	253 771	248 354	230 337
Rahoituserät yhteensä	26 909	5 372	5 719
Rahoitustulot ja -menot			
Korkotulot	13 133	2 559	6 024
Muut rahoitustulot	25 837	18 377	10 226
Korkomenot	-8 829	-14 238	-9 644
Muut rahoitusmenot	-3 232	-1 325	-888
Vuosikate	85 323	47 265	75 204
Poistot			
Suunnitelmapoistot	-79 616	-84 996	-100 388
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tulot			341 458
Satunnaiset menot			
Tilikauden tulos	5 707	-37 731	316 274
Poistoeron muutos	3 327	3 324	8 364
Vapaaehtoisten varausten muutos	-3 900	600	-2 300
Rahastojen muutos		0	
Yli-/alijäämä	5 134	-33 807	322 338

*) sisältää Oulun Energia liikelaitoksen ja Oulun Jätehuollon liikelaitoksen erät.

Oulun kaupungin tilikauden tulos muodostui 5,1 milj. euroa ylijäämäiseksi. Ilman kertavaikutteisia eriä kaupungin tulos olisi ollut 24 milj. euroa alijäämäinen. Tuloslaskelmassa vuotta 2015 koskevat kertavaikutteiset erät olivat noin 28,9 milj. euroa. Kertavaikutteisilla erillä tarkoitetaan mm. Partnera Oy:ltä saatua pääomanpalautusta 7,1 milj. euroa ja osinkoja 21,5 milj. euroa, jotka ylittävät talousarvion 14,5 milj. euroa (TA2015: 7,05).

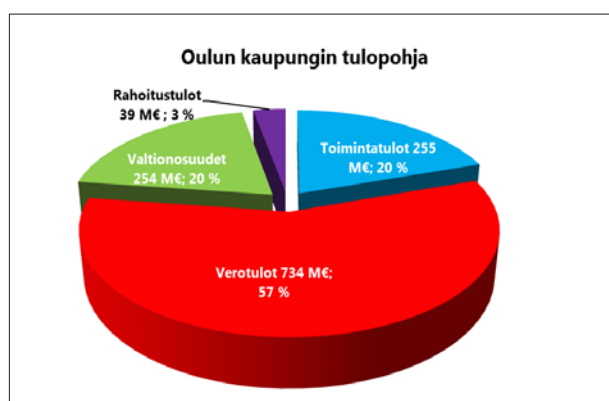
Ulkoisten toimintatuottojen vertailussa vuoden 2014 toteumat eivät sisällä Oulun Energia liikelaitoksen ja Oulun Jätehuollon eriä. Ulkoiset toimintatuotot 255 milj. euroa ylittivät alkuperäisen talousarvion noin 5,9 milj. eurolla ja olivat noin 22,5 milj. euroa edellisvuotta suuremmat.

Peruskunnan osuus ulkoisista toimintatuotoista oli 176 milj. euroa, kasvua edellisestä vuodesta noin 6,2 milj. euroa. Suurin kasvu toimintatuotoissa oli yhdyskuntalautakunnassa 10 milj. euroa sitovuodella joukkoliikenne, jonka tuotot olivat 6,3 milj. euroa edellisistä vuodista suuremmat. Joukkoliikenteen hoitaminen viranomaisvetoisesti aloitettiin 1.7.2014, joten vuodet eivät ole vertailukelpoisia. Hyvinvointilautakunnassa toimintatuotot olivat edellisvuotta 0,8 milj. euroa ja 1,6 milj. euroa talousarviota pienemmät. Hyvinvointilautakunnassa laitoshoidon

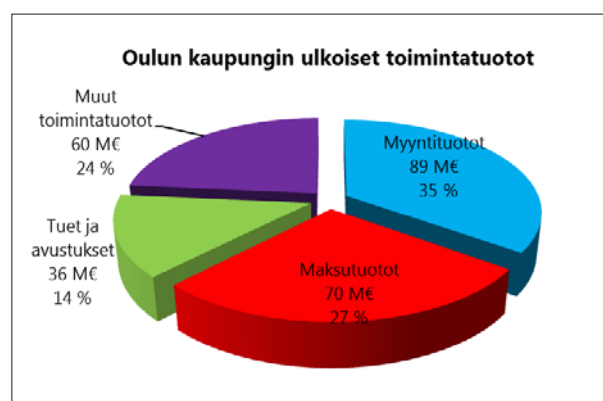
asiakasmaksut ovat pienentyneet laitoshoidon vähenemisen ja palvelusetelien käytön lisääntymisen myötä. Sivistys- ja kulttuurilautakunnassa toimintatuotot alittivat talousarvion 0,6 milj. euroa ja edelliseen vuoteen verrattuna toimintatuotot alittuivat 0,4 milj. euroa. Varhaiskasvatuksen tuottoja kertyi arvioitua vähemmän, koska yksityinen palvelutuotanto on lisääntynyt ja lapsia on siirtynyt kokopäivähoidosta kerhoihin ja lasten määrä kunnallisissa palveluissa on vähentynyt.

Oulun Vesi liikelaitoksen liikevaihto oli 36,1 milj. euroa (TA2015 33,6 milj. euroa; TP2014 34,2 milj. euroa). Liikevaihto parani edelliseen vuoteen verrattuna 2,6 milj. euroa ja kasvu johtui pääasiassa vuoden 2015 alusta toteutetusta hinnankorotuksesta sekä myydyn vesi- ja jätevesimäärän kasvusta. Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen toimintatuotot ovat kasvaneet edellisestä vuodesta 7,2 milj. euroa. Kasvu johtui ensihoidon tulosalueen laajenemisesta 1.1.2015.

Kehittämisrahaston toimintatuotot muodostuvat rahaston omistamien yritysten maksamista pääomanpalautuksista, osingoista ja erillissijoitusten korkotuotoista. Toimintatuotot ovat kasvaneet 7,1 milj. edellisestä vuodesta ja muodostuivat Partnera Oy:n 7,1 milj. euron pääomanpalautuksesta.



Kuva 3. Oulun kaupungin tulopohja



Kuva 4. Oulun kaupungin ulkoiset toimintatuotot

Peruskunta toimintatuotot		*) Ilman sopimusohjausta 77,7 milj. euroa		
1 000 euroa	TP2015	TP2014 *)	Ero	%
Toimintatuotot	181 642	177 497	4 145	2,34 %

Liikelaitokset liikevaihto				
1 000 euroa	TP2015	TP2014	Ero	%
Oulun Vesi liikelaitos	36 125	34 244	1 881	5,49 %
Oulun Työterveys liikelaitos	7 543	7 661	-118	-1,54 %
Oulun Tietotekniikka liikelaitos	16 158	17 234	-1 076	-6,24 %
Oulun Tekninen liikelaitos	60 476	62 066	-1 590	-2,56 %
Liikelaitos Oulun Serviisi	32 654	34 268	-1 614	-4,71 %
Liikelaitos Oulun Tilakeskus	110 090	107 114	2 976	2,78 %
Oulun Konttori liikelaitos	18 300	19 338	-1 038	-5,37 %
BusinessOulu liikelaitos	34	13	21	161,54 %
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos	31 883	24 778	7 105	28,67 %
Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos	4 555	5 356	-801	-14,96 %
Liikelaitokset yhteensä	317 818	312 072	5 746	1,80 %

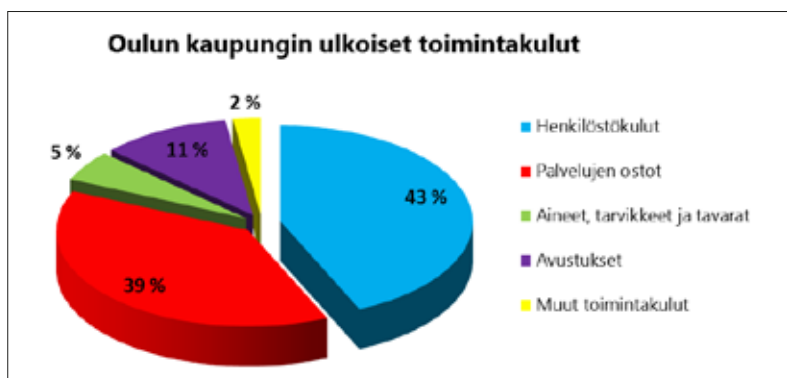
Liikelaitosten liikevaihto sis. sisäiset erät

Oulun kaupungin ulkoiset toimintakulut ylittivät alkuperäisen talousarvon noin 4,3 milj. eurolla. Ulkoiset toimintakulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 56,8 milj. euroa. Ulkoisten toimintakulujen vertailussa vuoden 2014 toteumat eivät sisällä Oulun Energia ja Oulun Jätehuolto liikelaitosten eriä. Peruskunnan toimintakulujen kasvu edellisestä vuodesta oli 36,2 milj. euroa, josta hyvinvointilautakunnan kasvu oli 15,3 milj. euroa. Kasvua hyvinvointilautakunnassa oli erityisesti asiakaspalvelujen ostoissa ja erikoissairaanhoidon kuluissa. Hyvinvointilautakunnassa avustukset ovat kasvaneet 3,7 milj. euroa, mikä johtui palvelusetelien käytön lisääntymisestä vuodesta 2014. Yhdyskuntalautakunnan toimintakulujen kasvu oli 13 milj. euroa, josta joukkoliikenne sitovuuden osuus oli 7,9 milj. euroa. Joukkoliikenteen toiminta aloitettiin 1.7.2014, joten vuodet eivät ole siltä osin vertailukelpoisia.

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden toimintakulut olivat edellistä vuotta 6,6 milj. euroa suuremmat. Kasvua

oli mm. henkilöstökuluissa 2,5 milj. euroa ja avustuksissa 2,4 milj. euroa. Henkilöstökulujen kasvuun vaikuttivat mm. virka- ja työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset, vuosisidonnaisten lisien kasvu, vuoden 2014 lomautukset ja säästötoimenpitevapaiden ja TVA-erien maksatuksen jaksotukset. Lisäksi henkilöstökulut ovat nousseet lisääntyneen lapsi- ja oppilasmäärän vuoksi. Myös sivistys- ja kulttuuripalveluissa palvelusetelien käyttö on lisääntynyt ja tämä näkyi avustusten kasvuna.

Tilavuokrien kasvua selittävät uudet rakennukset ja peruskorjauskohteet. Oulun Tilakeskus liikelaitoksen toimintakulujen kasvu vuoden 2014 tilinpäätöksestä oli 9,9 milj. euroa, kasvua oli lämmitys- ja jätehuoltomaksuissa yhteensä 4,5 milj. euroa. Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen toimintakulut olivat 5,2 milj. euroa edellistä vuotta suuremmat, suurin yksittäinen menoerä olivat henkilöstökulut 4,5 milj. euroa. Kasvu johtuu ensihoidon laajenemisesta vuoden 2015 alusta.



Kuva 5. Oulun kaupungin ulkoiset toimintakulut.

Valmistus omaan käyttöön toteuma oli 19,3 milj. euroa ja se oli edellistä vuotta 3,5 milj. euroa suurempi. Valmistus omaan käyttöön on erä, jolla kuluja oikaistaan omaan käyttöön valmistetun hyödykkeen osalta.

Ulkoisten toimintakulujen toteuma vuoden 2015 tilinpäätöksessä oli 1 203,9 milj. euroa. Henkilöstökulut olivat noin 521 milj. euroa, kulut pienenevät edellisestä vuodesta noin 1 milj. euroa. Peruskunnassa toimintakulujen laskua oli 4,2 milj. euroa ja Oulun Teknisellä liikelaitoksella 2,1 milj. euroa. Suurin kasvu henkilöstömenoissa oli Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksella noin 4,5 milj. euroa. Kasvu johtui ensihoidon laajentumisesta vuoden 2015 alusta. Oulun Vesi liikelaitoksella henkilöstömenojen kasvu oli noin 1 milj. euroa. Henkilöstökuluja lisäsi Tekniseltä liikelaitokselta vuoden alusta verkostojen ylläpitoon siirtyneet 16 henkilöä. Oulun Teknisellä liikelaitoksella taas henkilöstökulujen lasku edellisestä vuodesta 2,1 milj. euroa johtui osittain 16 henkilön siirtymisestä Oulun Vesi liikelaitokselle.

Palvelujen ostojen toteuma oli 462,2 milj. euroa. Tiliryhmässä suurimman erän erikoissairaanhoidon sitovuuden toteuma oli 214,3 milj. euroa, jossa kasvua edellisestä vuodesta oli 7,5 milj. euroa. Palvelujen

ostoissa jätehuoltomaksut ovat kasvaneet edellisestä vuodesta 3,5 milj. euroa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmässä kasvua oli 3,3 milj. euroa, josta lämmityksen osuus oli 5 milj. euroa. Oulun Energia ja Oulun Jätehuolto liikelaitosten yhtiöityminen näkyy palvelujen ostoissa sekä aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa 8,3 milj. euroa. Vuoden 2014 tilinpäätöksessä jätehuoltomaksut ja lämmitys olivat sisäisiä eräjä eliminoituivat Oulun kaupungin virallisessa tuloslaskelmasta.

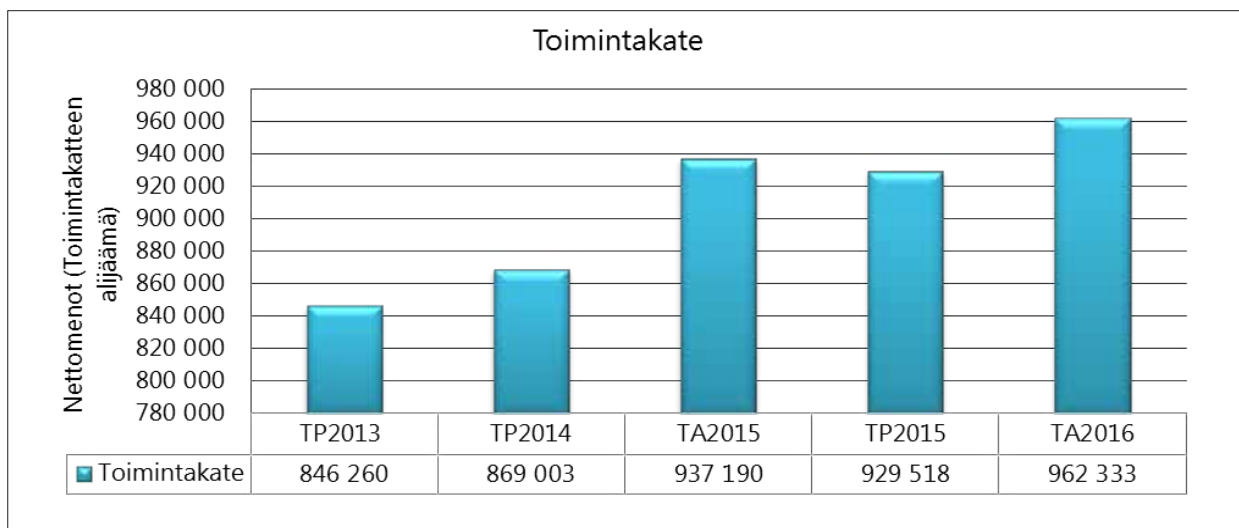
Avustukset ovat kasvaneet 15,9 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Kaupunginhallituksen kasvu 9,2 milj. euroa oli sitovuudella työllistäminen. Kasvu johtui työmarkkinatuen vastuita määrittävästä lakimuutoksesta, minkä mukaan vuoden 2015 alusta työnhakijat kuuluvat aiempaa varhaisemmin kuntien työmarkkinatuen maksuosuuden piiriin eli jo 300 päivää työmarkkinatukea saaneena aiemman 500 päivän rajan sijaan. Edellisen lisäksi yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden maksuosuus kasvoi 70 prosenttiin. Sivistys- ja kulttuuripalveluissa oli 2,4 milj. euron ja hyvinvointilautakunnassa 3,7 milj. euron avustusten kasvu. Kasvu johtuu palvelusetelien lisääntyneestä käytöstä.

Peruskunta toimintakulut				
(* Ilman sopimusohjausta 77,7 milj. euroa)				
1 000 euroa	TP2015	TP2014 (*)	Ero	%
Toimintakulut	-1 193 645	-1 159 345	-34 300	2,96 %
Liikelaitokset toimintakulut / sis. sisäiset erät				
1 000 euroa	TP2015	TP2014	Ero	%
Oulun Vesi liikelaitos	-16 005	-15 427	-578	3,7 %
Oulun Työterveys liikelaitos	-7 713	-7 638	-75	1,0 %
Oulun Tietotekniikka liikelait	-12 396	-12 850	454	-3,5 %
Oulun Tekninen liikelaitos	-60 847	-61 772	925	-1,5 %
Liikelaitos Oulun Serviisi	-32 631	-33 690	1 059	-3,1 %
Liikelaitos Oulun Tilakeskus	-63 512	-60 517	-2 995	4,9 %
Oulun Konttori liikelaitos	-17 902	-19 259	1 357	-7,0 %
BusinessOulu liikelaitos	-10 211	-10 682	471	-4,4 %
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos	-29 750	-24 351	-5 399	22,2 %
Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos	-4 587	-4 715	128	-2,7 %
Liikelaitokset yhteensä	-255 554	-250 901	-4 653	1,9 %

Peruskunnan ja liikelaitosten toimintakulut sis. sisäiset erät

Toimintakate on toimintatuottojen ja – kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti- ja maksutuotoilla ja loput toimintaku-

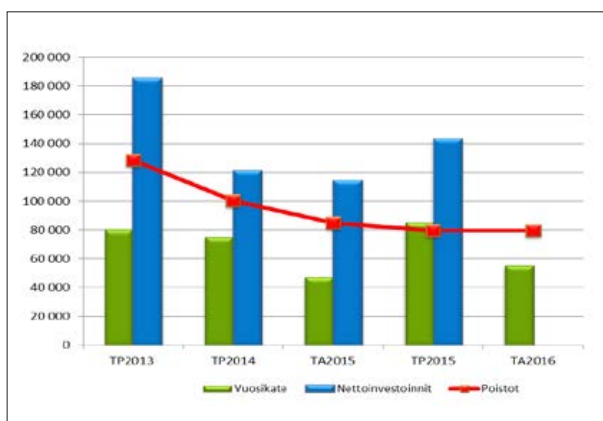
luista katetaan käytännössä verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnissa negatiivinen. Oulun kaupungin toimintakate – 929,5 milj. euroa on edellistä vuotta 27,2 milj. euroa heikompi (ilman Oulun Energia ja Oulun Jätehuolto liikelaitosten erä).



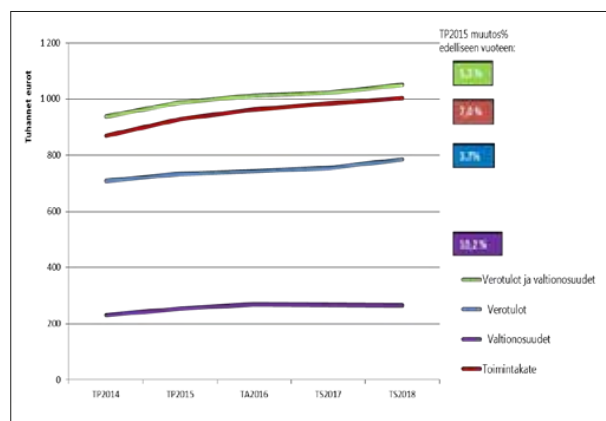
Oulun kaupungin toimintakate vuosina 2013 – 2016 (TP2014 sisältää Oulun Energia ja Jätehuolto liikelaitokset)

Verotulot olivat noin 734,2 milj. euroa ja valtionosuudet noin 253,8 milj. euroa eli yhteensä noin 987,9 milj. euroa. Verojen kasvu vuoteen 2014 verrattuna oli noin 26 milj. euroa (3,7 %) ja valtionosuuksien 23,4 milj. euroa (10,2 %). Korkotuottoja kertyi 7,1 milj. euroa edellisestä vuotta enemmän. Korkotuotot sisältävät Oulun Energia Oy:ltä saatuja korkoja 10,7

milj. euroa. Muut rahoitustuotot ovat noin 15,6 milj. euroa paremmat kuin vuoden 2014 tilinpäätöksessä. Ylityksen syynä oli Partnera Oy:n maksamat osingot noin 21,5 milj. euroa. Suunnitelman mukaiset poistot alittivat edellisen vuoden poistot noin 16,3 milj. eurolla. Osa poistojen alittumisesta selittyy investointien siirtymisellä seuraavalle vuodelle.



Kuva 6. Vuosikatteen ja poistojen kehitys.



Kuva 7. Oulun kaupungin toimintakate vuosina 2014-2018

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Vuosikate toteutui 85,3 milj. euroa ja kattoi suunnitelman mukaiset poistot 107,2 prosenttisesti. Talousarvioon verrattuna vuosikate toteutui 5,7 milj. euroa parempana. Edellisvuoteen verrattuna vuosikate parani 33,2 milj. euroa (ilman Oulun Energiaa ja Oulun Jätehuoltoa).

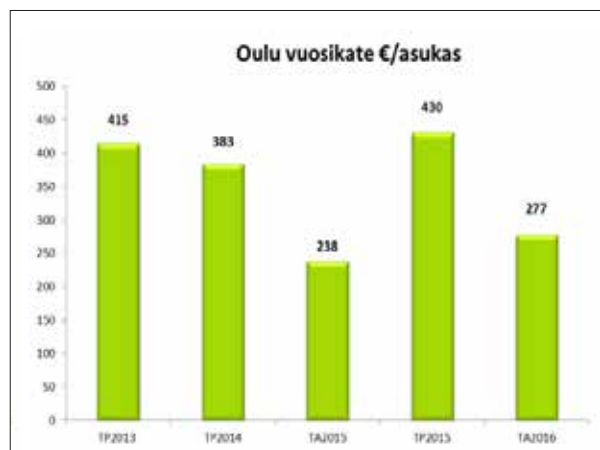
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP2015	TA2015	TP2014
Toimintatuotot/Toimintakulut %	21,5 %	21 %	32,3 %
Vuosikate/Poistot %	107 %	55,6 %	74,9 %
Vuosikate €/asukas	430	238	383
Asukasmäärä vuoden lopussa	198 583	198 243	196 194

Vuosikate/asukas 430 euroa ylittää talousarvion 192 euroa/asukas ja on edelliseen vuoteen verrattuna 190 euroa/asukas parempi (ilman Oulun Energia liikelaitoksen ja Oulun Jätehuolto liikelaitosten eriä). Vuosikate on talousarviota parempi johtuen

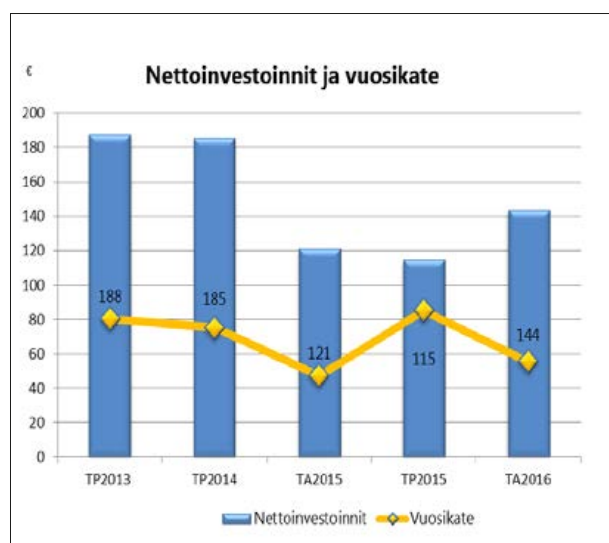
kertavaikutteisista eristä ja verotulojen sekä valtionosuuksien suuremmasta kertymästä. Vuosikate ilman kertavaikutteisia eriä olisi ollut 56,7 milj. euroa, jos kertavaikutteisiin eriin sisällytetään Partnera Oy:n pääomanpalautus 7,1 milj. euroa ja osinkotulot 21,5 milj. euroa.



Kuva 8. Oulun vuosikate

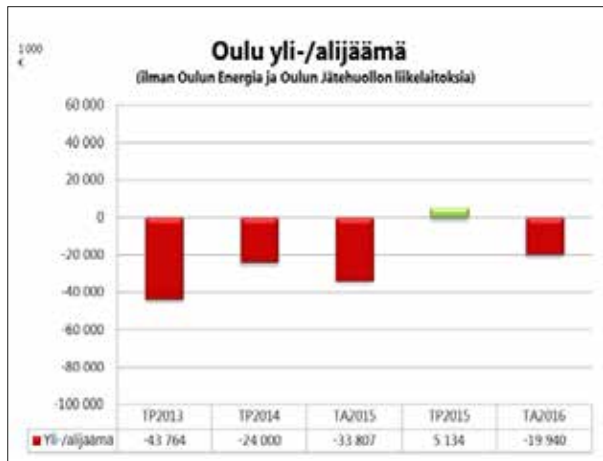


Kuva 9. Oulun vuosikate / asukas

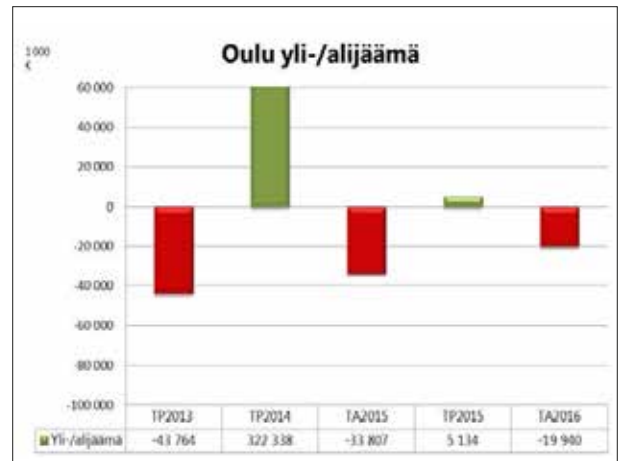


Kuva 10. Toteutuneet nettoinvestoinnit vuosina 2013-2016

Oulun kaupungin tilikauden ylijäämä oli 5,1 milj. euroa ja se oli vuoden 2014 tilikauden alijäämää 29,1 milj. euroa parempi. Oulun kaupungin ylijäämä, joka sisälsi Oulun Energia liikelaitoksen yhtiöitymisestä syntyneen satunnaisten tuotot, oli vuoden 2014 tilinpäätöksessä 322,3 milj. euroa. Vuoden 2014 alijäämä ilman satunnaisia tuottoja olisi ollut noin 24 milj. euroa.



Kuva 11. Oulun kaupungin yli-/alijäämä ilman yhtiöittämisen vaikutuksia 2013 – 2016



Kuva 12. Oulun kaupungin yli-/alijäämä 2013 – 2016

3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA, 1000€ Oulun kaupunki	TP2015	TA 2015 alkuper.	TP2014
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	85 323	47 265	75 204
Satunnaiset erät			341 458
Tulorahoituksen korjaukset	-18 733	-5 000	-362 190
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-115 528	-121 771	-719 576
Rahoitusosuudet investointimenoihin	878	381	5 304
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot	36 895	6 000	742 779
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 165	-73 125	82 979
Antolainauksen muutokset	52 374	50 008	-207 732
Antolainasaamisten lisäykset	-13 220	-16 500	-212 057
Antolainasaamisten vähennykset	65 594	66 508	4 325
Lainakannan muutokset	14 509	23 117	86 791
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	100 000	117 731	70 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-86 269	-94 614	-28 707
Lyhytaikaisten lainojen muutos	778		45 498
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset	-24 225		48 388
Rahoituksen rahavirta	42 658	73 125	-72 553
Rahavarojen muutos	31 492	0	10 426
Rahavarat 31.12	167 924	136 431	136 431
Rahavarat 1.1	136 432	136 431	126 006
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP2015	TA2015	TP2014
Investointien tulorahoitus, %	74	39	11
Lainanhoitokate	1	1	1
Kassan riittävyys, pv	43		22
Toiminnan ja rahoituksen rahavirta 5 vuodelta €	-190 254		-164 386
Asukasmäärä vuoden lopussa	198 583	198 243	196 194

Toiminnan rahavirta kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Se kertoo siitä, kuinka tilikauden aikana varsinainen toiminta on tuottanut rahavaroja käytettäväksi investointeihin ja rahoituksellisen aseman muutokseen. Investointien rahavirta taas kuvaa pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeihin käytetyn ja niiden myynnistä saadun rahan vaikutusta rahavaroihin. Positiivinen (ylijäämäinen) toiminnan ja investointien rahavirran määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kasvavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien rahavirta kuvaa pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeihin käytettyä ja niiden

myynneistä saadun rahan vaikutusta rahavaroihin. Investointikulut vuoden 2015 tilinpäätöksessä toteutuivat 115,5 milj. eurona. Edellisvuoden investointikulut 719,6 milj. euroa sisältävät sijoituksia tytäryhtiöosakkeisiin Oulun Energia Oy:n 516,1 milj. euroa ja Oulun Jätehuolto Oy:n 4,5 milj. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta 2015 on 11,2 milj. euroa negatiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Oulun kaupungin toiminnan ja rahoituksen rahavirta on 5 vuodelta negatiivinen noin 190,3 milj. euroa.

Oulun kaupunki	2015	2014*)	Muutos
Investointikulut	115 528	719 576	-604 048
Rahoitusosuudet investointikuluihin	878	5 304	-4 426
Nettoinvestoinnit	114 650	714 272	-599 622

*) sisältää Oulun Energian ja Oulun Jätehuollon liikelaitosten yhtiöittämisten ja omaisuuden siirtojen vaikutukset.

Oulun kaupunki 1000 euroa	2015	2014*)	Muutos	%
Investointikulut	115 528	193 863	-78 335	-40 %
Rahoitusosuudet investointikuluihin	878	6 357	-5 479	-86 %
Nettoinvestoinnit	114 650	187 506	-72 856	-39 %

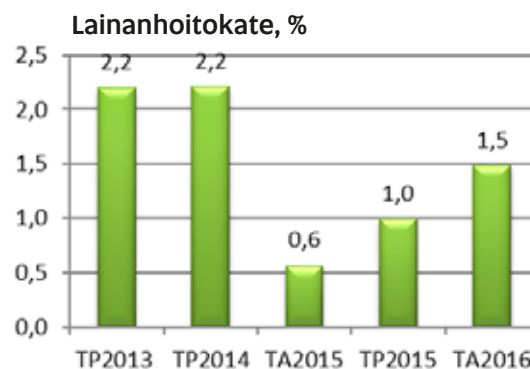
*) Investoinnit ilman yhtiöittämisten ja omaisuuden siirtojen vaikutusta.

Investointikulujen toteuma 115,5 milj. euroa alittaa talousarvion 9,7 milj. euroa. Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien tulorahoitus oli tilinpäätöksessä 74 % (TP2014: 11%, kun otetaan huomioon yhtiöittämisten vaikutus, niin tulorahoitusprosentti oli 41 %). Peruskunnan investointitulot ylittyivät 16,7 milj. euroa, mikä johtui pääasiassa kaupunginhallituksen osakkeiden ja osuuksien luovutustulojen ylituksesta 16,2 milj. euroa (Ouluzone Kiinteistöyhtiö Oy:n purkamisen 4,8 milj. euroa ja Oulun Energia Oy:n pääomanpalautus SVOP-rahastosta n. 11 milj. euroa).



Kuva 13

Rahoituksen rahavirta kuvaa niitä rahavirtoja, jotka tarvitaan varsinaisen toiminnan ja investointien rahoittamiseksi sekä rahoitusaseman muuttamiseksi tilikauden aikana. Rahoituksen rahavirta toteutui kuluneella tilikaudella 42,7 milj. euroa positiivisena. Antolainasaamisten lisäys on 13,0 milj. euroa, joka sisältää Oulun Pysäköinti Oy:lle myönnetyn lainan. Antolainasaamisten vähennys on 72,3 milj. euroa, josta Oulun Energia Oy:n pääomallainan lyhennystä 64,0 milj. euroa. Pitkäaikaista lainaa nostettiin tilikauden aikana 100,0 milj. euroa ja lyhennettiin 86,3 milj. euroa.



Kuva 14

Lainanhoitokate mittaa kunnan tulorahoituksen riittävyyttä lainojen korkojen ja lyhennysten maksuun. Lainanhoitokate on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Lainanhoitokate heikkeni 1:een edellisestä vuodesta, mikä tunnusluvun arviointiasteikolla tarkoittaa tyydyttävää lainanhoitokateä. Tunnusluvulla mitataan tulorahoituksen riittävyyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoituksen katsotaan olevan riittävä lainojen hoitoon, kun arvo on 1 tai suurempi. Kun arvo on alle 1, joudutaan ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja lainojen hoitamiseksi.

3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE					
VASTAAVAA	31.12.2015 1000 euroa	31.12.2014 1000 euroa	VASTATTAVAA	31.12.2015 1000 euroa	31.12.2014 1000 euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	609 314	609 314
Aineettomat oikeudet	2 962	2 370	Muu omat rahastot	38 872	40 157
Muut pitkävaikutteiset menot	2 181	2 181	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	825 117	503 104
	5 143	4 551	Tilikauden yli-/alijäämä	5 134	322 338
Aineelliset hyödykkeet				1 478 437	1 474 913
Maa- ja vesialueet	181 226	176 626	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Rakennukset	496 450	515 640	Poistoero	33 428	36 755
Kiinteät rakenteet ja laitteet	402 690	411 935	Vapaaehtoiset varaukset	9 800	5 900
Koneet ja kalusto	21 656	22 506		43 228	42 655
Muut aineelliset hyödykkeet	7 060	6 985			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	54 204	12 155			
	1 163 286	1 145 847	PAKOLLISET VARAUKSET		
Sijoitukset			Eläkevaraukset	2 160	2 430
Osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	5 237	9 880	Muut pakolliset varaukset	4 422	4 027
Muut osakkeet ja osuudet	784 783	781 499		6 582	6 457
Muut lainasaamiset	166 485	219 066			
Muut saamiset	3 425	3 218			
	959 930	1 013 663	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Valtion toimeksiannot	4 004	4 403
Valtion toimeksiannot	4 004	4 403	Lahjoitusrahastojen pääomat	5 257	4 758
Lahjoitusrahastojen erityiskatteen	5 262	4 760	Muut toimeksiantojen pääomat	4 695	3 701
	9 266	9 163		13 955	12 862
VAIHTUVAT VASTAAVAT			VIERAS PÄÄOMA		
Vaihto-omaisuus			Pitkäaikainen		
Aineet ja tarvikkeet	740	807	Joukkovelkakirjalainat	50 000	50 000
Valmiit tuotteet	240	249	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	380 686	308 794
Muu vaihto-omaisuus	39	39	Lainat julkisyhteisöiltä	2 002	2 902
	1 020	1 094	Saadut ennakot	1 822	4 822
Saamiset			Liittymismaksut ja muut velat	40 750	38 625
Pitkäaikaiset saamiset				475 261	405 143
Lainasaamiset	7 880	7 530			
Muut saamiset	1 641	100			
Siirtosaamiset	412	444			
	9 933	8 074			

TASE					
VASTAAVAA	31.12.2015 1000 euroa	31.12.2014 1000 euroa	VASTATTAVAA	31.12.2015 1000 euroa	31.12.2014 1000 euroa
Lainasaamiset	11 066	10 358	Joukkovelkakirjalainat		50 000
Muut saamiset	25 117	15 734	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	28 108	101 304
Siirtosaamiset	27 064	17 815	Lainat julkisyhteisöiltä	720	785
Rahoitusarvopaperit	82 237	61 928	Lainat muilta luotonantajilta	193 824	127 046
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 284	2 687	Saadut ennakot	1 916	4 916
Joukkovelkakirjalainasaamiset	42 993	38 970	Ostovelat	61 415	61 521
Muut arvopaperit	51 557	43 395	Liittymismaksut ja muut velat	10 885	9 985
	96 835	85 052	Siirtovelat	84 409	83 165
RAHAT JA PANKKISAAMISET	71 090	51 381	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	381 276	438 723
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 398 739	2 380 753	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 398 739	2 380 753

Tase kuvaa kaupungin omaisuus- ja pääomaeriä tilikauden päätyttyessä. Tase sisältää peruskunnan, liikelaitosten ja taseyksiköiden omaisuus- ja pääomaerät mutta erät eivät sisällä kaupungin eri hallintokuntien välisiä sisäisiä eriä. Rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja sitä kuvaavien tunnuslukujen avulla. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikauden sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Vuoden 2015 avavaan taseeseen on tehty muutoksia yhteensä 530 milj. euroa, mikä johtui vuonna 2014 Oulun Energia ja Oulun Jätehuolto liikelaitosten yhtiöittämisten vaikutuksesta. Vuoden 2014 tilinpäätöksen vertailutietoja edellisen tilikauden yli-/alijäämäärään on korjattu mm. Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiriin vuoden 2014 alijäämän 3,6 milj. euroa osalta.

Oulun kaupungin taseen loppusumma on 2 398,7 milj. euroa ja edellisestä vuodesta tase pieneni kaupungin tasolla 18 milj. euroa. Aineelliset hyödykkeet ovat pysyvien vastaavien merkittävin erä 48 % taseen loppusummasta ja niiden määrä laski 2 128,4 milj. euroon, laskua 35,7 milj. euroa. Sijoitukset 1 163,3 milj. euroa ovat vähentyneet 53,7 milj. euroa edellisestä vuodesta. Merkittävin lasku on eräsä muut lainasaamiset, johtuen Oulun Energia Oy:n

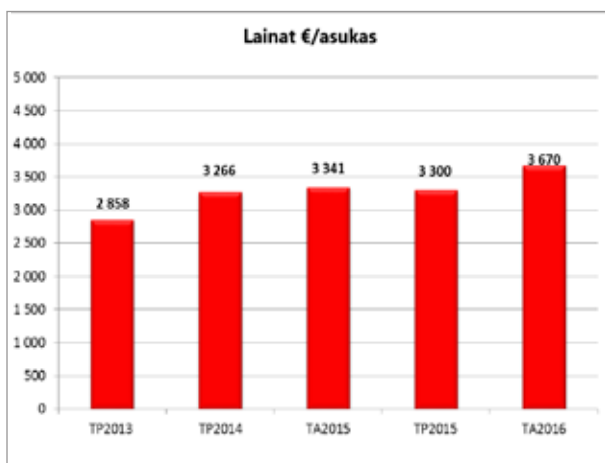
pääomalainan lyhennyksestä 64,0 milj. eurolla. Vaihtuvissa vastaavissa erityisesti lyhytaikaiset saamiset ovat kasvaneet n. 20,3 milj. euroa. Sisältäen suurimpana eränä Oulun Energia Oy:n pääomapalautuksen SVOP-rahastosta noin 11 milj. euroa. Rahoitusarvopaperit 96,8 milj. euroa ovat kasvaneet 11,8 milj. euroa edellisestä vuodesta. Rahat ja pankkisaamiset vuoden lopussa olivat 71,1 milj. euroa ja kasvua 19,7 milj. euroa.

Oma pääoma on taseen vastattavien merkittävin erä 1 478,4 milj. euroa ollen 62 % taseen loppusummasta. Oma pääoma sisältää tilikauden ylijäämän 5,1 milj. euroa. Edellisten tilikausien yli-/alijäämään on tehty oikaisuja mm. Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiriin vuoden 2014 alijäämän osalta. Vuoden 2014 osuus Pohjois-Pohjanmaan alijäämän kattamisvarauksesta on 3,6 miljoona euroa ja vuonna 2015 sitä on purettu Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiriin positiivisen tuloksen myötä 3,1 milj. euroa. Omaan pääomaan luetaan mukaan myös poistoero ja vapaaehtoisten varaukset, joiden arvo vuoden lopussa oli 43,2 milj. euroa. Poistoero väheni 3,3 milj. euroa ja vapaaehtoiset varaukset kasvoivat 3,9 milj. euroa. Oulun Vesi liikelaitos on kirjannut ylijäämästään 3,9 milj. euron vapaaehtoisen varauksen investointeihin, mistä suurin erä menee Taskilan jätevedenpuhdistamon typenpoiston laajennukseen. Oulun Tilakeskus kirjaa investointeihin liittyvää poistoeron vähennystä 3,4 milj. euroa.

Taseen tunnusluvut	2015	2014
Omavaraisuusaste, %	64	64
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	69	62
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	830251	825442
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	4 181	4 207
Lainakanta 31.12., 1000€	655 341	640 832
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 300	3 266
Lainasaamiset, 1000€	166 485	219 066
Asukasmäärä	198 583	196 194

Oulun kaupungin omavaraisuusaste on melko vahva 64 %. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omavaraisuuden hyvänä tasona voidaan pitää kuntatalouden keskimäärästä 70 % omavaraisuutta. Kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus 69 % kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Menojen kattamiseksi ja investointien rahoittamiseksi lainan määrää joudutaan lisäämään. Pitkäaikaista lainaa nostettiin tilikauden aikana 100,0 milj. euroa mikä on talousarviota 17,1 milj. euroa vähemmän. Lainakannan 3 300 € / asukas on talousarviota hieman pienempi.



Kuva 15. Pitkäaikaiset lainat €/asukas

3.4 Kokonaistulot ja -menot

TULOT 1 000 euroa	2015	%	2014	%
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	255 040	17,4	414 151	18,6
Verotulot	734 160	50,1	708 151	31,9
Valtionosuudet	253 771	17,3	230 337	10,4
Korkotuotot	13 133	0,9	6 024	0,3
Muut rahoitustuotot	25 837	1,8	10 226	0,5
Satunnaiset tuotot			341 458	15,4
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	- 19 550	-1,3	- 355 964	-16,0
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	878	0,1	5 304	0,2
Pysyvien vastaavien luovutustulot	36 895	2,5	742 779	33,4
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	65 594	4,5	4 325	0,2
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	100 000	6,8	70 000	3,1
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	778	0,1	45 498	2,0
Kokonaistulot yhteensä	1 466 536		2 222 289	
MENOT 1 000 euroa	2015	%	2014	%
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	1 203 903	85,3	1 299 015	57,5
- Valmistus omaan käyttöön	-19 345	-1,4	-15 860	-0,7
Korkokulut	8 829	0,6	9 644	0,4
Muut rahoituskulut	3 232	0,2	888	0,0
Satunnaiset kulut				
Tulorahoituksen korjauserät				
+/- Pakollisten varausten muutos	199	0,01	6 595	0,29
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-1 016	-0,07	-368	-0,02
Investoinnit				
Investointimenot	115 528	8,2	719 576	31,8
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	13 220	0,9	212 057	9,4
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	86 269	6,1	28 707	1,3
Lyhytaikaisten lainojen vähennys				
Kokonaismenot yhteensä	1 410 819		2 260 254	

Vuoden 2014 kokonaistulo ja –meno –laskelma sisältää liikelaitosten yhtiöittämisestä johtuvia eriä.

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistetty rivi riviltä. Laskelmassa on esitetty varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytöt. Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaiset toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Oulun kaupungin kokonaistulot olivat tilikaudella noin 1 466 milj. euroa ja kokonaismenot noin 1 411 milj. euroa. Kokonaistulot alittivat kokonaismenot noin 55,7 milj. eurolla.

Suurin syy toimintatuottojen alenemiseen oli Oulun Energian ja Oulun Jätehuollon yhtiöityminen vuoden

2015 alusta. Vastaava vaikutus näkyi myös toimintakuluissa. Suurin tuloerä muodostui verotuloista, joiden osuus kokonaistuloista oli 50 %. Valtionosuuksien osuus kokonaistuotoista kasvoi 17 prosenttiin, osuus oli yhtä suuri kuin toimintatuottojen osuus kokonaistuotoista. Vuoden 2015 korkotuottojen kasvussa näkyy Oulun Energia Oy:ltä saadut korkotuotot noin 10,7 milj. euroa. Muut rahoitustuotot sisältävät Partnera Oy:ltä saadut osinkotuotot noin 21,5 milj. euroa.

Olellaisin menoerä koostuu toimintakuluista, joiden osuus kokonaismenoista oli 85,3 %. Investointimenot olivat 8,2 % kokonaismenoista.

Antolainasaamisten vähennys sisältää Oulun Energia Oy:n lainan takaisinmaksun noin 64 milj. euroa. Alhaisen korkotason vuoksi korkomenoissa ei ole ollut kasvua. Pitkäaikaisia lainoja nostettiin 100 milj. euroa ja lainoja lyhennettiin noin 86,3 milj. euroa.

TÄSMÄYTYS

Kokonaistulot – Kokonaismenot: 1 410 819 – 1 466 536 = 55 717

Muut maksuvalmiuden muutokset – Rahavarojen muutokset: -24 225 – 31 492 = 55 717

4 Oulu-konsernin toiminta ja talous

4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

OULU-KONSERNI			
Tytäryhtiöt		Osakkuusyhtiöt	Säätiöt
Energialiiketoiminta omistusosuus	Asuntoliiketoiminta omistusosuus	Kiinteistöliiketoiminta omistusosuus	merkittävimmät säätiöt
Oulun Energia Oy 100 %	Asunto Oy liveitsi 100 %	Kiinteistö Oy Oulun Sävelparkki 50 %	Oulun Palvelusäätiö
Kiinteistöliiketoiminta omistusosuus	Asunto Oy Myllykartano 100 %	Haukiputaan Jäähalli Oy 49 %	Oulun Musiikkijuhlasäätiö
Haukiputaan Kehitys Oy 100 %	Asunto Oy Myllykartano kakkonen 100 %	Haukiputaan Palvelukulma Oy 48 %	Pohjois-Pohjanmaan liikuntaopistosäätiö
Kiimingin Palvelutalo Oy 100 %	Asunto Oy Yli-lin Revonmylly 100 %	Kiinteistö Oy Oulunsalon Kulma 43 %	Kuntayhtymät
Kiinteistö Oy Kiimingin Leikkilä 100 %	Oulun Asuntohankinta Oy 100 %	Rehaparkki Oy 43 %	osuus peruspääomasta
Kiinteistö Oy Oulun Maikkulan Toivo*) 100 %	Sivakka-yhtymä Oy 100 %	Kiint. Oy Raksilan Teko- jääkentän Katsomo 40 %	Oulun Seudun Koulutus- kuntayhtymä 78 %
Maikkulan Keskus Oy 100 %	Muu liiketoiminta omistusosuus	Kiinteistö-Ali Oy 39 %	Pohjois-Pohjanmaan sai- raanhoitopiirin ky 53 %
Oulunsalon Kehtiysyhtiö Oy 100 %	Nallikari Seaside Oy 100 %	Oulun Keskusliikenne- asemakiinteistö Oy 31 %	Pohjois-Pohjanmaan liitto 47 %
Kiinteistö Oy Raksilan Harjoitushalli 91 %	Oulun Aikuiskoulutus- keskus Oy 100 %	Yli-lin Liiketalo Oy 30 %	
Kiinteistö Oy Huonesuon Monitoimitalo 78 %	Oulun Jätehuolto Oy 100 %	Muu liiketoiminta omistusosuus	
Kiinteistö Oy Oulun Intiönparkki **) 59 %	Oulun kaupungin elintarvike- ja ympäristö- laboratorio Oy 100 %	Partnera Oy 47 %	
Kiinteistö Oy Hauki- putaan Toritalo 54 %	Oulun Kaupunginteatteri Oy 100 %	Oulu Innovation Oy 45 %	
	Oulun Pysäköinti Oy 100 %	Virpiniemi Sport Oy 40 %	
	Oulun Satama Oy 100 %	Oulun Matkailu Oy 30 %	
	Monetra Oy ***) 89 %	Lakeuden Keskus- puhdistamo Oy 21 %	
	Oulun Ammattikorkea- koulu Oy 76 %		

*) Oulun kaupungin suora omistus 50,3 %

**) Oulun kaupungin suora omistus 18 %

***) Oulun kaupungin suora omistus 79 %

Oulu-konserniin kuului 31.12.2015 tilanteessa 26 tytäryhtiötä, joista kaikki yhdisteltiin konsernitilinpäätökseen. Konsernitilinpäätökseen yhdisteltiin myös kaikki osakkuusyhtiöt, 3 kuntayhtymää ja säätiöistä Oulun Palvelusäätiö ja Oulun Musiikkijuhlasäätiö.

4.2. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Oulun kaupunki perusti tilikaudella uuden tytäryhtiön; Oulun kaupungin elintarvike- ja ympäristölaboratorio Oy:n. Kaupunki siirsi 1.3.2015 yhtiölle Oulun seudun ympäristötoimiliikelaitoksessa toimineen elintarvike- ja ympäristölaboratorion liiketoiminnan.

Oulun Konttorin tulkkipalveluiden toiminta siirrettiin 1.2.2015 Monetra Oy:lle.

OuluZone Kiinteistöyhtiö Oy purettiin ja toiminta on siirretty kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluiden hoidettavaksi.

4.3. Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuusto asettaa vuosittain osalle tytäryhteisöistä toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Oulu-konsernia ohjaa ja valvoo kaupunginhallitus. Sen tehtävänä on valvoa, että tytäryhteisöt toimivat valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti ja, että konserniin kuuluvien yhteisöjen toimintapolitiikat ovat kaupungin päämäärien mukaiset. Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat seuraavat omalla toimialallaan konserniyhteisöjen toimintaa, huolehtivat toiminnan yhteensovittamisesta ja arvioivat konsernirakenteen kehittämistarpeita yhteistyössä konsernipalveluiden viranhaltijoiden kanssa.

Oulun kaupungin johtamisjärjestelmän kehittämisen yhteydessä tunnistettiin konserniohjauksen entistä suurempi merkitys nyt ja tulevaisuudessa. Kaupunginvaltuusto katsoi tarpeelliseksi perustaa konsernijaoston, jotta konserniohjaukseen syventymiselle jää riittävästi aikaa. Konserniohjauksen rooli korostuu kunnan johtamisessa, kun kaupungin liikelaitoksia on yhtiötetty. Konsernijaoston aloitti toimintansa vuoden 2015 alusta.

Valtuusto asetti talousarvion 2015 vahvistamisen yhteydessä toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet seuraaville tytäryhtiöille: Oulun Energia Oy:lle, Sivakka-yhtymä Oy:lle, Haukiputaan Kehitys Oy:lle, Oulunsalon Kehitysyhtiö Oy:lle, Oulun Pysäköinti Oy:lle, Oulun Kaupunginteatteri Oy:lle, Monetra Oy:lle, Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:lle, Oulun Ammatti- korkeakoulu Oy:lle, Oulun Satama Oy:lle ja Nallika-

ri Seaside Oy:lle. Lisäksi tavoitteet asetettiin Oulun Seudun Koulutuskuntayhtymälle, Oulun Palvelusäätiölle ja Oulun Musiikkijuhlasäätiölle. Edellä mainitut yhteisöt raportoivat toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle neljännesvuosiraportoinnin ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Oulu-konsernin toimintaa ohjaavia asiakirjoja ovat kaupunginvaltuuston hyväksymät konserniohje (11.12.2012 § 78) sekä omistajapoliittiset linjaukset (17.6.2013 § 98). Lisäksi toimintaa ohjaa kaupunginhallituksen hyväksymä (3.2.2014 § 44) omistajapoliittinen ohjelma 2013 - 2016, jonka tavoitteena on varmistaa kaupunginvaltuuston hyväksymien omistajapoliittisten linjausten toimeenpano. Omistajapoliittinen ohjelma on yksi kaupunkistrategian viidestä toimeenpano-ohjelmasta. Kaupunginhallitus on hyväksynyt myös (7.10.2013 § 502) Oulun kaupungin tytäryhtiöiden johtamis- ja hallintokäytäntöjen yhtenäistämiseksi Hyvä hallinto- ja johtamistapa Oulun kaupungin tytäryhtiöissä – suosituksen sekä tytäryhtiöissä noudatettavat henkilöstöpoliittiset linjaukset (17.8.2015 § 303).

Kaupungin konsernipalveluiden omistajaohjauksesta vastaava viranhaltijaryhmä on käynyt kevään ja kesän 2015 aikana omistajaohjauksesta vastaavien johtajien johdolla kehityskeskustelut keskeisten tytäryhteisöjen kanssa.

4.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Asuntoliiketoiminnan osalta seuraavat yhtiöt siirtyvät Sivakka-yhtymä Oy:n alaisuuteen vuoden 2016 alussa: Asunto Oy Iiveitsi, Asunto Oy Myllykartano, Asunto Oy Myllykartano kakkonen ja Asunto Oy Yli-Iin Revonmylly. Oulun Sivakka Oy palautuu Sivakka-yhtymän kokonaan omistamaksi tytäryhtiöksi.

Oulun Jätehuolto Oy:n omistus pohjan laajentaminen päätetään kevään yhtiökokouksessa. Oulun kaupunki on esittänyt omistus pohjaa laajennettavaksi siten, että omistajiksi liittyisivät nykyiset kunnat, joille yhtiö tuottaa jo palveluita.

Oulun kaupunki ja PPSHP aloittivat loppuvuodesta yhteistyöselvitykset ict-palveluiden, ateria- ja puh-tauspalveluiden ja työterveyspalvelujen osalta. Työ-ryhmien esitykset valmistuvat alkuvuodesta 2016.

Pohjois-Pohjanmaan liikuntaopistosäätiön toiminnan siirtymisestä OAKK Oy:n toiminnaksi on käynnissä neuvottelut osapuolten välillä.

Kuntaliitto antoi uuden suosituksen Kunnan toiminnan johtamisesta ja hallinnasta sekä omistaja – ja konserniohjauksesta ja Oulun kaupungin konserniohjeet tullaan päivittämään vuoden 2016 aikana.

4.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Kaupunginvaltuuston hyväksymän konserniohjeen mukaisesti kaupungin toimielinten toimivallanjako konserniohjauksessa oli vuonna 2015 seuraava:

- kaupunginvaltuusto päättää Oulun kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista,
- Oulun kaupungin konsernijohto (kaupunginhallitus, konsernijaosto, kaupunginjohtajisto, konsernipalveluiden hallintojohtaja ja talousjohtaja) vastaa kaupunkikonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä,
- kaupunginjohtaja vastaa kaupunkikonsernin taloudesta, johtamisesta, ohjauksesta ja valvonnasta sekä omistajapolitiikan toteutuksesta ja
- apulaiskaupunginjohtajat, konsernipalveluiden hallintojohtaja ja talousjohtaja vastaavat oman toimialansa osalta konserniohjauksesta ja -valvonnasta sekä omistajapolitiikan toteuttamisesta ja omistajaohjauksesta.

Ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupungin edustajat kuntayhtymien yhtymäkokouksiin tai valtuustoihin, ellei päätösvalta kuulu toiselle toimielimelle. Kaupunginhallitus tai konsernijaosto nimeää kaupungin edustajat yhteisöjen hallintoelimiin. Kaupunginhallituksen johtosäännön mukaan kaupunginhallitus tai konsernijaosto antaa tarvittavat toimintaohjeet kaupungin edustajille käsiteltävänä olevista asioista kaupunkikonsernin yhteisöjen ja muiden vastaavien toimielinten kokouksiin.

Hyvä hallinto- ja johtamistapa Oulun kaupungin tytäryhtiöissä -suositus ohjaa yleisohjeena myös kaupunkia yhtiökokouksessa edustavia ja muita kaupungin puolesta omistajaohjausta käyttäviä.

Konserniohje ja hyvä hallinto- ja johtamistapa -suositus on hyväksytty tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa ja hallituksissa. Konserniohjeen edellyttämä tytäryhteisöjen velvollisuus omistajan ennakkokäsityksen hankkimiseen on toteutunut tilikaudella kiitettävästi.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konsernitavoitteet ovat toteutuneet tilikaudella pääsääntöisesti omistajan asettamien tavoitteiden mukaisesti. Tulevien vuosien talousarvioissa kaupunginvaltuuston tytäryhteisöille asettamien tavoitteiden tarkoituksenmukaisuuteen ja riittävyteen tullaan kiinnittämään aikaisempia vuosia enemmän huomiota. Konsernitavoitteiden toteutumista selvitetään erillisessä tytäryhteisöjen tilinpäätöstietoja koskevassa luvussa.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Kaupunginvaltuusto asetti osalle tytäryhteisöille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviossa 2015. Tytäryhteisöt ovat raportoineet toiminnastaan neljännesvuosiraportoinnin yhteydessä ja tilinpäätöksessä. Raportointiin sisältyy taloudellinen tilanne ja merkittävimmät toimenpiteet sekä tulevaisuuden näkymät (mm. investointitarpeet). Tytäryhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteumatiedot käsitellään konsernijaostossa. Kaupungin konsernijaosto ja konsernipalveluiden omistajaohjauksesta vastaava viranhaltijaryhmä käy vuosittain tilinpäätöksen valmistuttua omistajaohjauskeskustelut keskeisten tytäryhteisöjen kanssa.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palveluiden käyttö

Kaupunkikonsernin kaikille yhteiset linjaukset koskevat seuraavia toimintoja:

- konsernitili,
- lainanotto,
- hankinnat ja
- henkilöstöpolitiikka.

Tytäryhteisöjen on käytettävä lisäksi myös muita keskitettyjä toimintoja (mm. työterveys, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, tietotekniikka) ellei tytäryhtiön ja omistajaohjausryhmän laatima selvitys osoita muuta ratkaisua konsernietu huomioiden paremmaksi.

Tytäryhteisöt ovat noudattaneet tilikaudella keskitetyistä konsernitoiminnoista annettuja linjauksia.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kaupunginvaltuuston päättämissä (14.10.2013 § 135) Oulun kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestämisen perusteissa sekä konserniohjeessa määritellään tytäryhteisöjen riskienhallintaan liittyvät periaatteet ja käytännön toimenpiteet.

Tytäryhtiöiden riskienhallinta on ollut tilikaudella yksi keskeisistä kehittämiskohteista. Raportointi riskeistä omistajaohjauksesta vastaaville johtajille on toteutunut tilikaudella säännöllisesti ja tilanteen niin edellyttäessä. Oulun kaupungin kokonaisvaltaisen riskienhallinnan työryhmä on jatkanut merkittävimpien tytäryhtiöiden riskienhallintasuunnitelmien läpi käyntiä vuoden 2015 aikana ja työ jatkuu edelleen kuluvana vuonna. Tytäryhtiöiden riskienhallinta on pääsääntöisesti hyvällä tasolla, mutta edellyttää kuitenkin jatkuvaa kehittämistä.

4.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernitilinpäätöksessä on esitettävä kuntakonsernin tulos sekä taloudellinen asema siten kuin konserniyhteisöt olisivat yksi kirjanpitovelvollinen. Oulu-konsernin konsernitase ja -tuloslaskelma laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien yhdistelmänä. Lisäksi konsernitaseeseen ja -tuloslaskelmaan yhdistellään rivi riviltä, peruspääoman jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa, niiden kuntayhtymien tuloslaskelma ja tase, joissa Oulun kaupunki on jäsenenä. Konsernin rahoituslaskelma johdetaan konsernituloslaskelmasta, edellisen tilikauden ja tilikauden konsernitaseesta sekä niitä täydentävistä tiedoista.

Konsernitilinpäätöstä koskeva yleisohje on päivitetty joulukuussa 2015. Tilikauden 2014 vertailutiedot on muutettu uutta kirjaustapaa vastaaviksi. Oulun Energian arvonalennus on muutettu bruttokäsitteeksi vertailutietoon 2014 ja tuloslaskelmaan lisätään arvonalennusta 47,6 milj. euroa. Vuoden 2014 tulos on 86,3 milj. euroa alijäämäinen.

Oulu-konsernin tulos kehittyi tilikaudella positiivisesti ja tilikauden tulos muodostui 8,9 milj. euroa ylijäämäiseksi. Tulos parani edelliseen tilikauteen nähden 95,2 milj. euroa. Oulu-konsernin toimintatuotot olivat tilikaudella 776,5 milj. euroa ja toimintakulut 1 694,4 milj. euroa. Toimintatuottojen osuus kuluista oli 45,8 %. Oulun Energian vaikutus toimintakatteeseen oli positiivinen. Peruskunnan osalta hyvinvointipalveluiden ja sivistys- kulttuuritoimen osuudet puolestaan heikensivät toimintakatetta. Kokonaisuutena toimintakatteen alijäämä kasvoi edellisvuoteen verrattuna 27,9 milj. euroa. Vuosikatteeksi muodostui 166,5 milj. euroa. Suurimpina vuosikatteen kasvuun vaikuttavina tekijöinä olivat verotulojen kertymän kasvu 26,0 milj. euroa sekä valtionosuuksien toteutuminen 20,2 milj. euroa edellisvuotta suurempana. Vuosikate kattoi poistot 111,5 %:a. Suunnitelman mukaisten poistojen aleneminen johtuu vuonna 2013 tehdystä poistosuunnitelman muutoksesta, käyttöomaisuuden myynneistä sekä Tilakeskuksen virheellisten poistokirjausten korjauksista vuoden 2015 kirjanpitoon.

KONSERNITULOSLASKELMA Oulu -konserni 1000 euroa	2015	2014
Toimintatuotot	776 479	746 605
Toimintakulut	-1 694 369	-1 639 376
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-2 117	618
TOIMINTAKATE	-920 006	-892 313
Verotulot	734 160	708 151
Valtionosuudet	362 319	342 140
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 040	2 773
Muut rahoitustuotot	4 810	4 002
Korkokulut	-13 267	-17 585
Muut rahoituskulut	-3 595	-1 122
VUOSIKATE	166 462	146 047
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmapoistot	-149 293	-154 089
Omistuksen eliminoitierot		
Arvonalentumiset		-72 988
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	17 169	- 81 030
Tilinpäätössiirrot	472	175
Tilikauden verot	-3 372	-160
Omistuksen eliminoitierot	-2 713	-2 710
Vähemmistöosuudet	-2 636	-2 553
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	8 918	-86 279

Oulu-konserni Tuloslaskelman tunnusluvut	2015	2014
Toimintatuotot/Toimintakulut % = 100*Toimintatuotot/(Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)	45,8 %	45,5 %
Vuosikate/Poistot %	111,5 %	64,3 %
Vuosikate,€/asukas	838	744
Asukasmäärä vuoden lopussa	198 583	196 194

Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernin rahoituslaskelmalla osoitetaan kuntakonsernin varojen hankinta ja niiden käyttö tilikauden aikana. Konsernin rahoituslaskelman laatimisessa otetaan huomioon konsernituloslaskelmaan ja -taseeseen tehdyt eliminointi- ja yhdistelykirjaukset.

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA Oulu -konserni 1000 euroa	2015	2014
Vuosikate	166 462	146 047
Tilikauden verot	-3 372	0
Tulorahoituksen korjaukset	21 753	-2 656
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-197 597	-216 591
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 240	4 838
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	16 768	4 154
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 254	-64 368
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-74	-431
Antolainasaamisten vähennykset	1 590	1 507
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	185 745	105 005
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-115 724	-59 653
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-1 261	-65 676
Oman pääoman muutokset	2 709	169
Muut maksuvalmiuden muutokset	-51 462	96 850
Rahoituksen rahavirta	21 523	77 771
Rahavarojen muutos	26 777	13 403

Oulu-konserni Rahoituslaskelman tunnusluvut	2015	2014
Investointien tulorahoitus, %	85 %	69 %
Lainanhoitokate	1,4	14,2
Kassan riittävyys, pv	37	33
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-302 135	-298 883

Konsernin tulorahoitus v.2015 oli 163,1 miljoonaa euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta muodostuu käyttöomaisuuden investointimenoista, rahoitusosuuksista sekä myyntituloista. Oulu-konsernin käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 19 milj. euroa edellisvuotta pienemmät. Sivakka konsernilla investoinnit olivat 5,3 milj. euroa edellisvuotta suuremmat. Tämä johtui siitä, että kahden uudiskohteen aloitus siirtyi syksystä 2014 kevääseen 2015. Oulun Satama, Oulun Pysäköinti Oy sekä Oulun Tilakeskus liikelaitoksella investointimenot olivat yhteensä 22,5 milj. euroa edellisvuotta pienemmät. Suurimpana selittävä tekijänä pienentyneisiin investointimenoihin oli Oulun Sataman vuonna 2014 valmistunut laituri-hanke, joka oli Sataman lähihistorian suurin investointihanke. Investointeihin saatiin avustusta 1,2 milj. euroa ja käyttöomaisuutta myytiin 16,8 milj. eurolla. Toiminnan ja investointien rahavirta oli 5,3 milj. euroa ylijäämäinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viimeisen viiden vuoden ajalta on negatiivinen noin 302,5 milj. euroa, johtuu suurimmalta osalta Oulun kaupungin negatiivisesta kertymästä -190,5 milj. euroa.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta toteutui ylijäämäisenä 21,5 milj. euroa. Konsernin lainojen nettomuutos vuoden aikana oli 68,8 milj. euroa. Pitkäaikaista lainaa nostettiin tilikaudella 185,7 milj. euroa, mistä peruskunnan osuus oli 100 milj. euroa. Oulun Sivakka nosti pitkäaikaista lainaa 20 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja vähensivät joukkovelkakirjalainan takaisinmaksu 50 milj. euroa sekä lainojen siirto pitkäaikaisista lyhytaikaisiin 36,3 milj. euroa. Lainanhoidokate oli 1,4. Tällä tunnusluvulla mitataan tulorahoituksen riittävyyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoituksen katsotaan olevan riittävä lainojen hoitoon kun arvo on 1 tai suurempi.

Muut maksuvalmiuden muutokset koostuvat valtion toimeksiannoista (mm. aravalainat), pitkä- ja lyhytaikaisten saamisten muutoksista ja korottomien velkatilien pääomien muutoksista. Rahoituksen rahaviraksi muodostui 21,5 milj. euroa.

Rahavarojen muutos

Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirroista muodostuva rahavarojen muutos on 26,7 milj. euroa ylijäämäinen. Oulu-konsernin rahavarat olivat vuoden lopussa 200,4 miljoonaa euroa. Kassavarojen riittävyys oli keskimäärin 37 päivää.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

Konsernitaseella ja sen liitteillä osoitetaan kuntakonsernin taloudellinen asema selvittämällä konserniyhteisöjen varat, velat ja vastuut ulkopuolisille. Konsernitaseeseen tulee osoittaa konsernin oma pääoma sen jälkeen, kun

- konserniyhteisöjen ja konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen kuntayhtymien keskinaiset saamiset ja velat on vähennetty
- konserniyhteisöjen ja konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen kuntayhtymien taseisiin aktivoidut olennaiset sisäiset katteet on vähennetty
- konserniyhteisöjen ja konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen kuntayhtymien keskinainen omistus on vähennetty
- ulkopuolisten omistus tytäryhteisöissä on merkitty konsernitaseeseen omana eränään
- osakkuusyhteisön osakkeiden ja osuuksien hankintameno tai hankintamenojäännökseen on lisätty, tai siitä on vähennetty, osakkuusyhteisön edellä mainittu tuloslaskelmaan
- merkitty osuus tilikauden tuloksesta sekä muu kuntakonsernin omistusosuutta vastaava osuus oman pääoman muutoksesta.

KONSERNITASE VASTAAVAA Oulu -konserni 1000 euroa	2015	2014
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	8 032	6 329
Liikearvo	344	825
Muut pitkävaikutteiset menot	6 213	5 275
Ennakkomaksut	1 966	1 815
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	191 190	186 663
Rakennukset	1 099 634	1 071 647
Kiinteät rakenteet ja laitteet	409 951	415 702
Koneet ja kalusto	104 443	93 842
Muut aineelliset hyödykkeet	180 422	183 434
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	96 456	100 450
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	85 725	120 847
Muut osakkeet ja osuudet	75 962	61 588
Muut lainasaamiset	443	885
Muut saamiset	2 370	2 646
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 263 151	2 251 948
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	12 752	12 667
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	28 032	30 493
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	14 449	13 412
Lyhytaikaiset saamiset	139 787	121 316
Rahoitusarvopaperit	102 857	90 844
Rahat ja pankkisaamiset	97 563	82 799
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	382 687	338 863
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 658 590	2 603 478

KONSERNITASE VASTATTAVAA	2 015	2 014
Oulu -konserni		
1000 euroa		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	609 314	609 314
Säätöiden ja yhdistysten peruspääomat	828	828
Muut omat rahastot	60 891	62 745
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	630 858	717 137
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	8 918	-86 279
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 310 810	1 303 745
VÄHEMMISTÖOSUDET	16 337	9 668
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	2 160	2 439
Muut pakolliset varaukset	24 129	20 432
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	26 289	22 871
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	17 470	16 394
KONSERNIRESERVI	45	60
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	787 275	672 297
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	116 300	112 845
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	89 691	200 933
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	294 373	264 664
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 287 639	1 250 739
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 658 590	2 603 478

Oulu-konserni	2015	2014
Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuus-%	49 %	50 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	68 %	69 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	639 776	630 858
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	3 222	3 215
Konsernin lainakanta	876 967	873 230
Konsernin lainat €/asukas	4 416	4 451
Konsernin lainasaamiset 31.12, 1 000 €	443	885

Vuoden 2015 aikana kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisohje muuttui (Työ- ja elinkeinoministeriö; kirjanpitolautakunnan kuntajäosto 22.12.2015). Muutos koski muun muassa pois-toeron ja vapaaehtoisten varausten käsittelyä. Kyseiset erät esitetään konsernin taseessa omassa pääomassa sekä laskennallisessa verovelassa.

Oulu-konsernin yksityiskohtainen tase on esitetty jäljempänä yksityiskohtaisen tulos- ja rahoituslaskelman yhteydessä. Konsernitaseen loppusumma oli 2 659 milj. euroa. Edellisestä vuodesta konsernitaseen loppusumma kasvoi 55,1 milj. euroa.

Taseen vastaavaa puolella pysyvien vastaavien arvo kasvoi 11,2 milj. euroa. Rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa 97,6 milj. euroa.

Taseen vastattavissa koko konsernin oma pääoma kasvoi 7,1 miljoonalla eurolla. Suurimpana selittävä tekijä on tilikauden ylijäämä 8,9 milj. euroa.

Oulu-konsernin taseessa olevan vieraan pääoman määrä kasvoi 37,2 miljoonalla eurolla. Pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä kasvoi 118,4 milj. euroa ja lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä väheni 81,5 milj. euroa. Edellisen tilikauden yli-/alijäämään on vuoden 2014 vertailutietoon tehty muutos -47,6 milj. euroa, mikä johtuu Oulun Energian arvonalennuksen kirjauksen muuttamisesta bruttokäsitte-lyksi.

Konsernin lainakanta vuoden lopussa oli 877,0 milj. euroa eli 4 416 euroa asukasta kohti. Konsernin omavaraisuusasteeksi muodostui 49 %:a. Omavaraisuudella mitataan vakavaraisuutta ja kykyä selvitä sitoumuksista pitkällä aikavälillä.

5 Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 69 § mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä tarvittaessa talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

Oulun kaupungin tilikauden tulos ennen varausten ja rahaston muutosta on 5 706 879,94 euroa ylijäämäinen. Tulokseen sisältyvät myös kaupungin liikelaitosten ja taseyksiköiden tulokset, jotka käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omassa kirjanpidoissa. Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Oulun Veden ylijäämä ennen varauksia on 5 223 828,40 euroa. Oulun Veden johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämästä kirjataan 3,9 milj. euron vapaaehtoinen varaus investointeihin (4,5 milj. euron lisäys Taskilan jätevedenpuhdistamon typenpoiston laajennukseen ja 0,6 milj. euron purku runkojätevesiviemäreiden saneerauksista). Investointeihin liittyvä poistoeron lisäystä kirjataan 99 899,07 euroa. Jäljelle jäävä tilikauden ylijäämä 1 223 929,33 euroa siirretään Oulun Veden omaan pääomaan tilikauden ylijäämä/alijäämä tilille.
- Oulun Teknisen liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 344 749,43 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti Oulun teknisen liikelaitoksen omaan pääomaan.
- Oulun Tietotekniikka liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 10 839,10 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti Oulun Tietotekniikka liikelaitoksen omaan pääomaan.
- Oulun Tilakeskus liikelaitoksen tilikauden ylijäämä ennen varauksia on 2 216 747,08 euroa. Investointeihin liittyvä poistoeron vähennystä kirjataan 3 427 162,15 euroa. Jäljelle jäävä tilikauden ylijäämä 5 643 909,23 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti Oulun Tilakeskuksen omaan pääomaan.
- Oulun Työterveys liikelaitoksen tilikauden alijäämä 70 528,43 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti Oulun Työterveyden omaan pääomaan.
- Oulun Serviisi liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 441 625,59 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaan Oulun Serviisiin omaan pääomaan.
- Oulun Konttori liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 775 577,54 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti Oulun Konttorin omaan pääomaan.
- BusinessOulu liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 1 203,02 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti BusinessOulu liikelaitoksen omaan pääomaan.
- Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen ylijäämä 1 296 200,07 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen omaan pääomaan.
- Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta esittää, että vuoden 2014 ylijäämä 700 979,63 euroa ja vuoden 2015 ylijäämä 487 725,27 euroa palautetaan yhteistoimintakunnille kyseisten vuosien maksuosuuksien määräytymisperusteiden mukaisesti.
- Oulun kaupungin kehittämisrahaston tilikauden ylijäämä 28 065 294,42 euroa siirretään kehittämisrahaston omaan pääomaan.
- Oulun Valistustalorahaston tilikauden alijäämä 28 799,40 euroa siirretään Valistustalorahaston omaan pääomaan.
- Investointeihin liittyvä poistoeron vähennystä kirjataan 3 427 162,15 euroa (Tilakeskus) ja poistoeron lisäystä 99 899,07 euroa (Oulun Vesi), jotka kohdistuvat liikelaitoksiin ja on eritelty edellä ko. liikelaitosten tulosten käsittelyn yhteydessä.

Oulun kaupungin tilikauden ylijäämäksi muodostuu erien jälkeen 5 134 143,02 euroa.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että liikelaitosten tilinpäätökset vuodelta 2015 hyväksytään liitettäväksi Oulun kaupungin vuoden 2015 toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen sekä tilikauden tulosten käsittelyt hyväksytään toimielinten esitysten mukaisesti.

Esitystä talouden tasapainottamiseen ei tilikauden tuloksen perusteella tarvita, koska taseessa on myös aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä, yhteensä 825 116 771,54 euroa.



Talousarvion toteutuminen

6 Oulun kaupungin strategian toteutuminen 2015

Oulun kaupunkistrategia 2020n toimeenpanoa täsmennetään toteuttamis- ja toimenpideohjelmissa, joita ovat

- BusinessOulun toimenpideohjelma (tarkistettu v. 2015)
- kaupunkikulttuurin toimenpideohjelma
- Palvelujen järjestämishjelma
- Ympäristöohjelma
- Omistajapoliittinen ohjelma
- Henkilöstöohjelma
- Valtuustososimus

Kaupunkistrategian toteuttamisen keskeisimmät toimenpiteet sekä toiminnalliset tavoitteet on raportoitu hallintokuntien toimintakertomuksissa. Kaupunkistrategian toteutumisen indikaattorit on päivitetty 22.2.2016 käytettävissä olevien tietojen mukaisesti. Osa indikaattoreista päivittyi joka 2. vuosi.

Kaupunkistrategian indikaattoreiden arviointi:

Elinvoima, elinkeinoelämän uudistuminen ja kilpailukyky

Työpaikkojen määrä on v. 2013 n. 500 kappaletta korkeammalla tasolla v. 2010 kaupunkistrategian lähtötilanteeseen verrattuna ja työttömyysaste on noussut 4 % - yksikköä kaupunkistrategian hyväksymisen jälkeen. Työpaikkojen määrän viralliset tilastotiedot tulevat vuosien viiveellä. Eri lähteistä saatujen arvioiden perustella työpaikkojen määrän kasvu on lähtenyt nousuun v. 2015. Vuonna 2015 työpaikkojen määrä kasvaa kuitenkin hitaammin kuin alueen työvoiman tarjonta, minkä seurauksena viime vuonna työttömyysaste kasvoi pronsenttiyksiköllä. Oulun alueen yritysten vienti sekä investoinnit talousalueelle pysyivät viimeisimmän tilaston mukaan ennallaan.

Oulun talousalueella on jatkunut elinkeinoelämän rakennemuutos ja haasteeseen on vastattu mittavilla elinkeinopolitiikan ja työllistämisen toimenpiteil-

lä. Toimintaympäristön suuriin haasteisiin nähden tilanne on parantunut ja vuoden 2015 lopulla alkoi näkyä positiivisen käänteen merkkejä alueen elinvoimaisuudessa. Kokonaisuudessaan kaupunkistrategian työllisyystavoitteet ovat haasteellisia saavuttaa v. 2020 mennessä.

Kuntalaisten hyvinvointi

Indikaattoreiden perusteella kuntalaisten hyvinvointi on lievästi heikentynyt tai pysynyt ennallaan. Vuonna 2015 kansallinen kouluterveyskysely epäonnistui, mistä johtuen vuoden 2015 raportoinnissa on käytetty ainoastaan THLn alueellista terveys- ja hyvinvointitutkimusta. Tämä hieman heikentää eri vuosien vertailukelpoisuutta. Toimenpiteiden tulokset näkyvät viiveellä tuloksissa. Asiakaslähtöisten palvelujen kehitystyö on käynnissä Palvelujen järjestämishjelmassa päätettyjen linjausten mukaisesti.

Ympäristön kestävyys ja yhdyskuntarakenteen eheys

Kaupungin väkiluku on jatkanut kasvuaan kaupunkistrategian tavoitetta nopeammin, väkiluku oli 1.1.2016 198 583 henkilöä. Täydennysrakentamisen osuus on ylittänyt kaupunkistrategian 2016 välitavoitteen. Joukkoliikenteen käyttö on ennakoarvion mukaan kääntynyt kasvuun.

Kaupunkitalouden kestävyys ja tasapaino

Kaupungin taloutta koskevista strategisista tavoitteiden tunnusluista toimintakatteen vertailukelpoinen kasvu oli 1,9 % (todellinen 7 %, v. 2014 sisältäen Oulun Energian ja Oulun Jätehuollon erät) ja investoinnit olivat v. 2015 loppuun mennessä 415 milj. euroa ja siten valtuustososimuksessa asetettu investointikattotavoite ei toteudu. Vuosikate oli 85 milj. euroa ja siten tältä osin asetettu tavoite saavutettiin. Asettujen tavoitteiden tarkastelussa on eliminoitu yhtiöittämiset kuten Oulun Energia.

Omistajapoliittisen ohjelman toimeenpano etenee tavoitteiden mukaisesti.

Kaupunki toimii osaavana ostajana ja terveiden markkinoiden kehittäjänä. Strategian tavoitteiden toteuttaminen etenee suunnitellusti lukuun ottamatta tarjousten määrän raportointia, missä tarvitaan uusi tietojärjestelmän käyttöönotto. Kehitystyö on käynnistetty ja se etenee vaiheittain 2016-2018.

Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen

Henkilöstöä, osaamista ja johtamista koskevat strategiset tavoitteet ovat edenneet sekä parempaan että huonompaan suuntaan. Kunta10 kyselyn tulosten

(kysely tehty 2014) perusteella johtaminen on hieman parantunut, mutta työnantajaimago on laskussa. Kehityskeskustelujen hyödyllisyys on laskenut ja työstressi on kasvussa. Seuraava kysely tehdään v. 2016.

Henkilöstö kokonaismäärä 31.12.2015 on laskenut (-462 hlöä) mutta toisaalta tehdyt henkilötyövuodet oli pienessä kasvussa (+ 62 htv) v. 2015. Kokonaisuudessaan henkilöstön määrän ja henkilötyövuosien pieneneminen täyttää vuodelle 2016 asetetun strategisen tavoitteen, minkä mukaan henkilöstön kokonaismäärä ei kasva.

KAUPUNKISTRATEGIA 2020 – Tilinpäätös 2015

Elinvoima, elinkeinoelämän uudistuminen ja kilpailukyky

Linjaukset	Indikaattorit	Lähtötilanne	Tavoitetila v. 2016	Toteuma 31.12.2015
Kaupunki edistää uusien työpaikkojen syntymistä	Työpaikkamäärän nettokasvu	2010: 83 581 2011: 85 259 2012: 84 620	95 000	2013: 84 078 -> -542 (-0,6%)
	Työttömyysaste (ELY, vuoden ka.)	2012: 13,1 % 2013: 15,2 % 2014: 16,2 %	11 %	2015: 17,2 %
Yritysten tuote- ja palveluvienti sekä investoinnit alueelle kasvavat	Kokonaisvienti (€) Oulun seutu	arvio 2012:n.3,1 mrd.€ 2013:n.3,2 mrd.€	3,6 mrd.€	v. 2014: n. 3,2 mrd.€
	Yritysten määrä kasvaa (toimipaikat)	31.12.2013: 9 835	10 500	31.12.2014: 10 038
	Pääomasijoitukset Ouluun	2012:n. 24,5 milj.€ 2013:n. 40 milj. €	50 milj.€	v. 2014: n. 40 milj. €
Oulun näkyvyys ja aloitteellisuus valituissa kansainvälisissä verkostoissa ja arktisen alueen logistisena keskuksen vahvistuu	Strategiasta johdettujen kansainvälisyystavoitteiden toteutuminen		Tavoitteet määritetään v. 2014 aikana	Tavoitteiden mukaisesti on toteutettu seuraavia toimia: Poikkihallinnollinen yhteistyöryhmä on toiminnassa. Palvelualueet ovat tarkistaneet tavoitteitaan. On käynnistetty toimia kansainvälisen tason kehittämistoiminnan aktivoimiseksi. On toteutettu useita Oulun kansainvälistä näkyvyyttä ja aktiivista roolia vahvistavia kansainvälisiä tapahtumia. Arctic Airlin Oulu – Luleå – Tromssa – yhteys on saavuttanut matkustajia tavoitteen mukaisesti.
	Kansainväliset lentoyhteydet	Lentoliikenteen kansainväliset laskeutumiset 2012: 856 2013: 868 2014: 774	1 300	2015:594 (-23,3 %)

Linjaukset	Indikaattorit	Lähtötilanne	Tavoitetil v. 2016	Toteuma 31.12.2015
	Kaksoisraiteen toteutuminen			Kaksoisraiteen yleissuunnitelma on valmistunut.
	Satamaliikenne	2012: 3,5 milj. tonnia 2013: 3,4 milj. tonnia 2014: 3,4 milj. tonnia	3,9 milj. tonnia	2015: 3,456 milj. tonnia
Kansainvälinen osaamis- ja innovaatiokeskittymä vahvistuu ja uudistuu	Innovaatioallianssin indikaattorit	v.2012: kilpailtu T&K –rahoitus *) 10 milj. € / 100 yritystä mukana v.2013 kilpailtu T&K-rahoitus *) 11,4 milj. € / 161 yritystä mukana v.2014 kilpailtu T&K-rahoitus 12,73 milj. € /yli 150 yritystä mukana	kilpailtu T&K –rahoitus: 12milj. € / 120 yritystä	v.2015 kilpailtu T&K-rahoitus n.13 milj. € /n. 200 yritystä mukana
	T&K –menot Oulun seudulla**)	2011: 975,9 milj.€ 2012: 898,8 milj. € 2013: 817,5 milj.€	1,1 mrd €	v. 2014:779,3 milj. €
Oulu on Suomen paras kaupunki opiskella	Aloituspaikkojen lkm. OSAO, OAMK, Yliopisto	v. 2012: OAMK: 1456 OSAO: 1951 Yliopisto: 1924 Yhteensä: 5331	Kasvutavoite määritetään yhdessä koulutuksen järjestäjien kanssa	v. 2013***: OAMK : 1304 OSAO : 1856 Yliopisto: 1829 Yhteensä: 4989
	Korkeakoulujen hakijamäärä/ aloituspaikka***	4,6	>4,7	5,1

*) Kilpailtu T&K –rahoitus: Ei paikallisesti kohdennettu T&K –rahoitus, jota jaetaan hakemusten perusteella kansallisista ja kansainvälisistä

lähteistä, kuten esimerkiksi Suomen Akatemia, TEKES ja EU:n puiteohjelmat. Rakennerrahastoista (EAKR, ESR) saatua rahoitusta ei lasketa tähän mukaan. (Business Oulu)

***) T&K –menot: Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot (Tilastokeskus)

****) Vuoden 2013 jälkeen ei raportointia, koska yhteishaun opiskelijavalinnat ovat uudistuneet eivätkä luvut ole enää vertailukelpoisia aiempia vuosien lukumäärien kanssa.

Kuntalaisten hyvinvointi

Linjaukset	Indikaattorit	Lähtötilanne	Tavoitetil v. 2016	Toteuma 31.12.2015
Kuntalaisten hyvinvointi paranee	Ikävakiointu sairastavuusindeksi laskee (KELA)	2010: 107,7 2011: 107,9 2012: 107,6 2013: 108,4	107	108,5 (2014)
	Terveystilan kokeminen hyväksi (Kouluterveyskysely ja ATH -tutkimus)*	2010: 66,8 % 2013: 69,4 % (ikäluokan koon mukaan painotettu ka.)	68%	2015: 70,8 %
Kuntalaisten oma vastuu ja yhteisöllisyys vahvistuu	Harrastus- ja yhdistystoimintaan aktiivisesti osallistuvat (ATH –tutkimus)	2010: 29,1 % 2013: 27,8 %	31 %	2015: 27,3 %
	Yksinäisyyden kokeminen vähenee (Kouluterveyskysely ja ATH-tutkimus)*	2010: 8,6 % 2013: 10,0 % (ikäluokan koon mukaan painotettu ka.)	8 %	2015: 9,5 %
Liikunnallinen ja terve elämäntapa vahvistuu	Harrastaa liikuntaa vapaa-ajallaan, %:a ikäryhmästä, (Kouluterveyskysely ja ATH-tutkimus)*	2010: 79,8 % 2013: 82 % (ikäluokan koon mukaan painotettu ka.)	82 %	2015: 84,3 %

Linjaukset	Indikaattorit	Lähtötilanne	Tavoitetila v. 2016	Toteuma 31.12.2015
	Päihteiden käyttö vähenee: -Alkoholin käyttö vähenee (Kouluterveyskysely ja ATH -tutkimus)* -Huumausaineiden käyttö vähenee (Kouluterveyskysely ja ATH -tutkimus)*	-Alkoholia liikaa käyttävät 2010: 33,5 % 2013: 32,3 % (ikäluokan koon mukaan painotettu ka.) -Huumausaineita viim. 12 kk aikana käyttäneet/kokeilleet 2010: 6,0 % 2013: 5,9 % (ikäluokan koon mukaan painotettu ka.)	32 % 5 %	2015: 32,7 % 2015: 3,7 %
	Ylipainoisten osuus väestöstä vähenee (Kouluterveyskysely ja ATH -tutkimus)*	2010: 14,6 % 2013: 16,4 % (ikäluokan koon mukaan painotettu ka.)	14 %	2015: 15,4 %
Vaikuttavat ja tehokkaat palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Palvelutyytyväisyys lisääntyy (Kaupunki- ja kuntapalvelut -tutkimus, KAPA): Laaja asuinkuntaindeksi (yleinen palvelutyytyväisyys, asteikko 1-5)	ka 3,5 (uusi Oulu)	3,7	Seuraava kysely v.2016
	Kuntapalvelujen sähköisen asioinnin osuus nousee 30 %:iin - vähintään 30 % kuntalaisille tarjottavista palveluista on sähköistetty - 80 % asiointia tapahtuu sähköisen asiointikanavan kautta (niissä palveluissa, joissa käytössä sähköinen asiointikanava)	Selvitystyö käynnissä	30 %	Kuntalaisten sähköisten ja omatoimipalveluiden tarjontaa lisätty. Sähköisten palvelujen käyttömäärät ovat kasvaneet. Sisäisiä toimintaprosesseja tehostettu uusilla digitaalisilla ratkaisuilla ja osaamisen kehittämällä. Uusia järjestämistapoja esim. sähköinen palveluseteli otettu käyttöön. Käynnistetty digitaalisen infrastruktuurin kehittämistoimenpiteitä, jonka varaan toiminnan digitalisointi ja sähköiset asiointipalvelut toteutetaan.
	Asiakkaiden rooli vahvistuu palvelujen suunnittelussa, kehittämisessä ja tuottamisessa.	Tavoitteet asetetaan palvelujen järjestämishajonnan tarkistamisen yhteydessä		Palvelujen järjestämishajonnan hyväksytty (KH 2.2.2015, §52), linjaukset kohdassa 1.2: Kuntalaisasiakkaan omavastuun ja yhteisöllisyyden vahvistaminen.
	75 v. täyttäneistä asuu kotona tarvitsemiensa palvelujen tukemana	90,8 %	90,8 %	91,1 % (31.12.2014:91,2 %)
	0-17 v. kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä laskee, hyödyntäen ennaltaehkäisevää toimintaa	1,3 % vastaavan ikäisestä väestöstä	1 %	1,38 % (31.12.2014: 1,42)

*) ATH: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus, Kouluterveyskysely (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, THL). Vuoden 2015 luvuissa mukana vain ATH -tutkimuksen tulokset. Kouluterveyskyselystä ei saatu tuloksia vuodelta 2015.

Ympäristön kestävyys ja yhdyskuntarakenteen eheys

Linjaukset	Indikaattorit	Lähtötilanne	Tavoitetil v. 2016	Toteuma 31.12.2015
Kaupunki kasvaa kestävästi	Väestö kasvaa 16 000 asukkaalla v. 2020 mennessä	31.12.2012:190 847 31.12.2013:193 798 31.12.2014:196 291	198 000	1.1.2016: 198 583 (ennakkotieto)
	Tyytyväisyys ympäristön tilaan kasvaa (Kaupunki- ja kuntapalvelut - tutkimus, KAPA)	63 % erittäin tai melko tyytyväisiä	65 %	Seuraava kysely v.2016
	Ympäristökuormitus ja ekotehokkuus: Kasvihuonekaasupäästöt / asukas (pl teollisuus) pienenee (Kestävän energiakäytön toimintaohjelma, SEAP)	5,7 tCO ₂ -ekv/asukas (v. 2010) 5,07 tCO ₂ -ekv/asukas (v. 2013)	5,5 tCO ₂ -ekv/asukas	5,07 t CO ₂ -ekv/asukas (v. 2014). Edellisenä vuonna saavutettu 20 %:n päästövähennätavoite vuoden 1990 tasosta säilyi (SEAP)
Elävä ja vetovoimainen kaupunkikeskusta sekä moni-ilmeiset alueet tukevat asukaslähtöisiä asumisen muotoja ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta	Tyytyväisyys keskustan palvelutasoon (Kaupunki- ja kuntapalvelut -tutkimus, KAPA)	84 % erittäin tai melko tyytyväisiä	87 %	Seuraava kysely v.2016
	Alueellinen palvelutyytyväisyys	Kysely laadittu 2014		Kysely suoritettu. Tuloksia hyödynnetty palveluverkkosuunnitelman valmistelussa.
	Eheytyvä yhdyskuntarakenne: Täydennysrakentamisen osuus vuotuisesta asuntotuotannosta kasvaa, yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti	2012: 45 % 2014: 56 %	50 %	55 %
Joukkoliikenteen, pyöräilyn ja kävelyn suhteellinen osuus kaikista liikkumismuodoista kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärä/ asukas kasvaa	2012: 34 matkaa/asukas	35	Paikallisliikenteen matkamääräraportointi viivästyy arviolta helmikuuhun 2016 sillä vyöhykekohtainen tuotteiden käyttöraportointi uudessa maksujärjestelmässä ei ole vielä kunnossa. Heinäkuun loppuun mennessä paikallisliikenteen matkamäärä oli kasvanut noin 2 % edellisvuoteen verrattuna. Koko toimivalta-alueen joukkoliikenteen matkamäärä on edellisvuoden elo-joulukuuhun verrattuna kasvanut noin 3 %. Vuonna 2014 suhdeluku oli 32 matkaa/asukas/vuosi. Vuoden 2015 suhdeluku voidaan raportoida paikallisliikenteen matkamäärän vahvistuttua.
	Kulutusajakauma; henkilöauton käytön osuus kaikista kulkumuodoista laskee	v. 2010: Julkinen: 5 %, Henkilöauto: 56 %, Pyöräily: 20 %, Kävely: 17 %, Muu: 2 %	Julkinen: 6 %, Henkilöauto: 53 %, Pyöräily:21 %, Kävely:18 %, Muu: 2 %	Kulutusajakauman kehitystä voidaan raportoida liikennetutkimusten yhteydessä.

Kaupunkitalouden kestävyys ja tasapaino

Linjaukset	Indikaattorit	Lähtötilanne	Tavoitetila v. 2016	Toteuma 31.12.2015
Vuosikate ja nettoinvestoinnit ovat tasapainossa keskipitkällä aikavälillä	Vuosikate Toimintakate, kasvu % Lainakatto Investointikatto	TP 2013 / 80,4 MEUR TP 2013 / 3,6 % TP 2013 540 MEUR	67 MEUR(* 1,7 %*) 740 MEUR*) v. 2014–2016 yht. enintään 380 MEUR(*	85,3 MEUR 1,9 % 655 418
Kaupunki asettaa omistuksilleen selkeät sekä mitattavat tavoitteet ja valvoo niiden toteutumista	Omistajapoliittisen ohjelman toteutumisaste	Omistajapoliittinen ohjelma hyväksyttiin 3.2.2014.	Asetetut tavoitteet toteutuneet	Suurin osa toimenpiteistä on valmistunut (20/29), ja loput valmistuu vuoden 2016 aikana. Toimenpidekohtainen tilanne raportoitu konsernijaostolle 19.8.2015. Seuraava raportointi 4/2016.
Kaupunki toimii osaavana ostajana ja terveiden markkinoiden kehittäjänä	Jätettyjen tarjousten määrä /kilpailutus kasvaa	Lähtötilanne selvitetään v. 2014	Määrä kasvanut vrt. 2013 lähtötilanne	Keskityttyä hankinnoissa jätettyjen tarjousten määrä kasvanut. Raportoinnin tietojärjestelmä ei kaupunkitasolla käytettävissä. Raportoinnin käyttöönotto laajenee 2016- 2018.
	Oman tuotannon tavoiteosuudet on määritetty kaikille palvelualueille	Määritetään v. 2014	70 % tavoiteosuuksista saavutettu	Peruspalveluiden tavoiteosuuksia määritetty TA 2016 hyväksymisen yhteydessä. Teklin ja Serviisin oman tuotannon tavoiteosuuksiin liittyvät toimenpiteet etenevät suunnitelmien mukaisesti. Hallintokuntien ostot OTT:lta 61 % ja hallintokuntien ostot suoraan ulkoisilta palveluntuottajilta 39 %. Kyseinen suhde on pysynyt samana ed. vuosiin verrattuna omistajapoliittisten linjausten mukaisesti
	Hankinnoissa käytetään innovatiivisia hankintamenettelyjä		Hankinnoista 20 % on tehty käyttäen innovatiivisia hankintamenettelyjä	Osaamista kehitetään. Innovatiiviset hankintamenettelyt huomioitu osassa hankintojen suunnittelua.

*) Valtuustopöytäkirja 3.6.2013, luvuista on poistettu yhtiöityvät liikelaitokset Oulun Satama, Nallikari, Oulun Energia ja Oulun Jätehuolto

Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen

Linjaukset	Indikaattorit	Lähtötilanne	Tavoitetil v. 2016	Toteuma 31.12.2015
Hyvällä johtamisella mahdollistetaan tavoitteiden saavuttaminen	Kunta10-kysely*): indikaattori johtamisesta: -esimiestuki -kohtelun oikeudenmukaisuus -päätöksenteon oikeudenmukaisuus Yhteensä -hyvä työnantajaimago	v. 2012: 3,48 3,74 3,12 10,34 77,5 %	 yli 10,43m yli 80 %	 3,52 3,79 3,10 10,41 73,5 %
Henkilöstön osaamista kehitetään ja kohdennetaan tarve- ja asiakaslähtöisesti	Koettu henkilöstön ammattitaito asiakastyytyväisyysmittauksessa ja muilla nopeilla arvioinneilla	Tavoitteet määritetään asiakaspalvelumallissa		Tavoitteet määritetään osana palvelujen järjestämishjelman toimeenpanoa, (KH 2.2.2015 §52). Linjaukset kohdassa 1.3 Asiainn ja palvelujen sähköistämisen kehittäminen
	Kehityskeskustelujen koettu hyödyllisyys, osuus kasvaa	v. 2012 41,7 %	43 %	40,7%
Henkilöstön työhyvinvointi nousee	Kunta10-kysely: indikaattori työstä, työyhteisöstä ja johtamisesta: - työstressi - työyhteisön tavoitteellisuus - yhteistyö esimiehen kanssa - sosiaalinen pääoma Yhteensä	v. 2012: 23,3 % 3,91 3,59 3,69 11,19	 Alle 22,1 % yli 11,28	 25,2 % 3,89 3,66 3,71 11,26
Henkilöstön kokonaismäärä ei nouse, ohjataan henkilöstöä hallinnollisesta työstä asiakaspalvelutyöhön	Henkilöstön kokonaismäärä ei kasva 13 196 henkilöä	13 196 henkilöä	31.12.2015: 11 553 henkilöä	
	Henkilötyövuodet ei kasva	9 082,67 htv	9 082,67 htv	8 891 htv

*) Kunta10-kysely, Työterveyslaitoksen tutkimus selvittää kunta-alan henkilöstön työtä ja työssä tapahtuvia muutoksia sekä niiden vaikutuksia henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin.

7 Käyttötalouden toteutuminen

7.1 Käyttötalouden toteutuminen

Peruskunnan toimintaa ohjataan käyttötalouden avulla. Talousarvion käyttötalouden osassa valtuusto on asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittaneet tavoitteiden edellyttämät tuloarviot ja määrärahat tehtävien hoitamiseen.

Käyttötalouden toteutumisessa selvitetään tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden poikkeamat ja

niiden syyt siltä osin kuin valtuusto ei ole niitä hyväksynyt talousarviomuutoksina. Peruskunnan käyttötalouden kokonaisraportointi sisältää kaikki peruskunnan yksiköt. Käyttötalouden yhteenveto on esitetty sivulla 80. Sitovuudet on eroteltu mustalla fontilla. Merkittävimmät tulojen ylitykset ja alitukset on merkitty punaisella. Tarkastelussa on huomioitu sitovuus (brutto, netto).

Taulukko. Peruskunnan käyttötalouden yhteenveto, kokonaisraportointi

1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2015	Poikkeama
Toimintatuotot	180 276	-1 093	179 183	181 642	2 295
Toimintakulut	-1 184 090	-21 891	-1 205 981	-1 193 645	-12 409
TOIMINTAKATE	-1 003 814	-22 984	-1 026 799	-1 012 003	-14 796

Toimintatuotot

Peruskunnan toimintatuotot muodostuvat sekä sisäisistä että ulkoisista tuotoista. Peruskunnan toimintatuottoja kertyi noin 181,6 miljoonaa euroa, joista ulkoisten tuottojen osuus on 176 milj. euroa. Peruskunnan toimintatuotot ylittivät alkuperäisen talousarvion 1,2 miljoonaa euroa, talousarvioon tehtiin toimintatuottojen osalta määrärahamuutoksia 1,1 miljoonaa euroa. Yhdyskuntalautakunnassa toimintatuottojen ylitys alkuperäisen talousarvion verrattuna on 9 miljoonaa euroa ja muutettuun talousarvion 4 miljoonaa euroa. Hyvinvointilautakunnan osalta toimintatuottojen toteuma alitti muutettuun talousarvioon 1,6 miljoonaa euroa ja sivistys- ja kulttuurilautakunnan toimintatuottojen alitus muutettuun talousarvioon on 0,6 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus alitti alkuperäisen talousarvion 3,9 miljoonaa euroa mutta ylittää muutetun talousarvion 0,5 miljoonaa euroa toimintatuottojen osalta.

Tulolaji	2015 milj. euroa	2014 milj. euroa
Myyntituotot	27,6	26,6
Asiakasmaksutuotot	41,6	42,2
• Hyve, palvelumaksut	26,7	27
• Siku, päivähoitomaksut	14,9	15,2
Tuet ja avustukset	36,6	49,2
• valtio	29,7	31
• työllistämistuki	2,6	4,5
Muut toimintatuotot	52	53,2
• maa- ja vesialueet vuokrat	29,9	28,2
• maa- ja vesialueet myyntivoitot	11,2	6
• osakkeiden ja osuuksien myyntivoitot	4,8	7,4

Ulkoisten tulojen olennaiset erät

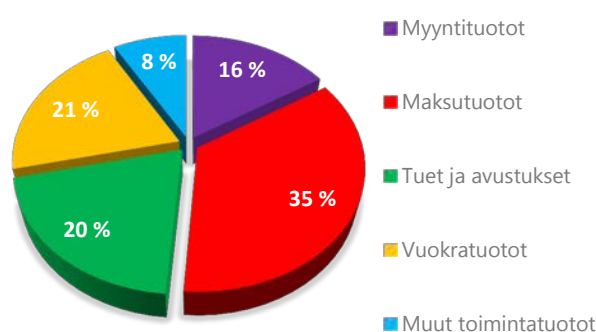
Myyntituotot ylittivät talousarvioon verrattuna 4,8 milj. euroa. Yhdyskuntalautakunnan ylitys muutettuun talousarvioon on 3,7 milj. euroa. Joukkoliikenne ylittää talousarvion myyntituottojen osalta 2,1 milj. euroa. Joukkoliikenteen talousarvio vuodelle 2015 laadittiin kesällä 2014 ennen kuin liikenteen hoitaminen viranomaisvetoisesti aloitettiin eikä järjestämistavan tuloista ollut varmaa tietoa. Hyvinvointipalveluissa myyntituotot ylittyivät 0,5 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuuripalveluissa ylitys on 0,6 milj. euroa, johtuen liikuntapalveluiden vuokratulojen ja kulttuurilaitosten ja lukiopalveluiden myyntituotoista.

Maksutuotot alittivat talousarvion 3,3 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuuripalvelujen varhaiskasvatuksen tuottoja kertyi arvioitua vähemmän koska yksityinen palvelutuotanto on lisääntynyt ja lapsia on siirtynyt kokopäivähoidosta kerhoihin ja lasten määrä kunnallisissa palveluissa on vähentynyt. Hyvinvointilautakunnassa laitoshoidon asiakasmaksut ovat pie-

nentyneet laitoshoidon vähenemisen ja palvelusetelin käytön lisääntymisen myötä.

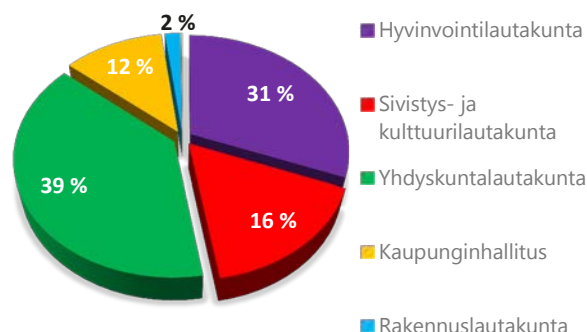
Tuet ja avustukset alittivat huomattavasti talousarvion hyvinvointilautakunnassa ja sivistys- ja kulttuuripalveluissa ja ylittyivät yhdyskuntalautakunnan ja kaupunginhallituksen osalta. Sivistys ja kulttuuripalveluissa alitus on n. 1 milj. euroa, johtuen hankkeiden ja projektien avustustulojen siirtymisestä vuodelta 2015 vuodelle 2016. Myös hyvinvointilautakunnassa näkyy hanketulojen pieneneminen, hankkeiden määrä ja vastaavat hanketulot vähenivät myös edellisvuoteen verrattuna. Valtion palkkatukimäärärahan pienenemisen vaikutuksesta vuonna 2015 työllistämisen toimintatuotot alittuivat alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 2,7 milj. euroa ja siitä syystä alittuivat myös kaupungin talousarviossa palkkatukeen sidoksissa olevat työllistämiseen ja kuntalisäävustuksiin varatut määrärahat.

Peruskunnan toimintatuotot



Kuva 16.

Peruskunnan toimintatuotot toimialoittain



Kuva 17.

Muutettuun talousarvioon verrattuna tuotot ylittyivät yhteensä vielä 2,3 milj. euroa, toteuman ollessa 181,6 milj. euroa. Merkittävimmiltä osin poikkeamat muodostuivat (ylitykset/alitukset):

Peruskunta toimintatuottojen alitus	1000 euroa
Hyvinvointilautakunta	-1 570
Sivistys- ja kulttuuripalvelut	-564
Kaupunginhallitus	-627

Peruskunta toimintatuottojen ylitys	1000 euroa
Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut	4 011
Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut	1 862
Joukkoliikenne	2 149
Kaupunginhallitus	470
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset	1 173

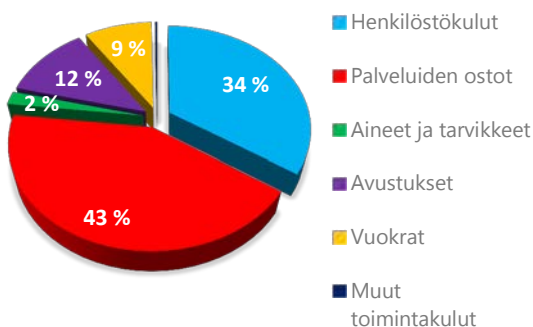
Yhdyskuntalautakunnan toimintatuottojen ylitys johtui suurimmalta osin joukkoliikenteen talousarvio ylityksestä 2,1 milj. euroa sekä yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut 1,9 milj. euroa ylityksestä mm. puunmyynnin, maa- ja vesialueiden vuokra- ja sopimustuotoista sekä maankäyttösopimuskorvauksien osalta. Joukkoliikenteen toimintatuotot sisältävät lipputuloja, Kela-koulumatkatukia, valtionapua ja muiden kuntien maksuosuuksia. Kaupunginhallituksen tuloissa ylitystä tapahtui 0,5 milj. euroa, josta kh ilman koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset ylitys 1,2 milj. euroa johtui pääosin vuoden 2014 keuhkorvausten palautuksista sekä vuoden 2015 osuudesta. Hyvinvointilautakunnan alitus 1,6 milj. euroa, johtui maksutuottojen ja tuet ja avustusten alituksesta yhteensä 2,3 milj. euroa, talousarviomuutoksel-

la (KV 7.12.2015 § 105) esitettiin toimintatuottojen pienenentämistä 2,8 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuuripalveluiden toimintatuottojen alitus 0,6 milj. euroa johtui myös maksutuottojen ja tukien ja avustusten alituksesta.

Toimintakulut

Peruskunnan toimintakulut muodostuvat sekä sisäisistä että ulkoisista kuluista. Toimintakulut peruskunnassa olivat 1 193,6 milj. euroa. Peruskunnan toimintakulujen toteuma muutettuun talousarvioon verrattuna alittui 1 %. Peruskunnan talousarvioon tehtiin muutoksia yhteensä 21,8 milj. euroa. Hyvinvointilautakunnalle myönnettiin 19,3 milj. euroa, joista erikoissairaanhoidon 6 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan osalta määrärahoja korotettiin 10,8 milj. euroa.

Peruskunnan toimintakulut



Kuva 18.

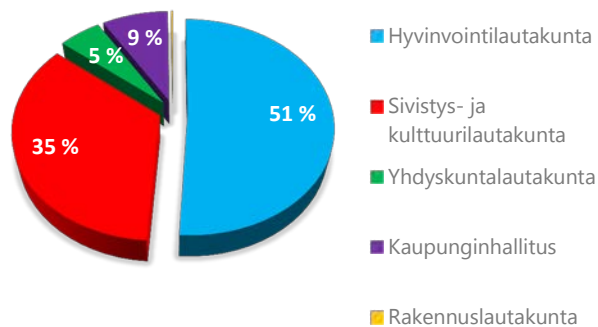
Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 12,4 milj. euroa mutta ylittivät alkuperäisen talousarvion 9,4 milj. euroa. Merkittävimmät toimintakulujen alitukset 9,5 milj. euroa kaupunginhallituksessa kohdistuivat sitovuudelle kaupunginhallitus kh, koko kaupunkia koskevia menoja ja varauksia 3,3 milj. euroa, konsernipalveluihin 3,1 milj. euroa ja yhdyskuntapalvelut ilman joukkoliikennettä 4,3 milj. euroa. Peruskunnan henkilöstökulut olivat 411 milj. euroa ja alittivat muutetun talousarvioon 6,1 milj. euroa. Palveluiden ostot ovat peruskunnan suurin kuluerä 506,8 milj. euroa, ne alittuivat muutettuun talousarvioon verrattuna 6,5 milj. euroa. Avustukset alittuivat 1 milj.

Muutettuun talousarvioon verrattuna toimintakulut käyttötalouden osalta alittuivat yhteensä n. 12,4 milj. euroa. Suurimmat erät muodostuivat (ylitykset / alitukset)

Peruskunta toimintatuottojen alitus	1000 euroa
Kaupunginhallitus	-9 489
Kh ilman koko kaupunkia	-1 688
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset	-3 251
Kh, työllistäminen	-1 457
Konsernipalvelut	-3 093
Hyvinvointilautakunta	
Erikoissairaanhoidon	-509
Yhdyskunta ja ympäristöpalvelut	-4 338
Yhdyskunta ja ymp. palvelut ilman joukkoliikennettä	-4 129
Rakennuslautakunta	-523

Peruskunta toimintatuottojen ylitys	1000 euroa
Hyvinvointilautakunta	998
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	1 265

Toimintakulut lautakunnittain



Kuva 19.

euroa kun taas muut toimintakulut taas ylittyivät 1,4 milj. euroa muutettuun talousarvioon verrattuna.

Toimintakulujen toteuma sivistys- ja kulttuurilautakunnassa on 415,6 milj. euroa ja ylittää muutetun talousarvion 1,3 milj. euroa. Toimintakuluihin haettiin määrärahamuutosta 10,8 milj. euroa (KV 7.12.2015 § 107). Toimintakulut alittuivat muutettuun talousarvioon nähden kaikissa muissa menoryhmissä paitsi avustuksissa ja muissa toimintakuluissa, jotka ylittyivät yhteensä noin 2,3 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuuripalveluiden 2015 vuoden talousarviossa varhaiskasvatuksen palvelusetelimenot 15,6 milj. euroa oli

esitetty osana palveluiden ostoja, vaikka nämä olisi tullut esittää avustukset ryhmässä palvelusetelikuluina, vuoden 2015 talousarvio korjattiin tältä osin (KH 16.11.15 § 429 ja KV 7.12.2015 § 107). Avustuksien toteuma on 19,8 milj. euroa ylitti talousarvion n. 1 milj. euroa. Ylitykseen vaikutti erityisesti palvelusetelikulut koska yksityisen palvelutuotannon kasvu on ollut arvioitua suurempi. Lapsia on siirtynyt kokopäivähoidosta kerhoihin ja lasten määrä kunnallisissa palveluissa on vähentynyt. Muiden toimintamenojen ylitys johtuu suurimmaksi osaksi perusopetukseen ja nuorisopalvelujen ylityksistä kuljetuksissa sekä IT- ja laitevuokrissa. IT- ja laitevuokrien ylitys on yhteensä 1,08 milj. euroa ja kuljetukset 0,51 milj. euroa. Hyvinvointilautakunnan toimintakulujen toteuma on 608,3 milj. euroa, lisämäärärahaa haettiin toimintakuluihin 19,3 milj. euroa. Lisämäärärahaa kohdistettiin palvelujen ostoihin yhteensä 12 milj. euroa. Hyvinvointilautakunnan toimintakulujen suurimman erän erikoissairaanhoidon toteutuma tilinpäätöksessä oli 214,3 milj. euroa. Erikoissairaanhoido alitti muutettuun talousarvion 0,5 milj. eurolla, sitovuudelle haettiin 6 milj. euroa lisämääräraha (KV 7.12.2015 § 105). Oman palvelutuotannon toteutuma oli 394 milj. euroa (TP2014: 388 milj. euroa). Asiakaspalvelujen ostot (ilman ESH) ylittyi 1,4 milj. euroa ja muiden palvelujen ostot ylittyivät 1,0 milj. euroa. Palvelusetelien käyttö lisääntyi edelleen huomattavasti myös hyvinvointilautakunnassa ja ylitti talousarvion 1,1 milj. euroa lisämäärärahasta 2,2 milj. huolimatta.

Yhdyskuntalautakunnan toimintakulujen toteuma 64,4 milj. euroa alitti muutetun talousarvion 4,3 milj. euroa. Yhdyskuntalautakunnan alitus johtui osittain siitä, että Oulun jätehuoltomaksut Bertel Jungintie - Lipporannan osalta ajoittuvat vuosille 2015 ja 2016 vaikka talousarviossa varauduttiin maksujen toteutumiseen kokonaisuudessa vuonna 2015. Kaupunginhallituksen sitovuudelle kh, koko kaupunkia koskevia menot ja varaukset, tehtiin 3,5 milj. euron pakollinen varaus, johtuen KKO 2015:48 päätöksen seurauksena mahdollisista takautuvista palkkasääntä korvausvaatimuksista Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitokselle ja sitovuudelle kirjattiin myös Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin vuoden 2015 ylijäämä 3,1 milj. euroa.

Toimintakate

Peruskunnan toimintakate oli – 981,9 milj. euroa ja toimintakate alitti muutetun talousarvion 17,2 milj. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna toimintakate heikkeni 26,8 milj. euroa (2,8 %).

Talousarviomuutokset heikensivät toimintakatetta tilikauden aikana n. 16,6 milj. euroa. Toteuma jäi kuitenkin muutettua talousarviota paremmaksi, ylittyen kuitenkin alkuperäisestä talousarviosta n. 5,1 milj. euroa.

Hyvinvointilautakunnassa oli sitovana toimintakate ilman erikoissairaanhoidoa ja erikoissairaanhoido erikseen sitovana. Hyvinvointilautakunnan sitova toimintakate ilman erikoissairaanhoidoa oli -337,9 milj. euroa. Sitova tavoite ylittyi alkuperäiseen talousarvioon noin 18,9 milj. eurolla ja muutettuun noin 3,1 milj. eurolla. Toimintakate ilman erikoissairaanhoidoa kasvoi noin 3,2 % (TP2014: 0,7 %) verrattuna vuoteen 2014. Hyvinvointilautakunnan toimintakatteen toteuma verrattuna alkuperäiseen talousarvioon ylittyi 21,8 milj. euroa. Ylitystä muutettuun talousarvioon tuli vielä 3,6 milj. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna toimintakate heikkeni 3,5 milj. euroa (0,7 %).

Sivistys- ja kulttuuripalvelut on toimintakatteeltaan nettositova valtuustoon nähden. Toimintakatetta on muutettu 10,2 milj. euroa alkuperäisestä talousarviosta valtuuston hyväksymän lisämäärärahan, kaupunkistrategiaa tukevien toimenpiteiden toteuttamiseen myönnettyjen määrärahojen sekä projektitoiminnan määrärahamuutosten perusteella. Toimintakate ylittää alkuperäisen talousarvion 12 milj. euroa ja muutetun talousarvion 1,8 milj. euroa. Toimintakate heikkeni 8,8 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintakate ylittää talousarvion varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa sekä kulttuuripalveluissa.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut on sitova valtuustoon nähden toimintakatteesta. Yhdyskuntalautakunnan (sisältäen joukkoliikenteen) toimintakatteen toteuma verrattuna alkuperäiseen talousarvioon alittui 12,4 milj. euroa, muutettuun talousarvioon alitusta tuli 12,6 milj. euroa. Toimintakate parani 6,4 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Rakenuslautakunnan toimintakate on alkuperäistä talousarviota 0,5 milj. euroa ja muutettua talousarviota 0,4 milj. euroa parempi.

Kaupunginhallituksen toimintakateen toteuma verrattuna alkuperäiseen talousarvioon alittui 18,9 milj. euroa. Alitusta muutettuun talousarvioon oli 10 milj. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna toimintakate heikkeni 1,0 milj. euroa. Kaupunginhallituksen työllisyyden osalta eurotavoitteet vuodelle 2015 eivät

toteutuneet talousarvion mukaisesti, jonka vuoksi syksyllä alkuperäisen talousarvion toimintakatetta pienennettiin 4,2 milj. eurolla. Alittumisen pääasiallisena syynä oli valtion palkkatukimäärärahan vähyys vuonna 2015.

Käyttötalouden toteutuminen

Peruskunnan käyttötalouden toteutuminen 1000€	Sitovuus B/N	Alkuperäinen talousarvio	TA -Muutokset	MUUTETTU TA2015	TOTEUMA	YLITYS+ALITUS-
Keskusvaalilautakunta						
Toimintatuotot		280	0	280	311	31
Toimintakulut	B	-370	0	-370	-327	-43
toimintakate		-90	0	-90	-17	-73
Tarkastuslautakunta						
Toimintatuotot		0	0	0	1	1
Toimintakulut	B	-776	0	-776	-616	-160
toimintakate		-776	0	-776	-616	-160
Kaupunginvaltuusto						
Toimintatuotot		0	0	0	0	0
Toimintakulut	B	-596	0	-596	-477	-119
toimintakate		-596	0	-596	-476	-120
Kaupunginhallitus						
Toimintatuotot		25 294	-4 358	20 936	21 407	471
Toimintakulut		-123 767	13 272	-110 495	-101 006	-9 489
toimintakate		-98 473	8 915	-89 558	-79 599	-9 959
Kh ilman koko kaupunkia koskevia menoja ja varauksia						
Toimintatuotot		11 667	-3 079	8 588	8 580	-9
Toimintakulut	B	-44 872	4 420	-40 452	-38 764	-1 688
toimintakate		-33 205	1 341	-31 864	-30 184	-1 679
Koko kaup.koskevat menot ja varaukset						
Toimintatuotot		5 134	0	5 134	6 307	1 173
Toimintakulut	B	-18 082	2 370	-15 712	-12 461	-3 251
toimintakate		-12 948	2 370	-10 578	-6 154	-4 424
Kh, työllistäminen						
Toimintatuotot		6 900	-2 575	4 325	4 258	-67
Toimintakulut	N	-42 002	6 764	-35 238	-33 781	-1 457
toimintakate		-35 102	4 189	-30 913	-29 523	-1 390
Konsernipalvelut						
Toimintatuotot		1 593	1 296	2 889	2 262	-627
Toimintakulut	N	-18 811	-282	-19 093	-16 000	-3 093
toimintakate		-17 218	1 014	-16 204	-13 738	-2 466
Hyvinvointilautakunta						
Toimintatuotot		60 272	-2 555	57 717	56 146	-1 570
Toimintakulut		-588 029	-19 320	-607 349	-608 347	998
toimintakate		-527 757	-21 875	-549 632	-552 201	2 569
Hyvinvointilautakunta, Ilman ESH						
Toimintatuotot		60 272	-2 555	57 717	56 146	-1 570
Toimintakulut	N	-379 181	-13 320	-392 501	-394 008	1 507
toimintakate		-318 909	-15 875	-334 784	-337 862	3 078

Peruskunnan käyttötalousosan toteutuminen 1000€	Sitovuus B/N	Alkuperäinen talousarvio	TA -Muutokset	MUUTETTU TA2015	TOTEUMA	YLITYS+ALITUS-
Erikoissairaanhoido						
Toimintatuotot		0	0	0	0	0
Toimintakulut	B	-208 848	-6 000	-214 848	-214 339	-509
toimintakate		-208 848	-6 000	-214 848	-214 339	-509
Sivistys- ja kulttuuripalvelut						
Toimintatuotot		29 829	685	30 514	29 950	-564
Toimintakulut	N	-403 493	-10 838	-414 331	-415 596	1 265
toimintakate		-373 664	-10 153	-383 817	-385 646	1 828
Yhdyskunta- ja ymp.palv						
Toimintatuotot		61 349	5 096	66 445	70 456	4 011
Toimintakulut		-63 901	-4 879	-68 780	-64 442	-4 338
toimintakate		-2 552	217	-2 335	6 014	-8 349
Joukkoliikenne						
Toimintatuotot		13 874	0	13 874	16 023	2 149
Toimintakulut	B	-24 001	0	-24 001	-23 791	-209
toimintakate		-10 127	0	-10 127	-7 769	-2 358
Yhdyskunta ja ymp-palvelut ilman joukkoliikennettä						
Toimintatuotot		47 475	5 096	52 571	54 434	1 862
Toimintakulut	N	-39 900	-4 879	-44 779	-40 651	-4 129
toimintakate		7 575	217	7 792	13 783	-5 992
Rakennuslautakunta						
Toimintatuotot		3 416	38	3 454	3 370	-84
Toimintakulut	N	-3 281	-76	-3 357	-2 834	-523
toimintakate		135	-38	97	536	439
Peruskunta						
Toimintatuotot		180 440	-1 093	179 347	181 642	2 295
Toimintakulut		-1 184 213	-21 841	-1 206 054	-1 193 645	-12 409
toimintakate		-1 003 773	-22 934	-1 026 707	-1 012 003	-14 704

7.1.1. KESKUSVAALILAUTAKUNTA

1 000 €	TA- 2015	TA-muutokset	TA2015 + muutokset	TP-2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma -% 2015
Toimintatulot	280	0	280	311	31	111 %
Toimintamenot	-370	0	-370	-327	-43	88 %
Toimintakate	-90	0	-90	-17	-73	19 %

Eduskuntavaalit toimitettiin 19.4.2015. Äänioikeutettuja oli 147.881. Ennakkoon äänioikeuttaan käytti 48 250 henkilöä (32,6 %) ja vaalipäivänä 54 521 henkilöä (36,9 %). Kokonaisäänestysprosentti oli 69,5.

7.1.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toimialan olennaiset tapahtumat

Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston nimeämä lakisääteinen lautakunta. Lautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 § mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Lautakunta myös valmistelelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, kuten tilintarkastajan valinnan ja huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä. 1.6.2017 lautakunnalle tulee myös sidonnaisuusilmoituksiin liittyviä vastuita.

Valtuustokauden 2013–2016 tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2015 aikana 25 kertaa (kokoukset ja arviointikäynnit yhteensä). Lautakunta antoi kaupunginvaltuustolle arviointikertomuksen kaupungin toiminnasta vuonna 2014. Arviointikertomus käsiteltiin valtuustossa 19.5.2015 ja arviointikertomuksesta annetut selvitykset 12.10.2015. Tarkastuslautakunta laati kesäkuun lopun tilanteesta arviointiraportin, joka käsiteltiin valtuustossa 7.9.2015.

Tilintarkastajana toimi vuonna 2015 BDO Auditor Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana JHTT, KHT Pasi Leppänen. Tilintarkastaja raportoi tarkastushavainnoistaan lautakunnalle vuoden aikana kolme kertaa. Kaupungin sisäinen tarkastus raportoi lautakunnalle vuoden aikaan kaksi kertaa.

Lautakunta osallistui suurten kaupunkien koulutuspäiville Vantaalla 11–12.2.2015 ja teki Rovaniemen tarkastuslautakunnan kutsuta vierailun Rovaniemelle 13.10.2015.

Ulkoisen tarkastuksen riskienhallintasuunnitelman kaudelle 2015–2017 lautakunta hyväksyi kokouksessaan 17.6.2014.

Talouden toteuma 1.1.–31.12.2015

Toimintamenoissa alittuivat asiantuntijapalveluiden ostot. Merkittäviä tarpeita ostoihin ei ilmennyt, vaikkakin henkilöresursseissa ollutta vajetta korvattiin ostamalla jonkin verran lisäpalveluja tilintarkastusyhteisöltä. Poikkeuksellisia toimintamenoja aiheutui myös kaupunginreviisorin rekrytointiprosessista.

1 000 €	TA- 2015	TA-muutokset	TA2015 + muutokset	TP-2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma -% 2015
Toimintatulot (B)	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot (B)	-776	0	-776	-616	-160	79,4 %
Toimintakate (N)	-776	0	-776	-616	-160	79,4 %

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

	Vakinaiset	Tilapäiset	Yhteensä	HTV	Henkilöstökulut, €
31.12.2014	5	0	5	4,3	370 354
31.12.2015	5	0	5	3,5	354 561
Muutos	0	0	0	-0,8	- 15 793

Ulkoisen tarkastuksen yksikön henkilöstömäärässä ei tapahtunut muutoksia. Henkilöstömenoja vuoteen 2014 nähden pienensi kaupunginreviisorin vaihtuminen sekä yksi osavuotinen virkavapaus, jonka ajaksi ei palkattu sijaista.

7.1.3. KAUPUNGINVALTUUSTO

1 000 €	TA- 2015	TA-muutokset	TA2015 + muutokset	TP-2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma -% 2015
Toimintatulot	0	0	0	0	0	0 %
Toimintamenot	-596	0	-596	-476	-120	80 %
Toimintakate	-596	0	-596	-476	-120	80 %

Kaupunginvaltuusto piti yhteensä 11 kokousta. Lisäksi järjestettiin helmikuussa sote- seminaari ja touko- kuussa ja lokakuussa talousarvioseminaarit.

7.1.4. KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallitus ilman konsernipalveluita, työllistämistä ja koko kaupunkia koskevia varauksia

1 000 €	TA- 2015	TA-muutokset	TA2015 + muutokset	TP-2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma -% 2015
Toimintatulot	11 667	-3 079	8 588	8 580	-9	100 %
Toimintamenot	-44 872	4 420	-40 452	-38 764	-1 688	96 %
Toimintakate	-33 205	1 341	-31 864	-30 184	-1 679	95 %

Sitovuuden menojen alitusta selittävät henkilöstömenoissa tapaturma- ja sosiaalimaksujen oikaisu vuodelta 2014. Yhteistoimintaosuuksissa, BusinessOulu avustuksissa sekä kehittämisohjelmien määrärahoissa jäi määrärahoja käyttämättä lähes 1,0 milj. euroa.

Kaupunginhallitus kokoontui vuoden aikana yhteensä 25 kertaa.

Kaupunginhallituksen jaostot

Kaupunginhallituksen alainen **konsernijaosto** aloitti toimintansa helmikuussa 2015 ja kokoontui vuoden aikana 10 kertaa tehden päätökset 63 asiaa. Konsernijaosto valmisteli kaupunginhallitukselle esitykset Oulun kaupungin tytäryhtiöiden hallituksen palkkioiden määräytymisperusteista, luovuttavista Oulun kaupungin vähemmistöomistuksista, Oulun kaupungin tytäryhtiöissä noudatettavista

henkilöstöpoliittisista linjauksista ja Oulun Jätehuolto Oy:n omistuspuhjan laajentamisesta. Konsernijaosto antoi omistajan ennakkokäsityksen Nallikari Seaside Oy:n investointien rahoitukseen, Monetra Oy:n toimitiloihin sekä Pohjois-Pohjanmaan liikuntaopistosäätiön ja Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:n toimintojen yhdistämiseen. Konsernijaosto päätti kaupungin edustajat tytäryhtiöiden, osakkuusyhtiöiden ja säätiöiden yhtiö- ja vuosikokouksiin sekä antoi toimiohjeet edustajille. Konsernijaosto merkitsi tiedoksi tytäryhteisöjen talouden ja toiminnan seurantatiedot 1.1.2015-30.6.2015 sekä Oulun kaupungin tytäryhteisöraportin 2015.

Vuonna 2015 konsernijaostolle esittelivät toimintaansa kaupungin tytäryhtiöistä Nallikari Seaside Oy, Sivakka-konserni, Energia-konserni, Oulun Kaupunginteatteri Oy, Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy, Oulun Satama Oy ja Oulun Pysäköinti Oy. Tytäryhtiöiden toimintojen esittelyä jatketaan vuoden 2016 aikana.

Kehittämisjaosto on kokoontunut vuoden 2015 aikana 10 kertaa. Jaosto on jatkanut johtamisjärjestelmän uudistamistyötä saaden loppuvuodesta valmiiksi esitykset hyvinvointipalvelujen ja sivistys- ja kulttuuripalvelujen uudelleen organisoinnista. Kehittämisjaosto on myös mm. valmistellut kaupunginhallitukselle esitykset ylimmän johdon tehtäväjärjestelyistä kaupunginvaltuuston päätettyä apulaiskaupunginjohtaja ja hallintojohtaja nimikkeistä luopumisesta. Johtamisjärjestelmän uudistamistyö jatkuu vuonna 2016. Kehittämisjaosto on kokouksissaan käsitellyt myös työllisyyden ja työllistämiskäytäntöjen edistämiseen ja työllisyshankkeisiin liittyviä asioita.

Suhdetoiminta

Merkittäviä kotimaisia ja kansainvälisiä tapahtumia järjestettiin vuoden aikana noin 150, joissa kaupunki osoitti vieraanvaraisuutta vastaanottojen, lounaiden ja Pehkolanlammen vierasilojen muodossa. Myös useita palkitsemis- ja kunniamerkkitilaisuuksia järjestettiin.

Huomattavin kansainvälisen politiikan tilaisuus oli Oulussa 14-15.10.2015, kun Pohjoismaiden ja Venäjän ulkoministerit kokoontuivat Oulussa. Suomi toimi vv. 2013-2015 Barentsin euroarktisen neuvoston puheenjohtajana. Puheenjohtajuuskausi päättyi

Oulussa Suomen ulkoministerin johdolla pidettyyn ulkoministerikokoukseen, jossa paikalla olivat seuraavat ulkoministerit ja muut ministerit valtuuskuntineen: Suomesta ulkoministeri Timo Soini, Norjasta ulkoministeri Borge Brende, Islannista ulkoministeri Gunnar Bragi Sveinsson, Ruotsista strategisen kehityksen ja pohjoismaisen yhteistyön ministeri Kristiina Persson, Tanskasta ulkoministeriön valtiosihteeri Lone Dencker Wisborg sekä Venäjältä ulkoministeri Sergey Lavrov ja varaulkoministeri Vladimir Titov. Kahden päivän tapahtumaan liittyi ulkoministereiden kahdenvälisiä kokouksia, Barentsin alueneuvoston kokous, n. 150 hengen illalliset, tiedotustilaisuudet sekä toisena päivänä varsinainen Barentsin ulkoministerikokous. Kaikki tapahtumat pidettiin kaupungintalossa.

Merkittävin kotimainen politiikan tapahtuma toteutui, kun kaikkien eduskuntapuolueiden puheenjohtajat osallistuivat Oulussa 30.1.2015 järjestettyyn Arvoseminariin Oulun yliopistossa. Sitä ennen puoluejohtajat osallistuivat Oulun kaupungin lounastilaisuuteen, jossa kaupungin johdolla oli mahdollisuus esitellä kaupungin tärkeitä ajankohtaisia asioita. Vuoden aikana kaupungin johdolla oli myös useita ministerivieraita Oulussa.

Muita suurempia tilaisuuksia, joille kaupunki osoitti vieraanvaraisuuttaan, olivat mm. Pohjoisen Forum työmarkkinaseminaari, Barents Press International Annual Meeting, joka kokosi pohjoismaista ja Venäjältä n. 100 toimittajaa Ouluun, SM-tason Hopeasompa 2015 -kisat, Oulun Musiikkijuhlien 25 -vuotisjuhlat, Arktiset askeleet 30 -vuotisjuhlien valtakunnallinen tapahtuma, Rotarypiiri 1400 piirikonferenssi. The Smart City Seminar, Bothnian Arc ry:n vuosikokous, Kansainvälinen Naas-konferenssi, International Congress on Circumpolar Health, Suomen Yrityskummit ry:n valtakunnallinen konferenssi, Global Forum, Oulun Oopperan 50-vuotisjuhlataapahtuma jne.

Valtakunnallista Puolustusvoimain lippujuhlaa ja paraattia vietettiin Oulussa 4.6.2014.

Vihreä liitto rp. piti puoluekokoustaan Oulussa kesäkuun alussa, jolle kaupunki osoitti vieraanvaraisuuttaan ja tukea.. Itämeristrategiatilaisuus järjestettiin yhteistyössä ulkoministeriön ja Cetrum Balticumin kanssa.

Kuntavierailuista mainittakoon Vantaan kaupunginhallitus, Kajaanin kaupunginhallitus ja Lahden ja Nastolan yhdistymishallitus. Loppuvuodesta Valtiovarainministeriön kansantalousosasto ylijohdajan johdolla tutustui Oulun kaupungin talousasioihin, elinkeinoelämän ja yliopiston toimintaan.

Esko Ahon johdolla vieraili Turkin kansallisen TIM-vientioorganisaation valtuuskunta huhtikuussa Oulussa, Ruotsin rakennusteollisuuden Uumajan ja Luulajan yksiköt tutustuivat syyskuussa Oulun rakennusteollisuuteen, rakennusvalvonnan toimintaan ja Hiukkavaaraan. Saksan Keiserslauternin kaupungin, yliopiston ja tiedekeskusten valtuuskunta vieraili yliopiston johdolla syyskuussa Oulussa.

Suurlähettiläs vierailuista mainittakoon mm. Japanin, Romanian, Irlannin, Venäjän, Norjan ja Saksan suurlähettiläät. Uusi Venäjän Turun konsulaatin pääkonsuli teki ensi vierailunsa Ouluun loppuvuodesta.

Kaupunginhallituksen valtuuskunta osallistui Tromsassa tammikuussa vuosittain järjestettävään Arctic Frontiers –tapahtumaan. Kaupunginhallitus teki syyskuussa kaksipäiväisen vastavierailun Luulajan kaupunkiin tutustuen kaupungin asioiden lisäksi mm. Luulajan teknilliseen korkeakouluun, elinkeinoelämään, malmisatamaan ja uusien kaupunginosien rakennusprojekteihin.

Suhdetoiminnassa valmisteltiin Oulussa järjestettäviin tapahtumiin liittyviä avustus- sekä vieraanvaraisuusasioita ja myönnettävät Oulu-mitalit kaupunginhallituksen päätettäväksi. Suhdetoiminnassa valmisteltiin ritarikuntien kunniamerkkiesitykset sekä arvonomiasiat.

Ystävyyssseurojen vuosiavustukset valmisteltiin sekä muutamia muita vuoden aikana myönnettyjä pienten kv-avustuksia, kuten Barentsin kesäisat, nuorten taiteilijoiden esiintymismatkat sekä Arkan-geliin että Halleen jne.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on osa kaupungin johtamis- ja ohjausjärjestelmää ja avustaa johtoa heidän valvontatehtävässään. Sisäinen tarkastus toimii suoraa kaupunginjohtajan alaisuudessa. Kuntalain mukaan kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan tehtävänä on huolehtia sisäisestä valvonnasta ja riskienhal-

linnan järjestämisestä osana tilivelvollisuuttaan.

Tarkastustoimikunta on kaupunginhallituksen alainen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyttä ja tehokkuutta arvioiva ja kehittävä toimielin. Sen tehtävänä on mm. käsitellä kaupunginjohtajan hyväksymä sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma ja valmistella toimintakertomukseen sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan selonteot. Sisäinen tarkastus raportoi tarkastuksen ja arvioinnin tuloksista tarkastustoimikuntaa, kaupunginjohtajaa ja tarkastuskohdetta. Tarkastustoimikunta kokoontui neljästi vuoden aikana. Pääpaino tarkastuksissa oli sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden ja hyvän hallintotavan toteutumisen arviointi osana johtamista ja eri toimintaprosesseja. Tarkastuksissa tehtyjen havaintojen pohjalta sisäinen tarkastus antoi suosituksen tarvittavista toimenpiteistä, joiden toteutuksesta päättää kuitenkin ao. tarkastuskohteen johto. Kaupunginhallitukselle, tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajalle on tehty kirjallinen tarkastusten yhteenvetoraportti puolivuositain. Arviointi- ja tarkastustyön lisäksi sisäinen tarkastus osallistui valvonnan asiantuntijana mm. sopimusohjauksen, kansantarkastusten ja sähköisen maksumääräyksen kehittämistyöhön.

Sisäisen tarkastuksen henkilöstöresurssit vähenivät yhdellä henkilöllä lokakuun alusta, kun tarkastaja jäi eläkkeelle. Laskennallinen sisäisen tarkastuksen todellinen toteutunut työpanos oli 76,1 % suunnitellusta kokonaistyöpanoksesta (htv). Sisäisessä tarkastuksessa laadittiin toiminnan kehittämissuunnitelma vuosille 2016 -2018. Siinä otettiin huomioon toimintaympäristössä tapahtuvat ja lainsäädännössä tapahtuneet muutokset mm; kuntalain uudistuneet painotukset kunnan toiminnasta, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä konserniohjauksesta että johtamisesta ja ratkaisu tulevasta itsehallinto- ja sote- uudistuksesta. Asetettu tavoite on osaamisen vahvistaminen, vähentyneen resurssin tarkoituksenmukainen kohdentaminen, sisäisen ja ulkoisen tarkastustyön koordinoinnin kehittäminen niin, että laadukkaalla arviointi- ja tarkastustyöllä voidaan tuottaa johdolle lisäarvoa johtamistyön tueksi.

Ulkopuolisella osarahoituksella toteutettavat kehittämishankkeet

Kaupunginhallituksen uusiin kehittämis- ja rahoitushankkeisiin varattujen määrärahojen toteuma oli

vuonna 2015 yhteensä: tulot 2,08 milj. euroa (budjetti 2,19 milj. euroa) ja menot 2,99 milj. euroa (budjetti 3,5 milj. euroa). Määrärahoja leikattiin kaupunginvaltuuston päätöksellä 7.12.2015 § 104: tulot 3,19 milj. 2,19 miljoonaan euroon ja menot 5 milj. 3,5 miljoonaan, koska loppusyksystä laaditun ennusteen perusteella määrärahojen tarve oli jäämässä alun perin vuodelle 2015 budjetoitua pienemmäksi. Määrärahojen leikkausta selittävät seuraavat tekijät:

- Kunta10 –tutkimuksen tulokset
- henkilöstön siirtosopimukset
- henkilöstöpoliittiset linjaukset tytäryhteisöissä
- Hyvin pyyhkii? –työhyvinvointiohjelma vuosille 2015-2020
- tilinpäätös vuodelta 2014 ja talousarvio vuodelle 2016

Vuonna 2015 ei käynnistynyt uusia kehittämishankkeita siinä laajuudessa kuin TA -prosessissa arvioitiin, koska mm. joidenkin kehittämiskalkkujen kohdalla on odotettu kaupunkistrategiasta johdettujen toteuttamis- ja toimenpideohjelmien valmistumista sekä kaupunginhallituksen hyväksyntää em. ohjelmille.

Rahoittajien käsittelyssä oli hankkeita, joiden rahoituspäätökset viivästyivät, mistä johtuen hankkeiden käynnistyminen siirtyi vuodelle 2016.

Kaupunginhallituksen toimikunnat ja neuvostot

Henkilöstökassatoimikunta kokoontui vuoden 2015 aikana 14 kertaa. Lisäksi pidettiin 3 kehitysseminaari-päivää, johon osallistui myös Oulun Konttorin johtoa. Asuntolainoja toimikunta myönsi 52 kappaletta yhteensä 3 101 150 euroa, kulutusluottoja 35 kappaletta yhteensä 535 067 euroa ja vakuudellisia tililuottoja 5 kappaletta yhteensä 19 000 euroa. Viranhaltijapäätöksinä asuntoluottoja myönnettiin 24 kappaletta yhteensä 431 224 euroa, kulutusluottoja 22 kappaletta yhteensä 284 900 euroa ja vakuudellisia tililuottoja 9 kappaletta yhteensä 20 500 euroa. Asiakkaita oli vuoden lopussa yhteensä 2 968.

Kaupungin **henkilöstötoimikunta** käsittelee laaja-alaisesti erilaisia asioita ja toiminta painottuu lähinnä kannanottoihin ja lausuntojen antamiseen. Vuoden 2015 aikana henkilöstön edustajat antoivat kirjallisen lausunnon useisiin käsiteltyihin asioihin.

Henkilöstötoimikunta kokoontui 12 kertaa ja pöytäkirjoihin kirjattiin 46 asiapykälää. Henkilöstötoimikunnassa käsiteltyjä keskeisiä asioita olivat:

- itsehallintoalue- ja sote-uudistus sekä johtamisjärjestelmän uudistaminen
- säästötoimenpidevapaiden ja lomautusten vaikutusten arviointi

Tasa-arvotoimikunnan kokouksia pidettiin yhteensä 4 kpl. Oulun kaupungin toiminnallista tasa-arvoa koskevan suunnitelman ja yhdenvertaisuussuunnitelman väliraportointi hyväksyttiin ja lähetettiin Kaupunginhallitukselle tiedoksi. Tasa-arvotoimikunnan edustaja ja varaedustaja nimettiin Oulun kaupungin Vammaispoliittiseen työryhmään. Tasa-arvotoimikunnan jäseniä osallistui vaikutusten ennakoarviointikoulutukseen toukokuussa ja valtakunnallisille tasa-arvoasioiden neuvottelupäiville lokakuussa.

Lähidemokratiatoimikunnan kokouksia pidettiin yhteensä 4 kpl, ja sekä kaksi lähidemokratia- ja tasa-arvotoimikunnan sekä vammais-, vanhus- ja maahanmuuttajaneuvoston yhteissuunnitelupalaveria. Yhteisötoiminnan avustuksia on maksettu seuraavasti: asukas- ja kyläyhdistysten toiminta-avustusta 50 250 euroa, kohdeavustuksia 16 146 euroa sekä alueellista toimintarahaa 126 875 euroa.

Oulun kaupungin vanhusneuvosto Oulun kaupungin vanhusneuvosto on vanhuspalvelulakiin (laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveta) perustuva Oulun kaupunginhallituksen toimikaudekseen asettama toimielin.

Vanhusneuvosto on ollut mukana laatimassa ja kehittämässä mm. Vammaisneuvoston Vammaispoliittista ohjelmaa Oulun kaupungille vanhusneuvoston näkökulmasta, apulaiskaupunginjohtaja Sinikka Salon asettamassa työryhmässä valmistelemassa vanhuspalvelulain edellyttämää suunnitelmaa ja Ikäänntyminen Oulun kaupungissa.

Oulun seudun ammattiopiston (OSAO) kolmivuotisessa hankkeessa K2K Kaverin Kaverille-hankkeessa kokeillaan suomalaisessa ammatillisessa koulutuksessa uudenlaista toimintatapaa, jossa kouluyhteisöstä eläkkeelle siirtyneet toimivat keskeytymisvaarassa olevien opiskelijoiden vapaaehtoisina tukihenkilöinä, "kaverina", ja uusien opettajien vapaaehtoisina tukihenkilöinä. Eläkkeelle siirtyneiden pitkä kokemus ja hiljainen tieto saadaan keskeyty-

misvaarassa olevien opiskelijoiden hyväksi kahta kautta: itse opiskelijoita tukemalla ja mentoroimalla uusia opettajia uran alussa.

Vanhusneuvosto kokoontui yhdeksän (9) kertaa ja työvaliokunta kahdeksan (8) kertaa toimintavuonna ja käsiteltiin asioita 162§:ssä.

Toimintavuonna vanhusneuvosto järjesti 15.10.2015 Vanhusneuvostojen yhteistyöseminaarin. Seminaariin osallistujia oli noin 100 viidestätoista eri kunnasta.

Toimintavuonna vanhusneuvosto on antanut viisi lausuntoa (kaavamutoksia sekä ikääntyneiden tilapäishoidon järjestäminen ja omaishoidon vapaan palvelusetelin sääntökirja) sekä yhden kannanoton hoitajamitoitukseen.

Oulun kaupungin **vammaisneuvostossa** on kymmenen järjestöedustajaa ja viisi virkamiesedustajaa ja yksi edustaja kaupunginhallituksesta. Vammaisneuvosto on alueensa vammaispolitiikan ytimessä

ja on toiminut aktiivisesti vammaisten kuntalaisten oikeuksien puolustajana jo vuodesta 1981.

Vammaisneuvosto kokoontui toimintavuonna yhdeksän kertaa ja työvaliokunta 10 kertaa. Vammaispoliittisen ohjelman suunnittelutyöryhmä (VAMPO-työryhmä) kokoontui viisi kertaa. Vammaisneuvosto antoi 13 lausuntoa ja teki aloitteita, kirjelmiä ja muistutuksia kuusi kappaletta. Lisäksi vammaisneuvosto on vinyt eteenpäin vammaispoliittisen ohjelman työstämistä ja järjestänyt yhdenvertaisuuskoulutuksen. Vammaisneuvosto valitsi vammaisystävälliseksi toimijaksi Oulun taidemuseon. Vammaisneuvoston jäsenet ovat osallistuneet erilaisiin koulutustilaisuuksiin ja seminaareihin mm. valtakunnallisille vammaisneuvostopäiville.

Vuoden kärkihankkeita olivat uusi vammaispoliittinen ohjelma, vammais- ja/tai esteettömyysasiamiehen saaminen Ouluun, Henkilökohtaisen Avun Keskuksen saaminen Ouluun sekä Leinonpuiston koulun tilaratkaisut ja vaatimus ratkaisujen löytämiseen sisäilmaongelmiin. Ainoastaan vammaispoliittinen ohjelma on edistynyt toimintavuonna.

KH koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset

1 000 €	TA- 2015	TA-muutokset	TA2015 + muutokset	TP-2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma -% 2015
Toimintatulot	5 134	0	5 134	6 307	1 173	123 %
Toimintamenot	-18 082	2 370	-15 712	-12 461	-3 251	79 %
Toimintakate	-12 948	2 370	-10 578	-6 154	-4 424	58 %

Varausten tulojen ja menojen toteumat:

- *Oulun Konttorin ostopalvelumenot 100 %*
- *työterveyden kustannukset: tulot 151%, menot 74% . Tulojen ylitys johtuu osittain vuoden 2014 kela korvausten palautuksista sekä 2015 osuudesta tilinpäätökseen.*
- *eläkemenoperusteiset menot 80,4%*
- *Uudet varaukset – kustannuspaikalta siirrettiin 0,37 milj. euroa Sivistys- ja kulttuuripalveluihin kau-punkistrategiaa tukeviin hankkeisiin. Määrärahoja leikattiin kaupunginvaltuuston päätöksellä 7.12.2015 § 104, jolloin katteena oleva rakennemuutoksen varautumisesta johtuva määräraha 2 milj. vähennettiin määrärahavaraksesta.*

Varausten sitovuudelle kirjattiin Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen pakollinen varaus 3,5 milj. euroa. Pakollinen varaus pohjautuu KKO48:2015 päätökseen varallaoloajasta. PPSHP:n vuoden 2015 kertynyttä ylijäämää siirrettiin tulokseen joka oli yhteensä 3,13 milj. euroa. Myös lomapalkkavarauksen jaksotukset toteutuivat 1,2 milj. euroa positiivisena. Jaksotusten positiivista toteumaa selittää henkilöstömäärän lasku peruskunnassa vuoteen 2014 verrattuna. Palkankorotusten taso on vastaavasti ollut alhainen.

Kaupunginhallitus työllistäminen

1 000 €	TA- 2015	TA-muutokset	TA2015 + muutokset	TP-2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma -% 2015
Toimintatulot	6 900	-2 575	4 325	4 230	-95	98 %
Toimintamenot	-42 002	6 764	-35 238	-33 765	-1 473	96 %
Toimintakate	-35 102	4 189	-30 913	-29 535	-1 378	96 %

Kaupunginhallituksen työllisyyden osalta eurota-voitteet vuodelle 2015 eivät toteutuneet talousarvion mukaisesti, jonka vuoksi syksyllä alkuperäisen talousarvion toimintakatetta pienennettiin 4,2 milj. eurolla. Alittumisen pääasiallisena syynä oli valtion palkkatukimäärärahan vähyys vuonna 2015 ja siitä syystä alittuivat myös kaupungin talousarviossa palkkatukeen sidoksissa olevat työllistämiseen ja kuntalisäavustuksiin varatut määrärahat.

Työvoimasta työttömänä Oulussa oli joulukuussa 2015 17,9 % (TP 2014 17,9 %) vastaavan luvun Pohjois-Pohjanmaalla oltua 16,2 % ja Oulun seutukunnassa 17,1 %. Oulun kaupungissa nuorisotyöttömyys on vuoden aikana lisääntynyt keskimäärin 10,9 %. Alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli vuonna 2015 kuukausittain keskimäärin 3 097 nuorta (TP 2014: 2 793). Pitkäaikaistyöttömyys on myös kasvanut taantuman seurauksena vuoden 2014 tilanteeseen verrattuna. Yli vuoden työttömänä olleiden määrä oli vuonna 2015 kuukausittain keskimäärin 5 009 henkilöä (TP 2014: 4 043), ollen lisäystä 23,9 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Yli 500 päivää passiivisella työmarkkinatuella olleiden määrä on ollut keskimäärin 3138 (TP 2014: 2 739) ja yli 300 päivää saaneiden määrä keskimäärin 4231 henkilöä kuukaudessa. Kasvua oli edelliseen vuoteen verrattuna yli 500 päivää saaneiden osalta 14,6 % ja kaikkien kuntaosuutta saavien osalta 54,5 %. Kasvu johtuu työmarkkinatuen vastuita määrittävästä lakimuutoksesta, jonka mukaan vuoden 2015 alusta kuuluvat työnhakijat aiempaa varhaisemmin kuntien työmarkkinatuen maksuosuuden piiriin eli jo 300 päivää työmarkkinatukea saaneena aiemman 500 päivän rajan sijaan ja yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden maksuosuus kasvoi 70 prosenttiin. Vuoden 2015 työmarkkinatuen kuntaosuus oli 21 021 817 € (TP 2014: 11 792 667 €).

Työllisyyspalveluiden kehittämiseksi Oulun kaupunki oli mukana Työ- ja elinkeinoministeriön pitkäaikaistyöttömyyden kuntakokeilussa. Kuntakokeilu toteutettiin ajalla 1.9.2012- 31.12.2015. Monialaista

yhteistyötä tarvitsevien asiakkaiden työllisyyspalveluita toteutetaan Työvoiman palvelukeskuksessa ja nuorten työllisyyspalvelut toimivat Byströmin nuorten palveluiden yhteydessä.

Vuoden 2015 aikana on tuettu yrityksille suunnatun kuntalisän avustuksella 52 yrityksen työllistämistä ja tehty kuntalisäpäätöksiä 62 eri henkilön työllistämiseen. Oppisopimustyösuhteista koulututusta yritysten kuntalisällä tuettiin 33 henkilön osalta. Vuoden 2015 osalta valtion palkkatukien myöntökriteerien ja työllistämiseen varattujen määrärahojen rajoitteiden vuoksi erityisesti yritysten työllistämisen koettiin vaikeutuvan. Tämän vuoksi Oulun kaupunki pilotoi syksyllä 2015 pk-yrityksille suunnatun Työllistämisen bonus -kampanjan, jota jatketaan vuoden 2016 aikana. Työllistämisen bonuksella tuettiin 28 yritystä yhteensä 37 henkilön työllistämiseen.

Yhteisöille (yhdistykset, säätiöt, järjestöt) on vuoden 2015 aikana myönnetty työllistämiseen kuntalisäpäätöksiä 455 eri henkilön työsuhteeseen, heistä 94 henkilöä työllistyi oppisopimuskoulutustyösuhteeseen. 97 henkilölle palkkatuen ja kuntalisän myöntämisen peruste oli 24 kuukauden työttömyys 28 kuukauden aikana ja 9 henkilölle sairauden tai vamman vuoksi. Vuoden 2014 aikana alkaneiden työsuhteiden kuntalisäpäätöksiä jatkettiin yhteensä 245 henkilölle. Yhdistysten työllistäminen on vaikeutunut merkittävästi vuoden 2015 aikana valtion palkkatukimäärärahojen tilanteen vuoksi. Työllistäviä yhdistyksiä, joille kuntalisää myönnettiin, oli kaikkiaan 90 yhdistystä eli 34 yhdistystä vähemmän kuin vuonna 2014, jolloin palkkatuen ja kuntalisän avulla työllistäviä yhdistyksiä oli 124.

Kaupungin oman työllistämisen osuus on laskenut vuoden 2015 aikana 33,2 % (342 henkilöä) edellisen vuoden tasoon nähden. Muutoksen taustalla on ollut ongelmat valtion palkkatukeen kohdennetun määrärahan riittävyydessä ja tilanteen aiheuttamat katkokset Pohjois-Pohjanmaan TE- toimistossa palkkatuen myöntämisessä. Vuonna 2015 kaupungin palvelualueilla ja liikelaitoksissa oli 687 (TP 2014: 1029) palk-

katuella työllistettyjä, joista alle 30-vuotiaita oli 332 henkilöä (48,3 %), yli 500 päivää työmarkkinatukea saaneita tai työttömänä 24 kuukautta 28 kuukauden aikana oli 370 (53,9 %), velvoitetyöllistettyjä 138 (20 %), TYP -asiakkaita 10 (1,5 %) sekä sairauden tai vamman perusteella työllistettyjä oli 3 henkilöä.

Velvoitetyöllistettyjen osuus työllistetyistä on kasvanut merkittävästi vuoden 2015 aikana. Heille kunta saa palkkatukipäätöksen lakiin perustuvana kuntien työllistämismuutoksen nojalla. Oppisopimuksella kaupungin hallintokunnissa ja liikelaitoksissa on työllistettyinä 48 (7 %) henkilöä. Lisäksi kaupungin yksiköissä oli työllisyyttä edistävissä palveluissa, kuten työkokeiluissa edellisvuosien tapaan henkilöitä. Vuonna 2015 työkokeiluissa olleiden määrä oli n. 1200 henkilöä, tarkkaa lukua ei tilinpäätöksen valmistumisen aikana ole käytettävissä.

Kuntouttavassa työtoiminnassa oli vuoden 2015 aikana 1092 eri henkilöä (TP 2014: 928 henkilöä), palvelun toteutuksessa kasvua edelliseen vuoteen 17,7 %. Kaikkien työmarkkinatukea saavien aktivointiaste oli (9/2015) 29,2 % (TP 2014: 29,7 %). Työnhakijoita oli edellistä vuotta vähemmän TE -toimiston myöntämässä palveluissa, erityisesti palkkatuella työllistämisen piirissä olevien osuus laski merkittävästi. Joulukuussa 2015 Pohjois-Pohjanmaan TE -toimiston Työllisyyskatsauksen mukaan työllistämisen piirissä oli ollut 51,5 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Tällä on merkittävä vaikutus mm. aktivointiasteeseen, joka yli 300 työmarkkinatukipäivää saaneilla oli 18,8 % (9/2015).

Kaupunginhallituksen henkilöstö

Kaupunginhallituksen alainen henkilöstö: kaupunginjohtajisto, sisäinen tarkastus, työllisyyden edistäminen ja konsernipalvelut

	Vakinaiset	Tilapäiset	Yhteensä	HTV	Henkilöstökulut, €
31.12.2014	109	65	174	160,3	10 944 524
31.12.2015	110	79	189	159,7	10 706 974
Muutos	+1	+14	+15	-0,6	-237 550

Tilapäisen henkilöstön lisäys edelliseen vuoteen johtuu työllisyyspalveluiden uusista hankkeista: Nuorten työllisyyspalveluiden kehittämishankkeesta ja työllisyyspalveluiden kehittämishankkeesta.

Konsernipalvelut

1 000 €	TA- 2015	TA-muutokset	TA2015 + muutokset	TP-2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma -% 2015
Toimintatulot	1 593	1 296	2 889	2 262	-627	78 %
Toimintamenot	-18 811	-282	-19 093	-16 000	-3 093	84 %
Toimintakate	-17 218	1 014	-16 204	-13 738	-2 466	85 %

Kaupungin tarjoamiin kesätöihin työllistyi Oulun kaupungin palvelualueille opiskelijoita (yli 18 -vuotiaat), joista yksiköihin sijoittui suoraan 839 henkilöä ja nuorten työllisyyspalveluiden toimesta toimeentulotukiperusteisesti kaupungin yksiköihin osoitettiin 157 opiskelijaa. Työllisyyden hoitoon varatuilla määrärahoilla toteutetussa kesätyösetelikampanjassa jaettiin oululaisille 15- 17-vuotiaille nuorille noin 6500 (a' 280 euroa) kesätyöseteliä. Seteleitä palautui kaikkiaan 3842 seteliä (v. 2014 3622 seteliä). Nuorista työllistyi 70,6 % yrityksiin ja yhdistyksiin/säätiöihin 29,4 %. Nuorten kesätyöyrittäjyyskutipilotti toteutettiin yhdessä OuluES:n ja Business Oulun kanssa. OuluES:n koordinoimassa kesätyöyrittäjäprojektissa oli mukana yhteensä 24 nuorta ja yrityksiä perustettiin 12 kpl, joista 2 keskeytti toimintansa. Oulun kaupungin kesätyöyrittäjyystukea sai 9 yrittäjää, tuen suuruus 280 €. Tuki oli vaihtoehtoinen kesätyöseteliltä, jolloin osa nuorista käytti ensisijaisesti kesätyösetelituen. Osa kesätyöyrittäjistä on jatkanut toimintaansa myös syksyllä.

Työllistämismäärärahan tuella on työllistetty jo vuosia eri syistä tulottomina toimeentulotukea hakevia nk. Arpeetti -toiminnan kautta. Arpeetin kohderyhmänä ovat mm. opintoetuuksia saamattomat sosiaalisen luotoituksen kriteerien ulkopuolelle jäävät tulottomat opiskelijat. Vuoden 2015 aikana Arpeetti -toiminnan kautta työllistettiin 66 henkilöä (TP 2014 57 henkilöä).

Toimintaympäristön muutos

Vuonna 2015 pidettyjen eduskuntavaalien jälkeen tasavallan hallitus kirjasi ohjelmaansa uudistuksia, joiden valmistelu leimasi loppuvuonna koko kuntasektoria. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, kuntien tehtävien ja veloitteiden vähentäminen, tulevaisuuden kunta ja aluehallinnon uudistus toteutuessaan mullistavat koko kunta- ja aluehallinnon. Luonnollisesti konsernipalveluissa näiden kaikkien uudistusten valmistelua seurataan tarkasti ja yksittäisen kunnan rajatun roolin mukaisesti osallistutaan ja tehdään edunvalvontaa.

Samaan aikaan Oulun kaupungin johtamisjärjestelmää uudistamalla valmistaudutaan tulevaan muutokseen. Uudistuksen valmistelu niin ylimmän johdon kuin konsernipalvelujenkin osalta on ollut kaupunginjohtajan ja konsernipalvelujen kehittämisen palvelualueen vetovastuulla, ja päätöksiä saadaan vuoden 2016 alkupuolella. Omistajaohjaus puolestaan on vastannut kaupungin tukipalveluihin liittyvästä selvittelystä, jonka tarkoituksena on sopeuttaa kaupungin palvelutuotantoa tulevaan itsehallinnollisten alueiden aikakauteen.

Vuonna 2015 Oulua vaivasi edelleen talouden matalasuhdanne, joka piti työttömyyden korkealla, oululaisena erityispiirteenä vieläpä vaikeutuva nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyys ja erityisen ahtaalla olevina aloina palvelu- ja rakennusalat. Orastava ICT-sektorin elpyminen ei vielä tuntunut merkittävästi enempää työpaikkojen luomisena kuin kaupungin verotulojen kasvuna.

Konsernipalvelujen menototeuma poikkeaa positiivisesti laaditusta talousarviosta (tot. 84%). Konsernipalvelut on vastannut talouden ja toiminnan haasteisiin ja huomionnut nämä tavoitteet toiminnassaan. Toimintaympäristön suurimmat muutokset kohdistuvat henkilöstömenoihin ja palvelujen ostoihin. Henkilöstömenoissa kaikkia avoinna olevia tehtäviä ja irtisanoutumisten myötä avoimeksi tulleita tehtäviä ei täytetty. Virka- ja työvapaat että vapaaehtoiset vapaat sekä eläkkeelle jäännit ovat vähentäneet myös toimintamenoja.

Palvelujen ostoissa tietohallinnon kilpailutukseen liittyvät hankinnat siirtyivät seuraavalle vuodelle ja muut it- palvelut toteutuivat ennakoitua pienempänä. Keskeisiä tekijöitä tulokseen oli myös konsernipalvelujen hankkeiden viivästyminen ja aloitus

myöhään syksyyn. Tämän johdosta hankkeiden menomäärärahan käyttö jäi alle puoleen.

Hallinnon palvelualue

Keskitettyt lakipalvelut on vastannut kaupungin oikeudellisesta edunvalvonnasta ja osallistunut kaupungin organisaation toiminnan ohjaamiseen hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti. Hallinnon asiantuntijat ovat huolehtineet päätöksenteon valmistelusta ja toimeenpanosta. Johdon sihteerit ovat olleet mukana varmistamassa kaupungin johdon ja konsernipalvelujen toiminnan sujuvuutta.

Loota-asianhallintajärjestelmän käyttöönottoprojekti päättyi kesäkuussa. Järjestelmän kehittämistä ja laajentamista jatketaan normaalina kehittämistyönä. Lisäksi valmistaudutaan Sähke2-vaatimusmäärittelyn mukaiseen sähköiseen arkistointiin pitkäaikaisessa säilyttämisessä.

Kuntalaisvaikuttaminen ja yhteisötoiminta

Kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamisen monimuotoista toimintaa on kehitetty eri menetelmiä hyödyntämällä ja kokeilemalla: järjestettiin palvelumuotoilun keinoin pop up -työpaja, toteutettiin facebook-chat, Demokratiapäivä ja Oulun raati -tilaisuudet sekä osallistettiin otakantaa.fi -palvelussa kuntalaisia. Oulun raadit on toteutettu keväällä asiantuntijoiden paneelikeskusteluna (3 tilaisuutta). Alueellisia yhteistyöryhmien kokouksia on järjestetty 21 suuralueella: kuntalaisia on osallistettu kaupungin valmistelussa oleviin, alueellisiin asioihin. Loppuvuodesta 2015 valmisteltiin pohjoisen hyvinvointialueiden asukkaille suunnattuja alueellisia tilaisuuksia toteutettavaksi alkuvuodesta 2016. Kuntalaisten omaehtoista, asukaslähtöistä toimintaa on tuettu yhteisötoiminnan avustuksilla.

Henkilöstöä on koulutettu osallisuuden menetelmien käyttöön ja sosiaalisen median hyödyntämiseen kunta-laisille kohdennetussa viestinnässä.

Asukastupatoimintaa on kehitetty osana palvelupiste-verkkosuunnitelman valmistelua. Monimuotoista asukastupatoimintaa on tuettu ylläpitämällä toiminnan mahdollistavia tiloja eri alueilla. Aleksinkulman ja Honkapirtin toimintaa on jatkettu yhteisötaloina. Oulunsalon yhteisötalon toiminta on käynnistetty

ty yhteistyössä tilakeskuksen ja työllisyyspalveluiden kanssa.

Oppisopimuksella toteutettavaa hyvinvointiluotisi – toimintaa on toteutettu ja kehitetty yhteistyössä Oulun aikuiskoulutuskeskuksen, asukastupien ja kaupungin omien palvelualueiden kanssa. Vuoden aikana on toteutettu lähihoitajan opetussuunnitelman perusteisiin sisältyviä toimintoja ja tehty pohjaa toiminnan juurruttamiselle sekä kehittämiselle.

Vammais- ja vanhusneuvostojen toimintaan on osallistuttu. Yhteisötoiminta on vastannut opiskelijaresursoinnista vammaispoliittisen ohjelman päivittämiseen liittyen. On järjestetty lähidemokratia- ja tasa-arvotoimikunnan sekä vammais-, vanhus- ja maahanmuuttajaneuvoston yhteissuunnittelupalaverit. Ektakompus Oy:n toimintaan on osallistuttu.

Vaikutusten ennakoarvioinnin koulutus on järjestetty henkilöstölle ja luottamushenkilöille. Oulun kaupungin toiminnallisen tasa-arvon suunnitelman ja yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet on koostettu väliraportointiin vuodelta 2015.

Monikulttuurikeskus Villa Victorin painopiste vuonna 2015 oli monikulttuurisen osallisuuden ja vaikuttamisen vahvistaminen, yhteistyön lisääminen ja kotouttamisen juurruttaminen Oulun kaupungin toimintoihin. Kaupunginhallituksen päätöksellä alkuvuodesta 2015 perustettiin Oulussa maahanmuuttajaneuvosto, ja neuvoston jäseniä oli jo syksyllä 2015 mukana muun muassa kaupungin opetussuunnittelussa, etnisten suhteiden neuvottelukunnassa ja maahanmuuttajapalveluiden kehittämishankkeiden ohjausryhmissä.

Elokuussa 2015 alkaen Suomeen ja myös Ouluun tuli ennätysmäärä turvapaikanhakijoita. Oulun kaupungin työntekijät olivat mukana perustamassa hätämajoitusyksikköä Vallinkorvaan. Villa Victorin myötävaikutuksella aloitettiin turvapaikanhakijoiden esikotouttavan työn kehittäminen ja koordinointi. Vuolle Settlementti ja SPR päivittävät nyt esikotouttavan työn karttaa kuukausittain.

Villa Victorin asiakasmäärä kasvoi huomattavasti 2015 ja talousarvion erillismäärärahasta myönnettiin Villa Victorille rahoitus monikielisiin neuvontapalveluihin, suomenkielen kursseihin ja palveluohjaajan tehtäviin.

Vuoden 2015 ajan Monikulttuurikeskus Villa Victor jatkoi toimintojaan väliaikaisissa tiloissa Kirkkotorin koulutuskeskuksessa ja suomenkielen opetusta siirrettiin Aleksinkulmaan toiminnan lisääntyessä.

Konserniviesticintä ja kaupunkimarkkinointi -ryhmä

Toimintavuonna 2015 Konserniviesticintä ja kaupunkimarkkinointi –ryhmä palveli aktiivisesti mediaa lehdistötiedotteilla, tiedotustilaisuuksilla ja etsimällä vastauksia median esittämiin kysymyksiin. Ryhmä viesti aktiivisesti kaikissa ajankohtaisissa asioissa, kuten turvapaikanhakijoiden määrän kasvuun liittyvisä toimenpiteissä.

Oulun kaupungin tiedotuslehti Oulu-posti ilmestyi vuonna 2015 viisi kertaa ja se jaettiin kaikkiin Oulun alueen kotitalouksiin yhteensä 108 210 kappaletta. Lehden sisältöjä on jaettu monikanavaisesti myös Oulun kaupungin sosiaalisen median eri kanavissa ja verkkosivustolla.

Oulun palvelumalli 2020 viesticintäsuunnitelmaa toteutettiin koko vuoden ajan. Tavoitteena oli uusien ajatusten herättely ja keskusteluun innostaminen. Oulun Raadeissa keskusteltiin työllisyydestä ja yrittäjyydestä, kaupunkikulttuurista sekä hyvinvoinnista ja liikunnasta. Keskustelutilaisuuksia lähetettiin suorina lähetyksinä internetin kautta. Demokratiapäivässä aiheena oli kaupungin talous.

Kaupungin vaikeasta taloustilanteesta viesticintä aktiivisesti intranet Akkunan kautta. Kaupunginvaltuuston kokoukset lähetettiin suorina nettilähetyksinä ja kaupunginjohtajan talousarvioesitys 2016 julkistettiin suorana lähetyksenä. Uutena avauksena v. 2016 talousarviosta järjestettiin Oulun kaupungin Facebook-sivuilla chat-keskustelu, johon osallistuivat kaupunginhallituksen puheenjohtaja Riikka Moilanen, talousjohtaja Jukka Weisell sekä yhteisötoiminnan ja viesticintähenkilöitä. Tämä Oulun kaupungin ensimmäinen Facebookissa järjestetty julkinen chat-keskustelu poiki mukavasti kysymyksiä (kahden tunnin ajan yleisöä keskustelussa oli noin 5 000 henkilöä).

Viestintäohjausryhmä kokoontui toimintavuonna joka kolmas viikko, viesticintäryhmä myös joka kolmas viikko. Viesticintää linjattiin ja toteutettiin mm. sisäisille liikelaitoksille Oulun Konttorille ja Oulun Servii-

sille. Viestinnän henkilöstö osallistui aktiivisesti kriisiviestinnän suunnitteluun yhteistyössä kaupungin riskienhallinnan kanssa.

Sosiaalisen median käyttöä linjattiin ja ohjeistettiin koko konsernin tasolla. Sosiaalisen median käyttöön järjestettiin useita koulutustilaisuuksia eri toimialojen henkilöstölle. Sosiaalisen median kehittämistä varten luotiin some-tiimi, joka kokoontui syksyllä 2015 ensimmäisen kerran. Pohjoismaisena Arkistojen päivänä tehtiin Twitter-tempaus, jolloin kaupungin Twitter-tilillä twiitattiin arkistoteemaisia asioita ja valokuvia. Kaupungin sosiaalisen median seuraajamäärät ovat olleet jatkuvasti nousussa. Vuoden 2015 lopussa kaupungin Facebook-sivulla oli 11 936 tykkääjää, Twitter-tilillä seuraajia 5790, LinkedInissä 1737 seuraajaa ja Youtubessa 111 785 näyttökertaa.

Viestintä osallistui erilaisiin yhteistyötempauksiin, kuten Oulun Nappi Naapuri –projektiin yhdessä kaupungin yhteisötoiminnan, sanomalehti Kalevan ja ODL:n kanssa. Kaupungin viestintä osallistui myös esimerkiksi TER-VA-viestintäryhmän toimintaan yhdessä TE-keskuksen, Pohjois-Pohjanmaan liiton, Ely-keskuksen, Oulun yliopiston, Oulun ammattikorkeakoulun, Avi:n ja kaupungin työllisyyspalveluiden kanssa.

Viestinnän henkilöstö osallistui Suomi 100 –juhluvuoden valmisteluun yhdessä kaupungin tapahtumatiimin kanssa sekä Global Forum –tapahtuman ja Barentsin ulkoministerikokouksen järjestelyihin ja tiedottamiseen.

Oulun kaupunki isännöi Procomin viestintäpäiviä maaliskuussa 2015. Viestintäpäivät keräsivät Ouluun runsaasti viestinnän ammattilaista eri organisaatioista pohtimaan alan haasteita ja tulevaisuuden näkymiä.

Verkkoviestintä

Intranet Akkuna on kaupungin työyhteisöviestinnän keskeinen kanava, jolla pyritään tukemaan muutosten eteenpäinvientiä kaupunkiorganisaatiossa.

Henkilöstölehti Pyörteen sisällöt sulautuivat osaksi intranet Akkunaa vuoden 2015 alusta alkaen. Samalla lisättiin Akkunan toimituksellisen sisällön määrää ja panostettiin sen laatuun.

Työntekijöitä perehdytettiin Akkunan käyttöön tietoisuuksien ja käyttöohjevideoiden avulla, ja pääkäyt-

täjille järjestettiin koulutusta. Intranet Akkunan käyttäjäkysely toteutettiin keväällä 2015, ja sen tuloksia julkaistiin syksyllä Akkunassa blogisarjana.

Akkunan kehitystyötä jatkettiin viestinnän, tietohallinnon, Oulun Tietotekniikan sekä ylläpitokumppani HIQ:n yhteistyönä. Akkunan informaatioarkkitehtuurin täydennystyö käynnistettiin ja Akkunan hallintamallia ja tiekarttaa päivitettiin syksyllä 2015.

Kesällä 2015 Akkunaan avattiin tapahtumakalenteri sisäisille koulutuksille ja tapahtumille. Syksyllä koko henkilöstölle tarjottiin mahdollisuus jättää työhön ja toimintaan liittyviä kehittämisideoita helposti Akkunan kautta. Näin Akkunan avulla voidaan tukea myös kaupungin oman toiminnan digitalisoitumista.

Oulun kaupungin verkkosivuilla oli vuoden 2015 aikana noin kolme miljoonaa yksilöityä kävijää, jotka tekivät 25 miljoonaa sivulatausta.

Suosituimpia käyntikohteita olivat etusivun lisäksi koulutus ja opiskelu, kirjasto sekä avoimet työpajat. Suosituimpien joukkoon nousivat myös Oulun joukkoliikenteen sivut.

Työyhteisöviestintä

Työyhteisöviestinnän tehostaminen on yksi kaupungin työhyvinvointiohjelman tavoitteista. Työyhteisöille tarjottiin lomakepohja työyhteisöviestinnän pelisäännöistä sopimiseen, ja yleisiä työyhteisöviestinnän pelisääntöjä tarkennettiin viestintävälineiden käytön osalta.

Työyhteisöviestinnän vuorovaikutteisuutta pyrittiin edistämään muun muassa lisäämällä intranet Akkunan uutisiin kommentointimahdollisuus sekä avaamalla keskustelua Akkunan blogeissa.

Esimiesten viestintäosaamista edistettiin koulutamalla esimiehiä kaupungin työyhteisöviestinnän käytäntöihin osana esimiespassi-valmennuksia sekä julkaisemalla Akkunan blogeissa sarjaa esimiesviestinnästä.

Kaupunkimarkkinointi ja brändinhallinta

Vuoden 2014 alussa hyväksyttyä Oulun brändikäsi kirjaa on jatkoyöstetty ja Oulun kaupungin uusi ilme on otettu käyttöön suunnitellun mukaises-

ti. Henkilöstöä ja yhteistyökumppaneita on ohjattu brändin käyttöön ja soveltamiseen. Toimialakohtaisia graafisia tunnuksia otettiin käyttöön toimintavuonna 11 kappaletta. Oulu-brändiä kehitetään ja valvotaan aktiivisesti brändikäsikirjan ja kaupunkistrategian mukaisesti.

Uuden ilmeen mukaiset Oulu-tuotteet otettiin käyttöön kesäkuussa 2015.

Oulun kaupunkiseudun yhteismarkkinointi

Oulun kaupunkiseudun yhteismarkkinointia jatkettiin kaupunginhallituksen hyväksymin periaattein myös vuoden 2015 ajan. Oulun kaupungin yhteismarkkinoinnin rahoitusosuus v. 2014 oli 50 % kuluista eli 490 000 euroa ja se rahoitettiin Kehittämisrahastosta.

Henkilöstön palvelualue

Keskeisenä asiana oli uuden henkilöstöohjelman valittujen painopisteasioiden toteuttaminen sekä konserni- että toimialuetasoilla. Ohjelmassa on nostettu kaupungin strategiasta kehittämisalueet: hyvä johtaminen, osaamisen kehittäminen, työhyvinvointi, henkilöstön määrän kehitys ja henkilöstön ohjaaminen hallinnollisesta työstä asiakaspalvelutyöhön.

Kaupunkistrategiassa korostuu **johtamisen** merkitys. Kaupunkitasoiseen esimiespassivalmennukseen osallistui 100 esimiestä. Myös johtamisen erikoisammattitutkintoon osallistuttiin aktiivisesti. Lisäksi Oulun kaupunki oli mukana valtakunnantason esimiesten ja keskijohdon johtamisvalmennuksen (EKJ) hyödyntäjärühmässä. Hanketta koordinoivat KT Kuntatyönantajat, Kuntaliitto ja Keve.

Osaamisen ylläpitoa ja kehittämistä tuettiin myös keskitetyllä koulutuksella sekä toimialojen omalla ammatillisella täydennys- ja lisäkoulutuksella. Osaamisen lisäämisen keinoja ovat myös perehdyttäminen ja mentorointi. Perehdyttämiskäytäntöjä tuettiin uudistamalla yhteistä materiaalia, lomakkeita sekä Akkunan perehdyttämisyksikön sivustolle laadittiin sähköinen asennetesti "Näin meillä toimitaan". Tarkoitus on, että jokainen työntekijä tekee tämän asennetestin. Lisäksi aloitettiin kehityskeskustelukäytäntöjen rikastaminen sekä osaajarekisterin eli ns. osaamisfoorumin kehittämistyö.

Keskitetyn koulutuksen järjestämään **työhyvinvoin-**

tikorttikoulutukseen osallistui noin 200 osallistujaa. Koulutuksen tavoitteena on antaa keinoja oman työpaikan kehittämiseen sekä vahvistaa yhteistä käsitystä työhyvinvoinnista. Muita koulutusteemoja olivat mm. palvelujen kehittäminen ja asiakaspalvelutaidot, hankinta, tiimien johtaminen, turvallisuus, tietoturva, sähköisten työkalujen hyödyntäminen, projektit, asiakirjahallinto sekä viestintä.

Koko kaupunkia koskeva **Hyvin pyyhkii? -työhyvinvointiohjelma** valmistui syksyllä 2015. Ohjelma on laadittu vuosille 2015 - 2020 ja sisältää viisi painopistealuetta, joihin halutaan kiinnittää erityistä huomiota työhyvinvoinnin kehittämisessä kaupunkitasolla. Painopistealueet ovat johtaminen ja esimiestyö, osaaminen, työyhteisötaidot, työsuojeluparitoiminta sekä Kunta10 -kysely. Painopistealueet sisältävät konkreettisia toimenpiteitä tuleville vuosille ja ohjelma on tarkoitettu konkreettiseksi työkaluksi työyhteisön kehittämisessä. Ohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain.

Varhaisen tuen mallin käyttöä tehostettiin autoomaattisella sairauspoissaolohälytyksellä, joka lähetetään esimiesten sähköpostiin ESS -järjestelmän kautta. Hälytyksien velvoittamia puhekeskusteluita käytiin paljon. Niihin liittyvien toimenpiteiden merkitsemisessä järjestelmään oli vielä puutteita.

Henkilöstön uudelleensijoitustoiminnassa toimialueiden sisäisiä toimenpiteitä tehostettiin mm. räätälöidyllä työn tai uuden tehtävän hakemisella yhdessä esimiehen ja mahdollisen työkykykoordinaattorin sekä tarvittaessa työterveyden kanssa. Suurimpien toimialueiden työkykykoordinaattorit kuuluvat uudelleensijoitusverkostoon, jonka toiminnasta vastaa keskitetyn uudelleensijoituksen asian tuntija. Toiminnan kehittämiseksi otettiin käyttöön Kevan aktiivisen tuen toimintatavan itsearviointityökalu, jonka avulla saatiin selville vahvuudet ja kehittämisen kohteet.

Työkykyjohtamisen mallin toteuttaminen Hyvinvointipalveluiden ikäihmisten palvelualueella ja Oulun Teknisessä liikelaitoksessa edistyi näiden laatiman suunnitelman mukaisesti. Mm. työkykyriskissä olevat kartoitettiin ja toimenpiteitä heidän kuntoutuksensa ja työllistymisensä osalta on ryhdytty toteuttamaan.

Tehtävien **täyttökielto** jatkui ja poikkeuslupakäytäntö oli edelleen voimassa. Poikkeuslupahakemusten käsittely konsernipalveluissa tapahtui Kuntarekry -järjestelmän kautta.

Kunnalliseen yleiseen virka- ja työehtosopimukseen kuuluvien osalta (n. 7000 työntekijää) **työn vaativuuden arvioinnin** soveltamiseen liittyvien asioiden käsittelyä jatkettiin ammattijärjestöjen kanssa.

Sähköistä liikuntaseteliä käytti vuoden aikana keskimäärin 5000 henkilöä. Vuoden alussa otettiin käyttöön ryhmäohjausmalli ammattiryhmille ja henkilöille, jotka työssään tarvitsevat hyvää fyysistä kuntoa. Matalan kynnyksen ryhmiä oli kolme, joissa oli yhteensä 50 henkilöä. Syksyllä käynnistettiin yksilöohjausmallin pilotoinnin suunnittelu yhteistyössä Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen, Oulun Työterveyden ja Virpiniemen liikuntaopiston kanssa. Pilotoinnin tavoitteena on luoda toimiva yhteistyömalli, jossa yksittäiselle työntekijälle laaditaan ja ohjataan yksilöllinen liikuntaohjelma työkyvyn parantamiseksi. Pilotti toteutetaan vuoden 2016 -2017 aikana.

Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan kehittämistä jatkettiin KORI -työryhmän työsuunnitelman mukaisesti. Palvelutuotannon turvallisuutta ylläpidettiin ja kehitettiin kouluttamalla henkilöstöä ja kehittämällä yhteistoimintaa sekä oman organisaation sisällä että muiden viranomaisten kanssa. Uudet kilpailutetut vartiointipalvelut otettiin käyttöön. Valtioneuvoston sisäisen turvallisuuden ohjelmaan perustuvan Oulun kaupungin turvallisuusohjelman (2013 - 2016) toimenpiteitä jatkettiin. Varautumisen suunnitelmat päivitettiin ja vuoden aikana pidettiin/osalistuttiin yhteensä viiteen eri harjoitukseen yhdessä muiden viranomaisten ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Painopisteenä oli evakuointeihin liittyvät asiat ja tähän liittyen harjoiteltiin evakuointikeskuksen perustamista Ouluhalliin. Uutena asiakokonaisuutena varautumisessa olivat kyberturvallisuuteen liittyvät asiat.

Oulun kaupungin **työsuojelutoiminnan** nolla – tavoitteet koskevat tapaturmia, häirintää, työuupumusta, työstä aiheutuvia sairauspoissaoloja, väkivalta- ja uhkatilanteita, päihteiden väärinkäyttöä ja lakisääteisiä velvoitteita. Tavoitteisiin pääsyä tukevat toimintaohjeet ja aktiivinen työsuojelutoiminta työpaikalla.

Konsernitasolla työsuojelun yhdenmukaisia toimintatapoja ja seurantaa valmisteltiin yhteistoiminnallisissa työryhmissä. Työhyvinvointiohjelmaan työsuojelun painopistealueeksi valittiin työsuojeluparikoulutus, joka aloitetaan keväällä 2016. Vuonna 2015 toimialojen työsuojelutoimijat toteuttivat

oman toimialansa koulutuksen lisäksi yleisiä työturvallisuuskortti-, työhyvinvointikortti- sekä turvapais-tokoulutuksia. Lisäksi tarjottiin keskitettyä koulutusta työtaturma- ja ammattitautilain muutoksista ja tapaturmien tutkinnasta.

Työtaturmista johtuvien poissaolojen määrä aleni edelliseen vuoteen verrattuna ja työmatkataturmista johtuvat poissaolot säilyivät edellisen vuoden tasolla. Koti- ja vapaa-ajan tapaturmista johtuvat poissaolot lisääntyivät selvästi. Kaupunki edisti henkilökunnan työmatkaturvallisuutta tukemalla polkupyörän nastarenkaan hankintaa.

Työturvallisuustietojärjestelmien kehitystyö jatkui: Vaarain-järjestelmä päivitettiin uuden tapaturmalain mukaiseksi ja hyvinvointipalvelut valmistautuivat Haipron käyttöön tapaturmailmoittamisessa ja työpaikan vaarojen arvioinnissa.

Kehittämisen palvelualue

Vuoden 2015 aikana valmisteltiin keskeiset linjaukset kaupungin uudeksi johtamisjärjestelmäksi, mikä hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 23.11.2015. Toimeenpanoa jatketaan vaiheittain vuoden 2016 aikana ja tarvittavat johtosääntömuutokset ovat päätöksenteossa alkuvuodesta 2016.

Kaupunkistrategian ja toteuttamisohjelmien toimeenpanoa jatkettiin päätösten mukaisesti. Projektija hankemuotoinen kehittämistyö on kytketty osaksi kaupunkistrategian toteuttamisohjelmia. Kaupunkistrategian toimeenpanon johtamisen tueksi otettiin käyttöön sähköinen työkalu, mikä mahdollistaa strategisiin tavoitteisiin tähtäävien toimenpiteiden seurannan Oulun kaupungin organisaatiossa. Kaupungin toimintaympäristössä tapahtui merkittäviä muutoksia, mistä keskeisenä on Sote- ja itsehallintouudistus. Koska toimintaympäristön tulevaisuuden näkymät eivät ole selkiytyneet, kaupunkistrategian kokonaisuuden väliarviointia ei toteutettu vuonna 2015. BusinessOulun toimenpideohjelma päivitettiin v. 2015. Kaupunkistrategian toteuttamisohjelmien väliraportointi toteutetaan v. 2016.

Kaupungin toimintamallin kehittämisen painopisteenä oli poikkihallinnollinen yhteistyö. Vuonna 2015 valmisteltiin kaupungin yhteinen prosessikartta. Kaupungin johtoryhmä vahvisti 15.6.2015 kaupungin ydinprosesseiksi elinvoiman vahvistaminen

ja hyvinvoinnin mahdollistaminen. Sisäisten liikelaitosten sopimusohjauksen toimintamallia uudistettiin kumppanuusmalliin, missä yhteydessä osapuolet sopivat mm. keskeisistä yhteisistä kehityskohteista. Poikkihallinnollista kehitystyötä koordinoitiin kehittämisen ohjausryhmässä.

Tiedolla johtamisen toimintamalli ja rakenteet on laadittu yhdessä palvelualueiden kanssa ja mallia sovelletaan sekä kehitetään eteenpäin myös osallistuen valtakunnalliseen Kuntatieto-ohjelma –hankkeeseen. Avoimen datan valmisteluun on osallistuttu osana 6Aika –hanketta sekä asiakkuuden hallinnan kehittämistä osana myös Kehittämisen ohjausryhmän työtä. Tietoportaalin kehitystyötä ja päivittämistä on jatkettu. Toimintaympäristön muutosten seuranta ja hyvinvointikertomuksen valmistelua on jatkettu osana normaalia tietopalvelutoimintaa. Palvelupisteverkkotyöhön on osallistuttu.

Kaupunkistrategian sen toteuttamisohjelmien seurannan työkalu on otettu käyttöön. Työkalun avulla hallitaan tavoite- ja mittarieriararkiaa. Osana tietojohdamisen kokonaisuutta on valmisteltu arviointi- ja laatutyön toimintamalli yhteistyössä palvelualueiden kanssa. Suoritettiin toiminnan ja laadun yhteinen arviointikierron (CAF) palvelualueiden kanssa. Arvioinnin tulokset on esitelty kaupungin johtoryhmässä ja eri palvelualueiden johtoryhmissä.

OuluCardin käyttäjä- ja tapahtumamäärät kasvoivat edelleen. Vuoden 2015 lopussa järjestelmässä oli 59 000 asiakasta ja käyttötapauksia tuli vuoden aikana 731 000.

Strateginen hankintatoimi vastaa kaupungin strategisista hankintalinjauksista, hankintojen ohjauksesta sekä ohjeistuksesta, toimintamallien ja prosessien kehittämisestä sekä palvelualueiden ja liikelaitosten merkittävien hankintojen ja hankintaprosessien erityisasiantuntijatuella. Toimenpiteitä toteutettiin kaikissa hankintapoliittisen ohjelman toimenpidekokonaisuuksissa kaupunkistrategian tavoitteiden mukaan. Hankintaosaamista innovatiivisten hankintamenettelyjen sekä –mallien hyödyntämiseksi on kasvatettu koulutuksien ja käytännön hankintatapausten kautta. Hankintapoliittisen ohjelman väliarvio on valmistunut. Hankintatoiminnan toimintamallin ja organisoimisen vaihtoehtoja on valmisteltu osana johtamisjärjestelmävalmistelua.

Tietohallinnon johdolla toteutettiin kaupungin sähkö-

koisten palvelujen kehittämisen ja ICT:n tehokkaan hyödyntämisen toimenpideohjelmaa (Digitaalinen agenda). Digitaalisen agendan puitteissa toteutettiin kuntalaisille uusia sähköisen asioinnin palveluja (mm. sähköinen palveluseteli, valtuustopilvi), avattiin kaupungin tietoja ja rajapintoja (6Aika Avoin data), kehitettiin kaupungin sisäisiä prosesseja, digitaalista viestintää, sähköistä tietojen säilyttämistä ja uusia työtapoja (Akkuna, Ouka.fi) sekä edistettiin osaamisen kehittämistä ICT-koulutusten kautta yhteistyössä eri palvelualueiden kanssa. Lisäksi tietohallinto osallistui palvelualueiden tietojärjestelmien määrittely-, hankinta- ja käyttöönottoprojektien toteuttamiseen sekä selvitti toimistosovellusten pilvipalvelumahdollisuuksia. Älykkään kaupungin teemassa yhteistyö linkittyi kuusikkokaupunkien lisäksi Eurocities tietoyhteiskuntafoorumien toimintaan (Knowledge Society Forum). Osana kansallista yhteistyötä toteutettiin avoimen datan innovaatiokilpailuja (mm. Open Arctic Challenge), joissa paikallisina kumppaneina toimivat Business Kitchen ja Demola sekä alueen korkeakoulut.

Kaupungin tietoturvaliikkeen ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan kehittämisessä toteutettiin tietoturva-auditointeja tärkeiksi tunnistettuihin kohteisiin, mm. kaupungin tietoliikenneoperaattorivaihdokseen liittyen. Lisäksi vuoden aikana pidettiin tietoturvakoulutuksia palvelualueille. ICT-varautumisen kehittämiseksi perustettiin ICT-turvallisuusjohtamisen tiimi, jonka toimintaa harjoiteltiin osana kaupungin ja alueen valmius- ja kyberturvallisuusharjoituksia. Loppuvuodesta kaupungin www-sivut, joutuivat tietoturvaloukkauksen kohteeksi. Tietoturvaloukkaus jumitti kaupungin www-sivut. Tapahtuneesta tehtiin tietoturvaloukkauksilmoitus Viestintävirastolle.

Osana valmistautumista tulevaan aluehallinto- ja sote-uudistukseen toteutettiin kokonaisarkkitehtuurin mallintamista (Onion-projekti) sekä käynnistettiin Pohjoisen Suomen tietohallintoyhteistyömalli yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan (PPSHP) sairaanhoitopiiriin sekä OYS:n erityisvastuualueen kuntatoimijoiden kanssa. Tieto hallintoyhteistyössä kartoitettiin alueen tietohallinto- ja ICT-palvelukokonaisuutta sekä valmisteltiin yhteisiä projekteja kansallisiin rahoitushakuihin. Kaupunki osallistui myös kansallisen potilastietojärjestelmän määrittelytyöhön (UNA-hanke). Lisäksi kaupunki käynnisti yhteistyöselvitykset PPSHP:n kanssa, jonka puitteissa selvitettiin aluehallinto- ja sote-uudistuksen vai-

kutuksia ja yhteistyömahdollisuuksia ICT-palvelujen osalta. Uudistuksen vaikutuksia analysoitiin myös ePohjois-Suomi yhteistyössä Pohjoisen alueen kaupunkien ja kuntien kanssa.

Vuonna 2015 käynnistyi **6Aika** strategian toteuttaminen kuutoskaupunkien (Helsinki, Espoo, Vantaa, Tampere, Turku) yhteisillä kehittämishankkeilla. 6Aika strategian avoimen datan, avoimien innovaatioalustojen ja avoimen osallisuuden teeman kautta edistetään kaupungin Digitaalisen Agendan toimeenpanoa sekä uuden liiketoiminnan ja uusien työpaikkojen syntymistä. 6Aika strategiaa toteutetaan 2015 käynnistyneiden kärkihankkeiden lisäksi kaksi kertaa vuodessa tapahtuvan avoimen rahoitushaun (EARK ja ESR) kautta toteutettavilla pilottihankkeilla.

Kuutoskaupunkien kaupunkikehittämisen yhteistyöstrategian (6Aika) tavoitteena on vahvistaa valtion ja Oulun seudun välistä kumppanuutta ja aiempaa paremmin koota valtion, kaupunkiseudun ja EU:n resursseja ja suunnata niitä vaikuttavasti Oulussa.

Kansainvälisen toiminnan yhteistyöryhmä käynnisti toimintansa tehtävään vastata konsernin kansainvälisen toiminnan kehittämis-, koordinaatio-, ja seurantatyöhön liittyvästä vuorovaikutuksesta, organisoinnista ja toimeenpanosta kansainvälisyys-suunnitelman painopisteiden mukaisesti. Konsernin verkostot ja kumppanuudet on kartoitettu. Tavoitteellista toimintaa on toimeenpantu erityisesti yleiseurooppalaiseen yhteistyöhön, EU -vaikuttamiseen sekä pohjoisiin ja arktisiin asioihin keskittyvissä kumppanuuksissa ja verkostoissa. Kansainvälisen kehittämisryhmittymisen ja kansainvälisen kehittämisrahoituksen hyödyntämisen lisäämiseksi on käynnistetty toimia konsernin sisällä sekä yhteistyössä BusinessOulun, Oulun yliopiston ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun kanssa Kohoava Horisontti-hankkeessa. Vuonna 2015 on kehittämisen palvelualueen johdolla toimeenpantu useampi kansainvälinen tapahtuma Oulussa mm. älykkään kaupungin kehittämiseen, arktisuuteen ja kansainväliseen liiketoimintaan liittyen, suurimpina Smart City Seminar toukokuussa (n. 300 osallistujaa, 10 maata), Global Forum syyskuussa (350 osallistujaa, 30 maata).

Kaupunkistrategiasta johdettujen toimenpideohjelmien toteuttamista **kehittämishankkeina** jatkettiin kaupunginhallituksen syksyllä 2014 hyväksymän salkunhallintamallin mukaisesti. Kaupunginjohtajan

asettamien kehittämissalkkujen koordinaatioryhmien tehtävät integroitiin osaksi käynnistyneiden ohjelmien ohjaus- tai seurantaryhmien työskentelyä, jotta varmistettiin hanketoiminnan säännöllinen salkkukohtainen seuranta ja ohjaus. Tämä on välttämätöntä kehittämissalkkujen poikkitoiminnallisuudesta johtuen, mikä tarkoittaa, että vaikka samaan salkkuun kuuluvien hankkeiden päämäärä on yhteinen, keinot ja hankkeiden päävastuulliset toteuttajat sijoittuvat useille toimialoille kaupunkiorganisaatioissa.

Hanketoiminnassa hyödynnettiin lukuisia kansallisia ja kansainvälisiä rahoituslähteitä, myös suoraa EU-rahoitusta. Merkittävimmät taloudelliset panostukset hankemuotoiseen kehittämiseen kohdistuivat digitaalisen agendan ja työllisyyttä edistäviin toimiin kattaen noin 60 % koko hankevolyyymista Business Oulun hanketoiminta pois lukien.

Kaupungin projektikulttuuria ja hanketoiminnan yhteisiä käytäntöjä edistettiin kehittämisen palvelualueen asiantuntijoiden koko konsernille järjestämässä projektikoulutuksissa sekä hankkeista ja projekteista vastaaville perustetun talousasiantuntijaverkoston yhteisissä tapaamisissa. Lisäksi osallistuttiin kansalliseen, Kuntaliiton vetovastuulla olevaan suurten kaupunkien salkkuverkoston yhteistyöhön. Loppuvuodesta valmisteltiin päätösesitys hankkeiden uusista päätöksentekokäytännöistä (Kh 23.11.2015 § 445). Vuoden 2016 alusta lähtien rahoituksen hakemisesta ja uusien kehittämishankkeiden käynnistämistä keskeisin päättävä taho on kaupunginhallituksen kehittämisjaosto.

Talous ja omistajaohjaus palvelualue

Aluekehittäminen ja kuntarakenneasiat sekä kaupunkipoliittinen asiavalmistelu kuuluvat asiakokonaisuuksina talous ja omistajaohjaus -ryhmän toimialueeseen. Aluekehittämisessä on jatkettu tiivistä yhteistyötä valtiohallinnon paikallisten toimijoiden (ELY) sekä Pohjois-Pohjanmaan liiton kanssa.

Oulun seudun kuntarakenneselvitys valmistui vuoden 2014 lopulla ja Oulun kaupungin valtuusto teki kuntarakenneselvittäjien esityksen mukaisen päätöksen keväällä 2015. Kuntarakenteeseen eivät kunnat päättäneet tehdä muutoksia Oulun seudulla.

Kaupunkipolitiikassa on jatkettu asiavalmistelua yh-

dessä viiden suurimman kaupungin, kuntaliiton ja eri ministeriöiden edustajista koostuvan kaupunkipolitiikan yhteistyöryhmän, sen suurkaupunkijaoston ja sihteeristön kanssa. Painopisteenä on ollut suurten kaupunkien erityisaseman nostaminen esille suhteessa valtio- ja aluehallinnon sekä kuntien tehtävien uudistamiseen liittyen. Lisäksi suuret kaupungit ovat vaikuttaneet keväällä julkistettuun uuteen hallitusohjelmaan ja sen toteuttamiseen liittyviin kärkihankkeiden sisältöön ja toteutukseen.

Loppuvuonna 2015 käynnistettiin ministeriön ohjeiden mukaisesti kasvusopimus ja kasvuvyöhykehakemusten valmistelutyö yhteistyössä eri kumppaneiden kanssa. Lisäksi uutta MAL –aiesopimusta valmisteltiin yhteistyössä seudun kuntien ja valtionhallinnon kanssa.

Talous

Kaupungin talouden ohjauksen kannalta ydinprosesseja ovat kaupungin talousarvio, tilinpäätös, konsernitilinpäätös, seuranta ja controlleripalvelut. Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset ja lakimuutokset sekä kaupungin toiminnassa ja organisaatiossa tapahtuvat muutokset edellyttävät ennakointia suunnittelussa ja seurannassa. Hyvä talouden hallinta vaatii osaamisen lisäksi tehokkaat suunnittelu- ja seurantaprosessit sekä ajantasaiset järjestelmät, jotka tukevat läpi koko kaupungin menevää suunnittelua ja seurantaa.

Vuoden 2015 aikana otettiin seurannassa käyttöön konsernitasoinen neljännesvuosiseuranta huhtikuun, kesäkuun ja syyskuun tietojen pohjalta. Konsernin talouden ja toiminnan raportoinnissa ovat Oulun kaupungin lisäksi mukana tytäryhteisöt, joille valtuusto on asettanut sitovat tavoitteet. Tämän lisäksi Oulun kaupungista tehdään kuukausittain seurantaraportit aikaisemman käytännön mukaisesti.

Raportointijärjestelmää on kehitetty tehostamaan kuukausiseurannan prosessia ja rakennettu erillinen työtila konsernin neljännesvuosiseurantaa varten. Seurannassa tehdyt muutokset ovat edellyttäneet Oulun kaupungin ja konserniyhteisöjen henkilöstön koulutusta sekä neuvontaa.

Controllerien osaamista on tarvittu erityisesti investointihankkeiden suunnittelussa, sivistys- ja kulttuurilautakunnan palveluverkkosuunnittelussa sekä eri-

laisissa kehittämishankkeissa esim. tuotteistamisen kehittämisessä.

Vuoden 2015 aikana on kilpailutettu ennuste- ja suunnittelujärjestelmä. Järjestelmän määrittelytyö ja käyttöönotto alkavat vuonna 2016. Tavoitteena on, että uusi järjestelmä on koko kaupungin käytössä vuoden 2017 aikana.

Taloushallintopalvelujen ohjaus on edellyttänyt tiivistä yhteistyötä Oulun Konttorin, Monetra Oy:n ja hallintokuntien kanssa. Konsernipalvelut talousryhmä on linjannut ja ohjeistanut mm. kirjanpidon erityiskysymyksiä, perintää, arvonlisäverotusta ja sen erityiskysymyksiin liittyviä asioita sekä taloushallinnon arkistointia.

Rahoitus

Varainhankinta toteutui valtuuston linjaamien periaatteiden mukaisesti. Rahoituslähteiden hyödyntäminen oli suppeaa, koska EIP:n (Euroopan Investointipankin) puitelainaohjelmasta syksyllä 2015 nostettiin 100 milj. euroa. Puitelainaohjelmasta vuodelle 2016 jäi nostamatta loput 80 milj. euroa, jonka jälkeen koko 250 milj. euroa on kokonaisuudessaan käytetty. Uusia korkosuojausjaksia ei tehty vuonna 2015 vaikka suojausten periaatteet olisivat mahdollistaneet suojaustason noston. Suojausaste on noin 50 prosenttia, joka on valtuuston asettaman 40-60 prosentin rajan puitteissa. Lainojen ja korkosuojausten hallinnointiin pilotoimme Kuntarahoitus Oy:n tarjoamaa Apollo-järjestelmää. Järjestelmä mahdollistaa aiempaa nopeamman ja tasokkaamman lainakannan ja suojausten hallinnoinnin ja raportoinnin.

Kassanhallinnassa ja -suunnittelussa onnistuttiin hyvin. Konsernitili mahdollisti ulkopuolisen rahoituksen minimoinnin ja kohtuullisen korkotuoton kasvuylijäämäisille konserniyhtiöille. Lisäksi konsernitilin avulla muutamat konserniyhtiöt saivat edullista lyhytaikaista rahoitusta.

Alhainen korkotaso aiheutti sen, että kassavaroille ja -ylijäämille saatu tuotto ei ollut aiempien vuosien tasolla. Yli ajan tarkasteltuna tuotot ovat ylittäneet periaatteissa linjatun tason. Varainhankinnan ja kasvuylijäämien sijoittamisen raportoinnissa kaupunginhallitukselle siirryttiin kuukausiraportointiin, joka mahdollistaa reaaliaikaisemman informoinnin päätäjille.

Omistajaohjaus ja – politiikka

Uusi kuntalaki on edellyttänyt kunnan toimintojen yhtiöittämistä silloin, kun toimitaan markkinoilla. Kaupunki on yhtiöittänyt uuden kuntalain mukaisesti viime vuosina viiden liikelaitoksen toimintoja ja elintarvike- ja ympäristölaboratorion toiminta yhtiöitettiin maaliskuun alussa 2015. Oulun Konttorin tulkkipalveluiden toiminta siirrettiin 1.2.2015 Monetra Oy:lle, jotta kilpailuneutraliteetti ei vaarannu. Omistajaohjausryhmä valmisteli päätöksenteon edellyttämät materiaalit.

Omistajaohjausryhmän keskeisiin tehtäviin kuuluu Oulun kaupungin omistajapoliittisten linjausten toimeenpano omistajapoliittisen ohjelman avulla. Omistajaohjausryhmän tehtävänä on ohjata omistajapoliittisen ohjelman toimenpiteiden valmistelua ja raportoida ohjelman toteutumisesta. Vuoden 2015 aikana valmisteltiin mm. asiakastytyväisyyskyselyt sisäisten liikelaitosten palveluihin liittyen, kaupungin kiinteistöliiketoiminnan osakeyhtiöiden omistamiseen liittyvä kehittämissesitys, kaupungin vähemmistöomistusten tilannekatsaus ja ammatillisen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen järjestäjäfuusioon liittyvä esitys. Omistajapoliittisen ohjelman toteutumisesta on raportoitu konsernijaostolle.

Omistajaohjausryhmälle kuuluu lisäksi konsernijaoston valmistelija - ja sihteeritehtävät. Konsernijaostolle valmisteltiin mm. tytär - ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokousasiat, Oulun kaupungin tytäryhtiöiden hallitusten palkkioiden määrätymisperusteet, Oulun kaupungin tytäryhteisöraportti 2015, Oulun kaupungin tytäryhtiöissä noudatettavat henkilöstöpoliittiset linjaukset ja Oulun Jätehuolto Oy:n omistuspuhjan laajentamiseen liittyvät esitys. Konsernijaostolle raportoitettiin myös kaupungin vuoden 2015 talousarviossa tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Ryhmä valmisteli myös tytäryhtiöiden hallitusten itsearviointikyselyn ja tulokset raportoidaan jaostolle ja yhtiöiden hallituksille alkuvuodesta 2016.

Omistajaohjauskeskustelut käytiin seuraavien yhteisöjen kanssa: Haukiputaan Kehitys Oy, Oulunsalon Kehi-tysyhtiö Oy, Oulun Satama Oy, Oulun Jätehuolto Oy, Sivakka-yhtymä Oy, Nallikari Seaside Oy, Oulun seudun koulutus kuntayhtymä, Oulun Musiikkijuhlasäätiö, Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy, Oulun kaupunginteatteri Oy, Oulun Ammattikorkeakoulu Oy, Monetra Oy, Oulun Pysäköinti Oy ja Oulun Energia Oy. Omistajaohjauskeskusteluissa käytiin läpi yh-

teisöjen keskeisimmät ja merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset asiat.

Oulun kaupunki ja PPSHP aloittivat loppuvuodesta yhteistyöselvitykset ict-asioiden, ateria- ja puhtauspalveluiden ja työterveyspalvelujen osalta. Työryhmien esitykset valmistuvat alkuvuodesta 2016.

Omistajaohjausryhmän tehtäviä ovat myös erillisiin investointikohteiden tarve- ja hankeselvitystyöryhmien veto-vastuut. Vuoden 2015 aikana tällaisia työryhmiä oli 11, joista osa jatkaa vuodelle 2016. Keskeisemmät selvitystyöt kohdistuvat Kontinkankaan, Tuiran ja Haukiputaan hyvinvointikeskuksiin. Lisäksi omistajaohjausryhmän vastuulla on maankäytön toteuttamisohjelman (MATO) laadinta. Vuoden 2015 keväällä aloitettiin 11. MATO:n valmistelu. MATO:sta on tarkempi selostus kohdassa Maankäyttö ja asuntorakentaminen.

Omistajaohjausryhmän tehtävänä on riskienhallinnan koordinointi ja kehittäminen. Tehtävän toteuttamista varten asetettiin lokakuussa 2012 kokonaisvaltaisen riskienhallinnan työryhmä (KORI-työryhmä), jonka puheenjohtajuus ja sihteeritehtävät kuuluvat omistajaohjausryhmälle. Työryhmän tehtävänä on kaupunkikonsernin kokonaisvaltaisen riskienhallinnan koordinointi, kehittäminen ja tukeminen sekä merkittävien riskien kokoaminen ja arviointi. Työryhmä valmisteli Oulun kaupungin talousarvioon konsernin riskianalyysin ja tilinpäätökseen arvion merkittävimmistä riskeistä sekä selonteon konsernivalvonnan järjestämisestä. Vuonna 2015 työryhmä keskittyi riskien arviointi- ja raportointimenetelmien edelleen kehittämiseen ja yksiköiden riskienhallintatietoisuuden lisäämiseen (ajankohtaiskatsaus riskienhallintayhteyshenkilöille 21.5.2015). Työryhmä perehtyi vuonna 2015 Oulun Konttorin, hyvinvointipalveluiden, Teklin, Oulun Työterveyden ja Business-Oulun riskienhallintaan pyytämällä kyseiset yksiköt esittelemään kokonaisvaltaista riskienhallintaansa koriryhmän kokouksiin. Työryhmä koostuu konsernipalveluiden asiantuntijoista.

Oulun seudun kuntien yhteistyötä on tehty kunnanjohtajien kokouksessa, seuturakennetiimissä ja liikenteen johtoryhmässä sekä tarvittaessa muissa työryhmissä. Seudun yhteisiä asioita on käsitelty myös kuntien yhteistyökokouksissa. Oulun seudun kuntien ja valtion välisestä maankäytön, asumisen, liikenteen, palvelujen ja elinkeinon välisestä yhteistyöstä on sovittu MALPE-aiesopimuksessa 2013-2015, johon kirjattuja toimenpiteitä on vuoden mit-

taan toteutettu. Vuonna 2015 on valmisteltu uutta MALPE-sopimusta vuosille 2016-2019. Sopimuksessa esitetään tavoitteet seuraavan neljän vuoden seudulliselle yhteistyölle. Sopimus on tarkoitus allekirjoittaa keväällä 2016. Sopimuksen valmisteluun ovat osallistuneet kunnanjohtajien kokous, seuturakennetiimi sekä liikenteen johtoryhmä. Sopimusluonnosta on myös esitelty elinkeinoelämän edustajille sekä seudun kuntien yhteistyökokoukselle. Vuoden aikana on myös työstetty vuoden 2013-2015 MALPE-aiesopimuksen seurantaraporttia, jossa arvioidaan sovittujen tavoitteiden toteutumista.

MALPE-sopimuksen valmistelun rinnalla on laadittu Oulun kaupunkiseudun rakennemalli 2040. Rakennemallissa esitetään seudun kuntien yhteiset asumisen, liikenteen ja logistiikan, palvelujen ja elinkeinojen sekä matkailun ja virkistyksen tärkeimmät tavoitteet. Rakennemalli valmistui marraskuussa 2015.

Vuoden 2015 keväällä valmistui Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma 2030 yhteistyössä kuntien, Pohjois-Pohjanmaan liiton, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Liikenneviraston kesken. Suunnitelmassa esitetään seudun liikennejärjestelmästä vastaavien yhteinen näkemys Oulun seudun liikennejärjestelmän tavoitetilasta, kehittämisen toimintalinjoista sekä tarvittavista toimenpiteistä.

Oulun seudun kunnat ovat olleet jäsenenä kansallisessa maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämisverkostossa (MAL-verkosto). Verkosto on järjestänyt työpajoja ja seminaareja, joissa on käsitelty mm. aseman-seutujen kehittämistä, asuntopolitiikan seudullistamista ja seudullisen maankäytön edistämistä.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet, mittarit ja tavoitetaso 2015

Elinvoima, elinkeinoelämän uudistuminen ja kilpailukyky

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2015	Toteuma 31.12.2015
Kaupunkistrategiaa toimeenpanevan EU- ja kansainvälisen toiminnan sekä kumppanuus-, sidosryhmä-, ja verkostotyön vaikuttavuuden vahvistaminen, työnjaon ja organisoinnin selkeyttäminen	Toimenpiteiden toteutuminen	Toiminta on tavoitteellista ja selkeästi organisoitua sekä johdettua. Yhteistyö ja koordinaatio palvelualueiden välillä on järjestetty. Kumppanuudet ja verkostot on arvioitu ja tavoitteet asetettu.	Kansainvälisen toiminnan yhteistyöryhmä käynnisti toimintansa tehtävään vastata konsernin kansainvälisen toiminnan kehittämis-, koordinaatio-, ja seurantatyöhön liittyvästä vuorovaikutuksesta, organisoinnista ja toimeenpanosta kansainvälisyys-suunnitelman painopisteiden mukaisesti. Konsernin verkostot ja kumppanuudet on kartoitettu. Tavoitteellista toimintaa on toimeenpantu erityisesti yleiseurooppalaiseen yhteistyöhön, EU -vaikuttamiseen sekä pohjoisiin ja arktisiin asioihin keskittyvissä kumppanuuksissa ja verkostoissa. Kansainvälisen kehittämis-yhteistyön ja kansainvälisen kehittämisrahoituksen hyödyntämisen lisäämiseksi on käynnistetty toimia konsernin sisällä sekä yhteistyössä BusinessOulun, Oulun yliopiston ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun kanssa Kohoava Horisontti -hankkeessa. Vuonna 2015 on kehittämisen palvelualueen johdolla toimeenpantu useampi kansainvälinen tapahtuma Oulussa mm. älykkään kaupungin kehittämiseen, arktisuuteen ja kansainväliseen liiketoimintaan liittyen, suurimpina Smart City Seminar toukokuussa (n. 350 osallistujaa, 10 maata), Global Forum syyskuussa (300 osallistujaa, 30 maata).
Vaikuttavat ja tehokkaat työllisyyspalvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Palvelutytyväisyys, toteuma Uusien palvelukonsepttien kehittäminen ja hyödyntäminen, toteuma	Palvelutytyväisyys kasvaa Uusien palvelukonseptit kehitetty ja niiden aktiivinen toteuttaminen/hyödyntäminen	Asiakaskysely toteutettu pitkäaikaistyöttömien kuntakokeilun asiakkaille, palvelutytyväisyys tasolla hyvä. Uusia kuntouttavan työtoiminnan ja aktiivitoiminnan ryhmiä perustettu. Mahdollistaa asiakasvolyymin lisääntymisen ja sisällöllisesti painotuksia mm. hyvinvointiliikuntaan, ravitsemukseen ja suomen kielen harjoitteluun. Yhteisöalojen työllisyystoiminnan konseptien rakentaminen alkanut.

Viestintäpalvelut järjestetään asiakaslähtöisesti ja tehokkaasti	Nettisivujen asiakastytyväisyyssmittaus	Ouka-sivut kolmen parhaan joukossa suurten kaupunkien vertailussa	Ouka-sivut 2. parhaat kuntasivut Lukijatutkimus tehty vuodenvaihteessa; lukijat pääsääntöisesti tyytyväisiä sisältöön. Lehti tunnistettiin kaupungin tiedotteeksi. Lukijatutkimuksen vastauksia analysoitu palvelumuotoilun oppinäytetyönä. Tulokset hyödynnetään Oulu-postin kehittämisessä.
Oulun näkyvyys ja tunnettuus	Kaupunkilehden sisältö palvelee asiakkaita tutkitusti	Kaupunkilehti tunnistetaan mediana	Tavoitetaso lähes saavutettu; tavoite toteutunut 90 prosenttisesti.
	Uuden graafisen ilmeen jalkautus	Kaupunkiorganisaatiossa graafinen ilme käytössä 80 prosenttisesti	

Kuntalaisten hyvinvointi

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2015	Toteuma 31.12.2015
Tiedolla johtamisen toimintamalli ja rakenteet laadittu sekä toimintamallin asteittainen käyttöönotto <ul style="list-style-type: none"> Kuvataan nykytila ja tunnistetaan tietotarpeet. Määritellään tiedolla johtamisen toimintamalli Sovitaan yhteisestä tavoite- ja mittarihierarkiasta Otetaan käyttöön ja yhdenmukaistetaan tiedolla johtamista tukevat työkalut Kehittämissuunnitelman toimeenpano 	Toimenpiteiden toteutuminen	Toimintamalli käytössä v. 2015 loppuun mennessä	Tiedolla johtamisen toimin-tamalli ja rakenteet on laadittu ja toimintamallia sovelletaan. Palvelualueiden kanssa yhteistyössä on tarkennettu toimintakäytänteitä mm. talouden ja toiminnan suunnittelukel-loon liittyen. Yhteistyönä etsitään ratkaisuja tietojen/mittareiden skaalautukseen toimin-nan ja johtamisen eri tasoilla sekä tarkenne-taan yhteiset toimintatavat tiedon analyysiin liittyen. Toimintamalli sisällytetään osaksi johtamisjärjestelmä-asiakirjaa. Kaupunkistrategian sen toteuttamisohjelmien seurannan työkalu on otettu käyttöön.
Arviointi - ja laatujärjestelmän käyttöönotto <ul style="list-style-type: none"> Laatutyömalli laadi-taan ja otetaan käyt-töön vuonna 2015 sekä toimeenpan-naan suunnitelman mukaisesti. 	Toimenpiteiden toteutu-minen	Koko kaupunkitasoinen CAF- itsearviointi toteutettu	Toiminnan ja laadun arviointikierron toteutettiin samanaikaisesti palvelualueiden kanssa. Arvioinnin tulokset valmistuivat joulukuussa 2015. Tuloksia on käsitelty eri toimialoilla ja esiin nousevat kehittämistarpeet sisällytetään toimenpiteinä toiminnan kehittämiseen.
Laaditaan Oulun asioinnin käytännöllinen toimintamalli	Toimintamallin valmiusaste	Toimintamalli valmis v 2015 loppuun mennessä	Toimintamallin suunnittelu on käynnissä ja se kytkeytyy 6Aika – Avoin osallisuus ja asiakkuus –hankkeen kehitystyöhön. Asioinnin toimintamallin kehittämisessä osahankkeina ovat ”monikanavaisuuden ja keskitetyn asiakaspalvelun toimintamallin kehittäminen”, ”Asiakasohjauksen ja asiakkuuden hallin-nan kehittäminen” (sivistys – ja kulttuuripalveluiden alueellinen lapsiperheiden palvelutarjotin)” sekä ”innovatiivisten ratkaisujen yhteiskehittäminen” Asiakaslähtöisyyden kehittäminen on myös palvelujen järjestämishajelman keskeinen tavoite.
Sähköisten palvelujen kehittämisen ja ICT:n tehokkaan hyödyntämi-sen toimenpideohjelman toimeenpano (Digitaalinen agenda).	Toimenpiteiden toteutuminen	Vuodelle 2015 toimenpideohjelmassa asetetut toimenpiteet toteutettu	<ul style="list-style-type: none"> 6Aika kärki- ja pilottihankkeita käynnistetty Digitaalisen Agendan edistämiseksi. Eteneminen raportoitu KH:n kehittämisaostolle 4/2015. Kaupunki on julkaissut uusia sähköisiä palveluita ICT-osaamisen kehittämistä edistetty koulutusten kautta. Käynnistetty digitaalisen infrastruktuurin kehittämis-toimenpiteitä, jonka varaan toiminnan digitalisoituminen ja sähköiset asiointipalvelut toteutetaan. Sähköisten palveluiden markkinointia lisätty Oulu-Postin ja Teemapäivän kautta yhteistyössä Oulu10-palveluiden kanssa. Avoimen datan julkaisua ja hyödyntämistä edistetty mm. erilaisten innovaatiokilpailujen avulla.

Tietoturvapoliittikan toimeenpano	Toimenpiteiden toteutuminen	Tietoturvan hallintamalli käytössä v 2015	<ul style="list-style-type: none"> Tietoturva ja ICT-riskienhallinta kiinteä osa kaupungin kokonaisvaltaista riskienhallintaa, TA-suunnittelua sekä turvallisuusjohtamisen toimintamallia. Henkilöstön tietoturvaosasta kehitetty, verkkokoulutuksen suorittaneita 5000 hlöä. <p>Kyberturvallisuuteen liittyvien verkostojen vahvistaminen eri toimijoiden välillä (mm Kunta-VAHTI)</p>
Kuntalaisten oma vastuu, yhteisöllisyys ja vaikuttamismahdollisuudet vahvistuvat <ul style="list-style-type: none"> Kuntalaisten monikanavaisten osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuden kasvavat Omaehtoisen asukas- ja järjestötoiminnan ja kohtauspaikkojen/yhteisötilojen tukemisella edistetään alueellista ennalta ehkäisevää toimintaa 	Kuntalaisvaikuttamisessa käsitellyt kaupungin valmistelussa olevat asiat <p>Alueellisen toiminnan järjestäminen</p>	Asiamäärä yhteensä 100 <p>Asukaslähtöisen, ennalta ehkäisevän toiminnan määrän kasvu</p>	Kuntalaisvaikuttamisessa käsitellyt asiat yhteensä 148. <p>Oulun raati –tilaisuudet toteutettu paneelikeskusteluina 3/15, alueelliset yhteistyöryhmät ovat kokoontuneet kaikilla suuralueilla. (21 suuraluetta)</p> <p>Avustettavan toiminnan määrä on kasvanut asukaslähtöisessä, ennalta ehkäisevässä alueellisessa toiminnassa.</p> <p>Aleksinkulma yhteisötilana 1/15 lähtien, asukastupa-toiminnan ja yhteisötila Honkapirtin toiminnan tukeminen. Käynnistettiin Oulun salon yhteisötilan toiminta yhdessä tilakeskuksen ja työllisyyspalveluiden kanssa.</p>
Monikulttuurisen osallisuuden ja vaikuttamisen vahvistaminen, yhteistyön lisääminen ja kotouttamisen juurruttaminen Oulun kaupungin toimintoihin	Palvelujen moninaisuus ja asiakaslähtöisyys	Monikulttuurisuustyön tietoisuuden lisääminen arkipäivän toiminnoissa <p>Maahanmuuttajaneuvoston perustaminen ja toiminnan vakiinnuttaminen</p>	Keväällä KH:n päätöksellä perustetun maahanmuuttajaneuvoston toimintaa vakiinnutettiin syksyn aikana nimeämällä neuvoston jäseniä eri työryhmiin. Oulun kaupungin 'Kotini on täällä –kotouttamisohjelma 2013–2017' –asiakirjan päivitys aloitettiin yhteistyössä viranomaisien ja järjestötoimijoiden kanssa. Kesällä Monikulttuurikeskus Villa Victorissa käynnistyneen Suomen kieli työllistymisen tukena -hankkeen kanssa tehtiin yhteistyötä suomen kielen opetuksen kehittämiseksi. Saatiin rahoituspäätös valtakunnallisen Kotona Suomessa –pilotihankkeen Hyvä alku Pohjois-Pohjanmaalla käynnistämiseksi vuoden 2016 alussa. Värikäs Ravintola-tapahtumia järjestettiin yhteensä neljä kertaa, Oulu Loves me-tapahtumalla käynnistettiin rasisminvastainen viikko, Me Oululaiset –tapahtuma järjestettiin Oulun Päivien aikaan ja Suomen kansalaisuuden saaneiden juhlaa vietettiin itsenäisyyspäivänä

Kaupunkitalouden kestävyys ja tasapaino

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2015	Toteuma 31.12.2015
Taloussuunnittelu- ja seuranta-prosessin kehittäminen	Suunnittelujärjestelmän käyttöönotto	Uusi suunnittelujärjestelmä koko kaupungin käytössä vuosina 2015-2016	Uusi suunnittelujärjestelmä on kilpailutettu vuoden 2015 aikana. Määrittelytyöt ja käyttöönotto on aloitettu vuonna 2016. Tavoitteena on, että järjestelmä on koko kaupungin käytössä vuoden 2017 aikana.
Sisäinen sopimusohjauksen uudistaminen kumppanuuteen perustuvaksi malliksi	Toimenpiteiden toteutuminen	Uudistettu valmisteluprosessi käytössä TA2016 valmistelussa	Sisäisen kumppanuuden toimintamalli määritetty, käyttöönotto etenee vaiheittain. Serviisin, OTT, Konttorin ja työterveydenpalvelujen asiakkuusryhmät toiminnassa <p>Palveluntuottajien ja asiakkaiden yhteisiä kehitystavoitteita on määritetty osana TA2016 valmistelua.</p>
Omistajapoliittisen ohjelman toteuttaminen	Omistajapoliittisen ohjelman toteuttaminen	Yhtiöittämisvalmistelut toteutettu <p>Kiinteistöliiketoiminnan keskittäminen</p> <p>Sisäisten liikelaitosten asiakastytyväisyyskyselyt</p>	Suurin osa omistajapoliittisen ohjelman toimenpiteistä on valmistunut (20/29), ja loput valmistuu vuoden 2016 aikana. <p>Toimenpidekohtainen tilanne raportoitiin konsernijaostolle 19.8.2015 ja seuraava raportointi on 4/2016.</p> <p>Vuoden 2015 aikana valmisteltiin mm. asiakastytyväisyyskyselyt sisäisten liikelaitosten palveluihin liittyen, kaupungin kiinteistöliiketoiminnan osakeyhtiöiden omistamiseen liittyvä kehittämissesitys, kaupungin vähemmistöomistusten tilannekatsaus ja ammatillisen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen järjestäjäfuusioon liittyvä esitys. Yhtiöittämisvalmistelut toteutettiin suunnitelmien mukaisesti.</p>

Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2015	Toteuma 31.12.2015
Henkilöstöohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen	Henkilöstöohjelmasta valittujen kohteiden toimeenpano	Vuoden 2015 toimenpiteet toteutettu	<p>Työhyvinvointiohjelma on laadittu ja ohjelman käytäntöön saattaminen on vastuutettu palvelualueille ja liikelaitoksille.</p> <p>Kunta10 tulokset on käyty läpi työyhteisöissä ja kehittämiskohteet valittu.</p> <p>Esimiespassivalmennus käynnissä (100 osallistujaa v. 2015)</p> <p>Perehdyttämisen materiaalit ja Akkunan sivusto uusittu.</p> <p>Kehityskeskustelukäytäntöjen kehittäminen jatkuu.</p>

Konsernipalvelut vastaa strategisen ohjausjärjestelmän toimivuudesta ja tukee kaupunkistrategian toimeenpanoa. Vuoden 2015 aikana valmisteltiin kaupunkistrategian toteuttamis- ja toimenpideohjelmat. Konsernipalvelut myös toteuttaa kaupunkistrategiaa keskitetyissä tehtävissä. Keskeisiä toimenpiteitä vuonna 2015:

Elinvoima, elinkeinoelämän uudistuminen ja kilpailukyky

Oulun kaupunki valmisteli TEM ministeriölle sekä kasvusopimushakemusta että laajempaa kasvu-vyöhykehakemusta yhteistyössä kumppaneiden kanssa vuoden 2015 aikana. Kansainvälisen toiminnan painopisteenä oli v. 2015 pohjoisuus, erityisesti Tromssa-Luulaja-Oulu -yhteistyö.

Kuntalaisten hyvinvointi

Tiedolla johtamisen toimintamalli ja rakenteet on laadittu ja toimintamallia sovelletaan. Hyvinvointikertomuksesta valmisteltiin konsernipalvelujen ja palvelualueiden yhteinen analyysi. Keväällä valmistui myös kokemukselliseen tietoon perustuva selonteko kuntalaisten hyvinvoinnista. Aineistoja on hyödynnetty tulevan toiminnan ja talousarvion suunnittelussa.

Oulun kaupungin sähköisten palvelujen strategian (Digitaalinen agenda) toteuttamista jatkettiin lisäämällä kuntalaisten sähköisiä ja omatoimipalvelujen tarjontaa. Seurantamittaristoja tarkennettiin palvelualueilla, tavoitteena seurata sähköisten palvelujen käyttömäärien kasvua. Sisäisiä toimintaprosesseja tehostettiin uusilla digitaalisilla ratkaisulla ja osaamisen kehittämisellä. Uusia palvelujen järjes-

tämistapoja mahdollistettiin mm. käyttöönottamalla sähköinen palvelusetelijärjestelmä. Käynnistettiin digitaalisen infrastruktuurin kehittämistoimenpiteitä, jonka varaan toiminnan digitalisoituminen ja sähköiset asiointipalvelut toteutetaan.

Kaupunkitalouden kestävyys ja tasapaino

Suurin osa omistajapoliittisen ohjelman toimenpiteistä on valmistunut (20/29), ja loput valmistuu vuoden 2016 aikana.

Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen

Koko kaupunkia koskeva Hyvin pyyhki? – työhyvinvointiohjelma valmistui syksyllä 2015. Ohjelma on laadittu vuosille 2015 - 2020 ja sisältää viisi painopistealuetta, joihin halutaan kiinnittää erityistä huomiota työhyvinvoinnin kehittämisessä kaupunkitasolla. Painopistealueet ovat johtaminen ja esimiestyö, osaaminen, työyhteisötaidot, työsuojeluparitoiminta sekä Kunta10 – kysely. Asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain.

Kaupunkistrategiassa korostuu johtamisen merkitys. Kaupunkitasoiseen esimiespassivalmennukseen osallistui vuoden 2015 aikana 100 esimiestä. Se vahvistaa esimiesosaamista, lisää yhdenmukaisia johtamiskäytänteitä sekä tukee esimiesten verkostoitumista yli toimialarajojen.

Investoinnit**Kaupunginhallitus**

Osakkeet ja osuudet 1 000 €	TA- 2015	TA-muutokset	TA muutokset jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	12 000	2 160	14 160	13 006	-1 154
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	16 209	16 209

Määrärahaa on käytetty osakkeiden tai osuuksien hankintaan kaupunginhallituksen päätöksellä.

Oulun kaupunki on sijoittanut Oulun Pysäköinti Oy:n vapaaseen omaan pääomaan (SVOP) 13,16 M€.

Ouluzone Kiinteistöyhtiö Oy:n purkamisen vaikutus on 4,8 M€ luovutustuloissa ja 0,6 M€ menoissa sekä Oulun Energia Oy:n tekemä palautus SVOP-rahastosta 11 M€ luovutustuloissa.

Lisäksi tältä menokohdalta on katettu yhtiöjärjestyksen kirjaukset kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

Konsernipalvelut**Irtain käyttöomaisuus**

1 000 €	TA- 2015	TA-muutokset	TA muutokset jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	638	0	638	517	-121
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0

Tietohallintoinvestoinneille varattu määräraha käytettiin Microsoft-lisenssien ja taloushallintojärjestelmän hankintaan. Kopan varavoimakoneen hankinta siirtyi vuodelle 2016.

Sisäisen valvonnan selonteko

Konsernipalvelut on laatinut selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä arvioiden merkittävimmistä riskeistä vuodelta 2015. Selonteko on tilinpäätöksen liitteenä.

7.1.5 Hyvinvointilautakunta

Toimialan olennaiset tapahtumat

Hyvinvointipalvelujen toiminta vuonna 2015 perustui Palvelumalli 2020 vaiheittaiseen toimeenpääntöön valtuuston linjausten mukaisesti. Tavoitteena on siirtää palveluiden painopistettä ennaltaehkäiseviin ja kevyempiin palveluihin, asiakaslähtöisyyteen sekä vaikuttavuuden parantamiseen ja tuottavuuden kasvattamiseen poikkitoiminnallista yhteistyötä hyödyntäen.

Hyvinvointikeskustoimintamallia kehitettiin Palvelumalli 2020 mukaisesti. Kiimingin hyvinvointikeskuksessa sosiaali- ja terveystalvelujen yhteistyöstä saatiin jo myönteisiä kokemuksia ja toimintamalleja kehitettiin saatujen kokemusten pohjalta. Kontinkankaan hyvinvointikeskus kattavine sosiaali- ja terveystalveluineen avautui kuntalaisille vuoden 2015 alussa. Uusi hyvinvointipiste Höyhtyän Välke käynnistyi Lintulammen asukastuvan tiloissa. Kaikissa hyvinvointikeskuksissa ja terveysasemilla käynnistyi ajanvaraukseton akuuttivastaanotto, jolla pyrittiin vastaamaan kuntalaisten vastaanottopalveluiden saatavuuteen. Kuntalaisten kokemukset uudesta toiminnasta ja varsinkin odotusajoista huomioidaan toiminnan kehittämisessä. Sekä Kiimingin että Kontinkankaan hyvinvointikeskuksen toiminnasta on tehty erilliset arviointiraportit ensimmäisen vuoden toiminnasta. Tuiran hyvinvointikeskuksen hankesuunnitelmaa valmisteltiin ja Haukiputaan hankesuunnitelman mukaisia toimenpiteitä vietin eteenpäin. Pohjoisen hyvinvointialueen palvelutyöryhmät laativat selvitystä Tuiran ja Haukiputaan hyvinvointikeskusten palveluista ja niiden toteuttamisen tavoista vuonna 2016 vaiheittain käynnistyvää hyvinvointikeskusmallia varten.

Sähköisillä palveluilla ja kuntalaisten oman vastuunoton lisäämisellä pyrittiin vastaamaan palvelurakenteen keventämiseen ja kustannuksiin. Omahoitopalvelua käyttäneiden kuntalaisten osuus kasvoi noin 8,8 % edellisvuodesta ja sähköisesti tehtyjen ajanvarauksen osuus lisääntyi 17,5 %.

Hoito- ja palvelutakuut toteutuivat pääsääntöisesti määräaikaisten mukaisina. Sosiaalipalveluissa palvelutakuu toteutui kaikilla muilla alueilla paitsi toimeentulotuen käsittelyajoissa sekä lasten huolto- ja tapaamisoikeusselvityksissä. Toimeentulotuen käsit-

telyajat saatiin kuitenkin korjattua loppuvuoden aikana. Vanhuspalvelulain edellyttämät määräajat toteutuivat kaikissa palveluissa heinä-joulukuun 2015 seuranta-aikana.

Paljon palveluita tarvitsevien asiakasryhmien palvelujen koordinaatiota kehitettiin mm. vastuuhoidtajamallin ja yhteisen hoito- ja palvelusuunnitelman avulla. Oulun kaupunki on mukana hyvinvoinnin integroidun toimintamallin kuntakokeilussa, jossa esitetään valtakunnallisesti uudenlaisia toimintamalleja ja kartoitetaan tarvetta lakimuutokselle erityisesti asiakastiedon integraation näkökulmasta. Koko kaupungin tasolla laadittu Viranomaisyhteistyön toimintaohje (VÄYKE) otettiin käyttöön loppuvuodesta 2015. Toimintaohjeen tarkoituksena on kehittää viranomaisten välistä yhteistyötä varhaisen puuttumisen tunnistamiseksi.

Palvelurakenteen muutosta vietin suunnitellusti eteenpäin laitospalveluiden osuuden vähentämiseksi. Palvelumallissa 2020 asetettu tavoite ikäihmisten ympärivuorokautisen hoidon palvelurakenteelle saavutettiin jo vuonna 2015. Ikäihmisten laitoshoidon korvaaminen palvelusetelillä järjestetyillä tehostetun palveluasumisen paikoilla sekä monituottajuuden hyödyntäminen kotihoidossa tuotti merkittävät kustannussäästöt. Myös kehitysvammaisten laitoshoidon purkaminen eteni tavoiteltuun suuntaan; laitoshoidon väheni ja asumispalvelujen määrä vastavasti kasvoi. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen sekä lasten ja nuorten raskaimpien palvelujen osalta palvelurakenteen tavoitteet toteutuivat oikean suuntaisesti, mutta palveluketjun kokonaiskustannusten näkökulmasta kehitys ei ollut odotetunlainen.

Taloudelliset riskit olivat tiedossa jo talousarviovuoden alussa. Hyvinvointipalvelujen alkuperäinen talousarvio (toimintakate) vuodelle 2014 oli 6,4 M€ pienempi kuin vuoden 2014 tilinpäätöksen toteutus. Asukasta kohti toimintamenoja oli noin 57 euroa vähemmän kuin vuonna 2014. Taloudellisena tavoitteena oli kustannuskehityksen kääntäminen laskuun. Kuitenkin jo ensimmäisen talousarvioseurannan yhteydessä keväällä ennakoitiin toimintamenojen kasvua edellisvuoteen verrattuna ja toimintamenojen ylitystä. Viranhaltijajohto valmisteli toimenpiteet taloudellisen riskin pienentämiseksi, jotka käsiteltiin hyvinvointilautakunnassa toukokuussa. Toimenpi-

teet kohdistuivat erityisesti palvelurakenteeseen ja palveluketjujen toimivuuteen tavoitteena henkilöstömäärän ja –menojen sekä ostopalvelujen käytön hallinta. Toimenpiteiden taloudellisena tavoitteena oli, että asukaskohtaiset kustannukset eivät kasva vuodesta 2014, tarkoittaen 6,45 M€ kustannusten vähenemistä loppuvuoden aikana. Osa toimenpiteistä vaati lautakunnan erillistä päätöksentekoa kesän ja syksyn aikana. Hyvinvointilautakunta tarkensi vielä toimenpiteitä ja päätti lisätoimenpiteistä syyskuun lautakunnassa. Toimenpiteiden vaikuttavuus alkoi toteutua henkilöstömenojen pienenemisenä syksyn aikana, mutta ostopalvelujen kasvu ei taitunut. Valtuusto hyväksyi hyvinvointilautakunnan esittämän lisämäärärahan joulukuussa. Hyvinvointipalvelujen menot kasvoivat 2,9 % vuoteen 2014 verrattuna, josta toimintamenot ilman erikoissairaanhoidoa 2,5 % ja erikoissairaanhoidon menot 3,6 %. Erikoissairaanhoidon menojen kasvu kuitenkin hidastui edellisvuosien kasvusta (4,2 % vuonna 2014). Asukaskohtaiset kustannukset nousivat edellisvuodesta 1,7 %. Toimenpideohjelman ja palvelumallin 2020 tavoitteiden toteuttaminen jatkuu suunnitellusti vuonna 2016.

Hyvinvointipalveluissa oli vuodelle 2015 tavoitteena henkilöstömäärän väheneminen. Koko hyvinvointipalvelujen henkilöstömäärä oli 31.12.2014 yhteen-

sä 3 724 ja vastaavasti vuonna 2015 yhteensä 3 512. Henkilöstömäärä vähentyi 212 henkilöllä. Henkilöstösiirtojen vaikutus henkilöstömäärän vähentymiseen oli 30 henkilön verran. Myös henkilöstömenot vähentyivät tavoitteen suuntaisesti edelliseen vuoteen verrattuna n. 0,9 M€. Sairauspoissaolot vähenivät vuodesta 2014, mutta asetettua tavoitetta ei saavutettu.

Vuoden 2015 alussa sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa tavoiteltiin mallia, jossa sote-alueet olisivat aloittaneet toimintansa vuoden 2016 alussa ja palvelujen tuottamisesta vastaavat kuntayhtymät vuoden 2017 alussa. Lakiesityksen käsittely eduskunnassa kuitenkin raukesi uudistuksen perustuslainmukaisuuden tarkastelun yhteydessä. Valmistelua on jatkettu uuden hallitusohjelman linjauksilla, joiden mukaan julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon uusi palvelurakenne perustuu kuntaa suurempiin itsehallintoalueisiin, joiden päätöksenteko kuuluu vaaleilla valituille valtuustoille. Hallitus sopi 7.11.2015 sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen periaatteista. Itsehallintoalueiden määräksi sovittiin 18, joiden pohjana ovat nykyiset maakunnat, ja sosiaali- ja terveystalveta järejsetetään 15 alueen puitteissa. Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2019.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kuntalaisten hyvinvointi:

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2015	Toteuma 31.12.2015
Kuntalaisten elämänhallinta, hyvinvointi ja terveydentila paranevat	Lastensuojelun asiakkaiden osuus 0-17-vuotiaasta väestöstä (%)	Lastensuojelun asiakkaiden osuus 0-17-vuotiaiden ikäluokasta laskee. Tavoitetaso 6,8 %, tp 2014 8,4%	7,1 %. Lastensuojelun asiakkaiden osuus vähentyi edellisvuodesta, mutta tavoitetta ei saavutettu.
	Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus vastaavaniikisestä väestöstä (%)	Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa, tavoitetaso 91,7 %	91,1% (91,2 % 31.12.2014). Tavoite ei toteutunut.
Hoito- ja palveluketjut toimivat tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti	Asiakastytyväisyys	Asiakastytyväisyys on hyvä (≥4)	4,2. Tavoite toteutui.
	Paljon palveluja käyttävien osuus / kustannukset	Paljon palveluja käyttävien osuus /kustannukset l askevat vuoteen 2014 verrattuna	Tavoite toteutui osittain. Avoterveydenhuollon l ääkärin vastaanotolla yli 6 kertaa vuodessa käyneiden määrä oli 2,8 % kaikista kävijöistä (2,8 % vuonna 2014) ja heidän käyntimäärän osuus oli 12,2 % kaikista käynneistä (14,3 % vuonna 2014).
	Avohoidon/-huollon ja kevyempien palveluiden osuus kaikista palveluista (% käytetyistä €)	Avohoidon/-huollon ja kevyempien palveluiden osuus lisääntyy	52,2 % (51,9 % tammi-joulukuussa 2014). Ilman erikoissairaanhoidoa 55,8 % (56,0 % tammi-joulukuussa 2014). Tavoite toteutui osittain.
	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten osuus 0-17-vuotiaasta väestöstä (%)	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten osuus kääntyy laskuun. Tavoitetaso 1,5 % (v. 2014 1,42 %).	1,38 %. Tavoite toteutui.
	Sähköisten ajanvarausten osuus ajanvarauksista (%)	Sähköisesti tehtyjen ajanvarausten osuus kasvaa	9,4 % (8,0 % vuonna 2014), sähköisesti varattavissa olevista ajoista. Tavoite toteutui.
	Omahoitopalveluun vuoden aikana kirjautuneiden asiakkaiden osuus väestöstä (%)	Omahoitopalvelun käyttäjien osuus väestöstä kasvaa	23,6 % (21,7 % tammi-joulukuussa 2014). Tavoite toteutui.
	Poikkitoiminnalliset palveluprosessit/-muodot, toteuma	Poikkitoiminnallisia uusia palveluprosesseja/-muotoja kehitetty	Tavoite toteutui osittain. Yhteinen hoito- ja palvelusuunnitelma on otettu käyttöön Kontinkankaan ja Kiimingin alueella. Hyvinvointikoulutoimintamalli on otettu käyttöön Kiimingin ja Kaakkurin alueella ja laajennetaan muille alueille.
Kustannuskehitys kääntyy laskuun	Kustannukset €/asukas <ul style="list-style-type: none"> Kustannukset € alle 18 vuotias Kustannukset € asukas raskaat mielenterveys- ja päihdepalvelut Kustannukset € 65 vuotta täyttäneet 	Kustannukset €/asukas laskee	3 063,32 €/asukas (3 012,03 € TP 2014), +1,7 %. Tavoite ei toteutunut.
			932,98 €/alle 18-v. lastensuojelussa ja lasten- ja nuorisopsykiatriassa (842,96 € tammi-joulukuussa 2014), +10,7 %. Tavoite ei toteutunut.
			258,71 €/yli 18-v. mielenterveys- ja päihdepalveluissa (242,38 € tammi-joulukuussa 2014), +6,7 %. Tavoite ei toteutunut.
			3 685 €/yli 65-v. (3 772 € v. 2014) -2,3 %. Tavoite toteutui.
Kehitetään "liikennevalojen" ja elämäntapa- ja elämäntilanteen mukaiset palvelujen kustannusten seurantamittarit	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutus vuoden 2015 aikana	Tavoite toteutui.

Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen:

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2015	Toteuma 31.12.2015
Henkilöstömäärän ja -rakenteen uudelleenarviointi	Henkilöstömäärä	Henkilöstömäärä vähenee vuodesta 2014	3 510 (3 724 31.12.2014). Tavoite toteutui.
	Koulutustaso	Henkilöstörakenteen optimointi	Tavoite toteutui osittain. Henkilöstörakenteen optimointi sisältyy hyvinvointikeskusmallin kehittämiseen ja johtamisjärjestelmän uudistamiseen sekä talouden toimenpideohjelmaan. Kehitystyö jatkuu vuonna 2016.
	Sairauspoissaolot % maksimityöpanoksesta	Sairauspoissaolot vähenee vuodesta 2014	5,2 % (5,3 % tammi-joulukuussa 2014). Tavoite toteutui.

Elinvoima, elinkeinoelämän uudistuminen ja kilpailukyky:

Työvoimasta työttömänä Oulussa oli joulukuussa 2015 17,9 % (joulukuussa 2014 17,9 %). Nuorisotyöttömyys lisääntyi vuoden aikana keskimäärin 10,9 %. Yli vuoden työttömänä olleiden määrä oli vuonna 2015 kuukausittain keskimäärin 5 009 henkilöä (+23,9 % edellisvuodesta). Vuoden 2015 alusta kuntien työmarkkinatuen maksuosuuden piiriin tulivat jo 300 päivää työmarkkinatukea saaneet ja yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden maksuosuus kasvoi 70 prosenttiin. Kaikkien kuntaosuutta saavien osuus kasvoi 54,5 % edellisvuodesta. Vuoden 2015 työmarkkinatuen kuntaosuus oli 21 021 817 € (TP 2014: 11 792 667 €).

Kuntalaisten hyvinvointi:

Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten ja lastensuojelun asiakkaana olevien määrä suhteessa ikäluokkaan on pienentynyt.

Ikäihmisten hyvinvoinnin strateginen päätavoite on, että vuoteen 2020 mennessä 92 % 75 vuotta täyttäneistä asuu kotona itsenäisesti tai riittävien palvelujen turvin (91,1% joulukuussa 2015). Tämän toteutumiseksi terveydenhuollon ja ikäihmisten palvelujen yhteisissä työryhmissä kehitettiin eteenpäin mm. kotona asumista tukevan 24/7 sairaanhoidon ja saattohoidon sekä päivystysaikaisten palvelujen käytön tarvetta vähentäviä toimintamalleja. Myös kotona asumista tukevan kuntoutuksen palveluketjuja kehitettiin eteenpäin.

Sähköisillä palveluilla ja kuntalaisten oman vastuunoton lisäämisellä pyrittiin vastaamaan palveluraken-

teen keventämiseen ja kustannuksiin. Omahoitopalvelua käytti vuoden 2015 aikana 23,6 % oululaisista. Asiakkaille tarjottavien sähköisten ajanvarausaikojen määrää lisättiin huomattavasti erityisesti lastenneuvoloiden osalta sekä ajanvaraus laajennettiin koskemaan sairaanhoitajien lyhyitä vastaanottoja. Omahoitopalvelun visuaalista ilmettä ja käytettävyyttä parannettiin sekä toteutettiin kertakirjautuminen omakanta.fi -palveluun ja Kelan sähköiseen asiointiin.

Ympäristön kestävyys ja yhdyskuntarakenteen eheys:

Kuuden hyvinvointikeskuksen malliin siirtymistä koskevia suunnitelmia tehtiin vuoden 2015 aikana. Pienistä erillisyyksistä luovutaan ja asiakkaat saavat yhdellä käynnillä enemmän ja laadukkaampia palveluja. Saavutettavuuden mahdollistamiseksi joukko- ja palveluliikennettä kehitettiin poikkitoiminnallisesti. Myös logistiikkaa tehostettiin. Sähköisiä palveluja kehitettiin ja etäyhteyksiä otettiin käyttöön. Tilojen käytön tehostamiseksi uusia toimitilaratkaisuja otettiin käyttöön.

Kaupunkitalouden kestävyys ja tasapaino:

Hyvinvointipalveluiden toimintakatteen alijäämä kasvoi edellisvuodesta 3,4 %, 18,1 M€ (vuodesta 2013 vuoteen 2014 2,0 %, 10,6 M€). Alkuperäinen talousarvio (-527,8 M€) olisi edellyttänyt toimintakatteen pienenemistä 6,4 M€ vuoden 2014 tilinpäätöksestä. Jo ensimmäisessä talousarvion kuukausiseurannassa ennustettiin merkittävää menojen ylittymistä ja tulojen alittumista. Hyvinvointipalvelujen viranhaltijajohto valmisteli hyvinvointilautakunnalle toukokuun kokoukseen päätettäväksi toimenpiteet toimintamenojen kasvun hidastamiseksi

ja ylityksen pienentämiseksi sekä tulojen lisäämiseksi. Toimenpiteet kohdistuivat palvelurakenteeseen, -verkkoon, palvelujen kattavuuteen ja palveluketjujen toimivuuteen tavoitteena henkilöstömäärän ja -menojen sekä ostopalvelujen käytön hallinta. Osa toimenpiteistä edellytti lautakunnan erillispäätöksiä kesän ja syksyn aikana. Hyvinvointilautakunta päätti vielä lisätoimenpiteistä syyskuun kokouksessa. Toimenpiteiden vaikuttavuus alkoi toteutua henkilöstömenojen pienemisenä syksyn aikana, mutta ostopalvelujen kasvu ei taittunut. Valtuusto hyväksyi joulukuussa hyvinvointilautakunnan esittämän lisämäärärahan toimintakatteeseen ilman erikoissairaanhoitoa 15,7 M€ ja erikoissairaanhoitoon 6 M€:n lisämäärärahan. Tilinpäätöksessä toimintakate oli -552,2 M€ (Muutettu TA 2015 -549,6) ja poikkesi muutetusta talousarviosta 2,57 M€, 0,5 %. Toimintakate (toimintakate alijäämä) oli 24,4 M€, 4,6 % suurempi kuin alkuperäinen talousarvio. Vuoteen 2014 verrattuna toimintamenot kasvoivat noin 2,9 %, 16,9 M€. Palvelumallin tavoitteiden mukaisen rakennemuutoksen toteuttamista, hyvinvointikeskuksimallin edelleen kehittämistä ja toimeenpanoa sekä lautakunnan vuoden 2015 aikana päättämien toimenpiteiden toteuttamista jatketaan vuonna 2016.

Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen:

Hyvinvointipalveluissa on ollut vuodelle 2015 tavoitteena henkilöstömäärän väheneminen. Henkilöstömäärä vähentyi 212 henkilöllä, -5,7 % vuodesta 2014 (TP 2015 3512 ja v. 2014 3724). Henkilöstötyöpanok-

sen vähenemä näkyy myös siten, että henkilöstömenot vähentyivät edelliseen vuoteen verrattuna n. 0,9 M€. Myös hallintohenkilöstön määrä on edelleen laskenut vuodesta 2014. Lähiesimiestyön johtamisjärjestelmää on valmisteltu ja suunnittelutyö jatkuu alkuvuoden 2016. Johtamisen vastuita valmistellaan edelleen v. 2016 vastaamaan kokonaisuusien johtamista elämänkaaren mukaisesti hyvinvointikeskuksissa ja hyvinvointialueilla. Myös hallinnollisen työn vähentämistä tarkastellaan edelleen osana johtamisjärjestelmän uudistamista ja resurssien siirtämistä asiakastyöhön. Henkilöstöseuranta- ja raportointi ja niiden kehittämistarpeet olivat edelleen keskiössä vuonna 2015. CAF -arviointitoteutettiin henkilöstönäkökulmasta koko hyvinvointipalveluiden tasolla. Arvioinneissa esille nousi tärkeimpänä kehittämistarpeena edelleen kehittää seurantaa ja arviointia kuvaamaan paremmin tavoiteltuja muutoksia. Tavoitteena oli sairauspoissaolojen väheneminen vuoteen 2014 verrattuna. Vuonna 2015 sairauspoissaolot olivat 5,2 % palvelussuhdepäivistä (v. 2014 5,3 %). Sairauspoissaolot vähenivät vuodesta 2014, mutta asetettua tavoitetta (5,1 %) ei saavutettu. Kunta10-tutkimuksen tulokset saatiin maaliskuussa 2015 ja tulosten perusteella hyvinvointipalvelujen yhteisiksi kehittämiskohteiksi määriteltiin työn hallinta, johtaminen ja esimiestuki. Henkilöstö on osallistunut hyvinvointikeskusten suunnittelu- ja valmistelutyöhön sekä vastuualueiden sisällä tapahtuneeseen kehittämistyöhön, mm. hyvinvoinnin integroidun toimintamallin ja teknologisten ratkaisujen kehittämiseen.

Talouden toteuma 1.1. – 31.12.2015

1 000 €	TP 2014 (muokattu)*	TA 2015	TA- muutokset**	TA 2015 + muutokset	TP 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteutuma-% v. 2015
TOIMINTATULOT	57 281	60 272	- 2 555	57 717	56 146	- 1 570	97,3
TOIMINTAMENOT	591 416	588 029	19 320	607 349	608 347	998	100,2
Toimintatulot ilman erikoissairaanhoitoa	57 281	60 272	- 2 555	57 717	56 146	- 1 570	97,3
Toimintamenot ilman erikoissairaanhoitoa	384 552	379 181	13 320	392 501	394 008	1 507	100,4
Toimintakate ilman erikoissairaanhoitoa (N)	- 327 272	- 318 909	- 15 875	- 334 784	- 337 862	3 078	100,9
Erikoissairaanhoito (B)	206 863	208 848	6 000	214 848	214 339	- 509	99,8
TOIMINTAKATE	- 534 135	- 527 757	- 21 875	- 549 632	- 552 201	2 569	100,5

Erikoissairaanhoido 1 000 €	TP 2014 (muokattu)*	TA 2015	TA- muutokset**	TA 2015 + muutokset	TP 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteutuma-% v. 2015
Psykiatrinen	22 897	23 316	2 200	25 516	25 788	272	101,1
Somaattinen	183 967	185 532	3 800	189 332	188 551	- 781	99,6
Yhteensä	206 863	208 848	6 000	214 848	214 339	- 509	99,8

Lakisäätteiset menot 1 000 €	TP 2014 (muokattu)*	TA 2015	TA- muutokset**	TA 2015 + muutokset	TP 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteutuma-% v. 2015
Toimeentulotuki	20 282	21 035	- 900	20 135	19 836	- 299	98,5
Maahanmuuttajien tt-tuki	1 473	1 460		1 460	1 350	- 110	92,5
Vammaisten kuljetuspalvelut	4 838	4 925		4 925	4 951	26	100,5
Muut vammapalveluiden menot	16 002	15 100	900	16 000	15 772	- 228	98,6
Yhteensä	42 594	42 520		42 520	41 909	- 611	98,6

HYVINVOINTILAUTAKUNTA							
YHTEENSÄ 1000 €	TP 2014 (muokattu)*	TA 2015	TA-muutok- set yhteen- sä**	TA 2015 + muutokset	TP 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteutuma-% v. 2015
TOIMINTATULOT							
Myyntitulot	16 386	13 728	1 780	15 508	16 185	676	104,4
Maksutulot	27 007	30 753	- 3 000	27 753	26 699	- 1 055	96,2
Tuet ja avustukset	9 720	12 189	- 1 475	10 714	9 409	- 1 305	87,8
Vuokratulot	2 675	2 710	- 30	2 680	2 764	84	103,1
Muut toimintatulot	1 493	892	170	1 062	1 090	29	102,7
Toimintatulot yhteensä	57 281	60 272	- 2 555	57 717	56 146	- 1 570	97,3
TOIMINTAMENOT							
Henkilöstömenot	157 907	152 878	5 224	158 103	157 813	- 289	99,8
Asiakaspalvelujen ostot (ilman esh)	82 395	81 979	3 900	85 879	87 248	1 370	101,6
Muut palvelujen ostot (ilman esh)	50 730	47 074	2 080	49 154	50 200	1 046	102,1
Erikoissairaanhoido	206 863	208 848	6 000	214 848	214 339	- 509	99,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	11 172	10 156	800	10 956	11 165	209	101,9
Avustukset	57 137	59 605	1 300	60 905	60 893	- 13	100,0
josta palveluseteli	10 161	11 298	2 200	13 498	14 630	1 132	108,4
muut avustukset	46 976	48 307	- 900	47 407	46 263	- 1 144	97,6
Vuokramenot	22 394	22 984	700	23 684	23 508	- 177	99,3
Muut toimintamenot	2 816	4 504	- 684	3 820	3 182	- 639	83,3
Toimintamenot yhteensä	591 416	588 029	19 320	607 349	608 347	998	100,2
Toimintamenot ilman esh	384 552	379 181	13 320	392 501	394 008	1 507	100,4
TOIMINTAKATE ILMAN ESH	- 327 272	- 318 909	- 15 875	- 334 784	- 337 862	3 078	100,9
TOIMINTAKATE	- 534 135	- 527 757	- 21 875	- 549 632	- 552 201	2 569	100,5

*TP 2014 lukuja on muokattu siten, että sairaanhoitopiirille vuoden 2015 alusta siirtynyt toiminta on siirretty erikoissairaanhoidon menoiksi myös vuonna 2014.

**TA-muutokset sisältävät kaupunginvaltuuston hyväksymän lisämäärärahan toimintakatteeseen ilman erikoissairaanhoidoa yhteensä 15,7 M€ (toimintatulojen vähennys -2,8 M€ ja toimintamenojen lisäys 12,9 M€) sekä erikoissairaanhoidon menoihin 6 M€; lisämääräraha yhteensä 21,7 M€. Lisäksi kehittämishankkeiden määrärahat ovat lisääntyneet kh:n päätöksillä; toimintatulot yhteensä 0,245 M€ ja toimintamenot 0,42 M€.

Hyvinvointipalveluissa oli sitovana toimintakate ilman erikoissairaanhoidon ja erikoissairaanhoidon erikseen sitovana.

Toimintamenoissa ennakoitiin ylitysuhkaa koko vuoden ja tulojen ennakoitiin alittuvan. Jo ensimmäisen talousarvioseurannan yhteydessä keväällä ennakoitiin toimintamenoissa kasvua edelliseen vuoteen verrattuna, toimintamenojen huomattavaa ylitystä sekä tulojen alittumista, minkä perusteella viranhaltijajohto valmisti toimenpiteet taloudellisen riskin pienentämiseksi. Menojen kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli erityisesti asiakasostoissa ja erikoissairaanhoidon menoissa. Lisäksi henkilöstömenojen budjetin ennustettiin ylittyvän. Toukokuussa hyvinvointilautakunta päätti toimenpiteistä, joiden yhteisenä taloudellisenä tavoitteena oli, että asukaskohtaiset kustannukset eivät kasva vuodesta 2014. Toimenpiteiden taloudellinen vaikutus oli yhteensä 6,45 M€. Toimenpiteet kohdistuivat erityisesti palvelurakenteen kevenemiseen ja palveluketjuihin tavoitteena henkilöstömenojen ja palvelujen ostojen hallinta ja vähenemä loppuvuoden aikana ja kohdistuen myös vuodelle 2016.

Myös tuloja pyrittiin lisäämään. Osa toimenpiteistä vaati lautakunnan erillistä päätöksentekoa kesän ja syksyn aikana. Kesäkuun seurannan perusteella todettiin, että toimenpiteet eivät ole riittäviä ja hyvinvointilautakunta päätti lisätoimenpiteistä syyskuun lautakunnassa. Toimenpiteiden vaikuttavuus ei näkynyt vielä lokakuussa, joten valtuustolta anottiin yhteensä 21,7 M€:n lisämääräraha. Toimintakatteeseen ilman erikoissairaanhoidon haettiin 15,7 M€:n lisämääräraha, jossa tuloja esitettiin pienennettäväksi 2,8 M€ ja toimintamenoihin esitettiin lisättäväksi 12,9 M€ ja erikoissairaanhoidon menoihin esitettiin 6 M€:n lisämääräraha. Valtuusto hyväksyi lisämäärärahan joulukuussa. Tilinpäätöksessä toimintakate ilman erikoissairaanhoidon ylittyi vielä 3,08 M€; tulot alittuivat 1,57 M€ ja toimintamenot ylittyivät 1,5 M€. Erikoissairaanhoidon menot alittuivat 0,5 M€. Hyvinvointipalvelujen toimintakate (yhteensä) ylittyi 2,57 M€.

Valtuustolta anottu lisämääräraha kohdennettiin erityisesti henkilöstömenoihin ja palvelujen ostoihin ml. palveluseteli. Muutettu talousarvio ylittyi vielä erityisesti ostopalvelumenojen osalta. Henkilöstömenoissa toimenpiteet alkoivat näkyä loppuvuonna. Vuoden 2015 alkuperäisessä henkilöstöbudjetissa oli huomioitu hyvinvointikeskusmallin nopeampi eteneminen ja sen mukaiset henkilöstötavoitteet si-

sältäen henkilöstön poistuman hyödyntämisen hyödyntäen moniammatillista työtä, henkilöstön yhteiskäyttöä ja sähköisten palvelujen lisääntyvää hyödyntämistä. Nämä tavoitteet siirtyivät pääosin tuleville vuosille. Henkilöstön palkallinen työpanos väheni edellisvuodesta 83 työpanosta. Palkkamenot (ilman sivukuluja) kuitenkin vähenivät vain 1,1 M€, 0,9 % edellisvuoteen verrattuna ja henkilöstömenot kokonaisuudessaan 0,9 M€, 0,6 %. Työpanoksen kustannus nousi edellisvuodesta 2,1 %. Vuonna 2014 toteutettiin laajat henkilöstön säästövapaat/lopmatukset, jotka vähensivät henkilöstömenoja noin 2 M€. Vuonna 2015 säästövapaat olivat vapaaehtoisia ja niiden henkilöstömenoja vähentävä vaikutus oli noin 0,7 M€. Työpanoksen kustannusta nosti myös palkankorotukset, sisältäen palkkojen harmonisoinnin sekä erilliskorvausten ja eläkemenojen kasvu. Henkilöstömenoihin anottiin 5 M€:n lisämääräraha, joka alittui noin 0,3 M€.

Asiakaspalvelujen ostot ja palveluseteliostot (palvelusetelien toteutuma avustuksissa) kasvoivat yhteensä 9,3 M€, 10,1 % vuoteen 2014 verrattuna. Asiakaspalvelujen ostojen kasvu ja ylitysuhka oli nähtävissä heti alkuvuodesta. Lisämäärärahasta ostoihin ja palveluseteliin kohdistettiin yhteensä 6,1 M€. Muutettu talousarvio ylittyi vielä 2,5 M€. Palvelusetelien käyttö lisääntyi edelleen huomattavasti, 44 %, 4,5 M€, vuodesta 2014.

Tukipalvelumenoihin asetettiin myös taloudellisia toimenpiteitä ja tukipalvelumenot pysyivät vuoden 2014 tasolla. Sisäisiä tukipalvelumenoja ei kuitenkaan pystytty vähentämään, vaikka oma toiminta hieman supistui. Sairaanhoidollisten tukipalvelujen käyttö väheni hieman, koska laboratoriotuotteiden hinta laski.

Avustukset vähenivät edellisvuoteen verrattuna 0,7 M€, -1,5 %. Toimeentulotuen menot alittuivat alkuperäiseen talousarvioon 1,2 M€, 5,7 %. Toimeentulotukimenot vähenivät edellisvuoteen verrattuna -0,45 M€, -2,2 %. Asumistuen lisäys ja lapsikorotus näkyivät toimeentulotuen menojen alentumisessa.

Omaishoidontuen toteutuma oli tilinpäätöksessä 11,8 M€ (TP 2014 12,4 M€). Yli 65-vuotiaiden osalta menot olivat vuonna 2015 5,8 M€ (TP 2014 6,1 M€) ja alle 65-vuotiaiden osalta 5,9 M€ (TP 2014 6,2 M€). Menot alittuivat alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 1,2 M€.

Aineisiin ja tarvikkeisiin käytettiin rahaa saman verran kuin vuonna 2014. Alkuperäinen talousarvio oli kuitenkin noin 1,0 M€ pienempi kuin tilinpäätöksen toteutuma. Suurin menoerä on hoitotarvikkeet (TP 2015 6,8 M€).

Myös tilavuokrien ennakoitiin koko vuoden ylittävän n. 0,8 M€. Ylitys jäi hieman arvioitua pienemmäksi ollen tilinpäätöksessä 0,5 M€ alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Tilavuokrat kasvoivat n. 1,1 M€ vuodesta 2014. Vaikka toimitilojen määrä väheni, Kontinkankaan käyttöönotto lisäsi tilavuokramenoja.

Tulomäärärahat alittuivat. Sekä asiakasmaksutulot että tuet ja avustukset jäivät huomattavasti alle talousarvion ja alittuivat myös muutetusta talousarviosta. Ikäihmisten laitoshoidon asiakasmaksut ovat pienentyneet laitoshoidon vähenemisen myötä ja palvelusetelin käytön lisääntymisen myötä. Ikäihmisten tehostetun palveluasumisen asiakasmaksuja korotettiin lautakunnan päätöksen mukaisesti elokuusta alkaen (eläkkeensaajan hoitotuki huomioidaan asiakkaan tulona asiakasmaksua määritettäessä). Tämä nosti asiakasmaksujen tulokertymää noin 0,25 M€. Tuissa ja avustuksissa näkyi hanketulojen pieneneminen. Hankkeiden määrä ja vastaavat hanketulot vähenivät edellisvuoteen verrattuna.

Vuoteen 2014 verrattuna toimintamenot kasvoivat yhteensä noin 2,9 %, 16,9 M€ (TP 2013->TP 2014 1,9 %, 10,9 M€). Asetettuun taloudelliseen tavoitteeseen ei päästy, vaikka henkilöstömenojen toteutuma väheni loppuvuonna. Ostopalvelujen käyttöä ei saatu hidastumaan. Toimintamenojen kasvu ilman erikoissairaanhoitoa oli 2,5 %, 9,5 M€ edellisvuoteen verrattuna (TP 2014 0,7 %, 2,6 M€). Erikoissairaanhoitoa menojen kasvu kuitenkin hidastui edellisvuodesta ollen 3,6 % (vuonna 2014 4,2 %, 8,2 M€). Asukaskohtaiset kustannukset nousivat edellisvuodesta 1,7 %, 51 euroa/asukas (edellisvuonna 0,63 %, TP 2015 3063,32 euroa ja TP 2014 3012,03 euroa). Tulot vähenivät -2,0 %, 1,1 M€ edellisvuodesta. Hyvinvointipalveluiden toimintakatteen alijäämä kasvoi edellisvuodesta 3,4 %, 18,1 M€ (vuodesta 2013 vuoteen 2014 2,0 %, 10,6 M€).

Palvelumalliin on sisällynyt tavoite erikoissairaanhoitoa toimenpideohjelmasta, jolle on asetettu taloudelliset tavoitteet. Erikoissairaanhoitoa menokasvu on hidastunut vuosina 2014 ja 2015. Ennen vuotta 2014 kasvu oli keskimäärin 5,5 % vuosittain. Erikoissairaanhoitoa menot ylittivät alkuperäisestä

talousarviosta 5,5 M€ 2,6 %. Muutettuun talousarvioon menot alittuivat 0,5 M€.

Hyvinvointipalveluissa on taloudellisena tavoitteena kustannuskehityksen kääntäminen laskuun. Toiminnan taloudellisuutta on mitattu kustannukset/asukas -mittarilla. Jos verrataan asukaskohtaisia kustannuksia vuosina 2014 ja 2015, on kustannukset euroa/asukas kasvanut vuodesta 2014 1,7 % (TP 2015 3063,32 euroa ja TP 2014 3012,03 euroa). Vuodesta 2013 vuoteen 2014 asukaskohtaiset kustannukset kasvoivat 0,63 %.

Lasten ja nuorten raskaimpien palvelujen osalta taloudellisena tavoitteena oli, että kustannukset (€/alle 18-vuotias) eivät kasva. Tilinpäätöksessä 2015 lasten- ja nuorten palveluketjun raskaimmat kustannukset eli lastensuojelun ja lasten- ja nuorisopsykiatrian kustannukset olivat 932,98 €/alle 18-vuotias (TP 2014 842,96 €, kasvua 10,7 % edellisvuoteen verrattuna. PPSHP:n lasten- ja nuorisopsykiatrian menot sisältyvät vuosien 2014 ja 2015 toteutumaan. Lastensuojelun kokonaismenot (ilman psykiatrian menoja) kasvoivat 1,33 M€, 4,8 % verrattuna vuoteen 2014. Lasten- ja nuorisopsykiatrisen erikoissairaanhoitoa kustannusten kasvu oli 1,9 M€, 33,7 %. Hoitopäivät kasvoivat 26,9 %. Kasvu kohdistui enemmän nuorisopsykiatriaan.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kokonaiskustannukset yli 18-vuotiasta asukasta kohti kasvoivat edellisvuodesta 6,7 %: TP 2015 258,71 € (TP 2014 242,38 €). Kasvu kohdentui erityisesti mielenterveysasumispalveluihin, jossa asiakasmäärä on kasvanut sekä psykiatriseen erikoissairaanhoitoon.

Viime vuosina on yhteistyössä sairaanhoitopiirin kanssa avattu myös sairaanhoitopiiriin toteutuneita menoja palveluittain ja tulosalueittain sekä laskutuksen suhdetta niihin. Vuodelle 2015 sairaanhoitopiiri muutti psykiatrian hinnoittelua laskemalla aikuispsykiatrian palveluiden hintoja Oulun kaupungin vaatimusten mukaisesti. Toisaalta lasten- ja nuorisopsykiatrian hinnat nousivat.

Ikäihmisten hyvinvoinnin vastualueen taloudellisena tavoitteena oli, että toimintamenot 65 vuotta täyttäneitä asukasta kohden laskevat -3,9 % eli 146 €/asukas vuoden 2014 tilinpäätökseen verrattuna. Menot laskivat vuoteen 2014 verrattuna -2,3 % (87 €/65 vuotta täyttänyt). Tavoitteesta jäätettiin 1,6 % eli 59 €/65 vuotta täyttänyt.

Hyvinvointipalvelujen talousarviossa oli huomioitu palveluverkko- ja –mallisuunnitelmiin sisällytetyjä toimenpiteitä. Palvelurakenteen keveneminen eteni edelleen tavoitteen suuntaan. Ikäihmisten palveluissa palvelurakennemuutos ja monituottajuuden hyödyntäminen laski asukaskohtaisia kustannuksia. Hyvinvointikeskustoimintamalliin liittyvät henkilöstömenojen, tukipalvelumenojen ja tilavuokrien vähenemiset jäivät täysimääräisesti toteutumatta hyvinvointikeskusmallin käyttöönoton siirtyessä osittain myöhemmäksi.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

Hyvinvointipalveluissa on ollut vuodelle 2015 tavoitteena henkilöstömäärän väheneminen. Koko hyvinvointipalvelujen henkilöstömäärä oli joulukuussa (31.12.) 2014 yhteensä 3 724 ja vastaavana aikana vuonna 2015 yhteensä 3 512. Henkilöstömäärä on vähentynyt 212 henkilöllä eli -5,7%, joten tavoite on saavutettu. Henkilöstötyöpanoksen vähenemä näkyy myös siten, että henkilöstömenot ovat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna n. 0,9 M€.

	Vakinaiset*) 31.12.	Tilapäiset*) 31.12.	Työllistetyt*) 31.12	Henkilöstö- määrä yht. pl. työllistetyt *) 31.12	HTV **) kumulat. 1-12 kk	Palkallinen työpanos, ***) kumulat. 1-12 kk	Henkilöstö- kulut kumulat. 1-12 kk, €
2014	2 799	1 045	60	3 724	2 568	3 101	156 478 586
2015	2 717	928	28	3 512	2 497	3 018	155 561 767
Muutos	-82	-117	-32	-212	-71	-83	916 819

*) Henkilöstömäärä yhteensä tarkoittaa kuukauden viim. päivän henkilöstömäärää, jossa on mukana kaikki palvelussuhteet. Esim. jos henkilö on hyvinvointipalveluissa vakinaisena ja virkavapaalla tekee toista tehtävää, hän sisältyy sekä vakinaisten että sijaisten määrään, mutta yhteissummassa on mukana vain kerran. Siksi todellinen henkilöstömäärä (henkilötunnusten mukainen) voi olla pienempi kuin taulukossa oleva henkilöstömäärä.

**) HTV sisältää tosiasiallisesti työpaikalla olevan työpanoksen. Luvusta on poistettu kaikki järjestelmään tallennetut poissaolot.

***) Palkallinen työpanos sisältää kaikki palvelussuhteet, joille on maksettu palkkaa. Luku on verrannollinen henkilöstömenojen muutokseen.

Vuoden 2015 aikana tehtiin henkilöstösiirtoja PPSHP:lle 12 ja Oulun Palvelusäätiolle 18 henkilöä. Siirtojen vaikutuksesta hyvinvointipalvelujen henkilöstömäärä vähentyi 30 henkilöllä. Henkilöstösiirtojen lisäksi henkilöstömäärään on ollut vaikuttamassa henkilöstön poistuma. Vuoden 2015 aikana henkilöstön poistuma oli 174, josta irtisanoutumisia oli 61 (v. 2014 74), vanhuuseläkkeelle siirtyi 65 (72) ja työkyvyttömyyseläkkeelle 18 (16) henkilöä.

Täyttölupahakemusten yhteydessä on kriittisesti arvioitu myönnetäänkö tehtävään täyttölupa vai voidaanko esim. tehtävien uudelleenjärjestelyjen kautta tehtävä jättää täyttämättä.

Hallinto henkilöstön määrä on edelleen laskenut vuodesta 2014. Vuonna 2015 vakinaisessa palvelussuhteessa oli 116 (v. 2014 yht. 131) henkilöä ja tilapäisiä 29 (25) (kokonaisuutos -7,1 %). Hallinto henkilöstöllä tässä tarkoitetaan henkilöitä, jotka eivät anna suoraan palveluja kuntalaisasiakkaille.

Vapaaehtoisina palkattomina säästövapaina käytettiin 5 228 päivää (13 572 päivää v. 2014). Hyvinvointipalvelujen laskennallinen säästö toteutuneista vapaista on n. 0,7 M€ (2,0 M€ v. 2014).

Vakinaista henkilöstötyöpanosta kohti poissaoloja toteutui vuonna 2015 yhteensä 125 pv/hlö/vuosi (vuonna 2014 yhteensä 124 pv). Henkilöstön kokonaispoissaolomäärä henkilöä kohden nousi hieman vuodesta 2014 ja myös tilapäisen henkilöstötyöpanoksen suhteellinen osuus vakinaisesta henkilöstötyöpanoksesta nousi jonkin verran ollen vuonna 2015 38,8 % (v. 2014 38,0 %).

Henkilöstön täydennyskoulutuskoulutuspäivät toteutuivat keskimäärin 2,58 pv/työntekijä (2,64 pv v. 2014). Koulutuspäiviä toteutui v. 2015 yhteensä 7 787 (8 867).

Hyvinvointipalveluissa (pl. työllistetyt) sairauspoissaoloja vuonna 2015 oli yhteensä 62 853 päivää ja vuonna 2014 67 101 (-4 248 pv). Eri pituisilla sai-

rauspoissaolojaksoilla oli vuonna 2015 vähemmän henkilöitä (-172 hlöä) kuin vuonna 2014. Sairauspoissaolojen osalta tavoitteena oli 5,1 % palvelusuhdepäivistä. Vuonna 2015 sairauspoissaolot olivat 5,2 % (v. 2014 5,3 %). Sairauspoissaolot vähenivät vuodesta 2014, mutta asetettua tavoitetta ei saavutettu. Tapaturmien osalta vuoden 2015 käyttösuunnitelmassa asetettiin tavoitteeksi -10 % vuodesta 2014. Vuonna 2014 tapaturmia sattui yhteensä 417 kappaletta ja 2015 vuonna 373. Tapaturmat vähenivät 10,6 %. Korvaavan työn tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja. Korvaavassa työssä oli yhteensä 546 jaksoa ja toteutuneita päiviä yhteensä 1 887 (v. 2014 yht. 36 ja 123).

Terveydellisistä syistä uudelleensijoitustoiminnassa oli vuonna 2015 yhteensä 66 henkilöä (v. 2014 57). Uudelleensijoitusratkaisuja toteutui vuonna 2015 yhteensä 37 henkilön kohdalla (v. 2014 yht. 36).

Työhyvinvointia mitataan kahden vuoden välein Kunta10-tutkimuksella. Vuoden 2014 syksyn tutkimuksessa tarkasteltiin edellisen kyselyn pohjalta valmisteltujen kehittämistoimenpiteiden vaikutusta ja tulokset saatiin maaliskuussa 2015. Tulosten perusteella määriteltiin hyvinvointipalvelujen yhteisiksi kehittämiskohteiksi työn hallinta, johtaminen ja esimiestuki. Lisäksi vastuualueilla on määritelty kehittämistoimenpiteet.

Kehittäminen

Vuonna 2015 hyvinvointipalveluiden keskeisiä kehittämistavoitteita ovat olleet palvelurakenteen uudistaminen ja uudet palvelumallit. Hyvinvointikeskus- ja hyvinvointipisteiden toimintamallien konkretisointi ja vaikuttavien palvelukonseptien kehittäminen ovat olleet keskeisintä hyvinvointipalveluiden kehittämistoimintaa.

Elämänkaarimallin mukaisen asiakaslähtöisen palvelujen kehittämisen painopisteet ovat täsmentyneet hyvinvointikertomuksessa esiin nousseiden tarpeiden mukaisesti. Poikkitoiminnallisesti valmistellun lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä on toteutettu vuoden 2015 aikana, mm. lapset puheeksi –menetelmän käyttöönotto ja hyvinvointikoulun yhteisvalmistelu.

Työkäisten hyvinvointiaktiivisuutta on lisätty kannustamalla heitä käyttämään erilaisia koulutus-, lii-

kunta- ja kulttuuripalveluita sekä kolmannen sektorin palveluita hyvinvointinsa tueksi. Paljon palveluita tarvitsevien asiakasryhmien palvelujen koordinaatiota on kehitetty, mm. vastuuvoitajamallin ja yhteisen hoito- ja palvelusuunnitelman avulla. Oulun kaupunki on mukana hyvinvoinnin integroidun toimintamallin kuntakokeilussa, jossa etsitään valtakunnallisesti uudenlaisia toimintamalleja ja kartoitetaan tarvetta lakimuutokselle erityisesti asiakastiedon integraation näkökulmasta. Poikkitoiminnallisessa työssä on huomioitu erityisesti kuntoutuksen ja työllistämisen rajapinnoilla olevat asiakasryhmät, mm. kuntouttavan työtoiminnan toteutuksessa ja järjestämisessä. Erityisasumisen kehittämistä mm. ARA-lausuntoihin ja tonttiluovutuksiin liittyvissä asioissa jatkettiin. Hyvinvointipalveluiden, työllisyyspalveluiden ja yhteisötoiminnan kesken on toteutettu mm. hyvinvointiluotsitoimintaa, jossa on yhteistyössä opiposipimuksen avulla koulutettu lähihoitajia.

Ikääntymisen haasteisiin vastaamisen tueksi on laadittu vanhuspalvelulain mukainen suunnitelma. Ikäihmisten hyvinvointiaktiivisuutta on tuettu tarjoamalla liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksia sekä yhteisöllisiä tiloja ja toimintoja. Palvelualueiden poikkitoiminnallista yhteistyötä toteutettiin liikunta- ja kulttuuripalvelujen kanssa yhteistyönä muun muassa liikuntaneuvonnan ja alueellisten liikuntaryhmien muodossa sekä tarjoamalla kulttuuripalveluita ikäihmisille palvelutaloissa. Lisäksi valmisteltiin Oulun Serviisin kanssa ikäihmisille mahdollisuutta ruokailla kaupungin eri toimipisteissä. Ikäihmisille valmistui sähköinen palvelutarjotin palvelualueiden yhteistyönä ja valmistelua myös alueellisten palvelutarjottimien muodostamiseksi jatkettiin. Kulttuurikummitoiminta on käynnistynyt vuonna 2015 ja esimerkiksi musiikki- ja teatteriesityksiä on vietty ikäihmisten asumispalveluihin, samoin erilaisia työpajoja. Ikäihmisten osallisuusaktiivisuutta opistojen tarjontaan vahvistetaan valmistelemalla ikäihmisille oma kokonaisuus opistotarjontaan. Vanhusneuvoston aktivointia ikäihmisten edunvalvojana vahvistettiin erilaisissa tilaisuuksissa.

Sähköisten palvelujen käyttö on lisääntynyt tavoitteiden suuntaisesti. Sähköisiä ajanvarauksia on laajennettu sairaanhoitajan vastaanotolle nk. lyhyisiin toimenpiteisiin. Sähköisen laboratorioajanvarauksen osalta on tehty toimittajamuutos, jolla on parannettu ajanvarausjärjestelmän käytettävyyttä, mikä on lisännyt käyttäjämääriä ja vähentänyt muiden kontaktien tarvetta.

Kiimingin hyvinvointikeskuksen alueella toteutettiin pilotti, jossa kokeiltiin etäyhteyksratkaisuja lääkäripalveluissa. Pilottiin kuului videoyhteys, valokuvien siirtäminen sekä digitaalisten tutkimusvälineiden käyttö hoitajan vastaanotolla Yli-Iissä ja Ylikiimingissä. Pilotin kokemuksia voidaan hyödyntää mm. mahdollisessa digitaalisten tutkimusvälineiden hankinnassa.

Teknologian hyödyntämisessä osana kotihoidon kehittämistä on vuoden 2015 aikana pilotoitu etähoivajärjestelmää sekä asiakasta muistuttavaa lääkehoidon ratkaisua. Avaimettoman kotihoidon palvelun käyttöä on jatkettu vuoden 2015 aikana.

Tietojohdamisen kokonaissuunnitelma sekä tavoite- ja mittarihierarkiaa mittaristoineen valmisteltiin tukemaan muutuvaan toimintaympäristöä. Elämänkaarren mukaisten palvelukokonaisuuksien kustannuksia on määritelty ja tarkasteltu yhteistyössä sivistys- ja kulttuuripalveluiden kanssa.

Laatu- ja toimintajärjestelmä on päivitetty vastamaan organisaation nykytilaa. CAF -arvioinnit toteutettiin henkilöstönäkökulmasta koko hyvinvointipalveluiden tasolla. Asiakas- ja henkilöstöpalautetta on kerätty järjestelmällisesti. Laatu- ja toimintajärjestelmää on dokumentoitu sähköiseen IMS -toimintajärjestelmään. Lainsäädännön vaatimia potilasturvallisuus-, omavalvonta-, laadunhallinta ja riskienhallintasuunnitelmia on laadittu yhteiseen toimintakäsikirjaan.

Kuntalaisia ja koulutettuja kokemusasiantuntijoita on osallistunut palvelujen ja toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen. Osana vuosittaista hyvinvointikertomustyötä järjestöt, muut sidosryhmät ja asiakkaat ovat tuottaneet kokemustietoa arjen hyvinvoinnistaan pohjaksi suunnittelutyölle. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia on hyödynnetty palveluiden kehittämisessä.

Ulkoisen rahoituksen tuella vuonna 2015 toteutetut kehittämishankkeet:

Toimintavuoden aikana ulkoisella kehittämisrahoituksella toteutettuja hankkeita oli käynnissä yhdeksän. Hankkeilla tuettiin hyvinvointipalveluiden keskeisiä kehittämistavoitteita koskien palvelurakenteen uudistamista ja uusia palvelumalleja. Erityisenä painopisteenä oli kuntalaisten kotona pärjäämisen tukeminen sekä kuntalaisten omaehtoisen hyvinvoinnin ja omahoidon edistäminen.

Kaste-ohjelman **Avaus-hanke** on ollut yksi hyvinvointipalveluiden strategisesti tärkeimmistä kehittämishankkeista. Hanke päättyi 30.10.2015. Hankkeen konkreettisena tuloksena syntyi ikäihmisille ennalta ehkäisevää tukea ja apua tarjoava sähköinen hyvinvoinnin tarjotin (Plus 65) sekä kuntalaisten että ammattilaisten käyttöön.

PSOP - Palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmän kehittämishanke oli THL:n SAdE-ohjelmaan kuuluva hanke, jossa toteutettiin useiden kaupunkien ja muiden kumppanien yhteistyönä järjestelmä palvelusetelin ja ostopalveluiden hallinnointiin. PSOP- hankkeessa toteutettiin tietojärjestelmä palveluntuottajaksi hakeutumiseen, palvelusetelien ja ostopalvelutilausten luomiseen, palvelujen käyttämiseen ja annetuista palveluista tehtävään tilitykseen yksityisille palveluntuottajille. Järjestelmä tukee myös palvelujärjestelmän laadun seurantaa. Hanke ulkoisena rahoitushankkeena päättyi vuonna 2015 ja käyttöönottoa jatketaan sisäisenä kehittämishankkeena vuonna 2016.

Silver Oulu on osa kansanvälistä Silver-hanketta, jonka päätavoitteena on luoda uusia teknologiaa hyödyntäviä ratkaisuja ikääntyvien kotona asumisen tueksi. Hankkeessa käytetään hankintamenettelyitä, joiden avulla on tavoitteena saada markkinoille käyttäjäystävällisiä ratkaisuja ja tuotteita yhteistyössä yritysten kanssa kehittäen. Vuonna 2015 muutosvalmennettiin Yli-Iin sekä Kontinkankaan kotihoidon yksiköitä uuden teknologian käyttöönottoon. Robottiikan ratkaisuja testattiin laboratorioympäristössä Tanskassa. Viimeiseen eli esikaupallisen hankinnan kolmanteen vaiheeseen pääsi yksi yritys, jonka robotiikan ratkaisun keväällä 2016 tapahtuvaa testausta toteutetaan myös Oulussa aidossa käyttöympäristössä.

Sotelabs-hankkeessa kehitetään terveysteknologian ja hyvinvointipalvelujen innovointi-, testaus-, ja kehitysympäristö, joka tarjoaa yrityksille todennukaisen ympäristön tuotekehityksen eri vaiheisiin. Lisäksi se mahdollistaa sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten työssä syntyneiden ideoiden käytäntöön viemisen. Vuonna 2015 laadittiin toimintamallit kolmen toimijan (OYS, OAMK ja OUKA) kesken yritys yhteistyöhön. Lopputuote OuluHealth Labs lanseerattiin sekä määriteltiin OuluHealth Labsin palveluvalikoima. Yritysten kanssa on aloitettu konkreettinen kehitysyhteistyö.

CONNECT-hankkeessa kehitetään yhdeksän vaiheinen malli hyvinvointiteknologian käyttöönottoon. Hankkeessa määritellään pohjoismaisessa yhteistyössä käyttöönoton mallia, jota kaikki pohjoismaiset kunnat voivat soveltaa suunnitellessaan hyvinvointiteknologian hyödyntämistä hyvinvointipalveluissa.

Korvat?-hankkeen (13.1.2014 – 31.5.2015) rahoittajina toimivat Sitra ja Oulun kaupunki. Hankkeessa selvitettiin kotikäyttöisen korvatulehdusmittarin ohjatun käytön vaikutuksia terveystalouden käyttöön ja hoidon laatuun. Mittareita jaettiin lapsiperheille Kiimingin ja Kaakkurin alueella ja mittausten piirissä oli noin 500 lasta. Kotikäyttöisen korvamittarin käyttäminen oli vanhempien mukaan tavallisesti helppoa ja turvallista ja vähensi yhteydenottotarvetta terveystalouteen etenkin yli 3-vuotiaiden lasten kohdalla. Mittausten antama tieto auttaa perhettä sekä lapsen oireillessa että korvatulehduksen parantamisen seurannassa. Mittaustulosten luotettavuus ja toistettavuus on edellytys mittarin hyödyllisyydelle. Pitkäaikaisseurannassa seurataan edelleen hankkeen päätyttyäkin lasten terveystilannetta ja kuulon kehitystä.

Oulun kaupunki on ollut sitoutunut suurille kaupungille tarkoitettuun ” **Valtion pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishajonnan (PAAVO) II**”

7.1.6 *Sivistys- ja kulttuurilautakunta*

Toimialan olennaiset tapahtumat

Sivistys- ja kulttuuripalvelut lienevät julkisen talouden ja kansallisten muutosten osalta suurimmassa murroksessa vuosikymmeniin. Toimintaympäristön keskeisiä muutostekijöitä ovat heikkenevän kuntatalouden ja elinkeinoelämän negatiivisen talouskehityksen ohella olleet useat toimialaa koskevat lainsäädännön uudistukset, maahanmuutto, korkea nuorisotyöttömyys ja palvelutarpeen jatkuva kasvu. Tässä toimintaympäristössä sivistys- ja kulttuuripalvelut tuleekin tunnistaa peruspalveluiksi, joihin resursoimalla voidaan parhaiten lisätä kaupungin elinvoimaisuutta ja vetovoimaa, erityisesti perheiden hyvinvoinnin kautta.

Talouden haasteista huolimatta sivistys- ja kulttuuripalvelut saavuttivat hyvin sille asetetut toiminnalliset tavoitteet. Kuluneen vuoden aikana on haettu

kaudelle vuosille 2012–2015. Ohjelmaa ovat toteuttaneet kumppanuudessa hyvinvointipalvelut ja yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut verkostojensa tuella. PAAVO II - hankekauden aikana Oulun pitkäaikaisasunnottomuus saatiin puolittumaan. Kenttä-Paavo – osahankkeeseen osallistui vuosien 2012–2015 aikana yhteensä 148 asiakasta. Asunnottomana hankkeeseen tulleista 125 asiakasta 74,4 % sai hankkeen avulla oman asunnon. Asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi Oulun kaupunki osallistui ohjelma-aikana Nuorisotasuntoliitto ry:n (NAL) koordinoimaan monialaiseen Nuorten asunnottomuuden ennaltaehkäisyhankkeeseen. Hankkeen aikana yhteistyötä kehitettiin nuorisotoimen, sosiaalipalveluiden, vuokranantajien sekä 3. sektorin toimijoiden kesken. Rikostaustaisten asumisen tuen lisäämiseksi ja asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi Oulu osallistui Rikosseuraamuslaitoksen valtakunnalliseen hankkeeseen, jonka aikana käytiin läpi toimenpiteitä rikostaustaisten asumiseen liittyvissä tilanteissa yhteistyössä rikosseuraamuslaitoksen sosiaalipalveluiden ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Kansallisen omahoito ja digitaaliset arvopalvelut – hankkeen rahoitushakua valmisteltiin yhteistyössä muiden hankekonsortion jäsenten kanssa toimintavuoden aikana. Hankkeen rahoitus varmistui vuoden 2015 lopussa ja hanke pääsee alkamaan vuoden 2016 alusta.

palveluiden vaikuttavuutta aiempaakin tiiviimmällä poikkitoiminnallisella yhteistyöllä ja uusien toimintatapojen käyttöönotolla. Palveluiden painopistettä on siirretty korjaavista ennaltaehkäiseviin palveluihin sekä aktivoivien ja omatoimipalveluiden tarjontaa on lisätty kaikissa ikäryhmissä. Esimerkkeinä voidaan mainita ”Lapset puheeksi”-menetelmän käyttöönotto, hyvinvointikoulun toimintamallit, omatoimikirjastot, Valoa Oulu -tapahtuma ja monitoimitalojen pilottikokeilut. Alueellisessa toiminnassa on valmisteltu yhdessä hyvinvointipalveluiden kanssa menestyksellisesti useita monialaisia palvelukonsepteja. Tietojohtamisen, osallisuuden ja koulutusviennin osalta on tehty mittavaa valmistelutyötä. Kansainvälisten verkostojen ja kumppanuuksien hyödyntäminen oli suunnitelmallista.

Oulun kaupungissa päätettiin ottaa käyttöön Unicefin lapsiystävällinen kunta -toimintamalli. Lisäksi vuoden aikana tehtiin koko toimialaa koskevaa palveluverkotyötä ja valmisteltiin rakenne vuoden 2017 alusta käyttöön otettavalle uudelle johtamisjärjestelmälle, missä alueellista johtamista vahvistetaan entisestään.

Uuden varhaiskasvatuslain 1. osa tuli voimaan elokuun 2015 alussa. Laki sitoo varhaiskasvatuksen entistä selkeämmin osaksi kasvatus- ja koulutusjärjestelmää. Oulun kaupungissa 0-6-vuotiaiden lasten kokonaismäärä väheni vuoden 2015 aikana 310 lasta. Palveluita käyttävien lasten peittävyys nousi 2,5 % ollen joulukuussa 69,3 % (joulukuu 2014: 66,8 %). Palveluita käyttävien lasten määrät eri palvelumuodoissa muuttuivat seuraavanlaisesti. Yksityisiin palveluihin tuli lapsia lisää 310 lasta ja kunnallisten päiväkotien ja perhepäivähoidon lapsimäärät vähenivät 433 lapsella. Avoimen toiminnan lapsimäärät pysyivät samoina. Kotihoidossa olevien lasten määrä väheni 171 lapsella. Yksityisen hoidon prosenttiosuus vuoden 2015 aikana kasvoi 6,5 prosenttiyksikköä, ollen joulukuussa 37,2 % (joulukuu 2014: 30,7 %). Talousarvio vuodelle 2015 laadittiin oletuksella että myös varhaiskasvatuslain muutokset, subjektiivisen oikeuden rajaus ja uudet henkilöstömitoitukset, tulevat voimaan jo vuoden 2015 puolella. Näin ei kuitenkaan käynyt ja tästä johtuen myöskään näille toimenpiteille esitetyt säästöt eivät toteutuneet.

Perusopetuksen oppilasmäärä kasvoi edellisen vuoden tilastointipäivään (20.9.) verrattuna 406 oppilaalla. Nuorisotilojen kävijämäärät nousivat. Nuorisotiloilla kävi 9910 eri lasta ja nuorta. Byströmin nuorten palveluissa asiakasmäärät jatkoivat kasvamistaan vuonna 2015. Asiakaskontakteja vuonna 2014 oli 18 853 ja vuonna 2015 21 900. Oulun perusopetuksen opetussuunnitelmatyö (OOPS) jatkui. Uudet oppimistavoitteet edellyttävät muutoksia oppilaiden, opettajien ja perheiden keskinäisten suhteiden rakentamisessa ja samalla oppimisen arvioinnissa. Nuorisotyön perussuunnitelman (NUPS) laatiminen jatkui yhteistyössä mukana olevien hankekuntien kanssa. Nuorisopalvelut liittyi valtakunnalliseen koulunuorisotyötä kehittävään verkostoon. Byströmin nuortenpalvelut on aktiivisesti mukana valtakunnallisen nuorten Ohjaamo-toiminnan kehittämässä. Perusopetuksen kehittämishankkeiden pääteemoja vuonna 2015 olivat uudet pedagogiset toimintamallit, digitaalisuus, oppilaiden oppimisen, kouluviihtyvyyden ja motivaation tukeminen sekä opettajien osaamisen kehittyminen, työssä jaksaminen ja johtamisen käytänteet.

Perusopetusikäisten maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden vuoksi valmistavan opetuksen ryhmien määrä lisääntyi syyslukukauden aikana yhdeksästä opetusryhmästä seitsemääntoista. Ryhmät sijoittuivat kouluille eri puolilla kaupunkia.

Lukion opetussuunnitelmien perusteet julkaistiin kuluksen vuoden syksyllä. Oulun kaupungissa uudet suunnitelmat otetaan käyttöön aikataulun mukaisesti 1.8.2016. Valmistautumista sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin tehostettiin. Kuluksen vuoden lokakuussa toteutettiin valtakunnallinen testikoe, jossa järjestelyjen toimivuutta kokeiltiin. Oulun aikuislukio on vastannut toimintaympäristön ulkoisiin muutoksiin. Lukiokoulutuksen valmiutta parantavaa lukiostarttitoimintaa on kehitetty. Myös loppusyksystä nopeasti kohonnut maahanmuuttajien määrä on lisännyt tarvetta aikuisten maahanmuuttajien valmistamiseen opetukseen.

Liikuntapalveluiden toimintalinjaukset ovat toteutuneet vuonna 2015 asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Liikuntapalvelujen investointeja toteutettiin hyväksytyyn työohjelman mukaisesti ja liikuntapaikkojen suunnittelua on jatkettu mm. Jäälin urheilualueen ja Hollihaan puiston osalta. Liikunnan ohjauspalvelut tarjosi eri-ikäisille kuntalaisille suunnattuja monipuolisia liikuntapalveluja. Sähköiseen kulunvalvontaan ja tilavarauksiin liittyvää asiointia ja kehittelytyötä on liikuntapalveluissa jatkettu edelleen. Esimerkiksi Oulun uimahallissa otettiin käyttöön sähköinen kulunvalvonta.

Kulttuuripalvelut tuotettiin asiakaslähtöisesti ja kiinnostavasti, joka näkyy kauttaaltaan palvelujen korkeana käyttömäärinä. Kulttuurin yksitoista kumppaniyhdistystä täydensivät mielenkiintoista ja ajankohtaista kulttuurikaupungin tarjontaa erinomaisella tavalla. Kirjastopalveluissa otettiin merkittäviä askelia omaisuuden edistämässä ja siten pystyttiin jopa lisäämään palveluaikoja. Kiimingissä avattiin Galleria Oskari Jauhiainen, joka edustaa sikumaista toimintatapaa parhaimmillaan. Lasten kulttuurin vuosikymmenien kehittämistyö vei Oulun perustajajäseneksi Lastenkulttuurikeskusten liittoon. Luuppi onnistui kehittämään palveluiden kiinnostavuutta ja erityisesti Turkansaaren ulkomuseo veti erinomaisesti kävijöitä. Oulu Sinfonia onnistui erityisen hyvin yleistyössään, sillä vuoden aikana oli loppuunmyytyjä tai lähes loppuunmyytyjä konsertteja peräti 16.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Oulun strateginen ohjausjärjestelmä perustuu yhteen kaupunkistrategiaan, jonka avulla valtuusto ohjaa koko konsernin toimintaa. Tämän strategian toteuttamisessa sivistys- ja kulttuuripalveluiden keskeisenä tehtävänä on:

- Tarjota elämänsä alkuvaiheessa oleville eväät itsenäiseen elämään ja luoda suvaitsevaisuuteen perustuva näkemys ihmisestä yhteisen maapallomme asukkaana.
- Antaa kaikille ihmisille helposti saavutettavalla ja innostavalla tavalla mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä yksilöllisesti että yhteisöllisesti.
- Edistää kaupungin kaikkien osien sykettä ja riemua mahdollistamalla tapahtumia ja yhteisiä tilaisuuksia.
- Vahvistaa nuorten kasvua ja heidän ympäristönsä sosiaalista eheyttä.

Kaupunkistrategiaa toteuttavissa toimenpideohjelmissa on linjattu keskeiset sisällöt kaupunkistrategian konkretisoimiseksi. Palveluiden järjestämis-

ohjelma ja kaupunkikulttuurin toimenpideohjelma määrittelevät strategisista linjauksista keskeisimmin kuntalaisen hyvinvoinnin toimenpiteet. Kaupunkistrategiaa toteutettiin tilikaudella sivistys- ja kulttuuripalveluiden talousarviossa 2015 määritellyllä tavalla ja jalkautettiin konkreettisiksi toimenpiteiksi lautakunnan käyttösuunnitelman ja alueellisten kehittämissuunnitelmien kautta.

Kaupunkistrategian painopistevalinnoista sivistys- ja kulttuuripalveluiden tehtäviksi nähdään erityisesti ”lapset ja nuoret ovat tulevaisuuden tekijöitä”, ”monimuotoinen kaupunkikulttuuri vahvistaa yhteisöllisyyttä” ja ”asukkaat osallistuvat, liikkuvat ja edistävät kestävää elämäntapaa”. Sivistys- ja kulttuuripalveluiden keskeiset kaupunkistrategiaa tukevat tavoitteet kaupunkistrategian eri osa-alueille indikaattoreineen on esitetty seuraavassa taulukossa.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet ja indikaattorit

Seuraavissa taulukoissa on sivistys- ja kulttuuripalveluiden kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet ja indikaattorit.

Elinvoima, elinkeinoelämän uudistuminen ja kilpailukyky

Linjaus	Tavoite 2015	Indikaattori ja tavoitetila 2015	Toteuma 2015
Kaupunki edistää uusien työpaikkojen syntymistä	Nuorisotakuun toteutuminen	Toisen asteen oppilaitoksissa aloittaneet: 100 % Toisen asteen opinnot keskeyttäneet / negatiiviset keskeyttäjät: <3 % Edellisenä keväänä päättötodistuksen saaneet: 100 % Alle 25-vuotiaiden osuus Oulun työttömistä: < 17 % Alle 20-vuotiaiden osuus Oulun työttömistä: < 2 %	Toisen asteen oppilaitoksissa aloittaneet: 99,7 % Toisen asteen opinnot keskeyttäneet / negatiiviset keskeyttäjät lukioissa 2,8 % (lv. 2014-15) Edellisenä keväänä päättötodistuksen saaneet: 99,6 % Alle 25-vuotiaiden osuus Oulun työttömistä: 18,87 % Alle 20-vuotiaiden osuus Oulun työttömistä 3,96 %
Oulu on Suomen paras kaupunki opiskella		Korkeakoulujen hakijamäärä / aloituspaikka: 4,7 hakijaa	Keskiarvo 4,5 hakijaa/aloituspaiikka

Kuntalaisten hyvinvointi

Linjaus	Tavoite 2015	Indikaattori	Toteuma 2015
Vaikuttavat ja tehokkaat palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Hyvä ennalta ehkäisevä työ ja varhainen tuki	Lasten ja nuorten raskaimpien palveluiden kustannukset / alle 18-vuotias; lastenpsykiatrinen laitoshoido, lastensuojelulaitokset, perhehoito: vuoden 2014 taso	Lasten ja nuorten raskaimpien palveluiden toteuma vuosi 2015: 933 €/alle 18-vuotias vuosi 2014: 843 €/alle 18-vuotias Kasvua vuodesta 2014 on 10,7 %
	Kevyempi palvelurakenne	Sähköisten palveluiden osuus siku-palveluista: 30 % Avoimeen varhaiskasvatukseen osallistuvien prosenttiosuus kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna	Sivistys- ja kulttuuripalveluissa toteutetaan digitaalisen agendan mukaisia toimenpiteitä. Avoimeen varhaiskasvatukseen osallistuneiden osuus on kasvanut vuosi 2015: 24,7 % vuosi 2014: 24,0 %
	Alueellisen toiminnan kehittyminen	Hyvinvointikoulukonseptin ja alueellisen palveluohjauksen ja -tarjottimen toteutuminen: Kyllä/ei	kyllä: Hyvinvointikoulun toinen vaihe on aloitettu syksyllä 2015. Mukana viisi koulua. Alueellisen palveluohjauksen ja palvelutarjottimen suunnittelu hyvässä vauhdissa yhteistyössä 6Aika-hankkeen toimijoiden kanssa.
Kuntalaisten hyvinvointi paranee	Oulu kehitty tapahtumakaupunkina	Tapahtumien kävijämäärä: vähintään kolme yli 10 000 kävijän tapahtumaa	Oulun Päivät 47 000 Oulun juhlat viikot 65 000 Valoa Oulu! -valofestivaali 43 500 Qstock – 30 000

Talouden toteuma 1.1. – 31.12.2015

Sivistys- ja kulttuuripalvelut on toimintakatteeltaan nettositova valtuustoon nähden. Toimintakate on 385,6 M€, joka on 1,8 M€ (0,5 %) suurempi kuin muutettu talousarvio. Toimintakate asukasta kohden on kasvanut 0,6 % vuoteen 2014 verrattuna (2014 kasvua oli 0,96 % vuoteen 2013 verrattuna). Toimintakatetta on muutettu alkuperäisestä talousarviosta valtuuston hyväksymän lisämäärärahan, kaupunkistrategiaa tukevien toimenpiteiden toteuttamiseen myönnettyjen määrärahojen sekä projekti-toiminnan määrärahamuutosten perusteella.

Toimintakate ylittää talousarvion varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa sekä kulttuuripalveluissa. Vuoden 2015 talousarvio ja eurotavoitteet olivat hyvin tavoitteellisia. Lisäksi jo talousarviossa tunnustettujen kasvualueiden lisäksi toimintaympäristöön on tullut muutoksia, jotka ovat lisänneet kustannuksia arvioitua enemmän. Tällaisia tekijöitä ovat olleet

vuonna 2015 esimerkiksi palkkatukityöllistettyjen aiempaa pienempi määrä, maahanmuuttajien arvioitua suurempi määrä sekä varhaiskasvatuksen lakimuutosten siirtyminen vuoteen 2016.

Varhaiskasvatuksen ylitykseen 2,3 M€ (2 %) vaikutti erityisesti yksityisen palvelutuotannon kasvu arvioitua enemmän, jonka vuoksi avustuksia maksettiin n. miljoona euroa talousarviota enemmän. Lisäksi varhaiskasvatuksen tuottoja kertyi arvioitua vähemmän, koska yksityinen palvelutuotanto on lisääntynyt ja lapsia on siirtynyt kokopäivähoidosta kerhoihin ja lasten määrä kunnallisissa palveluissa on vähentynyt. Perusopetus- ja nuorisopalveluissa ylitys oli 0,5 M€ (0,3 %), johon vaikuttivat erityisesti arvioitua suuremmat palvelumenot kuljetuksissa sekä it- ja laitevuokrissa. Kulttuuripalvelujen ylitykseen 0,1 M€ (0,06 %) vaikutti kovat tavoitteet vuokratilojen vähentämiseksi. Kaikkien kulttuurilaitosten tulot olivat talousarviota suuremmat.

1 000 €	TA-2015	TA-muutokset	TA2015 + muutokset	TP-2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma -% 2015
Toimintatulot	29 829	685	30 514	29 950	-564	98,2 %
Toimintamenot	-403 493	-10 838	-414 331	-415 596	1 265	100,3 %
Toimintakate (N)	-373 664	-10 513	-383 817	-385 646	1 828	100,5 %

1 000 €	TA 2015	TA muutokset	TA 2015 + muutokset	Toteuma 1.1.-31.12.2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma -% v. 2015
TOIMINTATULOT						
Myyntitulot	6 491	0	6 491	7 017	527	108,1 %
Maksutuotot	14 896	-1 000	13 896	13 400	-496	96,4 %
Tuet ja avustukset	5 587	1 685	7 272	6 339	-933	87,2 %
Vuokratulot	2 344	0	2 344	2 645	300	112,8 %
Muut toimintatuotot	510	0	510	549	38	107,5 %
Toimintatulot yhteensä	29 829	685	30 514	29 950	-564	98,2 %
TOIMINTAMENOT						
Henkilöstömenot	-214 473	-6 250	-220 723	-220 511	-213	99,9 %
Palvelujen ostot	-82 518	14 445	-68 073	-67 727	-346	99,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 949	-139	-11 088	-10 840	-248	97,8 %
Avustukset	-19 560	-18 733	-38 294	-39 268	974	102,5 %
Tilavuokramenot	-72 548	-138	-72 686	-72 498	-188	99,7 %
Muut toimintamenot	-3 444	-23	-3 467	-4 752	1 286	137,1 %
Toimintamenot yhteensä	-403 493	-10 838	-414 331	-415 596	1 265	100,3 %
TOIMINTAKATE	-373 664	-10 153	-383 817	-385 646	1 828	100,5 %

Toimintatulojen toteuma on 30 M€ (toteumaprosentti 98 %). Toimintatulojen osalta varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot alittuivat 0,5 M€. Toisaalta tulot ylittyivät liikuntapalveluiden vuokratulojen ja kulttuurilaitosten ja lukiopalveluiden myyntituottojen osalta. Hankkeiden ja projektien avustustuloja siirtyi vuodelta 2015 vuodelle 2016 ja vastaavat menot toteutuvat vuonna 2016.

Toimintamenojen toteuma on 415,6 M€ (toteumaprosentti 100,3 %). Toimintamenot alittuivat talousarvioon nähden kaikissa muissa menoryhmissä paitsi avustuksissa. Avustukset ylittivät talousarvion varhaiskasvatuksen yksityisen päivähoiton kasvun vuoksi. Varhaiskasvatuksen palveluseteliavustukset olivat 21 M€, joka on 1,3 M€ yli talousarvion ja 3,6 M€ yli vuoden 2014 toteuman. Kokonaisuudessa henkilöstömenot pysyivät muutetussa talousarviossa. Kirjasto-, nuoriso-, asiantuntija- ja liikuntapalvelut alittivat talousarvion ja vastaavasti varhaiskasvatusta, lukio ja perusopetus ylittivät sen.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

	Vakinaiset	Tilapäiset	Yhteensä	HTV	HTV (ilman sivuvirkoja)	Henkilöstökulut, €
31.12.2014	4 048	1 318	5 309	4 293	4 031	216 794 000
31.12.2015	4 129	1 201	5 280	4 191	4 022	220 511 000
Muutos	81	-117	-29	-102	-9	3 717 000

Henkilöstömäärä yhteensä -sarakeesta on poistettu henkilön päällekkäiset palvelussuhteet. Henkilöstömäärä sisältää palkalliset ja palkattomat palvelussuhteet. Luvut eivät sisällä työllistettyjä, kesätyöntekijöitä, oppilaita ja harjoittelijoita. HTV tarkoittaa toteutunutta työpanosta. HTV lukuja vääristää virkamääräysten kirjausvirhe erityisesti sivuvirkojen osalta. HTV ilman sivuvirkoja kuvaa toteutuneen työpanoksen oikeaa muutostasoa.

Vuoden 2015 henkilöstötavoitteiden toteutumista arvioidaan kaupungin henkilöstöohjelman neljän päätavoitteen mukaisesti.

Hyvällä johtamisella mahdollistetaan tavoitteiden saavuttaminen

Hyvää johtamista tuettiin esimiestyön kehittämisen kautta; vuonna 2015 järjestettiin muun muassa esimiespassikoulutuksia, pidettiin vastuualueiden tarpeisiin räätälöityjä esimiestilaisuuksia sekä palvelusuhdeasioiden koulutuksia. Esimiestyötä kehitettiin esimiesten vertaismentoroinnin ja ryhmätyönohjauksen avulla. Hyvää henkilöstöjohtamista tuettiin kehittämällä sivistys- ja kulttuuripalveluiden yhteisiä henkilöstöprosesseja, muun muassa perehdyttämisen ja täydennyskoulutuksen toimintatapojen kautta.

Henkilöstön osaamista kehitetään ja kohdennetaan tarve- ja asiakaslähtöisesti

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden henkilöstölle järjestettiin monipuolista täydennyskoulutusta. Koulutusteemoihin kysyttiin sekä esimiesten että henkilöstön näkemyksiä. Koulutusteemat painottuivat erityisesti hyvinvointiin ja elämänhallintaan, kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin tukeen sekä esimiestyöhön ja työhyvinvointiin. Työvaihtoa käytettiin ammatillisen kehittymisen keinona vastuualueiden sisällä sekä vastuualueiden välillä.

Henkilöstön hyvinvointi nousee

Kunta10-työhyvinvointikyselyn tulokset käsiteltiin työyhteisöissä ja tulosten pohjalta työyhteisöissä sovittiin toimenpiteet juuri oman yhteisön työhyvinvoinnin kehittämiseksi. Työyhteisöjen valitsemat kehittämisteemat painottuivat työhyvinvoinnin, arkityön sekä kehityskeskustelujen kehittämiseen.

Taloudellisesta tiukkuudesta ja vaativista säästötoimenpiteistä (mm. 2014 lomautukset) huolimatta sairauspoissaoloprosentti laski hieman edelliseen vuoteen verrattuna, ollen vuonna 2015 3,6 %. Työkyvyn tukemiseen, varhaisen tuen toimintamalliin ja uudelleensijoitustoimintaan kiinnitettiin erityisesti huomiota. Etätyötä hyödynnettiin siihen soveltuviissa työtehtävissä.

Henkilöstön kokonaismäärä ei nouse

Valtuustosopimuksen mukaisesti henkilöstömäärä ja henkilötyövuodet eivät saa kasvaa. Vuoden 2015 aikana henkilötyövuodet ilman sivuvirkoja (toteutunut työpanos) laskivat 0,2 %. Palkallinen työpanos laski vastaavana aikana 0,3 %.

Henkilöstökustannukset kasvoivat 1,7 % verrattuna edelliseen vuoteen. Kasvua selittää mm. virka- ja työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset, vuosisidonnaisten lisien kasvu sekä vuoden 2014 lomautukset ja säästötoimenpidevapaat. Yllä mainittujen lisäksi kasvua selittää se, että asetettuja henkilöstövähennystavoitteita ei ole pystytty saavuttamaan täysimääräisesti. Kasvava palvelutarve erityisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osalta ja lakisäänteisen toiminnan kasvu vaati henkilöstöresursseja toimintaan asetettuja alkuperäisiä säästötavoitteita enemmän. Henkilöstömäärään vaikuttavia organisatorisia muutoksia ei ollut tilikaudella 2015.

7.1.7 Yhdyskuntalautakunta

Toimialan olennaiset tapahtumat

Kaupunginvaltuuston asettamat sitovat tavoitteet saavutettiin pääosin hyvin, vaikkakin omakotitonttien luovutusmäärät jäivät alle tavoitteen eikä joukkoliikenteen matkustajamäärissä saavutettu tavoitetasoa. Kokonaistontinluovutusten määrä asuntojen osalta ylittyi yli 200 asunnolla.

Joukkoliikenteen toimintatulot toteutuivat 2,1 M€ arvioitua suurempina. Talousarvio vuodelle 2015 laadittiin kesällä 2014 ennen kuin liikenteen hoitaminen viranomaisvetoisesti aloitettiin, eikä aiemman järjestämistavan tuloista ollut kaikilta osin varmaa tietoa. Tuloista 13,8 M€ lipputulaja, jotka sisälsivät Kela-koulumatkatukea, 1,2 M€ valtionapua sekä 1,8 M€ muiden kuntien maksuosuuksia. Uuden hinnoittelujärjestelmän arvioitiin vähentävän alun perin arvioituja tuloja 0,8 M€. Loppuvuoden matkamäärä koko toimivalta-alueen joukkoliikenteessä on edellisvuoden elo-joulukuuhun verrattuna kasvanut noin 3 %.

Vuoden 2015 aikana otettiin käyttöön Waltti-matkakortti ja uusi vyöhykepohjainen hinnoittelujärjestelmä koko toimialueelle. Kela-koulumatkatukiasiakkaat aloittivat Waltin käytön tammikuussa 2015 ja muille asiakkaille käyttö alkoi 3.8.2015. Vanhasta korttikannan käytöstä joukkoliikenteessä luovuttiin vaiheittain elo-syyskuusta 2015 alkaen. Waltti-kortteja laskettiin liikkeelle noin 30 000 asiakkaalle. Oulu10 resursoi lipunmyyntiin alkusyksystä 2015 ja keili pop-up myymälöitä, muun muassa yliopistolla.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen talous toteutui 8,3M€ suunniteltua paremmin (TA2015 -2,3 M€ TP2015 6,0M€). Toimintatulot toteutuivat 4,0M€ arvioitua suurempina (TA2015 66,4M€ TP2015 70,4M€) ja toimintamenot olivat 4,3 M€ arvioitua alhaisemmat (TA2015 68,7 M€ TP2015 64,4M€).

Talousarvion mukainen asuntotonttien kokonaisluovutustavoite ylitettiin, sillä kaupungin 2015 luovuttamille tonteille voidaan toteuttaa 1442 uutta asuntoa (vuositavoite on 1200 asuntoa). Asuntotyyppeihin mukaan tavoite ylittyi asuntokerrostalotonttien osalla ja rivitalotonttien luovutus tapahtui talousarvion mukaan. Omakotitonttien kysynnän hiipumisesta johtuen omakotitonttien luovutustavoite ei toteutunut, vaan omakotitontteja luovutettiin 116 kappaletta,

kun tavoite oli 200 tonttia. Koko vuoden kaupungilla on ollut vapaasti tarjolla kaikkiaan yli 160 rakentamiskelpoista omakotitonttia, joihin ei ole kohdistunut kysyntää.

Aktivoidaan rakentamista yksityisten omistamilla rakentamattomilla tonteilla. Laadittiin suunnitelma, jonka perusteella annetaan vuosittain 30 kehoitusta. Vuonna 2015 annettiin kehoitus 24 tontille, 4 tontin käsittely siirtynyt vuodelle 2016 ja 2 tontin osalta asia rauennut.

Valtuustosopimuksen toteutuminen:

Valtuustosopimuksessa esitetyt yhdyskuntalautakuntaa koskevat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti tavoitteiden mukaisesti.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut myivät vuoden 2015 aikana kaupungin käytöstä poistuneita rakennuksia kaikkiaan 10 kpl. Näiden rakennusten kokonaismyyntitulo oli 3,9 M€. Elinkeinoelämälle tarkoitettujen yritystonttien tonttitarjonta oli kysyntään nähden riittävä. Etä- ja liikkuvien palvelujen sekä sähköisten palvelujen tarjontaa edistettiin. Asetetuissa taloudellisissa tavoitteissa pysyttiin eikä henkilöstömäärää lisätty.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut raportoi toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen yhdyskuntalautakunnalle. Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa toiminnot ovat edenneet pääosin kaupungin strategiassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Strategiset linjaukset / Päämäärä	Toiminnallinen tavoite	Mittarit / Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Eheä ja toiminnoiltaan sekoittunut yhdyskuntarakenne	Varmistetaan riittävä ja monipuolinen tonttituotanto	AO 200 tonttia AKR-AP 500 asuntoa AK 500 asuntoa AO= omakotitontit AKR-AP = rivitalo- ja pienkerrostalotontit sekä ryhmäpientalotontit AK = kerrostalotontit Kaupungin tontinluovutus 1200 asuntoa varten vuodessa.	116 487 839 Kaupungin tontinluovutus 1442 asuntoa vuodessa.
Joukkoliikenteen, pyöräilyn ja kävelyn osuudet kasvavat.	Joukkoliikenteen saavutettavuus ja palvelutaso nousee.	Matkustajamäärän kasvu. Paikallisliikenteen matkamäärä kasvaa edellisvuoteen verrattuna.	Paikallisliikenteen matkamääräraportointi viivästyy arviolta helmikuuhun 2016, sillä vyöhykekohtainen tuoteraportointi uudessa maksujärjestelmässä ei ole vielä kunnossa. Heinäkuun loppuun mennessä paikallisliikenteen matkamäärä oli kasvanut noin 2 % edellisvuoteen verrattuna. Koko toimivalta-alueen joukkoliikenteen matkamäärä on edellisvuoden elo- joulukuuhun verrattuna kasvanut noin 3 %.
Kaupunkitalouden kestävyys ja tasapaino	Käyttötalous tasapainossa	Toimintakate toteutuu hyväksytyin talousarvion puitteissa Käyttötalouden alijäämä ei ylitä talousarviossa esitettyä alijäämää	Tavoite toteutuu, Bertel Jun-gintie - Lipporanta kustannukset jakautuivat kahdelle vuodelle, vuodelle 2016 siirtyi 2,3 M€.
Kaupunkitalouden kestävyys ja tasapaino	Investoinnit talousarvion mukaiset	Investoinnit toteutetaan hyväksytyin talousarvion puitteissa Investoinnit eivät ylitä talousarviossa esitettyä määrärahaa	Tavoite toteutuu

Yritystonttien kysyntä oli normaalitasolla. Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden ja Business Oulun yhteistyö oli tiivistä ja uusia yhteistyöhankkeita käynnistettiin mm. Välvainion yhteistyökumppanin hakumenettely. Kaupungin omat toimet kaavoituksen eteenpäinviemiseksi ja markkinoinnin edistämiseksi yritystonttien osalta toteutuivat.

Sähköisten palvelujen tarjonta kuntalaisille ja yrityksille on edennyt suunnitelmallisesti. Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen tarjoamia palveluita voidaan jatkossa hoitaa suoraan kotoa tai kaupungin eri osissa sijaitsevien palvelupisteiden kautta. Sähköinen karttakauppa otettiin käyttöön.

Kaupungin tavoitteena on tukea vanhusväestön kotona asumista. Tämä edellyttää hissittömissä kerrostaloissa kulkemisen helpottamista hissejä rakentamalla ja korjausavustusten koordinoitua. Ongelmana on ollut, etteivät taloyhtiöt ole hakeneet tiedottamisesta huolimatta hissiavustuksia riittävästi. Korjausavustusten markkinoinnissa kaupunki on-

nistui, ja Oulussa hakemuksia saatiin enemmän kuin muissa kaupungeissa.

Asuntomarkkinat ovat vakautuneet vuoden 2015 aikana ja kysyntä ja tarjonta kohtaavat hyvin. Kaupunkirakenteen tiivistäminen etenkin keskusta-alueilla ja paikalliskeskusten maankäytön suunnittelu ovat edenneet tavoitteiden mukaisesti. Oleellisesti kaupunkirakenteeseen vaikuttavan ratapihahankkeen esiselvitystyö on käynnissä.

Tavoitteena ollut pyöräilyn ja jalankulun edistäminen sekä pyöräpysäköinnin järjestelyt ydinkeskustassa etenevät suunnitelmien mukaisesti. Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen talous sekä henkilöstön osaaminen ja johtaminen ovat toimintavuonna edenneet tavoitteiden mukaisesti.

Kivisydän ja muut keskustan investoinnit vaikuttivat loppuvuodesta 2015 kaupunkikeskustan kaupan ja toimitilakysynnän vilkastumiseen. Kehitystä jatkaa käynnistynyt Keskustavisiotyö 2040.

Talouden toteuma 1.1. – 31.12.2015

Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä:

1 000 €	TA- 2015	TA- muutokset	TA2015 +muutokset	TP- 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma -% 2015
Toimintatulot (B)	47 475	5 096	52 571	54 434	1 863	104 %
Toimintamenot (B)	39 900	4 879	44 779	40 651	-4 128	91 %
Toimintakate (N)	7 575	217	7 792	13 783	5 991	178 %

Yhdyskuntalautakunnan toimintakate ilman joukkoliikennettä toteutui 6,0 M€ budjetoitua suurempana. Toimintakatteen lisäys koostuu 4,1 M€ toimintamenojen alituksesta sekä toimintatulojen 1,9 M€ ylityksestä.

Menojen alitukseen vaikuttivat suurimpina palveluiden ostot, jotka alittivat budjetin 3,6 M€. Henkilöstömenot alittivat budjetoidun 0,9 M€. Henkilöstömenoihin vaikuttivat eläkemenojen toteutuminen budjetoitua pienempänä, täyttölupakäytäntö ja

säästötoimenpiteet. Menojen alituksesta 1,6 M€ aiheutui siitä, että Oulun Jätehuollolle aiottu maksut Bertel Jungintie - Lipporanta tulevat ajoittumaan vuosille 2015 ja 2016, vaikka talousarviossa oli varauduttu siihen, että maksut suoritetaan kokonaisuudessaan 2015 määrärahasta.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden toimintayksiköt ovat Yhdyskuntalautakuntaan nähden sitovia toimintakatteesta. Toimintayksiköt pysyivät käyttösuunnitelmassa asetetuissa tavoitteissa.

Joukkoliikenne:

Euroa 1 000 €	TA- 2015	TA- muutokset	TA2015 +muutokset	TP- 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma -% 2015
Toimintatulot (B)	13 874	0	13 874	16 023	2 149	115 %
Toimintamenot (B)	24 001	0	24 001	23 791	-210	99 %
Toimintakate (N)	-10 127	0	-10 127	-7 768	2 359	77 %

Joukkoliikenteen uuden järjestämistavan ensimmäinen kokonainen vuosi toteutui sitovien menojen osalta talousarvion mukaisesti. Tulokertymä ylittää talousarvion n. 2,1 M€. Talousarvio vuodelle 2015 laadittiin kesällä 2014 ennen kuin liikenteen hoitaminen viranomaisvetoisesti aloitettiin, eikä aiemman järjestämistavan tuloista ollut kaikilta osin varmaa tietoa. Tuloista 13,8 M€ on lipputuloja mukaan luki-

en Kela-koulumatkatuki, noin 1,2 M€ valtionapua ja 1,8 M€ muiden kuntien maksuosuuksia. Uuden hinnoittelujärjestelmän arvioitiin vähentävän alun perin arvioituja tuloja 0,8 M€, mutta järjestelmää ei vuoden 2015 alusta otettu käyttöön.

Koko toimialueen liikenteessä tehtiin 7,12 miljoonaa matkaa.

Menolajikohtainen tarkastelu, informatiivinen tieto:

1000 €	TA-2015	TA- muutokset	TA2015 + muutokset	TP-2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma -% 2015
TOIMINTATULOT						
Myyntituotot	1 848		1 848	5 520	3 672	299 %
Maksutuotot	19 648		19 648	17 939	-1 709	91 %
Tuet ja avustukset	1 000	96	1 096	2 847	1 750	260 %
Vuokratulot	30 039		30 039	31 384	1 346	104 %
Muut toimintatulot	8 814	5000	13 814	12 766	-1 049	92 %
Toimintatulot yhteensä	61 349	5 096	66 445	70 456	4 011	106 %
TOIMINTAMENOT						
Henkilöstömenot	-10 179		-10 179	-9 258	920	91 %
Palvelujen ostot	-49 041	-4879	-53 921	-50 042	3 879	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 217		-2 217	-2 171	45	98 %
Avustukset	-618		-618	-382	236	62 %
Vuokramenot	-1462		-1 462	-1 367	95	94 %
Muut toimintatulot	-384		-384	-1221	-837	318 %
Toimintamenot yhteensä	-63 901	-4 879	-68 780	-64 442	4 338	94 %
TOIMINTAKATE	-2 552	217	-2 335	6 014	8 349	-258 %

MAANKÄYTTÖKORVAUKSET

Limingantulli 1-4:

Limingantulli 1-4 alueelta ei ole kertynyt vuoden 2015 aikana uusia maankäyttösopimuskorvauksia. Aiemmin kertyneistä korvauksia on purettu alueella 0,33 M€ yhdyskuntarakentamisen mukaisesti.

Toppilansalmen kuntatekniikka ja rantarakenteet:

Vuoden 2015 aikana Toppilansalmen alueelta kertyi sopimuskorvauksia n. 1,08 M€ ja ennakkovuokria kertyi 1,26 M€. Alueelle kohdistuneet investoinnit olivat 2,14 M€.

Kallisensuora:

Kallisensuoran alueella sopimuskorvauksia ei purettu ja uusia sopimuskorvauksia on kertynyt 2015 aikana n. 0,21 M€.

Henkilöstö ja henkilöstö määrän kehitys

	Vakinaiset	Tilapäiset	Työllistetyt	Yhteensä	HTV	Henkilöstö- kulut, €
31.12.2014	151	14	0	165	140	9 209 197
31.12.2015	140	23	0	163	137	9 258 318
Muutos	-9	9	0	-2	-3	49 121

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa oli vakinaisessa virka- tai työsuhteessa vuoden 2015 lopussa 140 asiantuntijaa. Henkilöstön kokonaismäärä on laskenut vuoden 2015 aikana kahdella henkilöllä. Henkilöstömäärän lasku vakituisten osalta on 11 henkilöä ja määräaikaisten osalta lisäystä oli yhdeksän henkilöä.

Uutta henkilökuntaa rekrytoitiin eläkkeelle jäävien tai irtisanoutuneiden työntekijöiden tilalle kaupungin rek-rytointiohjeiden mukaisesti. Henkilöstön sairauspoissaolot ovat pysyneet edelleen alhaisella tasolla, vaikka sairauspoissaoloprosentti nousikin hieman vuonna 2015 ollen 3,4 %. Vuonna 2014 sairauslomaprosentti oli 2,6 %.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa pidettiin työpaikkakokouksia vuoden 2015 aikana yhteensä 13. Esimiehille pidettiin kehityskeskustelukoulutus tammi-kuussa ja lisäksi heitä koulutettiin prosessin omista esimiesinfoissa kolme kertaa vuoden aikana. Kunta 10 –henkilöstökyselyn mukaan työpaikkakiusaamisen kohteena Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa oli 13,4 % henkilöstöstä.

7.1.8 Rakennuslautakunta

Toimialan olennaiset tapahtumat

Rakennuslautakunta vastasi seuraavista palveluista: 1. rakentamisen luvat ja niiden ennako-ohjaus, 2. rakentamisen ja ympäristön valvonta, 3. kuntalaisien ohjaus ja neuvonta rakennusasioissa, 4. rakentamisen laillisuuden valvonta.

Uudisrakentamisen määrä laski kahden edellisen vuoden keskitasosta. Vuonna 2015 luvitettu rakentamisen kokonaismäärä (kerrosalaneliöt 225 361 ke-m²) pieneni noin 21 % vuosien 2013 ja 2014 keskitasosta. Vertailujaksolla asuinrakennusten luvitettu kerrosala pieneni n. 16 %. Muutos johtui pientalorakentamisen huomattavasta vähenemisestä, -25 %. Kerrostalorakentaminen (-1,5 %) pysyi lähes samalla tasolla vertailujaksolla. Liike- ja toimistorakentamisen volyyymi vertailujaksolla pysyi lähes ennallaan (-0,5 %).

Asuntolupia myönnettiin vuoden 2015 aikana 1543 asunnolle, vähennystä 41 asuntoa (2,6 %) vertailujaksolla. Rakennusvalvonnan talous toteutui suunniteltua paremmin, koska toimintamenot toteutuivat arvioitua pienempänä, vaikka maksutuotot alittuivat.

Vuonna 2015 Oulun rakennusvalvonta ohjasi, luvitti ja valvoi rakennustoimintaa, jonka investointikustannus oli hieman yli miljardi euroa. Edellä mainituilla investointipäätöksillä sidottiin elinkaaren aikaista kustannusta yli 3 miljardia euroa. Toiminnassa tapahtui 2324 myönnetyn luvan ja 7000 suoritettua katselmuksen puitteissa noin 46 000 henkilö-yhteydenottoa toimistossa, kentällä tai sähköisesti.

Rakennusvalvontatoimeen kohdistuu lisääntyvästi paineita erityisesti rakentamisen kosteus- vaurioiden, sisäilmaongelmien ja niiden aiheuttamien

Työpaikan pelisääntöjen luomiseksi ja ratkaisumallien vakiinnuttamiseksi pidettiin Ristiriitatilanteiden ratkaiseminen –koulutusta. Kaupungin esimieskoulutukseen, esimiespassiin, osallistui Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden-palvelualueelta 23 esimiestä (7 Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluista).

terveyshaittojen tiedostamisen johdosta. Em. kehitys on osoittanut Oulun rakennusvalvonnan ohjauksen toimintatavan osuvuuden. Se edellyttää riittävää henkilö- ja osaamisresurssia, mikä Oulussa on toteutettu osin määräaikaista henkilökuntaa käyttäen. Kuivaketju10 – hankkeessa on työskennellyt kaksi hankeinsinööriä ja lisäksi omaa henkilökuntaa 0,5 -1 henkilöä. Korjausrakentamisen määräaikaaisesti palkattu rakennusterveysasiantuntija/ hankkeen vetäjä sai vakinaisen työpaikan ja irtisanoutui rakennusvalvonnan määräaikaisestä työsuhteesta, mikä vaikutti ja hidasti korjausrakentamisen ohjaus- ja kehitystyötä. Pitkäjänteinen korjausrakentamisen ohjaustyö vaatii vakinaista henkilöresurssia, 1 henkilö/vuosi.

Rakentamisen valintoja ohjaavat entistä tiukemmin kosteus-, energia-, asuttavuus-, esteettömyys- ja elinkaaritekijät. Voimakkaassa murroksessa on vuoden 2015 aikana ollut kosteudenkestävyys ja sitä ennen rakentamisen energiamääräykset uusiutuivat rakenteiltaan vuosien 2012 ja 2013 aikana. Oulun rakennusvalvonta on vahva rakentamisen laadun ohjauksessaan. Tunnustuksena tehdystä laaturyöstä saimme valtakunnallisesti merkittävimmän rakennusfysiikkaan liittyvän vuosipalkinnon: **”Kosteusturvallinen rakentaminen 2015”**.

Rakentamisen kosteudenhallinta ja sisäilman laatu ovat nousseet uudelleen keskeiseen asemaan rakentamisen laaduntavoittelussa, pääosin tiukentuneiden energiatavoitteiden, mutta myös eduskunnan tarkastusvaliokunnan toteaman vauriotilanteen seurauksena. Laaja kosteus- ja homeraportti paljasti tilanteen monet epäkohdat keväällä 2013. Sen pohjalta hallitus on edellyttänyt osapuolilta nopeita

toimenpiteitä. Ne on nostettu uudelleen Oulun rakennusvalvonnan ohjauksen fokukseen. Merkittävää taloudellista ja asiantuntijatukea tähän työhön antaa Ympäristöministeriön ja Oulun rakennusvalvonnan vuonna 2015 aloitettu yhteishanke, joka jatkuu vuoden 2016.

Laadunohjaustyökalujen kehittäminen ja päivittäminen jatkui voimakkaana. Niihin tulee liittymään jatkossakin mitattavia euromääräisiä vaikuttavuustavoitteita. Uudis- ja korjausrakentamisen ohjausprosessi, vaikuttavuus erityisesti kosteudenkestävyyteen ja energiansäästöön, on tärkeä tekijä Oulun kaupungin ulkoisten sitoumusten / sopimusten toteuttamisessa.

Pientalojen uusiutuvan energian käytön ohjausmaljeja kehitettiin Tulevaisuuden talot ja uusiutuva energia-hankkeessa. Esteettömyyskortistolla ja kehityksellä asuttavuuden sähköisellä ohjaustyökalulla on tuettu tehokasta tilankäyttöä ja pitkäaikaista käytet-

tävyyttä. Niilläkin on omat euromääräiset vaikuttavuutensa.

Osallistuvan ja ohjaavan toiminnan riskejä (ohjauksen virheitä ja aiheuttamia vaurioita) pyritään hallitsemaan tietoisin toimenpitein, jotka on kuvattu sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan selonteossa.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet on esitetty ja raportoitu oheisessa strategiataulukossa. Tavoitteet toteutuivat pääosin. On syytä huomata, että niissä mitataan laadun määrätason yli menevää laadun osaa, jonka on arvioitu tuottavan hankkeille ja rakennuttajille selvää lisäarvoa. Määrätason yli menevä taso on täysin vapaaehtoista rakennuttajalle ja rakennusvalvonnallekin. Toteuman saantotaso vaihtelee myös rakentamisen volyymin vaihdellessa tavoitteiden asettamishetken volyyminä.

Strategiset linjaukset / Päämäärä	Toiminnallinen tavoite	Mittarit / Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Ympäristön kestävyys ja yhdyskuntarakenteen eheys	Kestävä, ympäristöystävällinen uudisrakentaminen	Energiatehokkuus ja uusiutuvien energioiden käyttöaste / Lämpöahiöiden taso ja uusiutuvien energioiden käyttöä kuvaavan E-luvun taso 20% määrätasoa parempi. Säästö 22 miljoonaa euroa. Kuivaketjulla kosteudenkestävyys ja terve talo/ Ympäristöministeriön yhteishankkeessa kehitetty ohjausprosessi, pilotointi 10 rakennuksessa. Esteettömyys ja pitkä käytettävyyys/ Kaikki uudisrakennukset esteettömiä.	Lämpöahiöiden taso ja uusiutuvien energioiden käyttöä kuvaava E-luku oli yli 20 % määrätasoa parempi, säästöä syntyi 25.2 miljoonaa euroa. Tavoite saavutettiin. Pilotti kohteita yli 10 rakennusta. Noin 95 % on toteutunut. Omakotitaloista osa ei ole muutettavissa esteettömiä.
Ympäristön kestävyys ja yhdyskuntarakenteen eheys	Korjausrakentamisen ohjauksen työkalujen kehittäminen, ohjaus/aktivointi ja käynnistyneet hankkeet	Pientalojen korjaus ja energiatehokkuuden parantaminen korjauskortistoa käyttäen/ Pientalojen korjaajien ennakkohjaus, kehityskeskustelu väh. 150 kohteessa. Kerrostalojen korjausrakentamisen ohjauksen työkalujen kehittäminen, aktivointi ja käynnistyneet hankkeet. Julkisten rakennusten kosteus- ja homekorjaukset; poikkihallinnollinen käsittely/ Ohjauksen työkalu valmistuu. 50 taloyhtiön edustajaa osallistuu ohjaukseen ja 5...10 kerrostalon korjausrakentamisen hanketta käynnistyy. Julkisten rakennusten kosteus- ja homekorjaukset; poikkihallinnollinen käsittely/ Yhteishankkeita tilakeskuksen kanssa, vähintään viisi.	Puolivuositavoite 150/2 ylitettiin 21 %. Koko vuoden ohjaustavoite alitettiin noin 25 %, koska ohjauksessa pääasiallisesti toiminut määräaikaissa työsuhteessa ollut henkilö siirtyi toisen työnantajan palvelukseen syksyllä 2015 ja korvaavaa resurssia ei saatu. Ohjauksen työkalu ei ole valmistunut, koska sen kehittämistyöstä pääasiallisesti vastannut henkilö siirtyi toisen työnantajan palvelukseen syksyllä 2015 ja korvaavaa resurssia ei saatu. Kerrostalojen korjaushankkeita on käynnistynyt tavoitteen mukaisesti. Tavoite on toteutunut.

Ympäristön kestävyys ja yhdyskuntarakenteen eheys	Rakennusten esteettömyys	Erityinen ohjaus hissien asentamiseksi vanhoihin asuinkerrostaloihin/Erityistä ohjausta vähintään 10 hissille / porrashuoneelle.	Tavoite on toteutunut.
Ympäristön kestävyys ja yhdyskuntarakenteen eheys		Energiansäästöpotentiaalia yhteensä vähintään 22 miljoonaa euroa.	Tavoite ylittyi, säästö oli 25,2 miljoonaa euroa.

Talouden taittunut kasvu näkyi rakennusvalvonnassa rakentamisen määrän vähenemisenä. Talousarviossa hyväksytty toimintakate kuitenkin toteutui hyväksytyyn talousarvion puitteissa ja ylitti tavoitteen.

Sähköisten palvelujen tarjonta kuntalaisille ja yrityksille on edennyt suunnitelmallisesti sähköisen asiointipalvelun käyttöönoton myötä. Vuonna 2015 rakennusluvista 26,7 % saapui sähköisesti ja kaik-

ki rakennuslupa-asiakirjat tallennettiin sähköiseen muotoon.

Vanhusväestön ja liikuntarajoitteisten kotona asumista on tuettu antamalla erityistä ohjausta vanhojen kerrostalojen hissiremonteissa ja omakotitalojen esteettömyydessä. Ympäristötavoitteet, jotka on esitetty valtuustoon sitovina tavoitteina, on saavutettu, osittain jopa ylitetty.

Talouden toteuma 1.1. – 31.2.2015

Euroa 1000 €	TA- 2015	TA- muutokset	TA 2015 +muutokset	TP-2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2015
	I	II	III	IV	V	VI
Toimintatulot yhteensä	3416	38	3454	3370	-84	97,6
Toimintamenot yhteensä	3281	76	3357	2834	-523	84,4
Toimintakate	135	-38	97	536	439	552,5

Menolajikohtainen tarkastelu:

Euroa 1000 €	TA- 2015	TA- muutokset	TA 2015 +muutokset	TP-2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2015
	I	II	III	IV	V	VI
TOIMINTATULOT						
Myyntitulot	1		1	49	48	4878
Maksutulot	3200		3200	3048	-152	95
Tuet ja avustukset	196	38	234	257	23	110
Vuokratulot				14	14	
Muut toimintatulot	19		19	2	-17	7
Toimintatulot yhteensä	3416	38	3454	3370	-84	98
TOIMINTAMENOT						
Henkilöstömenot	1976	55	2031	1707	-324	84
Palvelujen ostot	1000		1000	833	-167	83
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	53	21	74	53	-21	71
Avustukset	0		0		0	
Vuokramenot	245		245	238	-7	97
Muut toimintamenot	7		7	3	-4	50
Toimintamenot yhteensä	3281	76	3357	2834	-523	84
TOIMINTAKATE	135		97	536	439	552

Oulun rakennusvalvonnan tulojen määrä alitti noin 84 000 euroa (2,4 %) budjetoidun määrän. Maksuottojen alitus budjetoituun verrattuna oli 4,7 %. Alitus johtui luvitettavan rakentamisen määrän ennakoitua suuremmasta vähenemisestä. Rakentamisen määrä väheni lähes kaikilla osa-alueella, keskimäärin 21 %. Poikkeuksen muodostivat asuin-kerrostalot ja liike- ja toimistorakennukset, joiden volyymi pysyi lähes ennallaan, pudotusta n. 0,5-2 %. Muut myyntituotot sekä tuet ja avustukset ylittivät budjetoidun määrän, joka hieman pienensi kokonaistuottojen alitusta.

Toimintakulujen määrä alitti budjetoidun määrän 523 000 eurolla. Tästä noin 324 000 euroa johtui henkilöstökulujen alittumisesta. Tämä johtui pääosin täyttämättömistä viroista ja toimista, joihin saatiin täyttölupa vasta loppuvuodesta. Myös palvelujen ostot alittivat budjetoidun määrän noin 167 000 eurolla. Alitus johtui suunnitellun ostopalvelun tekemisestä omana työnä ja osin hankkeiden toteutumisen siirtymisestä vuodelle 2016

Henkilöstö ja henkilöstön kehitys

	vakinaiset	määrä- aikaiset	sijaiset	työlliste- tyt	oppilaat/ harjoittelijat	yhteensä	HTV	Henkilöstö- kulut, €
31.12.2014	16	11				27	23	1735
31.12.2015	21	6				27	22	1707
Muutos	5	-5					-1	-28

Rakennusvalvonnassa oli vakinaisessa tai määräaikaissa työ- tai virkasuhteessa vuoden 2015 lopussa 27 asiantuntijaa. Henkilöstön määrä pysyi ennallaan verrattuna vuoteen 2014. Viisi määräaikaista virkaa muutettiin vakinaisiksi viroiksi. Henkilöstöä on lisäksi 8 henkilöä Oulun Konttorin hallinnoinnissa. Henkilöstön sairauspoissaolot olivat alhaisella tasolla, sairauslomaprosentti vuonna 2015 oli 0,6.

Korjausrakentamisen yksikkö on perustettu 2013. Pitkän aikavälin henkilöstösuunnitelman mukaan kyseinen yksikkö kasvaa yhdellä asiantuntijalla vuosittain. Korjausrakentamisen suunniteltu lisäresurssi ei toteutunut vuonna 2015, vaan väheni yhdellä. Korjausrakentamisen tulevaisuus riippuu voimakkaasti Tekes- ja EU- hankerahoituksen saannista.

7.2 Oulun kaupungin kehittämissalkut

Yleistä

Kaupunkistrategiaa toteutettiin organisaation perustehtävän lisäksi lukuisissa kehittämishankkeissa ja –projekteissa. Aiempien vuosien tapaan kehittämistyöhön hankittiin lisäresursseja eri rahoitusohjelmista ja –instrumenteista, niin kansallisista kuin kansainvälisistä.

Salkkutyötä tukevaa projektikulttuurin kehittämistä vietiin eteenpäin koko konsernin henkilöstölle järjestetyissä koulutuksissa seuraavissa tilaisuuksissa: ”Kehittämisedeasta projektiksi”, ”Projektien talousasiat kuntoon”, ”Projektien toteutus ja johtaminen” sekä ”Miten lopetan projektin hallitusti”. Lisäksi eri hallintokunnissa projektien talousasioista vastaavien asiantuntijoiden kanssa järjestettiin verkostopaamisia.

Kaupungin projektitoimintaa koskeviin päätöksentekomenettelyihin tehtiin loppuvuodesta muutos (Kh 23.11.2015 § 445). Vuoden 2016 alusta lähtien rahoituksen hakemisesta ja uusien kehittämishankkeiden käynnistämisestä keskeisin päättävä taho on jatkossa kaupunginhallituksen kehittämisjaosto. Samassa yhteydessä projekteja koskevaa kaupunginjohtajan viranhaltijapäätöksen eurorajaa nostettiin 30 000 eurosta 150 000 euroon.

Hankemuotoisen kehittämistoiminnan toteutuma on esitelty kappaleissa 2 – 7. kehittämissalkuittain:

- *Kuntalaisen elämänhallinta ja hyvinvointi*
- *Elävä ja monimuotoinen kaupunkikulttuuri*
- *Työllä hyvinvointia*
- *Ympäristö- ja ilmastoasiat sekä kestävä kehitys*
- *Digitaalinen agenda – kaupungin palvelujen digitalisointi*

Kuntalaisen elämänhallinta ja hyvinvointi

Kaupunkistrategiaa toteuttava Kuntalaisen elämänhallinta ja hyvinvointi kehittämissalkku perustuu Palvelujen järjestämisohjelmiaan (KH 2.2.2015 § 52) ja Hyvinvointikertomukseen. Kuntalaisen elämänhal-

linta ja hyvinvointi kehittämissalkun painopisteet ovat 1) kuntalaisen hyvinvointi, elämänhallinta ja terveydentila paranevat ja 2) vaikuttavat ja tehokkaat palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti.

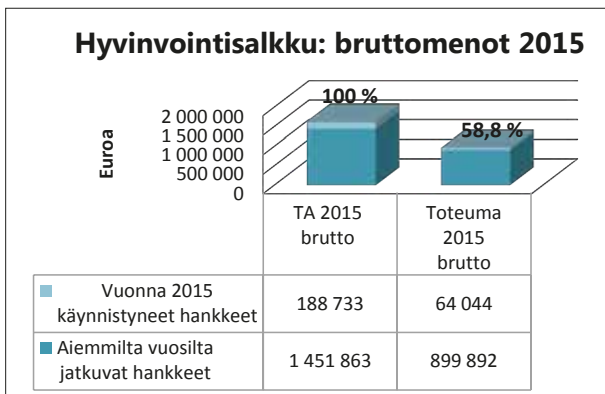
Kuntalaisen elämänhallinta ja hyvinvointi salkussa oli käynnissä vuonna 2015 11 hanketta, joista vuonna 2015 käynnistyneitä oli 5. Kehittämissalkku on sisältänyt myös pienimuotoisia valtionavustusprojekteja, yhteistyöhankkeita ja järjestöjen yhteistyöprojekteja, joissa palvelualueet ovat olleet mukana pelkällä työpanoksella. Hankkeiden toteutukset ovat olleet hyvin poikkitoiminnallisia: osallistujia oli mm. Hyvinvointi-, Sivistys- ja kulttuuri-, Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluista, Business Oulusta, Oulun ja Lapin yliopistosta, Oulun seudun ammattikorkeakoulusta, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiristä, VTT:ltä sekä muista kaupungeista ja kunnista niin Suomessa kuin ulkomailla.

Kuntalaisen elämänhallinta ja hyvinvointi salkussa päättyi 3 projektia vuonna 2015: Korvat? -, Paa-vo- ja Avaus -hankkeet hyvinvointipalveluissa. Paa-vo -hankkeessa oli mukana myös Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut. Korvat? -hankkeessa selvitettiin kotikäyttöisen korvatulehdusmittarin ohjatun käytön vaikutuksia terveyspalvelujen käyttöön ja hoidon laatuun erityisesti lapsiperheiden osalta. Tulokset olivat lupaavia: asiakkaat kokivat hyötyvänsä, terveyspalvelujen käyttö vähentyi. Asiakkaiden seuranta jatkuu hankkeen jälkeen. Paa-vo -hankkeessa kehitettiin pitkäaikaisasunnottomien palveluja, vähennettiin heidän syrjäytymistään ja luotiin Kenttätien sosiaalisen kuntoutuksen toimintamalli, jonka käyttö jatkuu hankkeen jälkeen. Avaus -hankkeen aikana koottiin poikkihallinnollisen yhteistyön avulla neuvontaa, ohjausta ja ennaltaehkäiseviä palveluja ikäihmisille hyvinvoinnin tarjottimeen, jonka ylläpito ja käyttö jatkuu. Lisäksi hankkeen aikana määriteltiin yhteiskäyttöistä potilastietojärjestelmää. Ava-uksen painopisteenä kokonaisarkkitehtuuryössä oli toimintaprosessit ja niitä palvelevat tieto- ja toiminnallisuustarpeet. Tätä valmistelua tehtiin ja jatketaan edelleen kansallisten linjausten ja periaatteiden pohjalta ja tiiviissä yhteistyössä kansallisen kokonaisarkkitehtuuryönn kanssa.

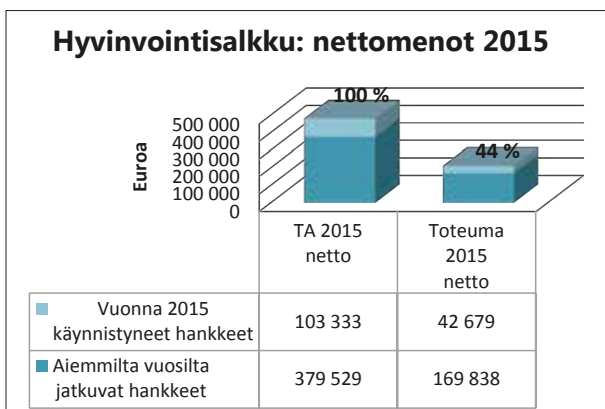
Vuonna 2016 jatkuu Sivistys- ja kulttuuripalveluissa 2 projektia (Lasten Kaste koordinaatio ja Oulun osahake), Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa 1 projekti (Grage) sekä Hyvinvointipalveluissa 5 projektia (Asumisneuvonta, Silver, Älykäs valaistus, Connect, eSosaalityö), joista yksi (Asumisneuvonta) yhdessä Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden ja Sivakka Oy:n kanssa. Vuoden 2015 aikana on myös valmisteltu uusia hankkeita sekä kaupunkivetoisesti että osallistuen muiden hankkeisiin kaupunkistrategian, palvelujen järjestämishajonnan, hyvinvointikertomuksen ja kehittämissalkun painopistealueiden mukaisesti.

Hyvinvointisalkun toteutuneet kokonais- ja nettokustannukset 2015 on koottu taulukoihin 1-2.

Kuva 20. Hyvinvointisalkun bruttomenot yhteensä
TA 1 640 596 €, toteuma 963 936 €.



Kuva 21. Hyvinvointisalkun nettomenot yhteensä
TA 482 862 €, toteuma 212 516 €.



Elävä ja monimuotoinen kaupunkikulttuuri –salkku

Elävä ja monimuotoinen kaupunkikulttuuri -salkku perustuu uuteen kaupunkistrategiaan ja sen mukaiseen kaupunkikulttuurin toimenpideohjelmaan. Salkun painopisteet ovat 1) Yhteisöllinen kaupunkikulttuuri, 2) Toimintaympäristöt ja toimintamallit sekä 3) Tapahtumat.

Salkkutyö on käynnistynyt vuodenvaihteessa 2014 - 2015, sen jälkeen kun kaupunkikulttuurin toimenpideohjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa joulukuussa 2014. Vuonna 2015 salkkutyössä on valmisteltu proaktiivisesti uuden ohjelman mukaisia kärkihankkeita. Hankealoitteita on lisäksi tullut sekä omasta organisaatiosta että eri toimijoilta, ja ne on tarkasteltu huolella päällekkäisyyksien välttämiseksi sekä projektien että perustyon osalta. Rahoituslähteiden osalta on osittain jouduttu odottamaan sopivien rahoitushakujen avautumista. Käynnissä olleet, aiemman syklin mukaiset projektit on poimittu uuteen kehittämissalkkuun. Kaupunkikulttuurin kehittämissalkussa on vuonna 2015 ollut käynnissä 7 projektia. Projekteja käynnistyi 1 ja päättyi 6. Uudet hankkeet käynnistyvät alkuvuodesta 2016, kuten esimerkiksi painopisteen 3. Tapahtumat kärkihankkeen hubi sekä painopisteeseen 2. kuuluva Hyvä alku Pohjois-Pohjanmaalla.

Painopisteeseen 1) Yhteisöllinen kaupunkikulttuuri kuuluva Sivistys- ja kulttuuripalveluiden Kuntalaislähtöinen kaupunkikehittäminen -hanke käynnistyi loppuvuonna 2015. Hankkeen tavoitteena on sosiaalisen osallisuuden lisääminen, kuntalaisten yhteiskuntavalmiuksien nostaminen, kunnan palvelutuotannon kehittäminen sekä kestävän kumppanuuden kehittäminen kaupunkiorganisaation ja 3. sektorin toimijoiden välillä. Hankkeen ytimessä ovat kuntalaislähtöiset kaupunkikehittämisen projektit. Ensimmäisenä kohderyhmänä ovat heikommissa työmarkkina-asemassa olevat 15-29 -vuotiaat oululaiset. Välillisenä kohderyhmänä ovat paikalliset 3. sektorin toimijat sekä kaupungin palveluiden kehittäjät.

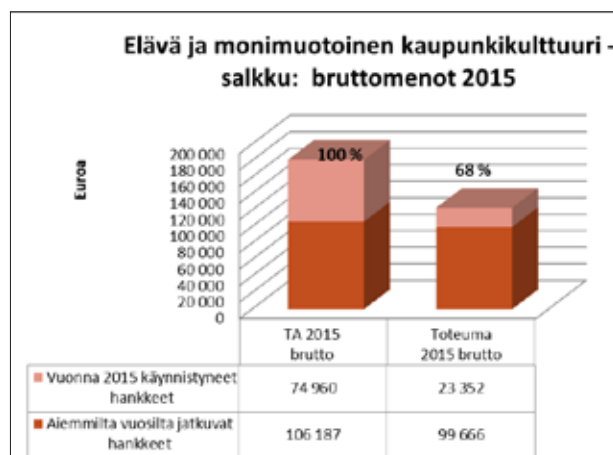
Salkkuun siirrettyjä, vuonna 2015 päättyneitä kehittämishankkeita olivat mm. sivistys- ja kulttuuripalveluiden liikuntapalveluiden I love sport Oulu 2014-2015. Kansainvälistä EU:n Kulttuuriohjelmasta rahoitettavaa OpenArch -projektia toteutettiin Oulun museo- ja tiedekeskus Luuppiin kuuluvassa Kiekkikeskuksessa. Hankkeessa on ollut mukana 11

toimijaa Euroopan 8 maasta. Useimmissa hankkeissa (mm. Valtakunnallinen välittäjävalmennushanke) on tehty yhteistyötä eri toimijoiden kuten yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, muiden oppilaitosten, yhdistysten, muiden organisaatioiden sekä yritysten kanssa.

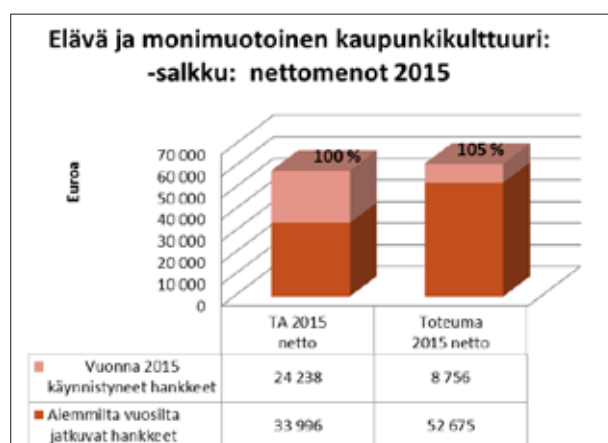
Salkun koordinaatioryhmä on toiminut poikkihallinnollisesti ja siinä on vuoden 2015 aikana ollut edustajat hyvinvointipalveluista, yhdyskunta- ja ympäristöpalveluista, sivistys- ja kulttuuripalveluiden kulttuuripalveluista, liikuntapalveluista, nuorisopalveluista, opetuspalveluista, konsernipalveluiden kehittämisen palvelualueelta sekä kuntalaisvaikuttamisen ja yhteisötoiminnan palvelualueelta.

Kehittämissalkun toteutuneet kokonais- ja nettokustannukset (menot brutto yhteensä 123 018 €, menot netto yhteensä 61 431 €) 31.12.2015 on koottu taulukoihin 3-4.

Kuva 22. Kaupunkikulttuurin salkun bruttomenot yhteensä TA 181 147 €, toteuma 123 018€.



Kuva 23. Kaupunkikulttuurin salkun nettomenot yhteensä TA 58 234 €, toteuma 61 431 €.



Ympäristö- ja ilmastoasiat sekä kestävä kehitys

Ympäristösalkku on osa kaupunkistrategiasta johdettua ympäristöohjelmaa, johon on koottu ympäristöohjelman tavoitteita tukeva kehittämistyö projekteissa, joihin saadaan osarahoitusta ulkopuolisista rahoituslähteistä. Salkun painopisteet ovat: 1) Eheä yhdyskuntarakenne, kestävä palveluverkko ja liikumisen kestävyys, 2) Energia- ja materiaalitehokkuus sekä 3) Ympäristövastuulliset toimijat. Vuodesta 2014 lähtien Tekes on ollut merkittävin rahoittaja ympäristösalkun kehittämishankkeissa esimerkiksi Tekesin INKA- ja Fiksu kaupunki -ohjelmien tarjoamien rahoitusmahdollisuuksien myötä.

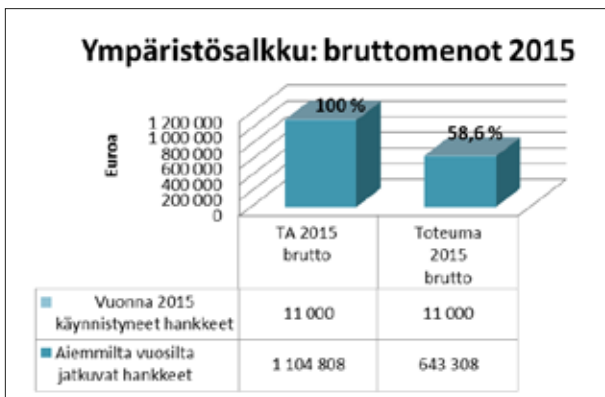
Rakennusvalvonnan Tulevaisuuden talot ja uusiutuva energia -hankkeessa jatkettiin valintakonseptien kehittämistä erilaisille energialähteille ja niiden optimoimille yhdistelmille rakennettavissa pientaloissa Hiukkavaaran Resca-alueella. Jatkossa kehittämisalustoiksi uudisrakentamisen rinnalle nostetaan myös enemmän korjaus- ja täydennysrakentamisen kohteita, joista käytännön esimerkkeinä vuonna 2015 toteutettu Karjasillan koulun ja parhaillaan käynnissä oleva Välvainion tontinluovutuskilpailu. Rakennusvalvonnan Kuivaketju 10-hankkeessa puolestaan vietiin eteenpäin rakentamisen kokonaisvaltaista kosteudenhallintaa siten, että kosteudenhallinnan varmistaminen laajenee osaksi lupakäytäntöjä.

Oulun Energian VETURI.OE -hankkeessa on jatkettu energia-alan kumppanuusverkoston rakentamista uuden liiketoiminnan luomiseksi energia-alalla verkostoitumistapahtumissa ja tutkimus- ja pilotointiyhteistyössä alan toimijoiden kanssa. Samalla jatkettiin Oulun Energian omaa veturiyritystoimintaa tukevaa innovaatioprosessin kehittämistä. Useimmat toimijat Yhdyskunta- ja ympäristöprosessista osallistuivat kevään ja syksyn aikana yhteistyössä Oulun Ammattikorkeakoulun ja useiden kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan liittyvien ratkaisumallien käytön lisäämiseksi tähtäävän projektin valmisteluun, jolle haettiin rahoitusta NPA-ohjelmasta. Tarkoitus on, että Oulun osaprojektissa energiatehokkuutta parannetaan kotitalouksissa ja kaupungin omistamissa kiinteistöissä. Projekti tukee Kestävän energiankäytön toimintasuunnitelman (SEAP - Sustainable Energy Action Plan) tavoitteita.

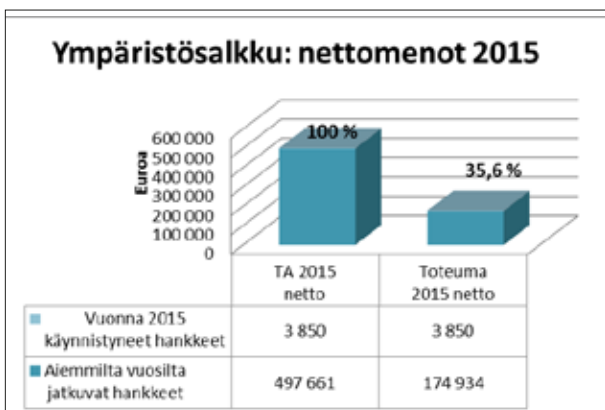
Salkussa oli viime vuonna käynnissä hankkeita kaikkiaan kymmenen kappaletta, joista kahdeksassa

kaupunki toimi joko päävastuullisena toteuttajatahona tai yhteistyökumppanina isomman konsortion hankekokonaisuudessa. Kahdessa, VTT:n veto vastuulla olevassa Innocity -hankkeessa ja Suomen ympäristökeskuksen vetovastuulla olevassa Innovatiivisiin hankintoihin johtavat prosessit ja päätöksentekojärjestelmä -hankkeessa kaupunki puolestaan toimi yhteistyökumppanina ja rahoittajatahona. Aktiivisimmat toimijat kaupungin ympäristöohjelman tavoitteita tukevassa hanketyössä löytyvät tekniseltä sektorilta yhdyskunta- ja ympäristöpalveluprosessista ja teknisistä liikelaitoksista ja tytäryhtiöistä. Ympäristösalkun toteutuneet kokonais- ja nettokustannukset 31.12.2015 on koottu taulukoihin 5-6.

Kuva 24. Ympäristösalkun bruttomenot yhteensä
TA 1 155 808€, toteuma 954 308 €.



Kuva 25. Ympäristösalkun nettomenot yhteensä
TA 501 511 €, toteuma 178 784 €.



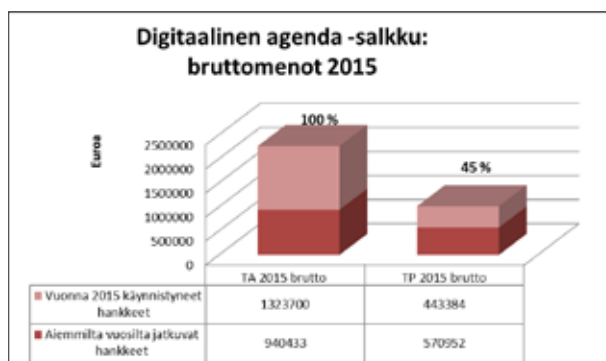
Digitaalinen agenda

Digitaalisen agenda -salkun päämääränä on, että "Oulu on älykkäimmän ja vastuullisimmin digitalisaation mahdollisuuksia toiminnassaan hyödyntävä elinvoimainen kaupunkiyhteisö". Salkun painopisteet ovat: 1) Asiakaslähtöisesti uudistettavat toimintamallit ja digitaalisten valmiuksien johtaminen, 2) Älykkäät palvelut ja digitaaliset sisällöt, 3) Avoin, vuorovaikutteinen kaupunkiyhteisö ja 4) Tulevaisuuden osaajat. Salkun strategisia lähtökohtia ovat Digitalisointiaste ja käyttöaste. Digitalisoinnin tavoite on että 30 % kuntalaisille tarjottavista palveluista on saavutettavissa sähköisenä palveluna v. 2018 mennessä. Käyttöaste sähköisissä asiointipalveluissa tulisi olla 80 %.

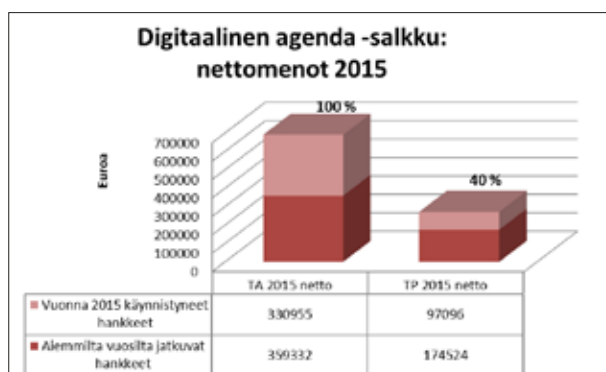
Vuonna 2015 Digitaalisen agenda -salkun käynnissä olevissa projekteissa kehitettiin mm. innovaatioympäristöjä tukevia digitaalisia toimintamalleja, avattiin kaupungin tietovarantoja ja edistettiin asiakaslähtöisyyttä yhteistoimintapiste-konseptia kehittämällä. Vuonna 2015 salkussa päättyi kolme projektia ja vuoden lopussa oli käynnissä seitsemän projektia sekä yksi valtakunnallinen koordinaatioprojekti ja kolme rahoitushanketta. Uusina projekteina alkoi 6Aika strategian toteuttamiseksi Avoimet innovaatioalustat- ja Avoin osallisuus ja asiakkuus -kärkihankkeet sekä 6Aika Liikenteen reaaliaikaiset rajapinnat -pilottiprojekti. Lisäksi alkoi monikansallinen kyberturvallisuutta käsittelevä CyberWi -projekti, jossa pilotoidaan Oulussa kehitettyä hälytysajoneuvojen liikennevaloetusjärjestelmää ja SoteLabs projekti, jossa avataan sosiaali- ja terveystoimen toimintoja yritysten tuotteiden ja palveluiden testaamiseen ja pilotointiin. Projektien osatoteutuksia oli Konsernipalveluilla 5, Sivistys- ja kulttuuripalveluilla 3, Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluilla 2, Hyvinvointipalveluilla 1 ja Oulun konttorilla 1.

Digitaalisen agenda -salkun toteutuneet kokonais- ja nettokustannukset 31.12.2015 on koottu oheisiin taulukoihin 7 ja 8. Salkkua on tarkasteltu jakamalla hankkeet vuonna 2015 käynnistyyviin ja aikaisemmilta vuosilta jatkuviin hankkeisiin.

Kuva 26. Digiagendan salkun bruttomenot yhteensä
TA 2 264 133 €, toteuma 1 014 337€.



Kuva 27. Digiagendan salkun nettomenot yhteensä
TA 690 287 €, toteuma 271 784 €.



Työllä hyvinvointia kehittämissalkku

Työllä hyvinvointia kehittämissalkun sisältöä ja toimintaa linjaa kaupunginvaltuuston 18.12.2013 hyväksymä Oulun kaupungin työllisyysohjelma 2013-2016. Työllisyysohjelman mukaiset kärkitavoitteet työllisyyden edistämiseksi ovat 1) Oulusta uusien työpaikkojen tekemisen mallikaupunki 2) Oulusta elinvoimaisen asenteen mallikaupunki 3) Oulusta työn ja tekijän kohtaamisen mallikaupunki. Työllisyysohjelman mukaiset kärkitavoitteet on nostettu myös hanketoiminnassa painopisteiksi. Työllä hyvinvointia kehittämissalkku on osa työllisyysohjelman operatiivista työllistämisen- ja kehittämistoimintaa.

Työllä hyvinvointia kehittämissalkun hanketoimintaa on osaltaan ohjannut työllistämisen toimintaympäristössä tapahtuneet lainsäädännölliset muutokset ja kuntasektorin vastuiden kasvaminen mm. pitkäaikaistyöttömyyden hoidossa, joihin osaltaan on pyritty vastaamaan myös hanketoiminnan kautta tapahtuvalla työllistämällä sekä uusilla hankkeilla kehitettävillä toimintamalleilla. Työllä hyvinvoin-

tia kehittämissalkun erityispiirteenä muihin kehittämissalkkuihin nähden on, että salkkuun valittavia hankkeita rahoitetaan kaupunginhallituksen kehittämissalkuille varatun määrärahan lisäksi myös osin Konsernipalvelujen talousarvioon varatulla työllisyysmäärärahalta.

Työllä hyvinvointia kehittämissalkussa on vuonna 2015 ollut käynnissä yhteensä 30 hanketta, joista 14 on toteutunut työllisyysmäärärahan turvin. Vuoden 2015 aikana kehittämissalkkujen määrärahalta on ollut käynnissä 16 hanketta, joista yhteistyö- ja rahoitushankkeita on ollut 11 ja kaupungin itse toteuttamia hankkeita on ollut viisi. Kaupungin toteuttamista hankkeista aiemmilta vuosilta jatkuneet Draivia rekryyn ja Vastuulliset hankinnat –projektit päättyivät vuoden 2015 aikana. Uusina hankkeina käynnistyivät sivistys- ja kulttuuripalveluiden toteuttamana Nuorisotakuusta toimeen, yhteisötoiminnan toteuttamana Kielen taidot työllistymisen tukena ja työllisyyspalveluiden toteuttamana Hankinnoista Duunia –projektit.

Työllisyyspalveluiden toteuttamista, työllisyysmäärärahalta rahoitetuista hankkeista vuoden 2015 lopussa päättyi valtakunnallinen Työllisyyden kuntakokeilu ja käynnistyi Nuorten työllisyyspalveluiden kehittämishanke sekä Työllisyyspalveluiden seudullinen kehittämishanke. Kuntakokeiluhankkeen aikana luotiin uudenlaista asiakaspalvelutoimintaa kuntien vastuulla olevien työllisyyspalveluiden toteuttamiseen ja kehitettiin siihen liittyviä toimintamalleja. Seudullinen työllisyyspalvelujen kehittämishanke jatkaa osaltaan kuntakokeilussa kehitettyjen hyvien käytäntöjen toteuttamista sekä niiden levittämistä seudun muihin kuntiin. Kuntien yhteisten toimintamallien kehittymisellä pyritään vastaamaan entistä joustavammin, ketterämmin ja tehokkaammin yhteisen työssäkäyntialueen työnhakija ja työnantaja-asiakkaiden tarpeisiin.

Sekä kaupunginhallituksen kehittämissalkkujen määrärahasta että työllisyysmäärärahasta rahoitettuja yhteistyö- ja rahoitusprojekteja ovat toteuttaneet pääsääntöisesti oululaiset yleishyödylliset yhdistykset, järjestöt ja säätiöt sekä alueen oppilaitokset. Vuoden 2015 lopussa yhteistyöprojekteja päättyi yhteensä 9. Yhteistyökumppanit ovat tarjonneet vuoden 2015 aikana lukuisia yhteistyöprojekteja toteutettavaksi ja rahoitettavaksi työllä hyvinvointia kehittämissalkun kautta, joista keskeisimmät salkun tavoitteita palvelevat hankeideat etenevät varsinaiseen hankevalmisteluun vuonna 2016.

8 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Käyttötalouden tehtävien tulot ja menot summataan talousarvion tuloslaskelmaosaan. Tuloslaskelmaosassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja – menot sekä satunnaiset erät.

Peruskunta 1000 euroa	Alkuperäinen	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2015	Poikkeama alitus-/ ylitys+	TP2014
Toimintatuotot	180 440	-1 093	179 347	181 642	2 295	177 843
Toimintakulut	-1 184 213	-21 841	-1 206 054	-1 193 645	-12 409	-1 159 703
TOIMINTAKATE	-1 003 773	-22 934	-1 026 707	-1 012 003	-14 704	-981 859
Verotulot	730 729		730 729	734 160	3 431	708 151
Valtionosuudet	248 354	4646	253 000	253 771	771	230 337
Rahoitustuotot ja –kulut						
Korkotuotot	3 824	11300	15 124	13 885	-1 239	5 534
Muut rahoitustuotot	29 064	-11300	17 764	19 009	1 245	39 235
Korkokulut	-14 588	-4300	-10 288	-8 990	-1 298	-9 935
Muut rahoituskulut	-995		-995	-2302	1 307	-580
VUOSIKATE	-7 385		-21 373	-2 470	-18 903	-9 117
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelmapoistot	-37 377		-37 377	-31 024	6 353	-31 857
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot						
TILIKAUDEN TULOS	-44 762		-58 750	-33 494	-25 256	-40 974
Poistoeron muutos						
Varausten muutos						
Rahastojen muutos						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-44 762		-58 750	-33 494	-25 256	-40 974

8.1 Verotulot

Verotulojen ja valtionosuuksien ennusteet perustuvat valtiontalouden kehyspäätökseen, valtiovarainministeriön arvioihin kokonaistaloudellisesta kehityksestä (PPO) sekä Verohallinnon kuluva vuotta koskeviin verotilityksiin ja vuotta 2013 koskevaan Tulokehitystilastoon sekä omiin arvioihin.

OULU	TP2013	TP2014	TP2015	TA2016
Tuloveroprosentti	19,25	20,00	20,00	20,00
Kiinteistöveroprosentit				
vakituinen asuinrakennus	0,40	0,40	0,40	0,40
muu asuinrakennus	0,90	0,90	0,90	0,90
yleinen kiinteistövero	0,95	0,95	0,95	0,95
voimalaitos	2,85	2,85	2,85	3,10
yleishyödyllinen yhteisö	0,16	0,16	0,16	0,16
rakentamaton rakennuspaikka	0,00	0,00	0,00	0,00

Oulun kaupunki tuloveroprosentit ja kiinteistöveroprosentit vuosina 2013 - 2016

Oulun efektiivinen veroaste vuonna 2015 on 15,34 % (TP2014 15,40%). Kuntien keskimääräinen kunnallisveroprosentti vuonna 2015 nousi 0,10 prosenttiyksiköllä 19,84 prosenttiin.

OULU	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo 1000 euroa	Muutos %
2007	18,28	3 068 550	
2008	18,30	3 277 132	6,8 %
2009	18,29	3 365 827	2,7 %
2010	19,22	3 489 149	3,7 %
2011	19,22	3 663 319	5,0 %
2012	19,22	3 863 893	5,5 %
2013	19,25	3 931 998	1,8 %
2014	20,00	4 047 947	2,9 %
2015	20,00		
2016	20,00		

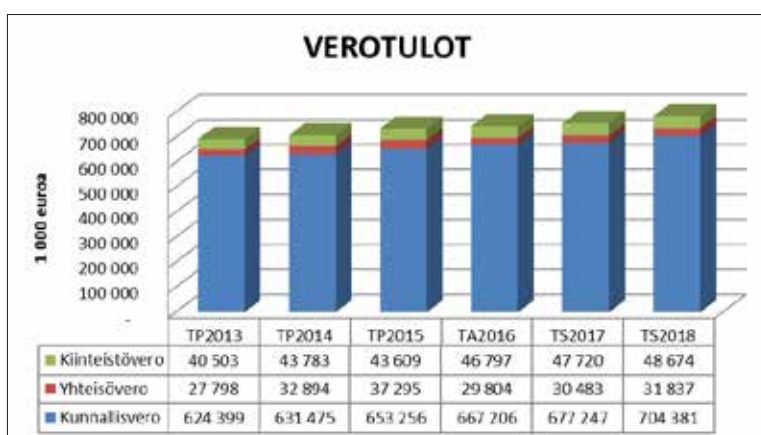
Oulun kaupungin veroprosentit vuosina 2007 – 2014

Oulu verot ja valtionosuudet 1 000 euroa	TP2013	TP2014	TP2015	TA2016
VEROTULOT	692 700	708 152	734 160	743 807
Muutos %	8,3 %	2,2 %	3,7 %	1,3 %
VALTIONOSUUDET	225 083	230 337	253 771	268 794
Muutos %	3,5 %	2,3 %	10,2 %	5,9 %
YHTEENSÄ	917 783	938 489	987 931	1 012 601
Muutos %	7,1 %	2,3 %	5,3 %	2,5 %

Oulun kaupunki verorahoitus

Oulu verotulot	TP2013	TP2014	TP2015	TA2016
1000 euroa				
Kunnallisvero	624 399	631 475	653 256	667 206
Muutos %	7,7 %	1,1 %	3,4 %	2,1 %
Yhteisövero	27 798	32 894	37 295	29 804
Muutos %	2,9 %	18,3 %	13,4 %	-20,1 %
Kiinteistövero	40 503	43 783	43 609	46 797
Muutos %	22,8 %	8,1 %	-0,4 %	7,3 %
VEROTULOT YHTEENSÄ	692 700	708 152	734 160	743 807
Muutos %	8,3 %	2,2 %	3,7 %	1,3 %

Oulun kaupunki verotulot



Kuva 31. Verotulojen jakautuminen

Loppuvuoden 2015 tilitysten kertymää määritteli palkkasumman kehitys sekä jako-osuuksien oikaisu. Kunnittaisia jako-osuuksia oikaistaan valmistuneen verotuksen tietojen pohjalta. Valtiovarainministeriö vahvistaa veronsaajaryhmien jako-osuudet. Laskelman perusteella kuntien verovuoden 2015 ryhmäosuutta ansio- ja pääomatuloista alennettiin ennakonperinnässä aiemmin käytetystä 61,48 %:sta 61,04

%:in. Muutos tarkoitti kunnille -124 miljoonan euron negatiivista oikaisua joulukuun tilitysten yhteydessä. Oulun osalta ei ollut suuria vaikutuksia.

Oulun kaupungin oikaisu esitetty alla olevassa taulukossa; vuonna 2015 marraskuun oikaisu olivat maltilliset:

KUNNALLISVERO 1 000 €	2012	2013	Muutos	2014	Muutos	2015	Muutos
KUNNALLISVERO YHTEENSÄ	579,5	624,4	7,7 %	631,5	1,1 %	653,3	3,4 %
TILITETYN MÄÄRÄN OIKAISUT (sisältyy yllä olevaan)	-6,2	21,2		-22,3		-0,2	
ILMAN OIKAISUJA	585,7	603,2	3,0 %	653,7	8,4 %	653,4	0,0 %
MUUTOKSET ILMAN OIKAISUJA 1 000 €			17,5		50,5		-0,3

Vuonna 2014 veroprosentti nousi 0,75 prosenttiyksiköllä, vaikutus noin 24 milj. euroa

Kunnallisveron tuottoon vuonna 2015 vähentävistä vaikuttavista muutoksista ovat olleet eläkevähennyksen korotus, kolmen alimman tuloluokan ansiotason nousun mukainen asteikkotarkistus valtionverotuksessa, lapsivähennyksen käyttöönotto, työtulovä-

hennyksen korotus, perusvähennyksen korotus sekä avainhenkilölain voimassaolon jatkaminen. Kunnallisveron tuottoon korottavasti vaikuttavista muutoksista ovat olleet asuntolainojen korkovähennyksen rajoittaminen 10 prosenttiyksiköllä, työmatkakulujen

omavastuuosuuden korottaminen, osinkoveromuutos (suurin osa vaikutuksesta jo vuonna 2014) sekä opintolainan korkovähennyksen poistuminen.

Vuonna 2015 sovellettava kuntien yhteisöveron jako-osuus nousi, sillä kuntien yhteisöveron jako-osuutta nostettiin 75 miljoonalla eurolla työmarkkinatuki uudistukseen liittyvien lisäkustannusten kompensoimiseksi kunnille (Oulu noin 7,5 milj. euroa). Yhteisöverotuksen muutokset kompensoitiin kuntien jako-osuutta muuttamalla. Aiempien päätösten mukaisesti määräaikaisen 5 prosenttiyksikön jako-osuuden korotus poistuu vuoden 2015 lopussa.

Yleisen kiinteistöveron sekä vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveron laissa säädettyjä ala- ja ylära-

joja korotettiin. Yleisen kiinteistöveron osalta korotus rajoihin oli 0,2 prosenttiyksikköä. Alarajaksi tuli 0,8 % ja ylärajaksi 1,55 %. Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin osalta korotus oli 0,05 prosenttiyksikköä uuden alarajan ollessa siten 0,37 % ja ylärajan 0,8 %. Samassa yhteydessä Kiinteistöverolain 13 §:n muotoilua muutettiin niin, että muiden asuinrakennusten veroprosentti voidaan määrätä kunnassa erikseen vastaamaan kunnan yleistä kiinteistöveroprosenttia, vaikka se olisi enemmän kuin 0,60 prosenttiyksikköä yli kunnan määräämän vakituisten asuinrakennusten veroprosentin. Hallitus päätti kiinteistöveron muutosten tuottoarviota vastaavan erän vähentämisestä peruspalvelujen valtionosuudesta.

8.2 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä uudistui vuoden 2015 alusta. Valtionosuuden määräytymisen ikäryhmitystä ja määräytymisen kriteereitä muutettiin olennaisesti. Valtionosuuden laskennallinen peruste muuttuu vuosittain ns. automaattimuutosten

perusteella. Näitä ovat määräytymistekijöiden, esimerkiksi asukasmäärien, oppilasmäärien ja muiden laskennan perusteena olevien määrien muutokset ja kustannustason muutoksesta johtuvat hintojen muutokset (indeksikorotus).

Veroperustemuutokset on luvattu kompensoida kuntatalouteen täysimääräisesti. Uutena kompensatioeränä valtio kompensoi kunnille 75 milj. € työmarkkinatuen kunnille aiheutuvista kustannuksista. Arvioidut kunnille aiheutuvat kustannukset ovat 160 milj. €. Kompensointi toteutettiin yhteisöveron jakosuutta korottamalla. Kustannusvastuu aiheutui siitä, kun vuoden 2015 alusta työmarkkinatuen rahoitusvastuusta siirrettiin kuntien vastuulle 50 % 300 työttömyyspäivän jälkeen ja 70 % 1000 työttömyyspäivän jälkeen.

Vuonna 2015 valtionosuuksiin tehtiin normaali indeksitarkistus 0,6 %. Kustannustenjaon tarkistusta ei tehty, vaan se tehdään joka neljäs vuosi, seuraavan kerran tarkistus tehdään vuonna 2016 vuoden 2013 kustannuksista.

Valtionosuudet	TP2013	TP2014	TP2015	TA2016
1 000 euroa				
Valtionosuudet	225 083	230 337	253 771	268 794
Muutos %	3,5 %	2,3 %	10,2 %	5,9 %

Oulun kaupunki valtionosuudet

Valtionosuudet noin 253,8 milj. euroa sisältävät peruspalvelujen valtionosuuden noin 268,8 milj. euroa, joka sisältää myös verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen 25,8 milj. euroa sekä muun opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet noin – 14,9 milj. euroa.

Oulun kaupungissa tapahtuneet elinkeinoelämän rakennemuutos ja kaupungin verotuloissa tapahtuneet menetykset ovat kompensoituneet osittain verotulotasauksen kautta. Verotulotasauksena kaupunki sai noin 25,8 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuuksissa Oulun kaupunki on aikaisempina vuosina ollut maksajana verotulotasauksen kautta noin 12,7 milj. eurolla.

Oulu on saanut vuosina 2014 - 2015 yhdistymisavustusta 1,8 milj. euroa/vuosi. Valtionosuuksien menetysten kompensointina on saatu viitenä vuotena 6,6 milj. euroa/vuosi. Valtionosuuksien menetysten kompensatio loppuu vuonna 2018. Yhdistymisavustus ja valtionosuuksien kompensatio kirjautuvat toimintatuloihin.

Kotikuntakorvaukset eivät ole valtionosuutta, vaan ne käsitellään toimintamenoina ja -tuloina. Kotikuntakorvaukset vuonna 2015 olivat tulot noin 1,1 milj. euroa ja menot noin 9,8 milj. euroa (vuonna 2014 tulot noin 1 milj. euroa ja menot noin 7,9 milj. euroa).

Rahoitustuotot ja –kulut

Sitovien rahoitustulojen ja –menojen määrärahat ja tuloarviot ylittyivät/alittuivat seuraavasti.

Korkotuottoja kertyi 1,2 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän, merkittävin erä on Oulu Energia Oy:ltä saadut korkotuotot 10,7 milj. euroa. Korkotuottoihin tehtiin määrärahamuutos 11,3 milj. euroa koska talousarviossa Oulu Energia Oy:n korkotuotot oli esitetty rahoitustuotoissa. Päätöksellä (KV 7.2.15 § 103) korotettiin korkotuottoja 11,3 milj. euroa ja rahoitustuottoja alennettiin sama määrä. Muut rahoitustuotot ylittyivät 1,2 milj. euroa muutettuun talousarvioon, tiliryhmä sisältää mm. liikelaitosten tuloutuksia 15,9 milj. euroa.

Korkomenot toteutuivat n. 1,3 milj. euroa talousarviota ennakoitua alhaisempina.

Vuosikate

Peruskunnan vuosikate oli 2,5 milj. euroa alijäämäinen (TP2014: -9,1 milj. euroa). Muutettuun talousarvioon verrattuna vuosikate oli 18,9 milj. euroa parempi myös vuoteen 2014 verrattuna vuosikate parani 6,6 milj. euroa. Vuosikatteeseen vaikuttivat verotulojen ja valtionosuuksien 987,9 milj. euroa sekä rahoitustuotot että -kulut 21,6 milj. euroa. Rahoitustuloissa liikelaitosten peruspääomien tuotot olivat yhteensä 15,9 milj. euroa, joka toteutui talousarvion mukaisesti. Peruskunnan negatiivinen vuosikate 2,5 milj. euroa ei riittänyt kattamaan peruskunnan poistoja, jotka olivat 31 milj. euroa.

Tilikaudelle ei muodostunut satunnaisia tuloja eikä menoja.

Tilikauden tulos

Peruskunnan tilikauden tulos oli alijäämäinen 33,5 milj. euroa (TP2014 alijäämäinen 41 milj. euroa). Tilikauden tulos muodostui muutettua talousarviota 25,3 milj. euroa parempan

9 Investointiosan toteutuminen

Investointiosassa esitetään pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta sekä rahoitusosuudet (avustukset) ja omaisuuden myynti. Investointiosan toteutuminen esitetään vastaavalla tavalla talousarviossa huomioiden valtuuston asettamat sitovat meno- ja tulomäärärahat. Talousarviossa peruskunnan investointeihin varattiin menomäärärahoja 64,35 milj. euroa ja tulomäärärahoja 6,2 milj. euroa. Tilin-kauden aikana muutettiin investointimenojen talousarviota muun muassa Oulun Pysäköinti Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman lisästarpeen (2,16 milj. euroa) ja Lipporannan alueen kunnallistekniikan rakentamistarpeiden (3,2 milj. euroa) johdosta. Lopullisessa tilinpäätöksessä investointimenojen toteuma alitti talousarvion noin 5 milj. euroa:

- Kaupunginhallituksen osakkeiden ja osuuk- sien määrärahojen alitus 1,2 milj. euroa
- Hyvinvointilautakunnan irtaimen käyttöomai- suuden määrärahojen alitus 1,4 milj. euroa

- Sivistys- ja kulttuurilautakunnan irtaimen käyttöomaisuuden määrärahojen alitus 0,3 milj. euroa
- Yhdyskuntalautakunnan määrärahojen alitus 2 milj. euroa, jossa mukana investointimenojen toteumaa korottavasti Tilakeskukselta yhdys- kuntalautakunnalle siirtyneen kiinteistöomai- suuden kirjanpidollinen investointimeno 1,7 milj. euroa, joka ei ole Oulun kaupungin kan- nalta todellinen menoerä.

Investointien luovutustulojen toteuma ylitti talous- arvion noin 16,7 milj. euroa. Investointitulojen yli- titys johtui pääasiassa Kaupunginhallituksen osakkei- den ja osuuk- sien luovutustulojen ylityksestä 16,2 M€ (Ouluzone Kiinteistöyhtiö Oy:n purkaminen 4,8 milj. euroa ja Oulun Energia Oy:n palautus SVOP-rahastosta n. 11 milj. euroa). Jatkojalostettaviin kiinteistöi- hin liittyvää luovutustuloa muodostui kirjanpidollis- ten siirtojen johdosta yhteensä noin 0,6 milj. euroa, joka ei ole kaupungin kannalta todellinen tulojen li- säys.

Peruskunta yhteensä

1000€	Talousarvio (muutettu)	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Investointimeno	-69 542	-64 532	-5 010
Rahoitusosuudet	118	376	258
Luovutustulot	11 300	28 034	16734

Omaisuserien kirjanpidolliset siirrot eliminoituna peruskunnan investointimenojen ja tulojen toteu- masta, investointimenot alittivat talousarvion noin 6,6 milj. euroa ja investointitulot ylittivät talousarvi- on noin 16,1 milj. euroa.

Tietohallintoinvestoinnit

Vuoden 2015 tietohallintoinvestoinnit sisälsivät kau- pungin toimintaa tukevien tietojärjestelmien ke- hittämisinvestointeja sekä toimintojen tarvitsemia laiteinvestointeja. Konsernipalvelujen tietohalli- toinvestointien avulla jatkettiin kaupunkiyhteisten palvelujen kehittämistä. Käynnissä olevina hankkei- na jatkettiin sähköisen asianhallinnan käyttöönottoa sekä ICT-infrastruktuurin ja varautumisen edellyttä- miä investointeja. Kuntaliitoksen lisenssi-investoinnit

saatiin päätökseen. Osana tietoliikenneoperaattori- vaihdosta kaupunki investoi itselleen oman IP-os- oitteiston. Uutena kokonaisuutena hankittiin ta- loussuunnittelujärjestelmä uudistuksen edellyttämät lisenssit. Investointivaraukset käytettiin 96%:sesti.

Hyvinvointilautakunnan keskeisimmät tietohalli- toinvestoinnit sisälsivät mm. EKG-laitteiden uusimi- sen, sekä Kontinkankaan hyvinvointikeskuksen itseil-

moittautumis- ja opastusjärjestelmän käyttöönoton. Tietojärjestelmien päivityksiä ei suoritettu suunniteltuun tahtiin vaan niitä siirrettiin mahdollisuuksien mukaan tuleville vuosille. Muun muassa henkilökutusjärjestelmän ja laskutuspäivitysten hankinnat siirtyivät vuodelle 2016. Näin ollen tietohallintoinvestointien toteumaprosentti jäi 37%:iin.

Sivistys- ja kulttuuripalveluissa tietohallintoinvestoinnit toteutuivat 86%:sesti. Suurimmat kokonaisuudet kattoivat liikuntapisteiden sekä kirjastojen itsepalvelujen ja palveluverkon edellyttämät tietohallintoinvestoinnit. Lisäksi tietohallintoinvestointeja kohdennettiin koulujen tieto- ja viestintäteknologian kehittämiseen. Seuraaville vuosille siirtyivät mm. varhaiskasvatuksen tietojärjestelmäpäivitykset.

Yhdyskuntalautakunnan tietohallintoinvestoinnit toteutuivat suunnitellusti (92%) kattaen mm. kartta- ja lupa-aineistopalvelujen sähköistämiseen liittyvät tietohallintoinvestoinnit. Lisäksi tehtiin toiminnan kehittämisen edellyttämiä tietojärjestelmäpäivityksiä sekä uudistettiin katu- ja viheralueiden ylläpitoon liittyviä tietojärjestelmiä.

Oulun Tietotekniikan investoinnit toteutuivat kokonaisuutena 94%:sesti. Investoinnit kattoivat kaupungin tarvitsemia lisenssi-, kone- ja laiteinvestointeja. Seuraaville vuosille siirtyi mm. langattomien verkkojen kehitysinvestoinnit

9.1 Investointiosa peruskunta

Kaupunginhallitus

Osakkeet ja osuudet

1 000 €	TA- 2015	TA-muutokset	TA muutokset jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	12 000	2 160	14 160	13 006	-1 154
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot				16 209	16 209

Määrärahaa on käytetty osakkeiden tai osuuksien hankintaan kaupunginhallituksen päätöksellä. Oulun kaupunki on sijoittanut Oulun Pysäköinti Oy:n vapaaseen omaan pääomaan (SVOP) 13,16 M€. Ouluzone Kiinteistöyhtiö Oy:n purkamisen vaikutus on 4,8 M€:n luovutustuloissa ja 0,6 M€:n menoina sekä Oulun Energia Oy:n tekemä palautus SVOP-rahastosta 11 M€:n luovutustuloissa.

Lisäksi tältä menokohdalta on katettu yhtiöjärjestelyjen kirjaukset kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

Konsernipalvelut

Irtain käyttöomaisuus

1 000 €	TA- 2015	TA-muutokset	TA muutokset jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	638		638	517	-121
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Tietohallintoinvestoinneille varattu määräraha käytettiin Microsoft-lisenssien ja taloushallintojärjestelmän hankintaan. Kopan varavoimakoneen hankinta siirtyi vuodelle 2016.

Hyvinvointilautakunta

Irtain käyttöomaisuus

1 000 €	TA- 2015	TA-muutokset	TA muutokset jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	2 440		2 440	1 079	-1 361
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Investointihankkeiden irtaimiston (irt/inv) hankintojen toteutuminen:

1 000 €	TA 2015	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2015
Kontinkankaan vanhan sairaalan peruskorjaus A- ja G-rakennukset	270		270	191
Hiirosenkoti, peruskorjaus	50		50	68
Peltolan mielenterveyspalvelujen avopalveluyksikön laajennus	100		100	
Irtaimistoinvestoinnit	300		300	184
Yhteensä	720		720	444

Kontinkankaan hyvinvointikeskuksen peruskorjaus valmistui vuoden 2014 lopulla ja otettiin käyttöön tammi-helmikuussa 2015. Valtaosa hankinnoista toteutettiin vuoden 2014 aikana. Osa laite- ja kalustehankinnoista siirtyi vuodelle 2015. Määrärahan käyttö alittui, koska palvelujen siirtymisessä hyödynnettiin enemmän nykyisiä laitteita ja kalustoa. Hiirosenkodin peruskorjaus otettiin käyttöön vuoden 2015 alusta. Ylitys johtui vuoden 2014 laskujen siirtymisestä vuodelle 2015. Mielenterveysavopalveluiden avopalvelujen, Yrttipellontie 6 ja Peltolan alue, tilahankkeet eivät toteutuneet. Tämän vuoksi irtaimistomäärärahat jäivät käyttämättä vuodelta 2015.

Irtaimistoinvestointien (300 000 €) suunnitelma sisälsi asumispalvelujen sairaalasänkyjen, apuvälineiden ja muut ensikertaiset kalustohankinnat, yh-

teisarvoltaan 70 000 €. Oulun kaupunginsairaalan lääkehuoneiden muutostöihin ja uusiin lääkekaapitöihin, potilashuoneiden muutostöihin sekä lääketieteellisen hoidon erityislaitteiden hankintoihin oli varattu 150 000 € ja ikäihmisten laitoshoidon ateriakuljetuslämpövaunujen hankintoihin 80 000 €. Ikäihmisten laitoshoidon hankinta toteutui lähes suunnitellusti. Asumispalvelujen ja Oulun kaupunginsairaalan hankinnat alittuivat. Asumispalveluissa selkiytettiin vastuita ja toimintakäytäntöjä PPSHP:n apuvälinekeskuksen kanssa; asiakkaiden henkilökohtaiseen käyttöön suunnitellut apuvälinehankinnat hoitaa apuvälinekeskus, joten hankinta alittui siltä osin. OKS:n osalta osa suunnitelluista lääkehuoneiden muutostöistä jäi toteutumatta ja osan laitteista maksoi Tilakeskus.

Tietohallintoinvestoinnit:

1 000 €	TA 2015	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2015
Tietojärjestelmien päivitys	650		650	69
Itseilmoittautuminen ja opastus	500		500	377
Etävastaanotto ja -hoito	20		20	
Hoitajakutsujärjestelmä	280		280	
Ekg-laitteiden uusiminen	270		270	189
Yhteensä	1 720		1 720	635

Tietojärjestelmien päivityksessä varauduttiin mm. Effic-laskutuksen ja sosiaalitoimen kansallisten dokumentaatiomuutosten käyttöönottoon, mutta hankinnat siirtyivät seuraavalle vuodelle. Itseilmoittautuminen ja opastus käyttöön otettiin Kontinkan-

kaan hyvinvointikeskuksessa. Etävastaanoton ja -hoidon pilotti ei johtanut hankintoihin. Henkilökutsujärjestelmän kilpailutus käynnistyi joulukuussa, joten hankinnat siirtyivät seuraavalle vuodelle. Ekg-laitteita uusittiin suunnitellusti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden talousarviossa investointeihin on varattu yhteensä 4 milj. euroa, joka muodostuu irtaimen käyttöomaisuuden investoinneista (2,7 milj. euroa) ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden investoinneista (1,3 milj. euroa). Irtaimen käyttöomaisuuden toteuma oli 2,4 milj. euroa, joka

on 0,27 milj. euroa alle talousarvion. Pääosin alitus aiheutuu ICT-hankintojen suunnitelmien muutoksista. Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden investointien toteuma on 1,2 milj. euroa, joka on 0,09 milj. euroa alle talousarvion.

Irtain käyttöomaisuus

1 000 €	TA 2015	TA-muutokset	TA muutokset jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	2 709		2 709	2 441	-268
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Irtain käyttöomaisuus jakautuu seuraaviin osiin:

1000 €	Ta 2015	Ta-muutokset	Ta muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015
Tietohallintoinvestoinnit	1 159		1 159	995
Muut irtaimisto	1 500		1 500	1 421
Prosenttitaide	50		50	25
Yhteensä	2 709		2 709	2 441

Irtaimistohankinnat kohdistuvat erityisesti tietohallintoinvestointeihin, prosenttitaiteeseen sekä perusparannuskohteiden irtaimistoinvestointeihin. Merkittävimmät perusparannuskohteet ovat olleet Pohjankartanon koulu, Knuutilankankaan koulu, Kellon koulu sekä Kuivasjärven koulu, joiden hankinnat ovat olleet 0,9 M€.

KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Liikunta-alueet, ulkoilureitit ja niiden valaistus

1 000 €	TA 2015	TA-muutokset	TA muutokset jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	1 300		1 300	1 143	-157
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Määräraha käytetään ulkoliikunta-alueiden, ulkoilureittien ja uimarantojen peruskunnostamiseen vuosittain hyväksyttävän työohjelman mukaisesti. Vuoden 2015 työohjelmalla toteutettiin mm. pallokenttien, urheilukeskusten ja lähiliikuntapaikkojen peruskorjausta sekä suunnittelua. Reittiverkoston kehittämistä jatkettiin edelleen. Määrärahoilla rahoitettiin myös ulkoilureittien valaistuksen uusimista.

Tilakeskukselta Sikuun siirtynyt kiinteistöomaisuus (Kierikki, inf. tieto)

1 000 €	TA 2015	TA-muutokset	TA muutokset jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	-	-	-	66	66
Rahoitusosuudet	-	-	-	-	
Luovutustulot	-	-	-	-	

Kyse on kuntaliitoksen yhteydessä Tilakeskuksen taseeseen siirretty kiinteistöomaisuus, joka on vuoden 2015 aikana siirretty oikeampaan kohteeseen peruskunnan taseeseen. Peruskunnan kirjanpidollisena meno-kohtana on Sikun investoinnit, sillä Kierikin toiminta liittyy sivistys- ja kulttuuripalveluiden vastualueeseen.

Yhdyskuntalautakunta

Irtain käyttöomaisuus

1 000 €	TA- 2015	TA-muutokset	TA muutokset jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	305		305	279	-26
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Tietohallintoinvestoinnit:

Menot, 1000 €	Ta 2015	Ta-muutokset	Ta-muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Rakennetun ympäristön karttapohjainen palautejärjestelmä	40		40	44	4
Aineistojen ja palveluiden sähköinen tilaaminen	35		35	28	-7
Yleisten alueiden lupien sähköistys	60		60	95	35
eTontti-sovelluksen kehittäminen	20		20	0	-20
Tekla Civil järjestelmän kehittäminen	50		50	0	-50
TeklaGIS suunnittelu- ja paikkatietojärjestelmän kehittäminen	30		30	63	33
BlomCyclomania –katualueiden inventointiohjelma	60		60	37	-23
Siirrettävien- ja romuajoneuvojen hallintajärjestelmä. (Siiri-järjestelmä)	10		10	12	2
YHTEENSÄ	305		305	279	-26

Rakennetun ympäristön karttapohjainen palautejärjestelmä hankittiin kesäkuussa 2015 ja käyttöönotto (järjestelmän koulutukset sekä konfigurointi) suoritettiin syksyllä 2015. Järjestelmä otettiin tuotantokäyttöön 18.1.2016.

Aineistojen ja palveluiden sähköinen tilaaminen -investoinnissa laajennettiin karttakauppa palvelua uudella aineistolla sekä toteutettiin extranet toiminnallisuus sopimuskäyttäjille. Lisäksi määriteltiin palveluiden tilaamisen toiminnallisuus, jonka toteutus aloitettiin syksyllä 2016. Laajennokset ovat testauksessa ja ne lanseerataan kuntalaisille helmikuussa 2016.

Yleisten alueiden lupien sähköistys -järjestelmä hankittiin keväällä 2015 ja sen käyttöönotto suoritettiin syksyllä 2016, jolloin tehtiin järjestelmän sovittaminen Vianovan IRIS järjestelmään, järjestelmän konfigurointi Oululle tarpeisiin sekä koulutukset. Järjestelmän pilottikäyttö aloitettiin 12.1.2016.

eTontti-sovelluksen kehittämiseen ei tullut tarvetta, koska järjestelmä palveli hyvin vuoden 2015 tontinluovutuksia. Tekla Civil järjestelmän kehittämismenot eivät toteutuneet.

TeklaGIS suunnittelu- ja paikkatietojärjestelmän kehittäminen -investoinnissa laajennettiin sopimushallintaa toiminnallisuutta, 3D mallinnuksen toiminnallisuutta sekä suoritettiin kaksi versionvaihtoa, joilla ylläpidettiin järjestelmän toiminnallisuutta.

BlomCyclomania –katualueiden inventointijärjestelmä hankittiin kesällä 2015 ja syksyllä kuvattiin n.500 km katualueita sekä liikennemerkkejä. Järjestelmä ja kuvausaineisto saatiin asiantuntijoiden käyttöön loppuvuonna 2015.

Siirrettävien- ja romuajoneuvojen hallintajärjestelmä "Siiri" hankittiin alkuvuonna 2015 ja otettiin koulutusten jälkeen tuotantokäyttöön keväällä 2015.

MAAHANKINTA

1000 €	Ta2015	Ta-muutokset	Ta-muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	6 000		6 000	4 923	-1077
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot	6 000	5 300	11 300	11 176	-124

Maata ja vesialuetta on hankittu vuoden 2015 aikana 327,3 hehtaaria, josta oli raakamaata 218 hehtaaria ja muuta maata 108,5 hehtaaria. Maanhankintoihin käytettiin investointirahaa yhteensä noin 4,06 M€. Maanhankinnan pinta-aloihin ja hintoihin sisältyy yksi lunastus ja neljä vaihtoa. Raakamaakauppoja on tehty 11 kpl, muita maanhankintakauppoja oli 30 kpl.

Kaksi isointa kauppaa oli Tornator Oyj:ltä hankittu n. 99 ha: n suuruinen alue Kiimingistä ja UPM – Kymmene Oyj:ltä hankittu n. 51 ha: n suuruinen alue Haukiputaalta ja noin 43 ha: n suuruinen alue Jäälisellä. Maanhankinnan selkeä painopiste oli Kiimingin alueella, josta maata hankittiin yhteensä noin 212 ha. Lisäksi maanomaisuuden investointivaroista on maksettu käyttösuunnitelman mukaisesti voimajohdojen siirtoihin liittyviä kustannuksia ja puhdistettu pilaantuneita maa-alueita mm. Ruskossa.

Rakennukset (inf. tieto)

1000 €	Ta2015	Ta-muutokset	Ta- muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot				633	
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Oulun kaupungin sisällä siirtynyt kiinteistöomaisuus, joka näkyy kirjanpidossa Yhdyskuntalautakunnan menona. Oulun kaupungin näkökulmasta kyseessä ei ole kuitenkaan todellinen investointimeno.

Tilakeskukselta siirtyneet rakennukset (inf. tieto)

1000 €	Ta2015	Ta-muutokset	Ta- muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot				986	
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot				649	

Tilakeskukselta siirrettiin rakennuksia yhdyskunta- ja ympäristöpalveluille kiinteistökehitystä varten. Siirto on kaupungin sisäinen toimenpide, joka ei lisää ulkoisia investointimenoja.

Vuoden 2015 lopussa yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden hallinnassa on yhteensä 90 kohdetta. Kohteista yhdeksän on vuokratiloihin ja pienkerrostaloja, joissa osassa teknistä isännöintiä hoidettiin yhteistyössä Sivakka- yhtiön kanssa. Tekninen isännöinti ja taloushallinto toteutettiin yhteistyössä Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen kanssa.

Vuonna 2015 tehtiin 10 myyntipäätöstä/kauppaa yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen hallinnassa olevista rakennuksista. Yhteen laskettu myyntihinta

tontteineen oli 3,9 M€, joka ei ole ns. myyntivoittoa. Merkittävin oli entinen Taidekoulun rakennus ja tontteineen.

Vuoden 2015 aikana yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut puratti 9 rakennusta/rakennuskokonaisuutta, joiden yhteen laskettu kerrosala oli noin 2400k-m² ja purkukustannukset yhteensä noin 0,2 M€.

Kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti luonnonvarat ja isännöinti tiimi jatkoi yhteistyötä 3. sektorin kanssa. Yhdistyksillä teetettiin rakennusten ja niiden alueiden kunnostustöitä, kuten nurmen leikkausta ja lumitöitä, siivousta, liputusta sekä pieni- muotoisia korjaus- ja huoltotöitä.

KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Kiinteät rakenteet ja laitteet -investoinneista on vuoden aikana toteutunut 39,19 M€ eli n. 93 % talousarvion mukaisesta määrärahasta (41,80 M€). Suurimmat erot talousarvioon syntyivät yhteyskohteita valtion kanssa (MALPE, Vt22 ja Seinäjoki-Oulu ratahanke), jotka eivät toteutuneet suunnitelmien mukaisesti.

1000 €	TP 2013	Tp 2014	TA 2015 + muutokset	Toteuma 31.12.2015
Korvausinvestoinnit	-8 027	-13 003	-13 390	-16 690
Uusinvestoinnit	-18 064	-18 328	-28 410	-22 499
Yhteensä	-26 091	-31 331	-41 800	-39 188
Rahoitusosuudet	1 126	2 573		122
Netto	-24 965	-28 758	-41 800	-39 067

Kadut, tiet, sillat, torit, ym.

1000 €	Ta2015	Ta-muutokset	Ta- muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	16 000		16 000	16 370	370
Rahoitusosuudet				270	270
Luovutustulot					

Suurimpia uudisrakennuskohteita ovat olleet Hiukkavaaran Soittajankankaan sekä Ritaharjun pohjoisosan katurakennustyöt. Päälystys- ja ympäristötyitä on tehty mm. Hiukkavaaran Kivikkokankaalla, Haapakankaalla ja Niemenrannassa. Peruskorjaustyitä on tehty eri puolilla kaupunkia mm. Isokadulla ja Kauppurienkadulla, Yli-Iin keskustassa, Holmanpel-

lon alueella, Torpanmäentiellä sekä Maustetien alueella. Pieniä peruskorjauskohteita on tehty ympäri Oulua. Pientalotonttien luovutuksen kannalta tärkeät kohteet ovat toteutuneet tavoitteiden mukaisesti. Syksyn suotuisten säiden ansioista peruskorjaustyitä on paikoin pystytty tekemään ennakoitua laajemmin, mistä osin johtuu kustannusten ylittyminen.

Pääliikenneväylät ja muut liikennejärjestelyt

1000 €	Ta2015	Ta-muutokset	Ta- muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	4 000		4 000	4 114	114
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Suurimpia työkohteita ovat olleet Loimukoivunpuiston alikulku Raitotiellä Kiulukankaalla sekä Laivakankaan kevyenliikenteenväylä Kiimingissä. Lisäksi on mm. uusittu liikennevaloja ja telematiikka, sekä otettu käyttöön joukkoliikenteen uusi informaatiojärjestelmä. Joutsensillan ja Rautasillan peruskorjaustyöt olivat ennakoitua laajempia, mistä osin johtui kustannuspaikan määrärahan ylittyminen.

Ympäristöinvestoinnit, venesatamat ja Kaakkurin kaatopaikan kunnostus

1000 €	Ta2015	Ta-muutokset	Ta- muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	1 500		1 500	1 535	35
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Uusinvestointikohteista valmistuivat Tärppipuiston leikkipaikka Niemenrannassa, Rakkakivenpuiston leikkipaikka Kivikkokankaalla, Elementtipuiston leikkipaikka Alppilassa ja Pikkutikanpuiston leikkipaikka Jäälissä. Korvausinvestointikohteista valmistuivat Ristonpolun ja Moskuantien leikkipaikat Haukiputaalla, Suokukkapuiston leikkipaikka Korvensuoral-

la, Pyräspuiston leikkipaikka Saarelassa sekä Pelionpään koira-aitaus Oulunsalossa. Tukkiisaareen uusittiin kanoottilaituri melojien käyttöön. Kaakkurin kaatopaikan sulkemistöitä jatkettiin suunnitelman mukaisesti. Viimeisteltävän alueen pinta-ala Kaakkurin kaatopaikalla oli ennakoitua suurempi, mistä johtuu kustannuspaikan määrärahan ylittyminen.

ERILLISKOHTEET, KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Poikkimaantie

1000 €	Ta2015	Ta-muutokset	Ta- muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	6 300		6 300	6 550	250
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Oulujoen ylittävän sillan käsittävä Poikkimaantien ensimmäisen vaiheen urakka käynnistyi maaliskuussa. Kohteen maatyöt on suurelta osin tehty. Vesistösillan maatukien sekä rannan puoleisten välitukien betonointityöt on tehty. Sillan kannen muottityöt ovat käynnissä. Rakentaminen jatkuu keskimmaisil-

lä välituilla sekä sillan kannella. Urakkaan kuuluvista kuudesta alikulkukäytävästä neljän betonointityöt on tehty. Vuodelle 2015 varatun määrärahan ylittyminen johtui pääosin vesistösillan perustamistaan muutoksista sekä rakennesuunnittelun edetessä esiin tulleista muista sillan rakenteen muutoksista.

Keskustan puistot ja Hallituskatu

1000 €	Ta2015	Ta-muutokset	Ta- muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	1 500		1 500	2 056	556
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Määrärahalla on rakennettu valmiiksi Otto Karhin puiston toinen vaihe ja tehty Kivisydämen sisäänkäynteihin liittyvät Hallituskadun viimeistelytyöt välillä Uusikatu – Mäkelininkatu sekä pohjaus- ja viimeistelytyöt välillä Kaarlenväylä – Aleksanterinkatu. Kustannuspaikan määräraha ylittyi pääasiassa torinrannassa Kivisydämen sisäänkäynnin ympäristössä toteutetuista ennakoitua laajemmista rakennustöistä.

Katuvalaistuksen energiatehokkuuden parantaminen

1000 €	Ta2015	Ta-muutokset	Ta- muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	2 500		2 500	2 495	-5
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Määrärahalla on korvattu noin 5 600 kpl käytöstä poistuvaa elohopeavalaisinta huomattavasti energiatehokkaammilla LED- valaisimilla. Valaisinvaihtojen lisäksi katuvalaistusta on peruskorjattu kokonaan uusiksi noin 50 pylvään verran.

Malpe-hankkeet

1000 €	Ta2015	Ta-muutokset	Ta- muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	1 400		1 400	1 076	-324
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Malpe-hankkeet eli Haukiväylän alikulkukäytävä ja kevyen liikenteen väylä, Alakylä – Kiiminki, Vesala – Ylikiminki, Markkuu – Sanginsuu kevyen liikenteen väylät sekä maanteiden 847 ja 8460 liittymien liikennevalot ja kaistajärjestelyt ovat valmistuneet ja toteutettu yhteistyössä Ely-keskuksen kanssa. Työt pystyttiin toteuttamaan hieman kustannusarviota edullisemmin. Kaupunki on osallistunut projekteihin sovitun mukaisesti.

Vt 22 perusparantaminen

1000 €	Ta2015	Ta-muutokset	Ta- muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	1 000		1 000	192	-808
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Valtatien 22 perusparantamisen välillä Joutsentie – Konttisentie on Liikenneviraston ja Oulun kaupungin yhteistyökohde, missä rakennuttamisesta vastaa pääasiassa Liikennevirasto. Työt alkoivat ennakoitua myöhemmin, minkä vuoksi vuodelle 2015 varatut kustannukset alittuivat. Lisäksi edullisten urakkatarjousten myötä hankkeen kokonaiskustannukset tulevat näillä näkymin alittumaan.

Seinäjäki – Oulu radan peruskorjaus

1000 €	Ta2015	Ta-muutokset	Ta- muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	500		500	0	-500
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kohde ei ole edennyt toteutukseen radanpitäjän (Liikennevirasto) esittämän aikataulun ja suunnitelmien mukaisesti. Kaupungin osuuden toteutus on riippuvainen Seinäjäki-Oulu ratahankkeen sisällöstä ja aikataulusta. Liikennevirastolta odotetaan uutta aikataulua meluntorjuntakohteiden toteutukselle.

Lipporanta

1000 €	Ta2015	Ta-muutokset	Ta- muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot		3 200	3 200	2 075	-1 125
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Lipporannan alueella Koskelantien ja Bertell Jungin tien kunnallistekniikan rakentaminen on aloitettu kesäkuussa kiertotiejärjestelyillä ja pilaantuneiden maiden puhdistuksella. Vuoden 2015 aikana rakennusurakassa toteutettiin pääosa pilaantuneen maaperän kunnostuksesta ja vesihuoltotöistä sekä pu-

rettiin Koskelantien vanha risteysilta ja pengertie. Katujen pohjaustyöt ja uuden alikulkusillan rakennustyöt aloitettiin lisämäärärahapäätöksessä ennakoitua myöhemmin. Lisäksi pilaantuneen maaperän kunnostus hidasti kadunrakentamista, mikä osaltaan vaikutti kustannuspaikan määrärahan alittumiseen.

**MAANKÄYTTÖKORVAUKSILLA TMS. SOPIMUKSILLA RAHOITETTAVAT KOHTEET,
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET**

Limingantulli 1-4

1000 €	Ta2015	Ta-muutokset	Ta- muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	500		500	325	-175
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Määrärahalla on tehty valmiiksi vuonna 2014 pohjattujen Härkäraitin ja Tullikirjurinraitin päällystys- yms. viimeistelytyöt siinä laajuudessa, kun se talonrakennustöiden osalta oli mahdollista ja tarpeellista.

Toppilansalmen kuntatekniikka ja rantarakenteet

1000 €	Ta2015	Ta-muutokset	Ta- muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	3 000		3 000	2 139	-861
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Määräraha on käytetty Toppilansalmen rantalaitureiden laituriosien 5 – 6 rakentamiseen Möljänsillan mantereen puolelle. Laiturin rakennusurakassa rakennettiin myös laiturin itäpään ja Hietasaarentien sillan välinen rantaluiska ja ranta-alue vihertöitä lukuun ottamatta valmiiksi. Hankkeelle varattu määrärahaa alittui, koska urakka kilpailutettiin hintatason kannalta edullisena aikana. Lisäksi urakoitsijan tarjouksessaan esittämä työtapa edesauttoi edullisen lopputuloksen saavuttamista.

Maankäyttökorvauksilla toteutettujen kohteiden investoinnit ovat Limingantullissa ja Toppilansalmen alueella jääneet n. 1,04 M€ alle talousarvion, jolloin myös näiltä kustannuspaikoilta purettavat tulotukset ovat jääneet saman verran alle talousarviossa esitetyn. Tulovaje on voitu kattaa yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden muiden tuottojen ylityksellä (maanvuokrat ja sopimuskorvaukset).

ULKOPUOLISELLA OSARAHOITUKSELLA TOTEUTETTAVAT INVESTOINTIHANKKEET

Tulevaisuuden Kaukovainio

1000 €	Ta2015	Ta-muutokset	Ta- muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015	Erotus
Menot	758	-168	590	530	-60
Rahoitusosuudet	152	-34	118	106	-12
Luovutustulot					

Vuoden 2015 aikana rakennettiin Haukka- ja Kotka- puiston toiminnalliset kevyenliikenteen väylät (3 kpl). Alueen liikennejärjestelyt käsittivät Ampuhaukantién, Hiihtomajanpolun ja Hopeatien kevyen liikenteen väylien rakentamisen. Lisäksi Haukka- puiston leikkipuisto kunnostettiin. Tulevaisuuden Kaukovai-

nio -hankkeesta toteutetaan myös alueen kehittämiseen liittyviä selvitys-, viestintä- ja palvelujen kehittämistoimia. Loppuvuodesta hankkeelle haettua määrärahan käyttötarkoituksen muutosta käyttötalousosasta investointiosaan ei voitu täysin hyödyntää, koska sääolosuhteet rajoittivat rakentamista.

Peruskunta

	TA 1.1.2015	TA muutos	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2015	Erotus
KAUPUNGINHALLITUS					
<i>Osakkeet ja osuudet</i>					
Menot	-12000	-2 160	-14 160	-13 006	-1 154
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	16 209	16 209
KONSERNIPALVELUT					
<i>Irtain käyttöomaisuus</i>					
Menot	-638	0	-638	-517	-121
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
HYVINVOINTILAUTAKUNTA					
<i>Irtain käyttöomaisuus</i>					
Menot	-2440	0	-2 440	-1 079	-1 361
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
SIVISTYS- JA KULTTUURILAUTAKUNTA					
<i>Irtain käyttöomaisuus</i>					
Menot	-2709	0	-2 709	-2 441	-268
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä</i>					
Menot	-1300	0	-1 300	-1 209	-91
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Liikunta-alueet, ulkoilureitit ja niiden valaistukset</i>					
Menot	-1300	0	-1 300	-1 143	-157
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Rakennukset (inf. tieto)</i>					
Menot			0	-66	66
Rahoitusosuudet			0	0	0
Luovutustulot			0	0	0
YHDYSKUNTALAUTAKUNTA					
<i>Irtain käyttöomaisuus</i>					
Menot	-305	0	-305	-279	-26
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Rakennukset (inf. tieto)</i>					
Menot			0	-1 619	1 619
Rahoitusosuudet			0	0	0
Luovutustulot			0	649	649
<i>Maanhankinta</i>					
Menot	-6000	0	-6 000	-4 923	-1 077
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	6000	5 300	11 300	11 176	-124
<i>Kiinteät rakenteet ja laitteet</i>					
Menot	-21 500	0	-21 500	-22 020	520
Rahoitusosuudet	0	0	0	270	270
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Kadut, tiet, sillat, torit ym.</i>					
Menot	-16000	0	-16 000	-16 370	370
Rahoitusosuudet	0	0	0	270	270
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Pääliikenneväylät ja muut liikennejärjestelyt</i>					
Menot	-4000	0	-4 000	-4 114	114
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Ympäristöinvestoinnit, venesatamat ja Kaakkurin kaatopaikan kunnostus</i>					
Menot	-1500	0	-1 500	-1 535	35
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0

	TA 1.1.2015	TA muutos	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2015	Erotus
<i>Erilliskohteet, kiinteät rakenteet ja laitteet</i>					
Menot	-13 200	0	-13 200	-12 370	-830
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Poikkimaantie</i>					
Menot	-6300	0	-6 300	-6 550	250
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Keskustan puistot ja Hallituskatu</i>					
Menot	-1500	0	-1 500	-2 056	556
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Katuvalaistuksen energiatehokkuuden parantaminen</i>					
Menot	-2500	0	-2 500	-2 495	-5
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Malpe-hanke</i>					
Menot	-1400	0	-1 400	-1 076	-324
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Vt 22 perusparantaminen</i>					
Menot	-1000	0	-1 000	-192	-808
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Seinäjoki-Oulu rata</i>					
Menot	-500	0	-500	0	-500
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>EU-hankkeet</i>					
Menot	-758	168	-590	-530	-60
Rahoitusosuudet	152	-34	118	106	-12
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Tulevaisuuden kaukivainio</i>					
Menot	-758	168	-590	-530	-60
Rahoitusosuudet	152	-34	118	106	-12
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Maankäyttökorvauksilla tms. sopimuksilla rahoitettavat kohteet, kiinteät rakenteet ja laitteet</i>					
Menot	-3 500	-3 200	-6 700	-4 539	-2 161
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Limingantulli 1-4</i>					
Menot	-500	0	-500	-325	-175
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Toppilansalmen kuntatekniikka ja rantarakenteet</i>					
Menot	-3000	0	-3 000	-2 139	-861
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
<i>Lipporanta</i>					
Menot	0	-3 200	-3 200	-2 075	-1 125
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
YHDYSKUNTALAUTAKUNTA					
Menot	-45 263	-3 032	-48 295	-46 280	-2 015
Rahoitusosuudet	152	-34	118	376	258
Luovutustulot	6 000	5 300	11 300	11 825	525
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	-64 350	-5 192	-69 542	-64 532	-5 010
RAHOITUSOSUUDET YHTEENSÄ	152	-34	118	376	258
LUOVUTUSTULOT YHTEENSÄ	6 000	5 300	11 300	28 034	16 734

9.2 Liikelaitos Oulun Tilakeskus

Investoinnit yhteensä

1000 €	TA 2015 ja muutokset	Toteuma 31.12.2015	Kokonaiskäyttö %
Menot	33 702	29 246	86,78 %
Rahoitusosuudet		78	
Luovutustulot		1 693	

Investointien menomäärärahaa jäi käyttämättä 4,456 M€. Hankekohtaiset erittelyt on selostettu kohdassa hankkeet. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen erillisinvestointien rakennusohjelman talousarvion käsittelyn yhteydessä. Määrärahat ovat hankekohtaisesti sitovia.

Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen rakennusinvestointikohteiden vuoden 2015 kokonaismäärä 33,702 M€ on sitova valtuustoon nähden edellyttäen, että val-

tuuston hyväksymien hankkeiden loppusummat eivät ylitä. Investointeihin sisältyy Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen johtokunnan päätöksellä toteutettava 15 M€ euron omarahoitusosuudella rahoitettava korjausrakentamishjelma. Talousarvioon vuodelle 2015 oli varattu 0,4 M€ määräraha seuraavien vuosien erillisinvestointihankkeiden yleissuunnittelua varten. Esitetyt kokonaiskustannukset ovat kaupunginvaltuuston 1.12.2014 hyväksymän talousarvion 2015 ja taloussuunnitelman 2016–2017 mukaisia.

Omarahoitusosuudella rahoitettu korjausrakentamishjelma

1000 €	TA 2015 ja muutokset	Toteuma 31.12.2015	Kokonaiskäyttö %
Menot	15 000	14 987	99,9%
Rahoitusosuudet			
Luovutustulot			

Korjaushjelma on hyväksytty Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen johtokunnassa 17.12.2014. Talousarvioon vuodelle 2015 varattu määräraha alittui 13 250 €.

ERILLISINVESTOINTIHANKKEET

Kustannustiedot ovat arvonlisäverottomia. Kustannukset eivät sisällä irtaimisto- ja taidehankintakustannuksia

Hallintotilojen muutokset

1000 €	Alkuperäinen kokonaiskustannus	Kokonaiskustannus muutosten jälkeen	Edellinen käyttö	TA2015	Toteuma 31.12.2015
Menot				400	400
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Hallintotilaprojekti käynnistettiin 16.10.2013. Tavoitteena on siirtää ulkoa vuokratut hallintotilat kaupungin omistamiin tiloihin. Hallintotiloja muutetaan monitoimitiloiksi Kaupungintalossa, Oulu 10:ssä ja Ympäristötalossa. Hallintotilojen muutostyöt käynnistyivät maaliskuussa 2015 ja työt jatkuvat vuonna 2016 (TA 2016 vuosimääräraha 400 000 €).

Hankkeelle talousarvioon vuodelle 2015 varattu määräraha ylittyi 206 395 eurolla, koska muutosprojekti laajentui kahdesta talosta kolmeen taloon. Määrärahan korotuksesta on johtokunnan esitys 18.11.2015 § 77. Ylitys on maksettu korjausrakentamismäärärahasta.

Hiukkavaaran monitoimitalo

1000 €	Alkuperäinen kokonaiskustannus	Kokonaiskustannus muutosten jälkeen	Edellinen käyttö	TA2015	Toteuma 31.12.2015
Menot	21 735	21 735	76	4 000	880
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Hiukkavaaran monitoimitalon tarkistettu hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 31.3.2014 § 139. Tavoitehinnaksi vahvistettiin 21 735 000 €, Haahtela-indeksissä 78,0. Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen johtokunnan päätöksellä 25.6.2014 § 46 hankkeen toteutusmuodoksi valittiin integroitu projektitoimitus. Rakennustyöt käynnistyvät helmikuussa 2016. Kohde valmistuu elokuussa 2017.

Hankkeelle talousarvion vuodelle 2015 varattu määräraha alittui 3 119 896 € johtuen toteutusmuodon valinnasta.

Keittiöverkoston mukaiset valmistuskeittiöt: Monitoimikeittiö Lööki

1000 €	Alkuperäinen kokonaiskustannus	Kokonaiskustannus muutosten jälkeen	Edellinen käyttö	TA2015	Toteuma 31.12.2015
Menot	6 447	6 447	69	450	138
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallitus hyväksyi Oulun kaupungin Köökit 2020 -tuotantokeittösuunnitelman kaupunginjohtajan esityksen mukaisesti 3.2.2014 § 48. Hankesuunnitelma monitoimikeittiö Löökin rakentamisesta valmistui 10.2.2015 tavoitehinta-arviolla 6 447 000 €, Haahtela-indeksissä 78,0. Suunnittelutyö on käynnissä. Hanke toteutetaan vuosien 2016–2017 aikana. Hankkeelle talousarvion vuodelle 2015 varattu määräraha alittui 311 897 €.

Talvikankaan koulu (Korvensuoran uusi koulu)

1000 €	Alkuperäinen kokonaiskustannus	Kokonaiskustannus muutosten jälkeen	Edellinen käyttö	TA2015	Toteuma 31.12.2015
Menot	13 183	13 183	94	6 000	4 350
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Korvensuoran suuralueen yhtenäisen perusopetuksen hankesuunnitelman päivitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 17.3.2014 § 135. Hankkeen tavoitehinta on 13 183 000 €, Haahtela-indeksissä 78,0. Rakennustyöt käynnistyivät syyskuussa 2015 ja kohde valmistuu joulukuussa 2016. Hankkeelle talousarvion vuodelle 2015 varattu määräraha alittui 1 650 165 €.

Metsokankaan perusopetuksen lisärakennus

1000 €	Alkuperäinen kokonaiskustannus	Kokonaiskustannus muutosten jälkeen	Edellinen käyttö	TA2015	Toteuma 31.12.2015
Menot	5 840	5 840	90	3 500	3 458
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Metsokankaan koulun lisätilojen hankeselvitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 12.5.2014 § 238. Hankkeen tavoitehinta on 5 840 000 €, Haahtela-indeksissä 78,0. Kaupunginvaltuusto päätti 1.12.2014 lisätilojen investointimäärärahasta vuoden 2015 talousarviokäsittelyn yhteydessä. Rakennustyöt käynnistyvät toukuussa 2015 ja hanke valmistuu elokuussa 2016. Hankkeelle talousarvion vuodelle 2015 varattu määräraha alittui 42 434 €.

Ritaharjun perusopetuksen lisärakennus

1000 €	Alkuperäinen kokonaiskustannus	Kokonaiskustannus muutosten jälkeen	Edellinen käyttö	TA2015	Toteuma 31.12.2015
Menot	5 410	5 410	98	3 100	3 775
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Ritaharjun koulun lisätilojen hankeselvitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 12.5.2014 § 239. Hankkeen tavoitehintana on 5 410 000 €, Haahtela-indeksissä 78,0. Kaupunginvaltuusto päätti 1.12.2014 lisätilojen investointimäärärahasta vuoden 2015 talousarviokäsittelyn yhteydessä. Rakennustyöt käynnistyivät huhtikuussa 2015 ja hanke valmistuu elokuussa 2016. Hankkeelle talousarvioon vuodelle 2015 varattu määräraha ylittyi 674 920 €.

Virpiniemen öljyntorjunta-asema (Toppilan öljyntorjunta-asema)

1000 €	Alkuperäinen kokonaiskustannus	Kokonaiskustannus muutosten jälkeen	Edellinen käyttö	TA2015	Toteuma 31.12.2015
Menot	452	452	7	452	44
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Öljyntorjunta-aseman hankeselvitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 13.4.2015 § 154. Öljyntorjunta-varaston rakennustyöt käynnistyvät keuhällä 2016 ja hanke valmistuu vuoden 2016 loppuun mennessä.

Hankkeelle talousarvioon vuodelle 2015 varattu määräraha alittui 408 425 €.

Omarahoitusosuudella rahoitettu suunnittelumääräraha

1000 €	TA 2015 ja muutokset	Toteuma 31.12.2015	Kokonaiskäyttö %
Menot	400	346	86,4%
Rahoitusosuudet			
Luovutustulot			

Määrärahaa käytettiin seuraavien vuosien hankkeiden erilaisiin suunnittelu- ja tutkimustehtäviin sekä tarveselvitys- ja hankesuunnittelutöiden toimeksiantoihin. Talousarvioon vuodelle 2015 varattu määräraha alittui 54 426 €.

Takuuajaiset erillishankkeet

1000 €	TA 2015 ja muutokset	Toteuma 31.12.2015	Kokonaiskäyttö %
Menot	400	868	217,4%
Rahoitusosuudet			
Luovutustulot			

Määrärahaa käytetään erillisinvestointikohteiden viimeisten maksuerien ja takuuajakaisten tehtävien rahoittamiseen. Takuuajakaisten rahoituksella ei ylitetä kohteiden hyväksytyjä kokonaisbudjetteja. Takuukohteet vuonna 2015 olivat Haukiputaan yläkoulu, Hiiosenkoti, Jokirannan koulun keskuskeittiö, Kaukovainion koulu, Kastellin monitoimitalo, Kiimingin terveyskeskus, Kiiminkijoen koulu ja päiväkotit, Kon-

tinkankaan sairaalan A- ja G-rakennukset, Myllytullin koulu, Niemenrantatalon koulu ja päiväkotit, Nuorten työpaja, Oulunsalon jäähalli, Ruskonselän paloasema, Terva-Toppilan koulu ja Yli-Iin koulu.

Talousarvioon vuodelle 2015 varattu määräraha ylittyi 469 675 €.

10 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten kunnan menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulosrahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Rahoituslaskelma Peruskunta 1000 euroa	Alkuperäinen	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2015	Poikkeama alitus -/ ylitys+	TP2014
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta	-12 386		-26 373	-9 207	-17 166	-23 162
Vuosikate	-7 386	-13 987	-21 373	-2 470	-18 903	-9 197
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjausevät	-5 000		-5 000	-6 737	1 737	-13 965
Investointien rahavirta	-58 198		-58 124	-36 121	-22 003	-31 163
Investointimenot	-64 350	-5192	-69 542	-64 530	-5 012	-93 596
Rahoitusosuudet	152	-34	118	375	257	2 715
investointikuluihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	6 000	5300	11 300	28 034	16 734	59 718
Toiminnan ja investointien rahavirta	-70 584	-13 913	-84 497	-45 328	-39 169	-54 325
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset	51 920		51 920	59 286	7 366	-34 494
Antolainasaamisten lisäykset	-22 000		-22 000	-13 035	-8 965	-51 927
Antolainasaamisten vähennykset	73 920		73 920	72 321	-1 599	17433
Lainakannan muutokset	23 117		23 117	14 509	-8 608	86 792
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	117 731		117 731	100 000	-17 731	70 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-94 614		-94 614	-86 269	-8 345	-28 707
Lyhytaikaisten lainojen muutos				778	778	45 499
Oman pääoman muutokset				-3 810	3 810	-1 854
Muut maksuvalmiuden muutokset				-6 095	6 095	12 095
Rahoituksen rahavirta	75 037		75 037	63 890	-11 147	62 539
Rahavarojen muutos	4 454		-9 460	18 561	28 021	8 214

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 45,3 milj. euroa negatiivinen. (TP2014 -54,3 milj. euroa). Toteuma oli 39,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Investointien luovutustulojen toteuma ylitti talousarvion noin 16,7 milj. euroa. Investointitulojen ylitys johtui pääasiassa Kaupunginhallituksen osakkeiden ja osuuksien luovutustulojen ylityksestä 16,2 milj. euroa (OuluZone Kiinteistöyhtiö Oy:n purkamisen 4,8 milj. euroa ja Oulun Energia Oy:n palautus SVOP-rahastosta n. 11 milj. euroa). Jatkojalostetta-

viin kiinteistöihin liittyvää luovutustulua muodostui kirjanpidollisten siirtojen johdosta yhteensä noin 0,6 milj. euroa, joka ei ole kaupungin kannalta todellinen tulojen lisäys. Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien negatiiviseen rahavirtaan vaikuttivat ennen kaikkea vuosikatteen ja investointien välinen epäsuhta. Negatiivisesta vuosikatteesta ei jää mitään investointien rahoittamiseen, vaan ne joudutaan rahoittamaan muilla rahoitusmuodoilla.

Rahoitustoiminta

Antolainasaamisten lisäys on 13,0 milj. euroa, mikä alitti talousarvion 9,0 milj. eurolla. Liikelaitokset eivät nostaneet lainkaan talousarvion mukaista lainaa v. 2015. Tytäryhteisöistä Oulun Pysäköinti Oy:lle myönnettiin lainaa 13,0 milj. euroa, mikä oli 3,0 milj. euroa talousarviota vähemmän.

Antolainasaamisten vähennys on 72,3 milj. eurolla, josta Oulun Energia Oy:n pääomalainan lyhennyistä oli 64,0 milj. euroa. Tämä oli 1,6 milj. euroa talousarviota vähemmän. Talousarviossa liikelaitosten lainojen lyhennykset pitivät sisällään uusien lainojen lyhennyksiä 1,7 milj. euroa.

Pitkäaikaista lainaa nostettiin tilikauden aikana 100 milj. euroa Euroopan investointipankilta (EIP). Ero talousarvioon oli -17,7 milj. euroa. Maksuvalmius oli

hyvä, joten lainaa ei tarvinnut nostaa enempää. Lyhytaikaisten lainojen muutos oli +0,8 milj. euroa.

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 86,3 milj. euroa. Ero talousarvioon oli 8,3 milj. euroa talousarviota vähemmän, koska vuonna 2015 Euroopan investointipankilta nostettua lainaa lyhennetään ensimmäisen kerran vasta vuonna 2016. Lyhennykset on hoidettu maksusuunnitelmien mukaisesti.

Rahoituksen rahavirta ja maksuvalmius

Rahoituksen rahavirta alitti talousarvion 11,1 milj. euroa. Toteuma muodostui 63,9 milj. euroa positiiviseksi ja kattoi toiminnan ja investointien rahoitustarpeet. Rahavarojen muutokseksi muodostui 18,6 milj. euroa. Tilikauden lopun rahavarat olivat 71,1 milj. euroa.

11 Sitovien tavoitteiden toteutuminen

11.1 Peruskunta

	SITOVUUS B/N	Määrärahat				Tuloarviot				Poikkeama talous- arvioon (+ ylitys, - alitus)	
		TALOUS- ARVIO 2015	TA- muutokset	TA sis. muutokset	TOTEUTUMA 2015	TALOUS- ARVIO 2015	TA- muutokset	TA sis. muutokset	TOTEUTUMA 2015		
KÄYTTÖTALOUSOSA											
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	B	370		370	327	-43	280	280	311	31	
TARKASTUSLAUTAKUNTA	B	776		776	616	-160					
KAUPUNGINVALTUUSTO	B	596		596	477	-119					
KAUPUNGINHALLITUS yht.		123 767	-13 272	110 495	101 006	-9 489	25 294	20 936	21 407	471	
KH ilman koko kaup.kosk.menoja	B	44 872	-4 420	40 452	38 764	-1 688	11 667	8 588	8 580	-8	
Koko kaupunkia kosk. menot	B	18 082	-2 370	15 712	12 461	-3 251	5 134	5 134	6 307	1 173	
Konsemipalvelut	N*)	18 811	282	19 093	16 000	-3 093	6 900	4 325	4 258	-67	
Työllistäminen	N*)	42 002	-6 764	35 238	33 781	-1 457	1 593	2 889	2 262	-627	
HYVINVOINTILAUTAKUNTA		588 029	19 320	607 349	608 347	998	60 272	57 717	56 146	-1 571	
Hyvinvointilautakunta ilman erikoissairaanhoidtoa	N*)	379 181	13 320	392 501	394 008	1 507	60 272	57 717	56 146	-1 571	
Erikoissairaanhoidto	B	208 848	6 000	214 848	214 339	-509					
SIVISTYS- JA KULTTUURILAUTAKUNTA											
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	N*)	403 493	10 838	414 331	415 596	1 265	29 829	685	29 950	-564	
YHDYSKUNTALAUTAKUNTA		63 901	4 879	68 780	64 442	-4 338	61 349	5 096	70 457	4 012	
Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä	N*)	39 900	4 879	44 779	40 651	-4 128	47 475	5 096	54 434	1 863	
Joukkoliikenne	B	24 001	0	24 001	23 791	-210	13 874	13 874	16 023	2 149	
RAKENNUSLTK	N*)	3 281	76	3 357	2 834	-523	3 416	38	3 370	-84	
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ		1 184 213	21 841	1 206 054	1 193 645	-12 409	180 440	-1 094	181 641	2 295	
TULOSLASKELMAOSA											
VEROTULOT	B				730 729		730 729	730 729	734 160	3 431	
VALTIONOSUUDET	B				248 354		248 354	253 000	253 771	771	
KORKOTULOT	B				3 824		3 824	15 124	13 885	-1 239	
MUUT RAHOITUSTULOT	B				29 064		29 064	17 764	19 009	1 245	
KORKOMENOT	B										
MUUT RAHOITUSMENOT	B	14 588	-4 300	10 288	8 990	-1 298					
SATUNNAISET ERÄT	B	995		995	2 302	1 307					
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	B	5 000		5 000		-5 000					

Peruskunta 1000 euroa	SITOVUUS B/N	TALOUS- ARVIO 2015	TA- muutokset	TA sis. muutokset	TOTEUTUMA 2015	Poikkeama talous- arvioon (+ ylitys, - alitus)	TALOUS- ARVIO 2015	TA- muutokset	TA sis. muutokset	TOTEUTUMA 2015	Poikkeama talous- arvioon (+ ylitys, - alitus)
INVESTOINTIOSA											
Kaupunginhallitus		12 000	2 160	14 160	13 006	-1 154				16 209	16 209
Osakkuudet ja osuudet											
Kaupunginhallitus/Konsernipalvelut		638		638	517	-121					
Irtain käyttöomaisuus											
Hyvinvointilautakunta		2 440		2 440	1 079	-1 361					
Irtain käyttöomaisuus											
Sivistys- ja kulttuurilautakunta		2 709		2 709	2 441	-268					
Irtain käyttöomaisuus		1 300		1 300	1 209	-91					
Kiinteät rakenteet ja laitteet											
Yhdyskunta ja ympäristölautakunta		305		305	279	-26					
Irtain käyttöomaisuus		6 000		6 000	4 923	-1 077	6 000	5 300	11 300	11 176	-124
Maan hankinta					1 619	1 619				649	649
Rakennukset										270	270
Kadut, tiet, sillat, torit, pääliikenne- väylät, ympäristöinvestoinnit yms.		34 700		34 700	34 389	-311					
Erilliskohteet											
Maankäyttökorvaushankkeet		3 500	3 200	6 700	4 539	-2 161					
Rahoitettavat kohteet (Eu-hankkeet)		758	-168	590	530	-60	152	-34	118	106	-12
Rakennuslautakunta											
Irtain käyttöomaisuus											
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ		64 350	5 192	69 542	64 532	-5 010	6 152	5 266	11 418	28 410	16 992
RAHOITUSOSA											
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET											
ANTOLAINAUKSEN LIS		22 000		22 000	13 035	-8 965					
ANTOLAINAUKSEN VÄH											
LAINAKANNAN MUUTOKSET											
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LIS		94 614		94 614	86 269	-8 345					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄH											
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUT											
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET											
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN		4 454		4 454	18 561	-17 310					
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN		4 454		4 454	18 561	-17 310					
PERUSKUNTA YHTEENSÄ		1 389 608	23 339	1 412 947	1 387 334	-57 030	1 390 820	8 212	1 399 032	1 403 197	4 165

11.2 Liikelaitokset

Liikelijäämätavoite 1 000 euroa	TA2015	Ta- muutokset	TA 2015 + muutokset	Toteuma 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2015
Oulun Vesi	6 453	0	6 453	11 032	4 579	171,0
Oulun Tietotekniikka	150	0	150	104	-46	69,3
Oulun Serviisi	20	0	20	444	424	2220,0
Oulun Tekninen liikelaitos	279	0	279	601	322	215,4
Oulun Tilakeskus	14 137	0	14 137	12 791	-1 346	90,5
Oulun Työterveys	30	0	30	-45	-75	-150,0
Oulun Konttori	33	0	33	796	763	2412,1
BusinessOulu liikelaitos	0	0	0	0	0	0,0
Oulun Seudun ympäristötoimi	100	0	100	-6	-106	-6,0
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos	675	-400	275	1 330	1 055	483,6
Yhteensä	21 877	-400	21 477	27 047	5 570	125,9

Tuloutus 1 000 euroa	TA2015	Ta- muutokset	TA 2015 + muutokset	Toteuma 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2015
Oulun Vesi	5 511	0	5 511	5 511	0	100
Oulun Tietotekniikka	98	0	98	98	0	100
Oulun Serviisi	20	0	20	20	0	100
Oulun Tekninen liikelaitos	279	0	279	279	0	100
Oulun Tilakeskus	9 886	0	9 886	9 886	0	100
Oulun Työterveys	30	0	30	30	0	100
Oulun Konttori	33	0	33	33	0	100
Yhteensä	15 857	0	15 857	15 857	0	100

Liikelaituksille annettavat lainat enintään 1 000 euroa	TA2015	Ta- muutokset	TA 2015 + muutokset	Toteuma 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2015
Oulun Tietotekniikka	500	0	500	0	-500	0
Oulun Tilakeskus	4 000	0	4000	0	-4000	0
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos	625	110	735	0	-735	0
Yhteensä	5125	110	5235	0	-5235	0

Liikelaitosten investointien sitovuudet 1 000 euroa	TA2015	Ta- muutokset	TA 2015 + muutokset	Toteuma 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2015
Oulun Vesi	12 890	0	12 890	12 391	-499	96,1
Oulun Tietotekniikka	4 900	0	4 900	4608	-292	94,0
Oulun Serviisi	80	0	80	78	-2	97,5
Oulun Tekninen liikelaitos	500	0	500	615	115	123,0
Oulun Tilakeskus, kiinteistöjen kor- jausmääräraha	15 000	0	15 000	14 987	-13	99,9
Oulun Tilakeskus, rakennusinvestoinnit ja suunnittelu	18 702	0	18 702	14 259	-4 443	76,2
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos	1 795	105	1 900	1 897	-3	99,8
Yhteensä	53 867	105	53 972	48 835	-5 137	90,5



*Tilinpäätöslaskelmat
ja liitetiedot*

12 Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

12.1. Oulun kaupunki

OULUN KAUPUNKI Peruskunta ja liikelaitokset

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2015		1.1.-31.12.2014	
TOIMINTATUOTOT				
MYyntITUOTOT	89 080 332,84		254 272 469,38	
MAKSUTUOTOT	69 849 857,50		63 254 360,41	
TUET JA AVUSTUKSET	36 013 754,91		36 090 754,37	
MUUT TOIMINTATUOTOT	60 096 089,83	+	60 533 888,51	+
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		+	19 344 709,89	+
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT				
PALKAT JA PALKKIOT	398 815 158,15		407 379 192,51	
HENKILÖSIVUKULUT				
ELÄKEKULUT	98 808 107,29		102 289 928,08	
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	23 402 203,81		22 638 548,27	
PALVELUJEN OSTOT	462 210 990,90		459 929 986,95	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	61 703 244,05		166 731 645,67	
AVUSTUKSET	131 192 823,10		97 056 134,43	
MUUT TOIMINTAKULUT	27 769 902,79	-	42 989 152,59	-
		1 203 902 430,09		1 299 014 588,50
TOIMINTAKATE		-929 517 685,12		-869 002 807,93
VEROTULOT		734 160 275,23		708 151 313,48
VALTIONOSUUDET		253 771 158,00		230 336 596,05
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	13 132 859,25		6 024 143,24	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	25 837 228,16		10 226 110,03	
KORKOKULUT	-8 829 257,10		-9 643 755,59	
MUUT RAHOITUSKULUT	-3 231 876,89		-887 718,02	
		26 908 953,42		5 718 779,66
VIKSIKATE		85 322 701,53		75 203 881,26
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT		-	79 615 821,59	-
SATUNNAISET ERÄT				
SATUNNAISET TUOTOT	0,00		341 457 858,52	
SATUNNAISET KULUT	0,00	0,00	0,00	341 457 858,52
TILIKAUDEN TULOS		5 706 879,94		316 274 215,98
POISTOERON LISÄYS (-) TAI VÄHENNYS (+)		3 327 263,08		8 364 118,44
VARAUSTEN LISÄYS (-) TAI VÄHENNYS (+)		-3 900 000,00		-2 300 000,00
TILIKAUDEN YLJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		5 134 143,02		322 338 334,42

OULUN KAUPUNGIN

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2015	2014
Toimintatuotot/Toimintakulut % = 100*Toimintatuotot/(Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)	21,5 %	32,3 %
Vuosikate/Poistot %	107,2 %	74,9 %
Vuosikate,€/asukas	430	383
Asukasmäärä vuoden lopussa	198583	196194

TASE VASTAAVAA	31.12.2015 OULUN KAUPUNKI Peruskunta ja liikelaitokset	31.12.2014 OULUN KAUPUNKI Peruskunta ja liikelaitokset
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	2 962 420,62	2 370 404,14
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	2 180 915,92	2 180 603,54
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	5 143 336,54	4 551 007,68
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	181 225 958,55	176 626 029,46
RAKENNUKSET	496 449 882,03	515 639 974,90
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	402 689 760,00	411 934 532,86
KONEET JA KALUSTO	21 656 306,42	22 506 409,05
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	7 060 017,69	6 985 035,79
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	54 203 856,50	12 154 633,61
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	1 163 285 781,19	1 145 846 615,67
SJOITUKSET		
OSAKKUUSYHTEISÖOSAKKEET JA OSUUDET	5 236 865,10	9 879 918,41
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	784 782 940,98	781 498 696,97
MUUT LAINASAAMISET	166 484 678,42	219 065 866,10
MUUT SAAMISET	3 425 456,45	3 218 336,54
SJOITUKSET YHTEENSÄ	959 929 940,95	1 013 662 818,02
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 128 359 058,68	2 164 060 441,37
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	4 003 969,39	4 403 147,37
LAHJOITUSRAHASTOJEN ERITYISKATTEET	5 262 102,02	4 760 191,98
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	9 266 071,41	9 163 339,35
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		
AINEET JA TARVIKKEET	740 174,92	806 577,45
VALMIIT TUOTTEET	240 413,51	248 755,57
MUU VAIHTO-OMAISUUS	39 005,00	39 124,60
VAIHTO-OMAISUUS YHTEENSÄ	1 019 593,43	1 094 457,62
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
LAINASAAMISET	7 880 133,69	7 529 931,94
MUUT SAAMISET	1 640 800,00	100 000,00
SIIRTOSAAMISET	412 058,53	444 092,87
PITKÄAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	9 932 992,22	8 074 024,81
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYyntISAAMISET	18 989 971,57	18 020 865,26
LAINASAAMISET	11 065 845,72	10 358 483,19
MUUT SAAMISET	25 117 289,38	15 734 003,00
SIIRTOSAAMISET	27 063 864,56	17 814 643,65
LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	82 236 971,23	61 927 995,10
RAHOITUSARVOPAPERIT		
SJOITUKSET RAHAMARKKINAINSTRUMENTTEIHIN	2 284 176,15	2 686 981,24
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	42 993 486,61	38 969 744,36
MUUT ARVOPAPERIT	51 557 119,01	43 394 909,73
RAHOITUSARVOPAPERIT YHTEENSÄ	96 834 781,77	85 051 635,33
RAHAT JA PANKKISAAMISET	71 089 692,17	51 380 681,22
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	261 114 030,82	207 528 794,08
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 398 739 160,91	2 380 752 574,80

TASE	31.12.2015	31.12.2014
VASTATTAVAA	OULUN KAUPUNKI	OULUN KAUPUNKI
	Peruskunta ja liikelaitokset	Peruskunta ja liikelaitokset
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	609 314 217,80	609 314 217,80
MUU OMAT RAHASTOT	38 871 627,69	40 156 638,45
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	825 116 771,54	503 103 536,67
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	5 134 143,02	322 338 334,42
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 478 436 760,05	1 474 912 727,34
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
POISTOERO	33 427 552,65	36 754 815,73
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	9 800 000,00	5 900 000,00
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET YHTEENSÄ	43 227 552,65	42 654 815,73
PAKOLLISET VARAUKSET		
ELÄKEVARAUKSET	2 160 200,00	2 430 100,00
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	4 422 162,69	4 026 619,33
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	6 582 362,69	6 456 719,33
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	4 003 652,85	4 402 980,48
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	5 256 685,07	4 758 439,60
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	4 695 070,36	3 700 522,56
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	13 955 408,28	12 861 942,64
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	50 000 000,00	50 000 000,00
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	380 685 868,52	308 794 336,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	2 002 002,98	2 902 179,86
SAADUT ENNAKOT	1 822 430,68	4 821 725,95
LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	40 750 485,14	38 625 218,49
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	475 260 787,32	405 143 460,30
LYHYTAIKAINEN		
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	0,00	50 000 000,00
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	28 108 467,48	101 304 032,48
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	720 435,11	785 116,51
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	193 823 875,83	127 046 250,92
SAADUT ENNAKOT	1 915 861,05	4 916 267,90
OSTOVELAT	61 414 507,49	61 521 322,27
LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	10 884 565,54	9 985 353,98
SIIRTOVELAT	84 408 577,42	83 164 565,40
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	381 276 289,92	438 722 909,46
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	856 537 077,24	843 866 369,76
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 398 739 160,91	2 380 752 574,80
OULUN KAUPUNGIN TASEEN TUNNUSLUVUT	2015	2014
Omavaraisuus-% = (Oma pääoma + Poistoero + Vapaa- ehtoiset varaukset)/(Koko po.-Saad.enn.)	64 %	64 %
Suhteellinen velkaantuneisuus = (Vieras pääoma - Saadut ennakot)/Käyttötulot Käyttötulot= toimintatuotot+verotulot+käyttötalouden valtionosuudet	69 %	62 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000€	830 251	825 442
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	4 181	4 207
Lainakanta 31.12., 1000€	655 341	640 832
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat + Muut velat)		
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 300	3 266
Lainasaamiset, 1000€	166 485	219 066
Asukasmäärä vuoden lopussa	198583	196194

OULUN KAUPUNKI**Peruskunta ja liikelaitokset****RAHOITUSLASKELMA****31.12.2015****TOIMINNAN RAHAVIRTA**

VUOSIKATE	85 322		75 204
SATUNNAISET ERÄT	0		341 458
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-18 733	66 589	-362 190

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

INVESTOINTIMENOT (-)	-115 528		-719 576
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIN (+)	878		5 304
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT (+)	36 895	-77 755	742 779

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA**-11 166****RAHOITUKSEN RAHAVIRTA**

ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET (-)	-13 220		-212 057
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYKSET (+)	65 594	52 374	4 325

LAINAKANNAN MUUTOKSET

PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS (+)	100 000		70 000
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYKSET (-)	-86 269		-28 707
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS (+)/(-)	778	14 509	45 498

MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET

TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	991		3 724
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	75		5 932
SAAMISTEN MUUTOS	-22 168		89 817
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-3 123	-24 225	-51 085

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA**42 658****RAHAVAROJEN MUUTOS****31 492****RAHAVAROJEN MUUTOS**

RAHAVARAT 31.12.		167 924	
RAHAVARAT 01.01.		136 432	
		31 492	

OULUN KAUPUNKI**RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT****2015****2014**

Investointien tulo-rahoitus, % = 100 x Vuosikate/investointien omahankintameno (Oma hankintameno = Investointimenot - Rahoitusosuudet)	74 %	11 %
Lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Lainanlyhennykset)	1,0	1,0
Kassan riittävyys, pv	43	22

12.2 Oulu-konserni

OULU-KONSERNI

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2015		1.1.-31.12.2014	
TOIMINTATUOTOT		776 479 489,81		746 605 230,63
TOIMINTAKULUT		-1 694 369 230,81		-1 639 536 448,87
OSUUS OSAKKUUSYHTEISÖJEN VOITOSTA (TAPPIOSTA)		-2 116 753,91		617 915,41
TOIMINTAKATE		-920 006 494,91		-892 313 302,83
VEROTULOT		734 160 275,23		708 151 313,48
VALTIONOSUUDET		362 319 408,20		342 140 181,51
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	2 039 881,90		2 773 488,45	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	4 809 810,27		4 001 866,73	
KORKOKULUT	-13 266 729,31		-17 584 634,22	
MUUT RAHOITUSKULUT	-3 594 617,46	-10 011 654,60	-1 122 276,54	-11 931 555,58
VUOSIKATE		166 461 533,92		146 046 636,58
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-149 292 968,15		-154 089 177,49	
OMISTUKSEN ELIMINOINTIEROT	0,00		-147,00	
ARVONALENTUMISET	0,00	-149 292 968,15	-72 987 619,81	-227 076 944,30
TILIKAUDEN TULOS		17 168 565,77		-81 030 307,72
TILINPÄÄTÖSSIIRROT		471 753,37		174 716,97
TILIKAUDEN VEROT		-3 372 487,93		-160 289,83
LASKENNALLISET VEROT		-2 713 674,22		-2 710 377,59
VÄHEMMISTÖOSUUDET		-2 636 387,52		-2 552 861,57
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		8 917 769,47		-86 279 119,74

OULU-KONSERNI

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2015	2014
Toimintatuotot/Toimintakulut % = 100*Toimintatuotot/(Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)	45,8 %	45,5 %
Vuosikate/Poistot %	111,5 %	64,3 %
Vuosikate,€/asukas	838	744
Asukasmäärä vuoden lopussa	198583	196194

170 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT

TASE VASTAAVAA	31.12.2015 KONSERNI	31.12.2014 KONSERNI
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	8 032 166,49	6 329 486,23
LIIKKEARVO	344 060,25	824 826,41
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	6 212 583,15	5 274 566,38
ENNAKKOMAKSUT	1 965 518,36	1 815 125,20
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	16 554 328,25	14 244 004,22
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	191 189 926,51	186 663 118,99
RAKENNUKSET	1 099 634 033,77	1 071 646 558,13
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	409 951 393,74	415 701 806,83
KONEET JA KALUSTO	104 442 580,39	93 841 846,48
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	180 422 061,33	183 434 115,97
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	96 456 222,57	100 449 995,82
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	2 082 096 218,31	2 051 737 442,22
SJOITUKSET		
OSAKKUSYHTEISÖOSAKKEET JA OSUUDET	85 725 299,73	120 847 469,27
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	75 961 867,68	61 587 761,38
MUUT LAINASAAMISET	442 869,91	885 345,96
MUUT SAAMISET	2 370 058,21	2 645 620,94
SJOITUKSET YHTEENSÄ	164 500 095,53	185 966 197,55
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 263 150 642,09	2 251 947 643,99
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	6 270 009,95	5 359 858,77
LAHJOITUSRAHASTOJEN ERITYISKATTEET	5 372 222,65	4 861 110,57
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 110 238,24	2 445 666,64
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	12 752 470,84	12 666 635,98
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		
AINEET JA TARVIKKEET	10 055 939,84	10 428 534,74
KESKENERÄISET TUOTTEET	512 856,09	569 573,02
VALMIIT TUOTTEET	13 882 208,11	14 727 099,42
MUU VAIHTO-OMAISUUS	294 550,18	2 964 350,40
ENNAKKOMAKSUT	3 286 499,99	1 803 203,06
VAIHTO-OMAISUUS YHTEENSÄ	28 032 054,21	30 492 760,64
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
LAINASAAMISET	7 880 133,69	7 897 931,94
MUUT SAAMISET	6 126 899,99	5 045 984,94
SIIRTOSAAMISET	441 659,90	468 249,33
PITKÄAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	14 448 693,58	13 412 166,21
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYyntISAAMISET	88 881 450,15	72 418 220,76
LAINASAAMISET	2 273 588,61	2 433 245,71
MUUT SAAMISET	17 102 334,04	15 651 415,99
SIIRTOSAAMISET	31 529 489,24	30 812 690,03
LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	139 786 862,04	121 315 572,49
RAHOITUSARVOPAPERIT		
OSAKKEET JA OSUUDET	5 734,81	5 734,81
SJOITUKSET RAHAMARKKINAINSTRUMENTTEIHIN	5 360 778,75	6 024 307,91
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	42 993 486,61	38 969 744,36
MUUT ARVOPAPERIT	54 496 747,54	45 844 473,26
RAHOITUSARVOPAPERIT YHTEENSÄ	102 856 747,71	90 844 260,34
RAHAT JA PANKKISAAMISET	97 562 540,06	82 798 619,76
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	382 686 897,60	338 863 379,44
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 658 590 010,53	2 603 477 659,41

VASTATTAVAA	31.12.2015 KONSERNI	31.12.2014 KONSERNI
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	609 314 217,84	609 314 276,29
SÄÄTÖIDEN JA YHDISTYSTEN PERUSPÄÄOMAT	828 125,63	828 125,63
MUU OMAT RAHASTOT	60 891 427,90	62 744 840,36
EDELLISTEN TILIKAUSSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	630 857 990,93	717 137 110,67
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	8 917 769,46	-86 279 119,74
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 310 809 531,76	1 303 745 233,21
VÄHEMMISTÖOSUUDET	16 336 936,93	9 667 659,42
PAKOLLISET VARAUKSET		
ELÄKEVARAUKSET	2 160 200,00	2 439 161,24
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	24 128 739,46	20 432 132,45
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	26 288 939,46	22 871 293,69
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	6 269 693,41	5 359 691,88
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	5 374 289,37	4 866 841,86
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	5 826 079,23	6 167 218,34
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	17 470 062,01	16 393 752,08
KONSERNIRESERVI	45 241,98	60 322,63
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	50 000 000,00	50 000 000,00
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	680 872 693,13	561 196 523,44
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	56 127 506,06	60 463 045,68
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	275 533,03	638 182,45
SAADUT ENNAKOT	1 891 101,15	4 880 039,62
OSTOVELAT	0,00	35 178,76
LIITYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	114 408 672,52	107 855 733,81
SIIRTOVELAT	0,00	74 009,22
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	903 575 505,89	785 142 712,98
LYHYTAIKAINEN		
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	0,00	50 000 000,00
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	68 984 015,17	129 640 458,34
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	4 100 399,76	4 005 579,42
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	16 606 877,57	17 286 674,40
SAADUT ENNAKOT	7 516 364,21	9 748 197,57
OSTOVELAT	78 245 343,18	71 401 324,06
MUUT VELAT	34 286 627,73	17 077 827,10
SIIRTOVELAT	154 053 546,07	148 971 193,87
LASKENNALLISET VEROVELAT	20 270 618,81	17 465 430,64
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	384 063 792,50	465 596 685,40
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 287 639 298,39	1 250 739 398,38
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 658 590 010,53	2 603 477 659,41
	0,00	0,00
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2015	2014
Omavaraisuus-% = (Oma pääoma + Konsernireservi)/ (Koko po.-Saad.enn.)	49 %	50 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	68	69
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000€	639 776	630 858
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	3 222	3 215
Konsernin lainakanta 31.12, 1000€ = Vieras po. - (Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)	876 967	873 230
Konsernin lainat €/asukas	4 416	4 451
Konsernin lainasaamiset 31.12, 1000 €	443	885
Kunnan asukasmäärä vuoden lopussa	198583	196194

172 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT

OULU-KONSERNI

RAHOITUSLASKELMA		31.12.2015		31.12.2014
		1000€		1000€
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	166 462		146 047	
TILIKAUDEN VEROT	-3 372		-160	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	21 753	184 843	-2 656	143 231
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT (-)	-197 597		-216 591	
RAHOITUSOSUudet INVESTOINTIMENOIHIIN (+)	1 240		4 838	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT (+)	16 768	-179 589	4 154	-207 599
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		5 254		-64 368
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS (-)	-74		-431	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS (+)	1 590	1 516	1 507	1 076
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS (+)	185 745		105 005	
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS (-)	-115 724		-59 653	
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS (+)/(-)	-1 261	68 760	-65 676	-20 324
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		2 709		169
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	990		3 723	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	2 461		-9 181	
SAAMISTEN MUUTOS	-19 508		8 394	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-35 405	-51 462	93 914	96 850
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		21 523		77 771
RAHAVAROJEN MUUTOS		26 777		13 403
RAHAVAROJEN MUUTOS				
RAHAVARAT 31.12.		200 419		173 642
RAHAVARAT 01.01.		173 642		160 239
		26 777		13 403

OULU-KONSERNI

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2015	2014
Investointien tulorahoitus, % = 100 x Vuosikate/Investointien omahankintameno (Oma hankintameno = Investointimenot - Rahoitusosuudet)	85 %	69 %
Lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Lainanlyhennykset)	1,4	14,2
Kassan riittävyys, pv = 365 pv*Kassavarat/Kassasta maksut	37	33
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-302 455	-298 883

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
OULUN KAUPUNKI JA OULU-KONSERNI
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT
ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT
PYSYVÄT VASTAAVAT
Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan.

VAIHTO-OMAISUUS
Vaihto-omaisuuden arvostus

Metsät ja vesialueet/Puuvarastot taseessa, varovaisuutta noudattaen, käyvän myyntihinnan mukaan. Maanrakennuksen materiaalivarasto on merkitty taseeseen keskihinnan arvostusperiaatteen mukaan. Viheyksikön multavarasto on merkitty taseeseen valmistuskustannusten mukaan. Koneyksikön varasto on merkitty taseeseen keskihinnan arvostusperiaatteen mukaan. Logistiikkayksikön varasto on merkitty taseeseen lifo-periaatteen mukaan.

RAHOITUSOMAISUUS
Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempana todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaissopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Jaksotettu korko on kirjattu tuloslaskelman rahoituseriin.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

VALUUTTAMÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Poikkeuksena ovat termiinisopimuksin suojatut saamiset ja velat, jotka on arvostettu termiinikurssiin.

KONSERNITILI

Kaupungin kuntakonsernitiliosopimuksen tiliehtojen mukaisesti sopimukseen liitettävien kaupungin tytäryhteisöjen rahavarat esitetään kaupungin tilinpäätöksessä sekä rahojen ja pankkisaamisten lisäyksenä että lyhytaikaisen vieraan pääoman lainana muilta luotonantajilta. Vastaavasti rahoja ja pankkisaamia vähentävät tytäryhteisön negatiivinen tilisaldo esitetään sekä vaihtuvien vastaavien lyhytaikaisena lainasaamisena tytäryhtiöltä että rahojen ja pankkisaamisten vähennyksenä. Taseen rahat ja pankkisaamiset sisältävät tytäryhteisöjen alatilien saldoja 171 301 613,02 euroa, joka koostuu lyhytaikaisista lainasaamisista tytäryhtiöiltä 9 048 610,63 euroa ja lyhytaikaisista lainoista muilta luotonantajilta 180 350 223,65 euroa.

Korjattu edellisen vuoden vertailutietoina esitettyjä lukuja pysyvien vastaavien sijoitusten ja vaihtuvien vastaavien pitkä-aikaisten saamisten tiliryhmissä sekä oman pääoman ja toimeksiantojen pääomien tiliryhmissä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kaupungilla on määräysvalta, sekä Oulun Palvelusäätiö, Oulun Musiikkijuhlasäätiö ja Pohjois-Pohjanmaan Liikuntaopisto on yhdistelty ensimmäistä kertaa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on vuonna 2015 jaettu uuden ohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Tilikauden 2014 vertailutiedot on muutettu uutta kirjaustapaa vastaaviksi.

Pysyvien vastaavien Aineettomien hyödykkeiden ryhmässä on tehty siirto Muista pitkävaikutteisista menoista Aineettomiin oikeuksiin. Lisäksi Aineellisten hyödykkeiden ryhmässä on tehty siirto Kiinteistä rakenteista ja laitteista sekä Koneista ja kalustosta Muihin aineellisiin hyödykkeisiin. Vertailuvuoden luvut on muutettu vastaamaan näitä siirtoja.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen ja säätiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	93 600 483,20	90 039 435,46	-14 947 767,00	-21 764 150,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	93 600 483,20	90 039 435,46	-14 947 767,00	-21 764 150,00

SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUIEN ERITTELY
Satunnaiset tuotot

Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0,00	0,00	0,00	341 457 858,52
xxxx	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	0,00	0,00	341 457 858,52

Satunnaiset kulut

xxxx	0,00	0,00	0,00	0,00
xxxx	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Aineettomat hyödykkeet	
Aineettomat oikeudet	5 v / tasapoisto
Tietokoneohjelmistot	
Atk-ohjelmistot	2 v / tasapoisto
Atk-ohjelmistot, laajat pitkävaikutteiset	5 v - 10 v /tasapoisto

174 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	5 v /	tasapoisto		
Tietokoneohjelmistot				
Atk-ohjelmistot	2 v /	tasapoisto		
Atk-ohjelmistot, laajat pitkäaikaiset	5 v - 10 v /	tasapoisto		
Muut pitkäaikaiset menot				
Kehittämismenot	2 v /	tasapoisto		
Konsernilikearvo	2 v /	tasapoisto		
Liikearvo	2 v - 20 v /	tasapoisto		
Muut pitkäaikaiset menot	2 v /	tasapoisto		
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	ei	poistoaikaa		
Kiinteistöjen liittymismaksut	ei	poistoaikaa		
Kiinteistöjen vuokraoikeudet ja liittymismaksut	ei	poistoaikaa		
Rakennukset				
Asuinrakennukset	30 v - 40 v /	tasapoisto		
Hallinto- ja laitosrakennukset, puiset	20 v - 30 v /	tasapoisto		
Hallinto- ja laitosrakennukset, betoni ja teräs	30 v - 40 v /	tasapoisto		
Taloussrakennukset, betoni ja teräs	15 v - 30 v /	tasapoisto		
Vapaa-ajanrakennukset	20 v - 30 v /	tasapoisto		
Voimalaitosrakennukset	20 v - 40 v /	tasapoisto		
Kalliorakentaminen	40 v - 50 v /	tasapoisto		
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Maa- ja vesirakenteet				
Kadut, tiet, torit ja puistot (rautatiet)	20 v /	tasapoisto		
Sillat, laiturit ja uimalat sekä voimalaitosrakent.	10 v - 30 v /	tasapoisto		
Raskaat sillat, satamalaiturit ja voimalaitosrakenteet	30 v - 40 v /	tasapoisto		
Muut maa- ja vesirakenteet	15 v /	tasapoisto		
Puhdistetut ja maisemoidut maa-alueet	30 v /	tasapoisto		
Laivaväylät	40 v /	tasapoisto		
Laivaväylien huolto- ja kunnossapito	10 v /	tasapoisto		
Johtoverkostot ja laitteet				
Vedenjakeluverkosto	30 v /	tasapoisto		
Viemäriverkko	30 v /	tasapoisto		
Kaukolämpöverkko	20 v - 30 v /	tasapoisto		
Sähköjohdot, muotoasemat ja ulkovalolaitteet	15 v - 40 v /	tasapoisto		
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 v - 15 v /	tasapoisto		
Maakaasuverkko	20 v - 30 v /	tasapoisto		
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 v - 20 v /	tasapoisto		
Muut kiinteät rak ja laitteet				
Sähkövoimalaitosten koneet ja laitteet	10 v - 20 v /	tasapoisto		
Vesi- ja viemärlaitosten koneet ja laitteet	15 v - 20 v /	tasapoisto		
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 v - 20 v /	tasapoisto		
Liikenteen ohjauslaitteet	10 v - 15 v /	tasapoisto		
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 v - 15 v /	tasapoisto		
Koneet ja kalusto				
Kuljetusvälineet				
Rautaiset alukset	15 v /	tasapoisto		
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 v /	tasapoisto		
Muut kuljetusvälineet	4 v - 8 v /	tasapoisto		
Muut liikkuvat työkoneet	5 v /	tasapoisto		
Raskaat liikkuvat työkoneet	10 v /	tasapoisto		
Muut koneet ja kalusto				
Muut raskaat koneet	10 v /	tasapoisto		
Satamanosturit	20 v /	tasapoisto		
Muut kevyet koneet	5 v /	tasapoisto		
Sairaala-, terveydenhuolto yms. laitteet	5 v - 10 v /	tasapoisto		
Atk-laitteet	3 v /	tasapoisto		
Muut laitteet ja kalusteet	3 v /	tasapoisto		
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto			
Arvo- ja taide-esineet	ei	poistoa		
Muut hyödykkeet	ei	poistoa		
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat				
Ennakkomaksut (Aineellisyhyödyk.)	ei	poistoaikaa		
Keskenkäiset hankinnat	ei	poistoaikaa		
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet				
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	ei	poistoaikaa		
Kuntayhtymäosuudet	ei	poistoaikaa		
Osakkuusyhtiöosakkeet ja -osuudet	ei	poistoaikaa		
Yhteisyhtiöosakkeet ja -osuudet	ei	poistoaikaa		
Muut osakkeet ja osuudet				
Muut osakkeet ja osuudet	ei	poistoaikaa		
Muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Vakuutuslaitokset	ei	poistoaikaa		
Sijoitusrahasto-osuudet	ei	poistoaikaa		
Liikelaitosten peruspääomaos.	ei	poistoaikaa		
Muiden taseyks.peruspääomaos.	ei	poistoaikaa		
Osakkeiden ja osuuksien arvonnk	ei	poistoaikaa		
Palautuskelpoiset liittymismaksut	ei	poistoaikaa		

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN JA POISTONALAISTEN INVESTOINTIEN VASTAAVUUDESTA

PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

Eläkevastuu 1.1	2 430 100,00	2 783 653,34	2 430 100,00	2 783 653,34
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	269 900,00	353 553,34	269 900,00	353 553,34
Eläkevastuu 31.12.	2 160 200,00	2 430 100,00	2 160 200,00	2 430 100,00
Takuuvastuu 1.1	238 336,41	161 433,44	238 336,41	161 433,44
Lisäykset tilikaudella	1 110 668,99	76 902,97	33 132,39	76 902,97
Vähennykset tilikaudella	475 720,35	0,00	0,00	0,00
Takuuvastuu 31.12.	873 285,05	238 336,41	271 468,80	238 336,41
Ympäristövastuu 1.1	5 212 817,00	7 227 245,74	0,00	6 520 553,74
Lisäykset tilikaudella	689 250,96	6 125,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	2 020 553,74	0,00	6 520 553,74
Ympäristövastuu 31.12.	5 902 067,96	5 212 817,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1	14 192 245,20	8 468 231,30		
Lisäykset tilikaudella	2 586 710,00	7 803 454,23		
Vähennykset tilikaudella	3 513 053,61	2 079 440,33		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12	13 265 901,59	14 192 245,20		
Muu vastuu 1.1	788 733,84	571 651,10	3 788 282,92	0,00
Lisäykset tilikaudella	4 083 411,66	217 082,74	3 695 831,10	3 788 282,92
Vähennykset tilikaudella	784 660,57	0,00	3 333 420,13	0,00
Muu vastuu 31.12	4 087 484,93	788 733,84	4 150 693,89	3 788 282,92

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYNTIVOITOT JA -TAPPIOT

Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	11 583 597,95	14 505 813,69	11 158 765,22	14 505 813,69
Rakennusten myyntivoitot	294 826,77	0,00	191 981,31	0,00
Muut myyntivoitot	1 273 180,42	363 868,20	8 198 896,13	0,00
Myyntivoitot yhteensä	13 151 605,14	14 869 681,89	19 549 642,66	14 505 813,69
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	1 018,21	648 180,17	1 018,21	368 229,44
Muut myyntitappiot	1 031 301,56	0,00	1 014 740,38	0,00
Myyntitappiot yhteensä	1 032 319,77	648 180,17	1 015 758,59	368 229,44

OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

Osinkotuotot muista yhteisöistä	1 218 279,34	1 046 076,62	22 131 973,17	983 627,43
Yhteensä	1 218 279,34	1 046 076,62	22 131 973,17	983 627,43

ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

Investointivarakseen liittyvä poistoeron muutos	0,00	4 872 799,36	3 327 263,08	8 364 118,44
Suunnitelman muk. poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus (- tai +)	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistoeron muutokset yhteensä	0,00	4 872 799,36	3 327 263,08	8 364 118,44

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LAINAN LIIKKEESEEN LASKEMISESTA AIHEUTUNEET KULUKSI KIRJAAMATTOMAT MENOT JA PÄÄOMA-ALENNUKSET

ARVONKOROTUKSET

Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	2 705,39	2 705,39	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusten purku	2 705,39	0,00	0,00	0,00
Arvo 31.12.	0,00	2 705,39	0,00	0,00

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet				
Poistamaton hankintameno 1.1.		2 370 404,14		0,00
Lisäykset tilikauden aikana		1 698 867,34		727 336,15
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00		0,00
Vähennykset tilikauden aikana		0,00		0,00
Siirrot erien välillä		64 278,95		2 437 402,02
Tilikauden poisto		-1 171 129,81		-794 334,03
Poistamaton hankintameno 31.12.		2 962 420,62		2 370 404,14

Kirjanpitoarvo 31.12.		2 962 420,62		2 370 404,14
-----------------------	--	--------------	--	--------------

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Muut pitkävaikutteiset menot

Poistamaton hankintameno 1.1.		2 180 603,54		7 340 648,08
Lisäykset tilikauden aikana		373 872,61		1 712 382,26
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00		0,00
Vähennykset tilikauden aikana		0,00		-1 546 421,75
Siirrot erien välillä		31 538,48		-4 582 199,21
Tilikauden poisto		405 098,71		-743 805,84
Poistamaton hankintameno 31.12.		2 180 915,92		2 180 603,54

Kirjanpitoarvo 31.12.		2 180 915,92		2 180 603,54
-----------------------	--	--------------	--	--------------

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Liikearvo

Poistamaton hankintameno 1.1.				
Lisäykset tilikauden aikana				
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto				
Poistamaton hankintameno 31.12.				

Kirjanpitoarvo 31.12.

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Ennakkomaksut

Poistamaton hankintameno 1.1.		0,00		0,00
Lisäykset tilikauden aikana		0,00		0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00		0,00
Vähennykset tilikauden aikana		0,00		0,00
Siirrot erien välillä		0,00		0,00
Tilikauden poisto		0,00		0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.		0,00		0,00

Kirjanpitoarvo 31.12.

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Aineettomat hyödykkeet yhteensä		4 551 007,68		7 340 648,08
Poistamaton hankintameno 1.1.		2 072 739,95		2 439 718,41
Lisäykset tilikauden aikana		0,00		0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00		0,00
Vähennykset tilikauden aikana		0,00		-1 546 421,75
Siirrot erien välillä		95 817,43		-2 144 797,19
Tilikauden poisto		-1 576 228,52		-1 538 139,87
Poistamaton hankintameno 31.12.		5 143 336,54		4 551 007,68

Kirjanpitoarvo 31.12.		5 143 336,54		4 551 007,68
-----------------------	--	--------------	--	--------------

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet				
Poistamaton hankintameno 1.1.		176 626 029,46		171 516 002,17
Lisäykset tilikauden aikana		4 898 190,53		5 697 785,45
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00		0,00
Vähennykset tilikauden aikana		-298 261,44		-536 616,92
Siirrot erien välillä		0,00		-51 141,24
Arvonalennukset ja niiden palautukset		0,00		0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.		181 225 958,55		176 626 029,46

Arvonkorotukset		0,00		0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.		181 225 958,55		176 626 029,46

Rakennukset

Poistamaton hankintameno 1.1.		515 639 974,90		489 794 932,95
Lisäykset tilikauden aikana		1 047,90		3 936 942,60
Rahoitusosuudet tilikaudella		-77 903,00		-5 394,00
Vähennykset tilikauden aikana		-1 028 098,80		-37 693 430,83
Siirrot erien välillä		11 362 805,02		91 877 879,18
Tilikauden poisto		-29 447 943,99		-32 270 955,00
Poistamaton hankintameno 31.12.		496 449 882,03		515 639 974,90

Kirjanpitoarvo 31.12.		496 449 882,03		515 639 974,90
-----------------------	--	----------------	--	----------------

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Poistamaton hankintameno 1.1.		411 934 532,86		600 167 750,67
Lisäykset tilikauden aikana		235 144,82		3 623 389,28
Rahoitusosuudet tilikaudella		-318 144,00		-227 323,00
Vähennykset tilikauden aikana		-123 802,05		-199 016 413,49
Siirrot erien välillä		28 782 251,41		63 992 801,61
Tilikauden poisto		-37 820 223,04		-56 605 672,21
Poistamaton hankintameno 31.12.		402 689 760,00		411 934 532,86

Kirjanpitoarvo 31.12.		402 689 760,00		411 934 532,86
-----------------------	--	----------------	--	----------------

Erittely olennaisista lisäpoistoista		
Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	22 506 409,05	20 201 503,76
Lisäykset tilikauden aikana	9 734 630,78	12 781 985,10
Rahoitusosuudet tilikaudella	-375 750,63	-327 359,00
Vähennykset tilikauden aikana	-40 060,50	-864 308,01
Siirrot erien välillä	550 105,27	687 343,92
Tilikauden poisto	-10 719 027,55	-9 972 756,72
Poistamaton hankintameno 31.12.	21 656 306,42	22 506 409,05
Kirjanpitoarvo 31.12.		
	21 656 306,42	22 506 409,05
Erittely olennaisista lisäpoistoista		
Muut aineelliset hyödykkeet (poistokelpoista)		
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.		
	0,00	0,00
Erittely olennaisista lisäpoistoista		
Muut aineelliset hyödykkeet (poistokelvotonta)		
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 985 035,79	6 808 793,02
Lisäykset tilikauden aikana	74 981,90	176 242,77
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	7 060 017,69	6 985 035,79
Kirjanpitoarvo 31.12.		
	7 060 017,69	6 985 035,79
Erittely olennaisista lisäpoistoista		
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat		
Poistamaton hankintameno 1.1.	12 154 633,61	95 309 116,42
Lisäykset tilikauden aikana	85 262 842,67	107 910 843,69
Rahoitusosuudet tilikaudella	-105 929,50	-4 943 608,32
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	-4 792 487,72
Siirrot erien välillä	-40 790 979,13	-181 329 230,46
Tilikauden poisto	-52 398,49	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	56 468 169,16	12 154 633,61
Kirjanpitoarvo 31.12.		
	56 468 169,16	12 154 633,61
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 145 846 615,67	1 383 798 098,99
Lisäykset tilikauden aikana	100 206 838,60	134 127 188,89
Rahoitusosuudet tilikaudella	-877 727,13	-5 503 684,32
Vähennykset tilikauden aikana	-1 490 222,79	-242 903 256,97
Siirrot erien välillä	-95 817,43	-24 822 346,99
Tilikauden poisto	-78 039 593,07	-98 849 383,93
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 165 550 093,85	1 145 846 615,67
Arvonkorotukset		
	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 165 550 093,85	1 145 846 615,67
Erittely olennaisista lisäpoistoista		
Maa- ja vesialueet erittely		
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	154,88	154,88
Muut maa- ja vesialueet	181 225 803,67	176 625 874,58
Maa- ja vesialueet yhteensä	181 225 958,55	176 626 029,46
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		
Osakkeet konserniyhtiöt		
Hankintameno 1.1.	651 353 617,80	142 636 184,83
Lisäykset	11 955 176,02	565 644 396,01
Vähennykset	-16 714 091,54	-16 482 966,65
Siirrot erien välillä	0,00	-35 765 026,45
Hankintameno 31.12.	646 594 702,28	656 032 587,74
Arvonlennukset		
	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	646 594 702,28	656 032 587,74
Osakkeet omistusyhtyeisöt		
Hankintameno 1.1.	9 879 918,41	27 622 656,64
Lisäykset	0,00	13 931 486,28
Vähennykset	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	-4 643 053,31	-31 674 224,51
Hankintameno 31.12.	5 236 865,10	9 879 918,41
Arvonlennukset		
	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 236 865,10	9 879 918,41
Kuntayhtymäosuudet		
Hankintameno 1.1.	110 772 740,72	110 772 740,72
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	110 772 740,72	110 772 740,72
Arvonlennukset		
	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	110 772 740,72	110 772 740,72
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	19 372 738,45	47 381 852,63
Lisäykset	3 557 331,25	3 487 905,19
Vähennykset	-157 225,03	0,00
Siirrot erien välillä	4 643 053,31	-31 497 019,37
Hankintameno 31.12.	27 415 897,98	19 372 738,45
Arvonlennukset		
	-400,00	-400,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	27 415 497,98	19 372 338,45

Osakkeet ja osuudet yhteensä				
Hankintameno 1.1.	791 379 015,38		328 413 434,82	
Lisäykset	15 512 507,27		583 063 787,48	
Vähennykset	-16 871 316,57		-16 482 966,65	
Siirrot erien välillä	0,00		-98 936 270,33	
Hankintameno 31.12.	790 020 206,08		796 057 985,32	
Arvonlennukset	-400,00		-400,00	
Arvonkorotukset	0,00		0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.	790 019 806,08		796 057 585,32	
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
Saamiset konserniyhtiöt				
Hankintameno 1.1.	218 224 192,35		6 608 012,88	
Lisäykset	13 083 555,20		208 918 959,41	
Vähennykset	-65 406 231,17		-2 679 075,82	
Siirrot erien välillä	82 013,71		136 295,88	
Hankintameno 31.12.	165 983 530,09		212 984 192,35	
Arvonlennukset	0,00		0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.	165 983 530,09		212 984 192,35	
Saamiset muut yhteisöt				
Hankintameno 1.1.	4 060 010,29		3 115 000,84	
Lisäykset	68 424,72		3 138 202,49	
Vähennykset	-194 795,52		-1 248 743,54	
Siirrot erien välillä	-7 034,71		-944 449,50	
Hankintameno 31.12.	3 926 604,78		4 060 010,29	
Arvonlennukset	0,00		0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 926 604,78		4 060 010,29	
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset yhteensä				
Hankintameno 1.1.	222 284 202,64		9 723 013,72	
Lisäykset	13 151 979,92		212 057 161,90	
Vähennykset	-65 601 026,69		-3 927 819,36	
Siirrot erien välillä	74 979,00		-808 153,62	
Hankintameno 31.12.	169 910 134,87		217 044 202,64	
Arvonlennukset	0,00		0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.	169 910 134,87		217 044 202,64	
KUNTAHYTYMÄOSUUKSIEN ARVON MUUTOKSET				
Pohjois-Pohjanmaan Liitto				
Tasearvo 1.1.	204 284,05		204 284,05	
Lisäykset tilikaudella	0,00		0,00	
Vähennykset tilikaudella	0,00		0,00	
Tasearvo 31.12.	204 284,05		204 284,05	
Kaupungin osuus kuntayhtymän peruspääomasta	204 283,94		204 283,94	
Ero	0,11		0,11	
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin ky				
Tasearvo 1.1.	78 233 428,24		78 233 428,24	
Lisäykset tilikaudella	0,00		0,00	
Vähennykset tilikaudella	0,00		0,00	
Tasearvo 31.12.	78 233 428,24		78 233 428,24	
Kaupungin osuus kuntayhtymän peruspääomasta	78 206 106,06		78 206 106,06	
Ero	27 322,18		27 322,18	
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä				
Tasearvo 1.1.	32 335 028,43		32 335 028,43	
Lisäykset tilikaudella	0,00		0,00	
Vähennykset tilikaudella	0,00		0,00	
Tasearvo 31.12.	32 335 028,43		32 335 028,43	
Kaupungin osuus kuntayhtymän peruspääomasta	28 801 902,55		28 801 902,55	
Ero	3 533 125,88		3 533 125,88	
OMISTUKSIA MUISSA YHTEISÖISSÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT				
Ks. erillinen taulukko				
SAAMISTEN ERITTELY				
		KAUPUNKI		KAUPUNKI
		kuluva vuosi		edellinen vuosi
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	913 541,00	0,00	542 358,41
Lainasaamiset	165 825 261,89	9 048 610,63	218 224 192,35	8 442 136,91
Muut saamiset	200 000,00	11 407 000,00	100 000,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	10 807 787,62	0,00	1 076 198,30
Yhteensä	166 025 261,89	32 176 939,25	218 324 192,35	10 060 693,62
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	865 462,26	0,00	955 806,57
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	154 318,44	0,00	11 082,70
Siirtosaamiset	0,00	1 156 524,56	0,00	1 117 925,10
Yhteensä	0,00	2 176 305,26	0,00	2 084 814,37
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	512,76	0,00	1 063,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	512,76	0,00	1 063,00
Saamiset yhteensä	166 025 261,89	34 353 757,27	218 324 192,35	12 146 570,99
SIIRTOSAAMISET		KONSERNI		KAUPUNKI
		kuluva vuosi		kuluva vuosi
		edellinen vuosi		edellinen vuosi
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtävät korot	439 625,14	777 432,70	11 242 423,19	1 047 879,95
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	3 862 541,33	3 341 950,25	2 797 965,54	2 263 097,46
EU-tuet ja avustukset	5 897 787,24	3 743 083,87	4 559 982,15	1 349 210,74
Muut tulojäämät	21 329 535,54	22 950 223,21	8 463 493,68	13 154 455,50
Tulojäämät yhteensä	31 529 489,25	30 812 690,03	27 063 864,56	17 814 643,65
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	31 529 489,25	30 812 690,03	27 063 864,56	17 814 643,65
RAHOITUSARVOPAPERIT				
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin				
Jälleenhankintahinta			2 296 924,51	2 691 825,37
Kirjanpitoarvo 31.12.			2 284 176,15	2 686 981,24
Erotus			12 748,36	4 844,13
Joukkovelkakirjalainasaamiset				
Jälleenhankintahinta			43 829 778,94	40 161 939,64
Kirjanpitoarvo 31.12.			42 993 486,61	38 969 744,36
Erotus			836 292,33	1 192 195,28
Muut arvopaperit				
Jälleenhankintahinta			54 571 430,86	47 064 561,08
Kirjanpitoarvo 31.12.			51 557 119,01	43 394 909,73
Erotus			3 014 311,85	3 669 651,35
Yhteensä rahoitusarvopaperit			96 834 781,77	85 051 635,33

178 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

Peruspääoma 1.1.	609 314 217,84	609 314 276,29	609 314 217,80	609 314 217,80
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	609 314 217,84	609 314 276,29	609 314 217,80	609 314 217,80
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	828 125,63	828 125,63		
Lisäykset	0,00	0,00		
Vähennykset	0,00	0,00		
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	828 125,63	828 125,63		
Muut omat rahastot				
Vahinkorahasto 1.1.	9 841 967,96	9 841 967,96	9 841 967,96	9 841 967,96
Siirrot rahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Vahinkorahasto 31.12.	9 841 967,96	9 841 967,96	9 841 967,96	9 841 967,96
Muut omat rahastot 1.1.	52 902 872,40	28 261 432,19	30 314 670,49	16 198 259,18
Siirrot rahastoon	89 124,16	24 994 223,85	0,00	14 116 411,31
Siirrot rahastosta	-1 942 536,62	-352 783,64	-1 285 010,76	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	51 049 459,94	52 902 872,40	29 029 659,73	30 314 670,49
Muut omat rahastot yhteensä	60 891 427,90	62 744 840,36	38 871 627,69	40 156 638,45
Edellisten tilikauden ylijäämä/alijäämä 1.1.	630 857 990,93	588 289 939,79	825 441 871,09	507 725 475,77
Avaavan taseen muutos ja yleisohjeen muutoksen vaikutus	0,00	128 847 170,88		
Vertailutiedon muutos	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	-325 099,55	-150 723,13
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikauden ylijäämä/alijäämä 31.12.	630 857 990,93	717 137 110,67	825 116 771,54	507 574 752,64
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	8 917 769,46	-86 279 119,74	5 134 143,02	322 338 334,42
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 310 809 531,76	1 303 745 233,21	1 478 436 760,05	1 479 383 943,31

PITKÄAIKAISET VELAT JA VELKOJEN OSAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA

Joukkovelkakirjalainat	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	340 595 343,07	183 546 333,28	237 608 043,92	83 986 653,18
Lainat julkisyhteisöiltä	55 711 872,92	45 546 236,52	650 000,00	817 437,28
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	85 819 668,00	0,00	85 819 668,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	446 307 215,99	364 912 237,80	288 258 043,92	220 623 758,46

JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraus	2 160 200,00	2 439 161,24	2 160 200,00	2 430 100,00
Takuuvaraus	873 285,05	238 336,41	271 468,80	238 336,41
Ympäristövastuut	5 902 067,96	5 212 817,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	13 265 901,59	14 192 245,20	0,00	0,00
Varaus Oulu-Koillismaan Pelastusliikel. palkkariidasta	3 500 000,00	0,00	3 500 000,00	0,00
PPSHP:n alijäämän kattamisvaraus	0,00	0,00	450 789,52	3 585 696,03
Muut pakolliset varaukset	587 484,86	788 733,84	199 904,37	202 586,89
Muut pakolliset varaukset yhteensä	26 288 939,46	22 871 293,69	6 582 362,69	6 456 719,33

VIERAS PÄÄOMA

	KAUPUNKI		KAUPUNKI	
	kuluva vuosi	edellinen vuosi	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	399 726,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	7 444 109,46	0,00	4 779 076,61
Muut velat	0,00	180 353 032,70	0,00	113 586 841,80
Siirtovelat	0,00	10 023,01	0,00	3 539 671,04
Yhteensä	399 726,00	187 805 165,17	0,00	121 905 589,45
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	20 043 177,07	0,00	17 942 029,23
Muut velat	0,00	11 597,73	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	1 636,42	0,00	242 359,21
Yhteensä	0,00	20 056 411,22	0,00	18 184 388,44
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	29 837,15	0,00	5 667,22
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,21	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	29 837,36	0,00	5 667,22
Vieras pääoma yhteensä	399 726,00	207 891 413,75	0,00	140 095 645,11

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	kuluva vuosi	edellinen vuosi	kuluva vuosi	edellinen vuosi
Muut velat				
Liittymismaksut	108 628 905,82	103 519 730,00	40 750 485,14	38 625 218,49
Muut velat	5 779 766,70	17 044 387,39	10 884 565,54	9 985 353,98
Muut velat yhteensä	114 408 672,52	120 564 117,39	51 635 050,68	48 610 572,47

SIIRTOVELAT

Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Palkkojen ja hlösvuokulujen jaksotukset	20 733 050,80	23 632 999,72	12 289 394,84	18 165 815,93
Lomapalkkavelka	101 491 447,06	101 324 263,07	60 652 032,00	62 019 372,00
Korkojaksotukset	3 037 765,53	3 053 673,83	2 176 887,02	2 366 881,14
Muut menojäämät	28 791 282,68	20 960 257,25	9 290 263,56	612 496,33
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	154 053 546,07	148 971 193,87	84 408 577,42	83 164 565,40

HUOLLETTAVIEN VARAT

Kaupungin edunvalvojen valvottavana olevaa huollettavien omaisuutta ovat mm. kiinteistöjä, osuuksia kuolinpesistä ja yhtymistä, asunto-osakkeita, pörsiosakkeita, sijoitus- ym. vakuuksia, pankkitalletuksia, irtainta omaisuutta, saatavia, pankki- ym. velkoja.

Kaupungin valvottavana olevat 4 huollettavan pankkivarat

	73 808,78	73 688,42
Kaupungin hoidettavana olevat 503 + 6 lapsen itsenäistymisvarat	1 050 456,27	904 903,68

VAUKUUSIA JA VASTUUSTOUKSIJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnitys kiinteistöihin				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	76 657 307,15	70 382 963,24	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	117 828 144,36	98 074 468,26	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	26 405 611,60	38 549 315,85	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	78 731 818,18	84 306 287,80	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 155 100,00	1 455 100,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	199 715 062,54	183 835 856,06	0,00	0,00
Vakuudet				
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	4 465 635,00	4 205 080,13	0,00	0,00
Sitoumusten vakuudeksi annetut arvopap.	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	4 465 635,00	4 205 080,13	0,00	0,00
Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	11 570 858,03	14 162 945,21	6 630 443,48	9 926 243,80
Myöhemmin maksettavat	123 360 863,90	153 678 446,93	99 535 235,22	127 279 336,12
Yhteensä	134 931 721,93	167 841 392,14	106 165 678,70	137 205 579,92

Vastuusitoumukset				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	252 351 242,50	236 962 952,13	245 550 938,72	235 758 388,35
Jäljellä oleva pääoma	146 892 831,31	145 341 789,01	143 518 676,64	145 201 788,93
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	33 954 282,37	33 984 282,37	33 954 282,37	33 984 282,37
Jäljellä oleva pääoma	20 817 075,59	22 211 133,03	20 817 075,59	22 211 133,03
Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastausta				
Kaupungin osuus takauskeskuksen takausvastausta 31.12.			936 092 002,42	884 363 523,23
Kaupungin osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastausta 31.12.			0,00	0,00
Kaupungin mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.			667 064,57	661 423,85
Muut taloudelliset vastuut				
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista aiheutuvat velvoitteet	1 337 725,97	0,00	1 337 725,97	0,00
Sopimusvastuut	89 117 949,77	28 424 177,55	48 822 226,53	25 325 626,58
Vuokratvastuut	82 423 569,21	68 685 159,69	64 663 475,14	67 741 364,31
Ara-avustusten palautusvastuu	8 811 616,00	0,00	0,00	0,00
Maanvuokratvastuut	51 363 811,53	0,00	0,00	0,00
Vakuusrahast	2 951 047,66	0,00	0,00	0,00
Vakuusmaksusitoumukset	402 961,25	0,00	0,00	0,00
Takuuajanvakuudet	752 813,50	0,00	0,00	0,00
Pankkivastuu	4 118 300,00	0,00	0,00	0,00
Projektivastuut	1 296 770,00	0,00	0,00	0,00
Kunnalliset eläkevastuut	368 408,00	0,00	0,00	0,00
Muut vastuut	30 284,71	33 267,57	0,00	0,00
Vammaispalvelun muk. tuleva tuetun asumisen vastuu	6 149 465,92	5 994 994,47	0,00	0,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	46 955 702,87	27 370 513,88	22 023 384,00	18 298 449,00
Perustamishankintalainos.palautusvastuu	26 701 217,77	25 814 764,80	26 701 217,77	25 814 764,80
Sopimusvastuut yhteensä	322 781 644,16	156 322 877,96	163 548 029,41	137 180 204,69
Sosiaalinen luototus/myönnettyjen nostamattomien lainojen määrä				
			35 860,82	31 800,00
Johdannaissopimukset				
Korkiohdannaiset				
Sopimusten nimellisarvo	373 881 066,78	456 159 274,78	296 543 350,00	375 495 702,00
Sopimusten käypä arvo	-51 469 787,08	-66 436 254,42	-51 469 787,08	-62 282 885,88
Valuuttatermiinit				
Koron ja valuuttavaihtosopimukset	5 288 679,00	6 610 850,00	5 288 679,00	6 610 850,00
	(6 822 400 USD)	(8 528 000 USD)	(6 822 400 USD)	(8 528 000 USD)
Sähkiohdannaiset				
Terminisopimukset				
Netto-osto	1137 GWh	984 GWh	0 GWh	0 GWh
Nettomyynti	0 GWh	0 GWh	0 GWh	0 GWh
Käypä arvo	-4 200 000,00	-5 280 000,00	0,00	0,00
Öljyohdannaiset				
Netto-osto				
Määrä	12 000 tn	0 tn		
Käypä arvo	-366 000,00	0,00		
Valuuttajohdannaiset USD				
Netto-osto				
Nimellismäärä	850 000 USD	8 150 000 USD		
Käypä arvo	26 000,00	360 000,00		
Optiosopimukset (sähkö)				
Asetetut optiot				
Määrä	0 GWh	351 GWh	0 GWh	0 GWh
Käypä nettoarvo	0,00	128 000,00	0,00	0,00
Ostetut optiot				
Määrä	0 GWh	176 GWh	0 GWh	0 GWh
Käypä nettoarvo	0,00	-56 000,00	0,00	0,00
Optiosopimukset (korko)				
Asetetut optiot				
Käypä nettoarvo	-3 500 000,00	-4 173 000,00		
Ostetut optiot				
Käypä nettoarvo	45 000,00	85 000,00		
Päästöoikeudet				
Terminisopimukset				
Netto-osto				
Määrä	291 000 tCO ₂	312 000 tCO ₂		
Käypä nettoarvo	117 460,00	416 820,00		
Koronvaihtosopimukset				
Nettoarvo	57 000,00	0,00		
Päästöoikeudet				
Vastikkeetta saadut päästöoikeudet v. 2015	215 028	1 000€	2015	2015
Toteutuneet CO ₂ -päästöt v. 2015	531 657			
Hankitut ja myydyt päästöoikeudet v. 2015 (netto)	302 000	1 827		
Myydyt päästöoikeudet	-164 000	-1 240		
Ostetut päästöoikeudet	466 000	3 067		
Alijäämä päästöoikeuskauppojen jälkeen 31.12.2015	-14 629			
Kumulatiivinen ylijäämä vuosilta 2008 - 2015 1)	4 360			
Ylijäämän käypä arvo 31.12.2015		36		
1) Päästöoikeudet ovat siirrettävissä v. 2008-2020 välillä				

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT**HENKILÖSTÖ 31.12.**

Ks. Oulun kaupungin henkilöstötilinpäätös

HENKILÖSTÖKULUT

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	846 125 968,21	835 246 795,44	521 025 469,25	531 525 525,90
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	20 184,01	2 056 164,46	0,00	782 142,96
Henkilöstökulut yhteensä	846 146 152,22	837 302 959,90	521 025 469,25	532 307 668,86

LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

Haukiputaan perussuomalaiset			68,00	
Kansallinen kokoomus rp.			34 100,13	
Keskustapuolue			42 151,01	
Kiimingin perussuomalaiset			523,25	
Kristillisdemokraati			2 065,90	
Oulun perussuomalaiset			9 244,72	
Oulun vihreät kunnallisjärjestö ry			20 937,05	
Sosiaalidemokraattinen puolue			24 017,28	
Vasemmistoliitto			35 639,41	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä			168 746,75	

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

BDO Auditor Oy Ab

Tilintarkastuspalkkiot			76 961,00	75 036,70
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät			16 698,60	15 132,00
Muut palkkiot			468,00	0,00
Palkkiot yhteensä			94 127,60	90 168,70

Liitetieto: Poistojen ja keskimääräisten korvausinvestointien vastaavuudesta

	2014	2015	2016	2017
Poistonlaiset investoinnit	149 179	98 674	135 644	119 894
Rahoitusosuudet	5 304	878	80	710
Investointien omahankintamenot	143 875	97 796	135 564	119 184
Suunnitelmanmukaiset poistot	100 388	79 616	79 747	82 244
Éro				
Poikkeama % (Eroitus/Investoinnit-%)				

Poikkeama johtuu siitä, että vuoden 2014 investointien omahankintamenoön sisältyvät yhtiöittämissiin liittyvät liikeoiminnan luovutukset. Oulun Energia liikelaitoksesta siirtynyt omaisuus arvostettiin osin käypään arvoon ja arvon nousu sisältyy osakkeiden hankintamenoön.

Tytäryhteisöt, kuntayhtymät, osakkuusyhteisöt	Kunnan omistus- osuus - %	Konsernin omistus- osuus - %	Konsernin osuus omasta pääomasta 1000 €	Konsernin osuus vier. pääomasta 1000 €	Konsernin osuus tilik. voitosta/tapp. 1000 €
<u>Kuntayhtymät:</u>					
Pohjois-Pohjanmaan Liitto, Oulu	46,85	46,85	543	530	105
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky, Oulu	52,79	52,79	79 467	110 712	4 258
Oulun seudun kuntayhtymä, Oulu	78	78	54 062	44 482	2 302
<u>Tytäryhteisöt:</u>					
Oulun Asuntohankinta Oy, Oulu	100	100	2 992	1 310	169
Oulun Pysäköinti Oy, Oulu	100	100	51 056	36 617	21
Maikkulan Keskus Oy, Oulu	100	100	2 550	435	0
Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy, Oulu	100	100	8 904	6 834	692
Kiinteistö Oy Huonesuon monitoimitalo, Oulu	77,7	77,7	952	139	0
Kiinteistö Oy Maikkulan Toivo, Oulu	100	100	1 466	473	0
Kiinteistö Oy Intiönparkki, Oulu	17,71	58,85	684	1	-2
Sivakka-yhtymä Oy, Oulu	100	100	93 121	225 023	4 761
Kiinteistö Oy Raksilan Harjoitushalli	83	83	369	733	-16
Oulun Kaupunginteatteri Oy, Oulu	100	100	911	1 431	-47
Monetra Oy, Oulu	79,76	100	689	3 063	23
Oulun Energia, Oulu	100	100	514 283	366 073	8 029
Oulun Ammattikorkeakoulu Oy, Oulu	78	78	12 999	5 697	693
Asunto Oy Myllykartano	100	100	12	84	1
Asunto Oy Myllykartano 2	100	100	17	291	17
Asunto Oy Iiveitsi	100	100	31	236	5
Asunto Oy Yli-Iin Revonmylly	100	100	7	215	0
Haukiputaan Kehitys Oy	100	100	8 553	1 824	137
Kiinteistö Oy Haukiputaan Toritalo	54	54	324	4	3
Kiimingin Palvelutalo Oy	100	100	421	3	-13
Kiinteistö Oy Kiimingin Leikkilä	100	100	20	2 819	0
Oulunsalon Kehitysyhtiö Oy	100	100	3 382	37	-111
Oulun Satama Oy	100	100	29 762	15 794	185
Nallikari Seaside Oy	100	100	1 854	1 391	81
Oulun Jätehuolto Oy	100	100	6 085	5 415	3 464
Oulun kaupungin elintarvike- ja ympäristölaboratorio Oy	100	100	246	140	98
<u>Osakkuusyhteisöt:</u>					
Partnera Oy, Oulu	47,01	47,01	51 051	2 173	-1 007
Oulu Innovation Oy, Oulu	41,3	41,3	42	263	3
Kiinteistö Oy Sävelparkki, Oulu	50	50	305	1	0
Oulun Keskusliikenneasemakiinteistö Oy, Oulu	31	31	520	2	2
Kiinteistö Oy Raksilan Tekojäähäntien Katsomo, Oulu	40	40	214	297	0
Oulun Matkailu Oy, Oulu	30	30	24	26	9
Rehaparkki Oy	40	40	1 689	6	-36
Haukiputaan Palvelukulma Oy	48	48	553	3	1
Kiinteistö Oy Oulunsalon Kulma	42,5	42,5	534	1	-5
Kiinteistö Ali Oy	39	39	68	274	2
Yli-Iin Liiketalo Oy	30	30	149	1	-1
Virpiniemi Sport Oy	40	40	6	1	2
Lakeuden Keskuspuhdistamo Oy	20,7	20,7	448	579	0
Haukiputaan Jäähalli Oy	49	49	133	101	2
<u>Säätiöt:</u>					
Oulun Palvelusäätiö, Oulu	100	100	2 746	3 620	60
Oulun Musiikkijuhlasäätiö, Oulu	100	100	-38	54	-16
Pohjois-Pohjanmaan liikuntaopisto	100	100	266	1 222	-100



Eriytetyt tilinpäätökset

13.1 OULUN VESI LIKELAITOS

Toimialan olennaiset tapahtumat

Oulun Vesi on vastannut tavoitteensa mukaisesti laadukkaista ja toimintavarmista vesihuoltopalveluista koko Oulun alueella vuonna 2013 kuntaliitoksessa toteutetun vesihuoltolaitoksien yhdistymisen myötä. Oulun Vesi saavutti vuodelle 2015 asetetut sitovat taloudelliset tavoitteet hyvin ja pääosin myös kaikki toiminnalliset tavoitteet. Liikevaihto toteutui 2,5 milj. € budjetoitua paremmin.

Myydyn talousveden määrä kasvoi 1 % (0,1 milj. m³) edellisvuodesta samalla kun verkostoon pumpatun veden määrä väheni 0,12 milj. m³. Vuotovesimäärät ovat vähentyneet ja mittaamattoman yleisen kulutuksen osuus, joka sisältää vuotovedet, oli enää noin 10,6 %. Veden ominaiskulutus on yhä laskenut (171 l/as/vrk) ja asutuksen osuus mitatusta kulutuksesta on 72 %.

Vedenpuhdistuksessa on saavutettu talousveden laatuvaatimukset ja omat laatuvaatimukset hyvin koko vuoden ajan. Haukiputaan Onkamonselän vedenottamon laaja saneeraus aloitettiin syksyllä ja Ylikiimingin Soidinharjun vedenottamolle tehtiin lisäkaivo. Vedenpuhdistuksessa ei ole sattunut toimintahäiriöitä, jotka olisivat aiheuttaneet merkittäviä katkoksia vedenjakeluun.

Vesijohtovuotoja oli vuoden aikana vähän ja jakeluvarmuus on säilynyt siten edellisvuosien tapaan erittäin hyvällä tasolla. Alueellisesti vuotomäärissä on edelleen paljon eroja ja saneerauksia kohdistetaan jatkossa vuodoista kärsiville alueille. Vakavia vesijohtovuotojen tai viemäritulvien aiheuttamia vahinkoja ei ole sattunut. Sateisuudesta johtuen viemäriveresimäärät Taskilan puhdistamolle kasvoivat edellisvuodesta yli 25 %.

Päätös vedenhankinnan varmistamisen ratkaisusta tehtiin kaupunginvaltuustossa 11.5.2015, minkä pohjalta on käynnistetty uuden lupahakemuksen ja täydentävien selvitysten laatiminen Viinivaaran alueelta. Hankeperusteet ovat muuttuneet aiemmasta siten, että nykyinen pintaveden käyttö säilyy merkittävänä ja sen rinnalla vedenhankintaa varmistetaan pohjaveden käyttöä lisäämällä.

Omistajapoliittisen linjausten mukaisesti toteutettiin organisaatiomuutos, kun Teknisestä liikelaitoksesta siirtyi vuoden 2015 alussa 16 henkilön kunnossapitotiimi Oulun Veden ylläpitoyksikköön, joka muutoksen myötä vastaa vesihuoltoverkoston ennakkuhollista ja korjaustoiminnasta koko Oulun alueella. Samalla on toimintavarmuuden parantamiseksi tehty kaluston järjestelyjä ja toimipisteitä on keskitetty.

Taskilan jätevedenpuhdistamon lupaehdot saavutettiin biologisen hapenkulutuksen osalta kaikkina muina vuosineljänneksinä lukuun ottamatta toista vuosineljänneestä. Kokonaisfosforin osalta lupaehdot saavutettiin ensimmäisen ja neljännen vuosineljänneksen aikana sekä myös kolmannen vuosineljänneksen aikana puhdistustehon osalta. Kokonaistypen osalta lupaehtoja ei saavutettu. Taskilan puhdistamon tuloksia heikensivät varsinkin biologisen hapenkulutuksen ja fosforin osalta kesäaikana tapahtuneet kiintoaineen karkaamiset. Kiintoainetta karkaa helposti ilmastus- ja jälkiselkeytysaltaista virtaamavaihteluiden seurauksena. Typenpoiston johdosta altaissa joudutaan pitämään korkeaa kiintoainepitoisuutta, joka edesauttaa lietteen karkaamista esimerkiksi rankkasateen aiheuttaman virtaamapiikin seurauksena.

Oulun Vesi käynnisti konsulttityönä Taskilan puhdistamo koskevan typenpoiston tehostamisselvityksen marraskuussa 2014. Helmikuussa 2015 valmistuneen esisuunnitelman pohjalta päätettiin tehdä noin puoli vuotta kestävä koeajo MBR-tekniikkaan (membrane bioreactor = kalvobioreaktori) perustuvalla koelaitoksella. Vuoden 2015 lopulla käynnistettiin typenpoistolajennuksen yleissuunnitelman laatiminen.

Lietemäärät kasvoivat edellisvuodesta selvästi. Lietteen käsittely KemiCond-menetelmällä on toiminut suunnitellusti ja noin puolet hygienisoidusta ja käsitellystä lietteestä on mennyt peltokäyttöön. Peltokäyttöä rajoittavan uuden nitraattiasetuksen tultua voimaan on varauduttu sopimuksin, että lietettä voidaan tarvittaessa käsitellä myös Oulun alueen bio-

kaasulaitoksilla. Ensimmäiset koe-erät laitoksiin on jo toimitettu.

Mereen johdettava jätevesi on hygienisoitu permuuraishapolla hyvin tuloksin kuluneena vuonna touko- elokuun välisen ajan ja jäteveden lämpöenergiaa hyödyntävä lämmön talteenottoyksikkö on otettu käyttöön.

Valvomojärjestelmän muutos- ja kehitystyöt jatkuvat ja työ etenee vaiheittain vielä vuosia. Vuoden aikana liitettiin pääosa verkostojen kenttäkohteista uuteen valvomojärjestelmään. Asiakastieto- ja vesilaskutusjärjestelmän konversio toteutettiin uuteen ajantasaiseen versioon. Samalla järjestelmän palvelinpalvelu siirrettiin järjestelmätoimittajalle.

Loppuvuonna valmisteltiin uuden hulevesimaksun käyttöönotto vuoden 2016 alusta lukien ja selvitetiin kunnan ja vesihuoltolaitoksen väliset vastuut hulevesien hallinnasta. Taustalla on vesihuoltolain sekä maankäyttö- ja rakennuslain muutokset, jotka tulivat pitkän valmistelun jälkeen voimaan syyskuulla 2014.

Merkittävimmin lakimuutos vaikutti vesilaitoksen ja peruskunnan väliin hulevesivastuisiin. Uuden lain mukaan jätevesimaksuilla ei saa enää periä hulevesiviemäröinnin kuluja. Samalla kun uusi hulevesimaksu otetaan käyttöön, alennetaan jäteveden käyttömaksua.

Oulun Veden verkostoihin liitettiin kaiken kaikkiaan 363 uutta kiinteistöä. Vuoden aikana vesihuoltoverkostoja rakennettiin tai saneerattiin lukuisiin kohteisiin eri puolilla kaupunkia yhteensä 55 km. Verkostosaneerauksia ja isojen runkoviemäreiden saneerauksia on lisätty uudisrakentamisen vähentyessä. Saneerausmäärät tulevat olemaan myös lähivuosina merkittäviä, mikä vähentää myös saneerausvelan määrää.

Oulun kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelma valmistui ja hyväksyttiin valtuustossa syksyllä. Suunnitelma ohjaa koko kaupungin vesihuoltotoiminnan kehitystä ja investointeja vuosille 2015-2030. Suunnitelmassa on linjattu Oulun Veden lisäksi myös vesiosuuskuntien kehitystarpeita.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Laadukkaat ja vaikuttavat palvelut

Strateginen tavoite	Tavoite 2015	Mittari	Toteutuma 31.12.2015
Asiakastyytyväisyys parhaiden tasolle	Parannus WACSI-kyselyn tulosten keskiarvoissa toisiin laitoksiin ja omiin tuloksiin nähden.	Vuotuisen Wacsi-asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset	Toimintaa ja laatua kuvaavat arvosanat paranivat tai säilyivät ennallaan edellisvuodesta omiin arvosanoihin ja toisiin laitoksiin nähden. Arvosanojen muutokset: (v.2014 =>2015) Vedenlaatu 8,74 => 8,79 vesilaitoksen palvelu 8,32 =>8,31 vedenjakelu ja viemäröinti 8,79 =>8,79

Veden laatu ja toimitusvarmuus

Strateginen tavoite	Tavoite 2015	Mittari	Toteutuma 31.12.2015
Vesijohtoveden laatu ja toimitusvarmuus jatkuvasti hyvätasoisista	Täyttää STM:n asetuksien 461/2000 ja 442/2014 mukaiset laatuvaatimukset ja -suositukset.	Vesijohtovesi täyttää STM:n asettamat laatuvaatimukset ja -suositukset.	Laatuvaatimukset ja -suositukset täyttyivät koko vuoden ajan.

Jätevesien käsittelyn toimivuus

Strateginen tavoite	Tavoite 2015	Mittari	Toteutuma 31.12.2015
Moitteeton jäteveden puhdistus ja kestävä kehityksen mukainen lietteenkäsittely	Puhdistustulokset ja lietteen-käsittelyn toiminta ovat lu-pahtojen mukaisia.	Jäteveden puhdistustulokset ja lietteenkäsittelyn toiminta	Taskilan puhdistamolla lupaehdot saavutettiin osittain. Yli-Iin puhdistamon toiminta oli lupaehtojen mukaista. Kuivattu yhdyskuntaliete voitiin hyödyntää täysimääräisesti jatkokäyttöön.

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2015	Mittari	Toteutuma 31.12.2015
Taksataso kohtuullinen	hinta alle maan keskitason	Vertailuhinta alle maan keskitason (v. 2014 ktaalot Oulu 3,72 €/ m3, keskiarvo muut 4,48 €/m3)	vertailuhinta v.2015 ok-taloilla 19 % ja kerrostaloilla 20 % alle maan keskiarvon. Taloustavoitteet saavutettiin.

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Oulun Vesi liikelaitoksen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Tavoite (1000 €)	TA 2015	TA muutokset	TA2015 + muutokset	Toteuma 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2015
liikelyijäämä	6 453	0	6 453	11 032	4 579	171 %
tuloutus omistajalle	5 511	0	5 511	5 511	0	100%
Annetut lainat	1 000	0	1 000	0	-1 000	0%
Investointien sitovuus, 1000€	12 890	0	12 890	12 391	-499	96 %

Tavoite	TA2015	TA2015	TP2015	TP2015
Liikelaitoksen hinnan korotus	3%	Perusmaksujen ja käyttömaksujen keskimääräinen korotus 3,5 %.	5,5 %	Korotukset toteutettiin talousarvioon kirjatus mukaisesti. Perusmaksuja ja käyttömaksutuloja kertyi 2,4 milj. € budjetoitua enemmän.

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvun omistajaohjauksen näkökulmasta:

Tunnusluvut	TP 2014	TA 2015	TP 2015	TA 2016	TS2017
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	34 244	33 600	36 125	34 900	35 500
• Investoinnit	14 782	12 890	12 391	22 990	18 970
Kannattavuus					
• liikelyijäämä	10 394	6 453	11 032	8 322	8 587
• sij.pääoman tuotto, %	9,4		9,7		
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	5 511 12	5 511 12	5 511 12	5 511 12	5 511 12

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut:

Tunnusluvut	TP 2014	TA 2015	TP 2015	TA 2016	TS 2017
Vesimaksu, (alv 24 %), €/m ³	1,48	1,52	1,52	1,52	1,55
Jätevesimaksu, (alv 24 %), €/m ³	2,02	2,08	2,08	1,98	2,02
Liittymien lisäys, kpl	430	430	363	350	350
Liiketoiminnan kulut, 1 000 €	15 427	17 779	15 956	17 139	17 145
Tuloutus kaupungille, 1 000 €	5 511	5 511	5 511	5 511	5 511
Suunnitelmapoistot, 1 000 €/a	8 665	9 400	9 238	9 500	9 800
Liikevaihto/hlö (1 000 €/hlö)	357	290	325	301	301

Oulun Veden liikevaihto oli 36,1 milj. euroa (ta 33,6 milj. euroa; ed.v. 34,2 milj. euroa). Liikevaihto parani edelliseen vuoteen verrattuna 5,5 %. Liikevaihdon kasvu johtui vuoden 2015 alusta toteutetusta hinnankorotuksesta sekä myydyn vesi- ja jätevesimäärän kasvusta. Perus- ja käyttömaksuja korotettiin keskimäärin 3,5 %. Taksan määrittelyssä tasattiin liikevaihtovolyymitään isojen käyttömaksujen korotuksia suhteessa volyymitaan vähäisempiin perusmaksuihin. Tulot toteutuivat budjetoitua nähden

7,5 % parempana. Talousarvion 2015 valmistelun aikana oli uuden kirjanpitojärjestelmän käyttöönotto käynnissä, eikä luotettavia raportteja ollut saatavilla, jolloin myöskään vuoden 2014 taksakorotuksen vaikutus ei ollut vielä selkeästi näkyvillä.

Liiketoiminnan kulut toteutuivat 1,8 milj. euroa budjetoitua pienempänä (ta 17,8 milj. euroa). Suurin alitus tapahtui palveluiden ostojen tiliryhmässä, joka toteutui 1,2 milj. euroa alle budjetin (ta 6,0 milj. eu-

roa; ed. v. 5,3 milj. euroa). Kulunut vuosi oli suotuisa sääoloiltaan, jolloin mm. verkostojen ylläpidon kustannukset ovat jääneet alhaisiksi. Lisäksi vuoden alussa toteutettu ylläpidon organisaatiomuutos vaikutti palveluiden oston tiliryhmään odotettua positiivisemmin. Vedenhankinnan varmistamisen -projektille varattua määrärahaa jäi käyttämättä n. 0,6 milj. euroa, koska tutkimuksia ja luontoselvityksiä ei voitu suunnitellussa aikataulussa kesäkaudella käynnistää. Maanomistajien kiellettyä maastossa liikkumisen haettiin alueelle tutkimuslupaa.

Henkilöstökulujen toteuma oli 5,8 milj. euroa. Säästöjä saavutettiin 0,7 milj. euroa budjettiin verrattuna (ta 6,5 milj. euroa, ed.v. 5,1 milj. euroa). Henkilöstöä oli palkattomilla työkokeilujaksoilla ja pitkillä sairauslomilla. Osa suunnitelluista rekrytoinneista on viivästynyt ja sijaisia ei ole kaikkiin tehtäviin palkattu.

Liikelyjäämä kasvoi edelliseen vuoteen nähden 0,6 milj. eurolla. Sitova tavoite liikelyjäämälle oli 6,453 milj. euroa, joka ylitettiin 4,6 milj. eurolla.

Oulun Veden taseessa on aikaisempina vuosina kertynyttä ylijäämää yhteensä 35,1 milj. euroa sekä tilikauden ylijäämää 1,2 milj. euroa. Lyhytaikaiset saamiset ovat kasvaneet 3,0 milj. euroa johtuen vuoden viimeisten laskutuserien erääntymisestä vasta tammikuun 2016 lopussa. Omavaraisuusaste on nous-

sut edellisvuodesta 1,4 prosenttiyksikköä ja on tällä hetkellä 49,9 %.

Toiminnan ja investointien rahavirta on kääntynyt positiiviseksi odotettua paremmasta liikelyjäämästä johtuen. Lainaa ei kuluneena vuonna nostettu, mutta lyhennettiin vanhoja suunnitelman mukaisesti 1,5 milj. eurolla.

Huleveden viemärointi on eriytetty laskennallisesti tilinpäätökseen. Huleveden tilinpäätöslaskelmien laskentaperusteet on kerrottu tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Tilikauden ylijäämä ennen varauksia oli 5 223 828 euroa.

Oulun Veden johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämästä kirjataan 3,9 milj. euron vapaaehtoinen varaus investointeihin (4,5 milj. euron lisäys Taskilan jätevedenpuhdistamon typenpoiston laajennukseen ja 0,6 milj. euron purku runkojätevesiviemäreiden saneerauksista). Jäljelle jäävä tilikauden ylijäämä 1 223 929 euroa siirretään Oulun Veden omaan pääomaan tilikauden ylijäämä/alijäämä tilille.

Henkilöstö ja henkilömäärän kehitys

	vakinaiset	määräaikaiset	sijaiset	työllistetyt	oppilaat/ harjoittelijat	yhteensä	HTV	Henkilöstökulut, € *)
31.12.2014	89	7	0	3	1	100	76,9	5 083 000
31.12.2015	106	1	4	3	-	114	96,6	5 875 834
Muutos	17	-6	-4	0	-1	14	19,7	792 834

*) sisältää myös investointien henkilöstökustannusten osuuden

Henkilökunnan määrä vuoden lopussa oli 114, joista vakinaisia 106 henkilöä. Henkilöstön määrää lisäsi Tekniseltä liikelaitokselta vuoden alusta verkostojen ylläpitoon siirtyneet 16 henkilöä. Määräaikaisia oli palveluksessa 5 henkilöä, joista 4 sijasta sekä työllistettyjä vuoden lopussa oli 3 henkilöä. Osa-aikavapaiden ja osa-aikaeläkkeiden määrä on kasvanut ja tilalle ei aina ole palkattu sijaisia, vaan työkokonaisuuksia ollaan järjestetty tilanteiden mukaan. Henkilöstöresursseja tullaan tarkastelemaan vuoden 2016 aikana eläköityvien osalta ja tarkoitus on palkata uusia henkilöitä lähteneiden sijalle. Vuoden 2015 aikana seitsemän henkilöä jäi eläkkeelle ja vuo-

den 2016 aikana tulee jäämään kahdeksan henkilöä. Opiskelijoita työllistettiin kesäharjoittelijoina edellisvuosien tapaan.

Työpaikkakohtaiset riskiarvioinnit tehtiin säännöllisesti ja panostukset työturvallisuuteen ovat vaikuttaneet henkilöstön asenteisiin. Työtapaturmien määrät ovat hieman lisääntyneet vuoteen 2014 verrattuna. Sairauspoissaolojen määrä 3,5 % on kuitenkin vähentynyt työtapaturmista huolimatta.

Sertifioitujen laadunhallintajärjestelmän ja OHSAS-työturvallisuusjärjestelmän määräaikaissäädöin-

neissa saavutettiin hyväksynnät ilman poikkeamia. Henkilökuntaa on osallistunut sekä sisäiseen että ulkoiseen ammatilliseen koulutukseen keskimäärin 3 koulutuspäivää/hlö, mikä on kasvanut edellisvuodesta.

Investoinnit

Oulun Veden 12,4 milj. €:n kokonaisinvestoinneista käytettiin pääosa vesihuoltoverkostojen uudistaja korjausrakentamiseen. Verkostosaneerauksien osuus kasvoi tavoitteiden mukaisesti ja oli jopa 70 % eli n. 6,7 milj. €. Uudisalueiden vesihuoltoverkostoja rakennettiin uusilla asemakaava-alueilla Soittajankankaalle ja Pohjois-Ritaharjuun ja vuoden lopussa vesihuoltotöiden rakentaminen käynnistyi Kellon Letonrannassa ja Vaskikankaalla Hiukkavaarassa.

Runkoviemärien saneerauksia tehtiin keskustassa, Ranta-Toppilassa, Koskelassa sekä Oulunsalossa ja

pää-vesijohtoja uusittiin sujuttamalla Taskilassa ja useissa kohteissa Oulun keskustassa. Aluesaneerauksia jatkettiin Oulunsuussa, Kaukovainiolla, Rajakylässä ja Oulunsalossa. Pumppaamosaneerauksista merkittävin oli Ruskon pumppaamon kunnostus. Uusia haja-asutusalueiden jätevesiviemärihankkeita toteutettiin Pikkaralassa.

Hintan flotaatioaltaiden pinnoitukset valmistuivat ja Kurkelanrannan puhdistamoon hankittiin uusi otsonaattori vanhan tilalle. Pintavesilaitosten prosessiohjaus- ja automaatiojärjestelmiä uudistettiin ja Haukiputaan Onkamonselän vedenkäsittelylaitoksen laajennus- ja saneeraustyöt käynnistyivät joulukuussa. Laitoksille hankittiin uusia varavoimakooneita sähkösaannin varmistamiseksi. Soidinharjun ja Onkamo-2:n vedenottamoille rakennettiin uudet raakavesikaivot. Taskilan puhdistamolla uusittiin valvomorakennuksen katto ja tehtiin pienehköjä laitehankintoja.

Investointien toteutuma on esitetty oheisessa taulukossa.

investoinnit (1000 €)	TA2015	Toteutuma 31.12.2015
verkostot, vesitornit	9 860	9 975
puhdistamot / Hintta ja Kurkelanranta	600	1 058
Hintan alavesisäiliö	240	1
pohjavedenottamot	810	479
Jätevedenpuhdistamo/ Taskila ja Yli-Ii	800	271
muut	580	607
yhteensä	12 890	12 391

Tietohallintoinvestoinnit

Asiakastietojärjestelmä

1000 €	Edellinen käyttö	2014	Toteutuma 31.12.2015
Menot	52	0	64
Käyttötalous (ylläpito)		26	71

Asiakastieto- ja vesilaskutusjärjestelmän konversio uusimpaan versioon ja palvelinpalvelun siirto järjestelmätoimittajalle.

OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIKELAITOS

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
TULOSLASKELMA				
LIKEVAIHTO	36 125 377,12	33 600 000,00	107,5	34 243 746,61
Valmistus omaan käyttöön	51 845,54	0,00	0,0	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	59 580,59	32 000,00	186,2	77 107,82
Tuet ja avustukset kunnalta	39 620,50	0,00	0,0	165 385,91
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Ostot tilikauden aikana	-4 691 504,97	-4 514 000,00	103,9	-4 493 789,23
Palvelujen ostot	-4 823 538,04	-6 015 000,00	80,7	-5 254 161,91
Materiaalit ja palvelut yht.	-9 515 043,01	-10 529 000,00	90,7	-9 747 951,14
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-4 461 586,52	-4 835 000,00	92,3	-3 802 192,44
Eläkekulut	-1 142 043,60	-1 408 000,00	81,1	-1 040 124,34
Muut henkilösivukulut	-272 204,42	-286 000,00	95,2	-219 884,32
Henkilöstökulut yhteensä	-5 875 834,54	-6 529 000,00	90,0	-5 062 201,10
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot	-9 238 933,41	-9 400 000,00	98,0	-8 664 787,05
Liiketoiminnan muut kulut	-614 219,40	-721 000,00	85,2	-617 259,37
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	11 032 393,39	6 453 000,00	171,0	10 394 041,68
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	21 621,55	0,00	0,0	44 859,50
Muut rahoitustuotot	27 525,46	18 000,00	152,9	818,50
Kunnalle maksetut korkokulut	-346 662,38	-376 000,00	92,2	-349 141,55
Muille maksetut korkokulut	0,00	0,00	0,0	-51,28
Korvaus peruspääomasta	-5 511 000,00	-5 511 000,00	100,0	-5 511 000,00
Muut rahoituskulut	-49,62	0,00	0,0	0,00
Rah.tuotot ja kulut yhteensä	-5 808 564,99	-5 869 000,00	99,0	-5 814 514,83
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	5 223 828,40	584 000,00	894,5	4 579 526,85
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	5 223 828,40	584 000,00	894,5	4 579 526,85
Poistoeron lis./väh.(+)	-99 899,07	-103 000,00	97,0	-231 146,11
Vap.eht.var. lis./väh.(+)	-3 900 000,00	600 000,00	100,0	-2 300 000,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 223 929,33	1 081 000,00	529,5	2 048 380,74
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,7			
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	9,7			
Voitto, %	14,5			

OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIKELAITOS

	31.12.2015	31.12.2014
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	172 006,92	145 675,48
Muut pitkävaikutteiset meno	84 126,05	170 036,45
Aineettomat hyödykkeet yht.	256 132,97	315 711,93
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	19 328 214,35	20 984 942,12
Kiinteät rakenteet ja laitt	121 469 785,59	119 362 901,30
Koneet ja kalusto	779 146,37	733 550,86
Ennakkomaksut ja kesk.eräis	5 628 345,73	2 961 584,90
Aineelliset hyödykkeet yht	147 205 492,04	144 042 979,18
Sijoitukset		
Muut saamiset	382 728,46	324 656,46
Sijoitukset yhteensä	382 728,46	324 656,46
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	147 844 353,47	144 683 347,57
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 592 178,41	2 943 738,12
Saamiset kunnalta	9 734 952,81	8 382 528,50
Muut saamiset	321,46	0,00
Siirtosaamiset	49 354,61	80 354,49
Lyhytaikaiset saamiset yht.	14 376 807,29	11 406 621,11
Saamiset yhteensä	14 376 807,29	11 406 621,11
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	14 376 807,29	11 406 621,11
VASTAAVAA YHTEENSÄ	162 221 160,76	156 089 968,68

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	28 500 671,91	28 500 671,91
Ed.tilikausien yli/alijäämä	35 111 339,26	33 062 958,52
Tilikauden yli/alijäämä	1 223 929,33	2 048 380,74
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	64 835 940,50	63 612 011,17

POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.

Poistoero	6 361 431,36	6 261 532,29
Vapaaehtoiset varaukset	9 800 000,00	5 900 000,00
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	16 161 431,36	12 161 532,29

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat kunnalta	34 043 937,29	35 488 958,13
Saadut ennakot	0,00	41,04
Korottomat velat kunnalta	1 287 745,81	1 248 019,73
Muut velat	40 750 485,14	38 587 195,57
Pitkäaikainen vieras po. yht.	76 082 168,24	75 324 214,47

Lyhytaikainen

Lainat kunnalta	1 445 021,04	1 445 021,24
Saadut ennakot	12 166,01	7 038,67
Ostovelat	1 893 065,01	1 664 166,36
Korottomat velat kunnalta	277 337,45	314 034,44
Muut velat	611 731,79	873 244,27
Siirtovelat	902 299,36	688 705,77
Lyhytaikainen vieras po. yht.	5 141 620,66	4 992 210,75
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	81 223 788,90	80 316 425,22

VASTATTAVAA**162 221 160,76****156 089 968,68****TASEEN TUNNUSLUVUT**

Omavaraisuusaste, %	49,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	224,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	36 335
Lainakanta 31.12., 1000€	37 054

OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIKELAITOS

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-% 1.1.-31.12.2014	
RAHOITUSLASKELMA				
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikelijäämä (-alijäämä)	11 032 393,39	6 453 000,00	69,9	10 394 041,68
Poistot ja arvonalentumiset	9 238 933,41	9 400 000,00	0,0	8 664 787,05
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 808 564,99	-5 869 000,00	99,0	-5 814 514,83
Tulorahoituksen korjaukset	-7 000,00	0,00	0,0	0,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-12 390 511,31	-12 890 000,00	96,2	-14 782 357,84
Rah.osuudet investointimenoiksi	48 644,00	0,00	0,0	89 323,00
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	7 000,00	0,00	0,0	0,00
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	2 120 894,50	-2 906 000,00	-73,0	-1 448 720,94
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaam.lis.muilta	-64 527,00	0,00	0,0	-2 668,00
Antolainasaam.väh.muilta	6 455,00	0,00	0,0	0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaik. lain. lis. kunnalta	0,00	1 000 000,00	0,0	0,00
Pitkäaik.lain. väh. kunnalle	-1 445 021,04	-1 445 000,00	0,0	-1 445 021,04
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	-1 398 562,50	751 000,00	0,0	671 079,97
Saamisten muutos muilta	-1 571 623,68	0,00	0,0	-70 004,12
Korott. velkojen muut.kunnalta	1 565 083,26	0,00	0,0	-264 716,98
Korott. velkojen muutos muilta	787 301,46	2 600 000,00	30,3	2 560 051,11
Rahoituksen rahavirta	-2 120 894,50	2 906 000,00	-81,6	1 448 720,94
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,0	0,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	116,9
Pääomamenojen tulorahoitus, %	104,2
Lainanhoitokate	8,2
Quick ratio	2,8
Current ratio	2,8
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	-21056484,1

INFORMATIIVINEN TIETO

	31.12.2015	31.12.2014
Yhdystili 31.12.	9 734 952,81	8 336 390,31
Yhdystili 01.01.	8 336 390,31	9 004 889,10
Yhdystilin muutos	1 398 562,50	-668 498,79

**OULUN KAUPUNKI
HULEVESI****1.1.-31.12.2015****HULEVEDEN TULOSLASKELMA**

LIKEVAIHTO	1 480 000,00
Valmistus omaan käyttöön	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00
Tuet ja avustukset kunnalta	0,00
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavara	
Ostot tilikauden aikana	-33 653,00
Palvelujen ostot	-49 418,00
Materiaalit ja palvelut yht.	-83 071,00
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-127 309,00
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-22 132,00
Muut henkilösivukulut	-7 518,00
Henkilöstökulut yhteensä	-156 959,00
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman muk. poistot	-1 236 874,00
Liiketoiminnan muut kulut	0,00
LIKEYLIJÄÄMÄ (-)ALIJÄÄMÄ)	3 096,00
Rahoitustuotot ja -kulut	
Korkotuotot	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00
Kunnalle maksetut korkokulut	-57 914,00
Muille maksetut korkokulut	0,00
Korvaus peruspääomasta	-872 551,00
Muut rahoituskulut	0,00
Rah.tuotot ja kulut yhteensä	-930 465,00
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	-927 369,00
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	0,00
Poistoeron lis./väh.(+)	0,00
Vap.eht.var. lis./väh.(+)	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-927 369,00

**OULUN KAUPUNKI
HULEVESI****31.12.2015****HULEVEDEN TASE****VASTAAVAA****PYSYVÄT VASTAAVAT**

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet 0,00

Muut pitkävaikutteiset meno 0,00

Aineettomat hyödykkeet yht. 0,00

Aineelliset hyödykkeet

Rakennukset 0,00

Kiinteät rakenteet ja laitt 22 518 392,00

Koneet ja kalusto 0,00

Ennakkomaksut ja kesk.eräis 1 406 603,00

Aineelliset hyödykkeet yht 23 924 995,00

Sijoitukset

Muut saamiset 0,00

Sijoitukset yhteensä 0,00

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ**23 924 995,00**

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset 0,00

Saamiset kunnalta 0,00

Muut saamiset 0,00

Siirtosaamiset 0,00

Lyhytaikaiset saamiset yht. 0,00

Saamiset yhteensä 0,00

Rahoitusarvopaperit

Rahat ja pankkisaamiset

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ**23 924 995,00****VASTAAVAA YHTEENSÄ****23 924 995,00**

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	4 511 656,36
Ed.tilikausien yli/alijäämä	5 558 125,00
Tilikauden yli/alijäämä	-927 369,00
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	9 142 412,37

POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.

Poistoero	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	0,00

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat kunnalta	2 860 821,66
Saadut ennakot	0,00
Korottomat velat kunnalta	0,00
Muut velat	11 692 956,97
Pitkäaikainen vieras po. yht.	14 553 778,63

Lyhytaikainen

Lainat kunnalta	228 804,00
Saadut ennakot	0,00
Ostovelat	0,00
Korottomat velat kunnalta	0,00
Muut velat	0,00
Siirtovelat	0,00
Lyhytaikainen vieras po. yht.	228 804,00
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	14 782 582,63

VASTATTAVAA**23 924 995,00**

**OULUN KAUPUNKI
HULEVESI****1.1.-31.12.2015****HULEVEDEN RAHOITUSLASKELMA****TOIMINNAN RAHAVIRTA**

Liikelyjäämä (-alijäämä)	3 096,00
Poistot ja arvonalentumiset	1 236 874,00
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	0,00

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Investointimenot	-1 897 683,00
Rah.osuudet investointimenoihi	0,00
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	0,00

TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA -657 713,00**RAHOITUKSEN RAHAVIRTA**

Antolainauksen muutokset	
Antolainasaam.lis.muilta	0,00
Antolainasaam.väh.muilta	0,00
Lainakannan muutokset	
Pitkäaik. lain. lis. kunnalta	0,00
Pitkäaik.lain. väh. kunnalle	-228 746,83
Muut maksuvalmiuden muutokset	
Saamisten muutos kunnalta	886 459,83
Saamisten muutos muilta	0,00
Korott. velkojen muut.kunnalta	0,00
Korott. velkojen muutos muilta	0,00
Rahoituksen rahavirta	657 713,00

RAHAVAROJEN MUUTOS 0,00

**OULUN KAUPUNKI
VESIHUOLTO****1.1.-31.12.2015****VESIHUOLLON TULOSLASKELMA**

LIKEVAIHTO	34 645 377,12
Valmistus omaan käyttöön	51 845,54
Liiketoiminnan muut tuotot	59 580,59
Tuet ja avustukset kunnalta	39 620,50
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavara	
Ostot tilikauden aikana	-4 657 851,97
Palvelujen ostot	-4 774 120,04
Materiaalit ja palvelut yht.	-9 431 972,01
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-4 334 277,52
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-1 119 911,60
Muut henkilösivukulut	-264 686,42
Henkilöstökulut yhteensä	-5 718 875,54
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman muk. poistot	-8 002 059,41
Liiketoiminnan muut kulut	-614 219,40
LIKEYLIJÄÄMÄ (-)ALIJÄÄMÄ)	11 029 297,39
Rahoitustuotot ja -kulut	
Korkotuotot	21 621,55
Muut rahoitustuotot	27 525,46
Kunnalle maksetut korkokulut	-288 748,38
Muille maksetut korkokulut	0,00
Korvaus peruspääomasta	-4 638 449,00
Muut rahoituskulut	-49,62
Rah.tuotot ja kulut yhteensä	-4 878 099,99
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	6 151 197,40
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	5 223 828,40
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	-99 899,07
Vap.eht.var. lis.(-)/väh.(+)	-3 900 000,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 151 298,33

**OULUN KAUPUNKI
VESIHUOLTO****31.12.2015****VESIHUOLLON TASE****VASTAAVAA****PYSYVÄT VASTAAVAT**

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet 172 006,92

Muut pitkävaikutteiset meno 84 126,05

Aineettomat hyödykkeet yht. 256 132,97

Aineelliset hyödykkeet

Rakennukset 19 328 214,35

Kiinteät rakenteet ja laitt 98 951 393,59

Koneet ja kalusto 779 146,37

Ennakkomaksut ja kesk.eräis 4 221 742,73

Aineelliset hyödykkeet yht 123 280 497,04

Sijoitukset

Muut saamiset 382 728,46

Sijoitukset yhteensä 382 728,46

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ**123 919 358,47**

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset 4 592 178,41

Saamiset kunnalta 9 734 952,81

Muut saamiset 321,46

Siirtosaamiset 49 354,61

Lyhytaikaiset saamiset yht. 14 376 807,29

Saamiset yhteensä 14 376 807,29

Rahoitusarvopaperit

Rahat ja pankkisaamiset

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ**-9 548 187,71****VASTAAVAA YHTEENSÄ****138 296 165,76**

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	23 989 015,55
Ed.tilikausien yli/alijäämä	29 553 214,26
Tilikauden yli/alijäämä	2 151 298,33
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	55 693 528,13

POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.

Poistoero	6 361 431,36
Vapaaehtoiset varaukset	9 800 000,00
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	16 161 431,36

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat kunnalta	31 183 115,63
Saadut ennakot	
Korottomat velat kunnalta	1 287 745,81
Muut velat	29 057 528,17
Pitkäaikainen vieras po. yht.	61 528 389,61

Lyhytaikainen

Lainat kunnalta	1 216 217,04
Saadut ennakot	12 166,01
Ostovelat	1 893 065,01
Korottomat velat kunnalta	277 337,45
Muut velat	611 731,79
Siirtovelat	902 299,36
Lyhytaikainen vieras po. yht.	4 912 816,66
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	66 441 206,27

VASTATTAVAA**138 296 165,76**

**OULUN KAUPUNKI
VESIHUOLTO****1.1.-31.12.2015****VESIHUOLLON RAHOITUSLASKELMA****TOIMINNAN RAHAVIRTA**

Liikelyjäämä (-alijäämä)	11 029 297,39
Poistot ja arvonalentumiset	8 002 059,41
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 808 564,99
Tulorahoituksen korjaukset	-7 000,00

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Investointimenot	-10 492 828,31
Rah.osuudet investointimenoihi	48 644,00
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	7 000,00

TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA 2 778 607,50**RAHOITUKSEN RAHAVIRTA**

Antolainauksen muutokset	
Antolainasaam.lis.muilta	-64 527,00
Antolainasaam.väh.muilta	6 455,00
Lainakannan muutokset	
Pitkäaik. lain. lis. kunnalta	
Pitkäaik.lain. väh. kunnalle	-1 216 274,21
Muut maksuvalmiuden muutokset	
Saamisten muutos kunnalta	-2 285 022,33
Saamisten muutos muilta	-1 571 623,68
Korott. velkojen muut.kunnalta	1 565 083,26
Korott. velkojen muutos muilta	787 301,46
Rahoituksen rahavirta	-2 778 607,50

RAHAVAROJEN MUUTOS 0,00

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
OULUN VESI LIKELAITOS
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2015	2014
TOIMINTATUOTOT KAUPUNGIN MÄÄRITTELEMINÄ TEHTÄVÄKOKONAISUUKSINA		
Perusmaksut	4 003 961,08	3 757 886,00
Vesimaksut	13 250 064,93	12 630 928,00
Jätevesimaksut	18 466 937,77	17 598 808,00
Sakokaivomaksut	102 047,68	95 129,00
Tilaukset	302 365,66	160 995,61
Liikevaihto	<u>36 125 377,12</u>	<u>34 243 746,61</u>
Liiketoiminnan muut tuotot	59 580,59	77 107,82
Tuet ja avustukset kunnalta	39 620,50	165 385,91
	<u><u>36 224 578,21</u></u>	<u><u>34 486 240,34</u></u>

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Kts. Oulun kaupungin liitetiedot

ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-99 899,07	231 146,11
Suunnitelman muk. poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus (- tai +)	0,00	0,00
Poistoeron muutokset yhteensä	<u>-99 899,07</u>	<u>231 146,11</u>

HULEVEDEDEN LASKENNALLISEN ERIYTTÄMISEN LASKENTAPERUSTEET, 31.12.2015

HULEVEDEDEN TULOSLASKELMA

Liikevaihto	Arvio jätevesimaksujen huleveden osuudesta, kulut ja poistot on katettu tuloilla
Materiaalit ja palvelut	
Aineet tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	3 % hallinnon, suunnittelun ja rakennuttamisen, sekä verkostojen ylläpidon kuluista
Palvelujen ostot	3 % hallinnon, suunnittelun ja rakennuttamisen, sekä verkostojen ylläpidon kuluista
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	5 % hallinnon, suunnittelun ja rakennuttamisen, sekä verkostojen ylläpidon kuluista
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	5 % hallinnon, suunnittelun ja rakennuttamisen, sekä verkostojen ylläpidon kuluista
Muut henkilösivukulut	5 % hallinnon, suunnittelun ja rakennuttamisen, sekä verkostojen ylläpidon kuluista
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman muk.poistot	Hulevesiverkoston käyttöomaisuuden poistot
Rahoitustuotot ja kulut	
Kunnalle maksetut korkokulut	Hulevesiverkoston käyttöomaisuuden %-osuudella (15,83 %) osuus lainojen koroista.
Korvaus peruspääomasta	Hulevesiverkoston käyttöomaisuuden %-osuudella (15,83 %) osuus peruspääomasta ja pitkäaikaisesta pääomavelasta * 12 % (tuloutusosuus)

HULEVEDEDEN TASE

Vastaavaa

Pysyvät vastaavat

Aineelliset hyödykkeet

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Ennakkomaksut ja kesk.eräis.

Hulevesiverkosto-omaisuus

Keskeneräinen hulevesiverkosto

Vastattavaa

Oma pääoma

Peruspääoma

Ed.tilikausien yli/alijäämä

Hulevesiverkoston käyttöomaisuuden %-osuudella (15,83 %) osuus peruspääomasta.

Hulevesiverkoston käyttöomaisuuden %-osuudella (15,83 %) osuus koko liikelaitoksen ed. tilikauden ylijäämästä

Vieras pääoma

Pitkäaikainen

Lainat kunnalta

Hulevesiverkoston käyttöomaisuuden %-osudella (15,83 %) lainojen saldosta

Muut velat	Laskennallinen tasauserä
Lyhytaikainen	
Lainat kunnalta	Hulevesiverkoston käyttöömaisuuden %-osuudella (15,83 %) lainojen lyhennyksestä
HULEVEDEN RAHOITUSLASKELMA	
Toiminnan rahavirta	
Liikelyijäämä (-alijäämä)	Huleveden tuloslaskelmasta liikealijäämä
Poistot ja arvonalentumiset	Hulevesiverkoston käyttöömaisuuden poistot
Investointien rahavirta	
Investointimenot	Hulevesiverkoston investoinnit v. 2015
Rahoituksen rahavirta	
Muut maksuvalmiuden muutokset	
Saamisten muutos kunnalta	Laskennallinen tasauserä

Huleveden laskelmissa ei esitetä tunnuslukuja

TASETTA KOSKEVAT LIITETIDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT

<u>Aineettomat hyödykkeet</u>	2015	2014
Aineettomat oikeudet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	145 675,48	78 048,63
Siirrot erien välillä	64 278,95	94 627,87
Tilikauden poisto	-37 947,51	-27 001,02
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>172 006,92</u>	<u>145 675,48</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	172 006,92	145 675,48
Erittely olennaisista lisäpoistoista		
Muut pitkävaikutteiset menot		
Poistamaton hankintameno 1.1.	170 036,45	235 359,83
Siirrot erien välillä	31 538,48	50 615,05
Tilikauden poisto	-117 448,88	-115 938,43
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>84 126,05</u>	<u>170 036,45</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	84 126,05	170 036,45
Erittely olennaisista lisäpoistoista		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	315 711,93	313 408,46
Siirrot erien välillä	95 817,43	145 242,92
Tilikauden poisto	-155 396,39	-142 939,45
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>256 132,97</u>	<u>315 711,93</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	256 132,97	315 711,93
Erittely olennaisista lisäpoistoista		
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Rakennukset		
Poistamaton hankintameno 1.1.	20 984 942,12	16 453 778,22
Siirrot erien välillä	215 130,21	6 174 460,86
Tilikauden poisto	-1 871 857,98	-1 643 296,96
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>19 328 214,35</u>	<u>20 984 942,12</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	19 328 214,35	20 984 942,12
Erittely olennaisista lisäpoistoista		
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	119 362 901,30	114 807 036,99
Rahoitusosuudet tilikaudella	-48 644,00	-89 323,00
Siirrot erien välillä	9 045 705,93	11 277 275,07
Tilikauden poisto	-6 890 177,64	-6 632 087,76
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>121 469 785,59</u>	<u>119 362 901,30</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	121 469 785,59	119 362 901,30
Erittely olennaisista lisäpoistoista		
Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	733 550,86	652 333,78
Siirrot erien välillä	336 139,91	327 679,96
Tilikauden poisto	-290 544,40	-246 462,88

202 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Poistamaton hankintameno 31.12.		779 146,37	733 550,86
Kirjanpitoarvo 31.12.		779 146,37	733 550,86
Erittely olennaisista lisäpoistoista			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat			
Poistamaton hankintameno 1.1.		2 961 584,90	6 103 885,87
Lisäykset tilikauden aikana		12 390 511,31	14 637 114,92
Siirrot erien välillä		-9 692 793,48	-17 779 415,89
Tilikauden poisto		-30 957,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.		5 628 345,73	2 961 584,90
Kirjanpitoarvo 31.12.		5 628 345,73	2 961 584,90
Aineelliset hyödykkeet yhteensä			
Poistamaton hankintameno 1.1.		144 042 979,18	138 017 034,86
Lisäykset tilikauden aikana		12 390 511,31	14 637 114,92
Rahoitusosuudet tilikaudella		-48 644,00	-89 323,00
Siirrot erien välillä		-95 817,43	0,00
Tilikauden poisto		-9 083 537,02	-8 521 847,60
Poistamaton hankintameno 31.12.		147 205 492,04	144 042 979,18
Arvonkorotukset		0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.		147 205 492,04	144 042 979,18
Erittely olennaisista lisäpoistoista			
<u>Sijoitukset</u>		2015	2014
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			
Saamiset konserniyhtiöt			
Hankintameno 1.1.		159 122,24	156 454,24
Lisäykset		29 241,68	2 668,00
Hankintameno 31.12.		188 363,92	159 122,24
Arvonlennukset		0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.		188 363,92	159 122,24
Saamiset muut yhteisöt			
Hankintameno 1.1.		165 534,22	165 534,22
Lisäykset		28 830,32	0,00
Hankintameno 31.12.		194 364,54	165 534,22
Arvonlennukset		0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.		194 364,54	165 534,22
Jvk-,muut laina- ja muut saamiset yhteensä			
Hankintameno 1.1.		324 656,46	321 988,46
Lisäykset		64 527,00	2 668,00
Vähennykset		-6 455,00	0,00
Hankintameno 31.12.		382 728,46	324 656,46
Arvonlennukset		0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.		382 728,46	324 656,46
SAAMISTEN ERITTELY		2015	2014
		Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä			
Myyntisaamiset		443 602,83	4 896,00
Yhteensä		443 602,83	4 896,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä			
Myyntisaamiset		79 754,99	3 417,19
Yhteensä		79 754,99	3 417,19
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä			
Myyntisaamiset		457,24	-1 945,79
Yhteensä		457,24	-1 945,79
Saamiset yhteensä		523 815,06	6 367,40
SIIRTOSAAMISET		2015	2014

Lyhytaikaiset siirtosaamiset					
Tulojäämät					
Muut tulojäämät			49 354,61	76 751,95	
Tulojäämät yhteensä			<u>49 354,61</u>	<u>76 751,95</u>	
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä			49 354,61	76 751,95	
OMAN PÄÄOMAN ERITTELY			2015	2014	
Peruspääoma 1.1.			28 500 671,91	28 500 671,91	
Peruspääoma 31.12.			<u>28 500 671,91</u>	<u>28 500 671,91</u>	
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.			35 111 339,26	33 062 958,52	
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.			<u>35 111 339,26</u>	<u>33 062 958,52</u>	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä			1 223 929,33	2 048 380,74	
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ			64 835 940,50	63 612 011,17	
ERITTELY POISTOEROSTA					
Poistoero 1.1.			6 261 532,29	6 030 386,18	
Lisäykset			600 000,00	700 000,00	
Vähennykset			<u>-500 100,93</u>	<u>-468 853,89</u>	
Poistoero 31.12.			6 361 431,36	6 261 532,29	
PITKÄAIKAISET VELAT JA VELKOJEN OSAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA					
Lainat julkisyhteisöiltä			16 622 638,19	13 668 830,41	
Pitkäaikaiset velat yhteensä			<u>16 622 638,19</u>	<u>13 668 830,41</u>	
VIERAS PÄÄOMA					
		2015	2014		
		Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille					
Ostovelat	0,00	224 717,91	0,00	207 587,21	
Muut velat	2 329 596,25	0,00	314 886,76	0,00	
Yhteensä	<u>2 329 596,25</u>	<u>224 717,91</u>	<u>314 886,76</u>	<u>207 587,21</u>	
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä					
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00	
Muut velat	155 440,06	0,00	122 798,76	0,00	
Yhteensä	<u>155 440,06</u>	<u>0,00</u>	<u>122 798,76</u>	<u>0,00</u>	
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisyyksille					
Ostovelat	0,00	29 837,15	0,00	24 065,15	
Muut velat	1 310,40	0,00	1 310,40	0,00	
Yhteensä	<u>1 310,40</u>	<u>29 837,15</u>	<u>1 310,40</u>	<u>24 065,15</u>	
Vieras pääoma yhteensä	2 486 346,71	254 555,06	438 995,92	231 652,36	
MUIDEN VELKOJEN ERITTELY			2015	2014	
Muut velat					
Liittymismaksut			42 038 230,95	39 835 215,30	
Muut velat			611 731,79	869 641,73	
Muut velat yhteensä			<u>42 649 962,74</u>	<u>40 704 857,03</u>	
SIIRTOVELAT					
Lyhytaikaiset siirtovelat					
Menojäämät					
Palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset			24 814,31	21 221,14	
Lomapalkkavelka			869 811,00	661 192,00	
Korkojaksotukset			277 337,45	296 433,58	
Muut menojäämät			<u>7 674,05</u>	<u>6 292,63</u>	
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä			1 179 636,81	985 139,35	
VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT			2015	2014	
Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)					
Seuraavalla tilikaudella maksettavat			30 583,20	44 900,77	
Myöhemmin maksettavat			39 640,08	15 460,09	
Yhteensä			<u>70 223,28</u>	<u>60 360,86</u>	
Sopimusvastuut					

204 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Keskeneräiset konsultti- ja urakkasopimukset
Sopimusvastuut yhteensä

1 319 420,37	2 470 010,76
<u>1 319 420,37</u>	<u>2 470 010,76</u>

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖ 31.12. Ks. Oulun kaupungin henkilöstötilinpäätös	2015	2014
HENKILÖSTÖKULUT		
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	5 875 834,54	5 062 201,10
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	18 621,47
Henkilöstökulut yhteensä	<u>5 875 834,54</u>	<u>5 080 822,57</u>
LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT		
Kansallinen kokoomus	195,50	
Keskustapuolue	362,25	
Oulun perussuomalaiset	109,25	
Oulun vihreät kunnallisjärjestö	177,10	
Sosiaalidemokraattinen puolue	218,50	
Vasemmistoliitto	756,66	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	<u>1 819,26</u>	

Liitetieto: Poistojen ja keskimääräisten korvausinvestointien vastaavuudesta

OULUN VESI LIIKELAITOS

	2014	2015	2016	2017	2018	KA
Poistonalaiset investoinnit	14 782 000	12 390 000	22 990 000	18 970 000	15 860 000	
Rahoitusosuudet	89 000	49 000	0	0	0	
Investointien omahankintamenot	14 693 000	12 341 000	22 990 000	18 970 000	15 860 000	16 970 800
Suunnitelmanmukaiset poistot	8 665 000	9 239 000	9 500 000	9 800 000	10 800 000	9 600 800
Ero						7 370 000
Poikkeama % (Erotus/Investoinnit-%)						43 %

Investointitarpeita on jatkuvasti ja suurimmat lähivuosien hankkeet ovat Taskilan jätevedenpuhdistamon typenpoiston laajennus, lietteenkäsittelyn mahdolliset muutokset alavesisäiliötilavuuden lisääminen sekä verkostojen saneerausvelan vähentäminen. Verkostosaneerauksiin pyritään kohdistamaan vähintään 5 M€ vuosittain.

13.2 OULUN TYÖTERVEYS LIKELAITOS

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Työterveyden laatujärjestelmään kuvattiin työterveyshuollon ydinprosessit. Laatujärjestelmän jatkotyöstö ja ylläpito jatkuu tavoitteena ulkoinen auditointi. Työterveys toiminnan painopisteenä asiakastyössä oli työkyvyn tuki. Ennaltaehkäisevän toiminnan vaikuttavuutta pyrittiin lisäämään mm. jättämällä pois kohdentamattomat terveystarkastukset ja kohdentamalla terveystarkastukset paremmin osatyökykyisiin ja työssä jatkamisen mahdollisuuksiin ja korvattiin seulovilla kyselyillä hyödyntäen sähköistä palvelua.

Oulun kaupungin työterveyshuollon sairaanhoidon laajuus on laajinta verrattuna suurimpiin kaupun-

keihin. Sairaanhoidossa keskityttiin työkyvyn ja työhyvinvoinnin tukemiseen ja työterveyshuollon ulkopuolelle jätettiin sellaisia käyntejä, jotka eivät uhkaa hyvää hoitoa ja työkykyä.

Laboratoriotoiminnan liikkeenluovutus NordLab liikelaitokselle ja siirtyminen ostopalveluun huhtikuun alusta lukien. Teletalon 1. kerroksen tilojen vaihto Teletalon 5. kerroksessa vapautuneisiin tiloihin ja samassa yhteydessä toteutui hallinnon ja TaiKa tiimien muutot. Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolosten määrä aleni hieman, sen sijaan usean vuoden ajan laskussa olleiden uusien alkaneiden työkyvyttömyys-eläkkeiden määrä kääntyi nousuun.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2015	Mittari	Toteuma 31.12.2015
Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolosten määrä	5 %:n lasku edelleen	Pitkien sairauspoissaolosten määrä (yli 3päivää) 5%:n lasku edelleen	Määrä on vähentynyt 3,5% v. 2015 verrattuna vuoteen v. 2014
Alkavien työkyvyttömyyseläkkeiden määrä	Laskee 0,45 %:iin (% suhteessa henkilöstömäärään)	Työkyvyttömyyseläke %	V. -15 alkavien tk-eläkkeiden määrä oli 56, kun se ed. vuonna oli 34. %-osuus saadaan KEVALta vasta myöhemmin vuoden -16 kuluessa.
Asiakashenkilöstön työkykyrisin tason arviointi vähintään vuosittain (työkykyinen/ osatyökykyinen, ei eläkeriskiä/ eläkeriski 5 vuoden kuluessa/ ei tietoa riskiin liittyen)	Arviointi toteutunut 75 %:n tasolle	Työkykyrisin arvioinnin toteutumisen taso % (% osuus henkilöasiakkaista, joille arviointi tehty)	Vuoden loppuun mennessä arviointi oli toteutunut 65 %:n tasolle

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1 000 €	Ta 2015	Ta + muutokset	Ta2015 + muutokset	Toteuma 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2015
Liikelyijäämä	30	-	-	-45	-	-151
Tuloutus omistajalle	30	-	-	30	-	100

Liikelyijäämän osalta tavoite ei toteutunut.

Tavoite	Ta2015	TP2015
Liikelaitoksen hinnan korotus	Maksujen harmonisointi. Ei vaikutusta kokonaisuuteen; pieniä hallintokuntaakohtaisia vaikutuksia.	Toteutettu, lopullinen vaikutus tuloihin 1,1 %.

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta (Taulukko)

Tunnusluvut	TA 2014	TA 2015	TP 2015	TS 2016	TS 2017
Toiminnan laajuus • Liikevaihto • Investoinnit	8 836 0	8 105 0	7 543 0	8 227 0	8 227 0
Kannattavuus • Liikelylijäämä • Sij.pääoman tuotto, % • Korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	124 6 %	30 6 %	-45 -3,7 % 6 %	30 6 %	30 6 %

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Oulun kaupungin Työterveyshuollon kokonaiskustannukset alenivat edelleen 7 %, joka on 490 t €:n kustannussäästö asiakkaalle. Vuonna 2014 Oulun kaupungin työterveyshuollon kustannukset alenivat 8 %, 600 t €. Työterveystarkastusten sisältöön ja keστοon kiinnitettiin huomiota kehittämistyössä. Niiden muutosta kuvaa mm. keskimääräinen keστοn lyhenemä 43 % vuoden 2014 tasosta.

Analyysi

Liikevaihto oli 7,5 milj. euroa (ta 8,1 milj. euroa; ed. v. 7,7 milj. euroa). Liikevaihto sekä materiaalien ja palveluiden ostot jäivät n. puoli milj. € talousarviota pienemmäksi. Liikevaihdon lasku selittyy kaupunkiasiakkaan työterveystoiminnan tavoitteen mukaisesta supistumisesta.

Materiaalit ja palvelut 1,9 milj. euroa (ta 2,4 milj. euroa; ed. v. 1.8 milj. euroa). Toteutui lähelle edellisen vuoden tasoa. Ostojen määrää on pyritty vähentämään mm. erikoislääkärikonsultaatioiden ja MRI-kuvausten hankintaohjeistuksella, vähäisemmällä sairausvastaanottopalveluiden ostolla sekä NordLab liikkeenluovutuksen ajankohdan muuttumisella talousarviovaiheen jälkeen tammikuulta huhtikuulle.

Henkilöstökulut toteutuivat talousarvioin mukaisesti.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Oulun Työterveyden johtokunta esittää Oulun kaupunginvaltuustolle, että Oulun Työterveys liikelaitoksen tilikauden alijäämä – 70 528 euroa siirretään Oulun Työterveyden omaan pääomaan tilikauden yli- /alijäämätilille.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

	Vakinaiset	Tilapäiset	Yhteensä	HTV	Henkilöstökulut, €
31.12.2014	77	23	100	74,3	5 142 998
31.12.2015	77	15	92	64,7	5 116 036
Muutos	0	-8	-8	-9,6	-26 962

Henkilöstömäärä laski kahdeksalla henkilöllä. Edellisenä vuonna lasku oli 4 henkilöä.

OULUN KAUPUNKI
OULUN TYÖTERVEYS LIIKELAITOS

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
TULOSLASKELMA				
LIKEVAIHTO	7 543 354,12	8 105 000,00	93,10	7 661 479,53
Liiketoiminnan muut tuotot	150 808,39	167 800,00	89,90	191 364,30
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Ostot tilikauden aikana	-191 227,58	-210 050,00	91,00	-227 544,62
Palvelujen ostot	-1 733 788,20	-2 220 125,00	78,10	-1 602 603,18
Materiaalit ja palvelut yht.	-1 925 015,78	-2 430 175,00	79,20	-1 830 147,80
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-4 050 358,02	-4 058 229,00	99,80	-4 082 629,69
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-822 320,98	-813 200,00	101,10	-824 077,90
Muut henkilösivukulut	-243 357,44	-240 500,00	101,20	-236 290,65
Henkilöstökulut yhteensä	-5 116 036,44	-5 111 929,00	100,10	-5 142 998,24
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot	-26 106,70	-26 106,00	100,00	-156 328,88
Liiketoiminnan muut kulut	-672 176,90	-674 590,00	99,60	-664 929,92
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-45 173,31	30 000,00	-150,60	58 438,99
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	5 179,58	0,00	0,00	7 123,47
Muut rahoitustuotot	-521,22	0,00	0,00	725,11
Korvaus peruspääomasta	-30 000,00	-30 000,00	100,00	-30 000,00
Muut rahoituskulut	-13,48	0,00	0,00	-18,00
Rah.tuotot ja kulut yhteensä	-25 355,12	-30 000,00	99,00	-22 169,42
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	-70 528,43	0,00	0,00	36 269,57
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-70 528,43	0,00	0,00	36 269,57
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-70 528,43	0,00	0,00	36 269,57
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-3,7			
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	-3,7			
Voitto, %	-0,9			

OULUN KAUPUNKI
OULUN TYÖTERVEYS LIIKELAITOS

	31.12.2015	31.12.2014
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset meno	0,00	3 709,79
Aineettomat hyödykkeet yht.	0,00	3 709,79
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	3 561,47	25 958,38
Aineelliset hyödykkeet yht.	3 561,47	25 958,38
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3 561,47	29 668,17
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	179 827,85	129 356,11
Saamiset kunnalta	1 867 937,34	1 966 991,05
Muut saamiset	18 384,05	33 398,00
Siirtosaamiset	83 792,65	83 480,53
Lyhytaikaiset saamiset yht.	2 149 941,89	2 213 225,69
Saamiset yhteensä	2 149 941,89	2 213 225,69
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 149 941,89	2 213 225,69
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 153 503,36	2 242 893,86
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	504 563,78	504 563,78
Ed.tilikausien yli/alijäämä	631 270,80	595 001,23
V Tilikauden yli/alijäämä	-70 528,43	36 269,57
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 065 306,15	1 135 834,58
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	35,80	35,40
Ostovelat	93 947,59	99 686,04
Muut velat	101 620,08	116 757,70
Siirtovelat	892 593,74	890 580,14
Lyhytaikainen vieras po. yht.	1 088 197,21	1 107 059,28
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 088 197,21	1 107 059,28
VASTATTAVAA	2 153 503,36	2 242 893,86
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	49,5	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	14,1	
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	561	
Lainakanta 31.12., 1000€	0	
Lainasaamiset 31.12., 1000€	0	

OULUN KAUPUNKI
OULUN TYÖTERVEYS LIIKELAITOS

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
RAHOITUSLASKELMA				
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-45 173,31	30 000,00	-150,60	58 438,99
Poistot ja arvonalentumiset	26 106,70	26 106,00	100,00	156 328,88
Rahoitustuotot ja -kulut	-25 355,12	-30 000,00	84,50	-22 169,42
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	-44 421,73	26 106,00	-170,20	192 598,45
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	99 053,71	0,00	0,00	-270 570,57
Saamisten muutos muilta	-35 769,91	0,00	0,00	53 936,07
Korott. velkojen muutos muilta	-18 862,07	0,00	0,00	24 036,05
Rahoituksen rahavirta	44 421,73	0,00	0,00	-192 598,45
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Quick ratio		2		
Current ratio		2		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €		17013,1		
INFORMATIIVINEN TIETO				
	31.12.2015			31.12.2014
Yhdystili 31.12.	1 867 937,34			1 966 991,05
Yhdystili 01.01.	1 966 991,05			1 696 420,48
Yhdystilin muutos	-99 053,71			270 570,57

210 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT OULUN TYÖTERVEYS LIIKELAITOS

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2015 2014

TOIMINTATUOTOT KAUPUNGIN MÄÄRITTELEMINÄ TEHTÄVÄKOKONAISUUKSINA

Työteveyspalvelut	7 543 354,12	7 661 479,53
Liiketoiminnan muut tuotot	150 808,39	191 364,30
	<u>7 694 162,51</u>	<u>7 852 843,83</u>

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Ks. Oulun kaupungin liitetiedot

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

Poistamaton hankintameno 1.1.	3 709,79	110 680,76
Tilikauden poisto	-3 709,79	-106 970,97
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>0,00</u>	<u>3 709,79</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	3 709,79

Aineettomat hyödykkeet yhteensä

Poistamaton hankintameno 1.1.	3 709,79	110 680,76
Tilikauden poisto	-3 709,79	-106 970,97
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>0,00</u>	<u>3 709,79</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	3 709,79

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto

Poistamaton hankintameno 1.1.	25 958,38	75 316,29
Tilikauden poisto	-22 396,91	-49 357,91
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>3 561,47</u>	<u>25 958,38</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 561,47	25 958,38

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

Poistamaton hankintameno 1.1.	25 958,38	75 316,29
Tilikauden poisto	-22 396,91	-49 357,91
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>3 561,47</u>	<u>25 958,38</u>
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>3 561,47</u>	<u>25 958,38</u>

OMISTUKSIA MUISSA YHTEISÖISSÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

SAAMISTEN ERITTELY	2015		2014	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	64 475,11	0,00	37 764,60
Yhteensä	0,00	64 475,11	0,00	37 764,60
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	115 352,74	0,00	83 643,99
Yhteensä	0,00	115 352,74	0,00	83 643,99
Saamiset yhteensä	0,00	179 827,85	0,00	121 408,59
SIIRTOSAAMISET			2015	2014
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät			83 792,65	83 480,53
Muut tulojäämät				
Tulojäämät yhteensä			<u>83 792,65</u>	<u>83 480,53</u>
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä			83 792,65	83 480,53

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

Peruspääoma 1.1.	504 563,78	504 563,78
Peruspääoma 31.12.	504 563,78	504 563,78

Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	631 270,80	595 001,23
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	631 270,80	595 001,23

Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-70 528,43	36 269,57
------------------------------	------------	-----------

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 065 306,15	1 135 834,58
---------------------	--------------	--------------

VIERAS PÄÄOMA

	2015		2014	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	435,00	0,00	5 208,77
Yhteensä	0,00	435,00	0,00	5 208,77
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	17 820,42	0,00	921,17
Yhteensä	0,00	17 820,42	0,00	921,17
Vieras pääoma yhteensä	0,00	18 255,42	0,00	6 129,94

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	2015	2014
Muut velat		
Muut velat	101 620,08	116 757,70
Muut velat yhteensä	101 620,08	116 757,70

SIIRTOVELAT

Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot	0,00	0,00
Menojäämät		
Palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	20 311,28	22 054,42
Lomapalkkavelka	864 702,00	843 518,00
Korkojaksotukset	0,00	0,00
Muut menojäämät	7 580,46	25 007,72
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	892 593,74	890 580,14

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)		
Myöhemmin maksettavat	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	1 160,64

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖ 31.12.
Ks. Oulun kaupungin henkilöstötilinpäätös

HENKILÖSTÖKULUT

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	5 116 036,44	5 142 998,24
---------------------------------------	--------------	--------------

Henkilöstökulut yhteensä	5 116 036,44	5 142 998,24
--------------------------	--------------	--------------

LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

Kansallinen kokoomus rp. Summa	230	0,00
Keskustapuolue Summa	191,25	0,00
Sosiaalidemokraattinen puolue Summa	529,46	0,00
Vasemmistoliitto Summa	150,64	0,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	1 101,35	0,00

Liitetieto: Poistojen ja keskimääräisten korvausinvestointien vastaavuudesta

OULUN TYÖTERVEYS LIIKELAITOS

	2014	2015	2016	2017	2018	KA
Poistonalaiset investoinnit	0	0	0	0	0	
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	
Investointien omahankintamenot	0	0	0	0	0	0
Suunnitelmanmukaiset poistot	156 329	26 107	3 000	0	0	37 087
Ero						-37 087
Poikkeama % (Erotus/Investoinnit-%)						0 %

13.3 OULUN TIETOTEKNIikka LIKELAITOS

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Oulun Tietotekniikka liikelaitoksen (Oulun Tietotekniikka, OTT) toiminta kehittyi pääosin suunnitelmiensa mukaisesti. Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin pääosin. Taloudelliset tavoitteet tuloksen osalta saavutettiin. Liikevaihto pieneni edellisen vuoden 17,2 milj. eurosta 16,2 milj. euroon alittaen talousarvion mukaisen 17,8 milj. euron liikevaihdon 1,6 milj. eurolla. Liikevaihdon pienentyminen johtui asiakkaiden pienentyneistä ICT-palveluhankinnoista (ICT, Information and Communications Technology, tieto- ja viestintäteknologia), joidenkin ICT-palvelutuotteiden hintojen laskusta, tietojärjestelmälisenssien omistusten ja lisenssikustannusten siirrosta asiakkaille sekä asiakkaiden kanssa yhdessä sovittujen muiden säästötoimenpiteiden johdosta.

Investoinnit toteutuivat 4,6 milj. euroon jääden talousarviosta 0,3 milj. euroa (TA2015 4,9 milj. euroa). Ohjelmistolisenssejä investointiin 0,6 milj. euron arvosta. Investointi liittyy lisenssien vakiointisopimukseen: palvelinten virtualisointiin ja virtuaalityöpöytään. Kone ja laiteinvestoinnit jäivät suunnitellusta noin 0,7 milj. euroa. Toteutuneiden investointien määrään vaikuttivat työasemien keskihinnan lasku ja alhainen monitoimilaitteiden ja verkkotulostimien toimitusmäärä johtuen tulostusjärjestelmän vaihdosta ja toimituskapasiteettivajeesta. Lisäksi langattomien verkkojen laiteinvestoinnit jäivät vuodelta 2015 toteutumatta johtuen keskitetyn hankinnan hankintaprosessin hitaasta läpiviennistä.

Vuonna 2015 toimintaympäristössä tapahtui muutoksia. Aiempien vuosien taloudelliset säästötoimenpiteet sekä asiakkailla että Oulun Tietotekniikan omassa toiminnassa jatkuivat. Omistajapoliittisten linjausten mukaisesti toimittajakumppaneiden rooli Oulun Tietotekniikan palvelutuotannossa jatkoi kasvuaan. Toimintojen siirtäminen toimittajakumppaneille perustuu kumppanuusmalliin, jossa toimittaja ja Oulun Tietotekniikka toimivat yhteisen prosessin mukaisesti. Ulkopuolisten kumppaneiden roolin kasvaminen lisää Oulun kaupungin kokonaiskustannuksia. Toimintojen siirtäminen kumppaneille on kuitenkin välttämätöntä, jotta henkilöstömäärän vähentämiseen asetetut tavoitteet toteutuvat. Toimittajakumppaneiden ICT-yksikkökustannukset kasvoivat

niiltä osin, joita ei ole sopimuksellisesti aiemmin rajattu nostaan näin Oulun Tietotekniikan kuluja.

Oulun Tietotekniikan omistajapoliittisista linjauksista päätettiin kaupunginhallituksessa 2014. Oulun Tietotekniikan osalta omistajapoliittisia linjauksia tarkistetaan, kun sote-uudistuksen yhteydessä on tarkentunut kuva palvelutuotannon organisoinnista sekä mm. ICT-palveluiden tuottamisesta tai viimeistään seuraavia omistajapoliittisia linjauksia valmisteltaessa. Sote-uudistus tulee muuttamaan merkittävästi Oulun Tietotekniikan toimintaympäristöä. Sote-uudistuksen tässä vaiheessa ei voi kuitenkaan vielä arvioida, millaisia nuo muutokset tulevat olemaan. Oulun Tietotekniikka toimii aktiivisesti sote-uudistuksen suunnitteluvaiheessa hakien vaihtoehtoisia toimintamalleja.

Oulun Tietotekniikka jatkoi omistajapoliittisen linjauksen mukaisesti uuden toimintamallin, asiakaslähtöisen palveluintegraattorin, mukaista toiminnan muutosta. Muutos aloitettiin vuoden 2014 lopussa ja se jatkuu myös vuonna 2016. Järjestelmien toimintavarmuuden ja vikasietoisuuden parantamista jatkettiin edelleen mm. kahdentamalla datakeskuksen järjestelmiä maantieteellisesti eri paikkoihin. Tietoliikenneoperaattorin vaihtamiseen liittyvä laaja projekti aloitettiin vuoden 2015 aikana projektin jatkuessa vuonna 2016. Asiakaslähtöiseen toimintamalliin liittyvä asiakasyhteistyön kehittäminen aloitettiin onnistuneesti.

Henkilöstömäärä pysyi edellisen vuoden tasolla olleen 95 henkilöä vuoden lopussa. Omistajapoliittisten linjausten mukaista osaamisprofiiliin muutosta ei saavutettu kaikilta osin tavoitteiden mukaisesti. Toimintamallin muutosten myötä koko henkilöstön tehtävät ja vastualueet uudistettiin. Esimiestoiminnan kehittämisen ja nykyisen henkilöstön osaamisen kehittämisen osalta asetetut tavoitteet saavutettiin. Uuden osaamisen ja osaajien osalta tavoitteita ei saavutettu johtuen Oulun kaupungin hallinnollisista linjauksista henkilöstön ja rekrytointien osalta.

Oulun Tietotekniikka siirtyi Oulun kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti vuonna 2015 sovel-

tuv in osin hinnoittelumallissa kustannusten aiheutamisperusteiseen hinnoittelumalliin. Vuoden 2015 hinnoittelu säilyi vuoden 2014 kokonaistasolla huolimatta ulkopuolisten palvelukustannusten noususta. Myös vuoden 2016 hinnat pyritään pääsääntöisesti pitämään aiempien vuosien tasolla. Oulun kaupungissa valitun hajautetun ICT-toimintamallin mukaisesti tietojärjestelmien omistajuuksia on siirretty asiakkaille. Näiden siirtojen yhteydessä ei ole kuitenkaan sovittu tietojärjestelmiin liittyvien Oulun Tietotekniikan palveluiden siirrosta tai niiden veloituksista. Vuoden 2017 hinnoittelumallissa tullaan huomiomaan tämä aiemmin huomioimatta jäänyt rakennemuutos. Kustannusten nousun myötä ja lisääntyneen ulkopuolisten palvelujen määrän kasvusta johtuen vuoden 2017 hinnoitteluun on tulossa muutoksia, jotka tarkentuvat vuoden 2016 aikana.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueen kuntien, kuntayhtymien ja pelastuslaitoksien sekä aluehallintoviraston ja muiden alueen aluehallintoviranomaisten PSKYBER15 valmiusharjoitus järjestettiin syksyllä 2015. Valmiusharjoituksen kohteena olivat

erityisesti kyber-uhkien kohteena olevat tietotekniset järjestelmät ja infrastruktuuri. Oulun kaupungin osalta harjoitusten perusteella voidaan jo nyt todeta, että aiemmin vallinnutta teknisen tietoturvan toteutustapaa on tarve muuttaa. PSKYBER -harjoituksen ja siinä mukana olleiden alan asiantuntijoiden mukaan ulkoisen suojauksen lisäksi on parannettava Oulun kaupungin IT-palveluiden ja -infrastruktuurin sisäistä havainnointi- ja reagointikykyä tietoturvapoikkeamiin. Toimintatavan muutoksen vaatimat toimenpiteet on perusteltua toteuttaa jo vuoden 2016 aikana.

Kyber-uhkien suojautumiseen liittyvien muutosten aiheuttamia kustannuksia, henkilöstöresursseja ja investointitarpeita ei ole huomioitu talousarvio 2016 suunnitelmassa. Oulun Tietotekniikka tuo tarkennetun esityksen alkuvuodesta 2016 kaupunginvaltuustolle siitä, mitä toimenpiteitä edellytetään ja kustannuksia aiheutuu tietoturvatyötoimenpiteiden toteuttamisen johdosta. Samassa yhteydessä Oulun Tietotekniikka liikelaitos tarkentaa vuoden 2016 talousarvion mukaisia taloudellisia tavoitteita.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2015	Toteuma 2015
Tuloutustavoite	sijoitetun pääoman tuotto	98 000 €	98 000€

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1 000 €	Ta2015	Ta -muutokset	Ta2015 + muutokset	Toteuma 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2015
Liikelylijäämä 1000€	150	-	150	104	-46	69 %
Tuloutus omistajalle, 1000€	98	-	98	98	0	100 %
Liikelaitokselle annetut lainat 1000€	500	-	500	0	-500	0%
Investointimäärärahojen sitovuudet, 1000€	4 900	-	4 900	4 608	-292	94%

Tavoite	Ta2015	TP2015
Liikelaitoksen hinnan korotus	Maksujen harmonisointi. Ei vaikutusta kokonaisuuteen; pieniä hallintokuntakohtaisia vaikutuksia	Maksujen harmonisointi. Ei vaikutusta kokonaisuuteen; pieniä hallintokuntakohtaisia vaikutuksia

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta

Tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Toiminnan laajuus				
• Liikevaihto	17 150	17 234	17 800	16 158
• Investoinnit	3 772	3 009	4 900	4 608
Kannattavuus				
• liikelylijäämä	-479	1 066	150	104
• sij. pääoman tuotto	8%	16,9%	2%	1,7%
• korvaus perus- pääomasta ja pääomavelasta	98	98	98	98

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Päätelaitteiden määrä	16 400	15 109	17 400	18 029
Runkoverkon saatavuus	100,0	99,9	99,9	99,94
Asiakkaiden yhteydenottojen määrä	58 800	63 000	57 500	59 987
Palvelimia (kuvaa sovellusten määrän kehittymistä)	452	447	470	422
Palvelinten virtualisointiaste	85	85	87	91
Liikevaihto/henkilö	162 000	174 000	182 000	176 000
Sähköisen asioinnin osuus yhteydenotoista %	49	52	50	54
Keskimääräinen aika jona 80% palvelupyynnöistä ja häiriöistä ratkaistu (pv)	3,81	3,49	3,5	1,72
Keskimääräinen aika jona 50% palvelupyynnöistä ja häiriöistä ratkaistu	0,42	0,42	0,45	0,26

Analyysi

Vuonna 2015 liikevaihtoa kertyi 16,2 milj. euroa (TA2015 17,8 milj. euroa), joka jäi talousarviosta 1,6 milj. euroa. Liikevaihdon alittuminen johtui asiakkaiden pienentyneistä ICT-palveluhankinnoista, joidenkin ICT-palvelutuotteiden hintojen laskusta, tietojärjestelmälisenssien omistusten ja lisenssikutannusten siirrosta asiakkaille sekä muista asiakkaiden kanssa sovittujen toimenpiteiden johdosta.

Kulujen, aineiden ja tarvikkeiden, palvelujen ostojen sekä muiden kulujen toteuma jäi myös liikevaihdon toteutumisen suhteessa talousarviosta. Henkilöstökulut 4,7 milj. euroa (TA2015 4,8 milj. euroa) toteutuivat kokonaisuudessaan talousarvion mukaisesti. Liikeylijäämäksi muodostui 104 tuhatta euroa (TA2015 150 tuhatta euroa).

Talousarviossa vuodelle 2015 oli varauduttu lainan ottoon. Lainaa ei kuitenkaan tarvittu ja rahoituskulut jäivät suunnitellusta noin 30 tuhatta euroa. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 11 tuhatta euroa (TA2015 19 tuhatta euroa).

Toiminnan ja investointien rahavirta muodostui negatiiviseksi -0,9 milj. euroa (TA2015 -0,6 milj. euroa). Toiminta rahoitettiin olemassa olevilla kassavaroilla eikä lainaa vuoden aikana tarvittu.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Oulun Tietotekniikan johtokunta esittää, että Oulun Tietotekniikka liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 10 839,10 euroa siirretään Oulun Tietotekniikka liikelaitoksen omaan pääomaan tilikauden ylijäämä -tilille.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

	Vakinaiset	Tilapäiset	Yhteensä	HTV	Henkilöstö kulut, €
31.12.2014	88	6	94	77,6	4 447 409
31.12.2015	90	5	95	77,5	4 723 322
Muutos	2	-1	1	-0,1	275 913

Oulun Tietotekniikan henkilöstön määrä on vuoden 2014 omistajapoliittisten linjausten mukaisesti laskenut. Vuonna 2014 henkilöstön määrä on linjattu sadan henkilön tasolle.

Vuoden 2015 tilinpäätöstilanteessa palvelussuhteessa on 95 henkilöä, joista 90 vakinaista ja 5 tilapäistä.

Palkallisen henkilöstön määrä tilinpäätöstilanteessa oli 92. Vakainaisten määrä vuoteen 2014 verrattuna on noussut kahdella henkilöllä. Omistajapoliittisen linjauksen mukaiseen noin 100 henkilön kokonaismäärään ja osaamisprofiilin muutokseen ei päästy.

Investoinnit

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA 2015	TP 2015
Investoinnit			4 900	4 608

Vuoden 2015 talousarviossa varauduttiin 4,9 milj. euron investointeihin, jotka pääosin liittyvät tietojärjestelmien infrastruktuuriin ja päätelaitteiden korvausinvestointeihin. Uusinvestoinneissa varauduttiin muun muassa kriittisten tietojärjestelmien toimintavarmuuden lisäämiseen.

Investointien määrä oli 4,6 milj. euroa jääden talousarviosta 0,3 milj. euroa (TA2015 4,9 milj. euroa). Ohjelmistolisenssejä investointiin 0,6 milj. euroa. Investointi liittyy lisenssien vakiointisopimukseen:

palvelinten virtualisointiin ja virtuaalityöpöytäin. Kone ja laiteinvestoinnin jäivät suunnitellusta noin 0,7 milj. euroa. Toteutuneiden investointien määrään vaikuttivat työasemien keskihinnan lasku ja alhainen monitoimilaitteiden ja verkkotulostimien toimitusmäärä johtuen tulostusjärjestelmän vaihdosta ja toimituskapasiteettivajeesta. Lisäksi langattomien verkkojen laiteinvestoinnit jäivät vuodelta 2015 toteutumatta johtuen keskitetyn hankinnan hankintaprosessin hitaasta läpiviennistä.

OULUN KAUPUNKI
OULUN TIETOTEKNIIKKA LIKELAITOS

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
TULOSLASKELMA				
LIKEVAIHTO	16 157 659,50	17 800 000,00	90,80	17 234 310,46
Liiketoiminnan muut tuotot	16 503,07	0,00	0,00	52 225,70
Tuet ja avustukset kunnalta	0,00	0,00	0,00	31 386,59
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Ostot tilikauden aikana	-1 000 130,43	-1 400 000,00	71,40	-884 039,36
Palvelujen ostot	-5 528 863,15	-5 900 000,00	93,70	-5 605 996,77
Materiaalit ja palvelut yht.	-6 528 993,58	-7 300 000,00	89,40	-6 490 036,13
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-3 762 581,62	-3 850 000,00	97,70	-3 547 931,07
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-734 907,04	-670 000,00	109,70	-692 288,97
Muut henkilösivukulut	-225 833,67	-230 000,00	98,20	-207 189,36
Henkilöstökulut yhteensä	-4 723 322,33	-4 750 000,00	99,40	-4 447 409,40
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot	-3 674 786,97	-4 300 000,00	85,50	-3 401 696,13
Liiketoiminnan muut kulut	-1 143 255,42	-1 300 000,00	87,90	-1 913 002,96
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	103 804,27	150 000,00	69,20	1 065 778,13
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	5 338,48	0,00	0,00	5 068,61
Muut rahoitustuotot	120,22	0,00	0,00	804,42
Kunnalle maksetut korkokulut	0,00	-33 000,00	0,00	0,00
Korvaus peruspääomasta	-97 935,00	-98 000,00	99,90	-97 935,00
Muut rahoituskulut	-488,87	0,00	0,00	-532,92
Rah.tuotot ja kulut yhteensä	-92 965,17	-131 000,00	99,90	-92 594,89
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	10 839,10	19 000,00	57,00	973 183,24
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	10 839,10	19 000,00	57,00	973 183,24
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	10 839,10	19 000,00	57,00	973 183,24
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,6			
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	0,2			
Voitto, %	0,1			

OULUN KAUPUNKI
OULUN TIETOTEKNIikka LIKELAITOS

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
RAHOITUSLASKELMA				
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikelyjäämä (-alijäämä)	103 804,27	150 000,00	69,20	1 065 778,13
Poistot ja arvonalentumiset	3 674 786,97	4 300 000,00	85,50	3 401 696,13
Rahoitustuotot ja -kulut	-92 965,17	-131 000,00	71,00	-92 594,89
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-4 607 862,73	-4 900 000,00	94,00	-3 009 255,43
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	-922 236,66	-581 000,00	158,70	1 365 623,94
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaik.lain. lis. kunnalta	0,00	500 000,00	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	886 052,18	0,00	0,00	-1 121 036,95
Saamisten muutos muilta	173 015,42	0,00	0,00	-446 129,33
Korott. velkojen muutos muilta	-136 830,94	0,00	0,00	201 542,34
Rahoituksen rahavirta	922 236,66	500 000,00	184,40	-1 365 623,94
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	80
Pääomamenojen tulorahoitus, %	80
Quick ratio	1,5
Current ratio	1,5
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	-420352,1

INFORMATIIVINEN TIETO

	31.12.2015	31.12.2014
Yhdystili 31.12.	2 244 734,70	3 130 786,88
Yhdystili 01.01.	3 130 786,88	2 009 749,93
Yhdystilin muutos	-886 052,18	1 121 036,95

OULUN KAUPUNKI
OULUN TIETOTEKNIikka LIKELAITOS

	31.12.2015	31.12.2014
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	909 272,84	331 747,82
Muut pitkävaikutteiset meno	3 428,25	7 168,29
Aineettomat hyödykkeet yht.	912 701,09	338 916,11
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	5 209 045,02	4 849 754,24
Aineelliset hyödykkeet yht.	5 209 045,02	4 849 754,24
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	6 121 746,11	5 188 670,35
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	229 333,15	238 822,72
Saamiset kunnalta	2 244 734,70	3 130 786,88
Muut saamiset	642 283,68	728 231,21
Siirtosaamiset	1 113 822,42	1 191 400,74
Lyhytaikaiset saamiset yht.	4 230 173,95	5 289 241,55
Saamiset yhteensä	4 230 173,95	5 289 241,55
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 230 173,95	5 289 241,55
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 351 920,06	10 477 911,90

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	959 506,46	959 506,46
Ed.tilikausien yli/alijäämä	5 204 601,56	4 231 418,32
Tilikauden yli/alijäämä	10 839,10	973 183,24
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	6 174 947,12	6 164 108,02

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat kunnalta	672 751,71	672 751,71
Pitkäaikainen vieras po. yht.	672 751,71	672 751,71

Lyhytaikainen

Ostovelat	2 507 137,30	2 760 354,81
Muut velat	83 756,40	93 456,90
Siirtovelat	913 327,53	787 240,46
Lyhytaikainen vieras po. yht.	3 504 221,23	3 641 052,17
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 176 972,94	4 313 803,88

VASTATTAVAA**10 351 920,06****10 477 911,90****TASEEN TUNNUSLUVUT**

Omavaraisuusaste, %	59,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	25,8
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	5 215
Lainakanta 31.12., 1000€	673
Lainasaamiset 31.12., 1000€	0

**TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
OULUN TIETOTEKNIIKKA LIIKELAITOS****TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2015	2014
TOIMINTATUOTOT KAUPUNGIN MÄÄRITTELEMINÄ TEHTÄVÄKOKONAISUUKSINA		
Liikevaihto		
Sisäiset palvelut	-8 791,14	2 246,88
Asiakaskeskus	2 469 736,90	2 411 081,92
Palvelukeskus	13 696 713,74	14 820 981,66
Liiketoiminnan muut tuotot	16 503,07	83 612,29
	<u>16 174 162,57</u>	<u>17 317 922,75</u>

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Kts. Oulun kaupungin liitetiedot

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN JA POISTONALAISTEN INVESTOINTIEN VASTAAVUUDESTA

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

Poistamaton hankintameno 1.1.	331 747,82	327 664,15
Lisäykset tilikauden aikana	843 340,17	177 192,85
Tilikauden poisto	-265 815,15	-173 109,18
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>909 272,84</u>	<u>331 747,82</u>

Kirjanpitoarvo 31.12.

909 272,84

331 747,82

Muut pitkävaikutteiset menot

Poistamaton hankintameno 1.1.	7 168,29	10 908,33
Tilikauden poisto	-3 740,04	-3 740,04
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>3 428,25</u>	<u>7 168,29</u>

Kirjanpitoarvo 31.12.

3 428,25

7 168,29

Aineettomat hyödykkeet yhteensä

Poistamaton hankintameno 1.1.	338 916,11	338 572,48
Lisäykset tilikauden aikana	843 340,17	177 192,85
Tilikauden poisto	-269 555,19	-176 849,22
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>912 701,09</u>	<u>338 916,11</u>

Kirjanpitoarvo 31.12.

912 701,09

338 916,11

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto

Poistamaton hankintameno 1.1.	4 849 754,24	5 242 538,57
Lisäykset tilikauden aikana	3 764 522,56	2 832 062,58
Tilikauden poisto	-3 405 231,78	-3 224 846,91
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>5 209 045,02</u>	<u>4 849 754,24</u>

Kirjanpitoarvo 31.12.

5 209 045,02

4 849 754,24

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

Poistamaton hankintameno 1.1.	4 849 754,24	5 242 538,57
Lisäykset tilikauden aikana	3 764 522,56	2 832 062,58
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Tilikauden poisto	-3 405 231,78	-3 224 846,91
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	5 209 045,02	4 849 754,24
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 209 045,02	4 849 754,24

OMISTUKSIA MUISSA YHTEISÖISSÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

SAAMISTEN ERITTELY	2015		2014	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	171 265,45	0,00	152 897,52
Yhteensä	0,00	171 265,45	0,00	152 897,52
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	9 353,02	0,00	13 350,10
Yhteensä	0,00	9 353,02	0,00	13 350,10
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	48 714,68	0,00	38 255,45
Yhteensä	0,00	48 714,68	0,00	38 255,45
Saamiset yhteensä	0,00	229 333,15	0,00	204 503,07

SIIRTOSAAMISET	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Muut tulojäämät	1 113 822,42	1 191 400,74
Tulojäämät yhteensä	1 113 822,42	1 191 400,74
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 113 822,42	1 191 400,74

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY	2015	2014
Peruspääoma 1.1.	959 506,46	959 506,46
Peruspääoma 31.12.	959 506,46	959 506,46
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	5 204 601,56	4 231 418,32
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	5 204 601,56	4 231 418,32
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	10 839,10	973 183,24
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	6 174 947,12	6 164 108,02

PITKÄAIKAISET VELAT JA VELKOJEN OSAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA

Lainat julkisyhteisöiltä	627 751,71	627 751,71
Pitkäaikaiset velat yhteensä	627 751,71	627 751,71

VIERAS PÄÄOMA	2015		2014	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	14 728,94	0,00	16 913,98
Siirtovelat	0,00	345,47	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	15 074,41	0,00	16 913,98

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY	2015	2014
Muut velat		
Liittymismaksut	0,00	0,00
Muut velat	83 756,40	93 456,90
Muut velat yhteensä	83 756,40	93 456,90

SIIRTOVELAT	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		

222 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	18 916,38	19 578,32
Lomapalkkavelka	808 037,00	762 922,00
Muut menoajämät	86 374,15	4 740,14
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	<u>913 327,53</u>	<u>787 240,46</u>

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	117 636,72	293 663,10
Myöhemmin maksettavat	317 761,61	123 558,74
Yhteensä	<u>435 398,33</u>	<u>417 221,84</u>

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖ 31.12.

Ks. Oulun kaupungin henkilöstötilinpäätös

HENKILÖSTÖKULUT

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	4 723 322,33	4 447 409,40
Henkilöstökulut yhteensä	4 723 322,33	4 447 409,40

LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

Kansallinen kokoomus rp.	253,00	0,00
Keskustapuolue	227,70	0,00
Oulun perussuomalaiset	143,75	0,00
Sosiaalidemokraattinen puolue	684,96	0,00
Vasemmistoliitto	546,25	0,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	<u>1 855,66</u>	<u>0,00</u>

Liitetieto: Poistojen ja keskimääräisten korvausinvestointien vastaavuudesta

Poistonalaiset investoinnit	3 009 000	4 607 863	4 000 000	4 000 000	4 000 000	
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	
Investointien omahankintamenot	3 009 000	4 607 863	4 000 000	4 000 000	4 000 000	3 923 373
Suunnitelmanmukaiset poistot	3 402 000	3 674 787	4 037 000	4 037 000	4 037 000	3 837 557
Ero						85 815
Poikkeama % (Erotus/Investoinnit-%)						2 %

OULUN TIETOTEKNIikka LIKELAITOS

2018 KA

13.4 OULUN TEKNINEN LIKELAITOS

Toimialan olennaiset tapahtumat

Teknisen liikelaitoksen taloudellinen tulos 2015 oli kohtuullisen hyvä; tilikauden ylijäämäksi muodostui 0,3 M€. Liikelaitoksen liikevaihto oli yhteensä 60,5 M€, mikä oli 2,1 M€ budjetoitua enemmän.

Tuotannon tehokkuustavoitteet saavutettiin. Palvelutuotantoa kyettiin lisäämään henkilöstöresurssien alenemista huolimatta. Tuottavuuden nousu näkyy myös asiakkaalla; palveluhintoja pystyttiin osin alentamaan.

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Talousarvion 2015 mukainen tuloutus omistajalle 0,279 M€ suoritettiin asetetun tavoitteen mukaisesti.

Tavoite (1 000 €)	Ta 2015	Ta -muutokset	Ta2015 + muutokset	Toteuma 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2015
Liikelylijäämä	279	-	279	601	322	215 %
Tuloutus omistajalle	279	-	279	279	0	100 %
Liikelaitokselle annetut lainat	657	-	657	657	0	100 %
Investointimäärärahojen sitovuudet	500	-	500	615	115	123%

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta:

1 000 €	TP 2014	TP 2015	TA 2015
Toiminnan laajuus			
• Liikevaihto	62 066	60 476	58 360
• Investoinnit	239	615	500
Kannattavuus			
• liikelijäämä	1 274	601	279
• sij.pääoman tuotto, %	21,2 %	9,1 %	
• korvaus peruspääomasta ja	279	279	279
• korvaus sij.pääomasta, %	6 %	6 %	6 %

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut:

	TP 2014	TP 2015	TA 2015
henkilöstökulut/liikevaihto	41,3 %	45,5 %	39,0 %
kaluston käyttöasteet	68,9 %	90,0 %	73,6 %
Teklin keskusvaraston kiertonopeus	19,7	14,0	22,3

Talousarviota suuremman liikevaihdon 2,1 M€ muodostumisen taustalla on asiakastarpeen muutoksen lisäksi toiminnan tuottavuuden kasvu; vähenevällä henkilöstöresurssilla kyettiin tuottamaan suhteellisesti aiempaa enemmän palveluita.

Tuotannossa hyödynnettiin alihankintakumppanuuksia erityisesti kiinteistö- sekä maarakennus-

palveluiden toteuttamisessa investointirakentamiskohteissa. Maarakennuspalveluiden toteuttamisessa keskusta-alueen katurakenteiden saneerauskohteiden sekä Soittajankankaan ja Ritaharjun uudisrakennuskohteiden toteuttamisissa onnistuttiin erityisen hyvin ansiokkaan projektisuunnittelun, työjärjestelyjen ja hankintojen ansiosta. Vastaavasti Kiinteistöpalveluiden toteuttamat kiinteistöjen perusran-

nushankkeet onnistuivat kustannustehokkaasti ja laadullisesti erinomaisesti.

Yleisten alueiden ylläpidossa tuottavuutta paransivat uudet työaikakokeilut sekä normaalin työajan ulkopuolisten töiden tuottaminen alihankintapalveluita hyödyntämällä. Yleisten alueiden ylläpidon osalta aloitettiin tavoitehintaurakointimuodon käyttöönotto yhteistyössä tilaaja-yksiköiden kanssa; tavoitehinnan käytöllä tasataan taloudellisia riskejä ja alennetaan hinnoittelua asiakkaalle. Varastotoiminnoissa onnistuttiin hyvin ja varaston kiertonopeus parani selvästi edellisvuoteen (19,7 -> 22,3).

Liikelaitoksen omaa tuotantoa tukevien tukipalveluiden (Talous- ja henkilöstöhallinto, Konepalvelut) kulut pienenevät selvästi. Liikelaitoksen toimintojen uudelleen organisointi (palveluyksiköiden vähentäminen) näkyi osaltaan käyttömenojen pienentymisenä. Palvelusegmenttien alueellisen ja sisällöllisen kohdentamisen sekä toimintojen tehokkuuden parantamisen seurauksena liikelaitoksen irtaimen omaisuuden (koneet, laitteet) vajaakäyttö osin lisääntyi; tarpeetonta omaisuutta realisoitiin julkisella myyntimenettelyllä 36 rekisteröityä ajoneuvoa tai laitetta.

Palveluiden laajuudesta ja palvelusisällöistä johtuen liikelaitoksen palveluostojen 19,4 M€ (18,6 M€) volyymi kasvoi edellisvuodesta. Materiaalihankintojen suuruus säilyi edellisvuoden tasolla 14,7 M€ (14,8 M€).

Epäsuotuisat ilmasto-olosuhteet lisäsivät ylityökustannuksia sekä alihankintamenoja yhteensä 0,8 M€; menolisäysten vaikutus tilikauden tulokseen saatiin kuitenkin minimoitua toimintojen tehostamisella.

Henkilöstökulut 23,6 M€ olivat 3,0 M€ budjetoituja pienemmät, mikä suoraan vaikutti henkilöstökulujen ja liikevaihdon suhteeseen myönteisesti.

Tilikauden ylijäämä oli 0,3 M€ budjetoitua suurempi.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Oulun teknisen liikelaitoksen johtokunta esittää kaupunginhallitukselle, että Oulun teknisen liikelaitoksen tilikauden ylijäämä siirretään Oulun teknisen liikelaitoksen omaan pääomaan.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

	Vakinaiset	Tilapäiset	Työllistetyt	Yhteensä	HTV	Henkilöstökulut, €
31.12.2014	512	31	25	568	488	25 626 287
31.12.2015	467	26	13	506	453	23 563 108
Muutos	-45	-5	-12	-62	-35	- 2 063 179

Vuoden 2015 aikana vakituisessa työsuhteessa olleiden henkilöiden määrä väheni 45:llä; vähennyksessä on mukana 16 työntekijän siirtyminen Oulun veden palvelukseen.

Keskimääräin työntekijöitä oli 580; vakituisia 478, määräaikaisia 38, oppilaita ja harjoittelijoita 26, oppisopimussuhteisia 11 sekä työllistettyjä 27 henkilöä.

Vakituisessa työsuhteessa olleiden työntekijöiden keski-ikä oli 51,8 vuotta. Määräaikaisen työvoiman käytöllä tasattiin kausitöiden työhuippujen resurssitarpeita.

Henkilöstökulut pienenevät 2,1 M€ verrattuna edellisvuoteen. Henkilöstökuluja pienennettiin tavoitteellisen henkilöstösuunnittelun, työtehtävien uudelleen järjestelyjen ja organisaatiomuutosten avulla.

Investoinnit

Koneet ja kalusto:

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA 2015	Toteuma 31.12.2015
Menot		239	500	615
Tulot				

Kone- ja kalustoinvestoinnit olivat yhteensä 0,615 M€; investointimäärärahan käyttö ylittyi 0,12 M€. Investointimäärärahan ylityksestä on informoitu vä-

lintilinpäätöksen 2015 yhteydessä liikelaitoksen johtokuntaa. Ylitys johtuu ennakoimattomasta jähohoitokoneen rikkoontumisesta.

OULUN KAUPUNKI
OULUN TEKNINEN LIIKELAITOS

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
TULOSLASKELMA				
LIIVEVAIHTO	60 475 646,86	58 360 400,00	103,6	62 065 774,20
Liiketoiminnan muut tuotot	590 599,19	533 500,00	110,7	527 132,22
Tuet ja avustukset kunnalta	814 314,04	1 429 400,00	57,0	945 668,72
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Ostot tilikauden aikana	-14 727 247,65	-14 128 613,00	104,2	-14 758 700,98
Varastojen lis.(+)/väh.(-)	-74 744,59	0,00	0,0	-18 867,03
Palvelujen ostot	-19 422 332,02	-16 182 943,00	120,0	-18 591 851,21
Materiaalit ja palvelut yht.	-34 224 324,26	-30 311 556,00	112,9	-33 369 419,22
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-17 108 083,81	-19 470 029,00	87,9	-18 690 665,27
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-5 437 314,86	-5 913 534,00	91,9	-5 847 757,29
Muut henkilösivukulut	-1 017 709,08	-1 156 521,00	88,0	-1 087 864,63
Henkilöstökulut yhteensä	-23 563 107,75	-26 540 084,00	88,8	-25 626 287,19
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot	-432 882,30	-380 837,00	113,7	-492 210,76
Liiketoiminnan muut kulut	-3 059 512,25	-2 811 381,00	108,8	-2 776 520,23
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	600 733,53	279 442,00	215,0	1 274 137,74
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	24 127,61	0,00	0,0	37 545,30
Muut rahoitustuotot	108,30	0,00	0,0	0,00
Muille maksetut korkokulut	-766,33	0,00	0,0	-549,68
Korvaus peruspääomasta	-279 442,00	-279 442,00	100,0	-279 442,00
Muut rahoituskulut	-11,68	0,00	0,0	-0,55
Rah.tuotot ja kulut yhteensä	-255 984,10	-279 442,00	91,6	-242 446,93
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIA	344 749,43	0,00	0,0	1 031 690,81
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	344 749,43	0,00	0,0	1 031 690,81
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	344 749,43	0,00	0,0	1 031 690,81
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto, %		9,1		
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %		9,1		
Voitto, %		0,6		

**OULUN KAUPUNKI
OULUN TEKNINEN LIIKELAITOS**
1.1.-31.12.2015 Talousarvio Tot-% 1.1.-31.12.2014
RAHOITUSLASKELMA
TOIMINNAN RAHAVIRTA

Liikeylijäämä (-alijäämä)	600 733,53	660 279,00	91,0	1 274 137,74
Poistot ja arvonalentumiset	432 882,30	0,00	0,0	492 210,76
Rahoitustuotot ja -kulut	-255 984,10	-279 442,00	91,6	-242 446,93
Tulorahoituksen korjauserät	-68 099,86	0,00	0,0	58 667,16

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Investointimenot	-614 982,09	-500 000,00	123,0	-238 693,23
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	102 959,35	0,00	0,0	42 906,31

TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA
197 509,13 -119 163,00 -165,7 1 386 791,81
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	74 744,59	0,00	0,0	18 867,03
Saamisten muutos kunnalta	-301 297,49	0,00	0,0	-1 688 272,44
Saamisten muutos muilta	652 649,64	0,00	0,0	-180 146,53
Korott. velkojen muutos kunnalta	0,00	0,00	0,0	13 346,95
Korott. velkojen muutos muilta	-623 605,87	0,00	0,0	449 773,18
Rahoituksen rahavirta	-197 509,13	0,00	0,0	-1 386 431,81

RAHAVAROJEN MUUTOS
0,00 -119 163,00 0,0 360,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	126,4
Pääomamenojen tulorahoitus, %	126,4
Quick ratio	1,8
Current ratio	1,9
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	3277620,2

INFORMATIIVINEN TIETO
31.12.2015 31.12.2014

Yhdystili 31.12.	11 131 065,80	10 829 768,31
Yhdystili 01.01.	10 829 768,31	9 141 699,14
Yhdystilin muutos	301 297,49	1 688 069,17

OULUN KAUPUNKI
OULUN TEKNINEN LIIKELAITOS

	31.12.2015	31.12.2014
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	1 198 971,67	1 018 598,98
Aineelliset hyödykkeet yht	1 198 971,67	1 018 598,98
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 198 971,67	1 018 598,98
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	740 174,92	806 577,45
Valmiit tuotteet	240 413,51	248 755,57
Vaihto-omaisuus yhteensä	980 588,43	1 055 333,02
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	200 750,21	335 084,42
Saamiset kunnalta	11 131 065,80	10 855 693,42
Muut saamiset	539 787,81	1 030 440,46
Siirtosaamiset	0,00	1 737,67
Lyhytaikaiset saamiset yht.	11 871 603,82	12 222 955,97
Saamiset yhteensä	11 871 603,82	12 222 955,97
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	360,00	360,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	12 852 552,25	13 278 648,99
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 051 523,92	14 297 247,97

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	4 000 000,00	4 000 000,00
Ed.tilikausien yli/alijäämä	2 033 888,53	1 002 197,72
Tilikauden yli/alijäämä	344 749,43	1 031 690,81
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	6 378 637,96	6 033 888,53

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset	271 468,80	238 336,41
PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	271 468,80	238 336,41

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat kunnalta	657 362,00	657 362,00
Pitkäaikainen vieras po. yht.	657 362,00	657 362,00

Lyhytaikainen

Ostovelat	2 575 918,93	2 835 738,14
Korottomat velat kunnalta	0,00	29 958,04
Muut velat	363 465,72	399 518,27
Siirtovelat	3 804 670,51	4 102 446,58
Lyhytaikainen vieras po. yht.	6 744 055,16	7 367 661,03
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	7 401 417,16	8 025 023,03

VASTATTAVAA

14 051 523,92 **14 297 247,97**

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	45,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	12,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	2 379
Lainakanta 31.12., 1000€	657

**TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
OULUN TEKNINEN LIKELAITOS**
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

PYSYVÄT VASTAAVAT
Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

VAIHTO-OMAISUUS
Vaihto-omaisuuden arvostus

Maanrakennuksen materiaalivarasto on merkitty taseeseen keskihinnan arvostusperiaatteen mukaan. Viheryksikön multavarasto on merkitty taseeseen valmistuskustannusten mukaan. Koneyksikön varasto on merkitty taseeseen keskihinnan arvostusperiaatteen mukaan. Logistiikkayksikön varasto on merkitty taseeseen lifo-periaatteen mukaan.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2015	2014
TOIMINTATUOTOT KAUPUNGIN MÄÄRITTELEMINÄ TEHTÄVÄKOKONAISUUKSINA		
Liikevaihto		
Hallinto	1 864,00	2 560,00
Maanrakennus ja mittausyksikkö	11 558 427,73	12 844 599,64
Ylläpito ja ympäristöyksikkö	17 816 523,07	18 560 328,45
Kiinteistönhoitoyksikkö	21 303 032,67	9 416 296,26
Korjaus- ja kunnossapitoyksikkö	0,00	10 688 604,27
Koneyksikkö	36 331,28	107 808,82
Logistiikkayksikkö	9 759 468,11	10 445 576,76
	<u>60 475 646,86</u>	<u>62 065 774,20</u>
Liiketoiminnan muut tuotot		
Hallinto	45,25	144,02
Maanrakennus ja mittausyksikkö	-5 362,54	-2 074,00
Ylläpito ja ympäristöyksikkö	6 851,51	22 427,15
Kiinteistönhoitoyksikkö	1 686,48	50,50
Korjaus- ja kunnossapitoyksikkö	0,00	160,40
Koneyksikkö	587 370,65	506 424,15
Logistiikkayksikkö	7,84	0,00
	<u>590 599,19</u>	<u>527 132,22</u>
Tuet ja avustukset		
Hallinto	0,00	73 531,14
Maanrakennus ja mittausyksikkö	57 367,59	625 634,15
Ylläpito ja ympäristöyksikkö	606 648,36	188 653,21
Kiinteistönhoitoyksikkö	127 518,52	0,00
Korjaus- ja kunnossapitoyksikkö		12 080,51
Koneyksikkö	20 261,78	45 769,71
Logistiikkayksikkö	2 517,79	0,00
	<u>814 314,04</u>	<u>945 668,72</u>

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Kts. Oulun kaupungin liitetiedot

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN JA POISTONALAISTEN INVESTOINTIEN VASTAAVUUDESTA

Kts. liitetietotalukko

PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	2015	2014
Takuuvaraus 1.1	238 336,41	161 433,44
Lisäykset tilikaudella	33 132,39	76 902,97
Takuuvaraus 31.12.	<u>271 468,80</u>	<u>238 336,41</u>

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT JA -TAPPIOT

Muut toimintatuotot		
Muut myyntivoitot	101 232,25	18 225,81
Myyntivoitot yhteensä	<u>101 232,25</u>	<u>18 225,81</u>

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT

<u>Aineelliset hyödykkeet</u>	2015	2014
Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 018 598,98	1 296 797,01
Lisäykset tilikauden aikana	614 982,10	238 693,23
Vähennykset tilikauden aikana	-1 727,11	-24 680,50
Tilikauden poisto	-432 882,30	-492 210,76
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>1 198 971,67</u>	<u>1 018 598,98</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 198 971,67	1 018 598,98
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 018 598,98	1 296 797,01
Lisäykset tilikauden aikana	614 982,10	238 693,23
Vähennykset tilikauden aikana	-1 727,11	-24 680,50
Tilikauden poisto	-432 882,30	-492 210,76
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>1 198 971,67</u>	<u>1 018 598,98</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 198 971,67	1 018 598,98

SAAMISTEN ERITTELY

	2015 Lyhytaikaiset	2014 Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	104 147,49	49 051,25
Siirtosaamiset	0,00	214,34
Yhteensä	<u>104 147,49</u>	<u>49 265,59</u>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä		
Myyntisaamiset	2 791,27	6 384,40
Yhteensä	<u>2 791,27</u>	<u>6 384,40</u>
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä		
Myyntisaamiset	0,00	868,00
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>868,00</u>
Saamiset yhteensä	106 938,76	56 517,99

SIIRTOSAAMISET

	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Muut tulojäämät	0,00	1 737,67
Tulojäämät yhteensä	<u>0,00</u>	<u>1 737,67</u>
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0,00	1 737,67

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	2015	2014
Peruspääoma 1.1.	4 000 000,00	4 000 000,00
Peruspääoma 31.12.	<u>4 000 000,00</u>	<u>4 000 000,00</u>
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	2 033 888,53	1 002 197,72
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	<u>2 033 888,53</u>	<u>1 002 197,72</u>
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	344 749,43	1 031 690,81
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	6 378 637,96	6 033 888,53

PITKÄAIKAISET VELAT JA VELKOJEN OSAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA

Lainat julkisyhteisöiltä	657 362,00	657 362,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	<u>657 362,00</u>	<u>657 362,00</u>

PAKOLLISET VARAUKSET

	2015	2014
Muut pakolliset varaukset		
Takuuvaraus	271 468,80	238 336,41
Muut pakolliset varaukset yhteensä	<u>271 468,80</u>	<u>238 336,41</u>

VIERAS PÄÄOMA

	2015 Lyhytaikaiset	2014 Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	99 693,85	222 643,28
Yhteensä	<u>99 693,85</u>	<u>222 643,28</u>
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä		
Ostovelat	44,21	200,40
Yhteensä	<u>44,21</u>	<u>200,40</u>
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille		
Ostovelat	0,00	3 000,06
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>3 000,06</u>
Vieras pääoma yhteensä	99 738,06	225 843,74

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	2015	2014
Muut velat		
Muut velat	363 465,72	399 518,27
Muut velat yhteensä	<u>363 465,72</u>	<u>399 518,27</u>

SIIRTOVELAT

	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	100 752,10	106 684,68
Lomapalkkavelka	3 681 690,00	3 977 969,00
Muut menojäämät	22 228,41	17 792,90
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	<u>3 804 670,51</u>	<u>4 102 446,58</u>

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2015	2014
Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	604 952,06	457 887,49
Myöhemmin maksettavat	1 085 518,04	456 382,65
Yhteensä	<u>1 690 470,10</u>	<u>914 270,14</u>

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖ 31.12.

Ks. Oulun kaupungin henkilöstötilinpäätös

HENKILÖSTÖKULUT

	2015	2014
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	23 563 107,75	25 626 287,19
Henkilöstökulut yhteensä	<u>23 563 107,75</u>	<u>25 626 287,19</u>

LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

	2015
Kansallinen kokoomus rp.	184,00
Keskustapuolue	833,85
Kiimingin perussuomalaiset	115,00
Oulun vihreät kunnallisjärj.ry	227,70
Sosiaalidemokraattinen puolue	471,50
Vasemmistoliitto	345,02
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	<u><u>2 177,07</u></u>

Liitetieto: Poistojen ja keskimääräisten korvausinvestointien vastaavuudesta

OULUN TEKNINEN LIKELAITOS

	2014	2015	2016	2017	2018	KA
Poistonalaiset investoinnit	239	615	700	700	700	
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	
Investointien omahankintamenot	239	615	700	700	700	591
Suunnitelmanmukaiset poistot	492	433	425	451	528	466
Ero						125
Poikkeama % (Erotus/Investoinnit-%)						21 %

Poistot lasketaan Oulun kaupungin poistosuunnitelman mukaisesti. Investointien määrä kasvaa vuoteen 2016 ja siitä eteenpäin.

13.5 LIIKELAITOS OULUN SERVIISI

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Liikelaitos Oulun Serviisi vastaa kaupungin ateria- ja puhtauspalveluiden sekä ikäihmisten hoivalaitosten monipalveluiden hoitamisesta. Peruskunnan ja liikelaitosten ateria- ja puhtauspalveluiden hoitamisvastuu siirtyi Serviisille 1.5.2015 alkaen. Aiemmin Serviisi oli ateria- ja puhtauspalveluiden tuottaja. Hoitamisvastuun mukaisesti Serviisi tuottaa palvelut itse tai hankkii niitä yksityisiltä palvelutuottajilta. Valtaosa palveluista tuotetaan kaupungin sisäisille asiakkaille, joista suurimmat ovat sivistys- ja kulttuuripalvelut sekä hyvinvointipalvelut. Palveluita tuotetaan jonkin verran myös kaupungin palvelutoimintaan liittyville yksityisille toimijoille.

Serviisi jatkoi vuoden 2015 aikana omistajapoliittisessa ohjelmassa 2013 -2017 päätettyjen kilpailutusten toteuttamista. Yksityiselle toimijalle siirtyi vuoden alusta Haukiputaan yhtenäiskoulu jakeluineen. Syksyllä 2015 kilpailutettiin Kiimingin alueen ateria- ja puhtauspalvelut, jotka siirtyivät yksityiselle toimijalle vuoden 2016 alusta.

Kaupunki on toteuttanut Köökit2020 – ohjelmaa vuoden 2015 aikana, mutta hitaammalla aikataululla kuin ohjelma edellytti. Jäälin valmistava keittiö muuttui jakelukeittiöksi ja Pöllökankaan valmistavan keittiön remontointi jakelukeittiöksi aloitettiin. Serviisissä tehtiin myös ohjelman vaatimaa sisäistä kehittämistä mm. kouluttamalla henkilöstöä erilaisiin ruoanvalmistuksen tuotantotapoihin sekä luomalla monitoimikeittiöiden prosessit. Köökit2020 – ohjelmaan liittyvän Lööki -keittiön hankesuunnittelua on jatkettu vuoden 2015 aikana tavoitteena saada keittiö toimintaan vuoden 2017 aikana.

Ateria- ja puhtauspalveluiden hoitamisvastuuseen liittyen Serviisi kehitti toimintamallin peruskunnan

ja liikelaitosten ulkoa ostettavien ateria- ja puhtauspalveluiden kilpailuttamiseksi ja seurantaan. Toimintamalli ei ole lisännyt asiakkaiden kustannuksia. Uudella toimintatavalla toteutettiin Kiimingin alueen ateria- ja puhtauspalveluiden kilpailutus.

Yhteistyössä kaupungin konsernipalveluiden kanssa luotiin sisäisten liikelaitosten puitesopimusmalli liikelaitoskohtaisesti sovellettavaksi tavoitteena kumppanuuden ja yhteistyön kehittäminen. Yhdessä asiakkaiden kanssa muodostettiin asiakkuusryhmät yhteistyötä toteuttamaan ja määriteltiin opetus- ja hyvinvointipalveluiden kanssa talousarviovuoden 2017 kumppanuushankkeet, joilla pyritään saamaan säästövaikutuksia asiakkaille.

Serviisin organisaatiouudistus toteutettiin 1.4.2015, jolloin siirryttiin prosessinomaiseen organisaatioon. Serviisin pääprosessit ovat tuotanto- ja asiakkuusprosessit. Asiakkuuden huomioimista parannettiin kahdella asiakkuusvastaavalla, joista toinen hoitaa hyvien asiakkuuksia ja toinen sivistys- ja kulttuuritoimen sekä muita asiakkuuksia. Uudistus vaatii vielä prosessien ja toimintatapojen yhteen hiomista ja yhteistyötä asiakkaiden kanssa.

Vuoden 2015 merkittäviä kehittämisprojekteja olivat tuotannonohjausjärjestelmä-, Serviisin kohdealuearkkitehtuuri- ja kohdekohtainen hinnoittelu -hankkeet. Tuotannonohjaus- ja kohdekohtainen hinnoitteluprojektit jatkuvat myös vuonna 2016 tavoitteena ottaa järjestelmä ja toimintamalli käyttöön vuonna 2017. Kohdealuearkkitehtuurihankkeen pilotointi päättyi vuoden 2015 loppuun, mutta hankkeen kehitystyötä jatketaan vielä kevään 2016 aikana.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Liikelaitos Oulun Serviisin kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet:

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2015	Toteutuma 31.12.2015
Serviisin oman tuotannon osuus kaupungin ateria- ja puhtauspalveluiden kokonaistuotannosta on 70 % vuoden 2020 loppuun mennessä	Oman tuotannon osuus kokonaistuotannosta	Tavoiteosuus määritetään kokonaistuotannon selvittämisen jälkeen.	Ateria- ja puhtauspalvelujen kokonaistuotannon määrää on selvitetty yhdessä hallintokuntien kanssa syksyn ajan. Selvityksen mukaan Serviisin oman tuotannon osuuden arvio vuonna 2016 tuotettavista kaupungin ateria-, puhtaus- ja monipalveluista on 73 % ja yksityisen palvelutuotannon osuus 27 %. Näihin lukuihin ei sisälly Kastellin monitoimitalo (elinkaarihanke). Kaupunginsairaala sisältyy lukuihin, vaikka sen sisällyttämisestä hoitamisvastuun piiriin ei ole vielä sovittu. Laskentaan on sisällytetty vain tilin Myyntitulot kunnilta liikevaihto, ei Serviisin myyntiä muille.
Monitoimikeittiöiden ja palvelukeittiöiden prosessien uudistaminen	Monitoimikeittiöiden ja niiden palvelukeittiöiden tuotanto- ja henkilöstösuunnitelmien uudistamisaste	100 % tuotanto- ja henkilöstösuunnitelmista on uudistettu ottaen huomioon eri tuotantovaihtoehdot	Tavoite ei täysin toteutunut. Päivitetyt tuotantoprosessit on otettu käyttöön syyskuussa Kiimingin monitoimikeittiöllä. Tuotantoprosessien tueksi on laadittu tuotantosunnitelma kolmelle tuotantotavalle. Päivitettyjen tuotantoprosessien käyttöönotto on aloitettu Hirosen monitoimikeittiöllä marraskuussa ja siellä on aloitettu myös tuotantosunnitelman laadinta. Kaakkurin monitoimikeittiön tuotantoprosessien päivitys on kesken. Muita monitoimikeittiöitä ei tällä hetkellä ole. Palvelukeittiöiden prosessien kehittäminen on aloitettu. Prosessien kuvaaminen jatkuu 2016.

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1 000 €	TA 2015	TA-muutokset	TA 2015 +muutokset	Toteuma 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma -% 2015
Liikelyljäämä	20	-	20	444	+ 424	2219 %
Tuloutus omistajalle, 1000€	20	-	20	20	0	100 %
Investointimäärärahojen sitovuudet, 1000€	80	-	80	78	- 2	97 %

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta:

Tunnusluvut	TP 2014	TA 2015	Muutettu TA 2015	Tot. 31.12.2015
Toiminnan laajuus				
• Liikevaihto	34 268	32 222	32 280	32 654
• Investoinnit	63	80	80	78
Kannattavuus				
• Liikelyljäämä	1 131	20	20	444
• Sij.pääoman tuotto, %	43,0			13,3
• Korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	20 0,6	20 0,6	20 0,6	20 0,6

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut:

Tunnusluvut	TP 2014	TA 2015	Tot. 31.12.2015
Ateriasuoritteita/työtunti	19	23	21
Puhtausneliöitä/työtunti	281	264	264

Liikelaitos Oulun Serviisin tulos oli 0,44 milj. euroa ylijäämäinen (ta 0 euroa). Ylijäämä johtui liiketoiminnan kulujen kasvua (+ 0,13 milj. euroa) suuremmasta liiketoiminnan tuottojen kasvusta (+ 0,55 milj. euroa).

Tilikauden liikevaihto oli 32,65 milj. euroa (ta 32,28 milj. euroa), mikä on 0,37 milj. euroa budjetoitua suurempi. Liikevaihtoa ei voi verrata edelliseen vuoteen, koska Serviisin omasta toiminnasta on kilpailutettu huomattava määrä kohteita. Ateria- ja puhtauspalveluiden hoitamisvastuuseen liittyen yksityisen palvelutuotannon laskut alkavat kiertämään Serviisin kautta pääosin vuoden 2016 alusta, mikä tulee nostamaan kokonaisliikevaihtoa. Laskujen kiertoa pilotoitiin vuoden 2015 lopussa Haukiputaan kilpailutettujen kohteiden osalta, mikä nosti toteutunutta liikevaihtoa 0,21 milj. euroa budjetoituun nähden. Tilapäisesti Serviisin toimesta hoidettu ateriapalvelu maahanmuuttajien vastaanottoa paikkoihin lisäsi liikevaihtoa 0,23 milj. euroa.

Tuet ja avustukset olivat 0,4 milj. euroa (ta 0,24 milj. euroa). Ylitys johtui saadusta työllistämistuesta ja kesätyöntekijöiden tuesta, joiden varaus sisältyi konsernipalveluiden talousarvioon.

Liiketoiminnan kulut olivat yhteensä 32,68 milj. euroa (ta 32,56 milj. euroa), mikä on 0,13 milj. euroa arvioitua vähemmän. Liiketoiminnan kuluja ei voi verrata edelliseen vuoteen yksityisen palvelutuotannon piiriin siirtyneiden kohteiden vuoksi.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat tiliryhmä toteutui 0,48 milj. euroa talousarviota pienempänä. Suurin kulu-erä oli elintarvikkeet, joiden toteutuma oli 0,13 milj. euroa (1,7 %) arvioitua pienempi. Alitus johtui monitoimikeittiöiden tuotantoprosessien tehostamisesta, Jamix -tuotannonohjauksjärjestelmän tarkennuksista ostoihin sekä hoivalaitosten ateriapäiväsisältöjen kehittämisestä ja elintarvikeostojen vakioinnista yhdessä hyvinvointipalveluiden kanssa. Siivous ja puhdistusaineet alittuivat 0,17 milj. euroa niiden käytön tehostamisen vuoksi. Kalustoa hankittiin 0,11 milj. euroa aiottua vähemmän, koska kilpailutetuista kohteista voitiin siirtää kalustoa oman tuotannon kohteisiin poistetun kaluston tilalle.

Palveluiden ostot toteutuivat 0,19 milj. euroa talousarviota suurempana. Ylitys johtui Haukiputaan alueen yksityisen palvelutuotannon loppuvuoden laskujen kierrosta Serviisin kautta (pilotointi). Ylitys näkyi puhtaanapito- ja pesulapalvelut sekä majoitus- ja ravitsemuspalvelut – tilien ylityksenä. Myös

vuokratyövoimapalveluiden käyttö ylittyi (0,12 milj. euroa) hoivaosastojen monipalvelun laajentumisen aiheuttaman työvoimatarpeen vuoksi.

Henkilöstökulut toteutuivat 0,47 milj. euroa talousarviota suurempina ja olivat 21,16 milj. euroa. Tähän sisältyvät työllistämistuella palkattujen ja kesätyöntekijöiden palkkauskulut olivat 0,14 milj. euroa (varaus konsernipalveluissa). Palkkojen ja palkkioiden ylitys ilman työllistettyjä ja kesätyöntekijöitä oli 0,16 milj. euroa. Tästä 0,14 milj. euroa aiheutui lisääntyneistä ilta- ja viikonlopputöiden työaikakorvauksista, jotka johtuivat alue-esimiesten ja työnjohtajien varallaolon toimintatavan käyttöönotosta sekä hoivalaitosten monipalvelun laajentumisesta. Henkilöstösivukulut ylittivät 0,20 milj. euroa, mikä oli seurausta liian pienestä varauksesta sekä osittain yllä esitetyistä palkkojen ylittymisestä.

Oulun Serviisin taseessa on vielä jäljellä 0,08 milj. euroa edellisten vuosien alijäämää. Tilikauden ylijäämä 0,44 milj. euroa kattaa alijäämän ja liikelaitokselle jää vielä 0,37 milj. liikkumavaraa. Omavaraisuusaste on hyvällä tasolla (48,4 %).

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Liikelaitos Oulun Serviisin johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 441 626 euroa siirretään liikelaitoksen omaan pääomaan. Tilikauden tuloksen siirron jälkeen liikelaitoksen oma pääoma on yhteensä 3 696 480 euroa. Tästä peruspääoman osuus on 3 330 000 euroa ja kertyneen ylijäämän osuus 366 480 euroa.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

	Vakinaiset	Tilapäiset	Yhteensä	HTV	Henkilöstökulut, €
31.12.2014	544	127	671	497,3	22 372 185
31.12.2015	501	130	631	473,5	21 158 886
Muutos	-43	3	-40	-23,8	-1 213 299

Yllä olevaan taulukon henkilöstölukeihin sisältyy vakinaiset ja tilapäiset henkilöstö ilman työllistettyjä ja kesätyöntekijöitä. Henkilötyövuosien määrä on vuoden keskiarvo.

Talousarvion tavoite henkilöstömäärän vähentymisestä lähes toteutui. Henkilöstömäärä vähentyi 6,0 % edelliseen vuoteen nähden. Vähentyminen johtui omistajapoliittisen ohjelman mukaisesti kilpailutettujen kohteiden siirtymisestä yksityiselle toimijalle sekä Serviisin organisaatiomuutoksesta. Henkilös-

tötyövuodet vähentyivät edellisestä vuodesta 4,8 % ja henkilöstökulut laskivat 5,4 %.

Serviisi vakinaisti vuoden 2015 aikana yhden henkilön. Vanhuuseläkkeelle jäi 18 henkilöä ja työkyvyttömyyseläkkeelle 12. Osatyökyvyttömyyseläkkeellä oli 61 henkilöä, mikä on 7 henkilöä enemmän kuin vuonna 2014. Palkallisen henkilökunnan sairauspoissaolot lisääntyivät 0,7 % -yksikköä edelliseen vuoteen nähden.

Investoinnit

Palvelutuotantoon tarvittavat koneet ja laitteet:

1000 €	Kokonaiskustannus	TA 2015	TA muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2015
Menot	80	80	80	78
Tulot				

**OULUN KAUPUNKI
 LIIKELAITOS OULUN SERVIISI**

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
TULOSLASKELMA				
LIIVEVAIHTO	32 653 973,49	32 280 000,00	101,20	34 268 212,09
Liiketoiminnan muut tuotot	71 889,84	60 000,00	119,80	155 843,47
Tuet ja avustukset kunnalta	399 549,08	236 000,00	169,30	453 096,85
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Ostot tilikauden aikana	-8 325 009,30	-8 810 000,00	94,50	-8 460 110,01
Palvelujen ostot	-2 902 771,73	-2 712 000,00	107,00	-2 637 458,13
Materiaalit ja palvelut yht.	-11 227 781,03	-11 522 000,00	97,40	-11 097 568,14
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-15 240 354,32	-14 967 000,00	101,80	-16 111 997,58
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-4 978 121,95	-4 817 000,00	103,30	-5 301 582,54
Muut henkilösivukulut	-940 409,69	-903 000,00	104,10	-958 605,09
Henkilöstökulut yhteensä	-21 158 885,96	-20 687 000,00	102,30	-22 372 185,21
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot	-50 656,33	-55 000,00	92,10	-54 977,94
Liiketoiminnan muut kulut	-244 283,34	-292 000,00	82,90	-221 019,30
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	443 805,75	20 000,00	2 219,00	1 131 401,82
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	17 840,49	0,00	0,00	24 815,59
Muut rahoitustuotot	652,36	0,00	0,00	612,15
Korvaus peruspääomasta	-19 988,00	-20 000,00	99,90	-19 988,00
Muut rahoituskulut	-685,01	0,00	0,00	-778,54
Rah.tuotot ja kulut yhteensä	-2 180,16	-20 000,00	10,90	-4 661,20
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	441 625,59	0,00	0,00	1 136 063,02
Satunnaiset kulut		0,00	0,00	0,00
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	441 625,59	0,00	0,00	1 136 063,02
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	441 625,59	0,00	0,00	1 136 063,02
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto, %	13,3			
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	13,3			
Voitto, %	1,4			

**OULUN KAUPUNKI
LIIKELAITOS OULUN SERVIISI**

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
RAHOITUSLASKELMA				
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	443 805,75	20 000,00	2 219,00	1 131 401,82
Poistot ja arvonalentumiset	50 656,33	55 000,00	92,10	54 977,94
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 180,16	-20 000,00	10,90	4 661,20
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-77 691,76	-80 000,00	97,10	-62 580,28
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	414 590,16	-25 000,00	-1 658,40	1 128 460,68
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Lainakannan muutokset				
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	-436 548,37	0,00	0,00	-1 247 392,13
Saamisten muutos muilta	76 018,73	0,00	0,00	356 505,25
Korott. velkojen muutos muilta	-54 160,52	0,00	0,00	-236 433,80
Rahoituksen rahavirta	-414 690,16	0,00	0,00	-1 127 320,68
RAHAVAROJEN MUUTOS	-100,00	0,00	0,00	1 140,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	1533
Pääomamenojen tulorahoitus, %	1533
Lainanhoitokate	15294,3
Quick ratio	1,8
Current ratio	1,8
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	2713572,5

INFORMATIIVINEN TIETO

	31.12.2015	31.12.2014
Yhdystili 31.12.	7 061 565,25	6 625 016,88
Yhdystili 01.01.	6 625 016,88	5 325 704,49
Yhdystilin muutos	436 548,37	1 299 312,39

**OULUN KAUPUNKI
LIIKELAITOS OULUN SERVIISI**

	31.12.2015	31.12.2014
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	130 981,52	103 946,09
Aineelliset hyödykkeet yht	130 981,52	103 946,09
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	130 981,52	103 946,09
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	175 252,60	72 168,60
Saamiset kunnalta	7 061 565,25	6 635 923,38
Muut saamiset	214 499,51	337 326,46
Siirtosaamiset	57 107,23	102 476,51
Lyhytaikaiset saamiset yht.	7 508 424,59	7 147 894,95
Saamiset yhteensä	7 508 424,59	7 147 894,95
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	1 040,00	1 140,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	7 509 464,59	7 149 034,95
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 640 446,11	7 252 981,04
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	3 330 000,00	3 330 000,00
Ed.tilikausien yli/alijäämä	-75 145,46	-1 211 208,48
Tilikauden yli/alijäämä	441 625,59	1 136 063,02
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 696 480,13	3 254 854,54
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	856 337,71	742 453,99
Muut velat	258 964,21	269 833,45
Siirtovelat	2 828 664,06	2 985 839,06
Lyhytaikainen vieras po. yht.	3 943 965,98	3 998 126,50
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 943 965,98	3 998 126,50
VASTATTAVAA	7 640 446,11	7 252 981,04
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	48,4	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	11,3	
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	366	
Lainakanta 31.12., 1000€	0	
Lainasaamiset 31.12., 1000€	0	
Lainakanta 31.12., 1000€	0	
Lainasaamiset 31.12., 1000€	0	

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
LIIKELAITOS OULUN SERVIISI
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2015	2014
TOIMINTATUOTOT KAUPUNGIN MÄÄRITTELEMINÄ TEHTÄVÄKOKONAISUUKSINA		
Liikevaihto		
Ateriapalvelut	20 396 548,11	21 909 829,65
Puhtauspalvelut	10 137 084,83	10 911 256,36
Monipalvelut	2 120 340,55	1 447 126,08
	<u>32 653 973,49</u>	<u>34 268 212,09</u>
Liiketoiminnan muut tuotot		
Tuotannon yhteiset	71 340,63	153 031,56
Ateriapalvelut	549,21	2 424,57
Puhtauspalvelut	0,00	387,34
	<u>71 889,84</u>	<u>155 843,47</u>
Tuet ja avustukset		
Ateriapalvelut	308 780,58	321 743,17
Puhtauspalvelut	90 768,50	131 353,68
	<u>399 549,08</u>	<u>453 096,85</u>

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Kts. Oulun kaupungin liitetiedot

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN JA POISTONALAISTEN INVESTOINTIEN VASTAAVUUDESTA

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT
Aineelliset hyödykkeet

	2015	2014
Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	103 946,09	96 343,75
Lisäykset tilikauden aikana	77 691,76	62 580,28
Vähennykset tilikauden aikana	-50 656,33	-54 977,94
Poistamaton hankintameno 31.12.	130 981,52	103 946,09
Kirjanpitoarvo 31.12.	130 981,52	103 946,09
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	103 946,09	96 343,75
Lisäykset tilikauden aikana	77 691,76	62 580,28
Vähennykset tilikauden aikana	-50 656,33	-54 977,94
Poistamaton hankintameno 31.12.	130 981,52	103 946,09

OMISTUKSIA MUISSA YHTEISÖISSÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

SAAMISTEN ERITTELY	2015		2014	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	4 729,45	0,00	624,13
Yhteensä	0,00	4 729,45	0,00	624,13
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	133,58	0,00	599,47
Yhteensä	0,00	133,58	0,00	599,47
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	55,52	0,00	15,39
Yhteensä	0,00	55,52	0,00	15,39

240 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Saamiset yhteensä	0,00	4 918,55	0,00	1 238,99	
SIIRTOSAAMISET			2015	2014	
Lyhytaikaiset siirtosaamiset					
Tulojäämät					
Muut tulojäämät			57 107,23	102 476,51	
Tulojäämät yhteensä			<u>57 107,23</u>	<u>102 476,51</u>	
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä			57 107,23	102 476,51	
OMAN PÄÄOMAN ERITTELY					
Peruspääoma 1.1.			3 330 000,00	3 330 000,00	
Peruspääoma 31.12.			3 330 000,00	3 330 000,00	
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.			-75 145,46	-1 211 208,48	
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.			-75 145,46	-1 211 208,48	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä			441 625,59	1 136 063,02	
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ			3 696 480,13	3 254 854,54	
VIERAS PÄÄOMA					
		2015	2014		
		Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille					
Saadut ennakot	0,00	31 086,99	0,00	41 092,52	
Yhteensä	0,00	31 086,99	0,00	41 092,52	
Vieras pääoma yhteensä	0,00	31 086,99	0,00	41 092,52	
SEKKILIMIITTI					
Luotollisen sekkitilin sekkilimiitti 31.12.			0,00	0,00	
VUOKRAKOHTTEEN LUNASTUSVELKA					
Lunastusvelan määrä 31.12.			0,00	0,00	
MUIDEN VELKOJEN ERITTELY			2015	2014	
Muut velat					
Muut velat			258 964,21	269 833,45	
Muut velat yhteensä			<u>258 964,21</u>	<u>269 833,45</u>	
SIIRTOVELAT					
Lyhytaikaiset siirtovelat					
Menojäämät					
Palkkojen ja hlösvukulujen jaksotukset			101 178,59	84 615,33	
Lomapalkkavelka			2 630 903,00	2 861 609,00	
Muut menojäämät			96 582,47	39 614,73	
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä			<u>2 828 664,06</u>	<u>2 985 839,06</u>	
HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT					
HENKILÖSTÖ 31.12.					
Ks. Oulun kaupungin henkilöstötilinpäätös					
HENKILÖSTÖKULUT					
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan			21 158 885,96	22 372 185,21	
Henkilöstökulut yhteensä			21 158 885,96	22 372 185,21	
LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT					
Kansallinen kokoomus rp.			276,00	0,00	
Keskustapuolue			310,50	0,00	
Oulun perussuomalaiset			126,50	0,00	
Oulun vihreät kunnallisjärj.ry			581,90	0,00	
Sosiaalidemokraattinen puolue			310,50	0,00	
Vasemmistoliitto			856,24	0,00	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä			<u>2 461,64</u>	<u>0,00</u>	

Liitetieto: Poistojen ja keskimääräisten korvausinvestointien vastaavuudesta**LIKELAITOS OULUN SERVIISI**

	2014	2015	2016	2017	2018	KA
Poistonalaiset investoinnit	62 580	77 692	60 000	1 404 000	60 000	
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	
Investointien omahankintamenot	62 580	77 692	60 000	1 404 000	60 000	332 854
Suunnitelmanmukaiset poistot	54 978	50 656	58 000	100 000	162 000	85 127
Ero						247 728
Poikkeama % (Erotus/Investoinnit-%)						74 %

Investointien korotustarve johtuu rakennusvaiheessa olevasta Monitoimikeittiö Löökiin tehtävistä kalustoinvestoinneista vuonna 2017.

13.6 LIIKELAITOS OULUN TILAKESKUS

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Liikelaitos Oulun Tilakeskus jatkoi kaikkia kaupungin hallinnonaloja koskevaa monitilatoimistoprojektia. Projektin tavoitteena on kaupungin hallinnon tilojen tilankäytön tehostaminen 30 prosentilla. Vuoden lopulla Serviisin ja Hyvinvointipalvelujen hallinnot sekä Liikelaitos Oulun Tilakeskus muuttivat ulkoa vuokratuista tiloista kaupungin omiin tiloihin. Tilakeskus aloitti joulukuussa uudessa monitilatoimistossa Ympäristötalolla.

Yhdessä Sikun kanssa kehitelty uusi oppimisympäristö tehostaa tilankäyttöä jopa 50 prosenttia. Tällaisia uuden oppimisympäristön mukaisia rakenteilla olevia tiloja ovat muun muassa Ritaharjun ja Metsokankaan lisäkoulut, Talvikankaan koulu ja Hiukkavaaran monitoimitalo. Myös Hyven kanssa toteutettava hyvinvointikeskus- tai hyvinvointipisteprojekti tähtää samaan päämäärään sosiaali- ja terveystalouden tilojen osalta.

Liikelaitos Oulun Tilakeskus oli aktiivisesti mukana palveluverkon laatisemassa kehittämällä uuden koulujen inventointityökalun. Omassa toiminnassa merkittävää oli uuden toiminnanohjausjärjestelmän "Tolokun" rakentaminen ja käyttöönotto.

Tilikauden tulos vuonna 2015 oli ylijäämältään 5,6 milj. euroa. Tilikauden ylijäämä oli 0,9 milj. euroa budjetoitua ylijäämää pienempi. Liikevaihto oli 110,4 milj. euroa ja se alitti budjetoidun 0,4 milj. eurolla. Kaupunginvaltuuston ja johtokunnan asettamiin sitoviin tavoitteisiin päästiin omistajan tuloutuksen osalta, mutta ei päästy liikeylijäämän eikä liikelaitokselle annettujen lainojen osalta.

Vuoden 2015 aikana käynnistyi hallintotilaprojekti, jossa luovutaan ulkoa vuokratuista hallintotiloista ja siirrytään kaupungin omistamiin tiloihin. Tiloja muutettiin monitoimitiloiksi kaupungintalolla, Oulu 10:ssä ja Ympäristötalossa. Muutostyöt jatkuvat vuonna 2016.

Uusien palvelutilojen rakentamiseen ja olemassa olevan tilakannan korjausinvestointeihin käytettiin vuoden aikana 29,4 milj. euroa. Tästä korjausraken-

tamisen osuus (erillisinvestoinnit ja korjausrakentamismääräraha) oli yhteensä noin 15,4 milj. euroa. Uudisrakennushankkeina käynnistyivät Hiukkavaaran monitoimitalo, Talvikankaan koulu, Metsokankaan ja Ritaharjun perusopetuksen lisärakennukset sekä Virpiniemen merivartioaseman öljyntorjuntavarasto.

Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen omistuksessa olevien (15 miljoonaa euroa) rahoitettavia korjausrakentamisinvestointeja toteutettiin vuoden 2015 aikana yhteensä 34 kappaletta. Korjaushankkeet liittyivät mm. talotekniikan modernisointiin ja rakenteellisiin korjauksiin. Laajoja ja kustannuksiltaan merkittäviä peruskorjauksia toteutettiin muun muassa Haapalehdon päiväkotia Willamiinassa, Kuivasjärven koululla, Pöllökankaan koululla, Knuutilankankaan koululla, Pohjankartanossa, Nuottasaaren koululla, Ylikiimingin koululla, Jäähallilla ja Tietomaassa. Kellon alakoulun korvausinvestointihankkeen rakennustyöt käynnistyivät elokuussa 2014 ja kohde valmistui joulukuussa 2015. Myllyojan päiväkodin korvausinvestointihanke käynnistyi elokuussa 2015 ja hanke valmistuu vuoden 2016 lopussa.

Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen omistuksessa olevan 705 218 htm²:n rakennuskannan lisäksi palveluhallintokuntien käyttöön oli vuokrattu ulkopuolisilta kiinteistönomistajilta tiloja yhteensä 90 558 htm². Erityisesti Hyvinvointipalvelut siirsi toimintojaan ennakoitua nopeammin pois vuokratiloista. Esimerkiksi maahanmuuttajien terveydenhoito siirtyi Höyhtyän terveysasemalle. Merkittävimpinä lisäyksinä ulkoa vuokrattuihin tiloihin tuli Ritaharju 2:n tilaelementti.

Palvelutilojen ylläpitoon, siivousta lukuun ottamatta, käytettiin 38,3 miljoonaa euroa. Kiinteistöjen ylläpidon kustannukset nousivat ylläpitoindeksiä vastavasti 1,5 prosenttia vuonna 2015.

Oulun kaupungin ja Työ- ja elinkeinoministeriön välisen energiatehokkuussopimuksen edellyttämiä säästö-toimenpiteitä jatkettiin. Energiakatselmuksissa havaittuja korjaustoimenpiteitä toteutettiin 822 909 eurolla. Sopimuksen mukaisesti energiatehok-

kuus ja uusiutuvien energialähteiden käyttäminen on huomioitu kiinteistöjen peruskorjauksissa. Muun muassa aurinkovoimalan rakentaminen pääkirjaston

katolle aloitettiin lokakuussa 2015. Kierikkikeskuk- sen lämmitysjärjestelmän muutostyöt öljystä maa- lämmölle aloitettiin loppuvuodesta 2015.

Kaupunkistrategiaan tukevien tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2015	Toteutuma 31.12.2015
Terveelliset, toimivat, esteettömät ja turvalliset tilat	Asiakkaiden kokonaisuusyytyväisyys 8 (KTI)	3,6	3,73
Omien tilojen vuokra on kohtuullinen ja kilpailukykyinen. Sisäiset vuokrat pysyvät ennallaan vuonna 2015.	Vuokra/hum2/kk	10,39 €/hum2/kk	10,26 €/hum2/kk
Toteutetaan elinkaaritaloudellisia ratkaisuja rakennushankkeissa ja ylläpitoratkaisuissa	Kokonais energiankulutus (GWh/vuosi/sääkorjaus)	146 GWh	163,2 GWh

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Ta 2015	Ta -muutokset	Ta 2015 + muutokset	Toteutuma 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteutuma -% 2015
Liikelylijäämä, 1000 €	14 137		14 137	12 791	-1 346	90,5
Tuloutus omistajalle, 1000€	9 886		9 886	9 886	0	100
Liikelaitokselle annetut lainat, 1000€	4 000		4 000	0	-4 000	0,00
Liikelaitosten investointien sitovuudet, 1000€	33 702		33 702	29 246	-4 456	86,8

- Liikelylijäämän alitus johtuu pääasiallisesti liikevaihdon toteutumisesta budjetoitua pienempänä, koska palvelua tuottavat yksiköt luopuivat ulkoa vuokratuista tiloista ennakoitua nopeammin, ja poistojen toteutumisesta ennakoitua suurempana, johtuen mm. kirjanpidollisista virheistä.
- tuloutus omistajalle toteutuu tavoitteen mukaisesti
- suunniteltuja lainoja ei tarvinnut nostaa
- investoinnit alittuivat budjetoiduista n. 4,5 milj. euroa

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta

Tunnusluvut	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Toiminnan laajuus			
• Liikevaihto	107 114	110 749	110 089
• Investoinnit	40 151	33 702	29 246
Kannattavuus			
• liikelylijäämä	8 643	14 137	12 791
• sij.pääoman tuotto	1,6 %	3,2 %	2,4 %
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta	6,0 %	6,0 %	6,0 %

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Omavaraisuusaste, %	57,7	56,9	58,6
Investoinnit liikevaihdosta, %	37,5	30,0	26,6
Velkaantumisaste, %	79,5	81,4	77,3
Investointien tulorahoitusosuus, %	94,5	103,0	126,2
Liikevaihto/hlö, M€	2,43	2,91	2,80
Rakennusten tekninen arvo, M€	1 036	977	1026
Tilojen vuokrausaste, %	97	98,0	98,0
Omien tilojen keskimääräinen vuokra €/hum2 *	9,2	10,39	10,26

Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen liikevaihto vuonna 2015 oli 110,1 milj. euroa, alittaen budjetoidun 0,7 milj. eurolla. Alitus johtui muun muassa siitä, että palvelua tuottavat yksiköt luopuivat ulkoa vuokra- tuista tiloista ennakoitua nopeammin. Liikevaihdon kasvu oli edelliseen vuoteen verrattuna 3 milj. euroa. Liikevaihdon kasvu johtui uusien ja uudistettujen tilojen käyttöönnotosta.

Toiminnan kustannukset vuonna 2015 ilman poistojä, korkokuluja ja satunnaiseriä olivat 63,5milj. euroa ja ne alittivat budjetoidut kustannukset 1,5 milj. eurolla. Merkittävin säästö tuli energiakustannuksista ja sekä siitä, että Tilakeskuksen ei tarvinnut siirtää varoja kaupungin vahinkorahastoon.

Merkittävimpiä toteutuneita toiminnan kustannuseriä olivat: Palvelujen ostot yht. 26,5 milj. euroa (ta 23,9 milj. euroa; ed. v. 24,6 milj. euroa). Aineet ja tarvikkeet yht. 13,0 milj. euroa (ta 17,2 milj. euroa; ed.v. 13,1 milj. euroa). Henkilöstökulut yht. 2,6 milj. euroa (ta 2,7 milj. euroa; ed.v. 2,1 milj. euroa). Liiketoiminnan muut kulut yht. 21,4 milj. euroa (ta 21,1 milj. euroa; ed. v. 20,7 milj. euroa).

Liikelylijäämää kertyi kaikkiaan 12,8 milj. euroa, joka oli 1,3 milj. euroa budjetoitua 14,1 milj. euroa pienempi. Liikelylijäämän alittuminen budjetoituun nähden johtui pääasiallisesti liikevaihdon toteutumisesta pienempänä ja suunnitelman mukaisten poistojen kasvusta. Liikelylijäämä ed. vuoteen verrattuna kasvoi 4,1 milj. eurolla (liikelylijäämä v. 2014 8,6 milj. euroa).

Suunnitelman mukaisten poistojen toteutuma v.2015 oli yht. 34,6 milj. euroa, eli noin 2,9 milj. euroa budjetoitua 31,6 milj. euroa suurempi. Poistojen kasvu johtui mm. 1,5 milj. euron lisäpoistoista (ro-

mutus v.2014, kirjaus 8/2015) sekä vuoden 2014 lopulla valmistuneista kohteista.

Toteutuneet korkokulut olivat yhteensä 0,7 milj. euroa, alittaen budjetoidun 1,1 milj. euroa 0,4 milj. eurolla ja oli 0,3milj. euroa pienemmät vuoteen 2014 verrattuna. Korkokulujen alitus johtui investointi-rahoitustarpeen pienenemisestä.

Pysyviä vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja v. 2015 oli yhteensä 1,7 milj. euroa. Luovutustuloja tuli Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluille siirtyneistä kohteista, kuten Kierikin majoitusrakennuksista, Oskari Jauhaisen museosta, Lintulammen palvelukodista, Kaukovainion päiväkodista jne.

Oulun kaupungin vuodelle 2015 budjetoidut investointimenot olivat 33,7 milj. euroa. Toteutuneet investointimenot olivat 29,2 milj. euroa, joka oli 4,5 milj. euroa talousarviota pienempi ja josta johtui mm. se, että suunniteltuja lainoja ei tarvinnut nostaa.

Investointilainoja lyhennettiin 4,6 milj. eurolla. Rahavarat 31.12.2015 olivat 13,3 milj. euroa. Määrä riittää Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen investointien rahoittamiseen arviolta noin neljäksi kuukaudeksi.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Tilikauden tulokseksi muodostui ylijäämää 5,6 milj. euroa, joka oli 0,9 milj. euroa budjetoitua 6,5 milj. euroa pienempi.

Tilikauden ylijäämä esitetään siirrettäväksi taseeseen oman pääomaan tilikauden yli-/alijäämätillille.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

	Vakinaiset	Tilapäiset	Työllistetyt	Yhteensä	HTV	Henkilöstökulut €
31.12.2014	36	7	1	44	37,1	2 145 796
31.12.2015	36	10	0	46	37,5	2 564 806
Muutos	0	3	-1	2	0,4	419 010

Vakinaisen henkilöstön vahvuus vuoden lopussa oli 36 henkilöä. Yksi vakituinen työntekijä jäi vanhuuseläkkeelle. Projektipäällikön avoin virka täytettiin. Liikelaitos Oulun Tilakeskus rekrytoi energia-asiantuntijan.

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 48,1 vuotta (v.2014 48,5v). Henkilöstölle järjestettiin sekä sisäistä että ulkoista koulutusta. Tilakeskuksen koulutuskustannukset olivat 47 584 euroa. Kaksi henkilöä suoritti RAP-pätevyystutkinnon ja yksi henkilö suoritti talotekniikan valvojatutkinnon.

OULUN KAUPUNKI
LIKELAITOS OULUN TILAKESKUS

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
TULOSLASKELMA				
LIKEVAIHTO	110 089 724,28	110 749 000,00	99,4	107 114 342,99
Valmistus omaan käyttöön	456 981,55	0,00	0,0	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	322 335,07	40 000,00	805,8	133 241,78
Tuet ja avustukset kunnalta	17 066,84	0,00	0,0	32 710,74
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Ostot tilikauden aikana	-13 037 394,85	-17 224 600,00	75,7	-13 056 153,63
Palvelujen ostot	-26 522 939,98	-23 949 000,00	110,7	-24 577 713,99
Materiaalit ja palvelut yht.	-39 560 334,83	-41 173 600,00	96,1	-37 633 867,62
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 925 576,31	-2 057 318,00	93,6	-1 511 851,22
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-525 508,49	-555 470,00	94,6	-522 920,77
Muut henkilösivukulut	-113 721,10	-122 205,00	93,1	-111 023,69
Henkilöstökulut yhteensä	-2 564 805,90	-2 734 993,00	93,8	-2 145 795,68
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot	-34 583 579,73	-31 634 000,00	109,3	-38 119 553,72
Liiketoiminnan muut kulut	-21 386 689,73	-21 109 000,00	101,3	-20 737 797,13
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-)ALIJÄÄMÄ)	12 790 697,55	14 137 407,00	90,5	8 643 281,36
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	35 103,68	0,00	0,0	-12 178,81
Muut rahoitustuotot	6 622,26	0,00	0,0	9 666,31
Kunnalle maksetut korkokulut	-723 586,66	-1 112 000,00	65,1	-982 736,29
Korvaus peruspääomasta	-9 886 000,04	-9 886 000,00	100,0	-9 885 999,96
Muut rahoituskulut	-6 089,71	0,00	0,0	-444,58
Rah.tuotot ja kulut yhteensä	-10 573 950,47	-10 998 000,00	96,1	-10 871 693,33
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	2 216 747,08	3 139 407,00	70,6	-2 228 411,97
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	2 216 747,08	3 139 407,00	70,6	-2 228 411,97
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	3 427 162,15	3 427 000,00	100,0	6 005 792,77
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	5 643 909,23	6 566 407,00	86,0	3 777 380,80

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,4
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	2,4
Voitto, %	2,0

OULUN KAUPUNKI
LIKELAITOS OULUN TILAKESKUS

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
RAHOITUSLASKELMA				
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikelyjäämä (-alijäämä)	12 790 697,55	45 771 407,00	27,9	8 643 281,36
Poistot ja arvonalentumiset	34 583 579,73	0,00	0,0	38 119 553,72
Rahoitustuotot ja -kulut	-10 573 950,47	-10 998 000,00	96,1	-10 871 693,33
Tulorahoituksen korjaukset	-8 075,81	0,00	0,0	0,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-29 245 907,29	-33 702 000,00	86,8	-40 150 976,29
Rah.osuudet investointimenoiksi	77 903,00	0,00	0,0	2 172 050,04
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	1 693 093,63	0,00	0,0	4 461 454,61
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	9 317 340,34	1 071 407,00	869,6	2 373 670,11
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaam.lis.kunnalle	-74 979,00	0,00	0,0	-67 057,20
Antolainasaam.väh.kunnalle	0,00			31 540,81
Antolainasaam.lis.muilta	-129 741,20	0,00	0,0	0,00
Antolainasaam.väh.muilta	7 300,71	0,00	0,0	0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaik.lain. lis. kunnalta	0,00	4 000 000,00	0,0	6 000 000,00
Pitkäaik.lain. väh. kunnalle	-4 644 952,00	0,00	0,0	-4 044 952,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	-4 298 681,52	0,00	0,0	-6 378 233,79
Saamisten muutos muilta	1 755 971,85	0,00	0,0	1 977 748,82
Korott. velkojen muut.kunnalta	144 992,39	0,00	0,0	309 029,33
Korott. velkojen muutos muilta	-2 077 251,57	0,00	0,0	-201 746,08
Rahoituksen rahavirta	-9 317 340,34	4 000 000,00	-232,9	-2 373 670,11
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	5 071 407,00	0,0	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Investointien tulorahoitus, %		126,2		
Pääomamenojen tulorahoitus, %		108,2		
Lainanhoitokate		7,0		
Kassan riittävyys, pv		0,0		
Quick ratio		1,5		
Current ratio		1,5		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €		-19 256 283,28		
INFORMATIIVINEN TIETO				
	31.12.2015			31.12.2014
Yhdystili 31.12.	13 278 441,62			8 979 760,10
Yhdystili 01.01.	8 979 760,10			2 601 526,31
Yhdystilin muutos	4 298 681,52			6 378 233,79

OULUN KAUPUNKI
LIIKELAITOS OULUN TILAKESKUS

	31.12.2015	31.12.2014
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	470 031 279,40	487 297 219,61
Kiinteät rakenteet ja laitt	37 682 672,59	40 546 053,72
Koneet ja kalusto	509 109,63	589 189,98
Muut aineelliset hyödykkeet	84 640,05	84 640,05
Ennakkomaksut ja kesk.eräis	14 300 254,31	1 191 445,88
Aineelliset hyödykkeet yht	522 607 955,98	529 708 549,24
Sijoitukset		
Muut saamiset	3 720 817,96	3 523 398,47
Sijoitukset yhteensä	3 720 817,96	3 523 398,47
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	526 328 773,94	533 231 947,71
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	129 501,99	29 275,48
Saamiset kunnalta	13 278 441,62	8 979 760,10
Muut saamiset	2 433 343,34	4 289 092,41
Siirtosaamiset	0,00	449,29
Lyhytaikaiset saamiset yht.	15 841 286,95	13 298 577,28
Saamiset yhteensä	15 841 286,95	13 298 577,28
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	15 841 286,95	13 298 577,28
VASTAAVAA YHTEENSÄ	542 170 060,89	546 530 524,99

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	244 877 152,80	244 877 152,80
Ed.tilikausien yli/alijäämä	39 946 302,14	36 168 921,34
Tilikauden yli/alijäämä	5 643 909,23	3 777 380,80
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	290 467 364,17	284 823 454,94

POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.

Poistoero	27 066 121,29	30 493 283,44
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	27 066 121,29	30 493 283,44

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat kunnalta	214 254 897,79	218 893 514,79
Pitkäaikainen vieras po. yht.	214 254 897,79	218 893 514,79

Lyhytaikainen

Lainat kunnalta	4 644 952,00	4 651 287,00
Saadut ennakot	4 538,20	2 268,71
Ostovelat	5 134 426,90	6 867 517,41
Korottomat velat kunnalta	144 992,39	309 029,33
Muut velat	47 183,65	41 315,10
Siirtovelat	405 584,50	448 854,27
Lyhytaikainen vieras po. yht.	10 381 677,64	12 320 271,82
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	224 636 575,43	231 213 786,61

VASTATTAVAA**542 170 060,89****546 530 524,99****TASEEN TUNNUSLUVUT**

Omavaraisuusaste, %	58,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	203,4
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	45 590
Lainakanta 31.12., 1000€	219 045
Lainasaamiset 31.12., 1000€	0

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
LIKELAITOS OULUN TILAKESKUS**TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2015 2014

TOIMINTATUOTOT KAUPUNGIN MÄÄRITTELEMINÄ TEHTÄVÄKOKONAISUUKSINA

Liikevaihto	110 089 724,28	107 114 342,99
Valmistus omaan käyttöön	456 981,55	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	322 335,07	133 241,78
Tuet ja avustukset kaupungilta	17 066,84	32 710,74
	<u>110 886 107,74</u>	<u>107 280 295,51</u>

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA
Kts. Oulun kaupungin liitetiedot

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT JA -TAPPIOT

2015 2014

Muut toimintatuotot		
Muut myyntivoitot	8 075,81	0,00
Myyntivoitot yhteensä	<u>8 075,81</u>	<u>0,00</u>

ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	3 427 162,15	6 005 792,77
Poistoeron muutokset yhteensä	<u>3 427 162,15</u>	<u>6 005 792,77</u>

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Muut pitkävaikutteiset menot		
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	1 120 000,00
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	1 170 040,11
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	-2 290 040,11
Tilikauden poisto	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
 Kirjanpitoarvo 31.12.	 0,00	 0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	1 120 000,00
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	1 170 040,11
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	-2 290 040,11
Tilikauden poisto	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
 Kirjanpitoarvo 31.12.	 0,00	 0,00

Aineelliset hyödykkeet

	2015	2014
Rakennukset		
Poistamaton hankintameno 1.1.	487 297 219,61	431 462 136,69
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	
Rahoitusosuudet tilikaudella	-77 903,00	-5 394,00
Vähennykset tilikauden aikana	-1 603 997,40	-4 457 185,92
Siirrot erien välillä	11 147 674,81	85 504 523,93
Tilikauden poisto	-26 731 714,62	-25 206 861,09
Poistamaton hankintameno 31.12.	470 031 279,40	487 297 219,61
Kirjanpitoarvo 31.12.	470 031 279,40	487 297 219,61
Erittely olennaisista lisäpoistoista	1 473 994,84	2 470,33
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	40 546 053,72	41 296 864,59
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	12 049 005,51
Vähennykset tilikauden aikana	-81 020,42	-61 763,58
Siirrot erien välillä	4 868 546,20	
Tilikauden poisto	-7 650 906,91	-12 738 052,80
Poistamaton hankintameno 31.12.	37 682 672,59	40 546 053,72
Kirjanpitoarvo 31.12.	37 682 672,59	40 546 053,72
Erittely olennaisista lisäpoistoista	103 637,04	45 664,64
Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	589 189,98	360 141,39
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	-1 640,18
Siirrot erien välillä	99 436,36	359 663,96
Tilikauden poisto	-179 516,71	-128 975,19
Poistamaton hankintameno 31.12.	509 109,63	589 189,98
Kirjanpitoarvo 31.12.	509 109,63	589 189,98
Erittely olennaisista lisäpoistoista	2 577,56	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet (poistokelpoista)		
Poistamaton hankintameno 1.1.	84 640,05	84 640,05
Poistamaton hankintameno 31.12.	84 640,05	84 640,05
Kirjanpitoarvo 31.12.	84 640,05	84 640,05
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 191 445,88	60 186 848,60
Lisäykset tilikauden aikana	29 245 907,29	26 733 401,10
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-2 166 656,04
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	-16 115 657,37	-83 562 147,78
Tilikauden poisto	-21 441,49	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	14 300 254,31	1 191 445,88
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 300 254,31	1 191 445,88
Erittely olennaisista lisäpoistoista	21 441,49	0,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	529 708 549,24	533 390 631,32
Lisäykset tilikauden aikana	29 245 907,29	38 782 406,61
Rahoitusosuudet tilikaudella	-77 903,00	-2 172 050,04
Vähennykset tilikauden aikana	-1 685 017,82	-4 520 589,68
Siirrot erien välillä	0,00	2 302 040,11
Tilikauden poisto	-34 583 579,73	-38 073 889,08
Poistamaton hankintameno 31.12.	522 607 955,98	529 708 549,24
Kirjanpitoarvo 31.12.	522 607 955,98	529 708 549,24

252 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Sijoitukset

	2015	2014
Muut saamiset		
Palautuskelpoiset liittymismaksut kunnalta		
Hankintameno 1.1.	216 077,47	211 839,17
Lisäykset	74 979,00	4 238,30
Vähennykset	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	699 346,59	0,00
Hankintameno 31.12.	990 403,06	216 077,47
Kirjanpitoarvo 31.12.	990 403,06	216 077,47
Palautuskelpoiset liittymismaksut		
Hankintameno 1.1.	3 307 321,00	3 276 042,91
Lisäykset	129 741,20	31 278,09
Vähennykset	-7 300,71	0,00
Siirrot erien välillä	-699 346,59	0,00
Hankintameno 31.12.	2 730 414,90	3 307 321,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 730 414,90	3 307 321,00
Muut saamiset yhteensä		
Hankintameno 1.1.	3 523 398,47	3 487 882,08
Lisäykset	204 720,20	35 516,39
Vähennykset	-7 300,71	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	3 720 817,96	3 523 398,47
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 720 817,96	3 523 398,47
OMAN PÄÄOMAN ERITTELY	2015	2014
Peruspääoma 1.1.	244 877 152,80	244 877 152,80
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	244 877 152,80	244 877 152,80
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	36 168 921,34	36 168 921,34
Siirrot erien välillä	3 777 380,80	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	39 946 302,14	36 168 921,34
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	5 643 909,23	3 777 380,80
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	290 467 364,17	284 823 454,94
PITKÄAIKAISET VELAT JA VELKOJEN OSAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA	2015	2014
Lainat julkisyhteisöiltä	30 859 897,00	40 173 607,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	30 859 897,00	40 173 607,00
VIERAS PÄÄOMA	2015	2014
	Lyhytaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	1 475 198,60	705 478,16
Yhteensä	1 475 198,60	705 478,16
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä		
Ostovelat	6 186,82	6 581,47
Yhteensä	6 186,82	6 581,47
Vieras pääoma yhteensä	1 481 385,42	712 059,63
MUIDEN VELKOJEN ERITTELY	2015	2014
Muut velat		
Muut velat	47 183,65	41 315,10
Muut velat yhteensä	47 183,65	41 315,10
SIIRTOVELAT	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	10 443,99	9 026,77
Lomapalkkavelka	379 869,00	428 325,00
Korkojaksotukset	0,00	309 029,33

Muut menoajämät	15 271,51	11 502,50
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	405 584,50	757 883,60

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2015	2014
Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 315 693,63	1 936 264,55
Myöhemmin maksettavat	9 922 652,06	9 931 440,49
Yhteensä	12 238 345,69	11 867 705,04
Elinkaarivastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	3 427 993,20	4 386 095,48
Myöhemmin maksettavat	88 078 339,16	92 181 539,29
Yhteensä	91 506 332,36	96 567 634,77
Muut taloudelliset vastuut		
Sopimusvastuut		
Vuokravastuut, voimassa 2037 asti	64 663 475,14	68 741 364,31
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	18 614 800,00	7 563 623,00
Sopimusvastuut yhteensä	83 278 275,14	76 304 987,31
Arvonlisäveron palautusvastuu*)	22 023 384,00	18 298 449,00
Perustamishankk.valtionos.palautusvastuu**)	26 701 217,77	25 814 764,80

*) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöistä myytävissä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (ALV 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.

***) Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin saatujen valtionosuuksien palautusvastuut, STVOL 4:30 §, L opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 7:30 § (vastuu voimassa 15 vuotta). Vastuut päättyvät vuosina 2015 - 2020.

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖ 31.12.

Ks. Oulun kaupungin henkilöstötilinpäätös

HENKILÖSTÖKULUT	2015	2014
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2 564 805,90	2 600 121,70
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	-454 326,02
Henkilöstökulut yhteensä	2 564 805,90	2 145 795,68
LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT	2015	
Kansallinen kokoomus rp.	264,50	
Keskustapuolue	1 097,55	
Oulun perussuomalaiset	138,00	
Oulun vihreät kunnallisjärj.ry	354,20	
Sosiaalidemokraattinen puolue	218,50	
Vasemmistoliitto	782,51	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 855,26	

Liitetieto: Poistojen ja keskimääräisten korvausinvestointien vastaavuudesta**LIIKELAITOS OULUN TILAKESKUS**

	2014	2015	2016	2017	2018	KA
Poistonlaiset investoinnit	40 151	29 246	52 689	38 438	25 380	
Rahoitusosuudet	2 172	78	0	0	0	
Investointien omahankintamenot	37 979	29 168	52 689	38 438	25 380	36 731
Suunnitelmanmukaiset poistot	37 979	34 584	34 160	33 390	33 256	34 674
Ero						2 057
Poikkeama % (Eroitus/Investoinnit-%)						6 %

13.7 OULUN KONTTORI LIIKELAITOS

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Vuosi 2015 oli Oulun Konttori liikelaitokselle vakiinnuttamisen ja kehittämisen aikaa, vaikka myös vuosi 2015 toi mukanaan muutoksia liikelaitoksen toimintaan. Kuntalain mukaisen yhtiöittämisvelvoitteen takia siirrettiin Oulun Konttori liikelaitoksen osana toimivan Pohjois-Suomen tulkkipalvelun liiketoiminta Monetra Oy:lle 1.2.2015. Aikaisempina vuosina tulkkipalveluiden positiivinen tulos on parantanut Oulun Konttori liikelaitoksen tulosta n. 0,2 M€ ja siirtyminen aiheutti näin taloudellisen haasteen. Kaikki vuodelle 2015 asetetut sitovat taloudelliset sekä kaupunkistrategiaa tukevat tavoitteet kuitenkin saavutettiin.

Asiakkaiden odotusten mukaisesti vuonna 2015 panostettiin tuottavuuden parantamiseen. Tämän toteuttaminen vaatii Oulun Konttorissa merkittäviä uudistuksia työn tekemisen tavoissa. Kehittämistyötä on tehty mm. osaamisryhmissä, jotka on muodostettu liikelaitoksen oman henkilökunnan asiantuntijoista. Kehittämistyön tuloksena pystytään hyödyntämään eläköitymispotentiaalia, joka puolestaan mahdollistaa hintojen laskemisen (kokonaisvaikutus n. 0,7 M€) vuodelle 2016.

Vuoden 2015 aikana panostettiin henkilöstön ammattitaidon kehittämiseen vastaamaan muuttuvan toimialan tarpeita. Osaamisvaatimukset toimialalla muuttuvat ja henkilökunnalta edellytetään mm. analysointi- ja suunnitteluvalmiuksia. Vuoden aikana järjestettiin koko henkilöstölle työyhteisötaitojen koulutusta, suuri määrä järjestelmäkoulutuksia, asiakaspalveluun liittyviä koulutuksia, ensiapukoulutuksia, virastomestaripäivät sekä sihteeri- ja assistenttipäivät. Yhteensä koulutuspäiviä kertyi 795.

Oulu10-palvelujen asiointimäärät kaksinkertaistuivat edelliseen vuoteen verrattuna. Suurimpina syynä tähän oli Stockmann Oy:n päätös lopettaa joukkoliikennelippujen myynti Oulussa, jonka myötä joukkoliikennelippuihin liittyvä asiointi lisääntyi merkittävästi. Oulu10-palveluiden aukioloaika ja laajennettiin 1.9. alkaen. Tavoitteena oli palvelun saatavuuden parantaminen. Samalla joukkoliikennelippujen myyntiin otettiin käyttöön uusi pop up -palvelukonsepti, jonka myötä Oulu10-palvelut jalkautui useille eri oppilaitoksille syksyn aikana. Merkittävästi kasvaneiden asiointimäärien takia on Oulun keskustan asiointipisteen tiloihin tehty pieniä remontointi- ja kalustustöitä.

Oulu10:n Kiimingin asiointipisteessä toteutettu Asiakaspalvelu2014-hankkeen pilotointi saatiin päätökseen 31.5.2015. Pilotoinnin myötä luotiin valtakunnallinen toimintamalli asiointipisteen perustamista varten sekä rahoitusmalli, joka koostuu perusosasta ja asiointeihin perustuvasta suoriteosasta. Pilotissa testattiin myös toimintaympäristö tietojärjestelminen. Kaupungin palvelujen osalta aloitettiin ympäristötalon palvelujen tarjoaminen etäyhteydellä Kiimingin asiointipisteen asiakkaille.

Asiakkaiden neuvonnan ja ohjauksen tueksi kehitetty sähköisen palvelutarjottimen hallinnointi siirrettiin Avaus-hankkeen päätyttyä Oulu10-palveluihin. Palvelutarjottimen avulla pyritään tukemaan asiakkaiden monikanavaista palvelua. Tällä hetkellä tarjotin sisältää ikäihmisten palveluita, mutta kesällä 2015 alkaneen 6Aika-hankkeen myötä palvelutarjotin tulee laajenemaan muun muassa lapsiperheiden palveluihin.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Oulun Konttorin kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet:

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2015	Toteuma 31.12.2015
Työprosessien ja -tapojen kokonaisvaltainen kehittäminen siten, että hallinnon osuus kokonaiskustannuksista pienenee	Hallinnon kokonaiskustannukset (sisältäen Oulun Konttorin ja Monetran kustannukset)	Hallinnon kustannukset laskee -2% nykyisestä	Toteuma -2,7 %

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1 000 €	TA 2015	TA -muutokset	TA 2015 + muutokset	Toteuma 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma- % 2015
Liikelyjäämä	33	-	33	796	763	2 411,7 %
Tuloutus omistajalle	33	-	33	33	0	100 %

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus**Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta**

Tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	TS 2016	TS 2017
Toiminnan laajuus						
• Liikevaihto	13 156	19 338	18 252	18 300	18 844	18 292
• Investoinnit	0	0	0	0	0	0
Kannattavuus						
• Liikelyjäämä	- 438	564	33	796	33	33
• Sij.pääoman tuotto, %	- 54,3 %	69,7 %		54,1 %		
• Korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	6 %	6 %	6 %	6 %	6 %	6 %

Tuloslaskelma

Oulun Konttori liikelaitoksen tulos oli 0,78 milj. euroa ylijäämäinen (muutettu ta 0 milj. euroa; ed. v. 0,55 milj. euroa).

Tilikauden liikevaihto oli 18,3 milj. euroa (ta 18,3 milj. euroa) ja toteutui lähes budjetoidun mukaisena (100,3 %). Kaupunkilaispalveluiden liikevaihto toteutui suunniteltua suurempana joukkoliikennelippujen myynnin lisäsopimuksen takia. Liikevaihdon kokonaisuuden vertaileminen edelliseen vuoteen ei ole mahdollista toiminnassa tapahtuneiden muutosten takia.

Liiketoiminnan kulut olivat yhteensä 17,9 milj. euroa (ta 18,5 milj. euroa) ja ne toteutuvat 0,6 milj. euroa budjetoitua pienempänä. Henkilöstökulut toteutuivat n. 0,3 milj. euroa talousarviota pienempänä ja olivat 14,2 milj. euroa. Henkilöstökuluja on saatu pienennettyä, kun korvaavia työntekijöitä ei ole otettu eläkkeelle siirtyneiden tilalle. Tämän lisäksi henkilöstökuluja ovat pienentäneet vuoden aikana pidetyt vapaaehtoiset palkattomat vapaat, joita pidettiin yhteensä 550 päivää. Tästä syntyi yhteensä 90 000 euron säästö.

Ulkoisten palveluiden ja tarvikkeiden ostot sekä liiketoiminnan muut kulut on karsittu vuoden aikana minimiin ja ne toteutuivat yhteensä n. 0,3 milj. euroa talousarviota pienempänä.

Poistot on tehty poistosuunnitelman mukaisesti.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä -0,020 milj. euroa (ta -0,033 milj. euroa). Korvaus peruspääomasta eli tuloutus kaupungille oli tavoitteen mukainen 33 000 euroa.

Rahoituslaskelma ja tase

Oulun Konttorin toiminnan ja investointien rahavirta oli 0,8 milj. euroa.

Liikelaitoksella on taseessa aikaisempina vuosina kertynyttä ylijäämää 0,56 milj. euroa. Tilikauden ylijäämä on 0,78 milj. euroa. Omavaraisuusaste on hyvällä tasolla (38,8 %).

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Oulun Konttori liikelaitoksen tilikauden ylijäämäksi muodostui 775 577,54 euroa. Oulun Konttori liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä siirretään liikelaitoksen omaan pääomaan. Tilikauden tuloksen siirron jälkeen Oulun Konttori liikelai-

toksen oma pääoma on yhteensä 1 883 260,32 euroa. Tästä peruspääoman osuus on 550 000 euroa ja edellisten tilikausien ylijäämien osuus 557 682,78 euroa.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

	Vakinaiset	Tilapäiset	Yhteensä	HTV	Henkilöstökulut, €
31.12.2014	345	54	399	296	14 955 693
31.12.2015	328	59	387	289	13 959 279
Muutos	-17	5	-12	-7	- 996 414

Luvut eivät sisällä työllistettyjä.

Vakinaisen henkilöstön määrä toimintakaudella pieneni edelliseen vuoteen verrattuna n. 5 %. Pohjois-Suomen tulkkipalvelun liiketoiminnan siirtymisen myötä siirtyi Oulun Konttori liikelaitoksesta Monetra Oy:lle 11 työntekijää. Joukkoliikennelippujen myynnin siirryttyä Oulu10 -palveluihin ja aukioloaikojen laajentumisen myötä on henkilökunta puoles-

taan kasvanut neljällä henkilöllä. Vuonna 2015 eläkkeelle on siirtynyt 14 henkilöä, joista viiden tilalle ei ole otettu korvaavia työntekijöitä. Tehtävistä neljä on täytetty määräajaksi ja viiteen on otettu työntekijä hyvinvointipalveluiden etuuskäsittelystä, jonka toiminta tulee siirtymään Kelalle vuoden 2017 alusta lähtien.

Sisäisen valvonnan selonteko

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisen palvelukeskuksen erityisyyksiin kuuluu, että sen vastuulla olevissa palveluprosesseissa on usein mukana myös asiakkaat (joko prosessin alku- tai loppupäässä). Näin ollen asiakkaiden riskienhallinnan taso vaikuttaa merkittävästi Oulun Konttorin riskienhallintamahdollisuuksiin. Lisäksi asiakas vastaa työpisteen turvallisuudesta, kun liikelaitoksen henkilöstöä työskentelee asiakkaan tiloissa. Myös Oulun Tietotekniikan ja muiden tietojärjestelmätoimittajien riskienhallinnan tasolla voi olla isokin välillinen vaikutus Oulun Konttorissa. Näitä riskejä hallitaan mm. kilpailutusvaiheen määrityksillä ja sopimuksilla.

Sisäisen valvonnan varmistamisen välineitä Oulun Konttorissa ovat olleet etenkin:

- Toiminnalliset tavoitteet ja niiden seuranta kattavat strategisen, vastuualue- ja tiimitason sekä avainhenkilöillä myös yksilötason.

- Tuloksellisuuden kehitystä seurataan tuottavuuden kehityksenä.
- Talousseuranta on järjestetty johtokuntatasoisena ja vastuualuetasoisena.
- Talousvastuut ja -valtuudet on määritelty päätöksillä.
- Ajantasaiset johtosäännöt, delegointipäätökset ja muut vuosittaiset vastuutus päätökset.
- Sisäisillä asiakkailla ja kaupunkilaisilla (Oulu10 palvelut) on ollut useampia kanavia antaa asiakaspalautetta.
- Yksikön sisäiset, yhtenäiset toimintatavat ovat yhteisesti sovittuja ja seurattuja. Näitä uudistettu vuosien 2013 ja 2014 aikana.
- Tuotantoriskejä tarkkaillaan jatkuvasti tiimeissä ja esimiesvalvonnalla. Mahdollisten riskien poistotoimia seurataan johdon palaverissa viikoittain.
- Henkilökunnan työhyvinvointia on seurattu mm: työtyytyväisyysmittauksin, sairauspoissaoloseurannalla, työterveyden yhteistyökeskusteluissa sekä tiimien toimivuusmittauksilla.

Työsuojelu/henkilöturvallisuusriskien arviointi on tehty riskialteimmilla palvelualueilla yksityiskohtaisesti sekä muissa palveluissa työtyypeittäin. Vaarain on systematisoinut työsuojeluriskien käsittelyä ja hallintaa.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Arviointi perustuu sisäisen tarkastuksen arviointipohjalla tehtyyn arviointiin, eritasoisten mittareiden seurantaan sekä johdon kokemuseräiseen yleisarviointiin.

Sisäinen valvonta on kaikkien palveluiden osalta hyvällä tasolla.

Toteutuneet merkittävät strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit

Tilikauden aikana ei ole toteutunut merkittäviä riskejä.

Lieviä työtaturmia sattui lähinnä työmatkoilla ja virastomestaripalveluissa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet ja kehittäminen

Sisäisen palvelukeskuksen palvelualueen merkittävä laajentuminen ja uudelleenorganisointuminen on edellyttänyt kaikkien sisäisen valvonnan keinojen ja menettelyjen uudelleenorganisointia ja määrittelyä. Tämä työ jatkuu liikelaitoksessa tulevina vuosina. Uudelleen järjestelyssä huomioidaan Oulun Konttorin aikaisemmat hyvät käytännöt ja sovelletaan niitä mahdollisuuksien mukaan uudessa palvelukeskuksmallissa.

Oulun Konttorin toteuttaa osana palveluvalikoimaansa tiettyjä erikoistuneita asiantuntijapalveluita, joiden osalta on tunnistettu merkittävä avainhenkilöriski. Osaaminen voi olla jopa pelkästään yhdellä henkilöllä ja se voi olla varsinaiseen työprosessiin tai asiakkaan toiminnan erityistuntemukseen liittyvää. Henkilöstön lähestyessä eläkeikää on entistäkin tärkeämpää tunnistaa nämä toiminnot ja varautua systemaattisesti. Oulun Konttorissa on toteutettu avainhenkilöriskien kartoitus kaikkien sen tuottamien palveluiden osalta. Korkean riskin sisältämissä toiminnoissa riskit on poistettu tai niiden poistamiseksi on tehty suunnitelma, joka toteutetaan tulevan vuoden aikana.

Merkittävimmät riskit ja niiden hallinta

Talous- ja hallintopalveluiden keskitetty toimintatapa on muuttanut Oulun Konttorin asiakkaiden arkea. Toimintamallin menestyksen edellytyksenä on henkilöstön ja asiakkaiden sitoutuminen uuteen toimintamalliin, jotta eläköitymisen kautta syntyvä luonnollinen poistuma voidaan hyödyntää. Uuden toiminnan käynnistäminen ja sen organisoituminen ovat merkittävä riski tehostamistavoitteiden toteutumiselle. Vuonna 2015 pystyttiin yhteistyössä asiakkaiden kanssa edelleen vähentämään henkilöstön määrää ilman häiriöitä palveluiden tuottamisessa. Tämä puolestaan mahdollisti liikelaitoksen tehostamistavoitteen toteutumisen ja hintojen laskemisen (kokonaisvaikutus n. 0,7 M€) vuodelle 2016.

Suuret muutokset toiminnassa kuormittavat myös henkilökuntaa ja siksi työhyvinvointiin liittyy Oulun Konttorin tilanteessa erityistä riskiä. Näitä riskejä on pyritty vähentämään mm. työyhteisötaitoja kehittämällä ja sairauspoissaolot eivät ole kasvaneet vuoden aikana.

OULUN KAUPUNKI
OULUN KONTTORI LIIKELAITOS

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
TULOSLASKELMA				
LIKEVAIHTO	18 299 819,01	18 252 000,00	100,3	19 337 700,35
Liiketoiminnan muut tuotot	108 845,32	77 000,00	141,4	282 428,53
Tuet ja avustukset kunnalta	291 870,45	240 000,00	121,6	206 296,98
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Ostot tilikauden aikana	-236 407,25	-221 000,00	107,0	-163 564,95
Palvelujen ostot	-1 907 555,76	-2 262 000,00	84,3	-2 394 839,53
Materiaalit ja palvelut yht.	-2 143 963,01	-2 483 000,00	86,3	-2 558 404,48
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-11 273 972,48	-11 541 000,00	97,7	-12 026 124,98
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-2 305 366,32	-2 348 000,00	98,2	-2 444 350,22
Muut henkilösivukulut	-669 765,49	-687 000,00	97,5	-692 654,21
Henkilöstökulut yhteensä	-14 249 104,29	-14 576 000,00	97,8	-15 163 129,41
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot	-2 768,04	-3 000,00	92,3	-2 768,04
Liiketoiminnan muut kulut	-1 508 854,88	-1 474 000,00	102,4	-1 537 694,84
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	795 844,56	33 000,00	2 411,7	564 429,09
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	12 498,40	0,00	0,0	16 976,98
Muut rahoitustuotot	250,30	0,00	0,0	17,26
Muille maksetut korkokulut	0,00	0,00	0,0	-438,90
Korvaus peruspääomasta	-33 000,00	-33 000,00	100,0	-33 000,00
Muut rahoituskulut	-15,72	0,00	0,0	-74,87
Rah.tuotot ja kulut yhteensä	-20 267,02	-33 000,00	61,4	-16 519,53
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	775 577,54	0,00	0,0	547 909,56
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	775 577,54	0,00	0,0	547 909,56
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	775 577,54	0,00	0,0	547 909,56
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto, %	54,1			
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	54,1			
Voitto, %	4,2			

OULUN KAUPUNKI
OULUN KONTTORI LIIKELAITOS

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
RAHOITUSLASKELMA				
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikelyjäämä (-alijäämä)	795 844,56	36 000,00	2 210,7	564 429,09
Poistot ja arvonalentumiset	2 768,04	3 000,00	0,0	2 768,04
Rahoitustuotot ja -kulut	-20 267,02	-33 000,00	61,4	-16 519,53
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	778 345,58	3 000,00	25 944,9	550 677,60
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	-620 611,77	0,00	0,0	-917 729,80
Saamisten muutos muilta	180 771,04	0,00	0,0	-90 703,84
Korott. velkojen muutos muilta	-338 504,85	0,00	0,0	457 791,04
Rahoituksen rahavirta	-778 345,58	3 000,00	0,0	-550 642,60
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,0	35,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Quik ratio	1,6
Current ratio	1,6
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	1 003 620,6

INFORMATIIVINEN TIETO

	31.12.2015	31.12.2014
Yhdystili 31.12.	4 704 454,62	4 083 842,85
Yhdystili 01.01.	4 083 842,85	3 168 710,05
Yhdystilin muutos	620 611,77	915 132,80

OULUN KAUPUNKI
OULUN KONTTORI LIKELAITOS

	31.12.2015	31.12.2014
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	4 151,66	6 919,70
Aineelliset hyödykkeet yht	4 151,66	6 919,70
Sijoitukset		
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 151,66	6 919,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	69 317,84	199 521,23
Saamiset kunnalta	4 704 454,62	4 088 901,72
Muut saamiset	62 949,08	115 806,47
Siirtosaamiset	15 307,31	7 958,70
Lyhytaikaiset saamiset yht.	4 852 028,85	4 412 188,12
Saamiset yhteensä	4 852 028,85	4 412 188,12
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	35,00	35,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 852 063,85	4 412 223,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 856 215,51	4 419 142,82
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	550 000,00	550 000,00
Ed.tilikausien yli/alijäämä	557 682,78	9 773,22
Tilikauden yli/alijäämä	775 577,54	547 909,56
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 883 260,32	1 107 682,78
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	0,00	939,30
Ostovelat	279 241,77	341 023,22
Muut velat	193 394,39	274 296,95
Siirtovelat	2 500 319,03	2 695 200,57
Lyhytaikainen vieras po. yht.	2 972 955,19	3 311 460,04
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 972 955,19	3 311 460,04
VASTATTAVAA	4 856 215,51	4 419 142,82
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste,%	38,8	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	15,9	
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	1333	

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
OULUN KONTTORI LIIKELAITOS
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno-
vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.
Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.
Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman
liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2015	2014
TOIMINTATUOTOT KAUPUNGIN MÄÄRITTELEMINÄ TEHTÄVÄKOKONAISSUUKSINA		
Tulkkipalvelut	162 826,22	1 672 351,94
Keskityt palvelut	5 545 167,71	5 509 637,77
Kaupunkilaispalvelut	3 687 596,32	3 574 551,24
Hallinnon ja talouden tukipalvelut	8 904 228,76	8 581 159,40
Liikevaihto	<u>18 299 819,01</u>	<u>19 337 700,35</u>
Liiketoiminnan muut tuotot	108 845,32	282 428,53
Tuet ja avustukset kunnalta	291 870,45	206 296,98
	<u>18 700 534,78</u>	<u>19 826 425,86</u>

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Kts. Oulun kaupungin liitetiedot

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet

	2 015	2 014
Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 919,70	9 687,74
Tilikauden poisto	-2 768,04	-2 768,04
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>4 151,66</u>	<u>6 919,70</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 151,66	6 919,70
Erittely olennaisista lisäpoistoista		
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 919,70	9 687,74
Tilikauden poisto	-2 768,04	-2 768,04
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>4 151,66</u>	<u>6 919,70</u>
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>4 151,66</u>	<u>6 919,70</u>
Erittely olennaisista lisäpoistoista		

SAAMISTEN ERITTELY	2015		2014	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	9 617,13	0,00	26 298,71
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>9 617,13</u>	<u>0,00</u>	<u>26 298,71</u>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	8 157,00	0,00	6 104,49
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>8 157,00</u>	<u>0,00</u>	<u>6 104,49</u>
Saamiset yhteensä	0,00	17 774,13	0,00	32 403,20

SIIRTOSAAMISET

Lyhytaikaiset siirtosaamiset

	2015	2014
Tulojäämät		
Muut tulojäämät	15 307,31	7 958,70
Tulojäämät yhteensä	<u>15 307,31</u>	<u>7 958,70</u>

262 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä			15 307,31	7 958,70
OMAN PÄÄOMAN ERITTELY				
Peruspääoma 1.1.			550 000,00	550 000,00
Peruspääoma 31.12.			<u>550 000,00</u>	<u>550 000,00</u>
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.			557 682,78	9 773,22
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.			<u>557 682,78</u>	<u>9 773,22</u>
Tilikauden ylijäämä/alijäämä			775 577,54	547 909,56
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ			1 883 260,32	1 107 682,78
VIERAS PÄÄOMA				
		2015		2014
		Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset
				Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		0,00	16 905,74	0,00
Yhteensä		<u>0,00</u>	<u>16 905,74</u>	<u>0,00</u>
Vieras pääoma yhteensä		0,00	16 905,74	0,00
MUIDEN VELKOJEN ERITTELY				
			2015	2014
Muut velat				
Muut velat			193 394,39	274 296,95
Muut velat yhteensä			<u>193 394,39</u>	<u>274 296,95</u>
SIIRTOVELAT				
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset			57 902,81	72 096,26
Lomapalkkavelka			2 438 476,00	2 570 397,00
Muut menojäämät			3 940,22	52 707,31
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä			<u>2 500 319,03</u>	<u>2 695 200,57</u>
Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat			28 820,53	28 836,25
Myöhemmin maksettavat			0,00	28 836,25
Yhteensä			<u>28 820,53</u>	<u>57 672,50</u>
HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT				
HENKILÖSTÖ 31.12.			2015	2014
Kts. Oulun kaupungin henkilöstötilinpäätös				
HENKILÖSTÖKULUT				
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan			14 249 104,29	15 163 129,41
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin			0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä			<u>14 249 104,29</u>	<u>15 163 129,41</u>
LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT				
Kansallinen kokoomus			747,96	
Keskustapuolue			398,25	
Oulun perussuomalaiset			103,50	
Oulun vihreät kunnallisjärjestö			25,30	
Sosiaalidemoraattinen puolue			207,00	
Vasemmistoliitto			451,46	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä			<u>1 933,47</u>	

Liitetieto: Poistojen ja keskimääräisten korvausinvestointien vastaavuudesta

	2014	2015	2016	2017	2018	KA
Poistonalaiset investoinnit	0	0	0	0	0	
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	
Investointien omahankintamenot	0	0	0	0	0	0
Suunnitelmanmukaiset poistot	3	3	3	3	3	3
Ero						-3
Poikkeama % (Erotus/Investoinnit-%)						0 %

OULUN KONTTORI LIIKELAITOS

13.8 BUSINESSOULU LIKELAITOS

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

BusinessOulu on Oulun kaupungin liikelaitos, joka vastaa kaupungin koko elinkeinopolitiikan toteutuksesta ja yritysten tarvitsemista kehityspalveluista kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päättämien periaatteiden mukaisesti. Kaupunkistrategian erityisinä tavoitteina vuosina 2013 – 2017 on saada alueelle lisää työpaikkoja, investointeja ja vientiä. Tavoitteena on lisätä asukkaiden ostovoimaa, edistää yritysten kasvua ja siten vahvistaa yritysten taustaa.

Syksyn 2015 aikana Oulun seudun työttömyyden kasvu taittui. Joulukuun 2015 lopussa työttömyysaste Oulussa oli 17,9 % ja Oulun seudulla 17,1 %. Työttömänä Oulussa oli 16 943 henkilöä ja Oulun seudulla 19 565 henkilöä. Luvut ovat samalla tasolla kuin vuosi aikaisemmin. Merkittävänä tekijänä työttömyyden kasvun taittumisessa on ollut puolentoista vuoden aikana Ouluun asettuneet yli 15 uutta yritystä, joiden suora työllistävä vaikutus on yli 800 henkilöä. Edellisten lisäksi muut yritykset työllistävät noin 400 henkilöä alihankinnan kautta. Start up -yhteisö on kasvanut ja usean yrityksen taloudellinen tilanne parantunut. Useat pk-yritykset ovat käynnistäneet ja laajentaneet vientiliiketoimintaa sekä lisänneet henkilöstöään.

ICT alueen suuri murros on helpottunut ja esimerkiksi Broadcomin ja Microsoftin irtisanotuista 1000:sta henkilöstä noin 90 henkilöä oli työttömänä vuoden 2015 lopussa. Joillakin ICT alueen osaamisalueilla on jo työvoimapula ja rekrytointikoulutusta on suunnitteilla. ICT murroksessa kaupunkiin on muodostunut merkittävä Fintech-alueen keskittymä, kun OP Pohjola, Nordea ja Mistra Mobile alihankkijoinen työllistävät lähes 500 henkilöä finanssialan ohjelmistohankkeissa.

Matkailuyöpymiset kasvoivat kokonaisuutena noin prosentin viime vuodesta. Työmatkustus Ouluun kasvoi vuonna 2015 voimakkaasti, työmatkustajien hotelliyöpymiset kasvoivat noin 17 %. Vapaa-ajan matkailijoiden osuus on silti edelleen noin 55 % kaikista yöpymisistä. Samoin hotellien keskimääräinen käyttöaste nousi noin 66 prosenttiin Oulussa, kun se maassa keskimäärin on vajaat 49 %. Uutena hotelli-

toimijana aloitti Lapland Hotel. Lentoaseman matkustajamäärä kasvoi 2,3 % vahvan kotimaan liikenteen kasvun myötä.

Kallioparkin avaamisen myötä toimitilojen kysyntä on virkistynyt merkittävästi. Catella vuokrasi ennätysmäärän toimitiloja Oulussa ja vuokrasopimusten yhteenlaskettu neliömäärä kasvoi 140 % edellisvuodesta. Toimitilakysyntään vaikutti myös ICT ja palvelualojen kasvuyritysten hyvä kehitys. Oulun sataman kokonaisliikenteen kasvu 2015 oli 0,5% ja konttiliikenne kasvoi 8,2%. Alusmäärä Oulun satamassa kasvoi 4,4% ollen yhteensä 544 kpl.

Teollisuus- ja cleantec -toimialoilla on Ouluun ja lähialueelle tulossa Euroopaan mittakaavassa suuria investointeja – yhteensä n. 35 Mrd seuraavan 10 vuoden aikana. Teollisuussummitissa lokakuussa oli osallistujia kaikkiaan n. 350 henkilöä. Business to business tapaamisia summitissa järjestettiin n. 350 kpl. Tapahtumassa mukana olleiden yritysten hankkeiden yhteissumma oli lähes 10 Mrd euroa. Oulussa vierailleiden suurten yritysten kanssa järjestettiin useita tapaamisia ja tapahtumia paikallisten pk-yritysten kanssa. Teollisuuden pk-yrityksille on järjestetty lukuisia pääomasijoittajataapahtumia ja asiakastilaisuuksia niin suomalaisten kuin kansainvälisten yritysten kanssa.

Vuonna 2015 ICT-toimialalla jatkui vuonna 2014 alkanut ulkomaisten ja suomalaisten yritysten tuotekehitysyksiköiden tulo Ouluun. Osassa BusinessOulu oli keskeisenä toimijana investoinnin houkuttelemisessa Ouluun ja osassa vahvana tukijana. Invest In -työn vaikutukset näkyvät tällä hetkellä toimialan vahvana heterogenisoitumisena monille alueille kuten Fintech, Chipset, Modeemi, ohjelmisto, Wearables ja IoT -alueille. Invest In -työstä painopistettä alettiin suunnata myös alueelle tulleiden jälkihoitoon, kuten täydennys- ja muutokoulutusten edistämiseen yrityksillä, jotka rekrytoivat voimakkaasti. Toimialalla on selkeä työvoimapula, joka rajoittaa tällä hetkellä tiettyjen yritysten kasvua. BusinessOulusta aloitettu Matchmaking -konsepti toimii vuosittain kuten myös vuonna 2015. Lisäksi yrityksiä on verkotettu keskenään DemoDate -tapahtumilla.

Toimialalla aloitettiin ennakoiva työ, jolla vaikutetaan 12 - 18 -vuotiaita näkemään ICT-toimialan huikeat mahdollisuudet tulevaisuuden työkenttänä.

Taantuma on ollut haastava teollisuudelle ja rakennustoiminnalle ja mm. pientalovalmistajille. Kaupakumppaneita oululaisille teollisuusyrityksille on haettu mm. Japanista, Norjasta, Ruotsista, Saksasta ja Venäjältä. Biotalousliiketoiminnan kehittämiseen on osallistuttu mm. koulutuksen ja tutkimuksen projekteissa (esimerkkeinä: SME-met, Prebio, Uusiutuva energiahanke, biokaasun jalostaminen ja jakelu). Lisäksi biotalouden investointien aktivoimiseksi tehtiin muutamia valmisteluita ja investointipotentiaali -selvitys. Uusiutuvan teollisuuden alueella käynnistettiin Pohjois-Suomalaisten kumppaneiden kanssa Meripohjolan uudistuva metalli- konepajateollisuushanke kohdeasiakkaina konepajat ja IOT teknologian ratkaisutoimittajat. Kemian- ja metsäteollisuuden kehitys on ollut hyvin tasaista. Pieni huoli on alhaisesta investointitasosta.

Luovilla aloilla vuosi 2015 oli aktiivinen ja uusia yrityksiä syntyi useita. Varsinkin pelialalla kehitys on positiivista, suurimpana askeleena peliyhtiö Fingersoftin suunnitelmat perustaa pelialan kampus Oulun keskustaan. Tavoitteena on luoda Ouluun pelialan kansainvälinen keskus, josta saman katon alta löytyy yrityksiä, alan koulutusta ja erilaisia liitännäispalveluja. Syksyllä 2015 käynnistettiin Oulussa Suomen ensimmäinen pelialaan keskittyvä yrityskehittämö, Game Brewery, jonka ensimmäisellä jaksolla oli mukana 6 yritystä.

Oulun seudun Life Science -yritysryhmän liikevaihto kasvoi vuoden 2015 ensimmäisellä puoliskolla n. 1%. Sensijaan yritysryhmän palkkasumma kasvoi samana aikana n. 6% ja henkilöstömäärä n. 3%. Life Science alan yritysten mielenkiinto on Oulu Health testausmahdollisuuksiin on kasvanut ja sitä kautta liiketoiminnan kehittämiseen. Finpron kanssa on haettu yhteistyömallia vientitapahtumien toteutukseen. 2015 toteutettiin vienti- ja messutapahtuma kuten Medica. Medtech Europe messu toteutettiin yhteistyössä Medical Mountains kanssa.

Fennovoiman Hanhikivihankkeen aluerakentaminen on alkanut voimakkaammin 2015 ja kymmeniä yrityksiä on päässyt jo osallistumaan urakointiin. Myös oululaisia yrityksiä eri toimialoilta on jo työmaalla ja työllisyysvaikutus alkaa jo näkyä. BusinessOulu on rakentanut alueellista ydinvoimaklusteria yhteis-

työssä Finnuclearin ja Fennovoiman kanssa ja aktiivisesti osallistunut informaation jakeluun alueella eri tilaisuuksissa.

Uusia yrityksiä perustettiin Oulun seudulla 1 148 kappaletta, mikä on suunnilleen yhtä paljon kuin edellisenä vuonna. Yrityksiä poistui 564 kappaletta, joista konkurssiin kautta noin 120 yritystä. Nettolisäys on 584 yritystä. Luvut ovat edellisen vuoden tasolla.

Tekes-rahoitusta saatiin maakuntaan noin 74,5 M€, josta yritysrahoituksen osuus on noin 39,5 M€ ja tutkimusrahoituksen 35 M€. Kasvua edelliseen vuoteen on noin 18,3 M€. Koko valtakunnan rahoituksesta Pohjois-Pohjanmaan osuus on 13%. Lisäksi ELYn yritysrahoitus v. 2015 Pohjois-Pohjanmaan alueelle oli 26,2 M€, josta Oulun seutukunnan osuus oli 15,2 M€ (58%).

Koko BusinessOulussa toteutettiin vuonna 2015 yhteensä n. 4 900 palvelutapahtumaa 1 042 eri yritykselle. Suurin palveluja käyttänyt toimialaryhmä oli kauppa, palvelut, matkailu ja logistiikka (38%). Suurin käyttäjäryhmä oli alueella toimivat stabiilit yritykset (46%). Palvelutapahtumista kohdentui eniten tapahtumia kasvuyrityspalveluihin (42%). Vuoden 2015 aikana erilaisia toimenpiteitä on toteutettu toimitus suunnitelman mukaisissa toimenpidekokonaisuuksissa.

Kasvuyrityspalvelujen painopisteenä on ollut alueen pk-yritysten kasvun, myynnin ja viennin kehittäminen sekä uusien yritysten ja liiketoimintojen synnyttäminen. Kasvuyrityspalveluiden aihealueina ovat olleet liikeidean ja -toimintamallin arviointi, yrityksen perustamispalvelut, rahoituksen hakeminen ja siihen valmistautuminen, myynnin ja viennin kehittäminen sekä omistajanvaihdokset. Kasvuyrityspalvelut on osallistunut tiiviisti myös BusinessOulun ja sen kumppaneiden järjestämien tapahtumien organisointiin ja kasvuympäristöjen sisällöntuotantoon. Toiminnassa on hyödynnetty myös muiden alueen elinkeinotoimijoiden palveluntarjontaa.

BusinessOulun **vienti ja myynti -toimenpidekokonaisuuksissa** on keskitytty vahvasti vientimahdollisuuksien löytämiseen ja yritystemme aktivointiin erityisesti Pohjois-Ruotsin ja Pohjois-Norjan alueelle. Yritykset ovat aktivoituneet Pohjois-Ruotsin ja Pohjois-Norjan tarjoamista markkinoista ja työmahdollisuuksista. Monet yritykset ovatkin saaneet ensimmäiset kauppansa ko. alueille. Tämän lisäksi toiminta

on ollut aktiivista Venäjällä, Saksassa, Japanissa, Turkissa, Kazakstanissa, Kiinassa ja USA:ssa. Suomi-talo –konsepti on osoittautunut toimivaksi ratkaisuksi, joten sen toimintaa jatketaan edelleen Ruotsissa, Norjassa, Kazakstanissa ja Saksassa. USA:n Piilaaksoon on sijoittunut oululaisia yrityksiä.

Vientiä Japaniin ja sieltä investointeja Ouluun on työstetty erityisesti Kanagawan alueen ja Sendain kanssa. Painopistealueina ovat hyvinvointi- ja peliyritykset, cleantech ja rakentaminen.

Alkuvuonna 2015 Oulussa vieraili noin 50 venäläistä matkanjärjestäjää, joille järjestettiin tilaisuus tutustua Oulun alueen matkailutarjontaan ja tavata alueen yrityksiä. Vuoden aikana valmisteltiin ja käynnistettiin kansainvälisen matkailumarkkinoinnin kolmevuotinen EAKR-hanke, jossa mukana on Oulun lisäksi Syöte, Rokua, Kalajoki ja Metsähallituksen luontokohteet. Pohjois-Pohjanmaan Liitto myönsi Attractive Oulu Region –hankkeelle 70% osarahoituksen 2,2 miljoonan euron kokonaisbudjettiin. BusinessOulu vastaa noin 775 000 euron kansainvälisen markkinoinnin osatoteutuksesta yhteistyössä Oulun Matkailu Oy:n kanssa.

ICT alueella vientiaktiiviteeteista keskeisintä oli kansallisen toimintakonseptin luominen Finpro:n kanssa. Tällä konseptilla yritykset ovat osallistuneet mm. MWC Barcelonaan, Hannover Messeen ja Medicaan, jotka ovat alojensa merkittävät kansainväliset myyntitapahtumat. Tavoitteena on näiden muodostuminen säännölliseksi toimintamalliksi MWC:n lailla. Lisäksi yrityksille on rakennettu myyntiverkostoja Kanadan, Saksan, Norjan ja Espanjan markkinoille. Espanjassa yrityksiä on saatu mukaan mm. teleoperaattorin kiihdytysohjelmaan. Oululaista IoT-osuudesta on myyty suomalaisille kuluttajabrändeille ja saatu heidät kiinnostumaan tuotteidensa digitalisoinnista oululaisten yritysten tuella. Yhä useampi projektiliiketoimintaa tehnyt ICT-yritys on muuntumassa oman tuotteen ja brändin yritykseksi. Tätä työtä on tuettu vientimatkoilla, koulutuksilla ja suorien asiakkaiden tuomisella näille yrityksille.

Start Up 2.0 toimenpidekokonaisuuden painopisteenä on ollut alueemme startup –ekosysteemin kehittäminen yhdessä muun startup –yrittäjyyttä tukevan verkoston kanssa. BusinessOulun roolina ekosysteemissä on eri toimijoiden välisen yhteistyön tiivistäminen sekä uusien kasvuhakuisten yritysten, innovaatioiden ja alustojen synnyttäminen.

Yrittäjyyskasvatuksen osalta BusinessOulu oli aktiivisesti mukana Pohjois-Pohjanmaan yrittäjyyskasvatuksen strategian valmistelussa. Strategia julkistetaan helmikuussa 2016. Lisäksi BusinessOulu koordinoi erilaisia yrittäjyyskasvatuksen ja yrittäjyyden edistämisen verkostoja. Kesällä 2015 BusinessOulu toteutti yhteistyössä Oulu ES:n ja BusinessKitchenin kanssa toista kertaa järjestetyn kesäyrittäjyyskampanjan, johon osallistui yli 20 nuorta yrittäjää.

Korkeakoululähtöisen yrittäjyyden aktivoimisen keskeisin konkreettinen toimi on Oulun keskustassa sijaitseva korkeakoulujen yhteinen yrittäjyyskeskus BusinessKitchen. BusinessOulu on tuonut kokonaisuuteen omat palvelut, jolloin samoissa tiloissa on saatavilla BusinessOulun ja uusyrityskeskusten yritysneuvontapalveluita, yrityskiihdyttämö palveluita jne. BusinessKitchenissä on keskimäärin n. 1000 vierailijaa/kk, 200 tapahtumaa /vuosi ja verkostoissa on satoja yrityksiä. Lisäksi BusinessOulu aktivoi kaikkia toimijoita tekemään yhteistyötä alueen Startup tapahtumien (mm. Midnight Pitch festival, Polar Bear Pitching) järjestämisessä. Koordinointi tapahtuu MPF ry:n kautta. Molemmat tapahtumat keräsivät v. 2015 suuren määrän startup -yrityksiä, kansallisia ja kansainvälisiä sijoittajatahoja ja saivat ison määrän kansainvälistä julkisuutta.

Kansallisesta Protomo-toiminnasta edelleen kehitetyn mallin toteuttamista jatkettiin kilpailutettuna osuutopalveluna Oulun Yritystakomo Oy:n kautta. Tähän mennessä toiminnassa on ollut mukana yhteensä 861 henkilöä (allekirjoitettuja liittymissopimuksia). Yrityksiä on syntynyt yhteensä 103. Niiden kumulatiivinen liikevaihto v. 2015 on n. 30 M€ ja ne työllistävät yli 290 henkilöä. Toiminta tuottaa vuosittain noin 1,7 M€:n kunnallisverokertymän alueelle.

BusinessOulu on kilpailuttanut ja tehnyt hallinnointisopimukset aloittaville yrityksille tarkoitettujen Northern Startup Fund I ja II Ky:n rahastojen hallinnoinnista Butterfly Oyn kanssa. I- rahaston toiminta aloitettiin vuoden 2012 lopulla. Vuoden 2015 loppuun mennessä rahastosta oli tehty yli kolmekymmentä sijoitusta seitsemääntoista sijoituskohteeseen. Kaikissa sijoituksissa on ollut mukana yksityinen kanssasijoittaja. Northern Start up Fund II Ky aloitti toimintansa vuoden 2014 helmikuussa. Rahasto on pääomitettu Euroopan aluekehitysrahaston varoista ELY-keskuksen kautta. Rakennerahastokauden 2007-2014 päättymisen vuoksi rahaston sijoitusperiodi tuli saattaa loppuun vuoden 2015 aika-

na. Rahastosta tehtiin yhteensä kaksikymmentäkaksi (22) sijoitusta viiteentoista yhtiöön. Kaikissa sijoituksissa on ollut mukana yksityinen kanssasijoittaja.

Investoinnit

Vuonna 2015 on valmisteltu yksityisten tahojen ja alueen kumppaneiden kanssa investointikohteita ja niiden toteutusta mm. biotaloudessa, matkailu- ja majoitustoiminnassa, arktisessa testaustoiminnassa, biokaasun hyödyntämisessä, logistiikassa, rakkennusautomaatiossa ja Data Centereissä. Yksityisten toimijoiden aktiivisuus Oulussa on vilkastunut mm. Hanhikivi-projektin käynnistyttyä. Myös ostovoiman kasvunäkymät ja liikematkailun vilkastuminen on tuonut kiinnostusta investointeihin. Näköpiirissä olevia tavoiteltavia yksityisiä investointeja on arviolta n. 2,4 Mrd euroa, joiden houkuttelussa lähivuosina kaupungilla on vahva rooli. Ouluun haettavien investointien painopisteitä ovat: logistinen keskus – saavutettavuus, vetovoimainen kaupan ja matkailun keskus, biotalouden innovatiivinen keskus, konosaliliiketoiminnan HUB, terveyden ja hyvinvoinnin osaamiskeskittymä ja uudistuva teollisuus.

Yksityisiä yrityksiä on alueelle etabloitunut noin 20 kpl. Investointien houkuttelemiseksi Ouluun yhteistyötä kaupunkikonsernin eri yksiköiden välillä on tiivistetty, erityisesti YYP:n, liikelaitosten ja SIKU:n kanssa. Yhteistyö Finpron ja muiden Team Finland toimijoiden kanssa on erittäin hyvällä tasolla ja lisännyt erityisesti ulkomaista kiinnostusta Oulua kohtaan. Oulun näkyvyyttä on parannettu ja markkinointia investointikohteena on toteutettu useilla aluemarkkinoinnin toimenpiteillä, pääasiassa ulkomailla.

Innovaatioympäristöt

Innovaatioympäristöissä Oulun painopisteinä olivat TEM:in INKA-ohjelman (Innovatiiviset kaupungit –ohjelman) mukaiset Tulevaisuuden terveys (Oulu Health) sekä Älykäs kaupunki –teemat. Konsernipalveluiden 6Aika -ohjelman teemat liitettiin tähän kokonaisuuteen v. 2015 aikana konsernin sisäistä yhteistyötä lisäämällä.

Tulevaisuuden terveys teemassa jatkettiin v. 2015 kansallisen ohjelman koordinoitua ja alueellisesti Ouluhealth työtä, jossa keskeisin avaus oli Poh-

jois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin, kaupungin ja OAMK:n yhteisen OuluHealth labs pilotointiympäristöjen avaaminen yrityksille. Kokonaisuudessa yhdistyy yhteisen OuluHealth labs –pilotointiympäristöjen avaaminen yrityksille. Ympäristössä toteutettiin 8 yrityspilottia. Lisäksi OuluHealthin toimintaan kuului merkittävästi kv-rahoitteisen hankeportfolion valmistelu, viestintätoimenpiteet Oulun markkinointimiseksi terveysalan edelläkävijäkaupunkina, ekosysteemi- ja messutapahtumien järjestäminen ja niihin osallistumiset sekä laaja kansainvälinen verkostotyö.

Älykkään kaupungin osalta valmisteltiin yhdessä YYP:n ja muiden liikelaitosten kanssa älykkään Oulun tiekartta 2020 -suunnitelma, jossa aikataulutetaan seuraaville vuosille investointi- ja aluekehityskohdeet, joita tullaan eri tavoilla tarjoamaan yrityksille uuden liiketoiminnan kehityskohdeiksi. Vuoden 2015 konkreettisina kohteina olivat Karjasillan alue, jossa Hartela Forum Oy kumppaneineen voitti järjestetyn kilpailun sekä Välivainion koulun alue, jossa vastaavantyyppinen kilpailu valmisteltiin ja julkistettiin marraskuussa. Muita aloitettuja kohteita olivat Virpinemen alueen kehittäminen. Kokonaisuuden tarjontaa yrityksille alettiin loppuvuodesta rakentamaan 3D-virtuaaliympäristöön YYP:n käyttämälle Mapgets alustalle.

Vuoden aikana BusinessOulu tuotti mm. edellä kuvattuihin ympäristöihin liittyvät uudet innovaatiopalvelut, joissa yrityksille lanseerattiin 1) verkostoitumispalvelut, 2) Innopajat, 3) Tulevaisuusverstaat 4) Ideasprintit ja 5) Innovaatiokoulutukset. Innovaatiopalveluissa ja yrittäjyyden edistäminen kokonaisuudessa oli vuonna 2015 yhteensä n. 1000 palvelutapahtumaa, 197 yritysasiakasta ja 94 yhteistyökumppania. Käytännön esimerkkeinä palveluista on esim. Oulun Jätehuollon kanssa toteutettu ideasprintti sekä Karjasiltaan liittyvät työpajat ja Välivainion kilpailun liittyvä Etsikö kumppania -tilaisuus. Vuoden 2016 osalta tarkoitus on lisätä toiminnan volyyymiä niin, että vähintään 300 yritystä osallistuu eri tapahtumiin.

Vuoden 2015 aikana BusinessOulu valmisteli Oulu Innovaatioallianssin kehittämissuunnitelma 2016 - 2020 laatimisen yhteistyössä OIA osapuolten kanssa. Uusi OIA sopimus allekirjoitetaan maaliskuussa 2016. OIA toiminta v. 2015 on esitetty kehittämisrahaston toimintakertomuksen puolella.

Aluemarkkinointi

Alue- ja elinkeinomarkkinointi on keskittynyt erityisesti kansainväliseen markkinointiin, oululaisten yritysten ja muun toimintaympäristön osaamisen esiin tuomiseen sekä Oulun aluebrändin vahvistamiseen. Valtakunnallisella tasolla aluemarkkinoinnin toimenpiteet ovat tähänneet Oulun alueen elinkeinoelämässä tapahtuneiden muutosten viestimiseen ja lähivuosisien irtisanomisten aiheuttamien negatiivisten mielikuvien oikaisemiseen.

Yhdessä Luulajan ja Tromssan kanssa on kehitetty koko Pohjoiseen Scandinaviaan Arctic Europe –brändin, minkä alla Oulu esiintyy Keski-Euroopan messuilla. Oulun tunnettavuus matkailukohteena ja elinkeinoelämän, innovaatioiden, teollisuuden ja koulutuksen keskuksena on kasvanut merkittävästi erityisesti Pohjois-Norjassa.

Arctic Airlinkin käyttäjämäärät kasvoivat vuoden 2015 aikana. Yli 5 000 matkustajaa käytti lentolinjan palveluja. Toisena toimintavuonna tavoitteena on merkittävä kasvu matkustaja määrissä ja aloittaa myös pienimuotoinen rahtiliikenne. BusinessOulu vauhditti osaltaan Arctic Airlin –lentoyhteyteen tukeutuvaa matkailutoimijoiden yhteistyötä Tromssan ja Luulajan alueiden kanssa.

Oulun Satama Oy:n ja Herman Andersson Oy:n kanssa vierailtiin useilla kansainvälisillä logistiikkamessuilla vuoden 2015 aikana ja markkinoitiin Oulua pohjoisena logistiikan keskuksena. Messuyhteistyössä oli mukana myös joitakin oululaisia teknologia- ja palveluyrityksiä hakemassa alan asiakaskontakteja.

Seuranta ja ennakointi

Oulun alueen elinkeinoelämän seuranta toteutettiin aikaisempien vuosien tapaan. Oulun seudun elinkeinokatsaus ilmestyi kaksi kertaa vuonna 2015. Niiden vaihtuviin teemoihin toteutettiin selvitys Oulun seudun kasvuyrityksistä ja vertailtiin Oulun, Luulajan ja Tromssan talousalueita keskeisten väestön, talouden ja elinkeinoelämän indikaattorien osalta. BusinessOulun fokustoimialojen yritysryhmiin ja kasvuyritysryhmän suhdannekehitystä seurattiin kaksi kertaa vuodessa. Erikseen toteutettiin kaksi selvitystä: Palveluvienti Oulun seudulla sekä työttömyyden rakenteen selvitys ja vertailu vuoteen 2012. Lisäksi seurattiin Oulun seudun kuntien verotilitys-

ten ja työttömyyden kehitystä. Käytössä on myös Tilastokeskuksen Seutunet- palvelu, joka sisältää perustilastotietoa Oulun seudun kuntien väestöstä, asumisesta, yritystoiminnasta ja kuntien taloudesta sekä vertailua eri seutukuntien välillä.

Kesällä 2015 BusinessOuluun perustettiin Ennakointi-yksikkö, jonka tehtävänä on ennakoida tulevia muutoksia ja trendejä sekä koordinoita seuranta. Yksikköön siirtyi yksi henkilö Toimintaympäristöjen kehittämisspalveluista. Toiminta on käynnistynyt vähitellen syksyn aikana. BusinessOulun toteuttamaa oman toiminnan ja alueen elinkeinoelämän seuranta ja ennakointiä kehitetään kilpailutettujen asiantuntijoiden avustuksella. Lisäksi paikallisten yritysten tarpeista käsin on tähän mennessä toteutettu yksi erillinen markkinaselvitys (LED-valaistus).

Arvioita tulevasta kehityksestä

Työttömyyden kasvu on taittunut. Useat talousindikaattorit näyttävät lievästi positiivista ennustetta tulevaisuuteen. Elinkeinoelämän rakenne on monipuolistumassa uusien avausten myötä. Kaupunkiin on tullut paljon turvapaikanhakijoita, joiden kotoittaminen, työllistyminen ja mahdollinen yrittäjyys asettavat haasteita kaupungille ja myös BusinessOululle. Työttömyyden merkittävä tasonlasku vaatii uusia työkaluja, toimintatapoja sekä yksityisen etä julkisen puolen sitoutumista ja asennemuutosta. TEM:lle esitetty Oulun seudun työllisyyskokeilupilotti olisi tärkeä uusien toimien mahdollistaja.

Sipilän hallituksen koulutukseen ja yritysrahoitukseen kohdistuvat säästötoimet voivat aiheuttaa merkittävän tason laskun innovaatio toimintaan ja yritysrahoitukseen Oulun alueella. Korjaavana toimenpiteenä voi olla merkittävä riskirahoituksen ja suoran EU-rahoituksen tason nosto.

BusinessOulun palvelukokonaisuuden volyyymiä on tavoitteena nostaa nykyisestä n. 1050 yrityksestä n. 1500 mikro- ja pk-yritykseen. Uutena toimintatapana on yhteistyökumppaneiden, kuten PPY:n ja TE-toimiston kenttätyössä havaittuihin yritysten kehittämistarpeisiin vastaaminen.

Vienti- ja myynti toimenpidekokonaisuus keskittyy vuonna 2016 pk-yritysten kasvun ja viennin tukemiseen ja tätä kautta uusien työpaikkojen syntymiseen. Vuositasolla tullaan tekemään n. 40 - 50 erilaista

vienninedistämisaktiviteettia (messut, vienninedistämismatkat, B2B tapaamiset jne), joissa on mukana n. 150 - 200 yritystä alueeltamme. Tämän lisäksi toiminnassa osallistutaan Arctic Europe –kasvuvyöhykkeen sisällön rakentamiseen yhdessä Tromssan, Luulajan, Rovaniemen ja Perämerikaari-kaupunkien kanssa sekä edelleen Finnish Business Hub –toimintamallin kehittämiseen.

Vuonna 2016 Start Up 2.0 toimenpidekokonaisuudessa jatketaan mm. pääomahuoltoon liittyvää kehitystyötä. Kuluvana vuonna tarkastellaan mahdollisuutta laajentaa alueella jo toimivia rahastoja sekä mahdollisuuksia saada alueelle kokonaan uusi pk-yritysten kasvua tukeva arktisen alueen rahasto. Samalla seurataan aktiivisesti nykyisten rahastojen toimintaa ja vaikuttavuutta.

Oulun kaupunki on päättänyt tehostaa investointien houkuttelua alueelle asettamalla painopisteet ja yksittäiset investointikohteet, joiden parissa tehostetaan eri hallintokuntien yhteistyötä 2016 – 2017. Näiden kahdeksan investointikohteen yhteenlaskettu investointimäärä on arvioitu olevan 776 M€ ja rakentamisaikaiset työpaikat yhteensä 4 625 henkilötyövuotta. Myös Euroopan strateginen investointirahasto (ESIR) pyritään hyödyntämään tehokkaasti.

Luovilla aloilla pelialan yritysten kasvunäkymät on hyvät. Toimialan kehitystä tuetaan hanketoiminnalla ja erityyppisillä yritysryhmille tarjottavilla valmennuksilla. Pelialan valtakunnallisen yhteistyön myötä yrityksille tarjotaan mahdollisuuksia osallistua yhteismarkkinointiin, pääomasijoitusten hankintaan ja kv-tapahtumiin.

Muita painopisteitä toimialalla ovat koulutusvienti, musiikkiala, sekä alan kasvuyritysten eli digitaaliseen jakeluun sisältöjä tai palveluita tekevien yritysten kasvun mahdollistaminen.

Hanhikivi 1 (FH 1) –ydinvoimalan rakennusvaiheesta tavoitellaan 1 000:a uutta työpaikkaa Ouluun. Yritysten kasvua tuetaan mm. kokoamalla alueen yrityksistä ydinvoimaklusteri. Laaditaan valmius- ja tavoitetasojen mukaisesti lajiteltu yritystietokanta FH1-projektin hankintaketjun organisaatioiden hyödynnettäväksi. Toteutetaan valmius- ja tavoitetasojen eroanalyysiin perustuvia valmennuksia, järjestetään päätoimijatapaamisia ja verkostoitumistapahtumia. Toteutetaan invest-in-/ alue-markkinointia kohderyhmänä koti- ja ulkomaiset alueelle sijoit-

tuvat firmat. Tärkeimmät yhteistyökumppanit ovat Fennovoima, FinNuclear, Rosatom ja Titan2.

Life Science toimialalla keskitytään edelleen hakemaan kasvua terveys- ja hyvinvointiteknologian, lääketeollisuuden, diagnostiikan, biotalouden, ruokaturvallisuuden ja -teollisuuden aloilla, joilla globaali kasvu jatkuu. Toimintamallina on tunnistaa Life Science yritysten kasvun tarpeita ja kehittää tarvittavia toimenpiteitä mm. yritysten kansainvälistymisen tukemiseen ja kehittämiseen sekä uusien markkinakanavien etsimiseen. Yhteistyö OuluHealth ekosysteemin kanssa on jatkossakin erittäin vahvaa. Life Science toimialan pyrkimyksenä on tuoda oululaisia yrityksiä mukaan ekosysteemiin ja edesauttaa yritysten pilotteja sekä verkostoitumista eri toimijoiden kanssa.

Kauppa, palvelut, logistiikka ja matkailu –toimialoilla toimenpiteissä painottuu lähialueen matkailukeskusten kanssa tiivistyvä yhteistyö kansainvälisen matkailun lisäämiseksi mm. Keski-Euroopasta ja Aasiasta Oulun seudulle, Syötteelle, Rokua Geopark –alueelle ja Kalajoelle. Kaupunkivetovoiman lisäämiseksi tehdään toimenpiteitä yhteistyöverkoston kanssa ydinkeskustan kehittämiseksi, vetovoimaisen tapahtumatarjonnan markkinoinniseksi sekä matkailuinvestointien edistämiseksi. Kaupan sektorilla vahva kehittämisteema on verkkokaupan kasvu- ja kansainvälistyminen. Logistiikan sektorilla toimenpiteitä tehdään uusien logistiikan palvelujen ja investointien lisäämiseksi sekä edistetään sataman ja Oritkarin logistiikka-alueen kehitystä Pohjoisen Skandinavia multimodaaliliikenteen keskuksena.

OuluHealth on yksi viidestä Oulun Innovaatioallianssin ekosysteemistä. Visiona on rakentaa kansainvälisesti aktiivinen ekosysteemi, joka on tunnettu kyvystään tuottaa innovatiivisia ratkaisuja globaaleihin haasteisiin terveys- ja hyvinvointisektorilla. OuluHealthin strategiset painopisteet ovat 1) yksilöllähtöisen terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, 2) tehokkaat ja vaikuttavat tulevaisuuden sosiaali- ja terveyspalvelut ja 3) maailman älykkäin yliopistosairaala. Toimintamallina on osallistaa yrityksiä, terveydenhuollon ammattilaisia ja kuntalaisia ketterien kokeilujen kautta (OuluHealth Labs), saada aikaan merkittäviä innovaatio- ja tutkimushankkeita (OuluHealth Research & Innovation) sekä tukea yritysten kasvua ja ketterää kaupallistamista (OuluHealth Growth).

ICT-alalla keskitytään alueelle investoivien yritysten työvoiman saatavuuden varmistamiseen. Paikallisten yritysten vientimahdollisuuksia kehitetään edelleen valituissa kohdemaissa ja valituille asiakas-segmenteille. Invest in -työn kärkenä käytetään mm. 5G-teknologian alueellista osaamista ja finanssialan ICT-ratkaisujen osaamista.

Vuonna 2016 Teollisuuden ja Cleantechin alalla keskitytään hakemaan kasvua ja kehitystä, sekä tunnistaamaan tulevaisuuden trendejä ja markkinatarpeita. Kasvua yrityksille mahdollistavat suuret teolliset ja muut rakennuskohteet, kuten Hankikivi, Pohjois-Ruotsin ja Pohjois-Norjan investoinnit tai tulevaisuuden sairaala 2030 sekä lukuisat energiainvestoinnit. Yrityksille järjestetään asiakastapahtumia mm. Pohjoinen teollisuus 2016 ja TeollisuusSummit 2016 -tapahtumien avulla. Yrityksiä verkotetaan keskenään ja autetaan heitä löytämään kumppanuuksia sekä tuote- ja palvelukonsepteja, jotka tuottavat heille lisäarvoa.

Alueen valmistavan teollisuuden liiketoiminnan kehittämistä tuetaan hyödyntämällä mm. erikoislujia

teräksiä ja pyrkimällä löytämään pilotointimahdollisuuksia teollisen internetin ratkaisuja hakevista yrityksistä.

Biotalousuusia hankkeita on syntynyt ja on kehitteillä alueelle. Osa niistä voisi käynnistyä Euroopan strategisten investointien rahoituksella (ESIR). Teollisuuden pääomasijoitustoimintaa tuetaan hakemalla alueelle pääomasijoittajia ja heidän verkostojaan sekä tukemalla yritysten näkyvyyttä ja digitaalista markkinointia. Yritysten kansainvälistymistä tuetaan järjestämällä yritysdelegaatiomatkoja sekä koordinoimalla kansainvälisten yritysten vierailuja Oulun seudun yrityksissä.

Kauppojen aukioloaikojen vapauttaminen aiheuttaa haasteen muun yhteiskunnan palveluverkon mukautumiselle uusiin palvelutarpeisiin. Esimerkiksi päiväkotien aukioloaikoihin ja julkisen liikenteen vuoroihin tarvitaan muutoksia.

Toimintaympäristössä mahdollisesti tapahtuvien muutosten vuoksi toimintaa muutetaan tarpeen mukaiseksi.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategia Oulu 2020: Elinvoima, elinkeinoelämän uudistuminen ja kilpailukyky

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2015	Toteutuma 2015
Kaupunki edistää uusien työpaikkojen syntymistä	Työpaikkamäärän nettokasvu	+ 2000/v	1000 +/- 15 % (arvio palkansaajien määrän kehityksen pohjalta)
Yritysten tuote- ja palveluvienti sekä investoinnit alueelle kasvavat	Kokonaisvienti € Oulun seutu Pääomasijoitukset Ouluun	3,4 mrd € 40 M€	Vienti: 1H2015: 1,35 mrd.€ (muutos -1,2 % 1H2014) Pääomasijoitukset ei vielä tiedossa
Kansainvälinen osaamis- ja innovaatiokeskittymä vahvistuu ja uudistuu	Innovaatioallianssin indikaattorit TKI-menot Oulun seudulla	910 milj. euroa	13 M€ kilpailtua rahoitusta (Tekes, H2020) n. 200 yritystä toiminnassa mukana n. 10 uutta yritystä perustettu 779 milj.euroa (v. 2014, muutos edell.vuoteen -4,7 %)

Tavoite	Ta2015	Ta-muutokset	Ta2015 + muutokset	Toteuma 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2015
1 000 €						
Liikelyijäämä	0	0	0	0	0	100 %

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

BusinessOulu liikelaitoksen valtuustoon nähden sitova tavoite on kaupungin avustuksen määrä.

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta

Tunnusluvut	TP 2014	TA 2015	TP 2015	TS 2016	TS 2017
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	13	0	34	0	0
• Investoinnit					
Kannattavuus					
• liikeylijäämä	84	0	0	0	0
• sij.pääoman tuotto, %	27,3	0	0,9	0	0
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %					

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	TS 2016	TS 2017
Ulkopuolisen rahoituksen määrä	4675	2477	4714	1 894	3414	3414

Analyysi

Kokonaistuotot olivat n. 10,2 M€ (ta 13,9M€; ed.v. 10,8 M€).

Tuotoista Oulun kaupungin toiminta-avustus on n. 8,3 M€ (ta 9,2 M€, ed. v. 8,3 M€).

Liiketoiminnan muissa tuotoissa on mm. hankkeisiin saatu julkinen tuki 1,4 M€ (ta 4,7 M€, ed. v. 2,3 M€) ja yksityisrahoitusosuus 0,4 M€ (ta 0,4 M€, ed.v. 0,7 M).

Tilikauden ylijäämä 1 203,02 € muodostuu rahoitus-tuotoista.

Kuluvan ohjelmakauden hankkeita on voitu aloittaa paljon odotettua myöhemmin, koska rahoituspäätökset ovat tulleet merkittävältä osalta vasta vuoden 2015 kuluessa ja viimeisemmät vasta vuoden lopussa. Hankerahoituksen keskimääräinen tuki on pudonnut n. 50 %:iin, mikä vaikuttaa siihen, että ulkopuolisen rahoituksen määrä on aikaisempaa alhaisempi ja hankkeiden kokonaisbudjetti alhaisempi kuin aikaisempina vuosina. Näin ollen hankekanta ja sitä kautta palvelutarjonta asiakkaille putosi olennaisella tavalla. Tämä näkyy mm. liiketoiminnan muiden tuottojen, palvelujen ostojen ja liiketoiminnan muiden tuottojen merkittävästi alempana toteutumisenä talousarvioon verrattuna.

Henkilöstökulut 4,2 M€ (ta 4,9 M€; ed.v. 4,3 M€) ovat suurin piirtein samansuuruiset kuin edellisenä vuon-

na, mutta jäivät olennaisesti alle budjetoidun mm. siksi, että hankkeisiin ei ole palkattu henkilöstöä niin paljon kuin budjetointivaiheessa arvioitiin. Toimintojen tehostaminen, tuotteistaminen ja prosessien kehitys yhdistettynä erittäin pieniin sairauspoissaoloihin (1,8%) on mahdollistanut henkilöstökulujen pysymisen matalalla tasolla.

Henkilöstökuluja alentaa myös se, että vakainainen henkilöstö toimii myös hankkeissa. Henkilöstö on pitänyt palkattomia vapaita, mikä näkyy osaltaan henkilöstömenoja alentavana tekijänä. Edellisen lisäksi BusinessOulu ei ole täyttänyt kaikkia vakainaisen henkilöiden paikkoja, mikä myös vaikuttaa henkilöstökuluihin alentavasti.

Liiketoiminnan muut kulut 1,1 M€ (ta 1,5 M€; ed.v. 1,0 M€) pysyivät edellisen vuoden tasolla.

Ulkopuolisen hankerahoituksen vähäisyydestä johtuen kokonaisvolyyymi laski talousarvioon verrattuna 3,7 M€ (13,9 M€; ed.v. 10,8 M€). Edelliseen vuoteen verrattuna kokonaisvolyyymi laski 0,6 M€.

Vuoden 2016 ja 2017 aikana tavoitellaan merkittävä tasonnostoa suorissa EU rahoituksissa.

BusinessOulun liikeylijäämätavoite ja -toteutuma on 0 €. BusinessOulun rahoitus tulee Oulun kaupungilta ja ulkopuolisilta rahoittajilta (mm. PPL ja ELY).

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

BusinessOulu liikelaitoksen johtokunta esittää, että liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 1 203,02 euroa siirretään BusinessOulu liikelaitoksen oman pääoman voittovaroihin.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

	Vakinaiset	Tilapäiset	Yhteensä	HTV	Henkilöstökulut, €
31.12.2014	48	19	67	54,7	4 254 000
31.12.2015	48	20	68	57,6	4 191 000
Muutos	0	+1	+1	+2,9	- 63 000

Henkilöstömäärä on kasvanut yhdellä henkilöllä vuodesta 2014. Henkilöstösuunnitelman 2015 mukaan BusinessOulun vakinaisten henkilöiden määrä on 51 ja tilapäisten määrä 26, jolloin kokonaishenkilöstömäärä olisi ollut 77. BusinessOulussa on edelleen

täyttämättä kolme vakinaista tehtävää; asiantuntija (yrityskehitys), lakimies, toimialakoordinaattori. Suuri osa hankkeisiin sisältyneistä tehtävistä on voitu hoitaa BusinessOulu liikelaitoksen vakinaisella henkilöstöllä.

**OULUN KAUPUNKI
BUSINESSOULU LIIKELAITOS**

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
TULOSLASKELMA				
LIKEVAIHTO	34 158,15	0,00	0,00	12 716,45
Liiketoiminnan muut tuotot	1 859 926,96	4 713 622,00	39,50	2 464 578,49
Tuet ja avustukset kunnalta	8 327 797,70	9 200 000,00	90,50	8 301 639,50
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Ostot tilikauden aikana	-99 722,48	-54 370,00	183,40	-123 566,36
Palvelujen ostot	-4 838 367,98	-7 497 536,00	64,50	-5 255 931,21
Materiaalit ja palvelut yht.	-4 938 090,46	-7 551 906,00	65,40	-5 379 497,57
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-3 349 938,45	-3 964 810,00	84,50	-3 416 039,37
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-644 072,97	-742 711,00	86,70	-644 320,87
Muut henkilösivukulut	-196 645,46	-234 707,00	83,80	-194 133,80
Henkilöstökulut yhteensä	-4 190 656,88	-4 942 228,00	84,80	-4 254 494,04
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot	-10 880,24	-10 880,00	100,00	-12 496,29
Liiketoiminnan muut kulut	-1 082 255,23	-1 408 608,00	76,80	-1 048 446,54
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0,00	0,00	0,00	84 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	3 515,00	0,00	0,00	6 418,92
Muut rahoitustuotot	82,44	0,00	0,00	2 998,13
Muut rahoituskulut	-2 394,42	0,00	0,00	-541,96
Rah.tuotot ja kulut yhteensä	1 203,02	0,00	0,00	8 875,00
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	1 203,02	0,00	0,00	92 875,09
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1 203,02	0,00	0,00	92 875,09
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 203,02	0,00	0,00	92 875,09
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto, %		0,9		
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %		0,3		
Voitto, %		3,5		

**OULUN KAUPUNKI
BUSINESSOULU LIIKELAITOS**

	31.12.2015	Talousarvio	Tot%	31.12.2014
RAHOITUSLASKELMA				
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikelyjäämä (-alijäämä)	0,00	0,00	0,00	84 000,00
Poistot ja arvonalentumiset	10 880,24	10 880,00	0,00	12 496,29
Rahoitustuotot ja -kulut	1 203,02	0,00	0,00	8 875,09
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	12 083,26	0,00	111,10	105 371,38
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	-315 546,19	0,00	0,00	
Saamisten muutos muilta	151 054,04	0,00	0,00	1 796 719,60
Korott. velkojen muutos muilta	152 408,89	0,00	0,00	-1 827 345,10
Rahoituksen rahavirta	-12 083,26	0,00	0,00	-30 625,50
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	10 880,00	0,00	74 745,88

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Lainanhoitokate	6,1
Quick ratio	1,3
Current ratio	1,3
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	102 272,8

Talousarviossa esitetty Rahavarojen muutos on siirretty Saamisten muutokset kaupungilta -riville.

	Talousarvio			
INFORMATIIVINEN TIETO	31.12.2015	2015	Tot %	31.12.2014
Yhdystili 31.12.	390 292,07	0,00		74 745,88
Yhdystili 01.01.	74 745,88	0,00		0,00
Yhdystilin muutos	315 546,19	0,00		74 745,88

**OULUN KAUPUNKI
BUSINESSOULU LIIKELAITOS**

	31.12.2015	31.12.2014
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	263,41	11 143,65
Aineettomat hyödykkeet yht.	263,41	11 143,65
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	263,41	11 143,65
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	12 958,82	101 081,86
Saamiset kunnalta	390 292,07	80 411,11
Muut saamiset	513 699,31	282 913,04
Siirtosaamiset	942 931,25	1 230 983,29
Lyhytaikaiset saamiset yht.	1 859 881,45	1 695 389,30
Saamiset yhteensä	1 859 881,45	1 695 389,30
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 859 881,45	1 695 389,30
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 860 144,86	1 706 532,95

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	300 000,00	300 000,00
Ed.tilikausien yli/alijäämä	88 589,32	-4 285,77
Tilikauden yli/alijäämä	1 203,02	92 875,09
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	389 792,34	388 589,32

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen

Saadut ennakot	80 929,79	71 018,68
Ostovelat	579 363,56	294 140,16
Muut velat	86 139,41	82 740,98
Siirtovelat	723 919,76	870 043,81
Lyhytaikainen vieras po. yht.	1 470 352,52	1 317 943,63
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 470 352,52	1 317 943,63

VASTATTAVAA**1 860 144,86****1 706 532,95****TASEEN TUNNUSLUVUT**

Omavaraisuusaste, %	21,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	13,6
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	90

**TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
BUSINESSOULU LIIKELAITOS****TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2015 2014

TOIMINTATUOTOT KAUPUNGIN MÄÄRITTELEMINÄ TEHTÄVÄKOKONAISUUKSINA

Liikevaihto		
Myyntituotot muilta	34 105,47	5 170,72
Myyntituotot kunnilta	52,68	0,00
Myyntituotot EU-mailta	0,00	7 545,73
	<u>34 158,15</u>	<u>12 716,45</u>
Liiketoiminnan muut tuotot		
Julkinen rahoitus	1 367 536,56	1 610 277,27
Yksityinen rahoitus	413 254,73	705 359,96
Muut tuotot	79 135,67	148 941,26
	<u>1 859 926,96</u>	<u>2 464 578,49</u>
Tuet ja avustukset kunnalta		
Tuet ja avustukset kaupungilta	8 318 693,35	8 299 371,14
Työllistämistuki	9 104,35	2 268,36
	<u>8 327 797,70</u>	<u>8 301 639,50</u>
Tuotot yhteensä	<u>10 221 882,81</u>	<u>10 778 934,44</u>

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	11 143,65	22 023,69
Tilikauden poisto	-10 880,24	-10 880,04
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>263,41</u>	<u>11 143,65</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	263,41	11 143,65

Aineettomat hyödykkeet yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	11 143,65	22 023,69
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Tilikauden poisto	-10 880,24	-10 880,04
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>263,41</u>	<u>11 143,65</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	263,41	11 143,65

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	1 616,25
Tilikauden poisto	0,00	-1 616,25
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	1 616,25
Tilikauden poisto	0,00	-1 616,25
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00

OMISTUKSIA MUISSA YHTEISÖISSÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

SAAMISTEN ERITTELY	2015		2014	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	816,67	0,00	5 332,00
Siirtosaamiset	0,00	1 400,58	0,00	2 128,33
Yhteensä	0,00	2 217,25	0,00	7 460,33
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Muut saamiset	0,00	84 057,48	0,00	112 654,28
Siirtosaamiset	0,00	124 954,31	0,00	460 861,13
Yhteensä	0,00	209 011,79	0,00	573 515,41
Saamiset yhteensä	0,00	211 229,04	0,00	580 975,74
SIIRTOSAAMISET			2015	2014
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
EU-tuet ja avustukset			135 152,95	168 417,21
Muut tulojäämät			1 127 008,87	1 062 566,08
Tulojäämät yhteensä			1 262 161,82	1 230 983,29
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä			1 262 161,82	1 230 983,29
OMAN PÄÄOMAN ERITTELY				
Peruspääoma 1.1.			300 000,00	300 000,00
Peruspääoma 31.12.			300 000,00	300 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.			88 589,32	-4 285,77
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.			88 589,32	-4 285,77
Tilikauden ylijäämä/alijäämä			1 203,02	92 875,09
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ			389 792,34	388 589,32
VIERAS PÄÄOMA				
			2015	2014
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	13 457,84	0,00	7 617,46
Yhteensä	0,00	13 457,84	0,00	7 617,46
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	41,71	0,00	992,00
Yhteensä	0,00	41,71	0,00	992,00
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	24 056,19	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	1 920,00
Yhteensä	0,00	24 056,19	0,00	1 920,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	37 555,74	0,00	10 529,46
MUIDEN VELKOJEN ERITTELY			2015	2014
Muut velat				
Muut velat			86 139,41	82 740,98
Muut velat yhteensä			86 139,41	82 740,98
SIIRTOVELAT				
Menojäämät				
Palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset			17 312,53	15 623,25
Lomapalkkavelka			666 071,00	692 665,00
Korkojaksotukset			0,00	0,00

278 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Muut menoajämät		40 536,23	161 755,56
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä		<u>723 919,76</u>	<u>870 043,81</u>
Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)			
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	8 366,50	0,00	3 349,52
Myöhemmin maksettavat	9 411,40	0,00	837,38
Yhteensä	<u>17 777,90</u>	<u>0,00</u>	<u>4 186,90</u>

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖ 31.12.

Ks. Oulun kaupungin henkilöstötilinpäätös

HENKILÖSTÖKULUT

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	4 190 656,88	4 254 494,67
Henkilöstökulut yhteensä	4 190 656,88	4 254 494,67

LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

Keskustapuolue	1 066,05	0,00
Kansallinen kokoomus	287,50	0,00
Oulun perussuomalaiset	17,25	0,00
Sosiaalidemokraattinen puolue	620,50	
Vasemmistoliitto	581,28	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	<u>2 572,58</u>	<u>0,00</u>

Liitetieto: Poistojen ja keskimääräisten korvausinvestointien vastaavuudesta

BUSINESSOULU LIKELAITOS

	2013	2014	2015	2016	2017	KA
Poistonlaiset investoinnit	0	0	0	0	0	
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	
Investointien omahankintamenot	0	0	0	0	0	0
Suunnitelmanmukaiset poistot	29	14	11	0	0	11
Ero						-11
Poikkeama % (Erotus/Investoinnit-%)						

13.9 OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIIKELAITOS

Oleonnaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Pelastuslaitoksen lakisääteiset ja muut tehtävät toteutetaan pelastustoimen palvelutasopäätöksen (2013-2016), valvontasuunnitelman (2015) ja PPSHP:n ja pelastuslaitoksen välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Laitoksen palvelukysynnän määrä on voimakkaasti sidoksissa yhteiskunnallisiin tekijöihin; väestön ja rakennetun kerrosalan määrään, lainsäädäntöön, yhteiskunnan tilanteeseen sekä luonnonoloihin. Laitoksen toimialueen väestömäärä jatkoi kasvuaan v. 2015, vaikka kasvu näyttäisi hidastuvan. Lisäystä edelliseen vuoteen oli +2 424 henkilöä (+0,86 %), kun kasvunopeus enimmillään v. 2005 oli +1,42 % (2004-2015 yht. +36 699 hlöä = +14,8 %). Kasvunopeuden taittumista kompensoi lisääntynyt pako-laisten määrä. Alueen vanhoihin (2 kpl) ja v. 2015 perustettuihin vastaanottokeskuksiin/hätämajoitusyksiköihin (6 kpl) oli sijoitettuna lähes 2 100 pako-laista (ed.v. n. 350). Rakennetun kerrosalan määrän kasvu v:sta 2004 on n. +1,5 milj. kerros-m²; +9 %). Suurimmat vaihtelut tehtävämäärissä näyttäisi kuitenkin aiheutuvan luonnonoloista; myrskyistä, tulvista, liukkaudesta ja kuivuudesta.

Tilinpäätösvuoden pelastustoimen hälytystehtävien kokonaismäärä oli 4 463 (+135; ed.v. 4 328). Tehtävämäärä nousi 3,1 %, vaikka varsinaisia suuronnettomuuksia ei alueella tapahtunut. Hälytystaajuudeksi muodostui 15,7 (ed.v. 15,3) tehtävää/1 000 asukasta (valtak. 18,1; ed.v. 19,3). Vuoden aikana oli poikkeuksellisen paljon vahingontorjuntatehtäviä (+323 = +199,4 %), joista yli 200 aiheutui 23.5.2015 riehuneesta myrskystä. Liikenneonnettomuuksien määrä kasvoi 72 tehtävällä (+11,2 %). Eniten laskua tapahtui kostean kesän johdosta maastopalojen määrässä (-138 = -68,3 %) sekä palovaroitimmista ja erilaisista muista syistä aiheutuneissa tarkistus- ja varmistustehtävissä (-73 kpl = -10,9 %). Alueen tulipaloissa menehtyi kolme henkilöä.

Pelastustoimen hälytystehtävistä kiireelliseksi luokiteltiin 2 461 tehtävää (55 % tehtävistä; ed.v. 2 621). Ensimmäisen yksikön lähtöaikamediaani oli 1:27 min (ed.v. 1:28 min). Toimintavalmiuden suunnitte-

luohjeen mukaiset I-III -luokan riskialueet tavoitettiin vaaditussa ajassa. Riskialueiden tavoittamisprosentti (min. 50 %), oli I-luokan osalta 69 % (ed.v. 63 %), II-luokan 84 % ja III-luokan 98 % (ed.v. samat). Toimintavalmiusaikojen tavoitteet (6/10/20 min) eivät toteutuneet viiden I-luokan ja 17 II-luokan riskirudun alueella. Tavoittamisongelmia on edelleen Tuiran ja Kellon kaupunginosien välisellä alueella Oulussa sekä Rukan alueella Kuusamossa. Riskialueiden tavoittamiseen vaikuttaa paloasemien sijainti ja valmius.

Valvontasuunnitelman mukaisista, määrävälein tarkastettavista kohteista tarkastettiin 100 % (ed.v. 93,8 %). Turvallisuusviestinnässä tavoitettiin n. 36 900 henkilöä (13,0 % väestöstä). Turvallisuusviestintään kuuluu myös laitoksen Facebook-tili, jonne laadittiin vuoden aikana 181 turvallisuusaiheista julkaisua. Jaettujen julkaisujen lukijamäärä kohosi lähes 1,2 miljoonaan. Tilinpäätösvuoden aikana jatkettiin aiemmin pilottina ollutta paikallista sopimusta vuorotyötä tekevän operatiivisen pelastustoimen henkilöstön työajasta ja työaikakorvauksista. Pilotoinnin aikana ei havaittu muutosta sairauspoissaolojen määrissä ja myös ylityömäärät vähentyivät hieman.

Ensihoitopalvelu laajeni vuoden alusta laitoksen koko toimialueelle sekä Vaalan kuntaan. Laitoksen ensihoitoyksiköiden määrä nousi yhdeksästä 20 välittömässä valmiudessa olevaan yksikköön. Ensihoitopalvelu suoritti tilinpäätösvuonna 44 310 ensihoitotehtävää. A/B-kiireellisyysluokan tehtäviä näistä oli 13 963 (32 %) ja C/D-kiireellisyysluokan 30 347. A/B-tehtävien lähtöaikamediaaniksi muodostui 2:05 min.

Yhtenä keskeisistä strategisista tavoitteista tilinpäätösvuoden aikana käynnistettiin toimenpiteitä ikääntyvän henkilöstön toimintakyvyn edistämiseksi. Syksyllä johtokunta muutti apulaispalopäällikön viran liikunnanohjaajan tehtäväksi, joka täytetään vuoden 2016 alkupuolella. Työhyvinvoinnin kehittämistyötä jatkettiin laatimalla laitoksen työhyvinvointisuunnitelmaa, jossa yhtenä painopisteenä on johtamisen kehittäminen. Laitoksen lähiesimiehiä osallistui syksyllä 2015 aloitettuihin esimiespassikoulutuksiin ja johtamista kehitettiin mm. osallistamalla henkilös-

töä hankkeisiin ja työryhmiin. Kehittämistyöryhmi- en aktiivisuus vaihteli huomattavasti.

Valtakunnan pelastuslaitoksille on esitetty runsaasti palkkasaatavavaatimuksia ja/tai neuvotteluesityksiä varallaoloajan korvaamisesta työaikaperusteisesti (KKO:n päätös 2015:48). Oulu-Koillismaan pelastuslaitokselle tähän mennessä esitetyt palkkasaatavavaatimukset ovat yht. n. 5 milj. € (vuosilta 2010-2015). Asian käsittely jatkuu tulevina vuosina.

Tilinpäätösvuoden aikana aloitettiin Hailuodon paloaseman perusparannus ja pieni laajennus sekä Taivalkosken paloaseman hankeselvitystyö. Huuhkajapuis- toon suunnitellun Oulun uuden keskuspaloseman hankesuunnitelma valmistui vuoden lopussa ja v. 2016 alussa käynnistetään vertaileva hankesuunnitel- lu kahden paloaseman vaihtoehdosta. Virpiniemessä merivartioston yhteyteen sijoitetun uuden öljyntor- junta-aseman käyttöönotto on v. 2016.

Hallituksen linjauksen 7.11.2015 mukaisesti Suo- meen muodostetaan maakuntajaon pohjalta mo- nitoimialaiset itsehallintoalueet v. 2019 alusta. It- sehallintoalueille osoitetaan myös pelastustoimen tehtävät, ottaen kuitenkin huomioon mahdolliset tarpeet järjestää itsehallintoaluetta laajempaa aluet- ta ja väestöpohjaa vaativat tehtävät laajemmalla alueella. Kun pelastustoimen tehtävät siirretään it- sehallintoalueille, ei pelastustoimen aluejakoa eril- lisenä enää ole. Laitosten aluejakoa ja lukumäärää ei ole vielä päätetty, mutta maakuntajaon mukai- sesti ainakin Oulu-Koillismaan ja Jokilaaksojen pe- lastuslaitokset yhdistetään. Valtakunnallisen han- keorganisaation lisäksi muodostetaan alueellinen valmisteluorganisaatio, sen jälkeen kun päätös pe- lastuslaitosten aluejaosta on tehty. Hallituksen itse- hallintoaluelinjauksen jälkeen keskeytettiin valmis- telut Vaalan kunnan pelastustoimen siirtämisestä Kainuun pelastuslaitoksesta Oulu-Koillismaan pe- lastuslaitokseen.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2015	Toteuma 31.12.2015
Laaditaan suunnitelma v. 2017 loppuun mennessä toteutettavista säästötoimenpiteistä.	Säästötoimenpiteiden vaikutus (euroa)	Suunnitelma säästötoimenpiteistä on laadittu siten, että kokonais- vaikutus on 337.000 euroa vuoden 2017 loppuun mennessä.	Suunnitelma laadittu. Säästö-ohjelman vaikutus on lasken- nallisesti 321.000 € kaikkien toimenpiteiden toteuduttua v. 2017 loppuun mennessä.

Laitoksen johtokunta teki 17.6.2015 päätöksen pelastustoimen rakenneuudistuksen mukaisista pysyvistä säästötoimenpiteistä. Laskennalliset säästöt ovat n. 321 000 €. Säästöjen aiheuttamat muutokset toteute- taan pääasiassa vuosina 2016-2017. Merkittävimmät säästöt syntyvät Oulunsalon ja Kempeleen paloasemi- en toiminnan yhdistämisestä sekä sijaisten vähentämisestä.

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1 000 €	TA 2015	TA muutokset	TA 2015 + muutokset	TP 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma -% 2015
Liikelylijäämä 1 000 €	675	-400	275	1 330	1 055	484 %
Liikelaitokselle annetut lainat 1 000 €	625	+110	735	0	-735	
Investointimäärärahojen sitovuudet 1 000 € netto	1 795	+105	1 900	1 898	-2	99,9 %

Liikelylijäämän ja lainojen poikkeamat aiheutuvat laajentuneen ensihoidon ensimmäisestä toiminta- vuodesta. Muuttunut toimintaympäristö ja -kulttuu- ri aiheuttivat merkittävän ja pysyväksi jäävän Kelan korvaustulojen vähenemisen (- 1 M€), jota analysoi- tiin tilinpäätösvuoden alkupuoliskolta lähtien yh- teistyössä PPSHP:n kanssa. Tulojen vähenemisen

johdosta laitos laati valtuustolle muutetun talous- arvioesityksensä lokakuun 2015 tilanteen pohjalta. Joulukuussa 2015 saatiin PPSHP:ltä lupa lisälaskut- ta 0,7 M€, joka kompensoi Kelatulojen vähenemis- tä. Kun tulot saatiin lähelle alkuperäistä talousarviota ja poistot kohosivat suuremmiksi kuin investoinnit, niihin varattu laina jätettiin nostamatta.

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta

Tunnusluvut	TP 2014	TA 2015	TP 2015	TA 2016	TS2017
Toiminnan laajuus (1 000 €)					
- Liikevaihto	24 778	31 754	31 883	32 136	32 393
- Investoinnit (netto)	2 888	1 900	1 898	2 029	1 860
Kannattavuus					
- liikeyli-/alijäämä	12	275	1 330	590	433
Pelastustoimen kuntien maksuosuus €/as	64,54	60,68	60,68	62,17	61,72
Pelastustoimen menot €/as	65,04	63,67	62,18	63,17	62,79
Ensihoidon menot €/as	30,20	47,55	47,28	48,65	49,25

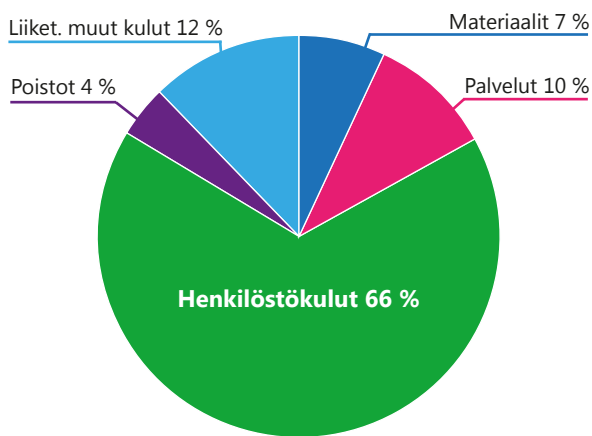
Liikelaitoksen kaikkien tulojen toteumaksi muodostui 32,7 M€ (tot. 101 %; TA 32,3; ed.v. 25,5 M€). Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 7,1 M€:lla, ol- len 31,9 M€:n (tot. 100 %; TA 31,8; ed.v. 24,8 M€). Kasvu johtuu ensihoidon tulosalueen laajenemisesta 1.1.2015. Laitoksen kaikkien menojen toteuma oli 31,3 M€ (tot 98 %; TA 32 M€; ed.v. 25,5 M€). Pelastuslaitoksen tilikauden tulos muodostui 1,296 M€ (TA 0,227 M€) ylijäämäiseksi.

Pelastuksen tulosalueen tulojen toteumaksi muodostui 18,8 M€ (tot. 102 %; TA 18,4; ed.v. 18,5 M€). Liikevaihdon osuus tuloista oli 18 M€ (101 %; TA 17,9; ed.v. 17,9 M€). Liikevaihto muodostuu 97,4 %:sti kuntien maksuosuuksista (TP; TA ja ed.v. 17,6 M€). Liiketoiminnan muiden tuottojen toteuma oli 755 t€ (156 %; TA 484; ed.v. 560 t€). Noin 0,3 M€ suurempana toteutuneet tulot aiheutuvat tukien ja avustusten sekä myyntivoittojen kasvusta. Pelastuksen menojen toteuma oli 17,7 M€ (tot. 98 %; TA 18,1; ed.v. 18,4 M€). Suurin yksittäinen menoerä ovat henkilöstökulut 11,6 M€; (tot. 98 %; TA 11,9; ed.v. 12,1 M€), joka on 66 % kaikista menoista ja 65 % liikevaihdosta. Henkilöstökulut alittuivat n. 0,3 M€:lla. Alittumista selittää osaltaan lomapalkkavelan muutos (TP +58 t€; TA -73; ed.v. -85 t€). Myös säästötavoitteilla sekä laajenneen ensihoidon ja pelastuksen synergia- eduilla (mm. yhteiset tilat ja tukipalvelut) on menoja

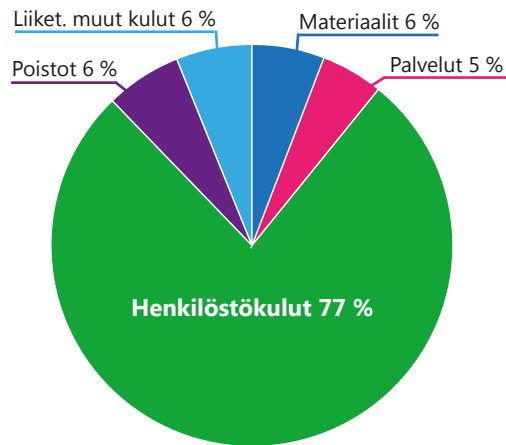
alentava vaikutus. Tilikauden tulos muodostui 1,099 M€:a (TA +305; ed.v. +109 t€) ylijäämäiseksi.

Ensihoidon tulosalueen tulojen toteumaksi muodostui 13,8 M€ (tot. 100 %; ed.v. 6 M€). Laajentuneen ensihoidon ensimmäisen vuoden liikevaihdoksi muodostui 13,8 M€ (tot. 100 %; ed.v. 6,9 M€). Liikevaihto muodostuu 63 %:sti PPSHP:n palvelutuotannon korvauksesta 8,7 M€ (TA 8,6; ed.v. 8 M€). Loput 37 % liikevaihdosta muodostuu Kelakorvauksista, asiakkaiden omavastuuosuuksista ja laitoslaskutuksista. Ns. kohteessa hoidettujen tehtävien määrä kasvoi 17 %-yksiköllä, ja kun Kela lisäksi muutti näiden tehtävien korvausperusteita, johti tämä jo alkuvuodesta havaittuun kelakorvaustulojen pysyvään vähenemiseen n. 1 M€:lla. PPSHP kompensoi tulojen alittumista suorittamalla lisäkorvausta 0,7 M€. Ensihoidon menojen toteumaksi muodostui 13,6 M€ (98,1 %; TA 13,9; ed.v. 7,1 M€). Suurin yksittäinen menoerä ovat henkilöstökulut 10,5 M€ (TA 10,8; ed.v. 5,4 M€), joka on 77 % kaikista menoista ja 76 % liikevaihdosta. Henkilöstökulujen alittuminen 0,3 M€ (tot. 97 %) johtuu kesken vuotta täytetyistä uusista tehtävistä. Kun tulot toteutuivat lähes alkuperäisen talousarvion mukaisina ja kun menot alittuivat, muodostui tulosalueen tilikauden tulos 191 t€:a (TA -68; ed.v. -98 t€) ylijäämäiseksi.

Pelastuksen tulosalueen menojen (17,7 milj. €) jakauma tilinpäätöksessä 2015



Ensihoidon tulosalueen menojen (13,6 milj.€) jakauma tilinpäätöksessä 2015



Laitoksen investointien tulorahoitukseksi muodostui 150,5 %. Pelastuksen tulosalueen poistot (793 t€) eivät riitä kattamaan nettoinvestointien (1 138 t€) määrää, jonka vuoksi kuntien maksuosuuksiin sisältyy nettoinvestointien rahoitus. Liikelylijäämän johdosta pelastuksen toiminnan ja investointien rahavirta jää positiiviseksi 729 t€. Ensihoidon tulosalueen poistot (804 t€) riittivät tilinpäätösvoonna kattamaan investointimenot (760 t€) eikä investointien rahoitukseen varattua kaupungin lainaa nostettu. Ensihoidon toiminnan ja investointien rahavirraksi

muodostui +259 t€, joka ei riitä kattamaan aiempien vuosien lainojen lyhennysmenoja 644 t€. Ensihoidon tulosalueen kokonaisvelka Oulun kaupungille 31.12.2015 oli 1 589 t€.

Ylijäämäisen tuloksen ja ensihoidon lainan nostamatta jättämisen johdosta taseen tunnusluvut paranivat. Omavaisuusaste nousi ollen 40,8 % (ed.v. 31 %) ja suhteellinen velkaantuneisuus pieneni ollen 18,9 % (ed.v. 25,9 %)

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TP 2015	TA 2016	TS 2017
Alueen väestömäärä 31.12	282 737	284 750	285 161	286 850	288 800
Hälytykset, joista	4 328	4 150	4 463	4 150	4 100
rakennuspalot	116	115	94	105	100
rakennuspalovaara	164	135	157	150	145
liikenneonnettomuudet	642	640	714	650	655
maasto- ja metsäpalot	202	190	64	160	150
tarkastus- ja varmistustehtävät	1 370	1 020	1 301	1 000	975
vars.hälytykset/1 000 as.	12,0	11,2	12,4	11,1	10,9
ensivaste	938	950	938	975	950
muut	896	1 100	1 195	1 110	1 125
Valvontasuunnitelman					
mukaiset palotarkastukset (A1-A6)	1223	1 540	1 308	1 500	1 525
Turvallisuusviestintätilaisuudet,	462	525	449	525	525
jossa tavoitettu henkilöä	38 477	29 000	36 911	29 000	29 000
Ensihoidon palvelutuotantoalueen asukasluvu 31.12.	223 846	287 950 (1)	288 236 (1)	289 955	291 875 (1)
Ensihoidon tehtävät, joista	29 549	42 230	44 310	45 020	45 920
A-B	9 381	13 800	13 963	14 300	14 590
C-D	20 168	28 430	30 347	30 720	31 330

1) PPSHP:n kanssa tehtävän ensihoidon yhteistoimintasopimuksen mukainen palvelutuotantoalue (Oulu-Koillismaan pelastustoimialue + Vaala)

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen johtokunta esittää Oulun kaupunginvaltuustolle pelastuksen tilikauden ylijäämän 1 099 107,85 € ja ensihoidon tilikauden ylijäämän 190 550,72 € eli yhteensä tilikauden ylijäämän 1 296 200,07 € siirtämistä Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen omaan pääomaan tilikauden yli- / alijäämätilille.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

	Vakinaiset päätoimiset	Vakinaiset sivutoimiset	Tilapäiset päätoimiset	Tilapäiset sivutoimiset	Työllistetyt	Yhteensä	HTV	Henkilöstö- kulut €
31.12.2014	316	227	38	49	0	630	338,5	17 567 140
31.12.2015	379	195	36	34	0	644	404,2	22 109 880
Muutos	63	-32	-2	-15	0	14	65,7	4 542 270

Vakinaiset ja tilapäiset sivutoimiset (229 hlöä) ovat pelastustoimen toimenpidepalkkaisia, jotka ovat työsuhteessa, mutta tulevat töihin tarvittaessa. Heidän määränsä sisältyy em. taulukon henkilö- ja HTV-määriin. Samalla periaatteella operatiiviseen toimintaan osallistuvat VPK:t (145 hlöä), mutta heillä ei ole työsuhdetta, vaan pelastuslaitos toimii

heidän sijaispalkanmaksajaan. VPK:t eivät sisälly taulukon henkilö- ja HTV määriin. Henkilöstökulut sisältävät kuitenkin niin toimenpidepalkkaisten 1,071 M€:n kuin VPK:n 0,786 M€:n henkilöstökustannukset. Sivutoimisten määrä on tarkistettu vuoden 2015 aikana. Vakinaisten päätoimisten lisäys johtuu ensihoidon laajenemisesta vuoden 2015 alusta.

Investoinnit

Investoinnit 1 000 €	TP 2014	TA 2015	TA2015 muutokset	TA2015 + muutokset	TP 2015	TA 2016	TS 2017
Pelastus brutto	1 316	1 399	69	1 468	1 539	1 430	1 365
– rahoitusosuudet	327	229	56	285	376	80	200
– myyntitulot	61	0	18	18	25	135	0
Pelastus YHT. NETTO	928	1 170	-5	1 165	1 138	1 215	1 165
Ensihoito brutto	1 961	625	110	735	760	829	625
– myyntitulot	0	0	0	0	0	15	20
Ensihoito YHT. NETTO	1 961	625	110	735	760	814	6
PELASTUSLAITOS YHT. Br.	3 277	2 024	179	2 203	2 298	2 725	2 395
PELASTUSLAITOS YHT. Netto	2 888	1 795	105	1 900	1 898	2 029	1 790

Pelastustoimen kalustoa uusitaan palvelutasopäätöksen mukaisesti. Investoinnit rahoitetaan tulorahoituksella. Kalustoinvestoinneissa huomioidaan maksimaalinen kaluston kierrätys. Ensihoidon investoinnit ovat pääasiassa ambulansseja, joiden määrä on sovittu sairaanhoitopiirin palvelutasopäätökseen perustuvassa yhteistoimintasopimuksessa.

OULUN KAUPUNKI
OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIKELAITOS

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
TULOSLASKELMA				
LIKEVAIHTO	31 883 129,33	31 754 013,00	100,40	24 778 003,05
Valmistus omaan käyttöön	6 541,50			
Liiketoiminnan muut tuotot	787 219,95	528 246,00	149,00	697 982,94
Tuet ja avustukset kunnalta	0,00	0,00	0,00	1 084,14
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Ostot tilikauden aikana	-1 968 152,98	-2 050 486,00	96,00	-1 866 804,03
Palvelujen ostot	-2 260 463,24	-2 245 489,00	100,70	-1 885 006,11
Materiaalit ja palvelut yht.	-4 228 616,22	-4 295 975,00	98,40	-3 751 810,14
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-17 759 769,11	-18 190 030,00	97,60	-14 143 777,87
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-3 230 749,34	-3 414 481,00	94,60	-2 716 499,19
Muut henkilösivukulut	-1 119 360,95	-1 099 437,00	101,80	-706 862,93
Henkilöstökulut yhteensä	-22 109 879,40	-22 703 948,00	97,40	-17 567 139,99
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot	-1 596 966,03	-1 591 377,00	100,40	-1 113 824,98
Liiketoiminnan muut kulut	-3 411 191,06	-3 415 959,00	99,90	-3 032 887,29
LIKEYLJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	1 330 238,07	275 000,00	481,30	11 407,73
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	7 513,91	1 000,00	751,40	11 448,26
Muut rahoitustuotot	299,05	0,00	0,00	249,00
Kunnalle maksetut korkokulut	-41 742,25	-49 000,00	85,20	-11 373,45
Muut rahoituskulut	-108,71	0,00	0,00	-44,18
Rah.tuotot ja kulut yhteensä	-34 038,00	-48 000,00	99,70	279,63
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	1 296 200,07	227 000,00	568,10	11 687,36
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1 296 200,07	227 000,00	568,10	11 687,36
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 296 200,07	227 000,00	568,10	11 687,36
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto, %	24,2			
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	24,2			
Voitto, %	4,1			

OULUN KAUPUNKI**OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIIKELAITOS**

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
RAHOITUSLASKELMA				
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikelyljäämä (-alijäämä)	1 330 238,07	275 000,00	53,70	11 407,73
Poistot ja arvonalentumiset	1 596 966,03	1 591 377,00	0,00	1 113 824,98
Rahoitustuotot ja -kulut	-34 038,00	-48 000,00	70,90	279,63
Tulorahoituksen korjauserät	-25 064,51	0,00	0,00	-61 048,36
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-2 298 178,46	-2 134 000,00	107,90	-3 276 903,69
Rah.osuudet investointimenoihi	375 750,63	229 000,00	164,10	327 359,00
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	25 064,51	0,00	0,00	61 048,36
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	970 738,27	-86 623,00	184,10	-1 824 032,35
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaik.lain. lis. kunnalta	0,00	0,00	0,00	1 890 000,00
Pitkäaik.lain. väh. kunnalle	-644 085,00	-382 000,00	0,00	-171 585,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	-1 339 972,77
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	467 270,41	468 623,00	0,00	287 996,35
Saamisten muutos muilta	-1 011 015,77	0,00	0,00	369 800,10
Korott. velkojen muut.kunnalta	35,75	0,00	0,00	0,00
Korott. velkojen muutos muilta	217 056,34	0,00	0,00	787 793,67
Rahoituksen rahavirta	-970 738,27	86 623,00	-132,10	1 824 032,35
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Investointien tulorahoitus, %	150,5			
Pääomamenojen tulorahoitus, %	112,7			
Lainanhoitokate	4,3			
Kassan riittävyys, pv	0			
Quick ratio	1			
Current ratio	1			
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	476242,6			
INFORMATIIVINEN TIETO				
	31.12.2015			31.12.2014
Yhdystili 31.12.	1 751 692,12			2 218 962,53
Yhdystili 01.01.	2 218 962,53			2 508 253,29
Yhdystilin muutos	-467 270,41			-289 290,76

OULUN KAUPUNKI
OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIIKELAITOS

	31.12.2015	31.12.2014
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitt	62 829,65	43 712,87
Koneet ja kalusto	5 896 873,73	5 475 999,71
Ennakkomaksut ja kesk.eräis	0	114 529,00
Aineelliset hyödykkeet yht	5 959 703,38	5 634 241,58
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	5 959 703,38	5 634 241,58
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	212 270,72	109 706,15
Saamiset kunnalta	1 751 692,12	2 218 962,53
Muut saamiset	511 583,25	863 527,39
Siirtosaamiset	2 002 392,18	741 996,84
Lyhytaikaiset saamiset yht.	4 477 938,27	3 934 192,91
Saamiset yhteensä	4 477 938,27	3 934 192,91
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 477 938,27	3 934 192,91
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 437 641,65	9 568 434,49
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	1 240 609,14	1 240 609,14
Ed.tilikausien yli/alijäämä	1 722 918,76	1 711 231,40
Tilikauden yli/alijäämä	1 296 200,07	11 687,36
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 259 727,97	2 963 527,90
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	1 589 085,00	2 233 170,00
Pitkäaikainen vieras po. yht.	1 589 085,00	2 233 170,00
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	269,80	40,16
Ostovelat	1 297 592,69	1 498 762,78
Korottomat velat kunnalta	35,75	0
Muut velat	418 189,88	337 354,56
Siirtovelat	2 872 740,56	2 535 579,09
Lyhytaikainen vieras po. yht.	4 588 828,68	4 371 736,59
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	6 177 913,68	6 604 906,59
VASTATTAVAA	10 437 641,65	9 568 434,49

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	40,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	18,9
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	3019
Lainakanta 31.12., 1000 €	1589
Lainasaamiset 31.12., 1000€	0

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	1 240 609,14	1 240 609,14
Ed.tilikausien yli/alijäämä	1 722 918,76	1 711 231,40
Tilikauden yli/alijäämä	1 296 200,07	11 687,36
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 259 727,97	2 963 527,90

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat kunnalta	1 589 085,00	2 233 170,00
Pitkäaikainen vieras po. yht.	1 589 085,00	2 233 170,00

Lyhytaikainen

Saadut ennakot	269,80	40,16
Ostovelat	1 297 592,69	1 498 762,78
Korottomat velat kunnalta	35,75	0
Muut velat	418 189,88	337 354,56
Siirtovelat	2 872 740,56	2 535 579,09
Lyhytaikainen vieras po. yht.	4 588 828,68	4 371 736,59
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	6 177 913,68	6 604 906,59

VASTATTAVAA**10 437 641,65****9 568 434,49****TASEEN TUNNUSLUVUT**

Omavaraisuusaste, %	40,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	18,9
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	3019
Lainakanta 31.12., 1000 €	1589
Lainasaamiset 31.12., 1000€	0

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIKELAITOS
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2015 2014

TOIMINTATUOTOT KAUPUNGIN MÄÄRITTELEMINÄ TEHTÄVÄKOKONAISUUKSINA

Muut myyntituotot	819 264,18	359 841,12
Muut yhteistoimintakorvaukset	26 273 007,96	21 917 972,94
Terveystuotosten maksut	4 790 857,19	2 500 188,99
Liikevaihto	31 883 129,33	24 778 003,05
Liiketoiminnan muut tuotot	787 219,95	699 067,08
	<u>32 670 349,28</u>	<u>25 477 070,13</u>

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Kts.Oulun kaupungin liitetiedot

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN JA POISTONALAISTEN INVESTOINTIEN VASTAAVUUDESTA

Kts. liitetietotaulukko

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT JA -TAPPIOT

Muut toimintatuotot		
Muut myyntivoitot	25 064,51	61 048,36
Myyntivoitot yhteensä	<u>25 064,51</u>	<u>61 048,36</u>

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Poistamaton hankintameno 1.1.	43 712,87	24 277,09
Lisäykset tilikauden aikana	29 336,80	32 430,00
Tilikauden poisto	-10 220,02	-12 994,22
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>62 829,65</u>	<u>43 712,87</u>

Kirjanpitoarvo 31.12.

62 829,65 43 712,87

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Koneet ja kalusto

Poistamaton hankintameno 1.1.	5 475 999,71	3 774 244,78
Lisäykset tilikauden aikana	2 268 841,66	3 129 944,69
Rahoitusosuudet tilikaudella	-375 750,63	-327 359,00
Vähennykset tilikauden aikana		
Siirrot erien välillä	114 529,00	0,00
Tilikauden poisto	-1 586 746,01	-1 100 830,76
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>5 896 873,73</u>	<u>5 475 999,71</u>

Kirjanpitoarvo 31.12.

5 896 873,73 5 475 999,71

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Poistamaton hankintameno 1.1.	114 529,00	0,00
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	114 529,00
Siirrot erien välillä	-114 529,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	<u>0,00</u>	<u>114 529,00</u>

Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	114 529,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	5 634 241,58	3 798 521,87
Lisäykset tilikauden aikana	2 298 178,46	3 276 903,69
Rahoitusosuudet tilikaudella	-375 750,63	-327 359,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Tilikauden poisto	-1 596 966,03	-1 113 824,98
Poistamaton hankintameno 31.12.	5 959 703,38	5 634 241,58
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 959 703,38	5 634 241,58

Erittely olennaisista lisäpoistoista

SAAMISTEN ERITTELY	2015		2014	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	3 625,71	0,00	1 030,12
Yhteensä	0,00	3 625,71	0,00	1 030,12
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	53 879,00	0,00	56 690,50
Yhteensä	0,00	53 879,00	0,00	56 690,50
Saamiset yhteensä	0,00	57 504,71	0,00	57 720,62

SIIRTOSAAMISET	2015		2014	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta			153 235,58	129 097,50
Muut tulojäämät			1 849 156,60	612 899,34
Tulojäämät yhteensä			2 002 392,18	741 996,84
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä			2 002 392,18	741 996,84

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY	2015		2014	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Peruspääoma 1.1.			1 240 609,14	1 240 609,14
Peruspääoma 31.12.			1 240 609,14	1 240 609,14
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.			1 722 918,76	3 051 204,17
Liikelaitosten tuloutukset			0,00	-1 339 972,77
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.			1 722 918,76	1 711 231,40
Tilikauden ylijäämä/alijäämä			1 296 200,07	11 687,36
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ			4 259 727,97	2 963 527,90

ERITTELY POISTOEROSTA

VIERAS PÄÄOMA	2015		2014	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	24 152,69	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	24 152,69	0,00	0,00
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	4 906,25	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	4 906,25	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	29 058,94	0,00	0,00

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY	2015		2014	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Muut velat				
Muut velat			418 189,88	337 354,56
Muut velat yhteensä			418 189,88	337 354,56

SIIRTOVELAT

Lyhytaikaiset siirtovelat

290 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Menojäämät		
Palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	102 378,96	65 744,49
Lomapalkkavelka	2 750 438,00	2 449 114,00
Korkojaksotukset	35,75	74,47
Muut menojäämät	19 923,60	20 646,13
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	<u>2 872 776,31</u>	<u>2 535 579,09</u>

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	3 913,44	3 913,44
Myöhemmin maksettavat	5 304,72	9 218,16
Yhteensä	<u>9 218,16</u>	<u>13 131,60</u>

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖ 31.12.	2015	2014
Kts. Oulun kaupungin henkilöstötilinpäätös		
HENKILÖSTÖKULUT		
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	22 109 879,40	17 567 139,99
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	<u>22 109 879,40</u>	<u>17 567 139,99</u>

LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

Kansallinen kokoomus	92,00
Keskustapuolue	549,00
Oulun vihreät kunnallisjärj. ry	183,15
Vasemmistoliitto	215,63
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	<u>1 039,78</u>

Liitetieto: Poistojen ja keskimääräisten korvausinvestointien vastaavuudesta

OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIIKELAITOS

	2014	2015	2016	2017	2018	KA
Poistonalaiset investoinnit	3 276 000	2 298 000	2 259 000	2 725 000	2 395 000	
Rahoitusosuudet	327 000	376 000	80 000	710 000	300 000	
Luovutustulot	61 000	25 000	150 000	155 000	90 000	
Investointien omahankintamenot	2 888 000	1 897 000	2 179 000	2 015 000	2 095 000	2 214 800
Suunnitelmanmukaiset poistot	1 114 000	1 597 000	1 434 000	1 441 000	1 443 000	1 405 800
Ero						809 000
Poikkeama % (Erotus/Investoinnit-%)						37 %

Raskaan kaluston pitkän käyttöiän (20-30 vuotta) ja välttämättömien vuosittaisten raskaan kaluston uusimisten (2-5/vuosi) johdosta suunnitelman mukaiset poistot eivät juuri koskaan ole riittäneet kattamaan pelastustoimen nettoinvestointeja.

13.10 OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI LIKELAITOS

Oleonnaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Kuntalain muutoksen 1.9.2013 626/2013 vuoksi ympäristötoimen alaisuuteen toiminnan aloittamisesta saakka kuuluneen elintarvike- ja ympäristölaboratorion toimintamuoto muutettiin kunnalliseksi osakeyhtiöksi 1.3.2015 alkaen. Yhtiöittämisestä johtuen loppuvuodelle 2015 laadittiin talousarvio, josta laboratorion osuus poistettiin (25.3.2015 § 31). Ympäristötoimen toimintaa koskevan kuntien yhteistoiminta-sopimuksen (vuosille 2013–2016) mukainen laboratorion kuntaosuus sisältyi yhtiöittämisen jälkeen ympäristöterveydenhuollon talousarvioon. Tällä summalla ympäristöterveydenhuolto on hankkinut esimerkiksi talous- ja uimavesiin, elintarvikkeisiin sekä säteilyturvaonnettomuuksiin liittyvät varautumispalvelut laboratoriolta. Laboratorion palvelut tullaan kilpailuttamaan vuoden 2016 aikana.

Oulun seudun ympäristötoimen talousarviossa esitetty toimintasuunnitelma sekä johtokunnan asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saatiin pääsääntöisesti toteutetuksi. Ympäristötoimessa vietiin alkuvuodesta seudullisen toiminnan 10-vuotisjuhlaa yhdessä henkilöstön ja johtokunnan kesken.

Ympäristöterveydenhuollon suunnitelman mukaisessa valvonnassa voimavarat kohdennettiin keskusviranomaisten asettamiin painopistealueisiin. Talousveden laadun turvaamiseen asetettu tavoite (talousveden laatu täyttyy 100 %:sti) toteutui. Elintarvikkeiden myynti- ja tarjoilupakkojen tarkastuskertomukset on julkaistu valtakunnallisessa Oiva-järjestelmässä. Kertomusvuonna myös elintarviketuotantolaitosten tarkastukset tulivat OIVA-järjestelmän piiriin. Ympäristöterveydenhuolto on mukana Eviran ja Valviran valtakunnallisessa valvontatietojen sähköisessä raportointia koskevassa hankkeessa, mikä kertomusvuonna laajeni kosemaan myös talous- ja uimavesinäytetietojen raportointia. Ympäristöterveydenhuolto järjesti yhdessä Oulun rakennusvalvonnan kanssa valtakunnallisen seitsemättä kertaa järjestetyn Sisäilmapajan.

Ympäristönsuojelussa vireillä olevien lupa-asioiden määrä oli aikaisempia vuosia alhaisempi, mikä johtui ympäristönsuojelulain uudistuksessa luvanvarai-

suuteen ja lupamääräysten tarkistamiseen tehdyistä muutoksista. Valvontakohteiden määrä säilyi entisen suuruisena ja uuden ympäristönsuojelulain myötä määräaikaistarkastukset tulivat maksullisiksi. Valvonnassa painopisteenä oli ympäristönsuojelulain valvontasuunnitelman mukainen toiminta, maa-ainelupien määräaikaistarkastukset, sekä äkillisesti esille tulevat ongelmakohteet. Tarkastusten kokonaismäärä oli edellisten vuosien suuruisen.

Ympäristötilinpäätös 2014 valmistui maaliskuussa kaupungin toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen liitteeksi. Ympäristöohjelman sekä ilmastositoumusten ja -sitoumusten edellyttämää seurantaa jatkettiin. Kaupungin kestävän energiankäytön toimintasuunnitelman ensimmäinen raportointi tehtiin helmikuussa. Kasvihuonekaasupäästöt ja energiatehokkuussopimuksen tilanne raportoitiin edellisten vuosien tapaan.

Eläinlääkintähuollossa peruseläinlääkintäpalvelut sekä virka- että päivystysaikana toteutuivat strategian mukaisesti. Myös sijaisjärjestelyissä onnistuttiin hyvin. Erilliseen sopimukseen perustuen Oulun kaupunki ostaa Yli-Iin suuralueen eläinlääkintähuollon palvelut Oulun kaaren ympäristöpalveluilta.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) pyysi Oulun kaupungilta ja Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitokselta selvitystä liittyen Oulun eläinlääkintäpalvelujen tarjonnan kilpailuneutraliteettiin ja eläinlääkintäpalvelujen yhtiöittämiseen. Kilpailu- ja kuluttajaviraston näkemyksen mukaan on mahdollista, että tarjotessaan muita kuin kiireellisen eläinlääkäriavun palveluja muille kuin hyötyeläimille, ympäristötoimi harjoittaa taloudellista toimintaa kilpailutilanteessa markkinoilla. Ympäristötoimen käsityksen mukaan sen järjestämä muiden kuin hyötyeläinten peruseläinlääkäripalvelu ei toimi kilpailutilanteessa markkinoilla. Liikelaitos toimii seitsemän kunnan alueella, joista vain Oulun kaupungissa on yksityistä palvelua tarjolla. KKV:n tarkastelun kohteena oleva osuus peruseläinlääkäripalveluista on pieni eikä erotettavissa kokonaisuudesta. Ympäristötoimen johtokunnan vastaus selvitykseen on annettu tammikuussa 2016.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Elinvoima, elinkeinoelämän uudistuminen ja kilpailukyky

Strategiset linjaukset/ Päämäärä	Toiminnallinen tavoite	Mittarit / Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Yritysten tuote- ja palveluvienti sekä investoinnit alueelle kasvavat	Tarkoituksenmukaiset ja asiakaslähtöiset palvelut	Viranomaisluvut ja ilmoitukset käsitellään hyvän hallinnon periaatteita noudattaen viivytyksettä / Luvat ja ilmoitukset käsitellään niille asetetuissa tavoiteajoissa	Ympäristölupien käsittelyaikojen keskiarvo oli 2,5 kk ja mediaani 2,3 kk. Kaikki (10) ympäristöluvut käsiteltiin tavoiteajassa (4 kk) Elintarviketuotantolaitosten kaikki neljä hakemusta käsiteltiin tavoiteajassa (4 kk).

Kuntalaisten hyvinvointi

Strategiset linjaukset/ Päämäärä	Toiminnallinen tavoite	Mittarit / Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Kuntalaisten hyvinvointi	Terveydelle turvalliset elintarvikkeet ja talousvesi	Talousveden ja elintarvikkeiden laatu hyvä / Ei yhtään vesi- tai elintarvikkeväälitteistä epidemiaa	Elintarvikevalvonnassa todettiin yhdessä elintarvikeerässä salmonellaa, mistä seurasi EU-alueen RASFF-ilmoitus. Elintarvike- tai vesivälitteisiä epidemioita ei todettu.

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1 000 €	Ta2015	Ta muutokset	Ta2015 + muutokset	Toteuma 2015	Poikkeama muutettuun talousarvioon	Toteuma-% 2015
Liikelylijäämä 1000€	100	-	100	-6	-	- 106 %
Tuloutus omistajalle 1000€	-	-	-	-	-	-
Liikelaitokselle annetut lainat 1000€	-	-	-	-	-	-
Investointimäärärahojen sitovuudet, 1000€	-	-	-	-	-	-

Ympäristötoimen tilikauden ylijäämän käsittelytapa on muutettu kuluvan vuoden ja vuosien 2013 ja 2014 osalta. Koska yhteistoimintasopimuksen muita kuntia ei voida pitää ympäristötoimen omistajina, niiden osuutta ylijäämästä ei voi kirjata omaan pääomaan. Yhtenäisen menettelytavan vuoksi myös Oulun palautusosuuden käsittelyn osalta menetellään samalla tavalla. Kunnille palautettava ylijäämä kirjaan toimintavuoden tuloista siirtovelkaan. Kirjautuvan muutoksen vuoksi ympäristötoimen tulos oi-

kaisurirjausten jälkeen on 0 euroa. Ympäristötoimen tulos vuonna 2015 ennen ylijäämän oikaisua oli 487 725,27 euroa ja ylitti valtuuston edellyttämän 100 000 euron ylijäämän 387 725,27 eurolla.

Ympäristötoimen ympäristönsuojelun ja ympäristöterveyshuollon viranomaispalveluista ja eläinlääkintähuollosta ympäristötoimelle perittäviä maksuja korotettiin valtuustososopimuksen ohjeistuksen mukaisesti 1.4.2015 alkaen.

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta:

Tunnusluvut 1 000 €	TP2014	TA2015 + muu- tokset	TP2015	TA2016	TS2017	TS2018
Toiminnan laajuus						
•Liikevaihto	5 356	5 017	4 555	4 986	4 994	5 001
•Investoinnit	23	0	0	0	0	0
Kannattavuus						
•liikelylijäämä	690	100	-6	109	100	100
•sij.pääoman tuotto, %	-	-	-	-	-	-
•korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	-	-	-	-	-	-

Ympäristötoimen liikevaihto vuonna 2015 ennen ylijäämän oikaisua oli 5 042 635,98 euroa. Oikaisukirjausten jälkeen liikevaihto on 4 554 910,71 euroa. Liikelylijäämä ennen oikaisua oli 487 725,27 euroa ja oikaisun jälkeen – 6 000 euroa.

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluvut 1 000 €	TP 2014	TA 2015 muutos	TP 2015	TA 2016	TS 2017
Bruttomenot	4 787	4 917	4 588	4 891	4 899
Asiakastulot	1 452	1 113	1 139	1 082	1 086
Nettomenot (kuntien maksuosuus)	3 904	3 904	3 416 (3 904)	3 904	3 904
Ylijäämä	700	100	0 (488)	109	100
Bruttomenot €/as	19,81	20,34	18,76	20,23	20,27
Nettomenot €/as	13,25	16,15	13,97	16,15	16,15

Vuoden 2015 tuloista (kuntien maksuosuudesta) kirjattiin toimintavuoden kuluksi vuoden 2015 ylijäämä. Nettomenoksi (kuntien maksuosuudeksi) oikaisun jälkeen jäi 3 416 166,72 euroa.

Ympäristötoimen tilikausi toteutui talousarvion mukaisesti. Elintarvike- ja ympäristölaboratorion yhtiöittäminen kesken vuoden vaikutti koko ympäristötoimen tuloihin ja menoihin. Vuoden 2014 henkilöstömenoja puolestaan alensi merkittävästi kaupungin säästötoimenpiteenä toteutetut laajamittaiset palkattomat vapaat. Näin ollen tilikautia 2014 ja 2015 ei voida suoraan verrata keskenään.

Ympäristötoimen asiakastulot olivat kertomusvuonna 1,139 milj. euroa (ta 1,113; ed.v. 1,452). Henkilöstökulut toteutuivat talousarvion mukaisesti ja toteutuma oli 2,966 milj. euroa (ta 2,987; ed.v. 3,079).

Tarvikemenot alittuivat talousarvioon nähden 19 % ja olivat 0,094 milj. euroa (ta 0,116; ed.v. 0,157). Palvelujen ostot olivat 1,103 milj. euroa (ta 1,264; ed.v. 1,054) ja liiketoiminnan muut menot, kuten kiinteistö- ja atk-vuokrat olivat 0,423 milj. euroa (ta 0,540; ed.v. 0,486).

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Yhteistoimintasopimuksen mukaan johtokunta tekee esityksen Oulun kaupunginvaltuustolle mahdollisen ylijäämän käyttämisestä. Ympäristötoimi esittää, että vuoden 2014 ylijäämä 700 979,63 euroa ja vuoden 2015 ylijäämä 487 725,27 euroa palautetaan yhteistoimintakunnille kyseisten vuosien maksumuusien määräytymisperusteiden mukaisesti.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

	Vakinaiset	Tilapäiset	Yhteensä	HTV	Henkilöstökulut, €
31.12.2014	48	21	69	50,1	3 078 683
31.12.2015	44	16	60	45,8	2 966 125
Muutos	-4	-5	-9	-4,3	-112 558

Henkilöstömäärään on vaikuttanut elintarvike- ja ympäristölaboratorion yhtiöittäminen, jossa laboratorion henkilökunta (yhteensä kahdeksan toistaiseksi voimassa ollutta ja määräaikaista työsuhdetta) siirtyi laboratorioyhtiöön 1.3.2015 alkaen. Vuoden 2014 henkilöstömenoja alensivat kaupungin säästösyistä pidetyt palkattomat vapaat ja viivästyksien uusien viranhaltijoiden töiden aloittamisissa.

Virkojen vakinaistamisessa ja määräaikaisten palkkaamisessa on toimittu kaupungin virkojen täyttö-

kieltoa koskevien linjausten mukaisesti. Vuoden aikana täytettiin ulkoisella hakumenettelyllä pitkään avoimena ollut ja määräaikaisten virkasuhteiden hoitettu terveystarkastajan vakanssi sekä irtisanoutumisesta johtuen praktikkoeläinlääkäriin vakanssi.

Henkilöstökuluihin vaikutti lisäävästi laboratorion henkilöstön ympäristötoimelle maksettavaksi jäänyt lomapalkkavelka sekä ympäristöjohtajan vuosiloma syyskuun alusta vuoden loppuun, mikä tuli hoitaa sijaisjärjestelyin.

OULUN KAUPUNKI**OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI LIKELAITOS**

1.1.-31.12.2015 Talousarvio Tot-% 1.-31.12.2014

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.-31.12.2014
LIKEVAIHTO	4 554 910,71	5 016 667,00	91,60	5 356 347,97
Liiketoiminnan muut tuotot	11 302,83	0,00	0,00	11 524,91
Tuet ja avustukset kunnalta	15 186,90	0,00	0,00	49 920,71
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Ostot tilikauden aikana	-94 299,07	-116 201,00	81,20	-157 200,72
Palvelujen ostot	-1 103 160,84	-1 263 732,00	87,30	-994 168,86
Materiaalit ja palvelut yht.	-1 197 459,91	-1 379 933,00	86,80	-1 151 369,58
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-2 296 716,38	-2 218 130,00	103,50	-2 384 458,08
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-513 647,75	-594 853,00	86,30	-533 714,00
Muut henkilösivukulut	-155 761,23	-174 080,00	89,50	-160 510,82
Henkilöstökulut yhteensä	-2 966 125,36	-2 987 063,00	99,30	-3 078 682,90
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot	-766,66	-9 338,00	8,20	-12 267,28
Liiketoiminnan muut kulut	-423 202,50	-540 333,00	78,30	-485 532,31
LIKEYLLJÄÄMÄ (-ALJÄÄMÄ)	-6 153,99	100 000,00	-6,15	689 941,52
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	5 648,71	0,00	0,00	8 816,20
Muut rahoitustuotot	515,36	0,00	0,00	2 247,84
Muut rahoituskulut	-10,08	0,00	0,00	-25,93
Rah.tuotot ja kulut yhteensä	6 153,99	0,00	0,00	11 038,11
YLI-/ALJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	0,00	100 000,00	0,00	700 979,63
YLI-/ALJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	0,00	100 000,00	0,00	700 979,63
TILIKAUDEN YLI-/ALJÄÄMÄ	0,00	100 000,00	0,00	700 979,63

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,00
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	0,00
Voitto, %	0,00

OULUN KAUPUNKI
OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI LIIKELAITOS

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
RAHOITUSLASKELMA				
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-6 153,99	100 000,00	33,40	689 941,52
Poistot ja arvonalentumiset	766,66	9 000,00	0,00	12 267,27
Rahoitustuotot ja -kulut	6 153,99	0,00	0,00	11 038,11
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	0,00	0,00	0,00	-23 000,00
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	19 166,70	0,00	0,00	0,00
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	19 933,36	109 000,00	57,20	690 246,90
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lainakannan muutokset				
Oman pääoman muutokset	-1 385 367,21	0,00	0,00	-558 089,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	99 010,40	-109 000,00	0,00	-223 888,81
Saamisten muutos muilta	51 889,39	0,00	0,00	36 653,22
Korott. velkojen muutos kunnalta	908 743,85			
Korott. velkojen muutos muilta	305 790,21	0,00	0,00	55 077,69
Rahoituksen rahavirta	-19 933,36	0,00	0,00	-690 246,90
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Quick ratio		1,1		
Current ratio		1,1		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €		2 492 180,80		
INFORMATIIVINEN TIETO				
	31.12.2015			31.12.2014
Yhdystili 31.12.	1 705 074,26			1 804 084,66
Yhdystili 01.01.	1 804 084,66			1 584 325,33
Yhdystilin muutos	-99 010,40			219 759,33

OULUN KAUPUNKI**OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI LIIKELAITOS**

	31.12.2015	31.12.2014
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	0,00	19 933,36
Aineelliset hyödykkeet yht	0,00	19 933,36
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	0,00	19 933,36
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	239 763,01	303 980,92
Saamiset kunnalta	1 705 074,26	1 804 084,66
Muut saamiset	21 912,86	0,00
Siirtosaamiset	28 105,17	37 689,51
Lyhytaikaiset saamiset yht.	1 994 855,30	2 145 755,09
Saamiset yhteensä	1 994 855,30	2 145 755,09
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 994 855,30	2 145 755,09
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 994 855,30	2 165 688,45

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	88 991,08	88 991,08
Ed.tilikausien yli/alijäämä	54 078,71	738 466,29
Tilikauden yli/alijäämä	0,00	700 979,63
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	143 069,79	1 528 437,00

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen

Ostovelat	125 776,54	71 109,46
Korottomat velat kunnalta	908 743,85	
Muut velat	55 174,16	58 978,59
Siirtovelat	762 090,96	507 163,40
Lyhytaikainen vieras po. yht.	1 851 785,51	637 251,45
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 851 785,51	637 251,45

VASTATTAVAA**1 994 855,30****2 165 688,45****TASEEN TUNNUSLUVUT**

Omavaraisuusaste, %	7,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	40,4
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	54

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI LIIKELAITOS
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno-
vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.
Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.
Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman
liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2015	2014
TOIMINTATUOTOT KAUPUNGIN MÄÄRITTELEMINÄ TEHTÄVÄKOKONAISUUKSINA		
Liikevaihto		
Viranomaistoiminta	3 259 661,55	3 609 843,66
Eläinlääkintähuolto	1 154 991,18	1 180 670,79
Elintarvike- ja ympäristölaboratorio	140 257,98	565 833,52
	<u>4 554 910,71</u>	<u>5 356 347,97</u>
Liiketoiminnan muut tuotot		
Viranomaistoiminta	11 302,83	3 125,41
Eläinlääkintähuolto		7 978,40
Elintarvike- ja ympäristölaboratorio		421,10
	<u>11 302,83</u>	<u>11 524,91</u>
Tuet ja avustukset		
Viranomaistoiminta	7 375,54	21 120,27
Eläinlääkintähuolto	6 552,47	28 800,44
Elintarvike- ja ympäristölaboratorio	1 258,89	0,00
	<u>15 186,90</u>	<u>49 920,71</u>

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Katso Oulun kaupungin liitetiedot

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto				
Poistamaton hankintameno 1.1.		19 933,36		9 200,63
Lisäykset tilikauden aikana		0,00		23 000,00
Vähennykset tilikauden aikana		-19 166,70		0,00
Tilikauden poisto		-766,66		-12 267,27
Poistamaton hankintameno 31.12.		0,00		19 933,36
Kirjanpitoarvo 31.12.		0,00		19 933,36
Aineelliset hyödykkeet yhteensä				
Poistamaton hankintameno 1.1.		19 933,36		9 200,63
Lisäykset tilikauden aikana		0,00		23 000,00
Vähennykset tilikauden aikana		-19 166,70		0,00
Tilikauden poisto		-766,66		-12 267,27
Poistamaton hankintameno 31.12.		0,00		19 933,36
Kirjanpitoarvo 31.12.		0,00		19 933,36
Hankintameno 31.12.		0,00		0,00

SAAMISTEN ERITTELY

	2015		2014	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	167,50	0,00	195,00
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>167,50</u>	<u>0,00</u>	<u>195,00</u>

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä					
Myyntisaamiset	0,00	435,50	0,00	563,28	
Yhteensä	0,00	435,50	0,00	563,28	
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä					
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	195,00	
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	195,00	
Saamiset yhteensä	0,00	603,00	0,00	953,28	
SIIRTOSAAMISET			2015	2014	
Lyhytaikaiset siirtosaamiset					
Tulojäämät					
Muut tulojäämät			28 105,17	37 689,51	
Tulojäämät yhteensä			28 105,17	37 689,51	
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä			28 105,17	37 689,51	
OMAN PÄÄOMAN ERITTELY					
Peruspääoma 1.1.			88 991,08	88 991,08	
Peruspääoma 31.12.			88 991,08	88 991,08	
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.			1 439 445,92	738 466,29	
Ylijäämän palautukset			-1 385 367,21	0,00	
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.			54 078,71	738 466,29	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä			0,00	700 979,63	
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ			143 069,79	1 528 437,00	
VIERAS PÄÄOMA					
		2015		2014	
		Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille					
Ostovelat	0,00	40 967,97	0,00	5 259,77	5 259,77
Yhteensä	0,00	40 967,97	0,00	5 259,77	5 259,77
Vieras pääoma yhteensä	0,00	40 967,97	0,00	5 259,77	5 259,77
MUIDEN VELKOJEN ERITTELY			2015	2014	
Muut velat					
Muut velat			55 174,16	58 978,59	
Muut velat yhteensä			55 174,16	58 978,59	
SIIRTOVELAT					
Lyhytaikaiset siirtovelat					
Menojäämät					
Palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset			14 294,54	15 807,85	
Lomapalkkavelka			458 230,00	479 452,00	
Muut menojäämät			1 198 310,27	11 903,55	
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä			1 670 834,81	507 163,40	
Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)					
Seuraavalla tilikaudella maksettavat			0,00	0,00	
Myöhemmin maksettavat			0,00	0,00	
Yhteensä			0,00	0,00	
HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT					
HENKILÖSTÖ 31.12.					
Ks. Oulun kaupungin henkilöstötilinpäätös					
HENKILÖSTÖKULUT					
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan			2 966 125,36	3 078 682,90	
Henkilöstökulut yhteensä			2 966 125,36	3 078 682,90	
LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT					
Kansallinen Kokoomus			201,00	0,00	

300 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Keskustapuolue	599,85	0,00
Oulun perussuomalaiset	425,54	0,00
Oulun vihreät kunnallisjärjestö ry	385,55	0,00
Sosiaalidemokraattinen puolue	344,50	0,00
Vasemmistoliitto	438,14	0,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	<u>2 394,58</u>	<u>0,00</u>

Liitetieto: Poistojen ja keskimääräisten korvausinvestointien vastaavuudesta

OULUN YMPÄRISTÖTOIMI LIIKELAITOS

	2014	2015	2016	2017	2018	KA
Poistonalaiset investoinnit	23 000	0	0	0	0	
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	
Investointien omahankintamenot	23 000	0	0	0	0	4 600
Suunnitelmanmukaiset poistot	12 000	766	0	0	0	2 553
Ero						2 047
Poikkeama % (Erotus/Investoinnit-%)						44 %

Käyttöomaisuus siirretty Oulun Ympäristölaboratorio Oy:lle.

14 Liikelaytosten vaikutus kaupungin talouteen

Liikelaytosten ja taseyksiköiden tarkastelussa ovat mukana kaupungin sisäiset erät niin tuloissa kuin menoissakin.

Liikelaytosten ja taseyksiköiden yhteenlasketut tuotot olivat tilikaudella 340,2 milj. euroa (v. 2014: 327,2 milj. euroa). Vuoden 2014 vertailuluvuissa on eliminoitu Oulun Energian ja Oulun Jätehuollon vaikutus. Toimintakulut olivat 257,6 milj. euroa (v.2014: 252,5 milj. euroa). Toimintakatteeksi muodostui 82,6 milj. euroa (v. 2014: 74,7 milj. euroa). Kehittämisrahaston ja Oulun Valistustalorahaston vaikutus toimintakatteeseen oli 5,9 milj. euroa.

Liikelaytosten ja taseyksiköiden yhteenlasketussa rahoituslaskelmassa investointimenot olivat 52,8 milj. euroa (v.2014: 64,5 milj. euroa).

Vuosikatteen muodostumisessa suurin vaikutus on Oulun Tilakeskus liikelaytoksella ja Kehittämisrahastolla. Oulun Tilakeskuksen vuosikatteen osuus on 36,8 milj. euroa (v. 2014: 35,9 milj. euroa). Kehittämisrahaston osuus vuosikatteesta on 28,1 milj. euroa (v. 2014: 6,1 milj. euroa). Oulun Tilakeskuksen vuosikatteella rahoitetaan mm. peruskunnan hallintokuntiin kohdistuvia investointeja. Tilakeskuksen investoinnit olivat yhteensä 29,2 milj. euroa.

Kehittämisrahaston ja Oulun Valistustalorahaston vaikutus vuosikatteeseen on 28,0 milj. euroa. Vuosikatteen muodostumisessa oleellinen vaikutus on rahoitustuotoilla ja liiketoiminnan muilla tuotoilla. Rahoitustuotot ovat osinkoja ja erillissijoitusten korkotuottoja sekä. Suurimmat osinkotuotot rahastoon kirjattiin viime vuonna Oulu ICT Oy:ltä 21,5 milj. euroa (v. 2014: 7,1 milj. euroa) ja Technopolis Oyj:ltä 0,5 milj. euroa (v.2014: 0,4 milj. euroa). Liiketoiminnan muut tuotot muodostuvat Oulu ICT Oy:n 7,1 milj. euron pääomanpalautuksesta sekä Sampo A osakekannan 0,87 milj. euron myyntivoitosta.

Liikelaytosten ja taseyksiköiden tilikauden poistot olivat 49,6 milj. euroa (v. 2014: 52,0 milj. euroa) ja tilikauden tulos 38,3 milj. euroa (13,3 milj. euroa). Tilinpäätössiirrot olivat yhteensä -0,6 milj. euroa, jossa on mukana varausten lisäykset ja vähennykset.

Oulun Veden tilikauden ylijäämästä on kirjattu 3,9 milj. euron vapaaehtoinen varaus investointeihin (4,5 milj. euron lisäys Taskilan jätevedenpuhdistamon typenpoiston laajennukseen ja 0,6 milj. euron purku runkojätevesiviemäreiden saneerauksista).

Toiminnan ja investointien jälkeen rahavirta oli 38,1 milj. euroa ylijäämäinen.

Rahoituserissä olennainen menoerä oli peruskunnalle maksettu tuloutus 15,9 milj. euroa ja yhteenlasketuksi vuosikatteeksi muodostui 87,9 milj. euroa (v.2014: 65,3 milj. euroa). Talousarvioissa liikelaytosten ja taseyksiköiden yhteenlasketuksi vuosikatteeksi arvioitiin yhteensä 78,1 milj. euroa, joten tavoite ylittyi 9,8 milj. eurolla.

Liikelaytosten ja taseyksiköiden yhteenlasketussa rahoituslaskelmassa investointimenot olivat 52,8 milj. euroa (v. 2014: 64,5 milj. euroa). Toiminnan ja investointien jälkeen rahavirta oli 38,1 milj. euroa (13,0 milj. euroa) ylijäämäinen. Liikelaytokset eivät nosta neet lainaa peruskunnalta vuonna 2015 (v. 2014: 7,9 milj. euroa). Vanhoja lainoja lyhensivät Oulun Tilakeskus, Oulun Vesi sekä Oulu-Koillismaan pelastusliikelaytos yhteensä 6,7 milj. eurolla.

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaytos palautti vuoden 2014 ylijäämää 1,4 milj. euroa yhteistoimintakunnille kyseisen vuoden maksuosuuksien määrätymisperusteiden mukaisesti.

Liikelaistosten ja taseyksiköiden vaikutus kaupungin tilikauden muodostumiseen

TULOSLASKELMA 1000€	Peruskunta	Liikelaitos Oulun Tilakeskus	Muut sisäiset liikelaistokset	Oulun Vesi liikelaitos	Liikelaistokset	Taseyksiköt	Oulun kaupunki (sis. sisäiset erät)	Eliminoitu tuloslaskelma
Toimintatuotot	181 643	110 887	185 057	36 278	332 222	8 001	521 866	274 385
Toimintakulut	-1 193 645	-63 512	-176 036	-16 005	-255 553	-2 076	-1 451 274	-1 203 902
TOIMINTAKATE	-1 012 002	47 374	9 019	20 271	76 665	5 923	-929 408	-929 517
Verotulot	734 160						734 160	734 160
Valtionosuudet	253 771						253 771	253 771
Rahoitustuotot ja -kulut								
Korkotuotot	13 885	35	82	22	138	383	14 406	13 133
Muut rahoitustuotot	19 009	7	2	28	36	22 649	41 695	25 837
Korkokulut	-8 990	-724	-42	-347	-1 112		-9 379	-8 829
Muut rahoituskulut	-2 302	-9 892	-465	-5 511	-15 868	-920	-19 813	-3 232
VUOSIKATE	-2 469	36 800	8 595	14 463	59 859	28 036	85 432	85 323
Poistot ja arvonalentumiset	-31 024	-34 584	-5 796	-9 239	-49 618		-80 642	-79 616
Satunnaiset erät								
Tilikauden tulos	-33 493	2 217	2 800	5 224	10 240	28 036	4 783	5 707
Poistoeron muutos		3 427		-100	3 327		3 327	3 327
Varausten muutos				-3 900	-3 900		-3 900	-3 900
Rahastojen muutos								
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-33 493	5 644	2 800	1 224	9 668	28 036	4 210	5 134

Rahoituslaskelma 1000 euroa	Peruskunta	Liikelaitos Oulun Tilakeskus	Muut sisäiset liikelaitokset	Oulun Vesi liikelaitos	Liikelaitokset yhteensä	Taseyksiköt	Oulun kaupunki (sis. sisäiset erät)	Eliminoitu rahoituslaskelma
TOIMINNAN RAHAVIRTA								
Vuosikate	-2 469	36 800	8 595	14 463	59 859	28 036	85 432	85 323
Tulorahoituksen korjausevät	-6 739	-8	-93	-7	-108	-7 977	-14 824	-18 735
TOIMINNAN RAHAVIRTA	-9 208	36 792	8 502	14 456	59 751	20 059	70 608	66 588
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA								
Investointimenot	-64 531	-29 246	-7 599	-12 391	-49 235	-3 556	-117 322	-115 528
Rah.osuudet investointimenoj	375	78	376	49	502	0	878	878
Pys.vast.hyöd.luovutustulot	28 034	1 693	147	7	1 847	8 699	38 580	36 895
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-36 122	-27 475	-7 076	-12 335	-46 886	5 143	-77 864	-77 755
Toiminnan ja invest. rahavirta	-45 330	9 317	1 426	2 121	12 865	25 202	-7 256	-11 167
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA								
Antolainauksen muutokset								
Antolainausam.lisäykset	-13 035	-205		-65	-269		-13 305	-13 220
Antolainausam.vähennykset	72 321	7		6	14		72 335	65 594
Antolainauksen muutokset	59 286	-197		-58	-255		59 030	52 374
Lainakannan muutokset								
Pitkäaik.lainojen lisäys	100 000						100 000	100 000
Pitkäaik.lainojen vähennys	-86 269	-4 645	-644	-1 445	-6 734		-93 003	-86 269
Lyhytaik.lainojen muutos	778						778	778
Lainakannan muutokset	14 509	-4 645	-644	-1 445	-6 734		7 775	14 509
Oman pääoman muutokset	-3 810		-1 385		-1 385		-5 195	
Muut maksuvalmiuden muutokset								
Toimeksiant.varja po:n muut	-4					995	991	991
Vaihto-omaisuuden muutos			75		75		75	75
Saamisten muutos	-23 516	-11 522	-30 619	-11 307	-53 448	-72 580	-149 544	-22 168
Korottomien velkojen muutos	17 425	-1 932	412	2 346	826	-484	7 233	-3 123
Muut maksuvalmiuden muutokset	-6 095	-13 454	-30 207	-8 961	-52 622	-72 069	-141 245	-24 225
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	63 890	-18 296	-32 236	-10 464	-60 996	-72 069	-79 635	42 658
RAHAVAROJEN MUUTOS	18 561	-8 979	-30 810	-8 343	-48 131	-46 867	-86 891	31 491

15 Taseyksiköt

15.1 Kehittämisrahasto

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Oulun kaupungin kehittämisrahaston tarkoituksena on edistää Oulun alueen elinkeinoelämää ja vetovoimaisuutta. Rahasto on oma kirjanpidollinen taseyksikkö Oulun kaupungissa. Rahaston käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Kaupungin sijoitustoiminta jakaantuu luonteeltaan kahteen erilaiseen toimintaan: kaupungin toimialaan ja tehtäviin liittyvään toimialasijoittamiseen ja kassavarojen sijoittamiseen. Toimialaan kuuluva sijoittaminen kohdistuu yhteisöihin, joiden toiminnan tarkoituksena on tukea kaupungin asukkaiden hyvinvointia ja alueen kestävä kehityksen edistämistä. Toimialaan kuuluva sijoittaminen on tyypillisesti kaupungin elinkeinopoliittisten tavoitteiden tukemista. Oulun kaupunki harjoittaa toimialasijoittamista pääasiassa kehittämisrahaston varoista.

Rahaston suurin omistus tällä hetkellä on Oulu ICT Oy. Kaupungin omistus Oulu ICT Oy:ssä on 47 % (v. 2014: 47 %). Oulu ICT Oy myi 31.12.2013 omistamansa DNA Oy:n osakkeet Finda Oy:lle ja PHP Holding Oy:lle 210,8 milj.eurolla. Kaupungin omistusosuus Technopolis Oyj:ssä on 3,3 % (3,3 %) ja omistuksen arvo oli vuoden vaihteen pörssikurssilla 13,1 milj.euroa (13,0 milj.euroa).

Kehittämisrahaston tuotot (tuloslaskema seuraavalla sivulla) muodostuvat rahaston omistamien yritysten maksamista pääomanpalautuksista, osingoista ja erillissijoitusten korkotuotoista. Liiketoiminnan muut tuotot muodostuvat Oulu ICT Oy:n 7,1 milj.euron pääomanpalautuksesta sekä Sampo A osakekannan 0,87 milj.euron myyntivoitosta. Suurimmat osinkotuotot rahastoon kirjattiin Oulu ICT Oy:ltä 21,5 milj.euroa (7,05 milj.euroa) ja Technopolis Oyj:ltä 0,53 milj.euroa (0,35 milj.euroa). Kehittämisrahaston kulut muodostuvat kaupunginhallituksen päätöksellä tehdyistä erillishankkeiden rahoituksista sekä pääomasijoituksista.

Tuloslaskeman ylijäämä oli 28,1 milj.euroa (6,1 milj.euroa) ja taseen loppusumma oli tilikauden päättyessä 125,6 milj.euroa (97,0 milj.euroa).

Erillissijoitukset

Rahaston kassavarat sisältyvät kaupungin kassavaroihin lukuun ottamatta Technopolis Oyj:n ja Medipolis Oy:n osakkeiden myynnistä saaduilla varoilla muodostettua erillissijoitussalkkua. Salkkuun lisättiin vuonna 2015 Oulu ICT Oy:ltä saaduista osingoista 13 milj.euroa. Varojen sijoitustoiminnassa noudatetaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä sijoitusperiaatteita. Sijoituksista saatavat tuotot kirjataan suoraan kehittämisrahaston tuloiksi. Tulot ja varat voidaan käyttää myöhemmin kaupungin elinkeinoelämän kehittämiseen. Erillissalkun kirjanpitoarvo oli vuoden vaihteessa 28,5 milj.euroa (15,6 milj.euroa).

Pääomasijoitukset

Oulun kaupungin kumulatiiviset maksuerät Oulun seudun yrityselämää tukeviin pääomasijoitusrahastoihin ovat seuraavat:

- *Teknoventure Oy* 4 643 053 euroa
- Oulun Seudun Hyvinvointirahasto Ky
2 000 000 euroa
(sitoumus 2,0 milj.euroa)
- *Inveni Life Sciences Fund I Ky*
990 565 euroa
(sitoumus 1,0 milj.euroa)
- *Northern Start up Fund I Ky*
1 968 804 euroa
kehittäisrahastosta
(kaupungin
kokonaissitoumus
5,0 milj.euroa)
- *VisionPlus Fund I Ky*
607 314 euroa
(sitoumus 1,0 milj.euroa)
- *Northern Start up Fund II Ky/ ELY*
5 000 000 euroa
(sitoumus 5,0 milj.euroa)
- *Northern Start up Fund III Ky/ ELY*
0 euroa
(sitoumus 5,0 milj.euroa)

Northern Startup Fund I Ky:n toiminta aloitettiin vuoden 2012 lopulla ja vuoden 2015 loppuun mennessä rahastosta oli tehty yli kolmekymmentä sijoitusta seitsemääntoista sijoituskohteeseen. Kaikissa sijoituksissa on ollut mukana yksityinen kanssasijoittaja. Pääomakutsuja vuodelle 2015 oli 0,40 milj.euroa (investointimeno).

Northern Start up Fund II Ky aloitti toimintansa vuoden 2014 helmikuussa. Rahasto on pääomitettu 5,0 milj.eurolla Euroopan aluekehitysrahaston varoista ELY-keskuksen kautta. Rakennerahastokauden 2007 - 2014 päättymisen vuoksi rahaston sijoitusperiodi tuli saattaa loppuun vuoden 2015 aikana. Rahastosta tehtiin yhteensä kaksikymmentäkaksi sijoitusta viiteentoista yhtiöön. Kaikissa sijoituksissa on ollut mukana yksityinen kanssasijoittaja. Yhteensä kaupungille vuonna 2015 osoitettuja pääomakutsuja oli 2,77 milj.euroa (investointimeno) ja ELY-keskuksen rahasiirtoja rahastoon sijoitettavaksi oli 1,0 milj.euroa.

Vuoden 2015 aikana valmisteltiin Northern Start up Fund III Ky:n toiminnan aloitusta. ELY-keskus teki joulukuussa 2015 päätöksen rahaston pääomittamisesta 5,0 milj.eurolla Euroopan aluekehitysrahaston varoista. Sijoitustoiminta käynnistyy vuonna 2016.

VisionPlus Fund I Ky aloitti sijoitustoimintansa vuonna 2012 ja vuoden 2015 lopussa rahasto oli tehnyt

kuusi sijoitusta Oulun alueen yrityksiin. Pääomakutsuja oli vuodelle 2015 yhteensä 0,21 milj.euroa. Teknoventure Oy teki vuonna 2015 kaksi sijoitusta, jotka molemmat olivat ensisijoituksia. Päätösten määrä oli yhteensä 3,78 milj.euroa. Lisäksi yksi ehdollinen 0,75 milj.euron päätös ja yksi ehdollinen 0,5 milj.euron jatkosijoituspäätös jäi toteutumatta.

Muut investointimenot olivat yhteensä 0,18 milj.euroa. Northern Startup Fund I Ky toteutti kohdeyhteisöihin ennakoitua enemmän pääomasijoituksia, tämän seurauksena investointimenot ylittivät talousarvioon verrattuna 0,2 milj.euroa.

Oulun Seudun Hyvinvointirahasto Ky ei tehnyt sijoituksia vuonna 2015. Rahasto maksoi kaupungille 60 601 euron pääomanpalautuksen (investointitulo) vuonna 2015. VisionPlus Fund I Ky -rahaston voitto-osuussijoitusmalli palauttaa sijoittajille pääomaa heti kun kohdeyhtiöt tekevät myyntiä. Vuonna 2015 VisionPlus Fund I Ky -rahasto palautti Oulun kaupungille 37 035 euroa (investointitulo). 7,13 milj.euron pääomanpalautus saatiin Oulu ICT Oy:ltä. Lisäksi kahdesta osakemyynnistä saatiin tuloa 0,9 milj.euroa ja OuluZone Kiinteistöyhtiö Oy:n 0,567 milj.euron svop-sijoitus siirrettiin kehittämisrahastosta peruskunnan osakkeisiin ja osuuksiin (investointitulo). Näistä johtuen investointitulot ylittivät talousarvioon verrattuna 1,599 milj.euroa.

Taulukko: Investoinnit

1 000 €	TA 2015	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2015	Erotus
Menot	3 325		3 325	3 556	231
Tulot		7 100	7 100	8 699	1 599

Erillishankkeet:

Yhteismarkkinointi

Yhteismarkkinointia on toteutettu 24 kumppanin ja 27 tapahtuma- tai toimenpidekumppanin kanssa brändillä Oulu Capital of Northern Scandinavia. Päätaivoitteena olivat viennin vauhdittaminen sekä investointien ja työpaikkojen saaminen Ouluun. 60 % toimenpiteistä suunnattiin kansainvälisiin toimenpiteisiin. Näitä olivat Talotoimittajien Road Show Pohjois-Ruotsissa, Mipim-messut Cannesissa, Health IT Kööpenhaminassa, Nordic Life Science Days Tukholmassa ja mm. Northern Glow –tapahtuma Oulussa.

Alueellista näkyvyyttä oli Kaleva -sanomalehdessä sekä Oulu.com ja Kaleva.fi -sivustolla. Kehittämisrahaston rahoitus yhteismarkkinoinnille oli 482 315 euroa vuonna 2015.

realXtend

Vuonna 2007 aloitetun realXtend -projektin tarkoituksena on ollut kehittää sekä teknistä että liiketoiminnallista osaamista nopeasti nousussa olevalla virtuaaliodellisuusteknologian alalla. Projektin teknologiakehityksen tuloksena on syntynyt sovellusalusta, jota kehitetään maailmanlaajuisessa yhteis-

työssä useiden paikallisten yritysten ja CIE:n (Center for Internet Excellence) johdolla. Ohjelmistokehitystä tehdään avoimen lähdekoodin periaatteella. Perusteknologia jaetaan veloituksetta mahdollisimman laajan levikin ja kehitysyhteistyön takaamiseksi; liiketoiminnallinen arvo on sovelluksissa.

Projekti on ollut merkittävässä roolissa paikallisen 3D-esitys- ja etäkokousteknologioita sovelluksissa hyödyntävien yritysten ja oppilaitosten yhteistyön edistämiseksi. Sovellusalue on sittemmin laajentunut virtuaalisten oppimisympäristöjen suuntaan esim. ammatilliseen koulutukseen. Uusina yritysten liiketoiminta-alueina ovat nousseet esille kaupunki-kehittäminen sekä markkinoinnin ja myynnin sovellukset teollisuudessa ja matkailussa. Vuonna 2015 kehittämisrahastosta rahoitettiin projektin kehittämistä valvovaa, vuonna 2011 perustettua, realXtend säätiötä 50 000 eurolla.

Barentskeskus Finland Oy

Vuonna 2010 kaupunginhallitus päätti osallistua Barentskeskus Finland Oy:n perustamiseen ja rahoittamiseen vuosina 2010 – 2012. Barentskeskuksen omistavat 5 kaupunkia ja 10 julkisyhteisöä. Päätöksen mukaan yhtiö toimii pohjois-suomalaisten Barents-osaajien toiminnan koordinaattorina ja palvelujen markkinoijana pääasiallisesti elinkeinoelämälle sekä kokoaa alueen osaamisen ”yhden luukun” –periaatteella toimivaksi palvelukokonaisuudeksi. Vuonna 2014 kaupunginhallitus päätti jatkaa Barentskeskuksen toiminnan rahoittamista vuosina 2014 - 2016. Vuonna 2015 Barentskeskus Finland Oy:tä rahoitettiin päätöksen mukaisesti 41 000 eurolla.

ONION

ONION-hanke päättyi keväällä 2015. Hankkeen tuotoksena syntyi kokonaisarkkitehtuurimalli ja tavoite-tilan skenaariot tulevaisuuden SOTE-sektoria palvelevasta tietojärjestelmäkokonaisuudesta. Hankkeen yhteydessä tunnistettiin keskeisimmät ongelmakohdat mitä nykyisissä potilastietojärjestelmissä on ja miten niihin pystytään vaikuttamaan. Arkkitehtuuriskenaariot ja toimintamallit tehtiin yhdessä alueellisten (PPSHP/OYS) ja kansallisten toimijoiden kanssa (mm. STM, THL ja Kuntaliitto). Skenaarioista valittiin parhaiten soveltuvat vaihtoehdot, joiden pohjalta työtä tarkennetaan aluehallinto- ja sote-uudistuksen jatkovalmisteluissa. Projekti toteutui pääosin

projektisuunnitelman mukaisesti ja hanketta rahoitettiin kehittämisrahastosta 31 528 eurolla.

Raksa

Hankerahoituksen turvin toteutettiin (Raksa 1) kaksivuotiset DI-tutkintoon johtavat rakentamistekniikan opinnot yhteistyössä Tampereen teknillisen yliopiston kanssa. Koulutus on käynnistynyt suunnitellusti. Oulun yliopistoon on rekrytoitu hankkeelle kaksi yliopisto-opettajaa (rakennusfysiikka sekä tie- ja liikennetekniikka) ja koulutukseen on valittu 31 opiskelijaa. Koulutuksen pääaine on liikenne- ja kuljetusjärjestelmät ja sivuaine infrarakentaminen. Aloitaneista 31 opiskelijasta kahdeksan keskeytti opinnot, pääasiassa työllistymisen takia. Jatkaneista 23 opiskelijasta oli vuoden 2015 loppuun mennessä valmistunut 14, DI-työ on meneillään neljällä ja opinnot kesken viidellä. Valmistuneista on työllistynyt yhdeksän. Vuonna 2015 hanketta rahoitettiin kehittämisrahastosta 42 538 eurolla. Koulutus jatkuu työllisyysrahoista rahoitetun Raksa 2:n turvin, jossa toukokuussa 2015 aloittaneita on 32 henkilöä pääaineenaan rakennustuotanto ja sivuaineenaan infrarakentaminen.

Smart Cleantech City Oulu 2020

Vuosina 2014 - 2015 hankkeen pääkohtia olivat 1) tehtiin selvitys keskisuurista eurooppalaisista älykäistä kaupungeista nykytila-analyysia varten 2) testattiin tarvelähtöisiä työpajoja kaupungin liikelaitosten kanssa uusien ratkaisujen hakemiseksi ja 3) toteutettiin cleantech- ja ICT-sektorin verkosto- ja innovaatiotapahtumia, joihin osallistui yli sata osallistujaa. Hanketta rahoitettiin kehittämisrahastosta vuonna 2015 yhteensä 22 667 eurolla. Hankkeen työtä jatketaan osana Micropoliksen ja BusinessOulun toimintaa.

Lentoreitti: Oulu-Luulaja-Tromssa

Ympärivuotinen lentoliikenne edistää Oulun uudistuneen lentoaseman kehittymistä pohjoisen Skandinavian solmukohtaksi ja samalla vahvistaa Oulun lentoaseman kansainvälistä reittiliikennettä. Hanke tukee Oulun kaupungin strategista tavoitetta parantaa logistista saavutettavuutta Pohjois-Norjaan ja siten edistää vientiä ja Oulun alueelle suuntautuvan investointivolyymien kasvua. Hanke käynnistyi syksyl-

lä 2013, jolloin luotiin toimintamalli, organisaatio ja työryhmät lentoliikenteen käynnistämiseksi syksyllä 2014. Toiminta alkoi 12.1.2015 viidellä viikottaisella edestakaisella lennolla. Hanketta rahoitettiin vuonna 2015 yhteensä 768 646 eurolla.

6Aika valtakunnallinen kokonaiskoordinaatiohanke (strategiatoimistohanke)

Oulun kaupunki toimii yhdessä kuutoskaupunkien kanssa (Helsinki, Espoo, Vantaa, Tampere, Oulu ja Turku) EU:n rakennerahasto-ohjelmakauden 2014 - 2020 kestävästä kaupunkikehittämisen yhdennehtyn alueellisen strategian (Integrated Territorial Investments / ITI) toteuttajana. Strategiaassa on kolme prioriteettialuetta: avoimet innovaatioalustat, avoin data ja rajapinnat sekä avoin osallisuus. 6Aika –strategian tavoitteena on tuottavuuden ja talouskasvun voimistaminen. Sillä on kiinteä yhteys Oulun Seudun kasvusopimukseen ja alueen älykkään erikoistumisen strategiaan sekä innovatiiviset kaupungit (INKA) –ohjelmaan. Hanketta rahoitettiin vuonna 2015 yhteensä 21 238 eurolla.

Oulu Innovaatioallianssi (OIA)

Oulun innovaatioallianssi on Oulun yliopiston, Oulun seudun ammattikorkeakoulun, VTT:n, Technopolis Oyj:n ja kaupungin strateginen yhteenliittymä. Allianssi on tiivistänyt konkreettista yhteistyötä ja asettaa vuosittain yhteiset mitattavat tavoitteet: kilpaillun rahoituksen kasvu, yritys yhteistyön ja start up -yritysten määrä ja kv-verkostot. Toiminnallinen yhteistyö toteutetaan viiden innovaatiokeskuksen kautta, joissa kaikki osapuolet ovat edustettuina sopimus pohjaisesti. Innovaatiokeskuksia ovat CHT, CEE, MAI, PrintoCent ja CIE, joista tarkemmin alla.

Innovaatiokeskukset generoivat alueelle kilpailtua rahoitusta (Tekes, H2020) vuonna 2015 yhteensä noin 13 milj.euroa, toiminnassa oli mukana noin 200 yritystä ja uusia yrityksiä perustettiin noin 10 kpl. Vuoden 2015 aikana valmisteltiin vuosille 2016 - 2020 OIA kehittämissuunnitelma, jonka pohjalta alikirjoitetaan uusi OIA sopimus maaliskuussa 2016.

OIA rahoitukset ja hankkeet:

CHT – Centre for Health and Technology

CHT on vuonna 2011 perustettu Oulu innovaatioallianssiin liittyvä innovaatiokeskus, jota kaupunki on sitoutunut rahoittamaan 75 000 eurolla vuoteen 2017 saakka (vuoden 2015 toteuma 75 000 euroa). Kaupunki rahoittaa CHT:lle lisäksi Connected Health professuurin, joka on yhteisprofessori Oulun yliopiston ja VTT:n kanssa. Tutkimuksen keskiössä ovat monikanavaiset palveluratkaisut, jotka kattavat julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijat. Vuonna 2015 Connected Health professuurin toteuma oli 32 500 euroa. Kaupunki osallistuu myös terveydenhuollon tietojärjestelmätutkimuksen osa-aikaisen professuurin rahoittamiseen Oulun yliopiston lääketieteelliseen tiedekuntaan kehittämisrahaston kautta 31.1.2018 saakka. Vuonna 2015 hankkeelle maksettiin 31 500 euroa. Professuurin rahoittaminen liittyy läheisesti CHT-innovaatiokeskuksen kokonaisuuteen.

CHT on tärkeä osa Oulu Health kokonaisuutta, jossa se vastaa tutkimus- ja kehitystoiminnasta. Oulu Health kokonaisuuteen kuuluvat lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotanto ja alan yritystoiminta. Oulu Health kokonaisuudessa avattiin vuonna 2015 OuluHealth Labs (Oulu Sote Labs) kokonaisuus, jossa on Oulun yliopistollisen sairaalan, kaupungin ja OAMK:n vastuulla olevat yrityksille avoimet kehitysympäristöt. OAMK:n osuutta rahoitettiin kehittämisrahastosta 19 619 eurolla.

CEE – Centre for Environment and Energy

CEE ovat yliopiston yhteydessä toimivia vuonna 2012 perustettu OIA innovaatiokeskus, jota rahoitetaan v. 2017 loppuun saakka 75 000 euroa/vuosi (vuoden 2015 toteuma 75 000 euroa). CEE:n keskeiset tehtäväalueet ovat I)T&K&I -hankesalkun priorisointi, fasilointi ja kasvattaminen vision ja strategian pohjalta, II) Innovaatioprosessin vakiinnuttaminen ja kehittäminen, III) Kumppanuusverkostojen priorisointi ja vakiinnuttaminen sekä IV) alan viestintä. Tuloksena on mittava t&k hankekokonaisuus, paljon kumppanuusyrityksiä sekä aloittaneita uusia yrityksiä. CEE:n aloitteesta ja siihen liittyen käynnistettiin vuonna 2015 uusi metalli- ja konepajateollisuuden innovaatiokeskus, jota rahoitettiin kehittämisrahastosta 30 000 eurolla.

MAI - Martti Ahtisaari Instituutti

Martti Ahtisaari Instituutti on Oulun yliopiston taloustieteen tiedekunnan yhteydessä toimiva vuonna 2008 perustettu t&k -yksikkö. Yksikön toiminta voidaan jakaa kahteen osaan: yksikön oma tutkimuspainotteinen toiminta ja verkostotyyppinen yrittäjyyden edistämisen kokonaisuus. Tutkimuskokonaisuuteen on kuulunut useita tutkimusryhmiä, yhteisprofessoreja, yhteistutkimus- ja kehityshankkeita, erilaisia asiantuntijaseminaareja, koulutusohjelmia jne. Verkostomaisesti toimivan korkeakoulujen yrittäjyyskokonaisuuden näkyvin osio on ollut korkeakoulujen yhteinen BusinessKitchen, joka siirtyi toiseen kehitysvaiheeseen vuonna 2015 ja laajenee kampusalueille vuoden 2016 aikana osana uutta OIA ketterä kaupallistaminen kokonaisuutta. BusinessKitcheniä rahoitettiin vuonna 2015 KoKo/ MaaLi -hankkeena 53 183 eurolla. Toiminta on keskeinen osa Oulun startup -ekosysteemiä.

PrintoCent - Painetun Älykkyyden innovaatiokeskus

VTT:n yhteydessä toimiva PrintoCent on jatkanut start-up ja yrityslihtöistä toimintaa painettavan älykkyyden kaupallistamisen ja teollistamisen edistämiseksi. Vuoden 2015 aikana päätapahtumia olivat PrintoCent teollisuusklusteritapaamiset, PrintoCent Innofest ja yhteistyössä IVAM:n kanssa järjestetty System Integration -seminaari. Innofest kokosi jälleen yli 100 henkilöä 25 idean ääreen jalostamaan aiheita eteenpäin. System Integration -seminaariin osallistui 50 pääasiallisesti teollisuuden edustajaa. Seminaariin liittyi yritysvierailut neljään alueemme painettavan elektroniikan yritykseen. PrintoCent Industry Cluster kokoontui kolme kertaa ja PrintoCent 2013 - 2015 -ohjelma päättyi tilanteeseen, jossa Oulun seudun painettavan älykkyyden yrityshenkilöstö kasvoi yli 200 henkilöön ja liikevaihto noin 25 milj.euroon.

Kehittämisrahastosta rahoitettiin VTT:lle kolmea PrintoCentin kehitetyn teknologian kaupallistamiseen tähtäävää investointi- ja kaupallistamisprojektiä yhteensä 71 680 eurolla (PrintoCent hankeportfoliorahoitus). Lisäksi OAMK sai rahoitusta kahteen pikatestaukseen ja sovellusten kehittämiseen liittyvään hankeeseen, jotka ovat Pikatestauksen valmistusmenetelmien ja näyttöiden käsittelyn kehittäminen -hanke (13 822 euroa) ja Rabid Apps -hanke (4 825 euroa).

CIE – Center for Internet Excellence

Yliopiston yhteydessä toimiva CIE aloitti toimintansa OIA innovaatiokeskuksena vuonna 2009 ja integroitiin yliopiston sähkö- ja tietotekniikan tiedekuntaan vuoden 2016 alusta lähtien. Vuoden 2015 aikana Center for Internet Excellence (CIE) vei maaliin käynnissä olevia hankkeitaan ja Internetin innovaatiotoimintaa voimassaolevan OIA sopimuksen mukaisesti, joka päättyi vuoden lopussa.

Merkittävimpiä hankkeita olivat mm. EU FIWARE hankkeiden kokonaisuus, jossa vuoden aikana Fiche (Future Internet Challenge eHealth) hankkeessa koordinoitiin kiihdyttämöhanketta. Hankkeessa rahoitettavat yritykset käyttivät FIWARE teknologia-komponenttia liiketoimintatuotteiden konseptointiin ja kehittämiseen. Hankkeeseen osallistui 80 yritystä Euroopasta, 7 Suomesta, joista 3 Oulusta. Kokonaisu-rahoitus yrityksille oli 6,4 milj.euroa ja hanketta toteuttamassa olivat CIE:n kanssa BusinessOulu ja CHT.

Wireless Ecosystem 2020

Keväällä 2015 päättyneen hankkeen keskeisimmiksi tuloksiksi voidaan nostaa seuraavat neljä kohtaa:

1. 5G-testiverkkohankkeen valmistelu ja käynnistäminen Oulun Yliopiston ja VTT:n kampuksille.
2. Horizon 2020 -hankkeen (P2PsmarTest, älykkäät energiaverkot) valmistelu ja koordinoiti.
3. RF-professorin luonti Yliopiston Tietoliikenneosastolle, osana Nokian kanssa tiivistynyttä yhteistyötä.
4. Gaika-strategian kärkihankkeen (Älykkäät Innovaatioalustat) valmistelu ja koordinoiti Yliopiston osalta.

Vuonna 2015 hankkeelle maksettiin 18 488 euroa kehittämisrahastosta.

OIA Yhteiset hankkeet:

Kohoava horisontti (KOH02020)

Kansainvälisen T&K&I -rahoituksen tason nostaminen Pohjois-Pohjanmaalla eli KOH02020 -EAKR-hankkeen tavoitteena on kansainvälisen T&K&I-rahoituksen määrän kasvattaminen Pohjois-Pohjanmaalla. Tärkein ja suurin kansainvälinen ohjelma, josta alueen toimijoiden on mahdollista hakea rahoitusta, on EU:n Horisontti2020-ohjelma. Hankkeessa on pidetty infoja yrityksille ja T&K&I-asiantuntijoille eri rahoitusmahdollisuuksista. Asiantuntijoita on kannustettu hakeutumaan ohjelman hankkeiden arvioijiksi ja kasvattamaan osaamistaan ohjelmista. Hankkeessa on verkotettu alueen yrityksiä ja julkisen sektorin toimijoita korkeakoulujen hanketoimintaan. Erityisesti Horisontti2020-ohjelman ns. pk-yritys -instrumentin neuvontaan on panostettu ja ensimmäiset myönteiset päätökset on saatu alueelle. Hanketta rahoitettiin kehittämisrahastosta Oulun yliopistolle 25 196 eurolla ja Oulun ammattikorkeakoululle 6 680 eurolla.

fFactor

Oulun ammattikorkeakoulun fFactor-hankkeessa toteutetaan neljä erilaista naisyrittäjille sekä esimies- ja johtotehtävissä toimiville naisille suunnattua koulutuskokonaisuutta. Suunnitelman mukaisesti vuoden 2015 aikana on käynnistetty kaksi ohjelmakokonaisuutta: yrityksen perustamista tukeva startFactor ja vastuullisen johtajuuden visionFactor-ohjelma. Koulutuksiin on valittu yhteensä 42 opiskelijaa. Alkuvuodesta 2016 käynnistyvät yrityksen kasvusparrausohjelma sekä työhyvinvoinnin valmennus. Vuonna 2015 hanketta rahoitettiin kehittämisrahastosta 9 354 eurolla.

Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen Pohjois-Pohjanmaalla

Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen Pohjois-Pohjanmaalla –hankkeessa laaditaan yhteinen maakunnallinen yrittäjyyskasvatuksen strategia ja toimintamalli, sovitetaan linjaukset käytännön toteutuksiin ja perustetaan yhteinen materiaalipankki. Lisäksi vahvistetaan ja monipuolistetaan yrittäjyyskasvatuksen osaamista, käytettäviä menetelmiä ja materiaaleja. Vuonna 2015 yhteistä strategiaa lähdettiin työstä-

mään osallistavana prosessina, jonka aluksi kohde-ryhmä kartoitettiin ja kontaktoitiin. Strategiatyötä tehtiin alueellisissa seututiimeissä, joissa oli edustajia kaikilta kouluasteilta sekä yrittäjyyskasvatuksen yhteistyökumppaneita. Hanke järjesti opetushenkilöstön yrittäjyyskasvatuksen osaamista täydentäviä koulutuksia ja tiedotti hankkeen toiminnasta. Vuonna 2015 hanketta rahoitettiin kehittämisrahastosta 20 632 eurolla.

Terwa

Hankerahoituksella rakennetaan ammattikorkeakoulun ja yliopiston yhteistyössä yrittäjyysopintojen toimintamalli Terwa-akatemia sekä lisätään opettajien ammattitaitoa uudenaikaiseen pedagogiikkaan koulutuksen ja konsultoinnin keinoin. Terwa-akatemia toimintamalli on käynnistynyt suunnitellusti syksyllä 2015 ja oppimismallin pedagogiset rakenteet on siirretty käytäntöön. Opettajien työn konsultointi on aloitettu ja laajempien henkilöstökoulutusten sisällöt on rakennettu. Koulutukset alkavat keväällä 2016. Vuonna 2015 hanketta rahoitettiin kehittämisrahastosta 2 984 eurolla.

**OULUN KAUPUNKI
KEHITTÄMISRAHASTO**

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
TULOSLASKELMA				
LIKEVAIHTO	0,00	0,00	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	7 999 658,26	7 100 000,00	112,67	0,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Palvelujen ostot	-5 703,57	-10 000,00	57,04	-5 758,51
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-5 703,57	-10 000,00	57,04	-5 758,51
Liiketoiminnan muut kulut	-1 971 100,62	-2 798 080,00	70,44	-1 498 405,60
LIKEYLJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	6 022 854,07	4 291 920,00	140,33	-1 504 164,11
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	322 489,11	200 000,00	161,24	290 783,03
Muut rahoitustuotot	22 593 273,60	22 500 000,00	100,41	7 590 256,78
Muut rahoituskulut	-873 322,36	-330 000,00	264,64	-239 698,59
Rah.tuotot ja kulut yhteensä	22 042 440,35	22 370 000,00	98,54	7 641 341,22
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	28 065 294,42	26 661 920,00	105,26	6 137 177,11

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	26,3
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	26,3

**OULUN KAUPUNKI
KEHITTÄMISRAHASTO**

	31.12.2015	31.12.2014
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	24 036 266,17	21 204 587,10
Sijoitukset yhteensä	24 036 266,17	21 204 587,10
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	24 036 266,17	21 204 587,10
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	72 541 955,27	59 755 193,31
Muut saamiset	182,46	3 760,42
Siirtosaamiset	472 464,56	449 039,17
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	73 014 602,29	60 207 992,90
Saamiset yhteensä	73 014 602,29	60 207 992,90
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinains	2 284 176,15	2 686 981,24
Joukkovelkak.lainasaamiset	11 802 139,22	6 794 399,34
Muut arvopaperit	14 446 051,18	6 105 770,09
Rahoitusarvopaperit yht.	28 532 366,55	15 587 150,67
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	101 546 968,84	75 795 143,57
VASTAAVAA YHTEENSÄ	125 583 235,01	96 999 730,67

312 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Muut omat rahastot	47 632 857,89	47 632 857,89
Ed.tilikausien yli/alijäämä	44 938 828,46	38 801 651,35
Tilikauden yli/alijäämä	28 065 294,42	6 137 177,11
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	120 636 980,77	92 571 686,35

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset	199 904,37	202 586,89
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	199 904,37	202 586,89

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Muut toimeksiantojen pääoma	4 695 070,36	3 700 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	4 695 070,36	3 700 000,00

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen		
Ostovelat	30 647,51	461 226,64
Siirtovelat	20 632,00	64 230,79
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	51 279,51	525 457,43
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	51 279,51	525 457,43

VASTATTAVAA**125 583 235,01****96 999 730,67****TASEEN TUNNUSLUVUT**

Omavaraisuusaste, %	96,06
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	0,64
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	73 004,12
Lainakanta 31.12., 1000 €	51,28
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	73 014,60

**OULUN KAUPUNKI
KEHITTÄMISRHAHASTO**

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
RAHOITUSLASKELMA				
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikelyjäämä (-alijäämä)	6 022 854,07	4 291 920,00	140,33	-1 504 164,11
Rahoitustuotot ja -kulut	22 042 440,35	22 370 000,00	98,54	7 641 341,22
Tulorahoituksen korjauserät	-7 977 334,71	-7 100 000,00	112,36	202 586,89
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-3 555 904,10	-3 325 000,00	106,94	-3 131 897,47
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 698 877,22	7 100 000,00	122,52	4 928 880,98
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	25 230 932,83	23 336 920,00	108,12	8 136 747,51
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0,00	0,00	0,00	1 000 000,00
Lainakannan muutokset				
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääoman muutos	995 070,36	0,00	0,00	3 700 000,00
Saamisten muutos kunnalta	-12 786 761,96	0,00	0,00	-11 190 847,20
Saamisten muutos muilta	-19 847,43	0,00	0,00	-214 483,82
Korott. velkojen muutos muilta	-474 177,92	0,00	0,00	-101 274,88
Rahoituksen rahavirta	-12 285 716,95	0,00	0,00	-6 806 605,90
RAHAVAROJEN MUUTOS	12 945 215,88	-763 080,00	-1 696,40	1 330 141,61
Rahavarojen muutos	-12 945 215,88	0,00	0,00	-1 330 141,61
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Investointien tulorahoitus, %		789,3		
Pääomamenojen tulorahoitus, %		789,3		
Kassan riittävyys, pv		1 626,0		
Quick ratio		1 980,30		
Current ratio		1 980,30		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €		36 584 288,50		
INFORMATIIVINEN TIETO				
	31.12.2015			31.12.2014
Yhdystili 31.12.	72 541 955,27			59 755 193,31
Yhdystili 01.01.	59 755 193,31			48 564 346,11
Yhdystilin muutos	12 786 761,96			11 190 847,20

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
OULUN KAUPUNGIN KEHITTÄMISRAHASTO
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

RAHOITUSOMAISUUS

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2015	2014
PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET		
Kuntarahoitussuudet 1.1	202 586,89	0,00
Lisäykset tilikaudella	195 831,10	202 586,89
Vähennykset tilikaudella	198 513,62	0,00
Kuntarahoitussuudet 31.12.	<u>199 904,37</u>	<u>202 586,89</u>
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT JA -TAPPIOT		
Muut toimintatuotot		
Muut myyntivoitot	7 999 658,26	0,00
Myyntivoitot yhteensä	<u>7 999 658,26</u>	<u>0,00</u>
Muut toimintakulut		
Osakkeiden myyntitappiot	25 006,07	0,00
Myyntitappiot yhteensä	<u>25 006,07</u>	<u>0,00</u>
OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	22 096 693,17	7 497 870,70
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
Yhteensä	<u>22 096 693,17</u>	<u>7 497 870,70</u>

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Sijoitukset

	2015	2014
Osakkeet ja osuudet		
Osakkeet konserniyhtiöt		
Hankintameno 1.1.	567 000,00	4 876 800,00
Lisäykset	0,00	567 000,00
Vähennykset	-567 000,00	-4 876 800,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	<u>0,00</u>	<u>567 000,00</u>
Arvonlennukset	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>0,00</u>	<u>567 000,00</u>
Osakkeet omistusyht.yhteisöt		
Hankintameno 1.1.	6 274 178,73	6 274 178,73
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	-4 643 053,31	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	<u>1 631 125,42</u>	<u>6 274 178,73</u>
Arvonlennukset	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>1 631 125,42</u>	<u>6 274 178,73</u>
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	14 363 408,37	11 850 591,88
Lisäykset	8 357 947,41	2 564 897,47

Vähennykset			-316 215,03	-52 080,98
Siirrot erien välillä			0,00	0,00
Hankintameno 31.12.			<u>22 405 140,75</u>	<u>14 363 408,37</u>
Arvonlennukset			0,00	0,00
Arvonkorotukset			0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.			<u>22 405 140,75</u>	<u>14 363 408,37</u>
Osakkeet ja osuudet yhteensä				
Hankintameno 1.1.			21 204 587,10	23 001 570,61
Lisäykset			8 357 947,41	3 131 897,47
Vähennykset			-5 526 268,34	-4 928 880,98
Siirrot erien välillä			0,00	0,00
Hankintameno 31.12.			<u>24 036 266,17</u>	<u>21 204 587,10</u>
Arvonlennukset			0,00	0,00
Arvonkorotukset			0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.			<u>24 036 266,17</u>	<u>21 204 587,10</u>
SIIRTOSAAMISET				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset			2015	2014
Tulojäämät				
Siirtyvät korot			135 126,00	73 074,52
Muut tulojäämät			337 338,56	375 964,65
Tulojäämät yhteensä			<u>472 464,56</u>	<u>449 039,17</u>
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä			472 464,56	449 039,17
RAHOITUSARVOPAPERIT				
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin				
Jälleenhankintahinta			2 296 924,51	2 691 825,37
Kirjanpitoarvo 31.12.			<u>2 284 176,15</u>	<u>2 686 981,24</u>
Erotus			12 748,36	4 844,13
Joukkovelkakirjalainasaamiset				
Jälleenhankintahinta			12 005 124,93	6 877 758,14
Kirjanpitoarvo 31.12.			<u>11 802 139,22</u>	<u>6 794 399,34</u>
Erotus			202 985,71	83 358,80
Muut arvopaperit				
Jälleenhankintahinta			15 600 593,90	7 235 881,23
Kirjanpitoarvo 31.12.			<u>14 446 051,18</u>	<u>6 105 770,09</u>
Erotus			1 154 542,72	1 130 111,14
Yhteensä rahoitusarvopaperit			28 532 366,55	15 587 150,67
OMAN PÄÄOMAN ERITTELY			2015	2014
Muut omat rahastot 1.1.			47 632 857,89	33 593 424,84
Siirrot rahastoon			0,00	14 039 433,05
Siirrot rahastosta			0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.			<u>47 632 857,89</u>	<u>47 632 857,89</u>
Muut omat rahastot yhteensä			47 632 857,89	47 632 857,89
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.			44 938 828,46	38 801 651,35
Siirrot erien välillä			0,00	0,00
Liikelaitosten tuloutukset			0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.			<u>44 938 828,46</u>	<u>38 801 651,35</u>
Tilikauden ylijäämä/alijäämä			28 065 294,42	6 137 177,11
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ			120 636 980,77	92 571 686,35
PAKOLLISET VARAUKSET				
Muut pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset			199 904,37	202 586,89
Muut pakolliset varaukset yhteensä			<u>199 904,37</u>	<u>202 586,89</u>
VIERAS PÄÄOMA				
			2015	2014
			Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat			0,00	405,07
Yhteensä			0,00	405,07
Vieras pääoma yhteensä			0,00	405,07
SIIRTOVELAT				
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Muut menojäämät			20 632,00	64 230,79
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä			<u>20 632,00</u>	<u>64 230,79</u>

15.2 Oulun Valistustalorahasto

Oulun Valistustalorahaston tarkoituksena on tukea Oulun kulttuurielämää myöntämällä tukea apurahoina, palkintoina ja erilaisina avustuksina taiteen ja kulttuurin eri aloilla toimiville henkilöille ja yhteisöille. Rahaston toisena toimintavuotena hakemuksia saapui yhteensä 112 ja apurahoja myönnettiin 21 saajalle tai saajataholle yhteensä 95 000 euroa. Rahoitettava toiminta on hyvin monipuolisesti erilaisia projekteja, taideteoksia, tapahtumia tai teosten valmistamisia. Apurahoista päättää sivistys- ja kulttuurijohtaja. Ehdotuksen apurahoista valmistelee apulaiskaupunginjohtajan asettama työryhmä ja työtä ohjaavat sivistys- ja kulttuurilautakunnan valtuustokaudeksi hyväksymät apurahaperiaatteet.

Rahaston rahavaroista on muodostettu erillissijoitussalkku. Rahavaroja hoitaa konsernipalveluiden rahoitusryhmä kaupungin sijoitusperiaatteiden mukaisesti. Tuloslaskelman mukaan sijoitusten nettotuotto oli 70 606 euroa (korkotuotot 60 763 euroa, myyntivoitot 56 195 euroa ja arvonalennukset -46 353 euroa). Taseen mukaan sijoitusten kirjanpitoarvo oli 3 740 690 euroa. Salkun tuotto oli 2,64 %. Markkina-arvon muutos oli 65 032 euroa ja markkina-arvo 31.12.2015 oli 3 906 371 euroa. Vuonna 2015 avustuksia jaettiin n. 95 000 euroa, mikä oli hieman enemmän kuin sijoitusten tuotto.

OULUN KAUPUNKI
OULUN VALISTUSTALORAHASTO

	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%	1.1.-31.12.2014
TULOSLASKELMA				
LIKEVAIHTO	0,00	0,00	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00	0,00	369 513,90
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Palvelujen ostot	-4 449,49	-10 000,00	44,50	-2 150,42
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-4 449,49	-10 000,00	44,50	-2 150,42
Liiketoiminnan muut kulut	-94 956,00	-95 000,00	100,00	-100 000,00
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-99 405,49	-105 000,00	94,70	267 363,48
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	60 763,57	105 000,00	57,90	44 652,80
Muut rahoitustuotot	56 195,29	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	-46 352,77	0,00	0,00	-48 601,98
Rah.tuotot ja kulut yhteensä	70 606,09	105 000,00	57,90	-3 949,18
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-28 799,40	0,00	0,00	263 414,30
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-61,0			
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	-61,0			
Voitto, %	0,0			

OULUN KAUPUNKI**OULUN VALISTUSTALORAHASTO**

	31.12.2015	31.12.2014
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Muut aineelliset hyödykkeet	78 214,09	78 214,09
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	78 214,09	78 214,09
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	78 214,09	78 214,09
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	17 260,63	41 226,53
Muut saamiset	83,44	393,27
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	17 344,07	41 619,80
Saamiset yhteensä	17 344,07	41 619,80
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	3 740 690,29	3 754 840,81
Rahoitusarvopaperit yhteensä	3 740 690,29	3 754 840,81
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3 758 034,36	3 796 460,61
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 836 248,45	3 874 674,70

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Muut omat rahastot	3 601 500,00	3 601 500,00
Ed.tilikausien yli/alijäämä	263 414,30	0,00
Tilikauden yli/alijäämä	-28 799,40	263 414,30
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 836 114,90	3 864 914,30

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen

Ostovelat	133,55	260,40
Siirtovelat	0,00	9 500,00
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	133,55	9 760,40
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	133,55	9 760,40

VASTATTAVAA**3 836 248,45****3 874 674,70**

0,00

0,00

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	100,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	0,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	234,6
Lainakanta 31.12., 1000 €	0,1
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	17,3

OULUN KAUPUNKI
OULUN VALISTUSTALORAHASTO
1.1.-31.12.2015 Talousarvio Tot-% 1.1.-31.12.2014
RAHOITUSLASKELMA
TOIMINNAN RAHAVIRTA

Liikelylijäämä (-alijäämä)	-99 405,49	-105 000,00	94,70	-102 150,42
Rahoitustuotot ja -kulut	70 606,09	105 000,00	67,20	-3 949,18

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Investointimenot	0,00	0,00	0,00	-78 214,09
------------------	------	------	------	------------

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA -28 799,40 0,00 0,00 185 200,21
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Lainakannan muutokset				
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	3 601 500,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	23 965,90	0,00	0,00	-41 226,53
Saamisten muutos muilta	309,83	0,00	0,00	-393,27
Korott. velkojen muutos muilta	-9 626,85	0,00	0,00	9 760,40
Rahoituksen rahavirta	14 648,88	0,00	0,00	3 569 640,60

RAHAVAROJEN MUUTOS -14 150,52 0,00 0,00 3 754 840,81
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Quick ratio	28 139,53
Current ratio	28 139,53
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelle €	156 400,81

INFORMATIIVINEN TIETO

	31.12.2015	31.12.2014
Yhdystili 31.12.	17 260,63	41 226,53
Yhdystili 01.01.	41 226,53	0,00
Yhdystilin muutos	-23 965,90	41 226,53

**TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
OULUN VALISTUSTALORAHASTO**
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno-
vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.
Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.
Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman
liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

RAHOITUSOMAISUUS

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno- tai sitä alempaan todennäköiseen
luovutushintaan.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYyntIVOITOT JA -TAPPIOT

	2015	2014
Muut toimintatuotot		
Muut myyntivoitot	0,00	369 513,90
Myyntivoitot yhteensä	0,00	369 513,90

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet

	2015	2014
Muut aineelliset hyödykkeet (poistokelvotonta)		
Poistamaton hankintameno 1.1.	78 214,09	78 214,09
Poistamaton hankintameno 31.12.	78 214,09	78 214,09
Kirjanpitoarvo 31.12.	78 214,09	78 214,09
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	78 214,09	78 214,09
Poistamaton hankintameno 31.12.	78 214,09	78 214,09
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	78 214,09	78 214,09

RAHOITUSARVOPAPERIT

	2015	2014
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta	3 971 407,96	3 906 375,50
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 740 690,29	3 754 840,81
Erotus	230 717,67	151 534,69
Yhteensä rahoitusarvopaperit	3 740 690,29	3 754 840,81

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	2015	2014
Muut omat rahastot 1.1.	3 601 500,00	3 601 500,00
Siirrot rahastoon	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	3 601 500,00	3 601 500,00
Muut omat rahastot yhteensä	3 601 500,00	3 601 500,00

322 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.			263 414,30	0,00	
Siirrot erien välillä			0,00	0,00	
Liikelaistosten tuloutukset			0,00	0,00	
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.			<u>263 414,30</u>	<u>0,00</u>	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä			-28 799,40	263 414,30	
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ			3 836 114,90	3 864 914,30	
VIERAS PÄÄOMA					
		2015	2014		
		Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille					
Ostovelat	0,00	133,55			260,40
Muut velat	0,00	0,00	0,00		0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00		0,00
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>133,55</u>	<u>0,00</u>		<u>260,40</u>
Vieras pääoma yhteensä	0,00	133,55	0,00		260,40
SIIRTOVELAT			2015	2014	
Lyhytaikaiset siirtovelat					
Muut menoajamät			0,00	9 500,00	
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä			<u>0,00</u>	<u>9 500,00</u>	



*Tytäryhteisöjen toimintakertomus
ja tilinpäätöstiedot*

16 Tytäryhteisöjen toimintakertomus ja tilinpäätöstiedot

16.1 Tytäryhtiöt

16.1.1 OULUN ENERGIA-KONSERNI

Taloudellisen tavoitteiden toteumat ja tunnusluvut

Energia-konserni	TP2014	TA2015	TP2015	Muutos, t€
Liikevaihto, t€	90	250 057	252 505	252 415
Liikevoitto, t€	-52	22 233	26 360	26 412
Tilikauden tulos, t€	-48	2 694	8 029	8 077
Taseen loppusumma, t€	876 664	805 726	898 108	21 444
Investoinnit, t€		29 000	29 749	
Omavaraisuusaste, %	60 %	63 %	60 %	
Sijoitetun pääoman tuotto%	0 %		3 %	
Henkilöstö, lkm	184	360	381	197

Muutos € tarkoittaa muutosta vuosien 2014 ja 2015 välillä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Energia-konsernin yhtenäinen johtaminen: Konsernin uusi johtamisjärjestelmä otettiin käyttöön vuoden 2015 alussa. Uuden johtamisjärjestelmän keskeinen muutos aikaisempaan on se, että konsernin tytäryhtiöiden hallitukset muodostuvat konsernin palveluksessa olevista henkilöstä, ja että konsernia johdetaan ns. one company-periaatteella siten, että kaikki keskeiset liiketoimintapäätökset tehdään emoyhtiön hallituksessa. Toiminnallisen tavoitteen voidaan katsoa toteutuneen.

Emoyhtiön toiminnan onnistunut käynnistäminen: Emoyhtiön toiminta on käynnistynyt odotetulla tavalla yhtiöittämisen jälkeen. Toiminnallisen tavoitteen voidaan katsoa toteutuneen.

Kilpailukykyinen energiakonserni ja hinnoittelu: Konserni on kyennyt säilyttämään markkina-asemansa tilikaudella kovasta kilpailutilanteesta johtuen. Verkoliiketoiminnan hinnoittelua ohjaa ns. kohtuullisen tuoton regulaatiomalli, muiden päätuotteiden hinnoittelu on markkinaehtoista. Toiminnallisen tavoitteen voidaan katsoa toteutuneen.

Toiminta on taloudellisesti kannattavaa: Konserni sekä emoyhtiö saavuttivat taloudelliset tavoitteensa.

Toiminta on päättyneellä tilikaudella ollut taloudellisesti kannattavaa.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma 31.12.2015 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Konsernille asetetut taloudelliset tavoitteet (liiketulos, tilikauden tulos) täyttyivät. Yhtiöittämisessä muodostuneiden erien (liikearvo, konsernireservi) poistosuunnitelmaa muutettiin tilikaudella, joka huomioiden voidaan todeta että tilikauden tulos on asetetulla tasolla.

Sähkön markkinahinta jatkoi laskuaan tilikaudella. Suomen hinta-alueen vuosikeskihinta oli päättyneellä tilikaudella 29,66 euroa megawattitunnilta, kun vastaava luku vuonna 2014 oli 36,02 euroa. Sateinen alkuvuosi lisäsi vesivoimantuotantoa, jonka lisäksi myös hiilen ja öljyn markkinahintojen lasku painoi sähkön hintoja. Kuukausikohtaisesti tarkasteltuna spot-aluehinta oli korkeimmillaan tammikuussa 33,80 (40,23) euroa megawattitunnilta.

Vuosi 2015 oli poikkeuksellisen lämmin: Oulun alueella lämmitystarve oli noin 8,7 prosenttia pienem-

pi kuin vuonna 2014 ja hieman yli 20 prosenttia alle pitkän aikavälin keskiarvon. Lämmitystarpeella on suora vaikutus kaukolämmön kysyntään.

Toppilan voimalaitoksen II-yksikössä vuonna 2014 havaittu turbiinivaurio saatiin korjattua tammikuun aikana, jonka jälkeen merkittäviä tuotannollisia häiriöitä ei tilikaudella toteutunut. Poikkeuksellisen sadannan seurauksena Merikosken voimalaitoksella tehtiin kaikkien aikojen vuosituotantoennätys, noin 294 gigawattituntia.

Investoinnit

Investoinnit toteutuivat suunnitellulla tasolla. Tavanomaisten voimalaitosinvestointien ja kaukolämpö- ja sähköverkkoinvestointien lisäksi yhtiö investoi Ilmajoen Santavuoreen ja Kristiinankaupungin Metsälään toteutettaviin tuulivoimapuistoihin (teho-osuudet yhteensä n. 25 MW) sekä kaupunginvaltuuston ja yhtiökokouksen 9.12.2014 päätöksen mukaisesti Fennovoima Oy:n Hanhikivi I-hankkeeseen.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Emoyhtiöllä on pääomalainaa Oulun kaupungilta, jota se lyhensi tilikaudella 64 miljoonaa euroa. Tämä lyhennyserä jälleenrahoitettiin rahoituslaitoslainalla täysimääräisesti.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Sähkömarkkinassa ja sen kehityksessä ei ole odotettavissa hintatasoa nostavaa muutosta vuonna 2016.

Keskeisiä ajureita viime vuosien trendille ovat olleet muun muassa edelleen jatkuva uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin lisäys ja hidas talouskasvu, jonka myötä teollisuuden sähköntarve on supistunut. Alenevat sähkön tukkuhinnat vaikuttavat Oulun Energia Oy:n tuloksentekokykyyn heikentävästi.

Energiaviraston verkonhaltijoiden kohtuullisen tuoton valvontamallin valvontajakso vaihtui vuoden 2016 alussa. Uusi valvontajakso kattaa vuodet 2016–2019. Uusi valvontamalli nostaa verkkoyhtiöiden sallitun tuoton määrää.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2016

Sähkön vähittäismyyntiin (Oulun Sähkönmyynti Oy) myyntivolyymien arvioidaan kasvavan hieman vuoden 2016 aikana. Sähkön hankinnan kaupankäyntistrategiaa tullaan edelleen kehittämään siten, että hintakilpailukyky vallitsevassa markkinatilanteessa säilyy. Oulun Sähkönmyynti Oy:n tuloksen odotetaan olevan voitollinen tilikaudella 2016.

Energiaviraston verkonhaltijoiden kohtuullisen tuoton valvontamallin valvontajakso vaihtui vuoden 2016 alussa. Uusi valvontajakso kattaa vuodet 2016–2019. Uusi valvontamalli nostaa verkkoyhtiöiden sallitun tuoton määrää.

Voimalaitospolttoaineiden tuotannossa (Turveruuki Oy) ryhdytään toteuttamaan konsernin tavoitetta hiilineutraalista energiantuotannosta vuoteen 2050 mennessä. Tähän liittyen tärkeimpänä tehtävänä on mitoittaa turvetuotantokapasiteetti erityisesti konsernin tarpeiden mukaiseksi.

Taloudellisen tavoitteiden toteumat ja tunnusluvut

Oulun Energia Oy (emoyhtiö)	TP2014	TA2015	TP2015	Muutos, t€
Liikevaihto, t€	90	204 361	183 292	183 202
Liikevoitto, t€	-52	13 862	8 295	8 347
Tilikauden tulos, t€	-48	0	0	48
Taseen loppusumma, t€	774 056	728 499	792 732	18 676
Investoinnit, t€	-	18 000	18 489	18 489
Omavaraisuusaste, %	67 %	65 %	66 %	
Sijoitetun pääoman tuotto%	0,0 %		1,7 %	
Henkilöstö, lkm	0	177	182	182

Muutos € tarkoittaa muutosta vuosien 2014 ja 2015 välillä.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma 31.12.2015 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Emoyhtiön toteutunut liikevaihto ja liiketulos jäivät talousarvioprosessissa arvioiduista. Keskeisimpinä selittävinä tekijöinä olivat alla tarkemmin selostetun mukaisesti sähkön markkinahintakehitys, lämmitystarve sekä vuoden alussa toimintaan vaikuttanut turbiinivaurio.

Sähkön markkinahinta jatkoi laskuaan tilikaudella. Suomen hinta-alueen vuosikeskihinta oli päättyneellä tilikaudella 29,66 euroa megawattitunnilta, kun vastaava luku vuonna 2014 oli 36,02 euroa. Sateinen alkuvuosi lisäsi vesivoimantuotantoa, jonka lisäksi myös hiilen ja öljyn markkinahintojen lasku painoi sähkön hintoja. Kuukausikohtaisesti tarkasteltuna spot-aluehinta oli korkeimmillaan tammikuussa 33,80 (40,23) euroa megawattitunnilta.

Vuosi 2015 oli poikkeuksellisen lämmin: Oulun alueella lämmitystarve oli noin 8,7 prosenttia pienempi kuin vuonna 2014 ja hieman yli 20 prosenttia alle pitkän aikavälin keskiarvon. Lämmitystarpeella on suora vaikutus kaukolämmön kysyntään.

Toppilan voimalaitoksen II-yksikössä vuonna 2014 havaittu turbiinivaurio saatiin korjattua tammikuun aikana, jonka jälkeen merkittäviä tuotannollisia häiriöitä ei tilikaudella toteutunut. Poikkeuksellisen sadannan seurauksena Merikosken voimalaitoksella tehtiin kaikkien aikojen vuosituotantoennätys, noin 294 gigawattituntia.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Emoyhtiöllä on pääomalainaa Oulun kaupungilta, jota se lyhensi tilikaudella 64 miljoonaa euroa. Tämä lyhennyserä jälleenrahoitettiin rahoituslaitoslainalla täysimääräisesti.

16.1.2 OULUN SATAMA OY

Taloudellisen tavoitteiden toteumat ja tunnusluvut

Taloudelliset tavoitteet:	TP2014	TA2015	TP2015	Muutos, t€
Liikevaihto, t€	7 369	7 014	7 687	318
Liikevoitto, t€	1 210	401	542	-668
Tilikauden tulos, t€	99,7	546	0	-99,7
Taseen loppusumma, t€	47 553	42 000	45 952	-1 601
Investoinnit, t€	14 685	1 000	725	-13 960
Omavaraisuusaste, %	62,6 %	73,0 %	65,0 %	
Sijoitetun pääoman tuotto%	0,3 %	0	0,0 %	
Henkilöstö, lkm	21	21	22	1

Muutos € tarkoittaa muutosta vuosien 2014 ja 2015 välillä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Sataman logistinen asema vahvistuu kaupungin elinkeinostrategian mukaisesti

- *Toteutunut, työ syväväylähankkeen toteutumiseksi jatkuu*
- *Asiakastyytyväisyys hyvällä tasolla*
- *ei kirjallisia reklamaatioita*
- *Tasapainoinen talous*
- *Liikevaihto kasvoi hieman toiminnan kasvun myötä, maksuvalmius pysyi hyvänä koko vuoden ajan*

Taloudellisten tavoitteiden toteuma 31.12.2015 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Tilikausi 2015 oli Oulun Satama Oy:lle osakeyhtiömuotoisena järjestyksessään toinen. Vuosi 2015 oli Oulun Satama Oy:lle myös toinen peräkkäinen lievä kasvun vuosi. Sataman kokonaisliikenne oli 3,46 miljoonaa tonnia. Kasvua edellisestä vuodesta kertyi noin +0,53 %. Laivakäyntejä Oulun satamassa vuonna 2015 oli 544, kun edellisenä vuotena käyntejä oli 521.

Liikevaihto (7.687 t€) kasvoi verrattuna vuoteen 2014 (+318 t€), jääden elokuussa 2014 arvioidusta liikevaihdosta 673 t€. Talousarvion liikevoitto (401 t€) ylittyi 141 t€ ollen 542 t€. Yrityksen maksuvalmius pysyi hyvänä koko tilikauden ajan ja kassavarat kasvoivat vuoden aikana.

Investoinnit

Toteutuneet investoinnit vuonna 2015 olivat yhteensä 725 t€ (TA 1.000 t€). Suurimmat investoinnit olivat Länsilaiturin lisäkenttäalueen rakentaminen, Oritkarin tasoylikäytävien korjaus sekä hylkyparrujen uusiminen. Talousarvion alittaminen johtui toteutuneiden investointikohteiden suunniteltua alemmista kokonaiskustannuksista, sekä lisäkonttikentän sekä öljyntorjuntaan suunniteltujen investointien siirtymisestä. Kaikki sataman keskeneräisenä olleet investointiprojektit saatiin päätettyä tilikauden loppuun mennessä.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

V. 2014 nostetun 12 milj. euron lainan takaisinmaksu jatkui vuonna 2015 suunnitelman mukaisesti.

Sataman yhtiöittämisen myötä konvertoitua pääomalainaa Oulun kaupungilta lyhennettiin myös suunnitelman mukaisesti, lainaa on per 31.12.2015 4,175 milj. euroa.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2016

Laivojen koon suurenemisen uskotaan etenevän ja se aiheuttaa investointitarpeita sataman infraan myös tulevana vuosina. Suomen ulkomaan meriliikenteen volyyymi laski vuoden 2015 aikana selvästi, mikä aiheutti kilpailun kiristymistä satamien välillä. Lisäksi satamien yhtiöittämisaltoa toi lisää kilpailullisia elementtejä. Suurin osa satamista siirtyi kuntalain muutoksen johdosta osakeyhtiömuotoon 1.1.2015 alkaen. Oulun Satama Oy on toiminut osakeyhtiömuodossa 1.1.2014 lähtien.

Oulun Satamalla on suunnitelmat myös seuraavien vuosien investoinneista. Investointien laajamittainen toteuttaminen edellyttää tulevana vuosina uusien liikennevirtojen avaamista Oulun sataman kautta.

16.1.3 NALLIKARI SEASIDE OY

Taloudellisen tavoitteiden toteumat ja tunnusluvut

Taloudelliset tavoitteet	TP2014	TA2015	TP2015	Muutos, €
Liikevaihto, t€	983	990	1.087	104
Liikevoitto, t€	51	0	120	69
Tilikauden tulos, t€	31	0	81	50
Taseen loppusumma, t€	1 881	1 700	3 244	1 363
Investoinnit, t€	1 391	850	1 100	-291
Omavaraisuusaste, %	94,2		57,1	
Sijoitetun pääoman tuotto%	4,5		5,0	
Käyttöaste, %*	60	50	58	
Henkilöstö, lkm	10	10	10	0

Muutos € tarkoittaa muutosta vuosien 2014 ja 2015 välillä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

- Majoituskapasiteetin kehittäminen
 - ⇒ Toteutettu uusien majoitustilojen suunnittelu kesällä 2015 ja rakentaminen aloitettu syksyllä 2015.
- Palvelujen asiakaslähtöisyys
 - ⇒ Mittauksien mukainen asiakastyytyväisyys on hyvällä tasolla ja palauteisiin vastataan mahdollisimman pian.
- Tasapainoinen talous
 - ⇒ Positiivinen tilikauden tulos.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma 31.12.2015 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Taloudelliset tavoitteet toteutuivat hieman odotettua paremmin, erityisesti kun ottaa huomioon sateisen kesän pelätty negatiivinen vaikutus majoitustymyntiin. Toiminnassa ja tuloksessa ei olennaisia muutoksia edellisiin vuosiin nähden.

Investoinnit

Majoitustilainvestoinnit käynnistyivät syyskuussa 2015 suunnitelman mukaisesti. 24 uutta huvilaa valmiina toukokuussa 2016.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Rahalaitoksen kanssa sovittu 3 milj. €:n lainasta 13.4.2015, lainaa nostettu v. 2015 aikana 1,2m€. Lainan takaisinmaksu alkaa suunnitelman mukaisesti v.2018.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2016

Toiminta keskittyy toukokuussa valmistuvien uusien huviloiden käyttöönottoon. Muilta osin toiminta jatkuu entiseen malliin.

16.1.4 SIVAKKA-KONSERNI

Taloudellisten tavoitteiden toteumat ja tunnusluvut

Taloudelliset tavoitteet	TP2014	TA2015	TP2015	Muutos, €
Liikevaihto, t€	53126	54400	54021	895
Liikevoitto, t€	11519	9895	9798	-1721
Tilikauden tulos, t€	5468	3800	4761	-707
Taseen loppusumma, t€	306410	316000	318185	11775
Investoinnit, t€	4382	14000	9700	5318
Omavaraisuusaste, %	29,4	28,5	28,5	
Sijoitetun pääoman tuotto%	4,3	3,1	3,0	
Käyttöaste, %*	96,0	97,5	96,0	
Henkilöstö, lkm	116	112	118	2

Muutos € tarkoittaa muutosta vuosien 2014 ja 2015 välillä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Toimii taloudellisesti kannattavasti:

Yhtiön tulot koostuvat pääosin asuinhuoneistovuokrista ja siten yhtiön tulojen muodostuminen on hyvin ennakoitavissa ja liikevaihto kehittyi vakaasti. Vuosittaisesta kulujen muutoksesta suurin osa on seurausta korjaustoimien vuosittaisesta määrän vaihtelusta. Vuoden 2014 liikevoittoon sisältyy omaisuuden myyntituloja vuotta 2015 enemmän, mikä selittää osaltaan tuloksen muutosta. Toimialan luonne huomioiden konsernin kannattavuus on hyvä.

Peruskorjaa ja kunnostaa kiinteistöjään pitkän tähtäimen suunnitelman mukaisesti:

Sivakka peruskorjaa kiinteistöjään suunnitelmallisesti siten, että kohteiden vuokrattavuus säilyy hyvänä

ja korjausvelkaa ei kerry. 1980-90 lukujen taiteessa valmistui merkittävä osa Sivakan nykyisestä asuntokannasta ja tämä asuntokanta on tullut siihen ikään, että vuokrattavuuden ylläpitämiseksi kohteita pitää kunnostaa. Samaan aikaan peruskorjataan myös muuta kiinteistöä suunnitelmien mukaisesti. Vuonna 2015 Sivakka-konsernissa tehtiin vuosikorjauksia ja muita kunnostustöitä yhteensä 13,0 M€:lla ja lisäksi tehtiin korjausinvestointeja 9,6 M€:lla.

Tukee toiminnallaan vanhusten ja erityisryhmien asumistarpeita sekä tekee yhteistyötä kaupungin sosiaali- ja terveystoimen kanssa:

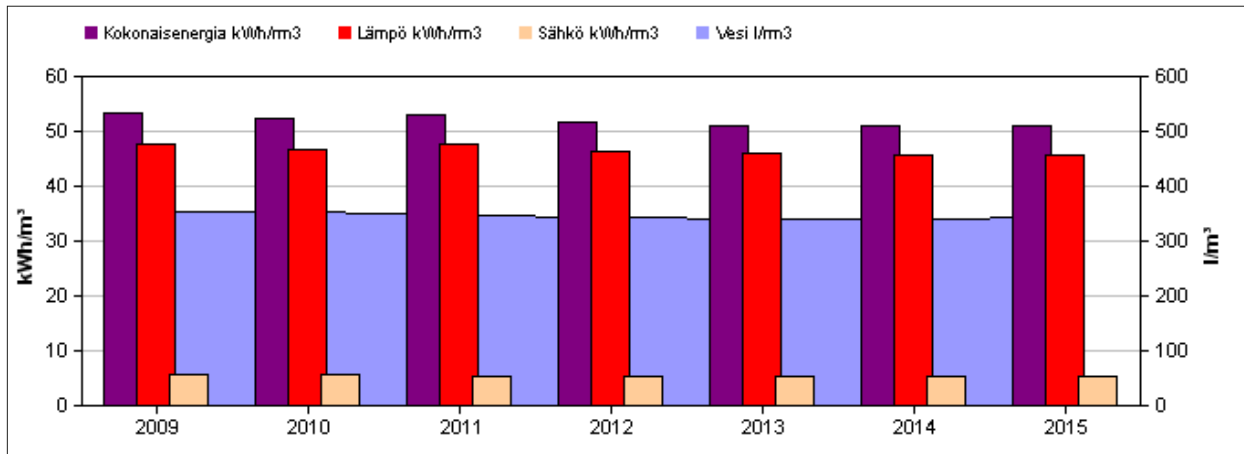
Sivakka-konserniin kuuluva Oulun Tervatalot Oy on viime vuosina kasvattanut erityisryhmien asunto-

määrää kaupungin esittämien tavoitteiden mukaisesti. Vuoden 2014 jälkeen painopiste erityisryhmien asuttamisessa on siirtynyt normaaliuden periaatteen toteuttamiseen. Erityisryhmiä asutetaan enenevässä määrin tavalliseen vuokra-asuntokantaan. Erityisryhmille tuotettavia palveluita varten Sivakka on vuokrannut ja kunnostanut erilaisia tiloja henkilöstöä varten. Vuoden 2015 aikana Oulussa aloitettiin sosiaalitoimessa ARA:n avustuksen ja Sivakan osarahoituksen turvin asumisneuvontapalvelu auttamaan asumisessa vaikeuksia kohtaavia kaupunkilaisia.

Soveltaa esteettömyyden periaatetta kaikissa uudis- ja peruskorjauskohteissa:

Vuoden 2015 aikana yhteen peruskorjauskohteeseen lisättiin hissi ja yhteen peruskorjauskohteeseen lisättiin henkilönostin. Uudiskohteet toteutetaan AKR II kohteita lukuun ottamatta esteettöminä. AKR II kohteissa esteettömyydestä poiketaan ympä-

Sivakka-konserni on liittynyt RAKLI ry:n puitesopimukseen kiinteistöalan energiankäytön tehostamisesta (VAETS). Sopimuksen muina osapuolina ovat ympäristöministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö. Tavoitteena on saavuttaa 9 %:n energiansäästö vuoteen 2016 mennessä:



Kuva 31

Vuoden 2015 loppuun mennessä on saavutettu 7 % energiansäästö vertailuvuoteen 2009 verrattuna. VAETS-sopimuksen mukainen 9 % säästö on mahdollista saavuttaa 2016 loppuun mennessä.

Ottaa vastattavakseen kuntaliitosten yhteydessä tulevat vuokra-asuntoyhtiöt:

Vuoden 2015 aikana Yli-Iin taajaman vuokralatoyhtiöt siirtyivät osaksi Sivakka-konsernia ja Oulun Sivakka Oy palautui Sivakka-yhtymän kokonaan omistamaksi tytäryhtiöksi. Kuntaliitoksista aiheutuneet järjestelyt vuokralatoyhtiöissä on nyt saatettu päätökseen.

ristöministeriön korkotukilainojen käyttösuunnitelman asettamien raamien mukaisesti.

Toimii siten, että kilpailijoihin nähden asuntojen käyttöaste on korkealla tasolla ja vuokralaisten vaihtuvuus alhaisena:

Vuokralaisten vaihtuvuus pieneni jo toisena vuonna peräkkäin ja vuoden 2015 kokonaisvaihtuvuus oli 28,3 %. Sivakan vuokralaisten vaihtuvuus on kaupungin ARA- vuokra-asuntotoimijoiden pienin.

Asuntojen käyttöaste tavoite 97,5 %:

Vuoden 2015 kuluessa käyttöasteen aikaisempi heikkeneminen pysähtyi ja osalla kuukausista käyttöaste oli jo vuoden 2014 käyttöastetta parempi. Vuositasolla käyttöasteeksi muodostui 96,0 % mikä on tavoiteltua heikompi mutta Oulun vuokra-asuntotilanne huomioiden kuitenkin tyydyttävä käyttöaste.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma 31.12.2015 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Yhtiön tulot koostuvat pääosin asuinhuoneistovuokrista ja siten yhtiön tulojen muodostuminen on hyvin ennakoitavissa ja kehittyy vakaasti. Käyttöasteen on tavoitteena 97,5 % ja tätä ei ole viime vuosina saavutettu.

Yhtiön menoista yli 30 M€ on kiinteistöjen hoitoon ja ylläpitoon liittyviä kuluja, joiden kustannustaso

kehitty korjauskustannuksia lukuun ottamatta vaakaasti. Korjauskustannukset vaihtelevat vuosittain korjattavien kohteiden korjaussisällön mukaan merkittävästi. Vuonna 2015 huoneistokorjauksia tehtiin 2,9 M€ enemmän kuin 2014, mikä heikentää vuoden 2015 liikevoittoa verrattuna vuoden 2014 vastavaan. Alhaisesta korkotasosta johtuen rahoituskulut olivat edellisvuotta pienemmät ja siten tilikauden tulos pieni vähemmän liikevoitto. Toimialan luonne huomioiden konsernin kannattavuus on hyvä.

Investoinnit

Vuoden 2015 aikana valmistuneita investointeja aktivoitiin 9,7 M€ ja keskeneräisten investointien määrä kasvoi 11,3 M€. Investointiprojektit käynnistyivät ja valmistuivat suunnitelmien mukaisesti. Keskeneräisten töiden valmiusaste on hieman ennakoitua suurempi ja siten vuoden 2015 osalta investointien rahavirta on hieman budjetoitua suurempi.

Vuonna 2015 valmistuneista investoinneista merkittävimmät olivat Oulun Sivakka Oy:n kohteiden Koskelomppi (64 asuntoa), Sivakkatie (56 asuntoa) ja Kaakkuri (72 asuntoa) peruskorjaukset. Toimintavuoden aikana käynnistyneistä investoinneista merkittävimmät ovat uudiskohteet Oulun Sivakka / Hamina (103 asuntoa) ja Sivakka-yhtymä / Ritapuisto (36 asuntoa).

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Vuoden 2015 aikana uusia pankkilainoja nostettiin 20.050.000 €. Sivakka-konserni lyhensi lainoja suunnitelmien mukaisesti. Uusien lainojen noston myötä lainakannan maturiteetti kasvoi vuoden 2015 aikana

15,81 vuodesta 16,57 vuoteen.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Oulun alueella vuoden 2015 aikana ilmeni pieniä merkkejä talouden elpymisestä mutta tästä huolimatta Oulun alueen vuokra-asuntomarkkinat olivat kuitenkin edellisten vuosien tapaan ylitarjontatilanteessa ja markkinatilanne oli siten haastava.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2016

Yhtiön kiinteistöjä on laajalla alueella eri puolilla laajentunutta Oulua ja kaikkien kohteiden vuokrausasteen korkeana pitäminen tulee olemaan haastavaa. Oulun kaupungin palveluverkon tulevat muutokset voivat lisätä alueellisia kysyntä eroja entistä enemmän. Kiinteistöjen ja palveluiden osalta tarvitaan voimakasta panostusta laadun jatkuvaan parantamiseen. Lähivuosia silmälläpitäen on varauduttava siihen, että osa kiinteistöistä voidaan siirtää pois vuokratyöstä ja keskittää entistäkin enemmän taloudellisia panoksia sellaisiin kiinteistöihin, joiden vuokrattavuus säilyy hyvänä pitkällä tähtäimellä. Väestöennusteiden mukaan Oulun alueen väestö lisääntyy myös tulevaisuudessa, mikä mahdollistaa myös uusien investointien toteuttamisen lisääntävää kysyntää tyydyttämään.

Yleinen taloustilanne ei näillä näkymin aiheuta nopeita muutoksia yrityksen toimintaedellytyksiin ja vuokra-asuntojen kysynnän odotetaan säilyvän vakaana. Yhtiön kilpailukyky on edelleenkin hyvä ja yhtiö tulee suoriutumaan sille kuuluvista velvoitteista myös jatkossa.

16.1.5 HAUKIPUTAAN KEHITYS OY

Taloudellisen tavoitteiden toteumat ja tunnusluvut

Taloudelliset tavoitteet:	TP2014	TA2015	TP2015	Muutos
Liikevaihto, t€	1470	1800	1872	402
Liikevoitto, t€	201	200	384	183
Tilikauden tulos, t€	1	10	137	136
Taseen loppusumma, t€	12470	13200	12213	-257
Investoinnit, t€	1609	200	342	-1267
Omavaraisuusaste, %	78,2	77,4	82,1	3,9
Sijoitetun pääoman tuotto%	1,9	1,9	3,2	1,3
Käyttöaste, %*	62,5	70	68,6	6,1
Henkilöstö, lkm	3	2,75	3	0

Muutos € tarkoittaa muutosta vuosien 2014 ja 2015 välillä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tilikauden tulostavoite ylitettiin 136 000 eurolla. Vuokrausaste parani edelliseen vuoteen verrattuna, mutta tavoite ei aivan toteutunut. Tavoite oli 70 %. Vuoden lopussa vuokrattavissa olevien tilojen vuokrausaste oli 68,6 %.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma 31.12.2015 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Liikevaihtoa ja tulosta kasvattivat sekä yhtiön toimintakannan kasvu että parantunut vuokrausaste.

Investoinnit

Rakennusten peruskorjausinvestointeja tehtiin ennakoitua enemmän, johtuen yhtiölle vuoden alussa

siirtyneen rakennuskannan heikkokuntoisuudesta. Merkittävimmät investoinnit kohdistuivat rakennusten peruskorjauksiin ja talotekniikan uusimiseen.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Uusia lainoja ei ole tilikaudella otettu. Lainojen lyhennykset ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Ei merkittäviä muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Kysyntä jatkunut heikkona.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2016

Vuokrausaste tulee nousemaan.

16.1.6 OULUN SALON KEHITYSYHTIÖ OY

Taloudellisen tavoitteiden toteumat ja tunnusluvut

Taloudelliset tavoitteet:	TP2014	TA2015	TP2015	Muutos, €
Liikevaihto, t€	374	290	247	-127
Liikevoitto, t€	-237	-108	-116	121
Tilikauden tulos, t€	-222	-103	-111	111
Taseen loppusumma, t€	3535	3500	3419	-116
Investoinnit, t€	0	10	13	13
Omavaraisuusaste, %	100	100	100	0
Sijoitetun pääoman tuotto%	-6,1	-2,9	-3,1	3,0
Käyttöaste, %*	89	95	71	-18
Henkilöstö, lkm	1,25	1,25	1,25	0

Muutos € tarkoittaa muutosta vuosien 2014 ja 2015 välillä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Toiminnan kannattavuus koheni. Vuokrausaste oli selvästi tavoiteltua alhaisempi.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma 31.12.2015 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Liikevaihto ja vuokrausaste jäivät tavoitteen alapuolelle. Liiketulos oli lähellä budjetoitua. Yhtiö luopui kesäkuussa Aeroportin vuokraustoiminnasta, minkä johdosta kannattavuus kohentui merkittävästi. Toiminta on edelleen tappiollista. Ongelmana on toimistotilojen heikko kysyntä Oulunsalossa. Yhtiö myi kahden liikehuoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet, mikä osaltaan paransi tulosta.

Investoinnit

Investoinnit toteutuivat ennakkoidusti.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Toimintaympäristön ja toimialan osalta ei merkittäviä muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Oulunsalossa kysyntä on heikko, kilpailutilanne kireä ja vuokrahinnat alhaiset.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2016

Toimintaympäristön ja kilpailutilanteen osalta tilanne jatkuu vuoden 2015 kaltaisena. Huonoimmin kannattavista toiminnoista luopuminen vuonna 2015 parantaa kannattavuutta. Yhtiö tavoittelee positiivista tulosta vuodelle 2016.

16.1.7 OULUN PYSÄKÖINTI OY

Taloudellisen tavoitteiden toteumat ja tunnusluvut

Taloudelliset tavoitteet:	TP2014	TA2015	TP2015	Muutos, €
Liikevaihto, t€	1653	1667	2028	375
Liikevoitto, t€	40	-181	27,3	-13
Tilikauden tulos, t€	28	-289	21	-7
Taseen loppusumma, t€	61903	83000	87673	25770
Investoinnit, t€	21353	23000	17219	-4134
Omavaraisuusaste, %	61,2	60	58,2	
Sijoitetun pääoman tuotto%	0,03	neg.	0,02	
Henkilöstö, lkm	10	11	10	0

Muutos € tarkoittaa muutosta vuosien 2014 ja 2015 välillä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma:

Kivisydän pysäköintilaitos valmistuu syksyllä 2015 ja se on toiminnallisesti korkealuokkainen.

Lemminkäinen Infra Oy luovutti valmiin Kivisydän pysäköintilaitoksen Oulun Pysäköinti Oy:lle vastaanottotarkastuksessa 28.9.2015. Pysäköintilaitos avattiin ja otettiin käyttöön tavoitetta aiemmin 1.10.2015 ja avajaiset pidettiin 1.10.2015 klo. 12.00. Kivisydämen toiminnallisuudesta ei ole tingitty suhteessa hankekuvaukseen.

Yhtiö valmistautuu Kivisydän pysäköintilaitoksen toiminnalliseen käyttöönottoon liiketoimintasuunnitelman mukaisesti.

Kivisydän pysäköintilaitos on toiminnallisesti korkealuokkainen ja se täyttää sille asetetut toiminnalliset tavoitteet.

Kilpailukykyä, kustannuksia ja tuottoja seurataan suunnitelmallisesti ja yhtiö toimii taloudellisesti.

Yhtiön taloudellinen seuranta kattaa kaikki yhtiön harjoittamat liiketoiminnot. Kivisydän pysäköintilaitoksen taloudellinen seuranta korostuu seuraavat lähivuodet. Kivisydämen alkuvaiheen asiakasmäärä on ylittänyt tavoitteen.

Autosaaren asiakasmäärä on laskenut vuoden 2014 tasosta 11 % ja oli 161.000 (181.000). Asiakasmäärä on jäänyt selvästi tavoitteestaan. Pysäköintitapahtumien kokonaismäärän lasku on osittain seurausta katuverkoston liikennejärjestelyihin tehdyistä muutoksista, Autosaaren ajo voi tapahtua vain uudenkadun kautta. Lisäksi Galleria- korttelin rakennustyöt aiheuttivat merkittävää haittaa Autosaaren asiakasliikenteelle.

Pysäköinti Autoheikissä on laskenut vuoden 2014 tasosta 3,9 % ja oli n. 61.000 (63 500) kävijää. Asiakasmäärä on jäänyt hieman asetetusta tavoitteestaan.

Liiketilat (Wanha Paloasema ja Autoheikin kuntosali) ovat olleet vuokrattuina koko vuoden.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma 31.12.2015 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Yhtiön tilikauden liikevaihto oli 2.028.277,76 € (1.652.748,04 € vuonna 2014) ja kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 22,7 %.

Liikevaihto oli 23,8 % budjetoitua suurempi, koska Kivisydämen kaupallinen käyttö aloitettiin ennakoitua aiemmin eli 1.10.2015. Budjettiin sisältyy Kivisydämen kaupallista käyttöä vain 1,5kk. Kivisydän tuottoja kasvatti lisäksi laitoksen ennakoitua parempi käyttöaste marras- joulukuun aikana.

Autosaaren pysäköintitapahtumien määrä on laskenut vuoden 2014 tasosta -11 %. Vuoden alussa tehdyt taksojen korotukset eivät korvaa tuottojen alenemista.

Yhtiön tilikauden voitto on 21.428,28 (28.078,71 € vuonna 2014). Tilikauden tulos oli merkittävästi budjetoitua parempi. Kivisydämen taloudellinen loppuselvitys on vielä keskeneräinen joten hanketta koskevia kustannuseriä kirjattiin taseen keskeneräisiin hankintoihin vielä Kivisydämen valmistumisen jälkeen. Kustannuserien tulosvaikutus jäi ennakoitua pienemmäksi erityisesti rahoituskulujen osalta.

Vuoden 2015 taseen loppusummaan 87,7Milj.€ sisältyy Kivisydän investoinnin 17Milj.€ lisäksi konsernisaamia 8,5Milj.€. Konsernisaamia ei ole huomioitu vuoden 2015 talousarviossa.

Liiketilavuokrat ja operointipalvelujen myyntituotot pysyivät edellisen vuoden tasolla.

Investoinnit

Yhtiön on käyttänyt vuonna 2015 Kivisydän hankkeen rakentamiskustannuksiin ja varauksiin ennakoitusti yhteensä 17.180.167,91 € josta KVR maksuerien osuus on 15.597.565,14 €. Rakennuttamiskustannusten osuus on 1.582.602,77 €.

Kivisydän investointi on lähes täysimääräisesti valmistunut 31.12.2015. Hankkeen taloudellinen loppuselvitys KVR-urakoitsijan sekä kiinteistönomistajien kanssa on vielä kesken. Taloudellinen loppuselvitys tulee vaikuttamaan investoinnin kokonaisarvoon kirjanpidossa.

Kivisydän hankkeen lisäksi muita pysäköintitaloihin talousarviossa ennakoituja investointeja ei toteutettu.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Yhtiö on lyhentänyt pitkäaikaisia lainojaan suunnitelman mukaisesti 186.666,65 € eurolla. Oulun Py-

säköinti Oy on rahoittanut Kivisydän rakentamista yhtiön ja kaupungin välisen rahoitussopimuksen mukaisilla kaupungin SVOP- sijoituksilla ja konsernitilin limiitillä. Rahoitussopimuksen mukaista uutta lainaa nostettiin 2015 yhteensä 13 M€.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2016

Omistajapoliittisen ohjelman asettamaan tavoitteenseen pysäköintiomistuksen keskittämiseksi perehdytään tarkemmin vuoden 2016 aikana.

Valkea – Kauppakeskus valmistumisen mahdolliset vaikutukset Wanha Paloasema -ravintolan vuokrasopimukseen eivät ole yhtiön tiedossa.

Kivisydämen ensimmäisestä käyttövuodesta, 2016 alkaen yhtiön tulos on selvästi tappiollinen useamman vuoden ajan.

Kivisydän hanke tulee leimaamaan yhtiön toimintaa seuraavat lähivuodet. Vuonna 2016 liiketoimintasuunnitelman mukaisesti laitoksen toiminnallisena käyttöönottona ja seuraavat vuodet 2017 - 2021 talouden tasapainottamisena.

16.1.8 OULUN KAUPUNGINTEATTERI OY

Taloudellisen tavoitteiden toteumat ja tunnusluvut

Taloudelliset tavoitteet:	TP2014	TA2015	TP2015	Muutos, €
Liikevaihto, t€	1595	1460	1620	25
Liikevoitto, t€	145	0	-50	-195
Tilikauden tulos, t€	150	0	-47	-197
Taseen loppusumma, t€	2203	2290	2341	138
Investoinnit, t€	405	100	87	-318
Henkilöstö, lkm	185	160	166	-19

Muutos € tarkoittaa muutosta vuosien 2014 ja 2015 välillä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tunnusluvut	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Esitykset	388	420	448
Ensi-illat	8	9	10
Katsojat	77 868	80 000	86 531

Oulun kaupunginteatteri tuotti 10 ensi-iltaa. Suuren näyttämön ensi-illat olivat The Addams Family, Viimeinen valssi, Taivaslaulu ja Breaking the Waves sekä Lusia Rusintytär ooppera, joka tuotettiin yhteistuotantona Oulunsalo Soi/Oulun juhla viikkojen, Utajärven kunnan ja JoJo –Oulun Tanssin keskuksen kanssa. Pienellä näyttämöllä ensi-iltansa saivat Sänky, Nuolikärppä ja Musta munkki. Pikisälissä ensi-ilta oli esityksellä American Monkey, joka oli yhteistuotanto Kajaanin ja Kemin kaupunginteattereiden sekä Rovaniemen teatterin kanssa. Vinttikamarissa ensi-ilta oli Laulaisin sinulle lempeitä lauluja – esityksestä.

Esitysmäärän tavoite ylitettiin 31 esityksellä. Ensi-iltajen tavoite saavutettiin. Katsojamäärän (80 000) tavoite ylittyi ja katsojia oli kaikkineen vuonna 2015 yhteensä 86 531.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma 31.12.2015 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Suuren näyttämön esitykset toivat lipunmyyntiin tuottoja. Liikevaihto ylitti asetetun tavoitteen. Kulut

nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 3 prosenttia. Valtionavustuksen pienenemisestä ja kulujen noususta johtuen tilikauden tulos päättyi 47 000 € miinukselle.

Investoinnit

Investointien toteuma vuonna 2015 oli 87 377 euroa. Tästä n. 58 900 euroa oli teatterin kone- ja kalustoinvestointeja ja 28 500 euroa oli muuta kalustoa tai irtainta. Merkittävin hankinta oli teatterin kuulusjärjestelmän päivittäminen 23 133 euroa.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Vapaa-ajan tarjonta kasvaa ja monipuolistuu. Kilpailu kävijöistä ja heidän huomiostaan kiristyy. Teatterien tuotantojen elinkaaret lyhenevät kaikkialla. Myyntiä ja markkinointia pitää vahvasti kehittää.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2016

Yhtiö kehittää toimintaansa toimintaympäristön muutoksiin vastaten.

16.1.9 OULUN AIKUISKOULUTUSKESKUS OY**Taloudellisen tavoitteiden toteumat ja tunnusluvut**

Taloudelliset tavoitteet:	TP2014	TA2015	TP2015	Muutos, €
Liikevaihto, t€	14 555	16 300	14 393	-162
Liikevoitto, t€	462	250	316	-147
Tilikauden tulos, t€	67	50	692	625
Taseen loppusumma, t€	15 250	17 000	16 368	1 118
Investoinnit, t€	475	700	331	-144
Omavaraisuusaste, %	54,4	52	57,7	
Sijoitetun pääoman tuotto%	0,4	0,8	-1,6	
Henkilöstö, lkm	199	177	172	-27

Muutos € tarkoittaa muutosta vuosien 2014 ja 2015 välillä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma:**Yhtiön toiminta on taloudellista ja kannattavaa**

Tilikauden tulos oli 692 t€ voitollinen ja siihen sisältyy 766 t€:n suuruinen fuusiovoitto. Toiminnan taloudellisuutta ja kannattavuutta seurataan kuukausittain, joten kannattavuuden säilyttämiseen tarvittaviin toimenpiteisiin voidaan reagoida riittävän aikaisessa vaiheessa jo tilikauden aikana. Positiivinen tulos mahdollistaa toiminnan kehittämisen ja investoinnit. Yhtiön maksuvalmius ja vakavaraisuus ovat pysyneet hyvällä tasolla. Vuonna 2015 kuluja kertyi yhteensä 14 077 €, mikä on 16 t€ vähemmän kuin vuoden 2014 kulut. Kulujen laskuvauhti (-0,1 %) on pienempi kuin liikevaihdon laskuvauhti (-1,1 %).

Toiminnan volyymin sopeuttaminen koulutuskysynnän vaihteluihin

Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:n toimintaa on sopeutettu jatkuvasti koulutuskysynnän vaihteluihin nähden mm. työsopimusten määräaikaishuutoilla ja tehtäväjärjestelyillä. Uusien toiminnan tehokkuuden mittareiden ja tehokkaiden toimintatapojen kehittäminen on osa yrityksen laatutyötä. Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:n henkilökunnalla on laajat verkostot työelämän piirissä, mistä johtuen tietoa työelämän tarpeista on läpi koko organisaation. Koulutusmarkkinoita seurataan reaaliaikaisesti ja markkina-analyysijä hyödynnetään koulutustarjonnan sopeuttamisessa kysyntää ja yhteiskunnan tarpeita vastaavaksi.

Taloudellisten, kannattavien ja laadukkaiden koulutuspalveluiden kehittäminen työelämän tarpeisiin

Toimintavuoden aluksi toteutettiin mittava valtakunnallinen ammatillisen koulutuksen itsearviointi. Jokainen koulutuksen järjestäjä arvioi toimintansa laatua valtakunnalliseen kriteeristöön pohjautuen. OAKK:lla oli arvioitavana 11 arviointikohtaa, yhteensä 114 kriteeriä. Kaikkiaan OAKK:n itsearviointiin osallistui 78 henkilöä. Toimintaa arvioimassa oli myös ulkopuolisia sidosryhmien edustajia, kuten opiskelijoita ja työelämän edustajia. Lisäksi teimme opiskelijoille sähköisen kyselyn, johon vastasi kaikkiaan 232 opiskelijaa. Arvioinnissa hyödynnettiin myös muita laatujärjestelmään kuuluvien arviointien ja kyselyjen (esim. työilmapiiri- ja sidosryhmäkyselyt) tuloksia.

Jokaisen arviointikohdan kokonaisarvioksi tuli toiseksi korkein eli kehittyvä (asteikko: puuttuva, alka-va, kehittyvä, edistynyt). Yksittäisiä kriteerejä arvi-

oimme olevan myös alkavalla sekä jo korkeimmalla eli edistyneellä tasolla. Puuttuvalle tasolle ei arviointi yhtään kriteeriä. Kaiken kaikkiaan itsearviointi oli mielestämme erinomainen oppimiskokemus siihen osallistuneille ja antoi vahvaa uskoa siihen, että pitkäaikainen kehittämistyö on tuottanut tulosta, ja tästä on hyvä jatkaa eteenpäin. Arvioinnin jälkeen olemme jo työstäneet tunnistettuja kehittämiskohteita, ja työ jatkuu edelleen.

Laatua kehitettiin myös jo useamman vuoden jatkuneen Laatusampo-hankkeen puitteissa. Hanke saa opetushallituksen valtionavustusta. Verkostossa on mukana kymmenen koulutuksen järjestäjää Pohjois- ja Keski-Suomea myöten. OAKK:ssa yksi hanketulos oli johdon katselmus –käytännön käyttöönotto. Sen avulla haluamme mm. varmistaa yhteisten toimintamallien toimivuuden sekä jalkautumisen tiimien arkeen. Lisäksi tavoitteena on lisätä vuorovaikutusta johdon ja tiimien välillä.

Opiskelijapalautte on koulutuksen tärkeimpiä laatumittareita. Esimerkiksi suurimman koulutusmuodon, työvoimakoulutuksen opiskelijapalautteen arvosanat ovat edelleen hyvällä tasolla. Ammatillisessa työvoimakoulutuksessa loppupalautteen yleisarvosanaksi muodostui 4.1 (2014: 3.9) valtakunnallisen keskiarvon ollessa 4 (asteikko 1-5, jossa 5=erinomainen). Kouluttajien asiantuntemus oli sama kuin edellisvuonna eli 4.2 valtakunnallisen keskiarvon ollessa myös 4.2. Muu koulutus eli pääasiassa maa-hanmuuttajien koulutuksen ja uraohjauskoulutuksen yleisarvosana pysyi samana kuin edellisvuonna eli 4.2 valtakunnallisen arvosanan ollessa 4.3. Kouluttajien asiantuntemuksen arvosana oli 4.3 (2014: 4,3) valtakunnallisen tason ollessa 4.4. Vuoden aikana uutena otettiin käyttöön työssäoppimisen palautte tutkintotavoitteiseen koulutukseen. Tähän kyselyyn vastanneet antoivat kokonaisarvioksi 4.2.

Aikuiskoulustoittojen järjestämisen keskittäminen yhteistyössä oukan ja OSEKK:n kanssa

Yhtiö on osallistunut asian valmisteluun ja työ jatkuu edelleen yhteistyössä kaupungin ja Osekk:n kanssa.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma 31.12.2015 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Tilikauden liikevaihtoon vaikutti merkittävä valtion rahoittaman koulutuksen väheneminen, joka heijastui erityisesti työvoimapolitiittiseen koulutukseen.

Koulutuspalvelujen toteuttamiseen tarvittavien resurssien sopeuttaminen liikevaihdon muutoksiin tapahtuu viiveellä. Tilikaudella toteutetun (31.10.2015) sulautumisen myötä toiminnan tulolähdejako (TVL, EVL ja veroton) sekä alv-käyttötarkoitus tarkastettiin uutta yhtiörakennetta vastaavaksi. Marras- ja joulukuun ajalta tulokseen on kirjautunut työvoimapolitiittisen koulutuksen liikevaihtoa yhteensä 1 219 tuh. euroa. Tämä koulutus on toteutettu 31.10.2015 asti Oulun Osaamiskeskus Oy:ssä ja siirtyi fuusion yhteydessä 1.11. alkaen Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:n toteutettavaksi.

Sulautumisen yhteydessä siirtyneen kaluston osalta kirjattiin kaluston alv-käyttötarkoituksen muutoksen mukaista alv-oikaisua yhteensä 232 t€, josta suoraan tuloslaskelmaan kirjattiin 133 t€ fuusiovoiton oikaisuksi ja 99 t€ taseeseen poistettavaksi vuosipoistoina tulevina vuosina. Sulautuminen muodosti 766 t€ suuruisen fuusiovoiton.

Investoinnit

Merkittävimmät investoinnit olivat Kotkantien kiinteistöjen korjausinvestoinnit 163 t€ sekä laite- ja kalustoinvestoinnit 88 t€.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Tilikaudenaikana ei ole otettu uusia lainoja ja vanhoja lainoja on lyhennetty maksusuunnitelman mukaisesti.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:n ja Oulun Osaamiskeskus Oy:n välillä toteutettiin 31.10.2015 sulautuminen, jossa Oulun Osaamiskeskus Oy sulautui Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:öön. Sulautumisen yhteydessä konsernirakenne purkautui ja toiminta on jatkettu Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:ssä 1.11.2015 alkaen. Samassa yhteydessä Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:ssä ryhdyttiin soveltamaan hankintalakia. Hankintalain soveltamisen osalta on tehty yhteistyötä Oulun kaupungin hankintatoimen kanssa ja yhteistyötä jatketaan edelleen vuoden 2016 aikana.

Kilpailu työvoimakoulutuksista on kiristynyt entisestään. Osalla aloista kilpailutukset tehdään suurina

kokonaisuuksina, jolloin tarjouskilpailun menestymisen saattaa olla kriittistä kyseiselle toimialalle. Sosiaali- ja terveysalan, puhdistuspalvelualan ja maa- ja metsätalouden ohjauspalveluiden koulutusten hintakehitys ei vastaa kulujen nousua. Näille aloille on tullut uusia koulutuksen järjestäjiä. Kilpailutukset ratkeavat yleensä hyvin pienillä marginaaleilla. Tällainen hintakehitys on pitkään jatkuessaan hyvin haitallista. Investointien tekeminen, koulutuksen kehittäminen ja henkilöstön kouluttaminen tulee haasteellisemmaksi. Oleellista onkin markkina-analyysejä tekeminen, toiminnan tehostaminen, keskeyttämisen vähentäminen ja ryhmäkokojen pitäminen taloudellisena.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2016

Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:n toiminta on siirtynyt yhden yhtiön alle 31.10.2015 toteutetun sulautumisen yhteydessä. Konsernirakenteen purkamisen keventää hallintoa sekä virtaviivaistaa toimintaa, koska yhtiöiden välinen liiketoiminta jää pois ja kaikki resurssit voidaan keskittää varsinaiseen toimintaan. Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy muokkaa koko ajan omaa organisaatiotaan niin, että se vastaa entistä paremmin muuttuvan yhteiskunnan tarpeisiin pitäen toimintansa joustavana ja ripeänä. Näitä toimenpiteitä ovat mm. aktiivinen strategiatyö, yhtiöjärjestelyt, prosessien ja toimintamallien uudistaminen ja selkeyttäminen. Päätyneellä tilikaudella toteutettu Oulun Osaamiskeskus Oy:n sulautuminen Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:öön oli yksi tähän liittyvä toimenpide.

Vuoden 2016 alussa käynnistettiin aiesopimusneuvottelut Oulun kaupungin ja Pohjois-Pohjanmaan liikuntasäätiön kanssa Virpiniemen Liikuntaopiston toiminnan siirtämisestä Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:lle. Neuvottelujen tavoitteena on sekä säilyttää nykyinen Virpiniemen Liikuntaopiston harjoittama toiminta että monipuolistaa Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:n koulutustarjoomaa.

Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:n toimintaan kohdistuvat riskit muodostuvat suurimmalta osin valtion talouden tilasta ja suhdannevaihteluista. Valtionhallinnon kiristytvä talous heijastuu myös työvoimatoimintoihin suunnatun rahoituksen vähenemisenä. Lisäksi ammatillisen toisen asteen reformi vaikuttaa oleellisesti myös ammatillisen aikuiskoulutuksen rakenteeseen ja muotoon. Tavoitteena reformille on olla toiminnassa vuonna 2018. Reformiin valmis-

tautuminen on kuitenkin haastavaa, sillä uudet la-
kiehdotukset on suunniteltu tulevan lausunto kier-
rokselle vasta vuoden 2016 syksyn aikana. OAKK on
aktiivisesti mukana vaikuttamassa mm AMKE:n kaut-
ta reformin sisältöön.

Vuoden 2015 lopussa OAKK teki organisaatiomu-
toksen. Organisaatiossamme avainsanoja ovat tuot-
teistaminen, osaaminen ja asiakastarpeista lähtevät
palvelut. Organisaatiokuvassamme haluamme ha-
vainnollistaa toimintaa, joka ylittää sisäiset tiimira-
jat, emme hierarkiaa.

16.1.10 OULUN AMMATTIKORKEAKOULU OY

Taloudellisen tavoitteiden toteumat ja tunnusluvut

Taloudelliset tavoitteet:	TP2014	TA2015	TP2015	Muutos, €
Liikevaihto, t€	58614	59000	56446	-2168
Liikevoitto, t€	2560	100	826	-1734
Tilikauden tulos, t€	2617	100	888	-1729
Taseen loppusumma, t€	21084	16500	23969	2885
Investoinnit, t€	848	800	1031	183
Omavaraisuusaste, %	61,4	60	73	
Sijoitetun pääoman tuotto%	40,6	1,4	11	
Henkilöstö, lkm	645	700	625	-20

Muutos € tarkoittaa muutosta vuosien 2014 ja 2015 välillä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

- Hakijamäärä / aloituspaikka 7600/1684 ≈ 4.5,
> toteuma 3,4
- Laskennallinen opiskelijamäärä 6609,
> toteuma 6565
- Suoritetut tutkinnot 1310 kpl, > toteuma 1420
- 55 opintopistettä suorittaneiden osuus 62 %,
> toteuma 56 %

Taloudellisten tavoitteiden toteuma 31.12.2015 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Taloudelliset tavoitteet toteutuivat suunnitelman
mukaisesti. Perusrahoituksen vähentymiseen pys-
tyttiin sopeutumaan vuonna 2015.

Investoinnit

Investoinnit olivat opetuksen laitehankintoja.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtu- neet keskeiset muutokset

Hallitusohjelman mukaisesti ammattikorkeakoulujen
perusrahoitusta tullaan edelleen leikkaamaan lähi-
vuosina. Oamkin osalta tämä tarkoittanee usean mil-
joonan euron vähennystä perusrahoitukseen. Rahoit-
tus on laskenut vuodesta 2012 lähtien vuosittain.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2016

Ammattikorkeakoulun tulevaa kehitystä määrittä-
vät voimakkaasti tuleva perusrahoituksen taso sekä
mahdolliset tilaratkaisut. Rahoituksen laskuun va-
rautuminen tulee aloittaa vuoden 2016 aikana.

16.1.11 MONETRA OY

Taloudellisen tavoitteiden toteumat ja tunnusluvut

Taloudelliset tavoitteet:	TP2014	TA2015	TP2015	Muutos, €
Liikevaihto, t€	9759	9300	11931	2172
Liikevoitto, t€	-2	10	37	39
Tilikauden tulos, t€	-15	10	23	38
Taseen loppusumma, t€	3126	3400	3752	626
Investoinnit, t€	566	200	183	-383
Omavaraisuusaste, %	21,77	20	18,68	
Sijoitetun pääoman tuotto%	-0,02	1,5	3,91	
Henkilöstö, lkm	150	150	160	10

Muutos € tarkoittaa muutosta vuosien 2014 ja 2015 välillä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Asiakastyytyväisyys: Arvonsanan 9-10 osuus vasta-uksista 70 %. Tavoitteesta toteutui 12 %. Arvonsanan 8-10 antaneiden osuus oli 70 % ja ohjausryhmässä 80 % asiakkaista suosittelisi Monetraa.

Prosessien tehostuminen keskimäärin 10 % vuosi-na 2014 - 2015. Talouspuolen prosessit tehostuivat 10-53 % prosessista riippuen. Palkkapuolella otettiin käyttöön työaikatietojärjestelmä NorlicT ja sen vaikutus tehostumiseen saadaan selville vuonna 2016. Palkkaprosessi on tehostunut kahden viime vuoden aikana 4 %.

Johtamisjärjestelmän ja organisaation tehostuminen vastaamaan kehittämisvaadetta. Tavoite toteutui. Uusi tavoitteisiin pohjautuva organisaatio astui voimaan 1.9.2015.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma 31.12.2015 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Monetran tulos oli parempi kuin talousarviossa ennakointiin. Liikevaihto ylittyi 28 % talousarviosta ja tilikauden tulos oli reilusti kaksinkertainen talousarvioon verrattuna. Liikevaihdon kasvaminen edellisestä vuodesta selittyi pitkälti tulkkipalvelun liittymisestä Monetraan 1.2.2015 alkaen. Samoin tulkkipalvelun mukaan tuleminen vaikutti henkilömäärän kasvuun. Omavaraisuusasteen jääminen alle 20 % johtuu taseen loppusumman kasvamisesta voimakkaasti. Tähän vaikuttaa tulkkipalvelun loppuvuoteen painottunut laskutus, jolloin suurin osa joulukuussa laskutetuista tuloista on tilinpäätöksessä myyntisäämisissä. Vastattavaa -puolella kasvoivat lyhytaikaiset velat myös tulkkipalvelun myötä.

Investoinnit

Investoinnit toteutuivat lähes talousarvion mukaisina. Tilikauden aikana merkittävimmät investoinnit olivat sähköisen ostolaskujen kierrätysjärjestelmän Alustan käyttöönoton aloitus, konsernitilinpäätös-ohjelma GC:n päivittäminen, Sähköisen maksumääräyslomakkeen tekninen toteutus, Personec FK:n iso päivitys ja taloushallinnon arkiston käyttöönotto.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Uusia lainoja ei otettu tilikauden aikana. Monetralla on pääomalainaa Oulun kaupungilta ja Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiriltä. Lainojen korot ovat 2,5 % vuodessa. Velkakirjassa on sovittu, että pääomalaina palautetaan 5 vuoden kuluttua, viimeistään 23.4.2017. Yhtiöllä on oikeus maksaa laina osittain tai kokonaan pois aiemmin.

Lisäksi Monetralla oli käytössään konsernitili, jonka limiitti on 600 000,00 euroa. Konsernitililimiittiä hyödynnettiin jonkin verran joka kuukausi.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Tulkkipalvelu siirtyi Oulun kaupungilta osaksi Monetraa 1.2.2015 alkaen.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2016

Jyväskylän tulkkikeskus tulee osaksi Monetraa 1.2.2016 alkaen, ja Monetralla on Jyväskylässä tätä varten toimisto. Vuoden 2017 alusta uudeksi asiakkaaksi tulee Sodankylän kunta. Sodankylään perustetaan tuolloin sivutoimipiste.

16.2 Kuntayhtymät

16.2.1 OULUN SEUDUN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

Taloudellisen tavoitteiden toteumat ja tunnusluvut

Taloudelliset tavoitteet:	TP2014	TA2015	TP2015	Muutos, €
Toimintatuotot, t€	94483	115000	93912	-571
Toimintakulut, t€	81779	104500	80538	-1241
Toimintakate, t€	13720	10500	13374	-346
Vuosikate, t€	13257	10000	12631	-626
Tase, t€	150521	130000	147073	-3448
Investoinnit, t€	6315	7500	3973	-2342
Omavaraisuusaste, %	59 %	50 %	61 %	
Henkilöstö, lkm	983	971	920	-63

Muutos € tarkoittaa muutosta vuosien 2014 ja 2015 välillä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite 1: Osaamisen tuottaminen

Toteutuma 1: Osaamisen tuottamisen tavoitteiden toteutumisen mittaria 'Opintojen läpäisyaste' ei vielä 11.2. ollut tiedossa. Ennakoarvio toteutumisesta on hyvä, sillä opintojen eteneminen ja opiskelijoiden valmistuminen ovat vähentäneet osaltaan Osekin rahoitusta.

Tavoite 2: Opiskelijapaikkojen riittävyyden varmistaminen

Toteutuma 2: Järjestämisluvun mukainen opiskelijamäärä ylittyi 3 opiskelijalla. Ministeriö ei ole myöntänyt korotuksia järjestämisluvien opiskelijamääriin.

Tavoite 3: Toimintajärjestelmän kehittäminen

Toteutuma 3: Toimintajärjestelmää on kehitetty ja huhtikuussa toteutuneessa Karvin ulkoisessa toimintajärjestelmän alustavassa arvioinnissa saatiin hyvä palaute. Useimmat toimintajärjestelmälle asetetut tavoitteen ylittivät selvästi ministeriön asettamat tavoitetasot.

Tavoite 4: Työhyvinvoinnin varmistaminen

Toteutuma 4: Työhyvinvointikysely (Työolobarometri TOB) on toteutettu ja sen perusteella esiin nousseista yksikkökohtaisista kehittämistoimenpiteistä on sovittu.

Tavoite 5: Aikuiskoulutustoimintojen järjestämisen keskittäminen yhteistyössä Oulun kaupungin ja OAKK Oy:n kanssa

Toteutuma 5: Keskittämistyö on edennyt valmisteluvaiheeseen ja se jatkuu edelleen vuonna 2016.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma 31.12.2015 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Vaikka tulot alenivat, kulut alenivat vielä enemmän. Kulut alenivat kaikissa kuluryhmissä.

Investoinnit

Investoinnit toteutuivat tavoitetta pienempänä, vaikka tavoitetta alennettiin kesken vuoden.

Merkittäviä yksittäisiä investointeja ei ollut. Kiinteistöjen käytön selvitystyö on meneillään. Työ valmistuu keväällä 2016 ja sen toivotaan tuovan ratkaisumalleja kiinteistöjen käyttöön. Tästä työstä johtuen isoja investointeja ei ole aloitettu eikä ole suunniteltu aloitettavaksi ennen selvitystyön valmistumista.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Uusia lainoja ei ole otettu ja lainojen lyhennykset on toteutettu alkuperäisten lainanhoitosuunnitelmien mukaisesti.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Edellisen hallituksen valmisteleva ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkkouudistus vesittyi eikä odotettua järjestäjäverkon tiivistämistä valtakunnallisesti toteutettu. Valmisteilla on rahoituslain muutos, joka toteutuessaan muuttaa rahoituksen perusteita vuodesta 2018 alkaen. Osekin kannalta rahoituslain muutoksen vaikutusten odotetaan olevan positiivisia.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2016

Vuonna 2016 tulot alenevat edelleen, mutta myös menojen ja henkilöstömäärän odotetaan alenevan. Osekk on saanut vuodelle 2016 tuloksellisuusrahoitusta enemmän kuin koskaan aiemmin ja sen ansiosta rahoitustulot alenevat vain puolet valtakunnan keskimääräisestä tasosta.

Osekkissa ovat YT-neuvottelut käynnissä vuoden 2016 alussa henkilöstön vähentämiseksi, koska ministeriö on ilmoittanut leikkaavansa yksikköhintarahoitusta vuonna 2017 kymmenellä (10) prosentilla.

16.3 Säätiöt

16.3.1 OULUN PALVELUSÄÄTIÖ

Taloudellisen tavoitteiden toteumat ja tunnusluvut

Taloudelliset tavoitteet:	TP2014	TA2015	TP2015	Muutos, €
Liikevaihto, t€	9 538	9930	11 281	1 743
Liikevoitto, t€	288		81	-207
Tilikauden tulos, t€	108	0	60	-48
Taseen loppusumma, t€	7 567		7 463	-104
Omavaraisuusaste, %	50	48	52	
Sijoitetun pääoman tuotto%	3,5		2,2	
Henkilöstö, lkm	107	132	131	24

Muutos € tarkoittaa muutosta vuosien 2014 ja 2015 välillä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Oma kotihoito palvelutaloissa on siirtynyt Hyveltä säätiölle suunnitelman mukaisesti ja viimeinen vaihe toiminnan ja henkilöstön siirrosta toteutuu vuoden 2016 alussa.

Asiakastyytyväisyys on pysynyt erinomaisella tasolla ja palveluita kehitetään edelleen vastamaan asiakkaiden tarpeita.

Henkilöstön työtyytyväisyys on hyvällä tasolla ja sijaisuuksiin sekä avoimiin toimiin saadaan koulutettua henkilöstöä.

Talousarviot ovat toteutuneet suunnitellusti.

Kiinteistöjen kunnossapidon kehittämistä on jatkettu nykyaikaistamalla tiloja sekä asuntoja vastamaan asiakkaiden/asukkaiden tarpeita.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma 31.12.2015 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Talousarviossa on pysytty hyvin noudattamalla tarkkaa talouden seuranta. Henkilöstömäärä on kasvanut johtuen Hyveltä siirtyneistä työntekijöistä (Höyhtyän ja Merikotkantien palvelutalojen kotihoito sekä Uitto-koti).

Investoinnit

Suurempia investointeja ei ole tehty vaan suoritettiin talousarvon mukaiset kiinteistön korjaukset/kunnostukset ja kalustohankinnat.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Uusia lainoja ei ole otettu ja vanhoja lyhennettiin suunnitelman mukaisesti.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Uusia toimijoita tulee edelleen markkinoille. Palvelusäätiön tulee kehittää ydintoimintojaan, joita ovat palvelukeskustoiminta, palvelukotitoiminta, palvelutalojen kotihoito sekä palveluasuntojen vuokraustoiminta. Näitä toimintoja tulee kehittää siten, että ne vastaavat nykyisiä asiakastarpeita.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2016

Palvelutalojen kotihoitotoiminnan laajentumisen viimeinen vaihe toteutuu 1.1.2016, kun Koskelan ja Tuiran palvelutalojen kotihoitotoiminta aloittaa. Säätiön toiminta on laajentunut muutaman viime vuoden aikana huomattavasti, joten seuraavien vuosien aikana keskitytään toiminnan yhtenäistämiseen ja kehittämiseen asiakkaiden tarpeita vastaaviksi.

16.3.2 OULUN MUSIIKKIJUHLASÄÄTIÖ

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Säätiön toiminta tukee Oulun kaupungin kulttuuripalvelujen tarjontaa

Oulun Musiikkijuhlat järjestettiin 7.-22.3.2015, jolloin festivaali vietti 25. juhlavuottaan. Festivaalin aikana oli yhteensä 43 tapahtumaa. Lisäksi vuoden aikana järjestettiin 7 Suomen Jazzliiton kiertuekonserttia. Oulu All Star Big Band on ostanut vuodesta 2014 tuotannon Oulun musiikkijuhlasäätiöltä, kokoonpanolla oli yhteensä 13 konserttia. Kaikkiaan tapahtumia järjestettiin vuoden aikana 63, joiden lisäksi festivaalin yhteydessä oli jo kolmatta kertaa kansainväliset mestarikurssit.

Tavoitteena on tuottaa asiakaslähtöisiä ja laadukkaita kulttuurielämyksiä

Festivaalin ja Oulu Sinfonian vieraana nähtiin huipukapellimestari Osmo Vänskä, joka johti Jean Sibelius 150 -juhluvuoden kunniaksi säveltäjän musiikille omistetun konsertin. Kansainvälisiä vierailijoita edustivat jazzlaulajatar Cyrille Aimée, pasunisti Nils Landgren, The Real Group -lauluyhtye ja amerikkalaisviulisti Jennifer Frautchi. Suuren suosion sai Jean Sibeliuksen elämästä kansanballadiksi sävelletty teos Janne ja Aino – balladi erään säveltäjän elämästä, joka toteutettiin yhteistyössä Centrian, Oamkin ja Keski-Pohjanmaan konservatorion kanssa. Teos sai tammikuussa 2016 Vuoden tanssiteko 2015 –palkinnon.

Gaalakonsertissa Oulu Sinfoniaa johti taiteellinen johtaja Jaakko Kuusisto. Solisteina olivat Soile Iso-koski, Elina Vähälä, Niko Kumpuvaara.

Suomen Jazzliiton kiertuekonsertit järjestettiin Rauhalassa ja Oulun kaupunginteatterin Teatteriravintolassa. Teatteriravintolan kanssa jatketaan edelleen yhteistyötä.

Oulu All Star Big Bandin suosituin konsertti oli Risto Räppääjä, jonka näki yli 1900 ihmistä. Kokoonpano juhli 10 –vuotista taivaltaan elokuussa Elojazeilla, jolloin solistina oli legendaarinen Hammond-urkuri Dr. Lonnie Smith.

Kansainvälisten mestarikurssien opettajina olivat Paavali Jumppanen, Jennifer Frautski, Soile Iso-koski, Anna Kreetta Gribajcevic, Cyrille Aimée, Nils Landgren ja Marzi Nyman.

Säätiön talous on tasapainossa

Festivaalilla kävi 8770 henkilöä ja lipputulot olivat 96772 €. Jazzliitonkiertuekonserteissa kävi 606 ja Oulu All Star Big Bandin – konserteissa 5612 asiakasta. Kaikissa tapahtumissa oli vuoden aikana yhteensä 14988 kävijää.



*Tilinpäätöstä varmentavat
asiakirjat*

17 Käytetyt tilikirjat ja säilytys

Luettelo vuonna 2015 käytetyistä kirjanpitokirjoista ja niiden säilytys

Tasekirja	paperituloste	Oulun Konttori
Tase-erittelyt	paperituloste	Monetra Oy
Kirjanpidon pääkirja	sähköinen arkisto	Monetra Oy
Kirjanpidon päiväkirja	sähköinen arkisto	Monetra Oy
Käyttöomaisuuskirjanpito	sähkö. arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Konsernitilinpäätösasiakirjat	paperituloste	Monetra Oy
Myyntireskontra	sähkö. arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Ostoreskontra	sähkö. arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Maksukirjaukset	sähkö. arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Muistiotositteet	paperituloste	Monetra Oy
Palkkakirjanpito	sähkö. arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Henkilöstökassa	paperituloste	Oulun Konttori
Varastokirjanpito	sähkö. arkisto/paperituloste	Eri yksiköt
Lainat (anto- ja ottolainat)	sähköinen arkisto	Konsernipalvelut
Muu rahoitus	sähköinen arkisto	Konsernipalvelut
Maaomaisuudenrekisteri	sähkö. ark/paperituloste	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
Pysäköinninvalvontarekisteri	sähkö. ark/paperituloste	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
Viljelypalsta- ja venepaikkarekisteri	sähkö. ark/paperituloste	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
Asuntojen korjausavustukset	sähkö. ark/paperituloste	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut

Luettelo käytetyistä tosittelajeista

10	Asiakaskassa 1 Rahatoimi	70	Sisäinen laskutus
10	Asiakaskassa Sammakko	71	ProE sisäinen laskutus
10	Palvelukassat	79	Sosiaalipalkkavaraukset TMC
11	Asiakaskassa 2 Rahatoimi	80	Sähköinen muistiotosite
11	Asiakaskassa Susiteetti	81	Käsinkirjatut muistiotositteet
12	Asiakaskassa Radanvarsi	82	Matkalaskut
12	Asiakaskassa Tekninen keskus	83	Laskujen konversiossa kuittaus
13	Asiakaskassa Aspa 1	83	Yleismuistot MYRE
13	Asiakaskassa Pohjankartano	84	Palkkatositteet
14	Asiakaskassa Aspa 2	85	Luottotappiot
14	Asiakaskassa Hiironen	86	Hyvitysten kohdistus MYRE
15	Asiakaskassa Aspa 3	87	Sumu-poistot
15	Asiakaskassa Kaakkuri	88	Käyttöom.luovutukset
16	Asiakaskassa Aspa 4	89	Poistoeron muutos
16	Asiakaskassa Ritaharjun kahvio	90	Vyörytykset
17	Asiakaskassa 5 Haukipudas	91	KP laskennalliset
17	Asiakaskassa kahvio Leeta	92	KP automaattikirjaukset
18	Asiakaskassa 6 Oulunsalo	93	SL laskennalliset
19	Asiakaskassa 7 Kiiminki	94	SL automaattikirjaukset
20	Asiakaskassa Linnanmaan liik	95	Volyymiraportteja varten
21	Asiakaskassa Jatuli	96	Kirjanpidon tulos
22	Asiakaskassa Oulunsalon liik	97	KP tulos laskennallinen
23	Asiakaskassa Haukiputaan kirjasto	98	Sisäisen laskennan tulos
24	Asiakaskassa Oulu-opisto Hauki	99	SL tulos laskennallinen
25	Asiakaskassa Kastellin kirjasto	1A	Asiakaskassa 8 Yli-Ii
26	Asiakaskassa Aspa 5	1B	Asiakaskassa Kirjasto
27	Asiakaskassa Aspa 6	1C	Asiakaskassa Kajonharjun kirjasto
28	Asiakaskassa Aspa 7	1D	Asiakaskassa Karjasillan kirjasto
29	Oulu 10 kassa 8	1E	Asiakaskassa Kaukovainion kirjasto
30	Pankkitositteet	1F	Asiakaskassa Koskelan kirjasto
32	Ostolaskut uusi alusta	1G	Asiakaskassa Kuivasjärven kirjasto
33	Ostolaskut/Palveluseteli	1H	Asiakaskassa Maikkulan kirjasto
34	Hyvitysten kohdistus OSRE	1J	Asiakaskassa Myllyojan kirjasto
35	Ostolaskujen maksut	1K	Asiakaskassa Oulunsalon kirjasto
36	Ostolaskut käsin tallennetut	1L	Asiakaskassa Pateniemen kirjasto
37	Ostolaskut kierrätys	1M	Asiakaskassa Puolivälink.kirjasto
38	Ostolaskut/hyve/toimeentulotue	1N	Asiakaskassa Rajakylän kirjasto
38	Vanhat ostolaskut maksuun	1P	Asiakaskassa Tuiran kirjasto
39	Ostolaskut/Tilakeskuksen vuokr	1R	Asiakaskassa Ylikiimingin kirjasto
40	MYRE viitesuoritukset	1S	Asiakaskassa Kaakkurin kirjasto
41	MYRE Käsintall.suoritukset	1T	Asiakaskassa Ritaharjun kirjasto
42	Intime yleislaskutus	1U	Asiakaskassa Kiimingin kirjasto
43	Sos.toimen maksamat suor	1V	Asiakaskassa Jäälin kirjasto
44	Suoritukset perintä	1W	Asiakaskassa Raatti
45	Ulosottosuoritukset perintä	1X	Asiakaskassa Raksila
46	Sos.toimen maksamat suoritukse	1Y	Asiakaskassa Ouluhalli
48	Sopimuslaskutus	1Z	Asiakaskassa Urheilutalo
49	Korkolaskut	1Z	Aterialaskutus
50	Myyntilaskut	5A	Koulul.aamu-ja iltapäiväkerho
59	Konvertoidut avoimet laskut	5B	Viljelypalstat

5C	Hammashuolto	5W	Peruskunnan Maanvuokra
5D	Siku/IB-lukion tutkinto	5Y	ProE-laskutus
5E	Terveyskeskusmaksut	5Z	Venepaikat
5E	Muut	6C	Vesilaskutus
5F	Laitospaikkaja pkl-maksut	6E	Työterveyslaskutus
5G	Mielenter,päihdel,asumin	6F	Elintarvikelaboratoriolaskutus
5H	Asuntolainat	6G	Aterialaskutus
5J	Päivähoito	6G	Tuotannonohjaus
5K	Kotipalvelu	6H	Pohjois-Suomen tulkkipalvelu
5L	Kirjastomaksut	6H	Tulkkipalvelut
5M	Taidekoulun kurssimaksut	6Z	Myren ulkopuoliset reskontrat
5N	Hyve-vuokrat	8A	Yksilö- ja perhehoito
5P	Ylioppilastutkintomaksut	8B	Kaupunkikortti Ateria
5R	Konservatorion kurssimaksut	8C	Kaupunkikortti Liikunta
5S	Liikuntatoimi	8D	Kaupunkikortti Orkesteri
5T	Palkan takaisinperintä	8E	OuluCard/virkistysmajat
5U	Sote jälkihuolto ja hoidonkorv	9K	Sisäinen korko
5V	Kaivuulupa	9T	Työllistämiskirjaukset

18 Tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot/Toimintakulut % = $100 \cdot \frac{\text{Toimintatuotot}}{\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön}}$

Omavaraisuus-% = $\frac{\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero} + \text{Vapaaehtoiset varaukset}}{\text{Koko po.} - \text{Saad.enn.}}$

Rahoitusvarallisuus €/asukas
= $\frac{\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}}{\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}} / \text{Asukasmäärä}$

Suhteellinen velkaantuneisuus
= $\frac{\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}}{\text{Käyttötulot}}$
Käyttötulot = toimintatuotot + verotulot + käyttötalouden valtionosuudet

Lainakanta, 1000 euroa
= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €
= tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymä (Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €)

Investointien tulorahoitus, %
= $100 \cdot \frac{\text{Vuosikate}}{\text{investointien omahankintameno}}$
(Oma hankintameno = Investointimenot - Rahoitusosuudet)

Pääomamenojen tulorahoitus, %
= $100 \cdot \frac{\text{Vuosikate}}{\text{Investointien omahankintameno} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{Lainanlyhennykset}}$

Lainanhoitokate
= $\frac{\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}}{\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset}}$

Kassavarat, milj. euroa
= Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassastamaksut/vuosi, milj. euroa
= $\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön} + \text{korkokulut} + \text{muut rahoituskulut} + \text{kom.investoinnit} + \text{antolainojen lisäykset} + \text{pitkäaik. lainojen vähennykset}$

Kassan riittävyys, pv
= $365 \text{ pv} \cdot \frac{\text{Kassavarat 31.12.}}{\text{Kassasta maksut tili-kaudella}}$

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuus-% = $\frac{\text{Oma pääoma} + \text{Konsernireservi} + \text{Kertynyt poistoero} + \text{Vapaaehtoiset varaukset}}{\text{Koko po.} - \text{Saad.enn.}}$

Konsernin lainakanta 31.12, 1000 euroa
= $\text{Vieras po.} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %
= $100 \cdot \frac{\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}}{\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}}$

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %
= $100 \cdot \frac{\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}}{\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}}$

Voitto, %
= $100 \cdot \frac{\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia}}{\text{Liikevaihto}}$

LIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %
 = $100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Pääomamenojen tulorahoitus, % = $100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate
 = $(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassastamaksut/vuosi

Kassan riittävyys (pv)
 = $365 \text{ pv} \cdot \text{rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Quick ratio
 = $(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Current ratio
 = $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, € = tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymä

(Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €)

LIKELAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %
 = $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
 = $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)
 = $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Lainakanta 31.12.
 = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainasaamiset 31.12.
 = $\text{Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$



*Tilinpäätöksen
allekirjoittaminen ja
tilinpäätösmerkintä*

19 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

OULUN KAUPUNKI

KAUPUNGINHALLITUKSEN JA KAUPUNGINJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

Oulussa _____ kuuta 2016

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Oulussa _____ kuuta 2016

BDO Audiator Oy

Pasi Leppänen, JHTT

